Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sophylogium - Cod. Ettenheim-Münster 407

Magni, Jacob

[S.l.], [15. Jahrh.]

Magni, Jacobus O.S.A. sophylogium

urn:nbn:de:bsz:31-134811

Visual Library

Illustrissimi principis regis francorum devotissimo confessori
domino Michaheli divina providentia Cpo Anthyssiodorensi
humilis sui patronimy cappellanus fr Jacobus Magni ordinis
fratrum heremitarum sancti Augustini optimum famulandi affectum
lecta colligere et ad summum ordinatim redigere ut vile sit
experientia sepius didici Cum autem ultra libellum ex dictis
poetarum papie ypocrisi · que sophylogizat intentor · eo ut principal
intentio circumdantes legentium animum ad amorem sapiencie.
Dividitur autem iste liber primus in tres libros partiales ·
Primus est de amore sapie · Secundus de amore virtutum
Tertius de instrumento statuum Quorum dividitur primus in duos
tractatus Primus est de abusibus qui inducunt ad amorem sapie ·
Secundus est de inuentione sapie et eius fine Secundus autem
liber dividitur in quatuor tractatus Primus est de habenda inducentibus
ad amorem virtutum Secundus est de virtutibus theologicis
Tertius est de cardinalibus Quartus de capitalibus ·
Hec autem omnes virtutes sunt utiles volentibus sapientes fieri
Tertius vero liber dividitur in quatuor tractatus Primus est de rationibus
mundi et de consideratione mortis Secundus de statu ecclesiasticorum · Tertius de statu nobilium Quartus de statu plebeiorum
horum autem statuum nemo ad sapiens proficere videtur · cum nil sit
utilius volenti sapiens fieri quam exercitio sui ipsius

Incipit primus liber Sophylogii cuius primus tractatus est de abusibus
inducentibus ad amorem scientie Capitulum primum

Dicit Aristoteles · x · Ethy ·
quod homo sapiens maxime felix est ·
Et Seneca ad Lucillum Vitam
inquit vita sapiens perficit
efficit · Et sequitur Crio inquit
nemmem hominem vixisse sine studio
sapie Unde veteres philosophi
sicut nullius vite imitabant
phari inquit Aristoteles ipsemet
metha ·· Quod eum iure tam
famosus salomon habetur sepe
sapie munere obtinuit primi

patu et hoīem ipo dicte de sapiā ꝓposui mqnit illa regnis et fe
dibꝫ Et sequit3 Infinitꝫ em thezaurꝫ ē homibꝫ Et pū .y. ape
liot ē mgst mḡ sito eiꝫ negociarde auri et argeti Ipa em pro
sior ē tuīte opibꝫ Quid ampliꝫ Ala phy veteres ymagines
sapie ī foribꝫ oīm teplozꝫ pingi fiebat sꝛz vsq; me genuit
peperit medicina sophya me voluit Greci latini sapiaz hy at sa
pientia no amat qui legibꝫ titꝫ mutꝫ pfecit corruptꝫ qd' fecisse
vsqda nauat Policrat9 li. g. c. vq; qui tm gentiles se iactabant
sapie fore amatores Attendat igit3 lector qz ille sapiaz amat q
vere ostentie opa ostimat De tali loquēs sapia Salon Sapie6..
cit hanc amaui et exquisiui adolescentie mee et quiui ea sponsa
mihi assumpe Et ibid' ſ. Optaui et datꝫ ē m̄ sensꝫ meo et
inuenit in me spūs sapie Quo em partu phy ita voti sui Ve
hemēs phus ē nome horis Vnde Alphorabi9 lib9 suo de diui
sione phye Phya mgst ē huiaz diuisiaz qz tres ogmto tm stu
dio bn̄ vtendi Hv ergo sapientes no sut quoz studia patent
ēmosa Nam vbi malicia ibi a nō ē a varat vera sapientia Tu
lius posto assimilas qz Allexander toto impanꝫ orbi sapiaz eleg
amitā tuo ope potꝫ qz viribꝫ sblimatꝫ ē Habuit em Aristēs
ī doctore natrate m agellio li. nocturnaz atticaz Vn pr alley
andri sꝛz philippꝫ macedo allexandro nato Aristotiles misit tles
eplaz sꝛz philippꝫ Aristoli Salute Audiui mgst gentiū m statu
nasti ostigit. Spero em qz tua eruditoe fiet dignꝫ regno Insup
Alexander neqꝫ libro de natura rerum refert qliter Aristēs ostasi
one allexandri loyta sibi assistit a sibi sistet sedula nayq inquisitor so
titit Ecce qz laudabile pncipe amatore sapie fore cuiꝫ ostasioe
sapientes fiut sapientiores et suos pncipatꝫ reddit stabiliores
Addut mḡram ipꝫto studio allexander vita exposuit Narrat em
allexander neqꝫ vbi s. quo alexander ī pase vito mare intruit
ut pistū naturas deprehendat Cetoz plinꝫ alexander igit istā
matꝫ cupidie rogitadi aialiū naturas Aristi sumo ī oi doctrina
pitissimo milia hominū audiuit. itaqz totiꝫ Asie atqz grie aialia
venatu et aues aucupio reperi fecit qlibꝫ vsqz seu quisqz deqlibꝫ
spe aliqd' haret ut nullius rei naturā ignoraret Cuiꝫ ostasioe Ari
stobules fere qnqgenta de aialibꝫ scripsit Iurso Cene Epla
oz. Alexand' mgst geometriā studuit et astimasset qd' tra mo
ta esset tut ait qd alexander magnꝫ voci no debebat eo qd
pugillo terre dnabat Itaqz qd geometrie studio sui domini

qñtitate agnou[t] ihc ut[r] nãm roibꝫ ostendit[3] qꝫ qui fama et
noie et honore tup[t] dotati sollicite dꝫ sapiaz veñati (Quo ve
Olyces ut tradit Ouidꝫ. ¶ teres sapiaz ama[tt] (Capꝫ 2m)
li. q. metham or[os] qꝫ hercules militie gtaz obtinuit ai
sapies esset ille aũ fortissimꝫ leo ipsꝫ depssor ¶ nã illustriore
reddit sapia virtꝰ qꝫ corpis vires Vnde Appulliꝫ li[o] de deo Socꝛ
tꝫ Si laudas mꝫt virtꝰ qꝫ diues h[o] fortune debe[3] Si qꝫ fortꝫ
egtudine fatigabi[r]. Si qꝫ nobil nõ rpm pentes eꝝ laudaz.
Si qꝫ pulcher pulchitudo i senectute abiet Sz si laudas virꝰ
qꝫ sapies et qtulibꝫ bone moribꝰ ornatꝫ tuit rpm virtꝰ laudiꝫ
Estima h[o] no e etate tadiui trasi pendulu n[r] ageitoibꝰ hẽdi
tatiꝰ. ¶ Iher i effectu Appulliꝫ ¶ Cetez veter studia qmeoreꝫ
¶ara[t] em i plogo hystorie triptite qlit theodosiꝫ i armis pꝛ
die exercitaba et notibꝫ libros solliciti mtueba[3] Qua ppt
myma finisse nãl expditꝰ zozomi tolligi[3] Vn Boeꝫ li[o] p[o] de qso-
t. p. ¶ara[t] platone divisse qꝫ res publica felix esse inipet
si ea studiosi sapia regeret. vl si eꝝ rectores sapie studẽ qtuis
set Idem poit valetiꝫ li[o] sr. c. p[o]. Idemqꝫ Socrem dixisse nat
rat pollicratꝫ li[o] p[o]. c. o. qui tꝫ socrates ab apolline sapietissiꝫ
dotꝫ fuit ¶ Quid aplꝫ. miqꝫ abraha qui fuit pr miltaz ge
tiuꝫ peritꝫ fuit i om sua egyptioꝝ. Act. 7. ¶ Miqꝫ dauid huit
sapiaz sic angelꝫ dei. 2. Reg. 14. ¶ Miqꝫ Catoꝛ petuit sapiaz
ad regendꝫ ppm et obtinuit. 3. Reg. 3. ¶ Na regale opꝫ e sape
et diuditie vt ait Tulliꝫ li[o] p[o] de diuinatoibꝫ Vn Ecc[i]. x[o]
Judex sapies iudicab[t] ppm suu. Ruffꝫ et alios pncipes le
gimꝫ sapie studiu dilexisse Nero em qꝫuis tñ vel esset eligit
tꝫ senecã sapiẽte i doctore qui de clemencia librꝰ scꝝ ona
sione scripsit. ¶ Miqꝫ trayanꝰ huit plutarchu tꝝ ocasione scripꝝ
liber de instructoe trayani utꝫ qꝝ epla qua s[r] scripsit Unde t[r]
tanꝰ plꝫ laudabat sapiaz plutarchi qꝫ sua fortuias nõ potꝛ
¶ Cetez de Julio casare legimꝫ qꝫ studiosissiꝫ extitit tsitꝫ sol
investigans dies pꝛ horas divisit et mometa bisextꝰ inuenit
multosꝫ libellos scripsit utꝫ li[o] de vita casaꝝ pte p[a] De cuius
doctrina solmꝫ li[o] 5. t. 1[o] Doctꝛa inquit July ra tanoe fuꝫ
data e. Et eodꝫ verbo papꝰ ante sine Cesare inqt / nullꝫ veterꝫ
scripsit nullꝫ veloꝛ legit Vn ppr epla simul dictasse phibet[3]
¶ Vis ergo primapatꝫ debebant[3] qꝫ sapiaz dilexerut pꝛ qua
reges regnant et principes imperant. Vn Senem ad Lucillu
Epla. 98. In illo inqt seculo qꝫ aureu vocaba[3] sapietes regu

bant qui vtilia suadebant Caucbat pita et augebat bn̄ficia
Dos ergo pn̄cipij sapie ē. Vn̄ nām̄ i ecclia⁹ hystoia. r. n⁹ ē
lis ptholomeꝰ sapiaꝫ dilev⁹ huana no solu ꝑ diuina Vnde
septuaginta vōuit mp̄tes ut notitia diuīe legis haret et sapie
tbꝰ regn̄ sui gratiaꝫ Idem tam̄ Aug. 18. de ciuitate dei. r. x°.
Turs̄ de karolo magno legim̄ q̄ studiosissimꝰ fuit et i libris
auguſti p̄cipue legit Alc̄mudꝫ doctōe elegit a q° dyaletica
rethoica et astrologia didicit Vir ig⁹ illustꝰ sapies fy si de
ty no ē doctore heat vt sapies fiat Ita dauid seruꝫ hebat Ja
than ophaz et sadoth sac̄dote ut sapietꝫ filio no egeret Hyc
ergo nāratibꝰ clare colligi⁹ q̄ sapia studiose ꝗrenda ē ut hoc
nome adipisci possit q̄d obtinuerit hy qui sapiaꝫ dilex⁹t r̄ q̄ amor
artes scienasq̄ singlas instruꝫ Cuius em̄ moysi ut legit̄ inue
ret Vn̄ huit gorgyas rethoricā Apollo medicinaꝫ Pitagoras
arismetricā Iulo geometricā Abraham astronomia Iubal mu
sicā Serones Salon a lygurgo leges hy em̄ hi ord inuert
eo q̄ sapie studio adheserunt ñr Quo semīe artes inuert

Nempe primas artes scie repererunt sapie do Capi. iij
no rui adheserunt Nam ysis regina egyptioꝝ legs e
gyptias inuexit vt pomp ysidoꝝ ꝛbo. s. ethy. o. Et
ramet̄ nypsa alio noie dicta Nycostrates p̄ma lino tra
didit ytalie. Et noema sorꝛ Tubal cayn. methanias admuert
artes Cytrea ꝑ atq̄ tyburtina alieq̄ sibille futura mltipliti
tramie stipserut put nārat lactanq̄ libro decē sibillaꝫ sibillaq̄

Huius sua sapia dirigete glosissime regnt. itaq̄ meruit ut
suo noie regnū suū mutuparet Almatea ꝑ alio noie dicta
dei phebes ego fuit nitida et amis longeua resentabꝰq̄ poet
sua virginitꝰ Inimitꝰ obtinuit natiuitaq̄ prima stipsit i ba
rone iuxta latiū vbi dixit sibi fuisse oraculū Cui. q̄d oraculū
vsq̄ i hodiernū die intuentibꝰ inducit admiratoꝝ De hac re
ferꝰ q̄ p̄ prima secla vixit et tm̄ no post̄ noue libros quos
ediderat attulit De qbꝰ tres qbusdā et seu r̄siduos romā tu
mq̄ dilig⁹ huarꝰ Retro semiramis regina vetustissima sua
fortunē et sapia regna plima subiugauit armisq̄ viris itollens
bilia portauit Opisq̄ alio noie dicta Ops soꝛ sua fuit Que
sua prudentia Ioue neptunū atq̄ plutonē suos filios vna cu
satno qua hostes seuissimos amouere liberauit Et io fuit ad
epta tam grande nomē ut ipa dicet̄ mr deoꝝ Vnde pub⁹ca
templa s̄ gsecrata fuerunt Iuxta Iuuo. q̄ fuit Opis filia et Iou

tandem nupta olim regina telox arbitrata e ¶ Et ut eiꝰ memoria
no pret sibi templu grande fecerut veteres· et ex marmore
vario eiꝰ ymagiez stulpi fecerut teplo ꝓposuerut ¶ Cetez mi
nerua alio nie dicta pallas ut q̃daz refert mos p̃a fuerit et
i ordine reduxit q̃bz vtim vsq; i hodiernu die ¶ De rpa fert
poete ꝙ ex osse tybie vniꝰ cuis fistulas pastorales pmitꝫ fuer
dicut tñ aliq̃ ꝙ de calamo et no de osse fistulꝫ ꝓmo ꝓposuit.
¶ Hec erga minerua apd athemenses dea sapie mirabata e ¶ Iurisꝫ
marpesia sua sapia et fortitudine regna obtinuit mamillaꝫ deste
rꝛ abstulit ne a sagittarijs exercitio impedire ¶ Araquesꝫ
asiatica atq; phebeya femina fuit q̃ arte texture atq; lamfiy re
pisse refert ¶ Quib ergo nauticibꝫ patet feminas sapie adhe
sisse eiꝰq; gra nome horis adeptas finisse ¶ Nuq̃d mirũ alias
as femias sapia viguisse legimꝰ ¶ Nunquid rebecca filiũ suũ
Jacob instruxit vt benedictiõ primꝫ obtineret· suoq; consilio a fratꝛ
pseruate ipm verbeauit vt tꝫ liber. Gen· Nunq̃ bersabe suo
ꝓmodo prudenti ꝓ suo filio Salomone regnũ adepta e ut tꝫ
liber ¶ Hester q̃ sua sapieti locute ab asuero rege q̃d vo
luit optinuit ¶ Abygail q̃ sua p̃denᵃ nabal virũ suũ amor
te eripuit ¶ Et Judith ab holoferne ꝑlm liberauit ¶ Affert igit
sapie grã viguerut suiq; sexus imposituꝫ obtrectatorem rõ
perierut. De studio sapie a Juuenibꝰ rapt q̃rendꝰ

Apud Hebreos mos olim erat Juuenes instruere·
in hijs studijs q̃ scripture erat vt retinat omnes
sup· Cant· i pncipio Eruia teste Aristo· iº Ethyrozo
in hijs delectari e nob naturale i q̃bz ab infantia delectati incipiũ
Ans Anshelmꝰ i li· de similitudibꝰ· c· 43· Mollis mat tota ymã
gine sigilli fatilis recipit· sꝫ cui indurata fuerit retinet· nec de fa
cili dimittit Adolescentes ego ab exordio i studijs et actibꝰ
instrui dnt· put sancꝫ tradit Aug· 2· de ciui· Dei· c· 41· Instruã
mat sua caparitate no erubescat· q· dicat q̃ sapie studio et te
pamento veglarj dr Reprobada e at illoz Juuenũ vita q̃
occupatio vanitas e et senectꝰ· mozꝫ dispositio est scelerataq;
abyssꝰ Cur em artes liberales dicunt· nec q̃ liberꝫ fugiat nobi
lium debent· aq̃bz tñ q̃ritur defecerut· Ultimo hijs attenderet q̃to
sapie studio pdecessores vacarut i senectute pfecte et i iuuentu
te Narrat em Agell· in li· 1· c· 10· q̃d Euclides sapie studiũ
tm dilexit ut pdo mortꝫ se exponeret Eruia no obstante decto
athemiensiũ formal doctrinã audire disposuit Insup Leonis

Ep̃la xx r. Narat qdā alīq phūs ꝙt studiū sapie talcubat
horas Aly pnebant diuitias Aly acceptā muryb gaude
bant Aly penas spreuerūt Aly heremū intrāt soli phie
se dedūt Vn tostē valeriō Cornaydes nonagīta ānis
studio sapie vacauit ita ut studij causa mltmetiū acepa se
pij pmittēt Ste sūp hugo ī dydastalicon pte stēā narat
qdā plīm oīa reliqrūt ut sapie studio vacarēt Nā pne
rides .xl. annis egyptū fedisse legi studij causā Et pthā
theus meditādi causā ī mōte cautasō volucri exposity me
morā Themistides q̄ expletis tetū septē ānis morte sua de
flebat dicēs se dolere mori tū sape tepisset Plato q̄. 81. a
nis scribens mortuus ē Et Cortos .99. anos ī docendo et scri
bendo ꝙpleuit Hīc ergo exemplis pz q̄ amādi sūt sapie stu
dia Cuj sut due claues quas expssit qdam seneꝝ tamotes
narate pollicito li°. V. r. 13. Pma clauis ē amor doctrine put
ait spūlianꝰ li°. de īstitutōe oratorꝝ. Scda clauis ē sollīcitudo
studēdi Ctnua tūc optīe docet qui legit si amat eos q̄bꝰ
legit et audietes pficiūt si attēte et sollicite audiūt Oēs
enormē pigrū q̄ studiū plurimꝰ reperit q̄ sut pres filios
pmittētes stūlestā Vn Tulliꝰ ī pma Rethoīca Cstud inq̄
agio Cur pdis adolestēte Et sunt vā theretis poete Et
id Tulliꝰ ī thūsulanis q̄ibꝰ li°. v°. r. 38. Adolestēs inquit
maiores debere vēri et viros pbatissiōs iudicē q̄ filio
et aūte vētī Insup Crisosto. ꝙ. sup Mat Olia .29. Cur
mḡt tua infructuosa sīt iuuetus neglecta Nil ḡ. laudabi
lis iuuetute nulla et studiosa Vnde Valeriꝰ li°. V°. r. 4. Ci
uitas mḡt nrā nobiliū iuuenū ingenia ab īsolētia re
uēdo magnos et vtiles ciues fecit honōibꝰq̄ meritos
Ctnua obrem Deos li°. de Institutōe seu instructōe filie Nil
mḡt distat audire ul loqui nō q̄ ptinet ad timōre dei. Cur
pia no intelligat mudi cūtia ageret, ergo lingua psal
mis dulcibꝰ imbuat Cur. V°. Filie t sunt ꝓua corpꝰ illaꝰ
et ne ostendas hylare faciē tuā adeas Deo beꝰ ggꝰ in
registo Peto mḡt ut pmulos duos quos mutes propue mo
ribꝰ instruē tuos ut sīc ea loqui debeat q̄ metes eoꝝ
ī cūtate postulat Inuō. id Cur. n. V°. Letare iuuenis in
adolestēcia tua et ī bonis sit cor tuū Aut at sapie
studio relicto iuuenes vite doctoꝝ stelentos imitāt.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

corruptores mor(um) Cui(us) ppt(er) d(icit) Jeron(imus) Epla(m) 29. Eligend(us) e(st) mag(ist)
mag(ist)r pbe etat(is) sanctq(ue) vite et eruditor(um) vt sit(is) ex(em)plo. cui(us)
net imbuant(ur) qui mala diligut i(n)fo(n)ti nituntur. Q(uo)d em de al
lexandro legim(us) q(uo)d ex(em)plo leonis mag(ist)ri sui multa vitia retinuit
quib(us) o(mn)o trahere no potuit. Vn(de) Jeron(imus) Epla(m) 85. Interea
mag(ist)r etata(m) facilius ste(re) q(uo)q(ue) vsq(ue) molleste(t) augq(ue) iumentu(m)
nd(um) de facili ad arbitriu(m) volentis trahi(tur) ppt. Ideo Tul(lius) li(bro) de
senectute. c. q. dixit pueri mag(ist)ri admonendi sunt q(uo)d i(n)firmitas
puerorum e(st) minima ipsi cum sint ad leuitate(m) pmti. Vnde vinu(m)
negandu(m) e(st) pueris dicit Sene(ca) li(bro) 2(do) de ira iposq(ue) tribus no
ce(n)s inflandos docuit plato. Nam tam extrema iustitia sapie(n)s studio
rum(us) q(uo)d dixit eo q(uo)d nutus e(st) voluptat(is) q(uo)d mixte phye rationi
mag(ist)r Aug(ustinus) li(bro) x(o) contra Julianu(m). Vn(de) Hugo in dydascalicon
pte 2(da) narrat q(uo)d erat quida(m) sapienti fixit petitu(m) q(uo)d erat ne
cessaria studenti. Cui rnd(et) Athenis humilis vita q(uo)q(ue) strenuu(m)
tantu(m). letu(m) pauptas. tua aliena no erubescere pau
do et sua adepta nemini q(uo)q(ue). Et q(uo)d dicit(ur) q(uo)d Xp(u)s ptat
+ tertia(m) phye. sic amor labor cura et vigilia. Hinc g(ra)n(u)m mouit
stia(m) acquiri pt(er) q(uo)d tur efficacia(m) sortit(ur) si vita sue q(uo)q(ue) formet(ur)
Vn(de) Jer(onimus) Epla(m) 28. narrat q(uo)d ypocrites discipulos suos adiu
rauit antequ(am) eos docet q(uo)d massive(n)t. et moribus assisterent
Socrates et vmbusa phyes ad mores torquendos reduc(tus) ait
Sene(ca) epla(m) 88. Et Aug(ustinus) 8. de ciui(tate) dei. c. iij(o). Idem potit Tul(lius) in
tusculanis quib(us) lib(ro) v(o) circa pncipiu(m) (et) Curti(us) iuuenis attedit
ne pua doctina distat. Vn(de) apud Lawdones libri archiloci de ciui
tate deiecti fuerunt eo q(uo)d quam turpia licet stulta q(uo)q(ue) dicebat (et) Nara
te valerio li(bro) 3(o) c. 6. Distat ergo iuuenis doctinas sanas. na i
sane doctine falsitatibus pmixte sint atq(ue) doctine no mentis vota
Vn(de) Bn(ar)d sup(er) Cant(ica) Oct(auo) 24. Est mag(ist)r ordis stra boa dumo sbmixta
sit vitati. Et q(uo)d stare volt eo fine tm ut stat q(uo)d tribus turrib(us) sit
e. Aut enim qui stare volut ut stare videat(ur) fit tribus vanitas e. Cui
mag(ist)r tibi indigesta corrupt(a) sr. ecclesia igne caritatis. s. boib(us) opib(us)
no digesta aie corrupto e. De tali sapia loqt(ur) sapies Eccl(esiastes) 1(o). In
multa sapia multa indignacio et de sapia mundi regibz. mi(li)t(ibus) 47
Joseph no diuitiaq(ue) multitudine fit p(ro)p sapiaz obtinuit ut dnare(tur)
i omni terra egypti Gen(esis) 42. Vn(de) Vegecius li(bro) 1(o) de re militari. Ille
ho e mag(ist)r tui sapia magis egreuat qui pncipi q(uo)d doctina oibz dt
aut docet posse subiectis. Sco iuuenes no dnt fieri ducib(us) q(uo)d no

gstat eos esse prudētes vt dr. 2° topicoꝝ Nā sapia fecit rōnōs dna
ri ut mgt pollicrat⁹ li° A· et li° 2° Romani inquit viguerūt q̄ diu
krati fuerūt Et exquo kartz vtq; i eis langwit eptur mag arma
ta infirmata ē et rendit pncipat⁹ Nn sapia aut pma reges rgnt
Pu· 8· Cur em Trayanꝰ olim hortabat⁹ regē francoꝝ ut suos
filios i artibꝫ liberalibꝫ erudiri iuberet narante pollicrato li° vi°
Nisi q; rex illkrat⁹. ē asmꝫ rotonat⁹. Nā rep insipies pdet ppz
suu Ptr. 2° Vn Jeroboam ex sua ipdemia dete rgna pdict⁹ q; ꝑ
dimsēat pr suus Sapia g; rgna stabilia fet Vn i moalibꝫ
dignatibꝫ dogmatibꝫ phyor narat⁹ q; lit Versus rex medoꝝ im
mera ē lins exercitu ytra pauros gros bellatur⁹ aurest⁹ tui q̄dam
Dicty damaretꝫ Ista mgt mlti⁹ ē placet dne mi rex si metuend
ē q; dubiu idertu mlti⁹ ne pgi posse· diu durare pt q⁹ regi no valz
Vn vegetiꝫ li° x· dicebat se ee deceptu eo q; mltos hebat honest
si nullos hebat discipl subiectos Prudētia i pncipibꝫ victoria
pbet vitetz hoestate Quia impossi⁹ le ē prudēte no ee bonū. 6·
etiꝫ 2° Vt ergo pncipes sapiaz intelligēt et diligēt Et fortass
superbia elevaut corda eoꝝ ita ut negligant oīa q; a pdecibꝫ stru
cti dnt Ultima remittant⁹ q̄ lit dyonisiꝰ li tyrāni platone sapiet
horiste sustep⁹ narante pollicrato· li° A· t· 36· Et hy sapietes
amat qui sapietes fit no erat eoꝝ g; pncipat⁹ ruine gerit
timorem ꝛc Quo sapies oia possidz et stultꝰ michi cui 6ꝝ

Nthil possidet qui sepm no hz Stultꝰ vo semꝑ no pos
sidet eo q; se regere nesciat Sapiēs aut sui oia q; nullo
eget Vn Seneca ad lucillū epla· 9· Allegat Crisippū
dicēte Sapiēte nulla re egere et tm multas illi rebꝰ opꝰ esse·
Contra· Stulto nulla re opꝰ ē nulla em re uti scit Sepe egere i
dr q; desideat q̄d ab ea no hēt⁹ et exinde molestā⁹ q⁹ sapiēs no
fatur q; eo sibi possibilibꝫ gaudet⁹. Vn idē Cen· li° A° de bnfiꝰ
Dinis o stoici oīa sapiēti ee qua g; aliqs pt dare sapienti si oīa
eꝰ sint Nichil mgt phibet bona cyrenaicoꝝ ee et sapiēti qui
tm ea no possidet Et quo sua erit si ea no possidet Deo em sua
esse dicit⁹ q; suo subsit impio Et quo subsit eoq; ea no hz
Feuca n⁹ hz n⁹ hre petit· et si petit tur ea habit alias em pete
sapiēti no ē Ere ergo quo sapienti sint oīa Studeat i⁹ sapiēs
fr ho. n⁹ pstudeat ditari q; eis sapiēs diues· multi vo diuites
credunt⁹ qui no sut sapientes Vn Lactanꝰ li° de falsa sapia·
Natuz mgt hoīe deꝰ ham ee voluit vt duar rez ho cupidꝰ
ar appetens essꝫ· s· religionis et sapie Et horeꝰ io fallit⁹ q̄m

a religioz sñ sapia suscipiunt a sapie soli studeñt religioe obmissa Veritj altey sine altero esse nō pt Gloie at religiois hoe stas tapi2 et noie sapie vā phya q motes astruit3 Vñ plato dixit amatoe dei phm ee Teste Aug18 de ciu dei Ner tñ qs credat vera phyaz esse illa quā studio huius artis q illa qua nemo mortal ē assentj Vñ Tullij i li9 de amicitia Negant mlt sez vetes qsqz ee bonū viru n sapiete q illa sapiaz itp tant2 qua neo adhuc mort ē assentj Quetes at foetassis q sit illa vera sapia Reuera ē ipa q deo ggstit3 Vñ lactancius li9 de vero cultu Cir finē celebrādo nichil pdē via noste n tonatq ar vires suppetat ambulādi ita viri sua n2 pdest si vtq ppa deficiat. sua at ē deu noste Dices tñ sapie plinas ee ptes supma at pe ē qua deo ggstit2 et alia qda pe ē q ho tragedis dicigit2 De qua tullij i tusculanis qoibq li9 4o Capietq qñ ē michil qp penitē possit fiate inchil iuite q splendide et gstmt oia pagē n2 exptare preter futm n2 cu arridet admirari suisqz stare iudicijs Oqz defidēda ē hr sapia q bn viui2 q liber ho effici2 Vñ Tullij li9 de padoxis Cir mpbo et stulto hoi bn esse nō pt. s. vir bonj et sapies miser ee no pt Oia sapies liber Huic tñ sapie stulti gdiuit illoqz pdi tant stultoz qzo studia sapie misistut Hoc tñ teste Gen ad Luciliū Epla 1a Nuqz tñ qualestet nequitia miqz sz gt vtutes tominabi2 vt nō phye nomē hoīale et sacre macat Cum ut exputibus sapietu tolligi2 Rem mixtaz t2 permittit sapia vt te reducat t2 q hat pauissimi Knt Vñ cuthō Cmo dā cuctiū cu sapia pauc. Ci tñ sapia here2 diuitie q magno labore acq rut3 velut i vtiles pmittent3 Vñ Claudiaq i maiori Hasdrubale Magnas ingenij copia vimit opes Cuia sez ho ingeniosq et sapiens vimit magnas opes Ma opibq nō fit sapies ho sed sapiena dues

Capitulum iij. De dispositione ad sapiam et dirigente qz plane sit.

Nulla ē via melior ad sapiaz qz vita vtuosa Vn Aug9 de .z. qsiomd allegat dictū Cham sapiet fontei noie miseri hoīes stipes qda pagin p2 modū baptizatq Ho mgt agite miseri ho agite. s. baptizemi ne vmqz polluat ho domitiū spūs malignus ne sensibq imixtq intestat aie sitate luceqz met obnubilet. Ma spūs adhet sopmis latet i ira impletqz os meatq intelligerie p qs lume ratis solet mfundi Ptuqz apparz p ste et tatholice viue mediū ē vē sapie Mlz qz in vtutibq stulti reperiut amaitudine et i tmibq voluptate lo mala p bois amplectm2 Vñ Lactāū i li9 de falsa religione

Quia mgē Jn vtutibꝫ amaritudo ꝓmixta ē vnia vero voluptate ꝙdita sūt
Ideo stulti illa amāne offensi et voluptate decepti mala ꝓ bonis ꝯplec
tunt. Et idem Lactan li° de vera religiōe et sapiā Vētus mgt acerba
omibꝫ hūb qui vitā suam mortifere voluptatibꝫ ꝯsoluunt Qz reuera
mēti vtuose nil plenius studio sapie ē Vn Tullius li° 8. Plenissimū
opꝫ ē studio vacare q mens no vicijs ſ studio libera ē Illi ergo
reprobandi q studio vacare pigſſunt. Vn exptū sapietiā tollige vt auri
aliquid exptrahas tuus aūtimg ut aī simul omnes pīa structā prīgz
Quia s. omēs labores amplg ut auz possideas. ſ ꝓ sapiā q deꝫ ꝙſſe
laborare ꝓmittig Arbitror em ꝓa hō fuit Vn Sen ad Lucillū Epla
.4z. Vita sua q sitē sanitatē iudicāt ē Cui sapiēs i fr mgt cupit
delicta tollat. Vn prudenig. Q quēstuꝫ auaz vicijs peste repulsa
sensimg mitaluisse deo q̄ens tepefactū celeste ingeniū luctu ꝓ grauā
tutro gessisse i stomacho Cui vā mil aliud sonant n q vicijs ēpulſ
aia thesaz studio sapie Qz p vicia retardā. Vn Pſper. li° epigmatū
Cor mud et sapiēs fructu vtutū alat. Et xpi i mēs pītore ēgnet acr
Nepe amor studentē ꝙuitat et mora fuit no ꝓmittit Solliciti ꝙ.°
studiū ēt i amore si fiinde Vn Ouidig li° de arte amādi. 2°. Est mora
tiuta breuis lentaſtut tpe cure. Vanesciꝫ absēs et nouus intrat
amor | Vir q.° studiose q̄rat sapiaz q̄ mes pficit. qua eād ih.° ēſtit
homo i quo brutū dnāt. ¶ Vnde ꝓ petut omēs q̄etam ſ q̄etꝫ ēe no
pt q sapiēs no ē. Vn Seneca ad lucillū Epla. 46. Nulla plenitu ē q̄es
ni quā raū ꝓposuit Nullaꝫ res amp sapietē cuīot. Nullꝫ auiū q
tentꝫ mitrupt rogitatiues hōas solidasꝫ iam et certas Itaꝫ i bouꝫ
rogitatiuibꝫ et studijs quies ē. Vn nārat Agellij li° 1°. Quod socrates
a sol ortu vſꝫ ad occasū i mobil studio vacabat atꝫ oculi i eūde
loci directi q̄placoi insistebat. De mudi sollicitudīb mime curabt
tra q̄ mudi. Jmmota se et tuē arbitrabā. Nichil at se stare dicebat
ni hō rpm qd mithil stiret. Vnde et cameades sapiēcie studio vacaſ
tibū tepe sapiēg ꝓmisit. ut alibi dictū ē nārāte valerio li° viij°
Cur g mudani quiete no sint q̄ no i diuiōs ſſ iudicijs studio se oc
cupāt. Vn Cōn Epla 8. ad Lucillū ait hi trede na q̄ m agere vide
maiora agit humana diuinaꝫ simul tractat. q. d. q mudano studio
no ita insistendū q̄ ēt diuino intendeā s. als mētē quies hūi no pt
Iucūde dugi. Ame Jmpetatū ē cor meū vrm Jon q̄ stat ita. Huig
at q̄ēt via ē vita ꝙuosa. Cūo sapia ois dōet ta.m 8.m

Sapiēcia omia ꝙplectit et singlos notitia ꝓbet. Q igit ſſ
amanda ē Quod em iocūdig atꝫ fructuosig tibi ſſ cū humana
q̄ꝓbus diuina sentias ¶ Reuera ꝓbet pabulū aie studiū
sapie. ¶ Attendaz ergo ſſ s. detestabile naturalia ꝓfectui Vn Tul
lius i dyalogo adhortatiuo Est mgt animoz i ingeniozꝫ naturale
q̄ pabulum q̄dam. q templacio nature. Et dyalogū ad alleuandū.

Nulla mq̃ spectacla vl certamia tm affectas sic sapie studiu In qua
sapia videmꝰ celu plchre formatu signoꝝ varietate stellaꝝ fulgo
re rutilare videmꝰq; pelagꝰ ꝑpureo colore venustu germia trid
aplecti · tm pelagi multiformes pistes p oc̃reas vndas saltꝰ exercet
Campoꝝ eda virentiu spem delectañ quib; odor gtissimꝰ floreꝫ
suauitatẽ exalans oculos simul pascit et aim Nemoꝝ q̃ adest opa
citas et fontiu arridet amenitas Assunt grinetes dulcissios melodꝫ
Her mq̃ sunt nature spectacla q̃ et imitari difficile e et refutare
culpabile Q̃z mq̃ hĩ omia sapia ꝓbet Reuocans sꝰq; omẽ natañ
docet Vñ Cic̃ · de nalibꝫ q̃stionib; · li° x° dicit Caculũ et singla scru
tari Sapiẽte debere naturaliũ inq̃sitionẽ vacare · Pulce mq̃ spec
tacla et singla scrutari Q̃z reuera ꝑmissa sapie studio ples ĩmi
occupationib; agitat et q̃rit qui studiũ campu qui nemora sapie
feras Itaq; malũ rez corruptibiliũ vsꝰ qua noticiã ꝑpetuo du
raturã Vñ fulgenꝰ li° 2° mitologiaꝝ narrat q tm diogenes dolore
gui torq̃rẽ et vidisse hoies ad amphyteatꝝ curentes aebat Quat
hoĩm stultitia teneat vt videat hoies repugnãtes feras · et me pteat
tm nulli dolore tortate · Hy etenim sapietes nõ erant q̃ tsibꝫ non
acq̃rẽt sensꝰ & ope bono sedulocꝫ studio Vñ virgilius ĩ georgicis li° 3°
Felix qui potuit rerũ cognoscere causas · Et Tullius li° 3° de diuinatione
Si qs mortes colligeres oĩa tam aio ꝓspicẽte posset nil ei pfecto fal
leret Nam ex noticia mortaliũ noticia ꝓpendẽ cditor Vñ psper
ĩ li° epygmatũ Cũ mirẽ operꝝ signis cndit artor Artoreq; suũ cdita
q̃ tenuit · Cui ingit sapies humana cosposcit deũ mueret ĩ tm gtep
tatoẽ cetabit · Q̃ audisti ergo sapiaz naturaz causas edoce Luc
at et de diuinis loq̃te meditem Ita ipa sapia ipsima et excelsa
ꝓstrutã Cui oĩa possidere q̃ntũ et suppetit oĩa cognoscere Vñ lac
tantiꝰ ĩ li° de origie deoꝝ seu errorꝫ Nob mq̃ ꝓbe datũ e celum
intueri Vt deũ quẽ oculo vidẽ nõ possum aio cotemplem Quid tm
ꝓficiũ tm nã celestia cotepla · q̃m q̃sidanee mauduim ad cotepla
qual sit nã deoꝝ · Vñ Tullius li° 2° de nã deoꝝ nichil mq̃ difficilius
q̃ a sensibꝰ corpoꝝ animꝰ metes obduce · Eam q̃m difficultas deum
intueri tm ĩ cognitoꝝ ex visibilib; sapia ꝓbet Iuuẽ ꝛd apli · Inuisi
bilia dei ꝑ ea q̃ facta sunt intellecta mudi intellecta aspiciũt Vñ Tullius
ĩ libro de creatoe mudi · Parcete vmũsitate hĩ ĩuene difficile est.
Cuia soli sapietes deũ cognoscẽt pnt volgꝰ at sapieti credit Conspi
riat ergo sapies creatẽ dei ut deũ cognoscat ipe · Vñ Boeꝫ li° v° de
ciso · Cui vero telũ multu pet ĩ sublime feras animꝰq; Et Juuenal
li° 3° Felices puto qui tenuẽ corde tuent · Visibilis deus hys per
cula tucta manebit Nã deꝰ et homo vtrũq; pbuit vt celu

ꝯspiriado deu ꝗ̄ſtet. Bruta vero hꝝ cernit ſ quā reſoluit ꝯ
vita. Vñ Ouidꝰ li°. ſ. metha°. Quaq; th̄ ſpīat animꝝ cetꝝ trā
hoi ſublime dedit ꝯtinuꝝ vidē ſuſſitet erectos ad ſydera tollē
vultꝰ. Et Vbñ. ſilueſter ī ſuo micrōſmo. Bruta patet ſimt tur
dos aualia ſenſꝰ Cornua deicit vlribꝰ ora ſcrut. Ex maieſtate
metꝝ teſtante figā. Collet hō ſiud ſtm ſolo ad aſtra ꝯpt. Vt ali
legat inde ſtego/az meatꝰ Exepla vite poſſt hre ſue. Vnde
tu q̄dam empedocly phūs q̄ꝛꝛ me viuēt ēnt. vt miḡt aſtra
aſpiāt celū ſubtuſſe et mūdꝰ ero. Iſte ē empedocles qui ſic
deſcripſiſſe deū legit. Deus miḡt ē ſparſi th̄ cētro ē vbiq;
et circūferēcia mūdꝰ. Alibi th̄ legi demetrium hō dixiſſe ēd
q̄d ſit th̄ empedocles ſapiē ſtudio mediante deū pro viribꝰ ī
veſtigauit. Et vt refert lactātiꝰ mocta ſ̄ intulit eo q̄ animꝝ
eternā ſuſtinebā. Cōpdutſ ergo pꝫ q̄d ſapiā naturaliū
et diuinoꝝ notitiā piſtat. ꝛc. Cetꝝ inſiſtē ſtudēdi et d̄ ſtudio ꝯmē
dō hō dato ē hoi intellectꝰ ut intelligat et ḡſtat. m. 97
Via at ḡgnico ſtudiū et ḡtemplādi ē ex q̄ teſte ypocte
ī amphoriſmis vita brevis ars vō longa ḡgruit. Ex
go volenti ſapiēs fī ſtudioſiſſe atq; ſollicite ſtias ḡtemplāi. Ma
ſicut ꝓdicta vā de arte medicine ducta ſint. Nunc ſi lonḡ alioꝝ artiū
et ſtia longa ē et ad eiꝰ adeptiōꝝ vite humāa vita ſufficē pt.
Ma teſte Tullio ī dyalogo ad Hortēſiū. Duo ḡſtim mihi obſtructa
ē diffidētibꝰ. Eſt em et inpiis rebꝰ obſtricitas et ī iudicijs
mētis īfirmitas. Vñ ſert̄ q̄ theofraſtꝰ ad ſuos diſcipulꝰ deū accuſa
bat dicēs. Cur miḡt cetus et cōmūibꝰ vtēs diuīnore ꝓſtas
aīs habeāt ꝗ̄ſi etas poſſet ee longior ōmibꝰ ꝓfectꝰ artibꝰ ꝯ
vita erudirē. Dita ḡ breuis ſint ḡ. ſtudia ſollicita. Quid
em diuīꝰ otio beato inquit Tullꝰ inſtitutiōib̄ q̄ꝛꝛ. li°. 4°.
Recubeſtmt ḡ. indoctiles et ydiote q̄bꝰ diſtē nulla cura ē. q̄
q̄ ſtias ſſent quid igrāt. q̄ ſtias tangāt ſe hre quid n̄ hnt
Ma teſte Tullio li°. 5°. de diuiciacōbꝰ. Quibꝰ ī rebꝰ temerit̄ tpus
ē. Vñ Socrates ſapietiſſimꝰ ſe nichil ſcire dicebat. Ne ign̄ tollat
ſtudiū tuū deſidia vl ſuperbia. Ma teſte Ouidio li°. de triſtib̄
Ingeniū longa rubigine torpet neſcira. Quid rerū ē hōi q̄
nimis ſtudet. Ma ſtudendo et ḡtemplādo gaudꝰ natā vāe. ꝛc.
vt poit Varro ī ſuis ſenteciis. Et Arcſilaꝰ ī ethicis. Optimꝰ e
ſt̄ qui a ſe nō omia intelligit. Bonꝰ at et curioſꝰ ille q̄ bñ diſtat
q̄d audiē. Cum at n̄ ipe intelligit neq; aliud audiēs ineptiat
hic nichil videt. Quid em mt̄ humanas occupatiōes deleā
bilꝰ q̄ſ ſuas meditarj veritates ḡtemplarj et artibꝰ illuſtrj

Nil eni melius inter hūanas ḡplacentiaq; nouī nā studio
et conteplu esse hōmo sapiēs et felix et amabilis dicit
Unde narrat valerius maximꝰ marcellꝰ captus hȳmaū
Archydomophō pepulit eius visa prudētia ā floruit stu
dijsq; sapie olim q̄ue tūfuia impetrauit Attendaq; eni q̄d
teste Seneca ad lucillū Epla 89 Docles natā nob edidit
et rationē dedit impfecta ꝑ q̄ ꝑfici posset Et epla 88 Qȳ
dū vinis tū diu discas Et q̄tilianꝰ lib. 1o de officiū ꝓceptoꝝ
et docē sūt discipulorū docles sē phibere discentia nāq; q̄uale
sit rere nequit nisi tradentis et accipientis cordia sonata fuit
Tractꝰ congruit studio se quelibē aut salte in aliqua se exer
cē licet arte / nil tamē studio sapie malig Qz grue ait
Apuleiꝰ li°. de deo Socratꝰ (inq̄bꝫ) nāq; mirādū est q̄d mīme di
sce velint et causā eoꝝ q̄ videnꝫ negligunt hȳmon fuit hȳ qui
sapientes sȳ nō curauit qui pro solo statu ā corpis vitio laborāt
vtma hȳ attenderet Socratꝰ studia de quo refert. Valeriꝰ li°
8. q̄ addiscē nō desistebat. De pitagora etiā refert. q̄ doctōb
ungā nō sistebat. Un Eremodiꝰ arcad mr̄ cū instantia nouerca eu
dientib cū negligētia. Deo Katho. Insere puerīs aīm ne discē tēs
sēs. Nam sine doctrīa vita ē q̄si mortis ymago. Ne puteat q̄
nescientib te velle doceri. Cuius aliquid laus ē culpa nil discē
velle ¶ Posito vgit ut attendat lector superbia ignarie mrēs epi
stē. plēs nāq; vano fastu seducti discē vētāt a doctōbꝫ illūc eoꝝ
detegā ignorātia. Q̄ualunt em̄ vt arbitrentꝰ honoꝝ eoꝝ sine q̄d
nesciūt q̄rentes quāq; acquā qua adepti nō sūt. Quas etiā
i sua ignorātia vita deducūt pariq; ꝑsistūt q̄ docte nō libet
audiūt nisi cū desiderāt docētes fieri ut fruā queant. Nam
eoꝝ desiderīū gla ē q̄ cū patio quo sine petūt vt horet. sine
verecūdia ne humiliēt. Itaq; superbia sua postulat quā recipe
dependēt verecūdat. ignaroq; cū semp erit q̄ discē erubescit.
Si nepe fīs poptas scripsit ut omīs cupiūt vincēs. quo q̄ studiū
sapiē crepīs cur remiss edoceri Nam teste Ouidio li° metha.
mo°. Fas ē et abhoste doceri quia nullo tēpe dr id admitti q̄d
mēte ꝑcipit. Un Ouidiꝰ li°. 1°. De arte amādi. Ingeniū toleste
suis velociꝰ amis surgit ꝑ no n̄ ꝓdocīnā q̄ a studiosis postula
da et Iterū q̄ ad amandū q̄to zelo veteꝝ sapie studio ihe
serunt Nepe nepe q̄s dū numerauī et numerato sū ꝑ no ē
scribendi facultas eoꝝ q̄ studia iuxta memoranda fuit. Illes
nāq; meditatoq; iti dilexerūt ut redimiret vibes loquacissimas

et vastam solitudinē eligeret Cruua nil pro studioso meti
tam grauum sic solitudo Nam q̄ trā mitis ē seu no ē. Et q̄
s' abest q̄ teplari nequid. Vnde Tullius li° de offic̄ys Olti inq̄t
mālutinē speratēs a negotijs publicis se remouēt. Vnā q̄s
nobilissimi viri plij et hores graues fuerit q̄ ner ppld nr
pn̄cipiū moues fēre potuerit Verūtēn nō nulli rāgres Vn
Cenē li° viij° de mālibz q̄ibz ffert mq̄t lucille q̄ fatē gsue
uisti et aturba q̄ritū potes te sepa. Et ds Cen. ad lucillū Epla
2ª. ps̄m argumtū q̄ponte metr epistā posse gfistē et seu mo
rari Et epla .A. Immitia ē mltoz q̄sato et vtiq̄ q̄ maior ē
ppls tui mistem hic plz pitli ē. Et epla .14. Crudaſ fruias
tito redi a corpe ad āiam tuū. illuq̄ diebz ac noctibz expete.
Et epla .19. Si potes subdūt te istis ocupatoribz Hvs
em documēt clare deduxa q̄ teplantibz boa ē solitudo Vn
i pū. sapiēcia dixit Cum t' magnaz sapia p̄mittit vt' tduat
te t' solitudiez q̄ vt' ei inocentibz viuē. Et Ouidius 3° tristium
Viue t' et nota longe magna fuge. Vn psser li° epīgmatū
Crutā legē pnt si a strepitu mūdi libera corde vacet. Itaq̄
teplatis lom solide ē. Ex quid solitudo melancoliam
gignit q̄s at melancolicy studere valet. Attēde nepe q̄m
melancolia pro tristicia capi' sepe et t'a studiū impedire solz
Cat melancolya sustipi' seu acri' pca nā q̄ melācolia de
melancoly fōne dubitas q̄ ceteris q̄dāibz melācolia ē
i genosior. Et hz sit trestior ē hn̄ cognitōe acutior dicte
Tulus mastulanio. q̄ibz li° p° Aples inq̄t aut omīs vī in
genosos melācolos ee. neq̄z turdiora hyis ee moleste no
ferā ꝛc Ozio no suffit oīa legē sed etiā oz audire cō. 10m

Libros euoluē pro studio nō suffecit si doctores ydoc
os audire negreuit Nā audity ē via ad disciplinam
Si vis ergo docty fieri virū eligē docti cui obte
peret q̄ doctne auctoritas Nā disciplīa q̄ficē no ē frale si
presume ā redarguē sui p̄sumat doctorem. Vn i li° 1° mu
sice veteris fert q̄ cū pitagoras disci'los instruēt nullū sibi
q̄dicē audebat n' tm̄z q̄rē eozo q̄ dicebat si ēat ei rato
docti autoritas. Nā et i phya guillelmi de thontheis q̄a
dum noz̄manoz̄ aspexit me legisse vetolō q̄ olim disci'li
p septēnium suos magros audiebat amāz aliq̄d loq̄rentes
Hui' vero tpis scolares suos redarguere doctos n vent

qñ ymo et de ea qoē de qua mtrogat determare psumut qđ facē
nd ē via ad disciplinā. zfortasse etiā doctor ī sufficientia vie disci
pline tlaudē et auditor tenuitate ppē ebitudine ēstenare no
audent. ¶ Dorty g̃ fr si postas ydoneū exhras doctore. Vn
pharo ī suis smōb. Illu qđē eruditore eligas que magē mireris
ī suis ꝯ ī alienis. ml ēm magnifim doctōē q̃ ase didicisse
absit ate ut doctore ī cepti eligas qñymo ī limitib⁹ tui ingeny
ḡfectus tuiq̃ tpalitati mgrm ydoneū exhras Ne ḡ mōstime
du iuuenib⁹ es tenebriosq̃ etatis Tuū ēm qđđ ḡrepis facilꝰ ra
dicabit. Vn tangit q̃tilianꝰ li. j. Vn vasro ī suis sentenciis
Capiut vasa quid. qđ prius arripiat. Sic m quid ē de ī fantib⁹
Et Augꝰ ꝑ. Confessꝰ. de se ipo lamentabilit fatē iuuētute ludis
et nō semp studijs exposuisse ī stol mq̃đ dat⁹ sūd ut tras di
scere ī quib⁹ quid utilitatis cēt ingrauā mser q̃ ludē delectabar.
Cu g̃ vir tāte doctrine exīstit ut nārare nēdam⁹. si de medi
to iuuētutis ludo lamentat. Hȳ potissime erubescat q̃ totā
iuuētute lasciue dedit Ner tñ ingruit artib⁹ q̃bꝰq̃ aim
exhibē. a quoꝝlib⁹ strutimozo noticiā adipisci Nā q̃ metalꝰ
sue tpalitatis tñ stendē nu pūnt straꝫ ad tulme puerisse erro
tenebris nubila. Deo fatho ē hitte archana dei telu mōre
q̃đ sit. Cui sūt mōbis q̃ sūt mortalia cura. Et Horatꝰ li. car
mīnū. Ner stire fas ē oīa. Desistant ī superstitiosi strutā
tores magice artis fallacias euitare ī q̃b⁹ nō ñ straus dya
bolica ytinē. Nepe mirabile cēt si pūceps tenebraꝝ erroꝝ de
mones sapiē collatores essent admirabile si maleficia. si ide
lita satisfia. si tractatores vanaq̃ testimonia sapiaꝝ pbere ī
uenian. Talib⁹ ēm vȳs a deo fonte sapie retrahit. Et sic a
sole elongatꝰ minꝰ videt q̃ magis distat. sic etiā q̃đ hoies
dicāt q̃q̃ libri fortilegioꝝ scribant hȳs nō obstantib⁹ q̃s eo
sit stultior quo a diuino cultu et fidei obedientia sit distantior.
Vn Themis. Vt q̃đ aliena curēs q̃ adte nō pīnet. Aliena stu
dem ea potissime strutinia q̃e dyab⁹ inuctor ē. Vn. paō. ī suis
smōb. Nusq̃ deueniet qui tot segēs colles ¶ Dimittab⁹ q̃ va
na strutinia artib⁹q̃ veris intendas solliciter q̃ doctore audias
frequēt legito. Nepe q̃tuāo disciplīne efficit mgrm. Vn pli
nius ī epla ad ursū sic fastas sēnō facies assidua q̃ssibe
ynem custodiuit demissuq̃ egerrīe ēpant sic et de
rentis calor et audientis intento q̃ mudroe suat⁹ et ēmissioe
langwescat ¶ f.

Lat pl fr pg 11

Sum̃ ombo exigit3 modo i hoc ḡ pinue qđ doctꝰ ē ḡra
teste Arist. 1. methꝫ. signū stiet ē posse doctꝰ Ci qđ ḡ
se stire dicat et doctꝰ negat dubiꝫ ē ſmo ei9. Vt qt qđ
bñ dicat exped3 ut modꝫ audieti vtile exꝑat ei9qꝫ cupientē
etate et ſenſu ornat nc̃ instruat instruc̃ artes ſ plus i buat
artes. Plc̃s em altaꝫ ſtudꝫ documēta q̄ audiat q̄ hꝫ
artes i ḡrat Deo vtq ad plenū aliquid intelligt Assit ergo
doctꝰi instruedi forma. Vn palladiꝫ i libro primo de agricul
tura. Pauꝫ inquit prima prudētie vt q̄ sit ꝺ̄ ꝑsona cui
propiuq ēs. Neq em formator ⁊ instructor agricole ōt ar
tibꝫ et eloquia artes imitari Nā stultū ⁊ rusticos pitissiꝫ ui
roꝫ alloq̄ stilo Vn Varro i suis Lucidissimū inquit genꝰ do
cendi ē exemplaꝫ subducio Hinc ḡ ꝛcludit doctꝰi oportere
hoc modo ut hꝫ audiet q̄ sidere3 q̄ritas exēplaꝫ q̄ formi
tas no ꝑmitta3 Cui3 doctorꝭ aggruit eloquēte ēe vbiq
em hec̃ta habundantia mirificoꝫ declarat eloquēte Cicero
Cōn. ad Quintū Epla. 8a Inopia vinaꝫ et exilitas interdū
auditores fa. Assertus hꝫ q̄ꝫ q̄rit ut vocē inopia ingꝰ
rana causet Nam teste Ouidio 2. tristiū Cicd mime nouit
nemo docere pt. Ne qđ ergo doctꝰ ꝑsumat qđ nesciat attendat
q̄ turpe q̄d ignorāti ad suo ſmone attestāi. Pulchꝝ hꝫ ē et
laudabile nimiꝭ id erudire qđ sit Cicero teste Lactācio li. de
vero cultu Nichil tam ꝑdaꝫ hoi et querēti pt ēe q̄ꝫ
hoiēb ad iustitia erudire Nam legē discretiꝭ ꝓdest. ſ viua
voꝫ magr et opꝫ mꝑ. De vote etenī Cyrmachꝰ aut Appiꝰ
ē negotijs mtimandis vnie vocē iudicau Et ouidi li. 3. de
fastis Asperā lupo orit3 ligurus auſq̄ fructe Nut dicenda bo
na verba deo Verū hꝫ minime sufficit ut ho qđ doceat ñ ope
instruat Hinc em optiā sapiē via ē opa ſamiꝭ q̄ſitē doctrinā
Vn ꝓsper. li. Nō sat ē dm̃ ꝑceptū euolue ligisse Nisi me
mit legis ⁊ meor ē opis. Q̄ qt sint doctores quoꝫ opa dor
mitō q̄dant Deo sepe q̄rentib3 qđ docet hꝫ vt mihi ta hꝫ
fatent q̄ bñ loquunt3. Vt optat Lactanciꝰ libro de vera relī
gione et sapiēcia. Et i pū. sapiēcia dr q̄ doctor turpiꝭ ē
qui i officio labit3 cū vult ēe mgr Et Cicē. ad Quintū Epla.
28. Hoc turpissiꝫ ē qđ nob obiici solet verba. nob phyre
nō opa tēnere Vn Catho. Que culpare soles ea ne tu fe
ceris ipe. Turpe ē doctori cui culpa redargui ipm Plu

rimi hȳ doctmis famis intedit qui vita brutale duxit ut tag
Azoles ꝑ. ethr. quos odio ḡhusse q̄da dicta pascuitq; fert
ut pd. Agellio et Clymadȳ i tromitl suis de q̄bȳ Tartarȳ li.
de falsa religione et sapiencia Cruida mgt Cub opletu sepe
vitia sua celantes domi fecit ea q̄ in stol arguit sez docet
tm nō fecit ipi ꝓpt̄ suis pondȳ detrahit Et ſh. Turpe
e ad phyam tāc et sapie opa no agere. Cal em vita no vera
ſ palliata e. Cruo em putab veteꝝ suis ꝓfuisse doctmis n̄
q. vis et opibȳ docuer. Legiȳ em phym Xenocrate suu
doctmis multos tōreyrsse. Vn narat phalcziȳ li. 6. Cu
polemȳ q̄da adolestes luxuria et volupt. infamib cet Ner
no de tali infamia gnudriosȳ amid tȳ ut q̄da mar pdicti
phy scolas ingdent. Cue tu Xenocratez vidisſ ptmisso
sue leob ꝓpito de modestia et tpancia atq; ginecia loq
tepit et pdicti pellemȳ dmȳ a dissolutōe vite evacuit.
Crā facē nequisset n̄ opa doctne ꝙformia exhibuisſ. Na
teste Cen. ad lucillu. Epla. xx. Turpe e aliud loq et aliud
sentire Hȳs ergo ꝓmoibȳ distant viri seu veri pdecteꝝ do
cendi forma suosq; discl studiosos ff. suadeat no solu
libroꝝ evoluedo ſ eoꝝ moreꝝ ꝙponedo ¶ Dico q̄ vir spectla
toi dedit et q̄ libroꝝ amat a crimiu feditate facillime ab
stinet. et eo multoq; maiore i studio ꝙplacencia fuet ff vo
luptas exhibere possit. In q̄sulta vestȳ q̄da doctna e et
i modesta q̄da studia. Oma em opa q̄ſimiz bona fuerut
mesura petut Per dez laboribȳ a studȳs vires suas de
stituere q̄d fecit hȳ qui sn requie docet legit ut studet
Nam teste Ouidio. i. de arte amādi Habeda e reqes. dat
mgt requie q̄eto agex bn credita reddit Et Datho Inthoe
tuis mitꝫ gaudia curis. Vn tybullȳ Ite graui cure dure
geng. Ite labores. Et mōria Intmissa migt sacrina sodȳ ht.
Et mgr. Ceilo. Me grauat e labor i tȳ pondē labor Et oui
dȳ i Epl̄is Crā caret altna reqe dural no e hȳ reparat
vires fessaq; membra nouat. Itaq; labor moderatȳ studiuq;
no fastidiu vires ampliat. Vn Cassiodȳ Epla. xx. Catet
suborio lauda. Forth. Crua. sez. gaudiū i ꝓpositū cure
fortificat anȳ de phyā et eiȳ dſhpōe et usu ca. 12.

Vera phya sapiēcie amor e Cstulla no e sapia que
stulta suadet ff tymoi e sapia cualis et diabo
lica tȳ doctna seductō e. tȳ amor no e phya ſ mortf

via ē. Vnde ꝙ ait gsppinas gentes vera phya floruisse. Erubescant igit sophiam qui sapiaꝫ pretermittut. Et si phye studiū intendut solū qrut appatu vales et instructoes no ephrut morales. Nam Cōes. et Cen. Cir studio sapiē vacauit q̄ diuersitatibꝫ natalibꝫ bos mores p̄misert. Vn Cottes ad vtres gedos mores vniuſd phyaz applicauit ut testat Rug de. n. t. 3. Et Beda ꝛ Iouiniamū i suis ēplis. Vn Epla. 60. Quid mgt dauid egressit de manu hostis gladiū et golye cap ei⁹ mūc truncauit vt. p. Reg. 17. q̄a phys ei⁹ dict⁹ egerit taꝫ dicat q̄ phr suis doctmēt malos mores s. supstulerit sit dauid golya gigate supstit. Vnde i phoz sena ee dr trina diuīo q̄dam supstia abradant. Vn Beda vbi. Qd mgt mirꝫ si sapiaꝫ sectate ppt venustate eloquij annulla istius tiēd fate vitio. Nam q̄d i ea mortiū ē ydolatrie vl vo suptate pstrndo vl rudo. Et tur exea vnaclos generos dno deo sabaoth. Vbiaꝫ mltū emūat ep̄s de sanctis doctoribꝫ q̄ vsq̄ sint phya ad vtilitate ecie. Ppi ergo fileant q̄ vera phyaz reprobat. Dicētes phoz dicta i vtilia fore. Si em nō ēt saltem Beronomo tredat. Nullū em ignorās appet. vnde gen dicta rolligē et suo ꝓpito tractabilit applicare. Vn Cen. ad Guillū Epla. 110. Nō mirer mgt exempla materia suis studijs quaꝫ rolligē in eoꝺ em campo seu prato bos herbam terit: tuis lepore. tyronia lactam q̄ taꝫ dicat. nullū doctna sp concedam esse q̄ sapies i q̄bꝫ q̄rit q̄ bonū ē et ita pfluit et reprobat qd malū ē. et ita id tollit qd alios mstruit. Cū magz rgi⁹ sacra eloquia q̄bqz phoz dict⁹ stabiliora et mito laudabiliora sint mllatenꝰ in deprmeda. Vn Ysai. 23. Erubescite sydon ait mare. Cuius quo vo gen moral⁹ ꝓ. p. pntipiū i sydone mgt figura stabilitas positoz i lege / i mari at vita gentiliū. Erubescite ergo sydon ait mare q̄ eo vita gentiliū redargunt vita sub lege positoz atqz exacte sectarū gsti dit. Actio religiosoz dū illa cia ꝓmittendo no seruat qd mspt audiut et isti viuendo cia ea custodiut ymo q̄bꝫ necessa madatis legalibꝫ astringunt. Hucꝫ d. Ro. 2. Scies em q̄ legis no sūt q̄ legis sint faciut. Et hec cia ideo allegata sūt eo q̄ dicta gentiliū phoz no sint ꝛeprendi qz ꝓdesse sepiꝰ mueniut. Et si mala intentōe a laudis tā flagella tulerit eoz exemplo redargiunt seu redarguim⁹ si q̄ etha felicit

ea fere gtandim⁹ seu gtepnim⁹ q̄ p̄ trea volup⁹ ptulerut ſn ꝑpiū
rgit⁹ eoꝝ mal⁹ inſtruim⁹ nō q̄ imitatoꝝ meant⁹ ſ̄ q̄ potꝰ ea ꝓp⁹
deū facēda ſint q̄ ipi ꝓp⁹ ſanem vanitate pegerit. Vn Aug⁹
v. de ti. dei. t. 18. ꝑ q̄ rodoꝝ arta magſtra naeau⁹ gtulit⁹ q̄ ſi p
ciuitat⁹ trene gſla tanta fecerut nos potꝰ pro etna Vn Cruſo
ſup q̄⁹ oml. ſſ. ante fine. Cogitata inq̄t gretoꝝ phyoꝝ at
ta et tue ſtrict⁹ q̄nta ſuppliao ſum⁹ dign⁹ eo q̄ legeꝝ diuiaꝝ
tuſſ⁹gdim⁹ Cstrubꝫ ombꝫ attest⁹ ꝑ quod phya dortina vbi e ſpaz
q̄ reuelata gtilibꝫ phyb⁹ referūt ꝓles ut tag⁹ Aug⁹ 8. c. de. ci.
dei. t. 28. Nempe gentiles infideles gentiliū testioꝝ allegut⁹
q̄bꝫ ſſ̄q̄ ſpīa sacra no egeat illi tñ egent q̄ ei ſint gtiles
abſq̄ testioio gtiliū gūti recusāt. Vn Iulian⁹ apostata volen
cūte ertiaꝝ dei int⁹dict⁹ filios galdeoꝝ galdeoꝝ poetaꝝ atq̄
phyoꝝ legere diſciplias. Nouēat em̄ i ꝑpīs multa gtinezi legi
sacra testioia Cōcludaꝫ itaq̄ gtiliū dicta vie vere ſapie pro
deſſe. t.

De dignitate et vtilitate phye atq̄ ſapie m̄ B7

Cepe dictū e phīa vere ſapie amor e tui phī vere
inhesert eo q̄ teſte Cic. ad lucullū. epla 9e. Sapia
em̄ nūq̄ recedt⁹ religio. iuſtia. et pietas q̄ nullu putat
bonū n̄ q̄d honestū e. q̄ ner hoīb n̄ fortue deleri ꝑt muti
bꝫ tp̄ib⁹ posse prio tapi. Cogit⁹ ſſ̄tq̄ e ſapie amor cū
ſtudio mil ocurrit ꝑſens cū adepto nullo ꝑt prio gpari Deo
p̄ſ. ſſ. de Cicud prodest ſtulto hre diuitias tu ſapiaꝫ emere
nō possit. Reuera mil ſapia melig⁹ tp̄ vero amor phya e. De
qua tulig⁹ li. 2⁹ de offic. t. p⁹ Cicuid em̄ e pt⁹ deos optabil⁹ q̄d
em̄ ꝑstantiꝰ quid melig quid hoi digniꝰ ſapia qua phī no
minat⁹. Ato e inq̄t phya aliud pt⁹ studiū ſapie tp̄ nō adi
pisci no meret⁹ hīc dpo stulta vita e. Vn olim no derebat ali
que phm appellari n̄ vita viuēt⁹ hoesta. Vn Agellig li. 19.
Abhoiabile inq̄t fuit ap⁹ phyos nobiles q̄ ita vita ignobiles
seu degenes appellaret⁹ phm Ner i mito q̄ phm no ſtm e
De qua phīa loques Tulliꝰ i tuſculanis quib⁹ li. 2⁹ t. 3.
Phya inq̄t medet⁹ aiiis ſames ſollicitudines detrahit⁹ a turpi
tudinib⁹ liberat pellit tores. Et Cic. ad lucillū epla. 16.
Cher inquit ſata e et gtepm̄ no pt q̄ primo ap⁹ possios hor⁹ e.
Et Aug⁹. 22. de ciui. dei. t. 22. Phya inq̄t ut ſapia domū di
e. et auxiliū gtra miserias huiꝰ vite De qua loques Apu
leius i li⁹ de deo ſocrat⁹ i fine Har inq̄t gmitante oīa hoīeꝫ

vlyxes ſcrit⁹ q̄

vlixes subÿt omia aduſa ſuſpuit. Ha ppe adultrie demeauit adm
feros ſꝫ aſtendt illa nauigauit ſꝫ erepto ē ad lothofagos arreſſit
nc ⁊ māſit. Pÿzeneꝰ audiuit nc arreſſit. Ner em aliud ī eoꝺ uiue ho
mera doꝛet nī q ſemp ei ꝯmitē voluit ee prudēta quā pcipua uti
muia mūrpaut Aliquid gꝫ ſapiēcia amabil ē q aduſitati ſuere
ſolet: Reuera ſc ꝛpm at amoꝛ ut ſepe diuiꝰ phya ē de qua tuliꝰ ī tu
ſulanis q̄ſtiꝰ lo. v. phya mḡt ē vite duo vtutū indagato muetho
legu mgra moꝝ et diſciplē Ita ipa ē lex vite vt mḡt q̄m ad lucullu
epla. 98. Ipm ergo ſtuꝺuꝫ ꝯmeꝺat. Nullo liato timet fine. Cui nil
pꝺeſt phari nī finē ſit adepto vite bte Cm refert bte Aug. li. 2. ſer
monū ſimoē. xx. de quoꝺam pho iohanne cui nī q̄ret ppe philoſopha
ret ſi ſc ꝓpter vita beaꝫ. Et q̄enti q̄n hoet illa. ē ſpoſt cui ho corpꝰ re
ſmḡre ī tra. Itaq; finis phye vita honeſta ē pquā vita bta pt adipi
ſci. Deo Genera epla. 93. ī fine Ipe ſcribe ut du ſcribit legat omia
ad moꝛes et te dandū rabiem aſſeruu. Illi ergo phi muneꝛati non
mentꝫ q̄ finis no ē tꝝ ecto moꝛ. Cm pollutꝰ le. 2. c. 9. loquens
phē ſc ait. In ipis miſt fuit ymago virtutis et vt rueiat ī nobis
qui vtutꝫ ymagiez teneat. Cuius em vmbraꝫ vtutū mouit q̄bus
videꝰ floruiſſe gentes Ces em themiſtides diligeciā fruncois gruta
te ḡtinetia ſocii fabriꝯ fidem. pudiciā ſcipiois. loganimitate vlyxis
cathonis pntia. tyti pietate imitat. Hi em laudabiles viri quaſi
ipā ſeculoꝝ ſuoꝝ ſydera ſplenduerꝫ illuſtres ſydera ſua tpa. Hic
Cuius gꝫ ſapiaꝫ amicā no aſtituet. eoquo laude et em bonoꝝ gnā
ſſtat. ⁊c

De famoſis illuſtribusq; phis qui ſapiam amauerꝫ ⁊c

Antiqui phi ſapie ſtudio floruerꝫ it q̄s papui ſepte duti ſa
pietes eſtituit ut tangit Aug. 18. de ciui. dei. c. 2. ſcd
muezibꝰ ſublimata ē ciuitas Athenienſiū q̄ reſpnſ taiꝫ
teleſtibꝰ oraculis totꝫ orbis certificata ē et taiꝫ planetis ſepte non
erant illuſtratꝰ phioꝝ tꝫ q̄ſd ut laudes ſpecifice Refert em Agel
lius. li. 15. c. q Colon vnꝰ fuit eo ſepte ſapieb q̄ p̄ atheniēſibꝰ lege
inſtituit. Et ut refert Pompeius. li. 2. Athenien lata legū libitum
habebant Hi fuit Colon vir inſignis electꝰ ut leges ciuitati ꝓpinas
ederat. q̄ ferre ſe no dubitaꝫ. Hic at ſtudioſiſſmꝰ exiſtit proiꝰ
morti ſapie indignū putabat. vt refert Valeriꝰ li. 8. c. 7. Veritate
enā dicere no timuit. Quia put refert Tuliꝰ li. de ſenctute phi
ſtratꝰ tyrānū eū intꝛogauit qua ſpe freti tam audaꝫ ſ. reſiſtut
Cui reſpt ſenectute. q̄. d. pro dilecta ciuitate ſe paratū mori Cuiꝰ
ſapiaz ſc amauit ut ſenatꝰ ad eiꝰ ḡtemplatoꝝ fateꝰ
Cui eā videnꝫ ſuas paſſiones deſtas mīme nocau. vt mḡt Vale
riꝰ li. 8. c. 8. morteꝫ ḡtempſit. Vn ſic refert Tuliꝰ ī tuſculanis q̄ſti
bꝰ. li. 1. quida hrenti ante mortem An ī pcia ſua vellet deſſeri
Rndit no ē neceſſe. vndiq; em ad mſoꝝ tēdendi ē. Ceteꝝ duo
genis phi ſapiaz legimꝰ qui ob eiꝰ amoꝛem diuinas ḡtempſit.

vt refert Jeronimꝰ qꝫ Iouenis omibꝫqꝫ credit solu palliolu pro
veste reseruau⁹ et in dolio volubili pro domicilio morabat vt tangit
Juuenal li°. 1°. Sathira 2ª. Vn̄ grabat² qꝫ fuerat expeditꝰ facty paup
tulaqꝫ sꝰ de erat qꝫ mlt desiderabat Jniuriasqꝫ nō timuit Vn̄ tu qdam
adolescens suae eiꝰ gspueret ira nō fuit ut refert Cic̄. li°. 2°. De
ira ante finem Cui etiā ꝺd dicty lentulꝰ i faciē eiꝰ gspuissꝫ leue vi
dicta faciē suā absterſit Hic etiā mori nō timuit nec sepulturae fastu
qsuit Hieronymo ut refert Tulliꝰ i tusculanis qōibꝰ li°. 1°. mortuꝰ iussit
sapiēs i humatu seu insepultu Fuit qmediocriꝫ sortis laudes q̄ plurimꝫ
fuit phūs et de celo ea quidā i urbibꝫqꝫ tollerau⁹ vt ingt Tulliꝰ li°.
i tusculanis qōibꝰ. Fuit etiā socratꝰ comes fuit sp̄s ipm i multis etudi
ens sic ait Apuleius Cui plibatu sp̄m deū socratꝰ credidit Ex ob
hoc libꝰ quendā de deo socratis intitulau⁹ Hic at Socrates de se nil
pſumpsit ymo se michil scire affirmau⁹ ut patet qmetatore sup̄ li°. 1°. ethy. 2°
Vite ei⁹ sobriissime exstitit ut refert Agellius li°. 21°. puerissimiqꝫ fuit
Vn̄ Cic̄. ad lucilium epla. 15ª. Exemplū ingt si desideratꝰ aliquis so
cratē senem q̄ omia aspa tractatu iuuentutis mitissimū qr. s. i adhibitis tubꝰ pa
tientissimꝰ exstitit omibꝫqꝫ diuitias qtēpsit ut ingt Tullius i tusculanis
qōibꝰ li°. 5°. Vn̄ et p̄ceptꝰ phūs sꝰ metuit rōbꝫqꝫ veraꝝ tenuau⁹
vm Tullius vbi s. r. 32. Taceo ingt de phūs sorte qtenꝫ q̄ i gtuelia
deoꝝ queratur et tanē degūbat. Hic et p̄terea mortuus e socrates qꝫ
deos destruebat ut refert Boecꝰ. p°. de qse r. 3. et Augo. De vā relgi
one. r. 1. ipm qmedat eo qꝫ p deos iurare qtēpsit. Vn̄ refert qme
tator boecij qꝫ socrates vnicū deū pfessꝰ e i reꝫ noie venenū sup
tū nō notuit Hic i noie plūr deoꝝ venenū suptū coactꝰ mortuus
e Hic quib⁹ dicit socrate vnū deū confiteri ſ. vera sapiā tm amatꝫ
exstitit suisqꝫ doctrinis gplures suisqꝫ tpib⁹ hoies illustrauit. Rec
tyrannoꝝ inimic⁹ tristis e si potius eoꝝ vitiis quo tyrannos so
let aliqꝫ in ordine redegerat eoꝝ vitiis tacere intrau⁹ Nec em po
terat tacere videri i quo socrates erat ut refert Cic̄. ad Clymd
et ad seneca li°. de prudentia p°. principiū Socrates inqt illa poeo
ne pub⁹ mixta nō dix. qꝫ mediocriter inmortalis obduxit et de
morte disputau⁹ vsqꝫ ad ipaz Quaqꝫ morte pſcripniaut ut refert
Tullius li°. 1°. de diuacōe. r. 4. Sepulturaqꝫ cultiē spreuit ut tang
tullius i tusculanis qōibꝰ li°. 1°. ante finē ¶ Cetꝝ platonis phūs q
diuinis laudibꝰ nō p̄mittāda que mlti referunt nō aliud n̄ de ptu
bꝰ gnis editis vt refert. Anagoralides li°. 3. phūs. Cuius nāratiōi fi
falsa sit platonis tm laudes astrabit de quo etiā refert Tulliꝰ li°. 1°.
De diuiacōibꝰ. r. 36. q ai mirumō puulꝰ dormitat apes i suis
labiis gsedebant suaqꝫ future facundie signū fuisse respōsū e
Cuiꝰ etiā patris matri eiꝰ qdam diuina reuelatione itimatꝰ
e ut hēt³ in li°. qui dr Ciuda. Hic etiā plato egyptū ptesꝫ ytalie

transſiuit ut phie doctrina adpriſceret. vñ ad tanta eminentie phie
ſuo ingenio atq; ſtudio puenit ut tam anteceſſoribꝫ q̄ etiã ſuiteſſo
ribꝫ phis inpare viſa ſit. ut refert Polliti li. v. c. 4. Non tamen plato
ne voluit deu phiam ut refert Aug⁹ de ciuitate li. 9. c. 8. ante ſine
noiauit. Huc etiã plato lybidinũ atq; cupiditatũ ſectatꝰ fugauit
et ab urbe recedens villã academie pro ſtudio ſapie ſeu phie elegit
et de morte cogitans nullã gplateam i mundo inſtituit. Vñ phias medi
tans mortis dixit ut refert macrobi⁹ li. 1. c. 21. Huc etiã platonem
Aug⁹ ceteros phos pferit. 8. de ciui. di. c. 8. Et Aug⁹ i li. confeſſ fatet
ſe legiſſe i libris platonis principiũ euangely Iohis ubi habet In prin
cipio erat verbũ et verbũ erat apd deũ. Huc etiã platone inuitabiles
hiſtorie gmedat cuiꝰq; doctrina laudibꝰ legũ digna. Nam meditatione
ſapie ita inheſit ut cogitando atq; meditando moriet⁹ et ipm ad deos
translati ferũt anno vite ſue 81. De cuius obitu refert pollicitus li. vi.
q̄ ſol eclo viſa ſit recedere die qua phios pceptor plato rebꝰ exceſſit
humanis. Cuius auꝛl ſumiq; phi laudes tñ ſtuitatis. Cui cũ iuuenis
eſſet doctrina eloquẽ dabat ut ſibi⁹ i ipſo Homeri. Et cũ fortuito
ad vnũ anoꝝ philoſophari athenis auꝛiſſet et cũ ſocrate tbus
annis moratꝰ e. et ſocrate mortuo platoni. 20 annis adheſit. Cuius mo
re vero platonis vpoit. 22. annis mirabili parili domũ allevadio et i pte
poſuit libros cuius conſilio fuit Alleuadus doctꝰ Vñ p totũ mundũ
inpauit. de quo Auꝛles loquit. Aug⁹. 8. de ciui. dei. c. 4. Auriſto. inquit
platonis diſcipl⁹ vir excellentis ingenii ſectã p vpatetum condidit. Et
Tulli⁹ li. 5. de diuinatione. c. 11. Auꝛles inquit ſe miſcuiſſe et pene diuino i
genio floruiſſe. Finitas moderate vite et voluptates ſpuebat. ſpuen
das q; docebat. ut inquit Valeri⁹ li. 8. c. 8. Huc etiã egregiũ plurimũ
nutrit. auicenna. li. 3. ſue methaꝫ. c. 4. Et principe phiorum rabi
moyſes appellat. c. 2. Ceteꝝ alii phi fama gradi et nomine floruerunt
ſcz Xenocrates midi gressor duitaq; ſpretor. Qui alexandri
munera repulit ut refert Tulli⁹ i tuſculanis q̄ſtionibꝰ li. 4. Floruit
etiã phedmo ſocietatis q; libro de immortalitate edidit. ut refert agel
li⁹ li. 2. Floruerunt apulleꝰ ſpeſippꝰ vtutibꝰ ingenioq; grandi.
Theofraſtꝰ q; Auꝛiſto. diſcipl⁹ pluriꝝ ſcriptiſſe libros fertur. Pita
goras q; ſapie ſtudio tota ſollicite ſua exhibuit. Cui cũ itro
gatꝰ an ſapiens eſſet. Reſpondit no ſapiens. ſed ſapie amator exiſtet. Inge
nio nomen phie exortũ manauit ut ponit Tulli⁹ i tuſculanis qõ
nibꝰ li. 4. Nam phie ſapie amator interpretat. Hic eſt pitago
ras muſica adinuenſſe fertur ut ponit macrobi⁹ li. 2. põ pontipud
Turſi⁹ carnaydes fuit vehementiſſimi ſtudii ut ponit Valeri⁹ li. 8.
c. 8. Et demoſthenes induſtrioſus exſtitit et elegantia pfloruit. Hyp
pocrates q; democritus ſapie ſtudio vigueruit virtutibꝰ q; ſimile
adheſerunt ut tangit Agellius li. 2. Turſi⁹ zenon toſtana atque

moderãna · et tauru patiẽtia · Stoïcꝰ aũ magnãmitate phꝰ illu
stres floruerũt Cetera laudes mutabiles de marco Tulio de thrasone
de semẽ plimo scribi possent qꝫ laudibꝰ brevitatis causa ptĩmissis
gradatim phos illustres dono sapiẽ quã dilexerũt epthisse ꝛc̃.

De Scholis et sectis philoꝝ Capm̃ primum

Philozophoꝝ uarie sunt sectæ duũ sagax studia gmeditant Vñ mlte sectæ fuerũ
quas quidem p ypotatum dicta ẽ quã Aristo gdidit. Alia aũ
fuit secta dicta stoycoꝝ Cuꝰ principes fuerũt xenon et Crisippꝰ ut
ait Agellius et recitat Augꝰ 9. de ciu dei. c. v. Et dicũ ad Ebrum
dixit q a xenone mitiꝰ rigida et virilꝰ stoycoꝝ sapiã Et apꝝ istos
dolor dicebat indifferẽs et nõ malũ Docebat eñ q passiones no
cadũt i sapientem Et teste tulio li. 3. de offi. c. 2. Hy dicebat sapiẽ
tes esse amicos sapiẽtes et nichil ee amabiliꝰ virtute vt poꝰ Tulius li.
po de natã deoꝝ Docebant etiã emẽ i sapientẽ misereri ut ponit
idem tulius i tusculano eplaꝝ quibꝰ li. x. Cetera alia fuit secta acha
demicoꝝ qui dicti sunt ab achademia ciuitate quã plato p studio
elegerat et exquisita erudiꝰ erat qui de singlis dubitabat nichil affir
mabat certũ Ceteroꝝ opinione affirmasse videꝫ Eraclitꝰ Pirrhꝰ
i hoc defecerũt qꝫ nichil certũ credidit quia falsꝫ apꝝ eos certũ
erat nichil ee certi put arguit Augꝰ In plurimis tñ sectis et ꝓ
priis huiꝰ sectæ phi claruerũt licet i paucis opinõe defecerũt In sup
alia fuit epicuroꝝ q dicta fuit ab epicuro athenien̄se q posuit
voluptatẽ esse summũ bonũ ut poꝰ agellius li. xx. poꝰ erãt duo ee
bona scz corpis sñ dolore et aĩ sine tribulatione vt poꝰ eñ Epla.
lxvi. ad lucilliũ. Huiusmodi aũ secta q felicitate i voluptate carnis po
suit reprehenda ẽ Ci aũ i voluptate mẽtis supportanda ẽ Et ita po
tuisse epicurꝫ arbitrari eñ li. de ignorantia sapientiæ et li. x. de fi
nibꝰ c. 2. Vbi declarat epicurꝫ felicitate i voluptate mẽtis cõsistere
Hyrcanꝰ regi nabatheorũ apta ondis multiplice fluxisse philoꝝ sectaꝝ
omniũ tñ finis fuit attingere sapiaꝫ Et licet ad diuinaꝫ no peruenit
huiusmodi tñ ingenio arteꝫ inuentoꝝ quibꝫ humanis mederi
gmatica lunæ · loyca solis · Geometria Mercurio rethorica · Veneri musica
ca Martis musica · Ioui geometria · Saturno astronomia · Aliaꝫ
scrutinia aliis assignarunt · Horaꝫ quidam famosa studia gmemorat
q ocli a primipio studioꝝ exordiũ acceperũt · Vtiam ab idoctis pri
mipio rasis hoc no capiat eñ Alexander neq li. de naturali
rerũ gmemorando antiqua tpa sic ait. O felicia antiqua tpa i
quibꝰ ipi imperatores mundi sustentatiõi se ꝛspot philie dederunt
vt alexander Julius ptholomeꝰ qui fuerũt viri studiosi Et
subdit Cuiusdã ingenii fuit ẽgmi gla crescunt i messium et duũ crescũt
florescunt viri studiosi et studia virtutis eñ mlitie et gla phie

qi simul mitterent. Nam eoquo greci romaiq; studia pdidert evtic
semp decidert. Vnde trsmtibq athemesibq mmerui r sapiaq coluert
ut refert Aug⁹. 8. de ciui. dei. c. 8. Numer⁹ ergo q phoz fiumosa stu
dia fuert et tu hystoiogphie dicad tria fuisse tater⁹ sollepmora stu
dia Cruoz pmd athemese. sm rom̄d et terciu parisiense. De stu
dio at athemesi refert⁹ q sollepmissimd extitit. Vn ciuitas athenoz
muq⁹ fuit liberaliu artiu atq; phoz. Vn so⁹. pdlubata ciuitate q me
dat diuq studio aptissiaq fore pmaq legeo tradidit alysq; ciui⁹
tura trsmisit. in qua fuerut dromsiq; vane reuomit doctor egimus
Hug at studi Atheiesi mipty solis paretibq pmittebat⁹. Vn ad por
tum ciui⁹ sedebat senex ad obiurgdu volentes mtare. Et si vide
bat signa i pariete expellebant⁹ si at pariete admittebant⁹. Aliud
at fuit studiu sollepne dictu romand sm quo floruit ytalicd geno
phoz pbiq; refulsert. Iulius Cesar. Catho. Virgil⁹. Tullius. Vna de
Iulio q i floruit pz libro de vita cesar⁹. De Cathone nārat Colum
li⁹. 1⁹. pbiq; donuit rethoicd. Aug⁹ vt spe met fate⁹ li⁹. v⁹. confessoid.
Ceteq aliud studiu et terciu dictu e paysiense. qd floruit tp̄e ka
roli magni. Cui quide studiu Alq̄no de roma ptulit. Hui⁹q; studij
q̄tuor fuerut fundatores. sc̄z Rabanus Alcuinus Claudius et Johes
Scotus. Et qnt nārat⁹ i ēmt⁹ metropolitand ecclesiā tp̄e karoli mag
ni duo monachi scoti cū mercatoribus ad francia accessert et i troga
bant si qb sapiaq emere vellet. ob hoc plm stultos quod pbat. Qui
ilico cū her tba ad regem puert. Cui⁹ adductis mt⁹ magnificū
rogat⁹. an sapiaq hrent quā vendē vellent. Cui⁹ rndert q⁹ qui cū vo
luit quid pro ea vult. Cui rndert tria petimus bonū optimū discipu
lum ingeniosū et cultū et vestitū. Cui⁹ gratiā studiū paysiense i
cepit et exolut dilatatū e. Tuc vō tpis erat q̄dā castru dictū
ysēos s⁹ dictū a loc. q̄da dea dicta ysis. q⁹ ibi colebat⁹. q̄d castro nūc
meldunum vocat⁹. Et inde paysij nomē accep⁹. Cuius dr paysij
q̄si paysēos. Nam i hoc pte erat q⁹ sup secund⁹ gradū molendi
nū sita e. De hac ciuitate parisiensi legit⁹ boeci p⁹. de disciplina
sto. Incliuit⁹ mgt⁹ filius Iuly q⁹ parisij dicebat⁹ mltas artes medicine
q̄ specialiq; vbi ait expositor. q⁹ Iulius Cesar ampliauit parisium
q̄ no fundauit. etc.

Quo magice artes sint tunles. c. 16.

Magice artes no sunt n̄ seductes et adiutrices dyabo
li. Et ō mlt⁹ nūq; sciaq no dnt situari q̄ poni vestiri
debet tuq; habe nllaq; semiade i agro vē sapiete Co
lent at artes magice nocdi scpte. Cuedam em dr Geoma
cia q⁹ diuinatō fit i tra. Nā idem e q⁹ tra. et mātia diuinatō
nūcupat⁹. Secunda ars dr ydromātia ab ydros q⁹ e aqua
q⁹ eq diuinatō i aqua fit⁹ solet. Tercia ars dr aeromātia
eq diuinatō fit i aere. Quarta dr pyromātia q⁹ diuinatō fit⁹ i igne.

Nam pñr idē est q̄ ignis ¶ Nōta ars dr̄ ārōmātia q̄ diuinādo fr̄ sōl
i manu Nam ārōs id ē q̄ manus ¶ Nexta ars dr̄ Arōmātia q̄ di
uinādo fr̄ solet i stupul bestiar. nā arus stupla nūpā ¶ Sep
tima ars dr̄ Nigromātia q̄ diuinādo fr̄ sōlz cū mūtoꝝ deōm qui
ngri q̄ntē dicūt. ¶ Hanc aūt artiū finē ē Suppstiositatē vt nō sōlū
ueritatē nō ēstimēt. ꝓmmo sol medacijs ēplete sint. Nec sōlū male
sint q̄ ꝓhibite ymo potiꝰ ꝙhibite q̄ pessīe et vsūq̄q; frīuole
Deū q̄ talīū artiū amatores her dicta voluntaria reperiūt n̄ cunc
aliqlis ondēt. Inq̄rāq; ergo an aliqua i ꝓdict artibꝰ vitas ēstēat
et rationi ēspondeāt eoꝝ qui ita opīāi vident. Cercūdo i q̄ dū
bietatē vitate katholice ꝓfitēi hēmꝰ ꝓdūctas artes et q̄ssāq; sileo
frīuolas et inutiles et falsidicas omīno exīstē. Inq̄q; studiū nlli
sapiēti ogruē. Dm leuitici. 19. ꝓpiedo dr̄ Ne declinēt ad magos
nec ad arīolos aiq; sūsitemi Et saul abstulit magos et arīolos de
tra et mīserat eos q̄ phytones hēbat i ūētre vt dr̄ 1o. Rē. 18. ꝓmadū
tū ēsilus ū mliere phytomissa arrep̄t et nō sānauit i dñd ideo mīse
rit eū dñs et trāstulit ēgnū eius vt dr̄ Paralipō. 10 Cruso et manas
sēs a dño punitꝰ fuit eo q̄ sōpnia et augūria obsēruauit. magosq;
i tentatores huit ut pz. 2. paralipō. 33. dicit q̄ diuinādo ērorē et au
gurīa mēdāa et sōpnia malefīcūd vanitas ē. Et zach. 10. dr̄ ip di
uinūm viderūt mēdāū et sōpniatores loquti sūt frustra. Et ēstat
ut rationibꝰ obiectiū ēspondeāq; Et ē em dicē possīt q̄ tū deoibꝰ loq̄
ꝓhibet ē q̄ et hō fierīsse ꝓpm legimꝰ ut. 3. Reg. vo. vbi hēt q̄ v. demoēs
mīt rogāt dicēs Cūd ē ei nome. qui ēspōdit legio. multi ōn sūt qui ā
nigromātia nō demoibꝰ dolēat hō ꝙhibēdi nō appet ¶ Huic aūt am
biguitati ēndē fās ē. Dicēdo q̄ demone introgare mīgmātia n ē
ꝑ sortē d̄ spem i demoibꝰ ostitūē sūpstiosū ē q̄ vpm fierīsse abs̄t ut
credaq; Aut em vade retro sathana. Huic aūt ēsponsioi allud dicēdi
sup ad 3. iñ. Cruso diuinatores q̄dā asserūt virtutes q̄da Cauli intro
gāti de euētu futuri belli a mliere ēgnte spm̄ phytonicū ēsposūm
fuit. ꝙ q̄dā pgnosticū amdit vēz. 1. Rē. 28. ¶ Videnꝰ g̃ diuinatores ve
tatē q̄tūē q̄ abs̄t nā decet q̄m̄ vera diuīsse nō dubitēm̄ suosq;
sectatores. Et subtilissīm̄ ille medax ꝙ vera q̄m̄ profert vt suis
medacijs agreget sectatores. Nā mētitꝰ si semp fuisset q̄ēi ēdet
Nimīz g̃. si diuinatores q̄m̄ vera diuīsse legim̄ hō tñ nō hī ēsse
ars aliqua magica ꝑ diabolicā astuciā vera q̄nq; ꝓuenīat ut ad
sūpstiosā credulitatē homes alliciat Vñ Augl li. 2o. de doctrīa xpiā
na. ꝙcludit q̄ oīs tales artes ordināt ad malū finē ut puta ad de
ceptos et ydolatre spem &c. quid dicēq; de Joseph qui auguriāi sole
bat cū trypho suo q̄ positꝰ fuit i ēgro hemyanm vēz Gen. xli. Vi
det ergo augurīari nō sit illicitū. Hic dicēq; q̄ Joseph se diuinato
rē solūmo ondebat seu fingebat ut suis fratrib̄ terrorem mīceret
oīs enim suos fratres ignorabat et tñ ꝑ augurīū ipos se

loqui

ostere simulabat Rursus quid dicā qm̄ in aubꝰ augurijs q̄da ſꝑ euꝫ
vm̄ Se. S. dnt3 ip miluꝰ in celo q̄ſq; tēpꝰ ſui Refert etiā eutpiꝰ quo
vomulꝰ a vltribꝰ ſuū futuꝝ impm̄ didicerit Et karolꝰ magno auiū
voaſeratu hꝰ idem attep3 hys vō nō obſtantibꝰ augurijs vana ſint Omia
tm̄ nate multa ſunt et tpm̄ valetudē q̄nq; deſignīt nr̄ diuinādi ē tps q̄ſtē
ab aubꝰ atrpe q̄nymo vt phra eſt ſuperſtitioſi3 euꝫ adhibē vanas
et ſuperſtitio ē. Hiſtoria tm̄ dnō a fortaſſe drabolica multū mirāda re
aubꝰ ſꝝ potuerit Nulla ē tm̄ in augurijs arbitranda vtas n̄ q̄tū ex
rerū natū tps q̄es paſſioēs atrpi pnt Et hꝰ ē ꝙ ēdm̄ Jeremie de
miluo dixiſſe velle ¶ Rurſus quid dicemꝰ ꝙ nārat poſephꝰ li. antiq
tatꝫ iudayce q̄ſtꝫ in deſtructōe ciuitatꝭ ulm̄ q̄da exorciſta iudeozꝫ me
dicantibꝰ herbis q̄bꝫda et aliq̄bꝰ caracteribꝰ quēdam demoniū a demoe
liberauit Et hoc factū fuiſſe tota tyto et veſpaſiano refert Hoteſtus
etiā hr̄ funedi erat exorciſtes iudeoz put aſſerebat Et in ſignū expul
ſionis demoīb ponebat pelui aqua plenū et demo exiens ſubitebat
tūs ut ſubuſio ſui exitū deſignbat ¶ Albertꝰ etiā lib de mirabilibꝰ ſcr
mneruliby multa mirabilia refert facta in ptibꝰ gmanie mediatibꝰ ta
racteribꝰ impſſis in lapidibꝰ dibꝰ pnoſticis Equibꝰ narationibꝰ vide3 forte
poſſe pcm in hys q̄ pdiuinatoz fiunt Rubylonꝰ tm̄ appet ut dicā nulla
trſtis virtꝰ exiſtere Negare tm̄ nō poſſuꝰ milia ꝛ plima mediatibꝰ
herbis et lapidibꝰ facta fuiſſe. Aliud at vtꝰ nō magnopꝝ nāt ē ſed de
caracteribꝰ at dicemꝰ nulla virtutē in hiſſe. ꝛ omia q̄ facta ſunt
ā exorcizate officij a exorcizande demonis parta fuiſſe credere libet. Vtꝰ
at officij hr̄ potuit eſſe ꝙ exorciſte etiā veteres. Legis ſua caracteris et dig
tatis racione q̄d agere potuerit Et ſic de meis arbitratꝰ fuit fortaſſe
ſup demones aliqlem et forſitan magnā ptate hauerit Cetera quid di
cemꝰ de arte notoria q̄ magica ſentire vide3 pleriq; ēm ꝙ pauci aſſerunt
valuisse veraciter et efficaciter. Hinus at artis libellos duos vidi. m̄ alico
motu exhibitos quoꝝ vnꝰ incipit Ego ſū alpha et. O. in exortor
ptholomeꝰ credit3 Alter nō incipit Adue gm̄ plena Cuius auctor Johes
monachꝰ tacnoteſſ fert3. Horum librorum volumina prima fere ſtra
appebat et diuinatoribꝰ ꝙꝛ pla fraus videbant3 plibꝰq; teſtimonijs pdoꝝ
exortorum aliquis ſuū intentū aſtruebat Quod q̄ dicemꝰ Rurſus artū no
tozie plebꝰ fauere erāt diuinatores aſſerendo hꝰ neq; ꝙ magice
artibꝰ atq; diuinatoribꝰ ars notoria valde et nō vana eſſet Sed
reſtat ut ſatisfiamus pdictis teſtimonijs Ipſis at ſatisfiat fraus e ſibi
ipm̄ mutuo ꝛdicentes ſe inuicē interimunt Ita Johes mōthꝰ tacnoteſſ
arte ptholomei repudiat et omia vanitatis mihi3 eo ꝙ va
ria dicta in arte ptholomei inſeruit3 q̄bꝰ ut affirmat dyaboli i
uocant3 Ex mixtꝰ e ut ipe Johes hꝰ dicit nō vereat3 vſq; ꝙ ſue artis
fabuloſū ꝙpendiū ende q̄ timē effectū inueit3 vbis q̄ exorcizatis et
oratis vtatꝰ potiꝰ decipe quā miſtruā vide3 et ſtrato infuſioez
ſub tali forma depoſuit vt nārare nō n deluſo ſt. Hꝰ ꝙꝛ artis

De arte notoria

De caracteribus

De arte notoria quid

opitorez ḡdicit ſ̄ Vor ideo qz ex regno dyaᵇˡ ſunt ome at ⁊gnū
mſe diuiſū deſolabit Quid ſ̄ em ſtia dei domi ē dicte Aplo 1.
Cor. 12. Nō at oīa opat⁹ vn⁹ atq; idem ſpūs ſ. ſūt diuides ſin
gul put vult Stulti ē ergo arbitri ſtias amᶻē posse dumi de
ſolando cultu Nam Aug⁹. 10 de. ci. dī allegat porphyriū fatēte
et dicēte qp ab opatoribꝫ demoniū no ḡſiqnt p̄gnare aīe nr̄ ydonei
tas intellectꝰ Nā soli deo qcuit ſtias mſundē Vñ em lego Balaā
ſtias a dño mſuſā fuiſſe vt dr. 3°. Reg. 22. Et. 2. Paralip. 1. Cūte enā ſunt
mſuſa i aplis Vñ Luc. 12. Ego miqui dabo uob os et sapiaz cui no
poterūt resistere oēs adūsarij vri ¶ Adhuc ē stat ut dicaꝫ nūc
demoēs nō poterūt ſtias mſundē nī p̄nt corpa tuſmūre vt inqt
Aug⁹ li. 1°. 3ti. Hic dicemꝫ demoēs multa reuelare posse Vō p̄n
tēte ḡtū tm̄ i eis ē semp ḡtpe petūt Abrām ergo si bonū aliq⁹
p̄deat nō ip̄z ſ̄ domi dei ē Quis ergo tam amens ē ut deo sp
reto pro stipēdio dyaᵇˡ implorat. ona etem dei ſūt ut Aug⁹. 21. de. ci. d.
Illuruit inqt demoēs p̄tuunt quas nō ipi ſ̄ deꝰ ordidit Ci ergo
deꝰ ordidit oīa qb aliū nūobit ¶ Fortaſſ dicēs qp arte notoria
dyaᵇˡ mūere nō p̄apt pon⁹ ieiuniū et oīb⁹ uigiā iubet Hec
at honesta et bona ſunt dicemꝫ ſm̄ ieiunāe et orāe q̄tū ḡfert
bona ſunt dūmō finē bonū p̄tendunt Cū finꝫ ille bonꝫ nō eſt
qn qb opibꝫ sortē adhibet ēdes suas cerimonias hꝫ vtiſ exiſte
ut ſtias i mometo arripiat Nō ſufficiat ergo ut opa boā videat ſ̄
ordinauit ut bono intentū fīm. Vñ Aug⁹ li. 1°. de doctīa xp̄iana Ce
rimonias magicas malas assert q̄tūcūq; bone videāt qz ma
lo imitut fīm Eādē tangit ſtia Exō. 32°. Adhuc restat ut
de sompnīs inqraz an ſ. reuelatoz aliq; mūere videant plus em
dicūt oēm sompnū aliq̄d designare futuꝝ ul ponūt Et ad hoc roboāndꝫ
qdā allegare possūt Ria Gedeon ā porta e i nūo stoꝛ vtq; adhe
breoꝝ. 11°. Hic credidit intpretari sompniozꝫ utq; Judic. 7°. Joseph ꝯ
intpretatꝰ fuit sompnū phāonis ut ḡn. Gen. 40. Et Daniel intpretatꝰ
fuit sompnū regis babylonie vt appet. Dan. 2. et. 4. Auctoꝛ ē
sup libro de sopno et vigilia d̄ Sompnia qdā signa ee ab agel
Nunqd ḡ sompnia sūt signa qdā futoꝝ et fere qdā pfagia ¶ Ex
pdict̄ ſūt appet Cui obstat i. Deut. 18. Vō inuenīt ite qui obſuat
sompnia Et cathō ait Sompnia ne cures ¶ Unde at ḡtuersie exoꝛ
rio tlis ē. Dicaꝫ em qp sompnia qnq; sūt signa futoꝝ eo qp qnq;
causant⁹ inq̄ dispoicoēs corpis vel tampis ¶ Vñ Alberꝰ mag
nꝰ sup libro de sopno et vigilia declarat qlit qdā sompnaut sal
qp pyꝝ nigra fundeba⁹ sup p̄tꝫ suū et i ēstimū colorē nigrum
emsit cūm ob rem id alberꝰ cū admō. ordinat qp medicꝰ pde
de sompnīs inqrag an sint reuelatoz aliq; mūere videant⁹ plus em

Lat 9 fol 929 17

sōpnia mīpretari nō supstiosū ſ racoabile ē ¶ Alio vō mō ogrupt ip
ptari sōpnia ſdm diuinā reuelatoz ꝑ ꝑ Gen. 42. Si quis fuerit in
vob pheta dn̄i appebo ei in ꝑ sōpnia loquar ad illū. Hoc em mō sōp
nia mterptari magnū et laudabile ē ſ nō ombꝫ ogressū d̄ō at mō Jo
seph et Danel vt pie credit sōpnia īterptati sūt et fuerūt Siqb at
sōpnia mīpterent ſdm voluntatē gnetura a supstiosa adhesoz
seu demōn sugestioz tlis mīpterent frmola et vana ē et a religōe
xpiana reredit. ¶ Hinc ombꝫ gretudag sōpnia diuinatores atteſq
magicas nullig existē vtilitatis Cremobrem mīto phibent ī deto
26. q. 2. et. 4. Et deut. 18. Non sit q̄ phitones ꝙsolat neq; diui
nos Coqbꝫ ombꝫ gnudit pdcm ꝓpleūma siue pūbiū ē

Incipit tractatus scdus libri pmi Sophilogij de septē artibus
liberalibꝫ et de quibusdā alijs et pmo de gramatica Ca. pm

Gramatica gnordiū inuctoresq; nāzare expe
dit ad aug euidentiā aditend q gramatica
dr a gma grece qd ē lra Hinc et vocs q est
scientia de lris et gnt de ydeōtibꝫ Vñ scdō
q gramatica docet ydeoma ggium et certissimo
sit ge nationibꝫ multi que diuise gntiū ad
lmguaz ꝓpa olym fuerūt Vñ at presse
rit liguaz diuisio satis patet ex lib. Gen.
Isidor enā li. 9. etymo. nāt diuisitatem
lmguaz evortā fuisse ī edificatōe turris babilonie Na qdā Nem
brot dictꝰ superbia tumefactꝰ ut ꝑplo dnāret sectatoz sibi audere
posset turrim altissimā gstruxit Ex occasione superbia ei liguaz
diuisisse credit deus. Prius em liguva vnita erat ydeōtū vero
multitudo ſdm aliquos mutata ē nūo filioz q ꝓcesserūt a filijs Hac
Friendy ergo q a filijs noe ꝓcesserūt gentes septuagīta tres vel ſm
alios .lxij. sūt ab ipō. Gen. 10. Ab ipō cham. 31. et ipō Japhet. 14. Et
totidem lmgue diuisi reperiūt Aduēnd tn q tres sūt liguve pn
cipaliores ceteris excellentiores. sūt hebraica. greca. et latina ſmt
quas lingwas ꝓma fuit hebrea om liguaz mr nutupata. Ista
at hebrey viginti duabꝫ lrīs ꝙpositis. Chaldeoz
at et chaldeozū lre credit ab abrahā muete fuisse. Hebreoz at
caldeoz et syroz lre ī nūo et soms gordat solubꝫ caracteribꝫ et
figuris discrepat. Egyptioz vō lras ysis regia mathuq filia de g
ua veniens ī egyptū repert et egyptijs tradidit. Verū q egyptij
differūt lnt lras ipsa sūt ꝓ vulgo et ipsa ꝓsacerdotibꝫ Secunda sit
lingwa principal de gra hebraica at greca vsum ꝓmi phemtes tue
runt ut tradit lucanꝰ Ex cadmꝰ a genoris natꝰ gras pdidit regna

attulit ſtz decem et ſeptem et p̄modū alie lr̄e addite ſuēt. ¶ Ita pala
mides de bello troyano rediens tres aduxⁱ. Et eadem pitagoras
ſamo. v. gr̄ad p̄mo formauⁱ vt tradⁱ priꝰ ¶ Hnt at gren lr̄as
q̄nq; myſtras q̄z vna dr̄ theta. q̄ morte deſigt. Ita hr̄ p̄medū ſui
rotūd ſeu linea q̄ mortē ſignū e. Vn iudices olym illā lr̄az oppone
bat noīb illoꝝ quos affligi volebat ¶ Septima lr̄a myſtica dr̄
v. gr̄ū q̄ deſigt vitā humanā eo q̄ ſemp tendit ad tenuitate more
vite huāe ¶ Decima lr̄a miſtica dr̄ Thau q̄ figurā hr̄ dmte tenuā
de qua dict̄m e i ezechiele p angelū. tīnſi p medium ihr̄m et ſigna.
Thau i frontib vroz gementiū et dolentiū ¶ Hucusq; alie due ſūt lr̄e
miſtice ſiz p̄ma q̄ dicit alpha et vltima q̄ dr̄ O. et iſtas duas ſibi
vendicat xp̄s. qui ī. Apoc. i. Ego ſū alpha et o. p̄ncipiū et finis
omiū at lr̄e apud grecos et v̄ba gr̄ece p̄mit et nouē ſunt ¶ Alpha
magz ſignificat vnū. Betha. duo. gamma. tria. deliſa q̄tuor. zeta. Nonā
etiā q̄ oēs lr̄e gr̄ce ī ſuo ſono noīa ſua a gr̄ca voce qua hnt et deſint
ī volem vt eltha betha. ꝛc. ¶ Aduerti etiā q̄ gr̄i no hnt. b. lram
q̄nymo loco eiꝰ hnt q̄ dr̄ vitha q̄ vez latini qui p̄ferut b. ꝑ
vocāt betha. Et gr̄i ītem lram nuq̄ p̄ferut q̄ ſtrictū labiū mi p̄fe
re ꝙſueuerūt ſ̄ laxis labiis et dentibꝰ omia p̄ferut Et hoc no lra
b. n̄ ſīgnificat labia muta. ī ſonū lr̄e. v. ꝙſonat. ¶ Vltra aduerti
q̄ alpha de ſe aput gr̄cos e pura vocalis et tm valet q̄ntū. a. Et
ſi iungat alīqbꝰdam vocalibꝰ tūc mittit ſonū ſuū et fit dyptoꝝ Et ſile
ꝺ aduerti e de epenthe. lr̄a et de Iotha et de mutis que oēs lr̄e mutat
ſonū ſuū q̄n vocalibꝰ alīqbꝰdam adiungunt. v. vero q̄ntā vocalis ap̄d gr̄cos
dicit. pura dyptoga nō ſolet ſcribi nīſi adiuncta p̄ mutā et ypſilo ¶
Aduerti ꝺ iſte q̄tuor lr̄e thita. phy. chi. pſi. no habent apud
latinos ſ̄ loco ipaz ꝑpetuo lr̄as ſcribimus Nā p thita ſcribimꝰ th. ꝑ
phy ſcribiꝰ ph. i p chi. ſcribimꝰ ch. pro pſi ſcribimꝰ ps. Verū q̄ grece
aliqbꝰ tamen libꝰ ſcriptis q̄ no hnt. t. nīſi q̄ ſ̄ loco ipaz ſcribunt bas
tappa. Nōbimꝰ inſup q̄ licet epenthe hoc nomē ap̄d gr̄cos acceptū
eo q̄ q̄ntū locū tenz ī alphabeto mēo accepit. Nā penthe gr̄ce. v. q̄nq;
ſit ¶ Vltra nōdū q̄ gr̄a hnt duo ¶ quoꝝ vnū dr̄. itha. et aliud
Iotha et hnt ſoni ſatis ꝙſimē. In hoc tm differt q̄ iotha dyptoga e
et iotha e pura vocalis et breuis hnt etiā diptōs. ¶ quoꝝ vnū dr̄
omicro et aliud othomega Et eiꝰ ſoni hnt. Differunt tm ī hoc q̄
omicro e pura vocalis et othomega e dyptoga Vn omicro. i. puri o.
et othomega e magnū o. ¶ Aduerti p̄mo q̄ latina lingua
p̄ncipalē dicit ſuā q̄ plerūq; dicit ee īdructe Quedā em e p̄ſta q̄dā
romana q̄dā mixta et q̄dā p̄fecta Omēs tm ſūt vnā lingua ſed
modo p̄mutandi thīs dra orta e Nā diuīſe nationes diuſimode p̄mu
tat eſto etiā q̄ eadē lingua Cur dicim q̄ gentes orientales v̄ba ſint

formaꝫ ī gutture · sic hebrei et syri ordetalas at ꝑba fiunt ī dentib⁹
ut ytalici et hyspani Greci at medio tecto ꝑba fiunt ī palato ut gal
et asyam Ꝙ tñ ergo mirabile ꝓmiscuadi dra ꝑdita oriri potuit ¶ Ez
mꝫagro qꝫ leas inuenit Reffert ysidorꝰ quo ad ista naꝫrator maxime
ꝑ nymphā carmentis leas suas ꝑmo tradidit ytalis q⁹ carmentis
alio nomine magis ꝓpe Nicostrates vocata e Verū q⁹ decē et septē simul
solū exhibuit p⁹modꝫ po alie tres addite sunt Vn ꝑ decē et septem
fuerunt iste A. b. c. d. e. f. g. i. k. l. m. n. o. p. r. s. t. v. p⁹modꝫ at h⁹
tra ꝑ nota asperatois addita e Vn ꝓpe no tra si aspiratois no notat
Tres enī q· latim ī pressu tpis mutarunt Loco tuis veteꝝ scribebant
c. Hant at tras si q· hebrei no hnt nr greci si soli latini ¶ Iurisꝯ
Calustius ludi mgr p⁹ tram. k. admisit loco q⁹ veteꝝ scribebat
c. et q· et supuacua a q̄bsdam notat. ¶ In sup cptre Augusti x.
tra admissa e Et p⁹ extremo tpe eiusdē augusti latini a ḡcis duas
leas mutuati sūt. y greci · et z. ꝑ noīa greca melius scribeda.
p⁹mus at loco z. scribebat duos. ff. et loco nīq· y. scribebat. s. ultimi
omibus q̄bus expleti tribus suis alphabetis literis q stue dimouit
Iurisꝯ ḡmatici mutatores enarauerūt Nup em legi ī quadā cronica
ī qua cronica sic maritimam latinū mutatū fuisse a quadā rege
romanoꝝ q⁹ nominabat⁹ latinus et exinde latinū tle nome accepit
Nre vero ḡmatice fuerunt plures principes scriptores sic donatus. ꝑscian
et alii q̄ plurimi mtī quos pt mari omitto qui metricis ḡpositis
Cui successerunt duarum · sapho · archilochus · simonides · thalophemius ·
Astlepiades · Virgilius · Ouidius et Graius · Homerus · ꝓhetarum ut ferūt
Theocritus · Catullus refert ysidorus q⁹ horatius primus stilum subtilius
maluaꝝ et hoc narrat catullus ¶ p⁹modꝫ at greci rudi stilo ferreo ī
tera scribē ceperunt Et exim ceperunt romani scribē rudi stilo osseo Vn
ī satyra q̄dā romana dicit Quotq· romere ī terrā mucroneq⁹ tulere
mihi osseos · ꝓ ea vocabulo ciuitatis ī emphyteusi tractus bapireos ī
venerunt · Vn liburnus Constat⁹ bibulo ī emphyteusi tracta papiro · Et
ꝑ tpis successit regesq⁹ pergameni vsus ꝑgamen primo dicebat
Vn pergamenū ita vocatū e · vt p⁹extremo romani membranis polī
tissimis ꝑmi vsi fuerunt Ceteꝝ apud romanos Emulus p⁹ librorū
ḡpositis et marcus varro ḡnidem bybliotecā ꝑmus edidit. ꝑ pollio
bibliotecas rome ꝑmus publicauit Et alterus demde et homerū
greci scribē repert q⁹ varro · thenas · et Varro · latinus fuisse.

he · deleth · Gymel · kes · tos · thes · hoth · zay · vauu · mem · ouerte ·

Lameth · hof · toff · nun · tecta · num · torte · ayen · close · damech ·

apta · Camerch · clausa · Cardinetu · Cay · torta · se · pe · Tau · Ch · Thes ·
thasf ¶ Cest3 alphatu3 grecꝰ · ¶ Alpha · bytha · gama · delcha · re
penthe · zitha · ita · thyta · iotha · kappa · lauda · agi · ni · pi · k · pi · ro ·
Sygma · thaw · ysilo · phy · thy · psy · Otomega · Ce3 ai. a · b · c · d · e · ic

Este ysidoro · De loyca et eius auctoritatibus Ca"j
Loyca · z · ethy · Loyca e raconal sticia · iqua · Gemmdum
disput3 quid ad mbez tausis aut vite moribꝫ ut vitas ipa
qrat3 et de loyca a logos sm̃o eo q ea sm̃one ronatiuꝫ vsat3 ad
eaꝫ noie dyalec̃a appellat3 eo q disputato qduoꝫ sm̃oe ofint3
Hac at stuꝫ sez dyalec̃a p̃ mueit plato q̃ flozuit cathegoryꝫ ·
p̃modꝫ eꝫ disc̃ porphyriꝰ flozuit · zyzagogye · et boeriꝰ · sophysma
tibꝫ · augꝰ enigmatibꝫ · Duꝭ libꝫ q̃ libꝫ ptimꝫ sctpsit · de hac stia
sez dyalec̃a videz libꝫ ꝓmemias iquo agit · de tmiꝫ · libꝫ pdi
tametoꝫ iq̃ agit · de ordine tmioꝫ ad sua gna · libꝫ poꝫ iq̃ agit
de sylogism̃o · libꝫ topicoꝫ iquo agit de locis · libꝫ elencoꝫ iquo
agit de fallacys · libꝫ posterioꝫ iquo agt de demostracoibꝫ · augꝰ
eaꝫ loycaꝫ sctpsit · qua ipleta vidi ¶ Vltriꝰ adutꝫ q̃ dyalec̃a dic̃a
ars atiuꝫ stia sticaꝫ sm̃e qua nlla stia pfecte stat3 Vn ysidoꝰ li · 2 ·
dyalec̃a e disciplina dd disterned̃as rerꝫ tas mueta · Et diuidit3
sm̃ richardꝰ i libꝫ qsthromꝫ i gnatiuꝫ et relatiꝫ diserendi · Cui
her diuisio gis nꝫ e · Ai ergo mo pt dici q loyca tres hz ptes q
sez sicut gsiderat de tmiꝫ de ꝓpositis et de argumetatibꝫ · Vn ·
argumetatio e subiectiu loyce eo q ois q̃ m loyca gsideañ3 ad argu
metatiꝫ reducit3 ¶ Argumetatiuꝫ tria sut gna q̃ qdꝫ e sꝑbus sc̃d
sylogysticꝫ q̃ tenet i ombꝫ tmiꝫ gsili forma retenta · Forma at
tuc tenẽ qn̄ q̃litas et q̃ntitas ꝓpositiois seruat3 ¶ Alia e argu
metatio matiale q̃ tenet solidmo grez tmioꝫ e moi slut gsequc
q̃ fiut ilocus ¶ Lusꝭ i dyalec̃a q̃dam sophysmata dicit3 isolu
bilia no q̃ sdlui no pnt ꝑ q̃ de difficili soluit3 ratoe iplicatois
eo q falsificant se ipa ¶ Vltriꝰ i loyca e q̃dam ars q̃ vat3 obliga
toiꝫ p quã dcet3 homo ptmet3 respondẽ Et ꝓpt q̃ossioꝫ possibil
ab impossibi ptraꝫ · Hec aut oia et simlia sꝑcialꝫ tractatu idiget
Pro nuc at sine sufficiat q̃ dyalec̃a docz vero affo distemẽ luta
arguere fallacias euitare et huiꝰmodꝰ De Rethorica et eius

Este ysidoro · Rethorica auctibus et inuentoꝛibus · c · 3"j
e bndicedi stia Et s̃ noiat a copia locutoiꝫ Na resis ap
greco locucio dr ¶ Differt at rethorica et dyaletica
m duobꝫ quit tagit locꝫ i topicis · p̃o q dyalec̃a gsidit

Ep f. 11 29 17

oroes mse sñ arrisamꝫ no curado de rebꝫ rethoꝝ dñ desidar
tur quis qñ et hmoi ¶ Cicero dixerut qz vale dñ vtꝫ ꝓceribꝫ
brembꝫ et dyalogꝫ · rethorica vero gtmo ꝓmonē ponat. hmi
at stē multores apd grecos fuerut. Gorgyas. hermogera. Et apud
latinos floruit Tullius. 2 ꝓmis at rethorice ē pulchra locꝫ vere fundē
et hmoi qbꝫ orator i suo ꝓmoe plandꝫ reddit. Continz at retho
rica colores varios tñ qdd dicut colores rhetoꝝ ꝙ ornatꝫ ꝙ
ep rebꝫ et verbꝫ. hmoi sut repetitio ḡdacio. Nam repetitio ꝙ
ep vpetitoe aiꝰ dcis i plibꝫ oriꝫbꝫ qsequt se hentibꝫ sd dicm
Superbia fugit cadē potestꝫ. superbia remisit animū et pentꝫ qtepnt
superbia semp petit pesse. patiꝫ recusat. Alij at sunt colores dcti
smatꝰ qꝙ ornatꝫ no exprimiꝫ ꝑ ev verbꝰ et sñs accipiñ hmoi
sut colores qui dicut silogismꝰ ḡtiū. Cū em de superbo dicꝫ ereꝫ hmoe
lapidis duꝝ i tumescit humore tra exqua pressꝰ no emittꝫ zē ¶
De hys at ombꝫ multo latiꝰ alibi sñpsi. ¶ Cursꝰ aditꝫ q a re
thorica dcti sunt rethores. Ad noie dcti sut oratores. Quoꝝ i
stitutis facta sunt pro defensioe utris rei pubce. Vñ qntilianꝰ i li° de
oratoria mstitutoe dicit q orator dt ee vir celebriꝫ et ire pubcā
tenere dt statuꝫ medū nullidꝫ formidē iuri assistē decꝰ tenē
Vñ ysidorꝰ li° ethi°. Orator mgt ē vir bonꝰ dicēdi peritꝰ vitaꝫ
moribꝫ et artibꝫ imbutꝰ. cui sñt oratori materia mr. q ḡit. Quia
teste tullio li° de oratoe rhetorica ē thezaurꝰ omn rez. q n i rebꝫ in
ueñt custodiā orna i mente orator pcul. ¶ De poetria et auctoribꝰ eoꝝ

Ephorabiꝰ i li° et qre ē inventa et quo no ē ostepnendꝰ tñ ē
De diuisioe straꝫ dicit poetria esse vlatiꝫ ptē logice Vñ
dicat q poetria ē stia ornādi metra sedm ꝓpriꝫ dicendi
et pedū. Nichiloiꝫ tñ poetria ḡre no ht q obiecto metricē ff poñ
fingē suie st mi ꝓsa siue i metro. Vñ de poetria a pero q ē fingē
Hugo at stē multi fuerut auctores strenuꝰ sd homerꝰ apd grecos
virgiliꝰ apd latinos. Narrat tñ lactanꝰ. li° 2° c. 9° q poeta ducta fu
it a sapientibꝫ tonozo eo q claritatē dicē no audebat ob hoc ficti ꝓmo
mbꝫ locꝫ dimouerut. Vñ Ouidiꝰ ob hanc causam de tristibꝫ ꝙqegit
i quo petito ꝓmoe ea describit q plano eloquio dicē no audebat
utꝫ libꝫ i lucem ¶ Cursꝰ sñdꝫ q poetria no ē mucta ꝙt metri
ca ꝙt turpia de dijs fingē. ꝙmo Varrꝰ nouissimꝰ poeta li°
de genologia deoꝝ illos poetas redarguit qui suoꝝ deoꝝ tam ut
illecebras. ¶ Imo q° poetaꝝ no ē metrica ut veritatē ff ex similitudibꝰ
rez una p aliā intelligē. et ita virtute semp intenta ficto ꝓmoe
suū ꝙceptū exprimē ¶ Cruce em credet argumꝰ huiusce rei odoꝰ
allocutio vacca quā fuisse ad lichaonē i lupū. Hec at omb ficte
fuerut no tñ medaria. ꝙmo aliqb hystoriab pcab ad metrū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

actoris referut et nos alias hystorias pillas intelligi. Etiã ut plu
rimum mete poetaz igitur vbi gen Si rome vgo aliq violata fuit
ab imperatoe q iustos fuisse aliqs vir oculatissiq et sapientissiq miqd
ratoabilit fingere potuit. ito violenta a Ioue fuisse i ratiõ q iuste
ratoe pdi carmis qd brutale e. Arguiq ea rustedinisse fingẽ hyb
em silutis ficteq ratoabilit iucta fuit et qoboa sua pdes ige
mois sano. Qut at poetaz septe gna sibi q septe mois ytingit
face poesis. Vn poes septe sunt spes siut: Comedia. Tragedya
Pmuetio. Satyza Fabula. Hystoria. Argumetu. Est at Comedya.
poes hns pncipiu triste finẽq letu. Tragedya vero a leto pncipio
mthoat et finẽ tste hit. Pmuetio at e tarme ephesiu mala ite
roe oppitu Satyza vero e tarme ephensoriu boa mteroe oppitu
Pfabula at e natiuo q ns vera e ns vero simil sicut ad liuz. Hystoria
vite aliq semp intendit aliab no met diu poes. Hystoria at e ti
geste natiuo. Argumetu e ei vil volutaria filitudo Quedã isup
q pote qdu fuit dicti liriti eozo q eozo carmia tu lyza canebant
Aly vo duti fuit tragedi eo q qn canebat sua carmia hebat hyrcu pro
pmio qui apd egeos vocã tragos Aly at appellati fuit comedi a mes
sarde eo q horos solebat p urbiu ut pruta pd pndiu ire ad audie
diu carmia eozo Aly at duti fuit Satyri a satiitate eo q de plibq
rebq canebat et audientiu aoe saturabat Nõdq q qda fuit poesis
i qbq solq poeta loqt sd ygiliq i georgicis et dicit tamẽ Alie at
fuit miqbq miqs poeta loqt et dicit carmia dragmatica hmoi qd
fuit tragedie et comedie. Aliqn at poesis fuit mixte q sic poeta ali
qn loqt et aliqn no loqt. et hmoi e liber enoidos Ceteru aduteho
q poes multa sortit noia Ita qnz de ysa qn si no hit lege pedum
seu tertos pedes. Aliqn vo de metrificata qn tertis pedibq mesat
Etiaq etiã carmen regma vot qn fine simli timat Et
si carmen ghneat paucis vsq aqbqda vot vdicion Si at ghe
at duos vsq vot distico. Si at ghieat comu vsq vot moastiu
Et si carmia multis ghieant versi et de multis rebq tuc cont ten
teneb Si at carme loqt de pastoribq vot bucolicu et de a bobq.
Et si loqt de gestis hoim forciu tuc de Heroicu Ita heroes dicit
viri aerei et relo digni pp sapiaz et forti ne Si at queiat tuc
se elegiaci Et si ghieat lametu tuc vot trenos. Et si queiat
sepulchro tuc com epithaciu Si at carme sit aliqs titulq uel
supscripto epigrama noiat. Insup fabule sut inplures qda enim
dicunt ypocrite q fingut aialia mita mutuo loqui Alie sut fabe
fictie q fingut homes cũ beatis loqui et eqsq &c. Quomodopoe
Oete enim plebs famosi fuerut. te olim dixerimus Ca
nter quos virgiliq dixisse. pitulum sextum.
fertur qui poetaz fuit clarissiq

ut mat Aug li de ti dei t z Circa vgiliu dicto e a vga eo q me ei
sop miau se pepisse q da vga q cosq ad celu ptinget Qd ml aliud
fuit n q vgiliu pitura eut q loqdo de alil celu tanget Hugo Cir
at vgiliu i phya et nigromāia pitissimu fuit mirabiliaq ipm se
risse refert Alexander nequ li de natis rud effert em q rd tuitas
neopolitana peste sagwissugay vexare libenta e abeo q pricd sag
wissugd seu vrudine aured i fundo putei Euolutisq mltd pmod
diebo pdicta vrudo de puteo extracta e et mox tota tuitas epleta
e vrudinibo seu sagwissugd infinitd Aler sedata e pestis anq sag
wissuga aurea i puteu metent Circa de ipo idez refert q potem
aereu qstruit rome palladi sollepne edificauit nome tollisse In q
tribz regioib ymago lignea tupana manu tebat Et q ced alid regio
noiamb rebellabat mox ymago tupana illo regioib pulsabat et mi
les eneas i sumitate dicti pallad stabat et hasta vibrabat i illa
pte q regiez illa respiciebat Ho ead de mat Hugo Vn licz arti
mignāte no debeat fides opib vgilii admiacd debet eiq sb
tilitas huiusmodi derlat narratoribo Circa alii fuerut famosi poete
ut Ouidius et qui pcessit Homerus quoz dicta qi ratissima miupata
sut iflorut ead esopus ty fabulas q medat Agellius li z Sed
mirud e si fabule sint medose an ipid uti liceat Cuibid dicit em ap
paret no licere q ars poetica mis sterilitas seu metrificalis nuat
ut potit q metrator Poetas li p de qsd t l Vn plato iussit poetas
a ciuitate expelli eo q dicebat eos vtilibo immixtos Et i lo q medat
eis tubis i tusculano qoibo li z Et Cicero dicit poetas detestanda fac
ipo ymagiatoz no credo Cuius poeta vtil e si debito immixtus fini si
lenio exercetur usu Vn Aug li p de cfessiom loqns de poetis fatt
Didici mat i eis multa va inutilia Vn et sac septis stramb vnq
q iuuit Ad m li iudicid ferut q lignea s rege fecit Ex quo
s rege fieret si loqui nesciat Referra st fictu fuit q significatiu ipsis
ueritima exhibit Itaq no fuit fictid qd intedit fictid e qd eo p
dictis prima facie gerit De vera at poetria q formit fatebit eq
finis e no mittit si sub verbis fictis vitate describe Verud qz fictom
qda sunt vtilia alia at mutilia Vn macrobi li p Crucida ipse
fuit fabule voluptatis gratia et alie fuit honestatis gri pp elimi
nauit scipia et i alio bn logit Vn sic dr i libro de octo sanctis
sanctoz doctores i sub libro fabulas q inuenit sic Ambosius
qui li z de officio recitat fabula de illo q inuenit anulu i eq
neo sub tra que id licet i mari a nullo videri posset De q fabla
dicit Ambo et si vnm vitd no liceat by ratio licit ut inuita eam
possit vitus manifestu Eande etia fabula narrat Gellius li z
De offic Cles i fabule q by vitus pretendi reprobande no sut Vn

idem Amb⁹ sup Luc. 9. q̄ mīs̄erit fabulas. de illo ergo q̄ ad aliquid
tangūt aurū fiebat et sī fertilia mōrtua sī fiebat et alij mores
nō alimēta ꝑ vulnā dabat potū q̄ deglutire negabat talia igit
Amb⁹. sut bn̄ficia ydoloz ut ad videant⁹ ꝓdesse plō nocuisse Ere
videmo fabulas documētū ꝓtendisse. Unde⁹ Aug⁹ li⁹. 2⁹ sermo
nū. 25. mīt̄ducit fabulam illi⁹ de quo fert⁹ q̄ vnct⁹ sue auge
bant⁹ q̄dā tēd tangebat cumq; i⁹ puīgrat eo pacto q̄ adū
sarij⁹ eū ꝓstrabat ille in viribꝰ pualebat quā fictas xp̄o con
uenisse Aug⁹. tū⁹ qui catid⁹ p morte ut glosa ēsurgēt ¶ Cetez
uomq; epla. 109. mīt̄duxit fabulā ysopiana de cane tenēte
os i ore q̄ cū vidisset maiore vmbrā ossis i fonte os q̄ tene
bat dimīsit ꝑt vmbrā Exhinc i⁹ appet q̄ fabulas q̄dā ē sēp
utile et i sacris eloq̄is q̄nq; hoc sit Qz quid dicā ad ea q̄ i q̄rūd
obiiciebāt⁹. Dicebat em Agellij q̄ poetria mātrikā ē et plato
rome poetas expulit ēsentē tullio Dicto em q̄m poetā ideo
mētrikā dicāt⁹ q̄ eo pn̄cipalibꝰ stylꝰ nō ē vna sī int⁹ nos pn̄
cipales nūcāt⁹ alias em sapiē nō assitissē tui ty assistabat
ut ea p alligatꝰ nigt expositor. hoc ¶ Unde⁹ ad plēne di
cendū q̄ illos ꝓbauit⁹ poetas sibꝰ metiri visū ē et ap̄s fuerūt
turpia sonat Alios aūt poetas repudiare nō tenēt⁹ q̄ꝑ fuerūt
vitatē ꝓtendi. Alias em doctores sc̄i ipos exponēdo xp̄o n
applicasset. Insup et phrases fabulas uti nouig Apul⁹ li⁹.
De deo socratis mīt̄duxit fabulā. De coruo tenēte carne i ore.
cui ex duplici vulpecula q̄ cantu melioꝰ cantabat illo coruū plu
re volentē q̄dā apposuit os ꝑ amisit carnē. et volēs carnē pe
tij coruus⁹ q̄ cantauit sinuq; defletū publicauit⁹. Hec em fabula
hāt vtilitatē ꝓtendit q̄ sī multi magnificē se volentes ultra mod
ruinā patiunt⁹? Insup tytꝰ liuij. li⁹ 2⁹ intūduxit fabulas Hesperum
mēbroz q̄dā stōthū et hī q̄ ona q̄sūebat mādꝰ laborabat mēbra
omia langwere Ad̄ optuit stōthō utēp̄ danē intra ut mēbr̄ dis
buet⁹ Hec sīlīs fabula hāt ꝓtendit utilitatē q̄ sī multi alieuꝰ bonū
derogāt a q̄bꝰ ty sustētāt⁹ et cū priuant⁹ illoz destitutoz opi
priuatē indigentiores fiunt Illiq; ut illoz postulat ēstitutoz
cui ut q̄bꝰ subtrahendi suaserat Hanc eadē eande fabulā ite
ducit politꝰ li⁹ 6. c. 2⁹ Ex q̄bꝰ omnibꝰ clare patescit poemata
nō ee repudiāda eo mō quo aliq̄ poetriā ignatē ꝑ pudiat. q
teste eodē pollicato li⁹ 5. c. 5. Dic mīt̄ oīa auantia fuerit ge
sta hoī excepto q̄ nō debuit comedē carnē ad sacrificiū vīz gen. 9. Et
omnē scripturā tā poetaz q̄ꝑ eā q̄ etiā ludū legi pōt ad utilitatē
Expeditus ty exordiū qui ꝑ sacrificiū intelligit⁹ ꝛc

De arsmetrica et eius tuentibz. c. vi

Arsmetrica ē disciplina nūor rithmon vōnt. qua sptores sectarū lrar mt disciplinas mathematicas ro ꝓma ēe voluerūt qm ipa ut ſt nulla indiget disciplina. Musica at et geometria et astronomia. q̄ sequit ut sint atq; subsistat ista. eget auxilio. Numeri disciplina apd grecos ꝓmia pitagoram mdcupat sptisse ar demde a nichomacho diffusa ēe dispositu q̄ apd latinos bñ apuleū. Deinde boēs trāstulerūt Nūs at ē multiplex ꝑmixta tibq; ſtituta Nam vnus semen nūi esse nō mēm dicit Nūs nimirū nomē dedit et asinī freq̄ntiue vōbulū indidit. vng a grēco nomē trahēs. greci em vnum q̄ ema dicūt. Er duo et treb quos illi dya et tria appellāt. Quatuor vō a figa q̄dragita nomē suppsuit. q̄q; at nō ſm naturā ſi ſm plantid volutatis vōbulū accepit ab eo q̄ nūb noia indidit. Hex at et septē a grēco venit. In multis em oibq; q̄ i grēco aspiratis tant nob pro aspiratione ſ ponim. Inde ē q̄ hexa sepo et ꝑ hapta septē. sed ꝑ hexapillo herba serpillū. Illi dem nob deest. Octo at deest a grēa ethymologia q̄ legent et iudicat mistica tacitet nūos. Ad decimos iudicē ut ligure apd eos dicat. pōnere viginti. Octo sut decem bus gemini. v. ꝑb. lra ponita Centū gita q̄d trimatio nūo denario gignat ſt vsq; ad nonagita. Centū vō vōti a ratu q̄d ē circulū. Ducenti a duo cebd ſt et ēlia vsq; ad mille. mille vō amltudo inde et milicia q̄i malicia inde et milia q̄i milacia q̄ ēst mutata lra mmeriades vocat. ri Ratio nūor q̄ ꝓpinqua ē Auctor sptenarior loīs q̄tū mistrium hīt elucet. Ille em struxit laudibus dei omia i mesura nūo et pondere fecisti. Canit magnūb qui ꝓnibus suis ꝓfecto ē ꝓfunde mudi q̄dam nūi significatiue declarat. Silut et q̄dragita dieb; q̄bus moyses et helyas et ipe dñs ieiunauerūt siue nūor egmitate nō intelligunt. Oct et alii i septenis sacr nūi existut. q̄ figas nō n noti hūs artis stire solue pnt. Quod ē etiā nob equalitā ꝑte sub nūor q̄sistā disciplina q̄ horas ꝑ eam distinq; q̄ demendo certo q̄ spatiū dñi recipiunt q̄ distinq;. Ꝑnūs siquidem ne q̄ fundam̄ mistrium. Tolle nūs i rebus omnibus et omia perent. Adime seculo apotā et nūeta ingenia oplectat nr deficiēti pnt. q̄ tetrax. q̄ dulibus q̄ talenti nascit

Geometrica de geometa mineralibz z vōbulo figuram. c. vii

Geometrica disciplina ꝓmū ab egyptijs repta dr q̄ vndatim nilo et omibus possessionibus eius limo obducto mirū te re diuidende ꝑ lineas et mesuras nome arti dedit. Deinde sacra animē sapiētiū perfecta ē et maris et teli et aeris spacia metiūr. Nam puēri studio ſ reperiunt. ꝑ terre

dimẽsione · et teli spatia q̃re · q̃to intuallo luna a tris a luna ipe sol
distaret et vsq; aduertire teli q̃ta se mẽsura distendẽt Quãq; itual
la ntra teli ebriosq; ambitu p nũm stadioꝝ ratiõe pbabili distaret Q;
qr ev tre dimẽsioc hr disciplia attẽp exmitio sui et nome suauit
Nam geometria de tra et de mẽsura mutuam e·tra emi gre vẽt.
metra de mensura hmoi disciplie ars qmet ise l meameta intual
la magnitudines et figuras dimẽsioẽb et nũoꝝ
Geometrie ipẽruptitu dimẽsio i plano i magtudie mabile In mag
tudine rationabile et i figuras solidas · Plano figure sut q et lõgine
qmet q sut uv platone quãq; Nuabil magtudo e q nũs arsmetice
duudi pt. Magnitudines rationales sut q mẽsura stve possug Irrationa
les vero q mẽsurae q̃ntitas ggnita no hẽt. Figã solide sut q longine
et latitudine qmet vt e tertiu rẽ
Inter arismetricũ. geometricũ. et musicũ · Hec interest ut media iuei
ab · In arismetrica pmo si q̃ibꝫ quotꝫ exma ut duodis fiatis medũ
ut puta fiat exma esse sex et duodecim sml iungis et fiunt decem
et octo · partibꝫ media et finis nouẽ qd e analogicũ arismetrice
vt medie qd monadibꝫ supat pmũ hrs supetur ab exmo Cupat
sex tbꝫ monadibꝫ hrs supat. a· 12· Secundo geometricũ vero
ita q̃ibꝫ exma multiplicata tm faciunt q̃tũ et media multiplicata
ut puta sex et duodecim multiplicata faciũt septuagies duodecim
media octo et nouẽ multiplicata tamdudẽ faciunt Tertiũ musicũ ita
qua pmi parte supat medius ab exmo vt puta sex et octo duabꝫ
ptibꝫ supant q due ptes sut tria senarii. pars media pte octaua
sunt q̃tuor supat ab ultima q e xij ꝫ terna pes sunt pedes Huiꝰ
aũ misticꝫ esse certissimũ e qm i q̃uisq; nũo finẽ faciedi putauerit
idem ipe vno addito nõ diu augeri ꝑ q̃libꝫ sit magno et q̃libꝫ ige
tem multipne qmes i ipa ratiõe atq; sua nũoꝝ nõ solũ duplicari
vel eaꝝ multiplicũ pt. Ita vo sunt q̃sq; nũs ꝑpetatibꝫ timãtꝫ ut
nullꝰ eoꝝ par ee cuiuisq; alteri possit Ergo et dissipares mt se atq;
duusi sunt et simplꝰ quisq; simplex sut et omes misti sut rẽ. de
Actus musice utilitates describẽ · musica et i metonib. 8ª
Ad declaratiõ huiꝰ ꝓpositis animaduertẽs q testatur Apule
·8· politiores iuuenes dñt erudiri i musicalibꝫ Nepe iuuenes
plꝰ ceteris hoim statibꝫ i optima mutabilitate demoliũt lasciuis de
muastant. Quis i tale vtile si opibꝫ de bonore q̃ne applacent adhibeat
alias em nuncis lasciue debuiet itaq; nil senecit ipietatis
amator erit Nam vt dr li· ethi· In hys delectari e nob natale
i quibꝫ ab infantia delectari cepi Qui i musicalibꝫ
ea reperiat applacenta quã i cantatibꝫ q̃re solet sibi tunc
facile approbet q pna sit velmagis et potiori applacere aim adhibe

Cuiꝰ boꝰ tollupt ꝑma musice vtilitas q̄ e iuuenes ad mal applacitaꝝ
reuoꝛe Alia vtilitas e q̄ letificat tristes eaꝫ letos magis ac magis
letificat ut ponit Aꝛleꝰ i suis ꝓpleūtibꝰ Pulcꝛi ꝓpleūte ꝓ. Et id
Aꝛleꝰ so. pollitiaꝝ Amna mḡt ñalitꝫ delectat i musica et fit eaꝝ
ſt intetus ut michil aiꝝ cogitet sic d. cassiodoꝛ Curſꝰ ysidoꝝ i suo
viatico ꝛefert Aꝛpheū dixisse q̄ mlud i hoꝝ q̄ ꝓ suā musicā mūbat
ꝓncipiū corda de tristicia ad leticiaꝫ Cetez musica euitat dor
metos et dormitare facit vigilates. sanat a melancolya Vn Aꝛiſtoꝰ
g. politicoꝝ dt q̄ musica e oīm amica etati et signāt ꝗuenib Vn
musica amat alia sic boues cetui aues pisces Ita aues ītexāt
catat si audiat cātates seu cāetos Et pisces ad melodiā ꝛeſgūt
Vn refert Agellius li. 18. noctiū atticoꝝ ꝙnstiꝰ Aꝛeon i mari ꝓpe
adelphum saluatꝰ e eo q̄ cythara dulce sonū pegerat ꝓpꝛiꝰ ſs
mergēt Et idem ꝛefert plinꝰ. fingit et ouidiꝰ et orpheꝰ tytare
carmine arbores ꝛeſgunit Huiꝰ at artis melodiā nō ꝓpendo ꝛeꝰ
Juda a saltem de musica male iudicāt aures suas i aures asina
les mutatas habuit Dixāt em q̄ deꝰ pau dulcꝫ armonizabat cū
tamis segetalibꝰ q̄a appollo cū cythara Et licet hec ficta ſt ꝗ de
ſignāt sano itellectui armoniā debere placꝛe ꝛc

De triebus bonis musice artis

Musice mūetores describit Adeo euidēta q̄ meo ꝛeg ea q̄ le
gimꝰ ꝛeferūt em greci pictagoꝛā phym musice artis
ex sonis malleoꝝ ꝓ. euigilasse Audiēs em exmallei
is sonoꝝ dissonātie atq̄ melodiā tamen ꝛeluctāt mito armoniā hu
mana voce pamplꝰ fieꝝ posse Unde eaꝫ nāratoꝛi alludit Boe.
et macꝛinꝰ. Ally at Iubal. musice inuentoꝛe extitisse de q̄ tradunt
hystorie q̄ ni artis musice admisceſſ i uoluptia duplici ad ſpſſ. q̄ſ
dā marmoꝛea et altera laterīa Audierat em Adam ꝓphetasse
duo futura mūdi diluuia vnū videl aqueū et alt igneū vt
ſ. ars p eū mūeta nō deleret ſpaz i marmoꝛe ſpſſ. ne ꝓ aquā
pieret et i lateꝛibꝰ ne mꝛedio ꝛeꝛet Ut Iosephꝰ has duas ma
teꝛias nāratꝫ i ſua ſyrie hui⁹ usq̄ ꝓmasisse. Hinc at allud ꝛefeꝛ
sos Ven. vo. ꝓez oīm musicoꝝ ꝛpm appellat Cetez aliq̄ dicit
moysen musice inuentoꝛe fuisse ab aḡto somnu armoniaꝫ ꝓꝰ ꝓcedis
se. Ursꝰ q̄dam vetꝰ phꝰ armoniaꝫ dicit a celoꝝ motibꝰ ori
ginē accepisse affirmātes q̄ exceloꝝ motibꝰ mīoꝛa q̄ſit melo
dya ratōe q̄ſcēdi ꝛerum celestiū i q̄bꝰ mīoꝛa tredit ꝗ amicicia
seu gꝛacia ut dixit empedocles. Ynstiꝰ affiꝛmaꝫ q̄ ab orbibꝰ
celestibꝰ mayꝛa causaꝫ melodya ſ nō ꝓpendimꝰ eo q̄ vt dicit vbe
ordio natiuitatis sub orbibꝰ nutriti fimꝰ et ita assiduitate audi
re nō ꝛedimꝰ Ad robuꝛ aut sue ymaginatois addidit exꝫ de hys
qui auricultis nutriti it fabꝛoꝝ malleoꝝ ictꝰ aut nō
audiūt aut saltim se audire nō attendūt Hinc opinion ꝓcꝰ

vidēt fiusse plato q̄ sup q̄slibz vna frienē stare pūt. Horo at opoz
reprobat. Arcles li⁹ & ḡpetatibz clemetor Herd at narratiōd gt
ūsia nr̄ ratiē nr̄ expientia dissolui pt Vo em ratiē q̄ i facto hȳ
storiaz narratibz tredē oz Per expiēta q̄ pdcte narratiōes ma tpa
p̄sserit ¶ Arbitrīs ē tn̄ q̄ multi fuerit mūetoreb in⁹ tuēt tpm
et ēgionū Si at ipaz q̄b nr̄ omīb mūetoreb priūs ul̄ pōt extitit
puto q̄ ipe Jubal fuit q̄ tetoz tpe p̄ss. Hāc etiā sīpta ipz tuē
tote q̄medrat alios at negāt. De astronomia et eius inuentoribz. c. 9.

Astronoma ē astroz lex q̄ cursū sydez et figuaz et hȳdicio
stellaz tecta se et ita tra ad admirabilē ratiē p̄tit
Astronomiā p̄mi egiptiī fuerit Abraha
at mstituisse egyptios Astronoma Josephq̄ author asseuerat Greci
at dicūt hanc arte ab Atlante pus exoogitatā Decet hāc est
sustinuisse telū Atl̄s at ille fuit motu celi ratiē animi exercitatu p
tēpoz vices q̄ astroz ratiē diffinitasq̄ cursū p mutuallos spatia
meditata assiduitate inuestigauit Immo sic̄ idem et multos q̄ diffinendo at se
tenēdo admīe nequeo astrologiā reperit Multiplex em ligua diuīsa
fuit q̄da de astronoma scripta volumina. inter quos tn̄ ptholomeus rex
alexandrie apd̄ grecos principatū habet Hic etiā et tameneū instituit
libros de astroz cursu
Inter astronomiā et astrologiā aliquid differt Nā astronomia celi qui
slocz ornatū ortū obitū motusq̄ siderū ḡtinet ul̄ qua ex ea ita vo
cet Astrologia vō ptim̄ nāl ptim̄ superstitiosa ē. Natalis dicit exclt
sol et lūe cursū ul̄ stellaz certat tēpoz signoz. Superstitiosa vō illa
ē quā mathematici sequunt q̄ in stellā auguriat q̄dā etiā xīj celi
signa et ptīngula aīe ul̄ corpis mēbra dispōnt siderumq̄ cursu nati
uitates hoīm et mores p̄dicāe conant
Astronomie ratiō modū plurimis q̄stat Diffinit em quid sit mundus q̄d
celū q̄d spera sphya et axis quid axes celi et poli q̄d sint climata
celi et quid cursus sol et lune atq̄ astriū. De medicina et eius inuento
Medicina ē q̄ corpis ul̄ tuet ul̄ restituit tribz cā. 10.
salute tn̄ materia vsat in morbis et vlneribus Ad
hanc at primet nō ea tātū bn̄ q̄ ars coz exhibz qui
ipse medicū nominant sz̄ etiā cibi et potꝰ et regimē defensio ond
ē atq̄ munito q̄a nrm corpus aduīs extrinsecus icta euasiq; fluat
Nome at medicine a modo curandi tpīmeto ipositū
existimat ut nō satis sit nō paulatī adhibeat Nā i multo egestat
natā mediocriter at gaudet Vn̄ et qui pigmēta et antidota satis
ul̄ assidue bibendi vsuit Immoderato em omīno nō salute sed
pricipiū affert Medicine at artis auctor
et inuentor apd̄ grecos phisicē apollo Hanc filius ei⁹ Esculapius

laude ul ope amplicau[t] Cui ꝓfeꝛ fulmis ictu eſculapi[9] inuenit i[n]dita
ſeꝛt medendi ꝛna et ars ſmil tu auctoꝛe deſinat Statuitq; ꝙnch pene
ꝙngentos vſq; ad tempo; aduocatis ꝛegi pſaw tuc ea ꝛeuocauit i lucc ꝑ
portatet Aſtlepio pre genito i ſmula thco.

Orſes De auctoritatiꝫ legi et eꝝ Ca[pi]t[u]l[u]m vndecimu

Etis hebꝛaice p[ri]m[u]s diuias leges ſacꝛas litteꝛas explauit
Zforonc; ꝛex gꝛec p[ri]m[u]s leges iudiciaꝛias ꝑſtituit Oꝛtauiꝰ
tꝛimegeſtꝰ p[ri]m[u]s leges egyptijs tꝛadidit Solon p[ri]m[u]s leges athenien
ſibꝰ dedit Lycurgꝰ p[ri]m[u]s lacedemonijs iuꝛa ex appollinis auctte ꝑſcꝛipt
Numa pampilꝰ qui romulo ſucceſſit i ꝛegno ſimꝰ leges ꝛeb; edi
dit Deinde ci ꝑplꝰ ſedicioſo mgtatu fieꝛe nꝫ poſſet decē vnoꝝ
legibꝰ ſcꝛibendis ceuit q[uo]d leges ex libris Solonis i latinu[m] ſimoeꝛ
tꝛanſlatas duodecī tabulas expoſuerūt Fuerūt aūt hij Appius Clau
dius Gemicꝰ Veteꝛius Julius Manilius Sulpicius Scipicꝰ Romiliꝰ
Poſthumꝰ Hij decem viꝛi legū ꝑſcꝛibendaꝝ electi fuit Leges
aūt redigē i libꝛis ꝑ p[ri]m[u]m conſul pompeius inſtituē voluit ſi nō ꝑſeuāuit
ob detꝛactoꝝ metu Deinde ceſaꝛ cepit id facē ſi ante interfectꝰ eſſet Paula
tim aūt antiq; leges vetuſtate atq; mauꝛa exoleuerūt ꝙꝛ et ſi nam
nullꝰ vſꝰ eſt notitia tm videt nīa Rome a Conſtātio ceſaꝛe cepit
et ceteꝝ ſucceſſoꝝ eꝝ ꝓmixte et i codice ꝑ viꝝ theodoſiꝰ
minoꝛ auguſtꝰ ad ſimilitudinem gꝛegoꝛiani et hermogeniani codicē
facti ꝑſtituꝝ a conſtantino tpꝝ ſub quo chꝛiſtianoꝝ impatoꝝ tertio diſ
poſuit que a ſuo noīe Theodoſiu[m] vocauit De regimine ciuitatiꝫ
Oſtea dꝛ de politia q[uo]d eſt ciuitas et cuꝛ ꝓpꝛiū .C. 12[m]

Dicit vꝛos q[uo]d eſt ſcia qꝛ finis politice eſt ciuitas bn ꝛegi Nam
eſt politica eſt ſcia qua vꝛbes ꝛegunt[ur] ſeu ꝛes publica di
rigit[ur] ut pace ꝛes pub[li]ca ſeruat[ur] ut ſatis innuit Augꝰ li. 19. de
ciuit[a]te dei Politica igit[ur] genit ꝛegime ciuitatis Est aūt ciuitas q[uo]
ciuiū vnitas Et ſm iſidoꝝ .15. ethy[mo]. Ciuitas eſt gꝛauis hom
inū de ſocietate vnita adunata q[uo]d aliq; vꝛbis vocata eſt et alique ꝛes
pub[li]ca noīat[ur] qua diffinit Scipio dicit ea eſſe rem ꝑpl. ꝑplis
aūt dr q[uo]d ibi multi[tu]do q[uo]d hꝫ gꝛatiā et conſenſu ad iuſtū vtilitatē Hec na
rat Augꝰ li. 2. de ci. dei Et iſidoꝝ .15. ethy[mo]. Aduertēdū q[uo]d ꝛes
pub[li]ca eſt ſicut corpus q[uo]dda q[uo]d diuino munꝰ animat[ur] et ꝛegit[ur] ut
tang[ur] hyſtoꝛia i comici li. 2. Hꝫ aūt corpus capud dr ꝑncipis et
ſenatoꝝ cordis loco tenet iudices aūt et ꝑſides tenet locum
oculoꝝ et auiū et oratoꝝ loco lingue retinſq; membꝝ ꝑſone
alioq; vi pub[li]ce ꝙpari poſſent Spectat aūt ſenatoꝝ a ſenio co q[uo]d
antiqui ſenes i ſenatoꝝ eligebāt Quoꝝ inſtitutoꝝ Romulus
fecit et noua eoꝝ ꝑnta ꝑplo i tabulas aureas ꝙtulit Olymꝑ
filij ſenatoꝝ ille dicebāt[ur] q[uo]d naſcebant[ur] tpe quo ꝑcꝝ ſenatuꝫ
erat Auꝝ vo no Et hoc ſcripſit voꝛpianꝰ ſuo labio utꝝ i digeſtis.

lib.º p.º Iurisp. i politia eligedy e pncipes n sibm geritura pn
a patrid qs obtineat. q pncipis no rapidy a vitiosis rueiat. Vn
Tullius li.º de paradoxis Quo mgis mpabit verbi q no pt tpi
ditubis mparis reficiet. g.º pncipis libidmeis spernat volup
tates rationis teneat animi habenas cohercat totaus animi labes
repellat. Pncipis enim eligi no dnt nimis paupes a nichil di
nites vn olim put narat valerius li.º vi.º Quo uri tpe Capioc
ut ad hispania mittent tpe senatus ostendebat q.º ei dnssim
alius pauperis de quo Scipio ait Sleut inqt mihi placet eo q alter
nihil hr alteri nichil satis e ¶ Ceteris indigni e pncipatus a gdi
cupidi q se no bñ regit in inferiori vt pōit pompeius li.º p. Nec
dt qs appete regnid nil pncipatus Quia teste Sen. de bñficijs li.º
Regni e nosse regnare nil possit. Vn poeta Asperius. nichil e
huili ut tedet i altu Et Cranstidus Si vis duci bñ te rege gnte
duci. Illud thy Gracy sepius audit i libro em sñmond ait. Ipse
qs stulto honores sepe dat indignis Et Claudius i maiori Iam me
ad culmia rez iustos trepidasse Queror tollut i altu ut lapsu
graniore ruant. Quibdam thy pncipis nllo placet obloqs det
hut illudqs sydon i epistu suo libro qnto dicit (audent) Dimit
em si elegerint hunilem vel abiecty si exercitu superbu si doctu istis
ty dicet si iperitu irridebit si seuero truculentus erit si indulge
tem similit rubpabit si simplice despiciet. si diligete superstitiosu
redet si fetu ignaru vobit si abstinete auaru. si bñ pastitem
gulosu putabit. Hyppe i nulla vty placet Quidqs thy sit vtuosi
semp eligedi sut i pncipes qui ordines et mores emendant. Hely
mandy vbi supi. Pncipis i qut statuty no insuperabit si eqs
et subdit erit onerosus. neqs multiplicabit suos. nec canes aut
bestias si qd satis e tenebit. Hystriones mimos leones. metuos
repudiabit inferiores no corrupet exemplo. qz teste Claudiano li.º 3.º
Nobile mut semp cu pncipe. Vulgus. Exercebqs no hebit plebs
ocios intendet et ad iudicabit ad alteram pte no declinabit. Heu
pncipue colat minera no aucptabit suosqs officiales facit non
mubit. Vn Tyberius put refert Josephus curatores suos vno a
migo mutabat. Ihi ho em se dicebat pe plebi na graues sucto
ad modicu tpis hre curatos quidquid pnt rapiut.

Quo pncipes subditos suos defendere et diligere debent. 13.

Pncipes habeant militem bellicosos q plus dnt no
p iniuria et vindicta infanda sed p iniuria repellenda
Nec dnt timere viri bellici q deo no placeat qz sancty
Dauid bella intendebat et tedio pit q ino aut ine no sim
Digny ut intres sub tectu meu Hinc Augy ad Bonifacium Et idem

Aug⁹ li⁹ de vñ dñi ꝯilitare mq̄t nō ē delictū ſſ ꝑpt pdā militē ꝑtz
ē nr̄ rem pub⁹ grē timiosū ē ſi ideo agē rem publicā ut diuicias
augeas videt⁹ cē ſupnal⁹ Vñ plia nō dñt ſi rapidit⁹ a rebell⁹ ſſ put
studio geraīt⁹ et mali ꝓhercent⁹ et bñ ſublenet⁹ Vñ ḡḡ Vñ
militib⁹ neapolytanꝰ ſcribēs ſidma mq̄t militē ſaluꝰ mor alia bōa
mita hō ē obediend rei pub⁹ militatib⁹ exhibē Ethy⁹ ysidor⁹ li⁹ 9⁹
ethy⁹ Iustū ē mq̄t bellū qđ ex dicto gēt⁹ de rebꝰ ꝓpetēdꝫ a pulsan
dor hom ca Vñ Aug⁹ li⁹ 4om dñs mq̄t deꝰ mr ad illū uane ubet
ut ꝯstituat s'rez̄ſiū insidias s. insidiates bellatores ad insidiadū
hostib⁹ Et ih Iusta mq̄t gēbant⁹ bella a filys isil qt amoꝛeos aq̄b⁹
amoꝛeis trāsitū negabāt qui ure exīmo humane societat⁹ patrie
patrie debebat Adūtat at bellatores ut nō pluet⁹ iniuria inferēdo
ff ab iniuria se defendendo Vñ Amb⁹ li⁹ 1⁹ De offic⁹ Nō inferēda ff in
pellenda iniuria lex dtuſ ē Et Anastaſiꝰ papa qui inquit pt ob
uiare et ꝓturbare pōſos et nō fuit michil aliud ē qua fraude ſpieta
ti eoꝝ nr̄ caret ſcrupulo societat⁹ eoꝝ occulto qui manifesto faciori
desmit obuiare Unde ſnia; tangt Amb⁹ in li⁹ de offic⁹ et leo⁹
sup Sophonie. Iurſꝫ hevlmandꝫ vbi ſup dt pncipē ſ. debē viue
ut a subdit⁹ diligāt. Nam todꝛ Athamē ſuū rex pro victoria ꝑdid
ſui ſe ipm morti tradidit. Nam mutato regio habitu frumēta tolliget
castraq̄ hostiū ingress⁹ amilite qđ falce triticio portabat ītellexit
ē rex i⁹ā pncipē ſ. ſuos diligat ut ꝓſe ipſe morī nō timeat Vñ
Iulius Cesar dicere ꝑsuet⁹ erat duo inquit ſ nō laborat ut mih
tib⁹ caru⁹ ſit milite nesciat amare Vñ Cicer. Si vis amari ama Na
Iulius pistore vnū aut eo ꝙ ſ'meliore pane ff ceteꝛ militib⁹ attu
lerat Alexand⁹ qđ videt militē ſuū maredone ꝑ nimia ſentute
frigore obstupefactū de sede ſublimi descendit et de ſuis manib⁹
ductū militem i ſede posuit Nā pncipes qui a ſuis militib⁹ nō di
liguntur tanq̄ tyrānꝰ dñāt⁹ nr̄ ſcāutate vbi ē freuit⁹ Vñ cū dyonſius
tyrānꝰ uideret ſuū corpꝰ a mlt⁹ militib⁹ custodiri plato ei dix⁹.
Q⁹ mq̄t malū feciſti ut a tot militib⁹ custodiri habeas Vñ clau
dianꝰ Nō ſmit exuuie nō cuſtantia tela tueat⁹ amor. q. d. q̄ ama²
nō indiget custodia rex Quo pr̄amihas dat ſibi acquirēdos ꝛc

Polycia legib⁹ dirigenda ē leste at ysidor⁹ v ethy⁹.
Leges at diuīe a huār ſunt. Lex at diuina genti hebree
ꝑ moyſen ꝑmiſſa data. Legū at huaꝝ ꝓles fuerūt tucto
res ſunt ſtrorone⁹ rex q̄ ſert ꝑmꝰ leges iudiciaq̄ ꝯstituit et
mezurin⁹ trimigiſtꝰ egyptiꝰ leges tradidit Calon vero. Athe
nensib⁹ et lygurgꝰ macedonib⁹ iura ex appolis aurte q̄ſiuit et
Numa pompeyꝰ qui romulo ſucceſſit i regno ꝓꝰ leges ꝯmb⁹ t⁹
didit et ꝓmodꝫ vrbs q̄ſdā defuit q̄ tñſtulerit i latinū leges
exulibus Colomb. ſſuerūt at i ordinati pcu. Appⁿ. Cladian⁹. Ger
manic⁹. Veter⁹. Iul⁹. Camil⁹. Sulpic⁹. Scipio. Curian⁹. Romul⁹.

postmo. ¶ Aduteꝫ at q leges diue pfende sut huaiꝰ. vñ fuang.
Constitucꝫ miquit pncipū etnaꝝ legibꝫ pponende sut vñ helymā
dꝫ i Cronic li. xo. Hinde miquit leges eatenꝫ valet ꝗtmo adiuuo
nō distrepat aliquim falsum ē qđ i lege sc̄ptū ē fđ pncipi placz
sc̄z deo legis hr vigorē Ceterꝫ sueth q sic lex ē gmue pceptū sc̄d
ev q gsensu gsin debet ut trahit ꝙ fidma Azonis vñ plemmanꝰ
libro p. diffinendo lex mḡt ē che pceptū vnoꝝ pdeundū si lex fv
nō sit gpt aliqua rasid ptinaē s pro cohercione malorꝝ q ut gitꝫ gti
gr pnt ti pubr ut potuit Iulꝰ relsd li. ti. vñ legis effectꝫ ē impare
rōre pumre mḡt ꝙdestinꝰ li. s. regiaud pncipes i nō solum
armis s eand legibꝫ re pubr sit defensare ut tꝫ Iustianꝰ li. insti
tutionū. ¶ Eursh aduteꝫ q ius tanoiud et iuile q amo sut pteꝫ
polytice ita q polytica stia ē gib ad omia iura vñ ius nō gnale
ē lex at sc̄z ev vñ ius dr qz iustū ē scm dr a iustitia ut pomt
vlpianꝰ li. s. institutionū lex at dr a ligando qz ligat a ab eligendo
qz eligit. Sut at mlte spes iuris ꝛc Ad ius dr pubm qđ ptinet sa
cerdotibꝫ et mgratibꝫ Aliud pnatim qđ ad vnūq̄q ptinz vtili
tate ꝛc Ad eam ē ius qđ vocat genaiū qđ grece genr id quod
debet deo et pentibꝫ ut pot pompeꝰ Aliud ē ius pcop qđ pto
reb mdiuerst psalute rei pubr qđ gmeorat plompimanꝰ li. s.
diffinendo Ad eam ē ius hiudmū qđ dr positiuū qz positū ē
ab hoie Aliud ē iuile qđ ptinet ad ppm vt iuiis diuina huanaq;
ita qstitutū Aliud ē ius quiritū romanū qz qritꝫ et romi nom
mierut Ius at canonū dr eccl. i statuto ep plurimi fuerē sc̄ptoēs
pp. fuit Isidoꝰ. q pp sc̄pt libꝝ apostolicū decretoꝝ Deinde siluo
epc carnotēs ē eglē canonū p capla ordiauit et ad mim decem
libroꝝ redegit. Multiq; abreniatoēs pmodꝫ facte sut auctoēs n
ocauit. Vez q gtianꝰ decretū sc̄pt. ¶ Ceterꝫ aduteꝫ q ius iuile a
duabꝫ cuitatibꝫ emanauit sicut ab athenis et lacedomone vn
regnte Ioab i iuda ligurgꝰ quiꝫ pcepꝫ prius obseruandū ut tangit
Iustinꝰ li. ꝛ. po. em statuit ut auri et argenti vsꝰ nō haberē Tercab
ꝫ et pmia p equalia diuisit et quinquagi omēs pubes mss. Iuuenes
ꝫ vna sola veste p ano uti Agies voluit absq; dote desponsari.
Alios aliaq; decreuit nazarēe longa ¶ Eursh ap romanos pmodꝫ ciuit
vñ pompeꝰ i suo sngtari euchyridio tradt romeiū diuisisse roma
i tres ptes quas tribus appellauit qz i eē agebant. legesq; fiebat.
i pdictis nrys q omēs gsepte fuerē tpe sexti papirij q fuit tpe tarq
mi superbi. Liber at illoꝝ legum vetꝰ ē liber papirianꝰ nō q papiriꝰ
eas ferisset s qz eas ordiate sc̄pserit pmodꝫ at roma deū vnos isti
tuit qui leges a ciuitatibꝫ grece collegerit qđ sustinuerit sc̄ptas i
decem tabulis eburneis. Natuq; fuit illꝫ posse ut illas leges coi
gerēt et io duas tabulas pdictas adiuxerit. vñ leges xij. tabla-

vorabant q̄ duoden tabule i vmbo erat ¶ Hic apius Claudius le
ges edupit ad libro vnu et flauio scriba libertino ppto tdit. Vn senator
fu meruit. Deinde Coruncanus pma sua iurisp̄ciu pub̄ce pfessu est
Verū q papirius publiu leges regias pius i vnu volume ḡtulerat
Et apius claudiu ex tabulas evlegibo sipsit. Publiu vero. x. libros
reliquit iuris ciuilis totidem q̄ decem et miu Publiu filius
iurisp̄ciu sua ad libros octo redegit qui digesti sunt ab Iusticio.
Iuliu aly sipsexit quoꝝ fama vetustissima e. De nouell at mediu
Economica e ars ul sua qua ¶ legibus et vxonem ducit ¶ publica est. m. 17.
domestica rez sapiet ordo disponit. Vt inq̄t Isidorus li. etymo. Tul
ardus at libro sep̄timo dicit q vxonomica e sua qua familiar officiu
cura mediocri dispositoe opones distribuit. Quar q̄ sua indiget q̄z
p̄familias ut suā domū sapiet regat et dirigat q̄ dns ex domo
honestat ut tangit Tulius li. de offiis. Nā decor valde e patrie do
mo illustreu vnoꝝ hoc ut tangit idem li. 2o. Vn Tulius q̄dam salustiu
reprehendo ipm dicebat. Mer quidē inquit turpi domui tue. Valeꝝ
maximus li. 2o. Quid pdest esse strenuus si domi male viuit? Et ih
Quoꝝ opa splendore suu prul obtimusse vident eox dignitate in
dignu e et deforme domicolabi. Vn Tibullus Quid pdesse pt pdus
gue diuitis auri arcuaq̄ pingwia si fundat mitra bonis. quid ve
pdest domus firmis i mia tolupnis auratiq̄ trabes. q d. ista nil
pdesse n domus recte guberne? Ideo Xen. li. de q̄tuor virtutibus dicit
q sapies no debet velle vxori dns adomo q domus adno debet mutuari.
Circa ign̄ eḡme domus mulieꝛe attendendū e ad eḡime uxoꝛis. Quia
mithil e odiosius i festa mulieꝛe ut ponit philogenus li. suaꝝ mitelogi
aꝝ si tm mulier boa sunt domui optie dispoit ut at boa sit maximu
remediu si vir male bonus fuit. Vn narrat Demo. q̄da iouiniano li.
p̄o. de quodā qui cū uxore sua pudicissie vixit Vn. cui os ei fetebat
vel spūs tm ingrate s quidā ipperauit et cui uxori sue dixerat ei
no intimauerat. q rndt putabā inq̄t omnibus viris sic os olere. Itaq̄
suma castitas i ambobus fuit. Vn Tybullus li. 1o. Casta piet quisq̄
maneat sanctiq̄ pudor assideat custos sedula sepi anus. Et Qui v
si pdet ut fidelis custodia assit mulieri q̄ mulier de se fragilis
et facilius decipit. Vn narrate Valerio mario Cortes cuida greci
an sibi expediret nubere vel no. Rndt. pulcre. se factuꝝ qd cui se
tisse si inq̄t no mipsa solitudo te affliget et si uxore duxeris sol
licitudo grauabit. sed tassen at io gingia sunt onerosa q̄ dereny non
det q̄ sut amore sine turpidine mulieris sunt. Vn narrat Valerius
li. vij. de quodā qui hospes vnicā filiā petiuit athomustidi pho
tino ea pauperi et probato ul diuiti no probato daret. Cui ille rndt
Velim inq̄t vnicā pecunia sine pecunia vxo indigē. Narrat etiā de
marcia filia kathomb iunioꝛi q̄ nō petēte abea tur pdito viro de

nuo nō nubet. Tendit nō se mucre vnd. Si magis vellet se ꝑ sua
Nō sunt i⁹ uxores ꝓpt⁹ pecunias assumēde alias em gurgia male fi
niut Nam et phy plꝰ timētes i gurgio fraudari nubere distulerūt
Illā tyro rogata ab hyrio ut ꝑ repudiū terētie socrē eꝰ du
cēt oīno facē suppliciter dicēs nō posse se uiuere et phye put⁹ opera
dare Nam si pulchra fuerit difficile ē custodire qđ plēs amat
Qui at tpis molestū possidere qđ nemo digna⁹ lycē plene gr. nubē
gtep sert Conugia tp̄ licita sut Duīmo iuste gthunt⁹ Quia teste
Ouidio li⁹ de remedijs turpi vir et mlier nō iuncti ꝑtinq hostes.
Quia sicut ꝑ malo ⁊ pulo iuctū ē malo timat⁹ fine. plīmaq̄ cō
tingūt incōmoda Vn. Thentius. Annoꝝ anno omb sorꝝ odere uiri
Ecce diu Et. ouidi⁹ li⁹ methomor⁹ Inueniet ꝗcunq̄ vir quicq̄
illa maritꝰ filiꝰ ante diem patrios inierit i annoꝝ. Ecce laboreꝰ
Ex eā plā insurgūt incōmoda ut puta Ducato filioꝝ corpis ꝫ
ꝑp̄ custodia Turpē aduteriū ꝑ uxōrē ꝑ uenerica quā fugit filios debite
nutrire. Vn Cātiliaꝰ libro ꝑ⁹ Vinū māt liberos mozo moreꝰ
nosipi nō ꝑderēꝰ. Nam mollis ducatꝰ qua mdulgeūt vōmq
nerios omb mentē et corpis firmꝰ Itaq̄ pueri sut ebrigedi n
tp̄ mō esse ꝑ teste Cātiliaꝰ li⁹ ni. In gema puerozꝝ nimia eme
datio seuitate ꝓfficiūt nā et desperant et dolet et nouisse dolet
et ꝑ mō⁹ nocet ē. quia dū oīa timēt nihil tenāt⁹ modeāte igr
sut ebrigedi Oz multi nō attende. qui tūc uiros puerulos quiūt
ut pōt ualeriꝰ li⁹ 2⁹ Filiꝰ vō liberos suos nō instruit ꝙ opponit
Augusto cesar legit⁹ Nam filia sua et nepotes ussit familiare i
sistere ut pōt Suetoniꝰ li⁹ 2⁹ de ꝓ. cesaribꝰ Inter q̄ p̄fimliat
suos Et discrete regē suos nō spernēdo ꝫ amabilit⁹ alloq̄dō. Vn
Gen. ad Iuuillū Epla 19. Illo mq̄ uideo q̄ turpe estimāt cum
seruis suis tenare hō em superbia faciūt vt tenāte dno stantium
suoꝝ tēpa tūsset Vn dicimꝰ tex pragmaticoꝝ ad allexandꝝ
magnū In horis med filios fruitute nō pōmꝰ alioq̄n seuiria e
t obsequiū rogē eos quos nob fortuna gessit nā progenuit et q̄bꝰ
a deo prē tōuiuiū bonoꝝ sponde⁹ hēditas Seruis q̄ nō q̄uis
sut impon̄ h onera Vn nāt valeriꝰ li⁹ x⁹ 2 nō plato ad
usꝰ suū suū ꝓpt⁹ delutū vehemēt⁹ exarsisset ne vindicte mo
dū haberet tastaguꝝ sui sui sponsipo amico suo gmisit. Vn Plautꝰ
De at ap⁹ quos vigilia mltā i nocte ꝓtrahut tm em suis de
vita q̄ntū de nocte auferut

De gronomica arte Cā lg.

Dulcis familiaꝝ amicos sibi vendicat Et Quia teste Ec
mera li⁹ 2⁹ de bñficijs nemes tam alte fixa posuit
ut nō illi amicꝰ eo magis desit quo nihil absit seu ab
est Et ide Cen. li⁹ de remedijs fortuitoꝝ. q̄re mq̄ amicos ti⁹
honesta officia q̄re i labarib⁹ admesā res ista nō q̄rit⁹ Nā mo
dicꝰ amicꝰ e qui dū taxat e amicꝰ mese De tlo amico dr Capud

Vnd nouū amicū nouū Expedit i sapiēti vtonomo amicos bonos
gssare nr̄. de fnali ptmitteda e inepta amicitia Quia teste Tulio
li⁹ de amicitia Vetustissima amicitia sicut vnd vet⁹ dr̄ ee suauissia
habia em vis vetustatis et gsuetudo Eligat ergo amicū sapiens
que semp tstodiat et cui sint npd tredat alias end no e amic⁹ vt
mq̄t Cen epla-zz. ad Lucillū Gz tlem amicū difficile e possidere
ñ bonꝰ st qui amat et q̄ amaꝝ Ctrm obtem amicitia delibeate gthe
da e ꝙ gtracta cū fuerit mau tenezi dt. Vn Suetoni⁹ li⁹ ij⁹ de xij⁹
Cesaribo narat Quia Aug⁹ sty tesar aiiciaas no fuale admiss. ꝙ con
stantissie retinuit Deo perlanto i aulularia i amicitia miquit
et fidem stultu ne recepiu Nā msipietiu atq; ipbos facile e odiu
q; collegiu Crui g⁹ sapies e bos insēq̄t et amicū eligit pdente
que mlta repiut qz mltos amicos volui hre et ogtos notꝰ pfert
Ctrubꝰ gdt theprasty Expedt mq̄t amicos tam ꝓbatos amare no
amatos probare. Vn Katho Ignotu tu t noli ꝓmoe notꝰ. Et seq̄t
Cum t nl ꝓsid nl fidū q̄ris amicū Nō t fortuna hoīs ꝙ vita pe
tenda e. Et cū amicū ena bonū sapies iuenit tomode diligat Vnde
Katho Diuige sic alios ut sit t eos amicꝰ Sit bonꝰ esto boꝝ ne te
mala dapna seq̄nt Cetez amico no sunt onera mponeda ingen
ne forsan pdat⁹. Vn Macrob⁹ i Sat⁹ nalid Sta amicū heab ut mimi
cū posse fr̄ putas Et Salustꝰ Verbo mq̄t amicos neq; armis vigere
neq; auro pare q̄s ꝙ officio et fide parat⁹ tid q̄bꝰ amicꝰ bues m
tos longas amicitias hre o. Discordia at amicie e bn̄ loq et pn̄
cipiu inimicie maledco e Amicꝰ end rito amitt⁹ et raro acq̄rit⁹
Vt Cotes Cetez tonomicꝰ boa q̄ possidet pdet⁹ distribue debz
vn̄ maior e i ꝙsuadis rebꝰ q̄s i repandis adhibenda tautela ut pa
Cassiodoꝝ. Epla zz. Vn Claudiaꝝ i maiori volumie Plꝰ e end ꝙuas
se q̄sita q̄s q̄sisse nouū Vn phrꝰ quadā dcte domab. Amico mq̄t
me rogante si deo pecunia mutuo et rpm et pecunia pdo qd
verū e ap⁹ auctoꝝ Itaq; boa discrete sut attribuēda Vezotn q̄ mutuo
cap⁹it reddē gratus st. Vn ex pū sapietū tolligt⁹ ꝙ fraus e ac
cipe q̄ no possis reddē Et Amb⁹ i li⁹ de thobia Plauptab i q̄st no
hr̄ finem fr̄ debere verecundū e et no reddē verecundū e Et subd. Si di
ues es nulla pariaris petendi necessitate Si paup es soluedi co
sidera difficultate. Vn Chen li⁹ de bnficijs. p⁹ mq̄t Dicedi sut qui
libent⁹ reddē volut Quia si bnficia gre collata reddeda sue mlt
o forzaꝝ mutua volut Cuia Hijs at pmoibꝰ mutuare no dis
suadet⁹ n̄ no amitt⁹ a hijs q̄ reddere volut. Vn Aug⁹ li⁹ de doctrina
xpiana docet amicū suscipiendū cui mq̄t oīb⁹ pdesse no poss. Hijs
potissime succurrat⁹ q̄ t tempe optulerit⁹ qui q̄da pate iuuit⁹ Ita
sicut amicū bona ꝓpa mutuo vl dono sue distribuēda. Nec

Incipit liber sidonij sophilogij ad ethatam primi et C. j. de qm vtute na. ℞ appetende

Vtq medina e corpis piter et aie vtutesq; appe
te vniuiq; nale e. Cuiuslibz ugi studiu p adipiscendi
vtutibz dr applicari. Vn li. de gsolac. Hoc q omiz miquit
mortiu cura qi multiplicatu studiosis labor exeret. Qui
so quidq; talle predi. si ad vmd tm vtilitatis fine mitt
pueire q; qz adepto nichil vltra desiderare qat. Est
em tuta int se boa qtimes hoc em bomd medio vtutis
adipisci pt qd milli tredetes obtinere itinera mlta vtiosa sectati sut. Vn
Aug. de ci dei narat qliter phi qdam sui fine i volupte qstituerunt
vt aristipp. Alii in vtute vt anthistenes. Alii in sensibz corpis. Omes
tm a assensu natali defecerut a bomd a vtute appetere. Nam vtq sua
dignitate amz trahit. Sicut arbor diligenter ppi structa ut poet Tullio in re
thorica prima. Ra omia hoesta concordat racoi miqt. Aristoteles i ethi. nona
Et q; tuliag de oratoria instituede li. primo. Nichil miqt possit place qd
no deceat sicut volitati no corupte bomd em appete e. Vn Cen. ad Lucillu
epla. xl. Omne miqt honestu pt ee qd no e libero. Et li. de bnficijs. x.
Veru honestu pauci imitabilis e. et i suo Adrpio vbi miqt turpis e medina
q; samari pigat. Eoq; apte q; studi. q; mens humana vtutes et humana
natalit petit. Vn Tullij. li. ij. de offic. Idem qd honestu e decoz di
cimz q; se nob placz ad sz omz ra sua qmouet. Idem pi. li. i. Cuius
sicut ra id petit qd honestu e. a sultem videt. Si at iudicii fallit. h pdm
agit. Vn Tullij. li. de padoxis. Sed miqt honestu e id solu ee bomd. Et
vn testat. Vn hemton. Et oia omia miqt honestu i arduo e. Cuius sp. mes
ardesit ut qd honestu e heat hmoi e vtq. teste Tullio i li. de amicia.
Nichil e vtute amabiliz michil q; magis alliciat ad diligedu. Ra ppi vi
tutes et pbitate si eos qs miqz videmz diligamz. Vio ugi vtq amabil
Nempe ipe tullij i rethorica prima vtq miquit e. hitq aie iudicio ra
cois gsentanee. Et ibidi vtq e a q; quis bonis gsistit et op; suu bomd
eddit. Vn Aristoles. Ethi. vtq e q; hite ppsint et op; ei bomi eddt. Et
tullij li. de legibz. vtq e recta racio. Et li. de fine bom et mali. vtq est
gformis iudicio racionis. li. q; de offic. pi. vtq e pqua laus i accee gsi
stit. nichil ac vtutis comes e immdia. Quia sp vtuos milti mudet
Vn Affricanz vtq emulos gpauit miqt Tullij i rethorica. Nichil
aliq; vincit q; omia vincit qm vtuti omia parent. vt poet Salustij in
Catilinario p vtute opi reddit. Facile rebz pus apparet i possibil
redigit. possibil ut fert. diuisse ysocratis. i suis exhortatoribz mara
te calcidio i phedone sup thymeu plonis. Sapies vtutes qui p
quas oblimisti potuit. dapnosa q; gessit. Vn Cen. ad Lucillu epla. xl. et
medin miqt vtq salua fiut. no sentiet quid obtrasserit. Na na nupi
tias pcla pclutem pterut. Et id Cen. Nulla miqt vtq latet. et si
latuat. no e nichil dapnu. Veniet em dies qua publicabit. Unde id
Cen. i li. de matura morte. Una miqt res e. vtq. q; nos mortali
tate donatos. et parcos fate dis. p vtutem enim homo sapies

fi pt. Vñ Tartag li° de falsa sapiencia problema appeteda est. ꝛc

Virtutes nate. Quid natꝰ cupit virtutis Cap. 2ᵐ

ĩnatꝰ ē suspitꝰ Vñ Iules li° pmo ethyc. Neq; mqt a natꝰ neq; pt natam fiut vtutes fi ĩnatꝰ ē nob p aliqs factoz re tripe ipas ex similibꝫ em actibꝫ fiut similes hitꝫ. Vñ pspex ĩ lib° epiꝰ natꝰ nos hortat dices. Ad patria vite denotis valle vñti vtutꝰ q; dibꝫ standite luc ĩter. Omis vtutꝰ semp sba salua ē. Inuita ꝓpa mucia nemo rapt. Vnde Campfreda ĩ sua poeta noua. Detem mqt hoesta et mala vitemo qz vtꝫ optia rex pessima res viaꝰ n. eque pmitto. Et Iuuenal li° 3°. Nobilitas mqt animi vtꝫ ē. Quꝰ q; virtuosꝰ fi no desiderabit. Nam teste mꝰiano fulmo vtꝫ pciosior auro ē n putrescit fi ĩ aduꝫ ẽsit ipa vtꝫ ut mqt Lucaꝰ li° 3°. Qui q; vtutis amator ee utpiat attede qm vtꝫ nichil aliud ē n exẽplar honesti mqt Iunag. li° 9°. Nempe vtꝫ videt ĩ aduꝫ videta q; rm assꝫ vnq ĩ vtutibꝫ habitdae ut ĩ se habeat. qd ĩ alijs amat put exẽplꝫ sapiencia docet. Vtꝫ em ad vnta bitꝫ pduct. Vñ Tullꝰ li° de legibꝫ. Vtꝫ mqt ē pfin oro q; texte ĩ natꝰ ē. Itaq; pstabiliꝰ hat na petit. qz gstat nos ad iustꝰ ee natos. Vtꝫ em nos natꝰ sua gmouet. inquit Tullꝰ li° de offic. Tenia miltomagis ē stdm nãz gitas iustꝰ et liberas q; cupiditas at libertꝰ voluptas. Nichil end stdm natã ē sic humilitas. Ac Tullꝰ li° 3° de offic. Si ergo laudabile ē naturam imitari mqd vtutes hre desiderand ē. Vñ idem Tullꝰ li° de amicicia. Illos inquit veros bonos appellandos putes q; assequit q; ad vtutes hoies possunt natura optiꝫ bñ viuẽdi ducam. Et q; ita ag de oratoria instituee li° 1°. Omia mqt q; ars q; suauẽt certu ē a natꝰ inuenta duxisse. Nob ĩ ad vtutes sut qda semina nãe ꝗ tessa ena aiq; doceam. Si em ĩ vtutibꝫ foret anxietas et ĩmixta mistꝫ solu delectabile ee. fortassꝭ vtuosos fi penosiꝰ fiet et bñ agẽdi exercitatio pbet. Et ĩ vtutibꝫ gaudiu ꝓfectu het. et ho exercitate sue nãe ad hoesta ducꝰ nullatꝰ q; exercitꝰ. Vñ Cen. ad Lucillu. Hꝰ inqt hꝰ optimu ĩ se gnosꝰ ang q; conita. ad hoesta magnaq; rerũ spes adse vocat et attollit. Honestꝰ natꝰ nos edidꝰ et ratiꝰ dedit impstiaꝰ q; hꝰ vtutibꝫ pfin possat. Hꝰ Cen. epla. 88. Nuꝰ et si virtuosꝰ fiet tot annis opꝰ essꝭ lauꝭ bonũ fortassꝭ no videt. Nullꝰ em lauꝭ ē ĩ eo q; vitare nequid ad vellet. Et paul dubio opa vtutꝰ habere fiut mutuaq; spontanea tñsmittit. vt pꝰ Didimꝰ ĩ epla ad Alexandꝝ. Nullꝰ em vtutꝭ ē initiu qd mutari no possit. Nam et bñ viuẽdi liberu mutꝭ na arbitrio. Et plini vtutes opinat graues q; bñ viuẽ nolut. si qso q; hꝰ salte doleant. eo q; volũtate caret. Si em boi fi cupent vtutibꝫ facilꝰ misereꝭ. Illa em tꝫ facilꝭ res q; difficilꝭ sit q; multe fit. Vt ergo et hꝰ libeti animo bona desiderarẽt. Vt saltem mala q; fatã nequiũ no appetent. Iuxta ĩ Henꝰ poete Cen inquit. no potes fatã q; vis id velis

q̄ possīs itaq; mala q̄ cupis expplere si nō valeꝫ bona tūr fanas q̄ pegē
potes ℭ aliqñ dicūt ad pluzma vinzo opa sē tegi qui si vezo di
cat stultꝰ ergo ꝛputādi sūt ℭ Quia teste Tullio ī liº de paradoxis
soli sapiēti q̄cūt ut michil faciat inuitꝰ michil doleō michil carꝰ
dñ ℭ Stoici dixēt voluntatem solū ea desiderare q̄ xacuabilia sūt dñ
et ī solo sapiēte volūtē ee dixerī vt ꝛfert Tullius ī tusculano liº
v· ℭ Si ergo ī stultꝰ ē libido mitiuta q̄ cupiditas effrenata nō vo
luntas ℭ appetitꝰ ē q̄ voluntas rauē dicitꝰ et appetitꝰ sensualitē
decipi· ℭ vt qui mali sūt saltem bonꝫ fīꝫ cupiat nā magna pō bonꝫ
ē velle ℭ bonū ut mḡt ℭen· ad lucillū epla· xv· ℭ Si em dicat hō
velle nō posse audi Tullū liº de finib· ℭ Noty mḡt voluntāē eam
natām ḡtmet mse ut sit ī mā plāte nobisḡ pareat ℭ Nā ee hoc
sūt voluptariū ē ℭ Non em hoc est ee pt q̄ nō ē libero mḡt ℭen·
epla· lxx· ad lucillū ℭ Si prothdolor plēs nr̄· bn̄ agit ymo nr̄ emēdāt
petut ℭ Nequā magna pō ꝓfectꝰ ē velle ꝓfice mḡt ℭen· epla· xl·
ℭ Nequā q̄ laudabile foret si q̄ deo placet hō solū velit· ℭ Vñ ℭen·
ad lucillū epla· xl· placeat hoī quodq; deo placet· ℭ Si multi hō ḡnē
ē nr̄· de facili posset eoz impietas reuōzi ℭ Quia teste q̄ntiliano liº x·
de oratoria īstitue mihil facile pſuadē· multi ℭ Si q̄s ēnā īuito
quid agat laudem nō ꝓmeret· ℭ Vñ valerio mīno liº v· ℭ Si q̄s
olim bona īuito fundabat ꝓre pubca maior laus dabat· exigeti q̄
pstat ℭ Immuito em ope laudē milli ꝛptat nr̄· tñ hꝫ laude priuat
q̄ bonū q̄d cupiit facē nequeut· Vñ Ouidius liº de ponto· ℭ Ponte
sua pbitas offiaq; iuuat ℭ Si desint vires tñ ē laudanda voluntas
Cursꝰ et mē eos qui bn̄ agūt hꝫ laudabiliores qui boā fanut· aoie
q̄ timore· qui eadē mala pmittut tamē q̄ dei formidie ℭ mglus hꝫ
laus licet nō eglus dā· de q̄bꝰ Oratius ī epliō ℭ Vertē prave mali fe
mine pene ℭ Cum mali eadē pcta q̄q; īmittut eo q̄ ꝑā facē non
pnt Vñ ℭ Ouidius Implere mihi q̄dam vota laborat ℭ Si votis ob
stat verbere tecta cauo ſta nos a vitijs mutamus sepe relinquit·
Corpus inuictus fugna flagella fames· De tribꝰ em fanes appt
q̄ pcta nō deserut potꝰ em a pctis deserut· q̄ si sponte deserent
nulla mūtē facta q̄ctid ad labore eoꝝ eo pacto mentꝭ q̄ dementē
distat ℭ Sapiēs vtutes ancē q̄s nā petit· q̄ eadē toty pfectꝰ hꝫ·
Certe nō ita Quod virtutes nō queri mercede quisquam debet
pficet si finalem honeꝫ reddet· a si talis finis merede
dumtaxat cōstituet· Qui ī ꝓpter se vtutes diligēde sic
hꝫ ut ꝓpter aliud tm̄ nō q̄rat· ℭ Si ī cato bono solū referat· Vñ ℭen·
liº ꝑmo de clemēcia vite finitoꝝ· ī opezo vtuoso vero finis ipse
ē nr̄· illud pmū vtutū dignū ill extra nr̄· ē q̄d de primo cato ar
bitrīē· ℭ Et ad ℭen· liº de bnficiis· ℭ Vero honestaꝝ finis ī ipis

Dñ plinij ¶epta ad Catulū ¶ag.do ai michi ad ostentacoz ꝑ oīa
ad gstiaꝫ ꝛfert rectiꝫ fiati nō ev ꝑpli ſmōe mercede ꝑ exſtato petit.
Illi g.o vtutes fortaſſ nō ſint qui evoꝓbꝫ mercede tpale exꝑtat. Dñ Tul
lius ī dyalogo ad hortenciū Nulla ꝺem vto ee ꝑt ñ gratuita Nā et ſi mer
cede aliq̄ ad officiū ꝛmpellit nō virtꝫ ꝑ fallax ꝺam mūtio ac ſimulatio
vtutis. Dñ li.o ſmo de legibꝫ idem Tullius ꝺrpm q̄ iuſtiſſmū e iuſtitie mer
cedem nō q̄rē Et daudiaꝫ ī maiori ꝓduxit nō empta fides nr ꝓtoꝛ
mercis allegat ꝓa q̄s vto priū ſibi ſolaꝫ late Fortune ſecura nitet
nr faſtibꝫ ullis euge plauſu nr petit claresce uulgo Nō q̄rit priū vi
ta qui ſe amori Gaudia puriſi tumlant ī opma dolores ꝓh dolor
ugi mltoꝝ opa ſuſpitve nō tiret q̄ bn agē ſecrete nō tiuat ꝑ palam
ꝺeo homo ſtatuit ut laude fruat pub.ca Fortunāq̄ mūdi ꝓſcrut vtuti
Dñ Guidꝫ li.o de ponto Nuit tñ fortuā ſtat. tuiq̄ fides nr ſtuile ¶pieꝫ
mlte ī mlibꝫ vnā Vtute priū ꝛſpuet eſſe ſui Ipe deor rcti fiati
ſi ꝓma deſint Nō mouet et ḡtis pentꝫ ee ꝓbū Nil miſi qđ ꝓdeſt ra
tio ē mēti vālor Cpem fructꝫ aude nemo petēdꝫ ēt Et ſubdit.
Sponte ſponte ſua ꝓbitas officiūq̄ tuuat mercede turet ꝑ ſe peteda e
Cotecio vtꝫ ī mutata boīs Mūch g.o deteſta.le e ſi qs ea fuat q̄ vir
tuoſa vident et exꝺeſideio ꝑmīt tpalis opes ſuoꝝ ꝓdat doled e em
q̄ nllꝫ vtute ꝛpleti ꝑmia ſi tollat vt mq̄t Iuuenal. li.o Nichilonꝫ
tñ vtꝫ ꝺt fortue poſſe nr e appetenda vtꝫ ut fortue munera ſuꝛꝺant
Dñ Tullius ī rethoīca ꝛ.a Ovola mq̄t vtꝫ ī ſua ꝓtete e oiaq̄ ꝑ eam
ſub fortue ſubiecta ſut ꝺnatve Nā diuitie ꝺedecꝰ vtutē ꝓꝺiſſeq̄
ſue Illeaq̄ liber eſtmādꝫ e qui nilli tpitudm ſuit Si ergo ob ḡmoꝺ
tupiut liberi fore tur vtutibꝫ abiectā diuitias ſuiles ꝓferē Cui
em age mēoria ſapia e Etenia teſtāte Tullio li.o de padouis Quo
ſapieo liber oīs ſtultꝫ ſuꝰ Quid e libertas ptās viuēdi ut vel
Etās at viuit ut volt qui recte viuit ſ gaudet officio q̄ nr legibꝫ
ꝓpt metū paret ꝑ ſequit ut tolit q̄ mihil fuat michil ꝺ. il roguit
n libent at libere Soli g.o ſapieti queīt ut michil faciat inuitꝫ nr
Dolens nr coactꝫ cū ſuitꝫ ſt obdie.a ſtati atq̄ ſubiti Et ſubdit
Quāq̄ ille liber e tui mlier mpat tui leges ꝛpon. ꝓſcribit iubet
et vetat q̄ ei vide nr illi mpante aliquid negare pt vl audat
recuſare Ego mq̄t Tullius iſtud nō ſolū ꝺnū ꝑ etiā neāſſmū appel
lando puto ḥ aplſſiū familia natꝫ ſit oīs em ad et hudlis et frac
ta timiditas ꝺuitꝫ e Aher ille Crue igr gla reſtat amaſiis veneꝛ
q̄ tue māne familā etiā fediſſime tpitudm ḥ eoꝝ iudicio mxime
glant Utuq̄ ſenſꝫ eoꝝ ita ebitā ut igmimā glaz tedat et ſuitute
pnūpatū ḥr etem ſuomet vitio miſeri fiut Etenia teſte Seneca
epla 8.a Neo ñ ſuo vicio miſer e Ḥ igr cuius liber fr vitia euita
nā liber et gdoſꝫ eſſe nō potes. inq̄t Horatius toquius Et ſubdit.
Contentꝫ tua ſi potes eſſe toga Liberiꝫ vtuq̄ ēge viue potes ¶ Ri
ant ī diuites ſtuli ḥ q̄ ſe putāt liberos et mxie ſuiut nō q̄de

deo nr̄ hoibꝫ ꝫ nūmib⁹ et pecudib⁹ suis ꝫ arate⁹ et familiazud ꝑta
gerut tanta sollicⁱᵉ ut q̄tem ꝑdut ⁊ter tm̄ fima sollicⁱᵈ⁹ ⁊pbāt e·
ꝫ illa q̄a tupidis nsert q̄ vtiq; hoiez ꝛ̄dit fmulem V̄n Cen̄. in
tyeste testat⁹ tupidi ⁊gmd quo iatet loco· Legnd nō fuit opes
nō vestes trice color nō auro mtide trabes ⁊rev e q̄ ambitio vl
gigz fauor nō mouet i⁹ e i trito poity loco et oia nsta se videt
Et claudig i maioi Si meta si pla tupis si ducat ira Cetuity pa
tere iugid tollerab micuas interd⁹ leges et senat⁹ tue ura omia
tebis tid poteris rex ee tui· Nam illi soli liberi sut q̄ sᵖ ipid dman⁹
Quid i⁹ hoibꝫ ꝑdest molestaz tas aceruae Ho em fugiut q̄ de
lictoz oma siolēgnes laboribꝫ q̄rut Huc scanz imitado tollegia·
nut pompaz passumēd vestigia· mic hoꝫ tupiedo enemia Her
em oia ruinosa et labilia fiut libertate ausert et morbod tmimd
apliat fiiutez agnat et ab omi bono retardat· Pend nsert ter
mmq diuites eos fᵛ ad homd tepidiores q̄ fiut diriores· Vñ Sper
i libro epigrammatū Quid iuuat i longd causas ꝑdutē morbi·
Cur dubid expetat tas hodierna salo Crima ⁊rett⁹ venā n̄ ee
negādo ꝫ nulli nem e vltid nota dieꝫ Libertas nulla e maior
re ptād q̄z fuire deo tui fiut amor absq; iugo· Posita e dicoꝫ
amica voluntas Que viget affectu nō gemit mpio // Et Gap
fredꝫ i poetria noua· Liber e a vicijs q̄ nō nsenit habūdas Cui
sat⁹ e q̄d ht̄ pauꝫ e q̄ bpl⁹ tup⁹, Ecce i⁹ pz vtutē fiule nō ee
nr̄ mūdi spare pmia q̄ pmia nō n̄ loid deficiut· Vñ Emodius
Cemp studijs meteb⁹ resera⁹ honestꝫ Qui vult gl fᵛ liber vtutū
ꝗrat ornatū mudanis abitꝫ Quid virtus gsistat i medio Ca⁹ e⁹

Quid vtꝫ i medio gsistit Effectq; gᵈ vtutꝫ e medium te
ne et ad extrema nō vergi· Vñ Oratiꝫ i lib⁹ epl̄aꝝ Virtꝫ
e medium vitoꝝ vtiq; redactū q̄ sᵗ vtꝫ recedᵗ ab ombꝫ
vitijs· Et Cen̄ ad Lucillū· epla· 6ᵃ· Quid vtꝫ i medio e Illi igit⁹
vtuosi no sut qui exema q̄rt· Nam et bona q̄de faciut ꝫ no bn
q̄z qd⁹ minid e assimt· Nempe ieiudze bonid e ꝫ nō ieiudze vtꝫ
no e· Vtꝫ em semp medid q̄rit· Vñ i pu· Capietid dᵉ ⁊p boaꝝ rep
mia q̄stuēd passiua Nme em minid vtⁱ⁹ i vicid ⁊ mirarꝫ quo
i boid possit ee mimetab· nd si mimetab fiut id res boid no e At
tāde q̄sdā q̄ res bone milte fiut exfama et ex se ꝫ fortassᵉ i te hoc
no sut eo q̄ ata bene no fiut Quid em formidat pmiaz ee bona
si tid mdistē ad fenet nita boa no e Quaz pmia esse horez pfi
cit ꝫ hō insipiēs ꝑ ea nō semp ꝑfia⁹ Et em experim⁹ q̄ vetꝫ sua
uis mutrit ignē ꝫ expressius extinguit Vñ Ouidꝫ li⁰. ⁊⁰. de ᵉ
medic⁹ Vento mutri⁹ vento extingi⁹ ignis Ignis leuis a flamma
ffidior auxa nerat· Et ꝑ ꝓpāet Quidꝫ li⁰. 2⁰. methamoz⁰⁰
ait mt⁹ vtroq; medid si teneꝫ tutissimꝫ ibis· Et mxna⁹· Aduor
em medic⁹ grad rebꝫ addest· Vñ Gampfredꝫ i poetꝫ noua In oib⁹

vna ē vtꝫ ſuaē mod⁹ uꝫ ī ꝑ ꝓbꝫ ge ⁊ ombꝫ adde modꝫ modꝫ ē
pulchēa vtꝫ ⁊ Sapiēs ī ⁊ virtutes acq̄rat vt medi⁹ et modꝰ
ī ombꝫ teat ⁊ Nuia teste oratō ī li⁹ ſmomꝰ Eſt modꝫ ī rebꝫ ſut
tezti demq̄ fines q̄b⁹ vlt⁹ nit q̄ nequ ꝙſiſte rta. ⁊ Vn Aſtles
p⁹ ethy⁹ mꝺ⁹ q vtꝫ tollit ſuperfluꝰ et tenet mediū ⁊ taq̄ liberalitas
ē mediū mꝺ⁹ auaritie et ꝓdigalitē ⁊ Fortaſſe an mter vitia mediū
aliq⁹ ſit q̄ ſi fuerit vtꝫ eſſe ꝓbꝫ ⁊ Sic dictos vtiq̄ ome ꝑm fore
euimꝰ ꝙ altezo altēo ſt⁹ optimꝫ ⁊ Vtꝫ at mediat q̄ ſic ꝓua vndiq̄
repudiat nā oia rupe vitiū ē. oia indebite erogāe ſtultitia ⁊ Vꝫ
at q̄ḡit tenē et quid liceat largit⁹ diſtribuē ⁊ Liberalitas ē mediū
īo ſapiēs ī ombꝫ teat ⁊ Vn homerꝰ. Vtute ī mitte furozi et furore
vtute exige ⁊ Nec q̄ ꝑmi mediū tenē neſtut vndiq̄ virtꝰ epte
mu vitāe voletes ī aī. ⁊ Nomu madt ſed ꝑmotꝰ vidi fata teme
ritate ſuperbos ut ceteros aſpnent et turpi deprehenſi q̄ta ymagiⁿ
noe dicti ita ſe ꝓſtituebat ut pon⁹ abiecti q̄ hiules vident⁹ eozq̄
mliadꝫ locū nō habebat ⁊ Alios vidi furioſos vbi tꝫ occaſio nō mo
uebat ⁊ Et rurſꝰ benuoli et tutiꝫ videbant⁹ vbi tꝫ ē ꝓpheſtou
ſtimulꝰ nō adherat. de clubꝰ Horatiꝰ li⁹ ſmomꝰ ait ⁊ Prim ſtulti vi
tat vitia ī ꝙtraria ꝓrut oibꝰ hꝫ virtꝰ ē tantozibꝰ ī amicoꝫ
ut miq̄ ī ducat amꝫ tantāe rogat. ⁊ Idē Horatiꝰ ī epliꝫ Alter
ī obſequiū plꝰ equo pugn⁹ alter ⁊ uat ſepe de lana rapina ⁊ Ci ergo
petis vtutes hinc mediū q̄as q̄ teneē plebꝰ difficile ē. ſignt⁹ qn
triſtitie occurꝰ. ⁊ Vn Aſtles. p⁹ ethy⁹ ⁊ Mollines ē mq̄ſt fugē labdio
ſa. difficiliꝰ ē tꝫ triſtitiaꝫ ſuſtinere q̄ delicatꝰbꝫ retinere ⁊ taq̄ diſ
ficilis q̄q̄ ē inuenio mediū qn ſic ignis ⁊ mimet⁹ amplectus rapi
bile tꝫ ē mediū ſt⁹ aſſit boā voluntꝰ. ⁊ Nec q̄ vtꝫ ē difficile. pa
tare at facillimū ē. nc⁹ mirū q̄ tāē pnt q̄ ſint ſpotetes ⁊ ſurgē
at nequit. ꝓtāē en deſiſte et tāē ē. ⁊ Qꝫ vtuoſe viuē potētia eſt.
Vn Sen. de nālibꝰ qꝺoꝫ li⁹ ⁊ Difficiliꝰ mq̄ſt inuēta ē vtus
Iuue duce rectoreq̄ deſidat ſi ſn mgro vitia diſcunt⁹. ⁊ Vn Ouiꝺ
diꝰ de arte amādi li⁹ ⁊ Et nulla nā ardua vtꝫ. Et idē Ouiꝺ
diꝰ li⁹ de ponto ⁊ Cendꝺ ī ardua vtꝫ ⁊ taq̄ vtꝫ ī adnis et ne
teſſarꝫ ꝓbat⁹ mq̄bꝫ hō ꝓfint⁹. ⁊ Vn ꝓſper li⁹ epiᵱ ḡmatiū Am
pliꝰ mitendꝫ ſpargꝫ trena voluptas Augſto vtꝫ limite teſta pe
tit ⁊ Nuia ſic ane obliq̄ ſunt multe ſi via recta ē vna q̄ pcht
teſta ſic diuiꝺ q̄ via ad tendēꝺ diſſimꝫ ē nī hō ḡnia dei roboēt⁹
⁊ Nuia teſte ꝓmo mihil ē tam ardui qꝺ impbitas nō ꝙtoq̄
at vtutū tigit⁹ diſſimꝫ ē. ſtz recta atq̄ ī ombꝫ media.

Prime ꝓhibitū Quid mens mālꝫ reſpicit vitia. c. vj
nō eſſet adhuc ꝑa huāe diſplicet meti nō rōpte ꝑ
que rpa mēs latera⁹ et gnuit⁹. ⁊ Vn Cantiag de orato
ria ſtatuūe li⁹ ⁊ Nichil ē mq̄ſt tā ompatu tā mltiforme tā

varijs effectibus ostitit atq; latebat sit mala mea Pla et tu ostende
atur ut malu agat labore ostingat et tu zelatibus intendat solitudie
penarum expiatore toget. Vigil prave si peno sit et ipostor mi
mee studia tanto desiderio studet ea facie qbus amicia. Seneca Hi stud
aio eger cupere missi desint vt post Tullio tusculano qoibo li. 5°
Si pctor dicat q rerum omissione peat ut fortiss qs diuitie am cuiꝰ
alliant Penia sit sacre frivole se excusat. Vñ Hieñ. Ad lucillu. Epla. 15.
Nō e mgt in rebus crimen si ipse aio Et d qbus nobis pauptate grie sanct
diuinas eam grues facit pnt. qui dicat q ab aio predat ome vicium et to
dum Et subdit Et tuendum mgt nil differt Vtq egrad i lutu lugneo
a i aureo tollotes quisq; em tristulerit illud morbid suu sedat tristitiat
Cur michil ut fert vtq eger animo i diuitijs a i paupte. poa. qualu n.
suu vbiq; sequt. Et idem epla. 24. Si vis omia i subito subito ratio
nabilios em regeb suo illa rapuit et ab illa distuit quadmodu et quid a
gat de thesauris ille finitat. egit. pctor no arabo pdm suu predat si acer
rupto aio suo qui animo de pcto i pdm tradit i pratu ny mgt refestit.
In scla em vtute sces e. Vñ Tullio li. 3°. de natia deoꝝ Verisimos mgt
eos appello q q scelerib meis vsat. Omnoi sut pctores qp med iquieta
do. si turpe spectaculu aio eger vt post i pu. sapietia Et fuerit
spectaculu deforme e qn aio aquo vnes predat hnt homes totu i rui
na put de thesauro aio seu mete logat. Ouidio li°. de tristib. Omnq igit
pusus pnt corrupte metes Cur ty illa suis omia tuta loris. Inq;
dicat. q no a rebus si ab aio corrupto pia deuiat. Ut aio pratis
virtutes adamare disponat Et si pctor deu neglig. salte si diligit
suaq; pace quat Attedat em i pcto pace no hnt Vñ Hesper i lib.
epigrammatu Fallaces mgt aut semp torqt. amarus. Et mala mea
mgt gaudia paru hnt. Et tybullio li. 2°. Sollicitat pty facta nephã
da reud. Vñ Ouidio li°. 1°. Si tibi stulta multa miser timeo q fan mihi
ptenue. Explicit metu texeor ope mei. Oratoꝝ est li°. 1°. Ostitud p
mania trait mees ignaua boni. Et ppius. Deuue itrib aie et re
stitud manes. qi dicat. q aie true sit male sit manes et i amitor te
stit sedes promitt eis: Capiet i pcta sua exspiciat. q mete affligi
et virtutibus intendat qbus psentibus requies hoiat. et etna pax p
curat. Vñ valerio li°. 9°. Quid mgd vicio sedio quid est dapno
si qbus virtutis attexit victorie lagweslut sepulta gloria i infamia et
neritt animaq; pit et corpus omneo expugnt. Hon Hoch. de gesto
li°. 9°. Cui virtute desita ho ee desint tu in diuina agnoscit. qdoꝝ
no possit vertit i belua si i bestia Cui i quibus dicat se velle hoiem
fore tur p delicta fuit ho ut bestie apareat. Nam et pro lupiata.
In vacuam gula fingit ab Ouidio li°. 1°. Methamorphoseos
Absterdat ingt vita inimica virtuti huiusce odium Capio em vi
tia vident amicam si obsit ea q i mito quedaq; Nā sepe stupbos

honora[les] dicimq; nanmdos arosos auaros prodos Itaq; sub pelle ul
pma pcu nos muadut Et ape q; vtutes essent ita nos suo apparatu
applaudut Na teste Tullio i pma rethorica ymmitq; vtuti vicid e
pt[is] vicimd st; apparatu Q; e renea grud. Cr em p audania fimq; p
tinacia et p[re]ligioe superstitio Q; nichilomo vtuti vicid cria? luc ap
ovolgd p vicio vtq; tapia? Cr ty vtutid odio e vicia expelle vicios si r
pellit[ur] vtutes Vn Lactan[ci]9 i li[bro] de v[er]o dlu. p[ro]fecto mq; si vtutes iferas
vicia sponte decedet Q; vicia comas vtutes vltro subibt. Cr em hoc
malozaq; gstituta e na ut se semp expellat. Ho ty proz expulsiod
magie obint[ur] Crua sicut plini pcu qda ena grauia no detesta[n]
Na suas libidies et reapla e dogmatizat Veruth teste Augustio. x.
de. ri. dei Illi mq; plus q vi[ti]. ppn[u]m amesset ira atq; libidine vicio
sas animm ptes esse gfessi sut Cur ugi[n] steleati qu ex deluth no
vent? cur vitate audita no gutur[a] obstrurata e em meis eoz vi[ta]e q;
si audut ty lume no amput. Vn Boet. li[bro] 5°. de gso. Nubib9 mq;
atris condita nullu fundi pnt fidera lume. q. d. q; q; admodu nu
bes lume no amput sr metes vitis obstinate vi[ta]e luce se no ingt
Sed vt formidaret tpa mortis ante tusid genitur spiritu[m]e Xpus em
gsidat vir sapies reuocbit aim suu pne q; timeb[it] et vtutib9 itendz
Vn Psper i li[bro] epygramatu Cerne voleo i qua sr rez pte locandu
Distute quid timeas quid ve sr. q. d. amas. Na cuiq; gemmo nascit[ur] so
mnte motu respondentiq; suis gemma pncipijs Cr. va nil aliud
sonat n q; sapies dispone voleris quid sit fugiend espicie hr q. d. amat
et quid timeat Exhis em duab9 fomitib9 ome opus emanat apa q; fluc
nigud pncipijs q; alis fiut timor ul amor Ille opus ait Crui ugi[n] crte
viue cupit treat et amet q. d. amado. Nam deus e q; preter se timendu
pit et amandu vtiq; q; bnficioz omn collator e ipe Crui pstitit am ut
tatoe vtam[ur] pfecta Q; ugit[ur] vide si pendibus assimlem[ur] si omi fiute
tarea[m]. Vn Tullius li[bro] 3°. paduvie Cum t deus ut inter omn natu dederit
t animu quo nichil pstantius nichil diuinius. turpe ugi[n] si te ita pstabis
vt nichil int te et pende interesse putabis Et idem Tullius i philippica
r. ij°. Eo mq; q; maior e vis animi q; corpis eo grauiora sut mala q;
ab eo gnpuit[ur] q; q; corpe fecit[ur]. Miser e r[ex] qui pdm grip[i] q. d. fatere
nequid ly sit vtiq; miser. Q; vide reatus tanta ut sit sho itu eius ut
ead sue creatois no remissa[m] sed rationalem ope no ostentat Hor
emi fiat dilato rem. Vn Claudian[us] i maiori Hew q; tam i est amor
vitie qui amor scelera precat et pcta nd fugit i maiora tadit
gmut ceptisq; desideis corp9 et aias pt mortificat. Vn Gen nd
Lucilio epla. 115. In hys q; morbis morbis q; bo affirmat[ur] animi q;
to quis peius ht tanto minus sentit Na quibus viuid suu pmiud est
plaritud auffere vide Na audacia petumid pmittit. luxuria ve
luptate ambitio pompa Itaq; vitia plozem sua merede exte
nant vt tangit id Gen. epla. 6°. q. Hys i psuasionib9 grudi

via fore defenda. Vñ Cathon li. de Thobia et quis mihi pene q̃ pena nocere. In cute edo mihi q̃ meruisse crim. Et nud i dubiu fut amatores sedi. q de prat pumi no timet deu ros vide fortass no putat. Vñ Cen. li. de moribs. Nichil mest q ad fanas q vinos ide fensse q̃ymo et si deos atq; prois malu no viderat. mima tn fanes esset. Vñ Tullius li. 3. de offic. Certe mst si omes deos hoiesq; tales possem. mihi tn iuste fanes. eet vt libidinose fanes. q̃ymo vir bonus no solu no fure. s n cogitare q̃dem audebat q no audet

Ustri virtuosi nitens de honestate vite ñtq et de ſmata fons 6.
bom q̃tũq; existe debet. intuis tu deus videat. eptes ut proximi instruat. Vñ Cen. ad Lucilliu epla. 10. Sic vive tu horibus tuis deus videat. sic loque tu deo tuis homib audiant. Et epla. 29. Multo mst magis t expedit noste quibus t videar q̃ qual aut ivo. id Cathon. plus alys de te q̃ tu t credi. noli. Illos igit virtuosos ee dubitans q bus bn vive tedium e. ñ laudes ab horibus pendant eis. Vt ad Genetor. epla. 21. attendent. Quare mst int nos spes sedet malos bonosq; meos obstinator et nostos. Hinc put anob tractatus e ita nos tractat. Si em bn egere t sufficiat q ste tue le stionis q no e bn agendi. ut de te loquant homines. s ut ne tedeat loque mst. Cen. ad Lucilliu. epla. 88. Nempe miser es si q ste ne tue q tuor testiu. ibid. epla. 27. Si multi tedeat horibus parent et s litary deu primitus. q vita i eis no e. Cu tn Cen. vbi s. epla. 83. dicat. Sit certe vnusq; tuis tn i ospitu aut vinas. Et end in em obe abhoie aliquid esse secretu. Sufficit end q deo michil clausum e. Quod si illo bn age sufficit. Quod illos ñ agimus tut. Sumus quod iudice omia tenete vt tangit boes. 4. de gsb. Et plus fama pauci vero gstus vent ut het eruditos sapiens. Vñ Tybullus li. 1. Ale t telandi spes st. Pauc peccati est deus occultos q vetat ee dolos. Vñ Ouidius li. 1. de arte amandi. Immane vinute mimi adest. Hi at ona ram adducta fut q vir. virtuosa flam epoope no gerit. s deus perit iudice et sessum. ñ testem no quod horibus s quod deo q testimonia nouit. Erubescat i homo quod solutari pare psumes. Quia et si deus no timeat. saltem sue iste testimonio erubescat. Vñ Cen. li. de moribus. Nullu potius tuos q iste magis timuer q̃ te ipm. Aliud em effuge potes te at mus. Et mst vicin de fori testimonium petit. Sua testimonio no eget. s de foris i eius testes si huc zit. pde. Sic sol radius sparsus plibus. Pfiat rebus. Recta via videntibus. Quod est. Vñ Thomas. Tadelphis. Inspice mst tacus i spectaculo vitus homis ubeo. Et Cen. ad Lucilliu epla. 5. Cu hys versare. q te meliore futuru sut illos admitte quos tu potes facere meliores. Optimus quide e maiore vestigia sequi recta precessit. Vñ Cathon. Quos esto bonus si potes optus esse.

Ma teste Ouidio li. 3. de arte amadi Cur bn̄ sortis equu[m] ēsterato cur
rere cubit Cui quos ptēat qsq; sequ[i] heat Nam ex ign[i] si dns ī ewāge
lio ḡdiat. Lucēat lume vrm corā hoīb[us] Cur em lume dr luce ni bo[n]
op[us] de sorte ī ex[em] on di[t] zpoq; pulo carē assistēs mstruit Ch̄m obiē
Tybullꝰ li. 2. Felix qui q; dolore alteri[us] didicit posse cauē suū
Vn̄ Gaufredꝰ ī poetria Pyrenes exēplar habe dolear[is] ī illi[us] ca
sib[us] ī letis semp peiora cauē. Ad pyrenos tanꝰ letificat et subū
sio nauigantib[us] seq[ti] freq[ti]. Cur uid ē tꝫ q; mlti vtuosos se dicut
ꝑ n[ec] ex[em] exhibet n[ec] mtepli boīd gtimiat Ho fortasse ideo ē q; vtuosi
nō sunt ꝑ tles putant[ur]. tcr. De bna ḡsuetudie. ca. Lvj

Vod testa nouā capit ī ueterata sapit Nūi ign[i] vtuosꝰ
esse appetit sapiēs ē si inuenit bn̄ age disponit ꝓlibꝰ tꝫ
vnē vtuose penale ē vitꝫ tꝫ ad intēdi pene subiacent
qua exigat op[us] vtuosū Cur ign[i] gtingat nescio nisi q; mala ḡsue
tudo vitaq; ꝑua solita ī[n] retrudat aboīe. ad Galtherū ī alexan
dreidos li. 6. Confidēs potes ē ꝑ nā fortior ē rpa Itaq; mala ḡsue
tudo alluit ꝑ nīo nō vincit Cursꝰ et si mala ḡsuet[udo] allicit supare
pt fac ut tua ḡsuet[udo] boā sit Vn̄ Ouidꝰ Tempore mḡt diffidenti
veiut ad aratra iumēti Cpa lenta pati frena docet[ur] ferēs assiduo
ḡsuetudine labꝰ vsu Nichil aswetudie magꝰ q; male feris aswestē fe
res Vn̄ exēplo nobis ḡcludut q; si equꝰ ꝑ aswefactū nō remit frēū
ī[n]labꝰ q; ferēs eo freq[ti] vsu ḡsuet[us] fr et ꝑ amplius durat Ho ḡsuet[udo]
boā mediāte vtuosꝰ efficit Vn̄ Pen̄ li. de morib[us]. Educato et dis
ciplīa mores fac et id sap[ie]t qsq; q; didicit Itaq; boā ḡsuet[udo] exau
at q; mala mstruet. Et idē li. 5. de nālib[us] qdib[us] Ch̄rus mḡt nō in
telligat oīa ḡsuetē vīm sui ꝑdere Et ibidem li. x. Ch̄m diu de
ruit soluta magnē ego ḡsuet[udo] subiit Ch̄ui tnp[er] ign[i] vtuosꝰ fieri
ḡsuetē q; at p̄hibeta Vn̄ Iuuenis ī metha[m] illud q; dem ad quid
aswesti finimꝰ magis auo ē applicāt Vn̄ mlti ꝓpt aswefactū audie
di apologos et fabulas am̄ a vitate dūtert Ch̄uia testo pliꝰ
telsd li. ij. Nex om̄ mḡt ē vsꝰ Et salustꝰ ī augurtino pla mḡt
sut q; luxet grauia sint tꝫ ex ḡsuetē ꝑ nichilo hent[ur]. Vn̄ quia
plos ꝑtādi ḡsuetē lint io picta ēquia nō vident[ur] eis Ch̄i tꝫ vtutib[us]
ḡformīt adhesissent facilitate bn̄ agendi et ēqlit et ꝓ amplius
tuc̄isset. Vn̄ Tullꝰ ī philippica 6. Omne malū nascens facile
oppm̄it inueterat[us] at plm̄i fit robustꝰ q; mala ign[i] dnq; vetā sit
exstirpari dnt q; ḡsuetudīb[us] maxīa vis ē miquid. Tullꝰ ī tusta
lanis q̄stib[us] li. 2. de duīatē ḡsimle sm̄az ponit Vn̄ spe tullꝰ ī oroe
ꝓ cornelio ballo vsꝰ mḡt assiduus vmd rei dedita et ingenū et arte
vincit Ch̄m obrē senazꝰ rep̄ ḡsuet[udo] pessima ē ḡiussimd q; ē impiū
ḡsuet[udo]. Ad ḡsuetudo ē altera natā ut mḡt auctoꝝ et Gtard ī eplīs
sande tang[it] sm̄az Xr̄ em̄ omīd sapiēte mstruit ut aswestat viuē

sante et ꝑdent loqui Quia teste Cruitiliano li°. 1°. Cosiue do ē tissia lo
ꝓdi magistra. Distat i sapiet vtu. Iuuestē et moribꝫ et vita telisꝫ
valeat ꝓfice ad qꝫ finedꝫ ꝓdest hoesta sonetas q vtutid ev. Dotz. Vn
Hēn. epla. A. ad Iuuillu sic mꝫt. Transi tid Socrate viue tid zenone. ni
Crisippo ni possidice. Vv ī tdem. huaoz diuioz qꝫ notina hv vide
biit i ope expedire ut nō tm scias eloqui et i oblectatoe audiciū
ꝺba tactuē ſi et am mduale et aduſi minab te euge Scito Apls ad
Coz. vi. dicebat. nolo vos ee socios demoioz. i. pdoz qm tu pus pu
torē hui ꝓphaz Cruciuꝫ regi i vtutibꝫ ꝓfici rup bonos et pdecto
mſeqt viros. Vn Amb li°. 2°. de officijs. Pulchra ē i sonetas semoz
et adolescēiud Aly testonio aly solacio fiat aly magisteio aly delectatoe
quiuut Si quis em hoies vitiosid i spiid elegēt ipe tid illo pb. Vn
pu. 22. dr. Noli ee amicꝫ hoi mitido neqꝫ ambules ad hoie furioſo
ne distas semtas ei. Cup q vō. Bg. omt. g. ait Infirm dnt deliqa
re sonetate puoz ne mala q fiqt respiciut et couge nō valet
eos amplꝰ mficat Et si de mfirmis hꝰ cauē pone i de sanis hoi
accipi dr ne sua sanitate. stz mozo hoestate aliqo exꝰ pdat. Cap. 8

Omnu pem aliud tlit Quo vitandi ē mala vita z mundi vilitas
vnio q habito n corrigi homo toto i abysso merge delitoz
ꝺ seculi vanitas plm cōtemtuꝫ impedit. Vn Hēn. ad Iuuillu.
epla. 69. Cogito mend qdto ad spectaculu ludoz fiat gesta epta sc. q. boas
artes sollicitādo qꝺ liberalli aiꝺ fiut qꝺ histriones hucusqꝺ miramur Ita
sic comtas seculi pena q fuge ꝓcidi grat. Vn id Hēn. in epla. 86.
Vbi mꝫt causa sublata ē ꝓcurandi adhuc loci pcd metuimꝰ q fuge mul
causa. Nam illicita amat vt ponit idem Hēn. i hercule echeo et
id Hēn. i Agamenone Vix inquit ponē moreꝫ seculo fuge ꝓsta
lera em tnsire tutu iter nō ē nr zelꝰ vomitu eit. Vn Hēn. li°. 4. de
benefic. 6. dicit Q stoici dmꝰ stulti mali siut Et q vnus quoꝺ hꝫ
et omnes qꝺ si ē nōne vndiqꝫ huaꝺ genꝰ quitud ē. Bone pubce
grela ē bnficia prisse et pauissiou ee qui de bn mentib nō in
uite pessime merent Hestio mꝫt qui nō eo plioze domo dat
nō ē hospes absq hospite tuto nō soleꝫ agnosco sem qꝺ gra mea
ē immet exitio vir quigꝫ illa mūti bnficia i zelo versa fuit et
sagm eoz nō pat ꝓphaꝫ sanguiu fundendo ē. Iher ille. Exqbꝫ
vbis gludi q mudo toto i maligno posito ē Oibꝫ vtq pit et
pta pfidet verū se genti nr gnia eo q fuge putat ut tmꝫ ca
lustio inquitio Non plantus i aululata pacētia defidie ac moia
cōsolatoi assignā st euertim oia itaqꝫ petro ora stauit Vnde
Boet li°. 2°. de qsp. Christus vero subuta vsat fortud vices et sꝫ
Ne pusa resident sanctaqꝫ calent latet obscuro q dita vto clara te
bris. Itaqꝫ moziby sacris pfecutꝰ crimiꝺ q nō a rebꝫ ſ a malis
ꝓdeut hoibꝫ dicete Tullio. li°. de padoxis Non at pta rez
euetu ſ vnus hom vt at attenderent honeꝺ q pacto veteres

sublimati sut nō em opib⁹ silvis mixt. Vñ Salustius i Catilinario
Maiores mquitet pderessores plima boa magnos fecerit q nobis
nulla nulla sut. Nam ap⁹ eos sut domi industria foris iustitia
animos i consolando remotas a delicto libidines odium pro hys at
nos hēmꝰ luxuriā atq; avāriā. Et subdit. Ubi māt virtus pmia
ambitio possidet et dom voluptas foris at nō iustitie si pernic
sut⁹. Nūquid igit illud quidꝰ de tristibꝰ veſicat pt Alta iāt la
bent ab equore retro vnda dabit flāmas et dabit ignis aquas.
Terra feret stellas stelis simde⁹ erat⁹. Ubi natē posteri legib⁹ ibi
omia iam fient fieri q posse negabit. Cuius verba nil aliud sō
nant ni q nimiꝰ vir obliq; ambulat et ubi lege usa fiet. Vñ Lu
cano li⁹ 2⁹. Inmunis ne nephas unuat ne noctes idem faciꝰ
qd māgnat equat. Et Ouidius li⁹ 3⁹ de arte amādi. Cura ē sua cuiq; vo
luptas. Et ibi li⁹ de tristibꝰ. Nubila sut mihi tpa mea mal⁹. Et ide
li⁹ 5⁹ methamor⁹. Effoditꝰ opes inritamenta malozꝰ famaq; nocz
ferri ferro noctuꝰ aurꝰ. Et sē filius an patrios misit i avos
Vbi tuta iacet pietas. Et subdit. Cuius mare quo tellꝰ q reptaq; regia
celi opaca laborat. Et sē. Sigmꝰ exclamat q die taceo calq; opus
evandr⁹ offensu culpe fatur. Indeq; timide nephas taceo fit spes ipso
ore. Ubi em grandis abusio ē spm tacui subiit q tm pctm fa⁹ vitanda
fuit igit⁹ petit ne p me pdat dissipet⁹ homo ruinosq; pereat. Ca⁹ 9⁹

Quum ad ptat pcedit q Quod ē mala pmitti oportunius
pradi optunitate fuit. Si at me pture phibet⁹ a si male
agendi facultate nō i veniet sepiꝰ male age desistant. Vñ
Ysper i li⁹ Expugnatiū. Cum dat⁹ iniusto pcandi optata plausꝰ.
vt mala mea pua qd cupit efficiat ira ē magna dei q multos
sc̄i qui puit ut deo exultat timeꝰ peat. Et sē. Nunqd exit morbi
qd nō inabit⁹ illi. Cui si sup⁹ auxiliū iam meditā negat. Quidq;
igit⁹ filios ad similacra reduci sunt taceat ne optunitate pcandi
cohibeat. Quia nephas pmissū vile sit sepiꝰ mat⁹ miseriaꝰ pa⁹
tare erad nō me ipsetibꝰ tanta phibuisse faceda ē ne phibitoꝝ em
sione malū rapiare mapiat qd⁹ pud fortibile nō pdest aut
ne phibitoꝝ aspa reminete vetitū exspni studeat. Vñ Ouidius li⁹ 3⁹
sid tytlo Nitim⁹ i uetitū semp cupimꝰ q negata. Ouesti aly licet
nō pcandi se hre putat eo q reprehensores nō hnt sortiud end eos
sr sublimauit ut qd⁹ pauper mandia mitata fauit id stupba auc
toritⁱ psumat. Vñ Salustius i Catilinario Sepe mat alia avos lice
tia ē quia magno pditi impio q̄q volut agut. Quor i eos stupba vi
litas appellat⁹ in sortiud tm miseriaꝰ erad pcandi minima licentia est
Vñ Tullius i philippica 13⁹. Id mquit licere dicit qd legimꝰ isti
tutisse maiozꝰ contradit⁹ negi em qd⁹ assit pt id ei liceꝰ a nr⁹. Si neo
obstat pterea primth⁹ sr pcandi licentia. Plato et plato dixisse fertr

facultatem

Illa mgt e vissima iustitia q ergo mfeiores huat. Illa triūphi
innocentie e no ptare vbi licet posse. Iqitur ergo plo potes pia
re desine qz stz prandi ptas legitti op no redit vm Claudiaq
in maiori peiuior vsq i penora dat. Cuadetqz licētia luxuid
lo t qp possz sz qz t feriisse deceb. Et sper. v e. Cui se petit qui
der feliciter oti mfelix nio e speritate sua. Plum tn licētie
occasioe a petio se excusat no qz no facit sz dicit i prime ea
face posse. Nullu tn vicud habita excusatoz hr trit emd petm
no esset. Vn i pri sapietid de Ome petm e voluntariud. ois mlte
gr excusatoz. Nemo inuitq punit. Nec emd malut sua vicia ex
cusare qz effugē ut pt. Gen. i de damnatoibq li. ho. Aly vero
mala fatut speratoz postremo excusatiõ de qbq id. Gen. i edypo
Valerio mgt prauu spes e. Et Cherea i eūcha. Si qd pg facta
turia se excusz parid m pdest. Cepio tn pmt aliq venia ob
timere no diffidentes stagz dicut qz prasse magz placuisse si emt
teb petm suu no putasset Vn venia amore adelecte tebat
desistē timoq apud eos videt excusatoz pbe. Cui quos loqt
Ouidiq lib. de ponto. Ne factid defendas tuu mala causa file
du e. ml n sollicite sint tua ora fleb. Aer tua sz fletu stndut
zba. Noceb mtiq lacme ponderа vocis hnt. Cruc zba ml ad
sonat n qp pretor poiq lacmis qi excusatoibq intedē de studes
delictid fateri Vn Martial loquit. Simple puteat vinu fortasse
pusillu. Cred tegit magis credimq ee nephas. Sz i hoc aliqui
pereut qz qlitate petid sui no gessit curaxi ut no pmt. eo qd
magnitu medela no tapt Vn Maximiaq Ito intelletu illa e
curato morbi. Si qs ergo petm sentiat fatea ipm excusatoz de
uiaq no hnat. Vn Fulgeti lo. 3o. mitologiaro formidosa iqt
suspitio semp excusadi suffragia qrit qrut. Et sba. Ingrauat
mgt iuriq absoluat venia q culpa stme no gsuevit. q. d.
qp excusatio nulla e n dbi ignorantia eaq ronabilis habet. Ois
olta fuit De cautela vitandi et agnoscendi petm. 10
Viua q vtutis spem hnt a qbq ergo tanu diffinle e. n
qs tante attendat Vn Cantiliaq de oratoria istitute
lo. ho. Est mgt qda vtutu vicioz q virtutib qua temerariq
pforti. et effusi seu prodigi propiosq arripi. Et Gen. ad lucillu
epla. xcij. Vna mgt nos sub vtutis nocie otinet. Ad temeitatis
sub tytlo fortitudinis latet moderato notat ignauia pauto ti
midq arripit In hys em magno pulo strag. Et id epla. 40.
Omia mgt vitia ad modi morbi i apto leniora sut et tue
sunt pnitiosissima dn silata samtate subadut. Cruciatiq ig
agmig ad magna deliberatoe faueda sut. opisti gsilui qred

ggruit ut mature fiat op⁹ sit tang⁹ Salustꝰ i Cathylacio habuit
mgt Catilina vnos mgbos sub vmbra vtutꝫ optimusq; viros
se vmitꝫ simulabat ⁊ Ciceronē mgo tle mostꝛe i tecto vllu fuisse pu
to Et subdit Cuius em Catilinaꝛ viris q̄nq; iouenior. q̄s ip̄ioꝛ
quinquor Cuius manus audax melior. q̄s hoste mutati dcior. q̄s i vo
luptat⁹ mānatior. q̄s i laborib⁹ patientior. q̄s i rapanitate auari
or. q̄s i effusione largior Illud q̄q; i eo erat mirabile natꝰ sua re
gē et versare ad tempꝰ atq; hinc et illinc tot̄q; flexe ut ī subꝫ
seuere ut remiss⁹ ut luxurioss luxurioss viros Heri lle. Cetue omnia
designit ptores et pcta sepiꝰ dissimulari. nr̄ fuit p̄ma q̄ssi ce
pe etem ut viris optimis nullꝰ esse putab. Inquirat ergo sapies
quid ptm ut taceat q̄s pretor ut sꝑ se no quigat. Cetuod fuit
bat sodom⁹ ut pz i suo eptazi li⁰ iij⁰ Et hui⁹ importuni petendi de
rogator negati emulator arrepti calidꝰ r fortūdi q̄rulꝰ flagitati
grauis restituti venditor pstiti publicator occulti ifiriator solu
ti sectator epulaꝝ de hīs vndq; nulla bonā pferēs sinaꝝ hic
mundꝰ bibendi et hꝯ q̄ omia pdidolor de multꝰ distantꝫ ioc
pe loquax a diuꝝ ridiculosꝰ ut leti arrogās a ostans nosꝰ vl p
spiraꝝ. Cetua em de eo q̄reda sit si no vbo saltem mēte tñ q̄ viue
pets q; timidꝰ se vomat q̄nq; tm et sordidꝰ partu ut expūbyꝰ sa
pietu colligit Cuius em sepulchra deaurata sepi⁹ videmus i q̄bꝰ mi
ni⁹ pulcdo latet Aspitu q̄s pollita sit ꝙ sordida Cor et vitia
q̄da honestatꝫ spem gerunt et hꝫ ab omi lege atq; iure redunt q̄ no
obstante suo apparatu vitanda sint. Cetm teste Ouidio p⁹ de remedijs
et mala sunt vitia bonā exore sub nro ꝙ vitio vtꝫ vitia sepe tul
bn Juuenal li⁰ 4⁰ 2fallit em virtus spes vtutꝫ et umbra. Et Cansꝰ
i poetria. Sel modicū totū mel amaritat. Una macula totū fedat
diffamat Cetmaꝝ ingit⁹ vitia honesta videat⁹ q; tñ mse mandata
sint mito assumit⁹. q̄nymo et bona accepi no dnt ꝙ fine bono
accipiat⁹ Un Lactan⁹ li⁰ de vero cultu. Eaq; ea q̄ bona sint fines
suos hnt quos si excesserit i vitia labit⁹. Ita gstantia nr̄ pūnte
suscepta sit obstinato ē et fortis⁹ intemeiate q̄uti⁹. Cius i⁹ attetus
termiā sit prouida et bona q̄ fiunt seu fiunt iuste fine exequda
Alias em vir exeqt⁹ efficiet⁹ timidꝰ amator. Sic de Julio legiꝫ
Un Tullius li⁰ 2⁰ de offic. In Julio mq̄d tedere tuta libido pau
di sint ut prauꝫ rpm delectaret: eiā si tuta nō essꝫ. Idem eiā
Tullius gt Catilinā absente dicebat. Jam mq̄d tenet s. loqꝫ ꝛz
absenti vt odio pmoto loq; videar. Neq; em is es vt a pudor
a tpitudine a metu a pcto a turpi reuocet Ubi em malā
plima cmendat. Tullius tonat Catilinā quē siue vera sit siue
nō fanlit⁹ tñ i pnatꝫ submergi⁹ q̄ prauꝫ nō veret⁹ Arbitror
tñ Tullium i predutꝫ satis ample locutū fuisse. et pcio forsan

ut Calustri⁹ gr̃dutoi ḡhuet ꝙ vt vi⁹. modeste strebet Et de
Calustio ꝙ tullu idem opinor ỹn Calustri⁹ ꝙ tullu homo
lemssmo simplex mimicꝰ gtuelioꝰ bonꝰ patronꝰ mecr̃enaꝰ
r⁹nlla pdo rarpit turpitudine nauat ligula vana mag rapa
tissime gula immesa pedes fugarer Et q hoeste notati ho
pnt mhoestissia tarmdt⁹ hyb enī verbis parū adhereo Oz
eo pditis fit iste studꝰ ꝙ vitia sepe ỹtutes apparet et pme
qui aswestit vitia entae nequit Aler tn credas oia opa vitia
esse. quia et si decipi ꝙa vitia ỹtutes rdit enī defiat i q⁹
malos iudicat arty ỹn mlti dicut i⁹ Ganfredi i poeta nova
Est pnd̄ plandidor absens detractor amicꝰ appens. hostꝭ rectꝰ
possessor auarꝰ cvactor durꝰ pdo ḡuid ambitiosꝰ institor. Itaꝙ
de bono et mal pauca iudicia foīnt ꝙ mime fiunedꝰ. ꝑ malū a
bono distarnedꝰ. malogꝙ ptmisso boꝰ eligedꝰ ꝓbles sut tn ꝺbꝰ
suffiat si bom r̃dant boiꝙ fiꝰ no curat Eleb enī sut horeꝰ
no re ꝑ more vt poꝭ Cullig ꝓ⁰ de offic⁹. hyr enī ambitiꝰ pro
mercede ḡrut Cr de Allexandꝰ legꝰ ꝙ tbꝰ insolencie ḡdibus
sua felicitas epultau nauate valerio li⁰ 9⁰. Caueat i vnī ass⁹
ne qpet⁹ ei de quo Gydonꝰ i suo eplari. li⁰ 3⁰. Et hic impiuꝰ
petedi detractor negati emulator arepti. talidꝰ r̃spōndi qui
ꝙ flagitati grauiꝰ restituti venditor pstiti publicator stulti
ostentator soluti sectator epulaꝝ. De bn vincte nlla bona ꝙsciꝰ
smaꝝ hic audꝰ bibendi et hꝰd. q oia ꝓbdolor de mlt⁹ visiat.

Q Uia ꝙbutaꝝ Quid vitandū sit ꝓma lectura ne cōfingat ḡuiora. Io.
ꝙua semda sut maiora ỹn Guidiꝰ. 2⁰ de r̃medio. N.
ꝓparua notat morsu spinosus vipa thauro. Attamen
magno sepe tenet⁹ apes. Cur enī vitia q ꝙua videnꝭ ꝓcessit
horem ad mtitudinē duxit mlitaꝙ ꝙua pcta grauiꝰ gignit et mu
tiuit. ỹn Guidiꝰ ibꝰ Colligē de multis ḡuibus acinus exit. Quo tua
nō pnt offendi ꝓtora facto ꝺforsitan ḡ⁰ alio iudice time exit.
Grandia ꝙmultos glomerat⁹ flumina tuos Thy enī attendant
qui pcta venialia minime ponderat Nā amati deus oe pctm pondꝰ
e. ỹn Guidiꝰ metamo⁰ 3. Nimiū e q⁹ amantibꝰ obstat Et Tullius
li⁰ 1⁰. de offic⁹ Cuic quidꝰ ꝙua videt⁹ ee deleta si amulti ꝛtelligi
no pnt hyr vtaꝙ sunt delenda q² pctm ḡtinuaꝙ piui nocet: hyr
signis q⁹ fragil e aiꝰ vitaꝙ lesa. ỹn Guidiꝰ 2⁰ de r̃medio Instir
mis rausa pusilla nocet Et martiāl roquꝰ. Cmplr pateat vi
cid fortasse pusillū Cred te i⁹ mari cōit⁹ esse nephas a⁹ alibi
dictū e. Cred tn dicet pcta q̃uiꝙ vitari no posse cū katho dicat
Nemo sn̄ crīe viuit. Hic dicedꝰ q omia vitare si nō possit saltem
sub spe venie cra parui deliti ptare no ꝓsumas Si at ex lap
su leuit⁹ ptae gtmgat tua cad pdidisse mita ne edas Cruua pcta

q̄ cemalia nūcipat⁹ sr̄ obſtit q̄ diuie ḡre mnḡ ḡndiaḡ mita no
tollit Vñ Plſper i li⁹ epr̄ſmatiū no mita obſtruat ḡndia tlpa leuo
Illi ig⁹ laudabiles qui ſn̄ pto viuūt ſi qui ſint tleo nr̄ tḡ illaudabiles
quoz deſideriū e p̄iare nolle· q̄b⁹ mltū pdeſt ſi carnis ſubiugat
moty a q̄b⁹ lex membz· tota diſſoluit⁹ quos moty ⁊p̄m̄ diſſiat
limud vndē n̄ ẋpi amor meti ꝓponā· Vñ Plſper li⁹ pallegato·
Nemo nullos poteris carnis ḡpeſtē moty Ni ſiūt ẋpi ſp amōe poteſt
fideles i ẋpm i exēplar ampiat paſſionēq; ſue q̄ncēcāt miſteriū
ut taro mortificata fletibz viribz nō ḡmiet Vlad finis ē vinoz
mtia phibē ifr̄ mpetū r̄ḡe· Vñ Gnidiq li⁹ 5⁹ de remediis Tara igit
ſalutiferas herbas eademq; nocētes· Mūtat et vtue ꝓpriū ſe
pe roſa ē Vtile ꝓpriū ē ſpnas exſtirpare flāmas Et ſubdit Opp
me dū noua ſint mala ſemia morbi Vla mora dat vires tene
nis mora ꝓcquit vias· Cui nō ē hodie trab mnḡ aplḡ ēt·
Vndi q̄ ꝓmū ſiccāt ſanabile vlnḡ dilatū ꝓlongē dapnā ſpe
morā· Cui ẋba mi aliud ſonat n̄ q̄ abſtī dilacre moty tumō
ſit deꝑmedi· cupidit⁹ teḡ q̄ ſubitāde· Vñ exꝑimētis ſapiēs tollig⁹
q̄ ſortior ē putādy qui cupidit⁹ ſubiit ifr̄ q̄ hoſtes· Vt at cupi
ditates ſubigat⁹ mltū pdeſt ſi oclē et auris a preceptē mudaḡ
ſubitant⁹· Vñ Sen· ad lucilli epl̄a· 6ḡ· Cui mḡt vlt deꝑere
deſideria rez omn̄ cū cupidit⁹ fugiūt et oclē et aures abhyb
auertat Vla tuo affectu q̄nq; ſe ſtet rebellat Et idē Sen· epl̄a· 6ª
Spice mḡt q̄nq; cor tuū dilamat q̄ ſi alit⁹ exēplū reḡrat cor ipz
tu illi eleua Duc⁹ i⁹ ewiū Si oclē tuū ſcandalizat te erue eiū et

Ceſte Decem· De ſpiāli vite ānique ē· Spice abſte· cā· iii·
In tuſculanis q̄ibz li⁹ 4⁹ Etoꝝ fme bonoz ee ſēſtat
ggruere nē· et ad eo gueiem⁹ viuē Vlad teſte Apuleio li⁹
De deo ſocratſ Nichil ē deo ḡcig et ſimlit⁹ q̄ vir bo pfecto et
bonꝰ qui cetera ſ ante tellat· Hyc i⁹ teſtiū⁹ deduta⁹ retulē bo
nā vtū tollaudaſſe Vlad teſte Gellio i oroē proligato Nichil tā
ꝑplexe ifr̄ bonitas· Et ſantan⁹ i li⁹ de falſa ꝛligioe· Vndiuē q̄s ad
paucos ptinet bn at viuē ad oēs Vla q̄ male viuūt natūra of
fendūt q̄ at bn viuūt natūz ofe dotāt· Vñ Tullius li⁹ de amicīa·
Illos mḡt bonos viros appellādos putes q̄ aſſecut⁹ quā horeꝰ
pnt natūz optiꝰ bn viuēdi ducē· Et i tuſculanis q̄ibz li⁹ 5⁹ Am
pliſſiā mḡt oēs artiū ē bn viuēdi diſciplīa quā vita magis
q̄ litter⁹ quidā ꝓfecuti ſūt Ad hoc enī nati ſūt ho ut i vtutib⁹ ꝓfi
ciat· Vñ pharo i ſuis ſenteiis· Viatores mḡt nō eſſet n̄ ut eat
Cir et vita nō ſn̄ tā fit q̄ ut i ea aliquid ſtilae fiat· Et epl̄a· AA·
ad lucillū Vita mḡt nō ē imꝑfecta ſi honeſta ē· Et gūidit q̄ tā
longa vita ē q̄ longa et diutina ſūt bona opa Antiq̄ i nouiū vtutib⁹

intedisse vitegz honestate ꝓmeda̅sse Hoꝛ ī ex̄o. bn̄ viue xp̄iāv di
stant qbꝫ eqnire maior obligato ꝙpetit Na̅ teste ouidio ī ꝑmoꝛib
ho̅ fatꝫ e ad vnigvem qz sit vita eiꝰ legibꝫ ꝓfis mirallata est
Quis fortassꝫ te bn̄ viue no̅ posse ꝑter obloq̄tes qbꝫ mos e iustoꝝ
deride̅ ſmplic̄ et deuotos ꝙpositas notare nitunt̄ dei ī derisiꝫ
viribꝫ subiūt· Queso tꝫ ut hoꝝ loq̄tas a bono aiꝫ tuū no̅ tuoꝝ
q̄ꝝ frinola elaquia stulta et iēpta mulloꝝ pde digna· Vn Catho· Cū
rete vitas· ne tuas ꝙba malozꝝ· Arbitriū mēd no̅ e· q̄ ſſꝫ loq̄t̄· ꝓpi
nq̄ esto bonꝫ si no̅ potes optiꝰ ee· Cruia teste Horatio ī tumbꝫ Ruth
nl e ab oi ꝑte bn̄· Tutiꝰ e ī ꝓpꝛioꝝ ex̄o edocti· Attedat ī vir pdens
ut eiꝰ vita boa sit et tranqꝝ ne vtutes atq̄ē tesset· Vn Plato di
gn̄ ī Cyblia vsificata· Te decet hīt ut eas festinꝫ trē ffſſa· Vtutiꝫ
ſpe ad meliora tolet· Vn Ouidio· teste li· 3· de arte amādi q̄gnū
opꝰ e mores ꝙposuisse bonos· Cz Lucā teste Claudiano ī maiozi
inq̄nat eggios aduēta ſuꝑbia mozes· Cruia sic plimoz vita ſuꝑ
bia deducit ad trima a̅mped̄t eos ne deū tm̄eat a̅ꝙ sua temeꝝ
vite a̅bit̄· attēptat quā mau tere no̅ valet· Dis emꝫ vto boa omnꝫ
vtutū opa lucta sut ꝫ milloꝝ oia fatꝫ ꝑt Ille vgilio ī Bucolicis· frag
inq̄ ī silnis· pleiꝝ ēima Ingnus ī ortis ꝓpls ī fluuijs· abiecꝰ ī mo
tibꝰ altis· Et subd̄· No̅ oia possumꝰ Cruia sic· nullo arboꝝ ob altū
gz· ut setare ꝑt· s· neo viator vtutes omēs ꝑt adipisci Cz tꝫ ut oia
opa mgr exēceat· oibꝰ tꝫ vtutibꝰ ꝑt illustri· Cz q̄ diebꝰ hyb̄ bn̄ vi
uere valebit· Nā pma pudor no̅ e ꝫ pona viue sic· Illiꝰ risu
videt· delectoꝝ· ꝫ inmabilia trut ex̄o· q̄ ī· resistat· Leuā tue bn̄
agere laus e· qm vtutes deprimit· Nūq̄ laudat· tertiꝫ militū dū
hostes rēuit· Nūq̄ puꝛu lumiꝰ ī nocte tandē sit· et tandē epigne
suffragio domꝰ grādis illustrat· q̄ mdiu ī die ꝑberet obsēdū Cū
etem tua lucebut opa· si ī tenebris hoꝝ tpiꝰ fiat· si bonꝰ tpibꝰ malꝝ
riciarioꝰ Pax· i· Martial ouī· Temporibꝰ ꝫ malꝝ auſꝫ et esse bonꝫ·
Cry laudat̄ e· vt q̄to asperior e fortuā viuendiq; norma difficilioꝝ
tato ſſ sit melior· Voluas no̅ ī moꝛibꝰ bonꝝ ꝙsistit· De qbꝫ Senē
li· de q̄tuor vtutibꝰ Vlo sis mḡt arogās no̅ audax· admone libēt·
reprehēde punct· otēdenti tāde· tuū est benigne· et hmōd· que
Cen· ib exteriꝫ dicet· Vn Idem Cen epla· h· Ad lucilliū mḡt Vt
agamꝰ ut meliore vita ſēnꝰ· ꝫ vlgꝰ Et subd̄· tpe· et ut vita
int̄ bonos et publicos· teste Augustio Turpis e omiꝰ ꝑs vnūſq
ſuo no̅ offens· Ver tꝫ dicꝫ vnū ꝑdente q̄libꝫ moꝛibꝰ se ofōre·
Cit em̄ capita tot sensꝫ et gestꝰ· sufficiat end voluntati dei se sponte
submittē· Nē em̄ possꝫ tot hoīm voluta· obedire· Ad teste Plau·
misse hoīm speras et rezū distolor vsꝫ· Velle suū tuuꝫ e· ner
voto viuitꝫ uno Et Credul· li· s· Hic loq̄t̄ nimiꝰ· ille tacet· et
hic ambulat· hic stat· Alt̄ amat fleta· alt̄ vsꝫ q̄rit· Duūꝫ mo
dis pars e· vesāma tuū· Quaꝫ hoīm no̅ e eade voluntas· Ipse

uit⁹ alubre nō optet vt bñ viuat⁹ Quia teste Ouidio ſc⁹ ſ⁹ de
arte amandi (Non eadem tellꝰ pit oīa viribꝰ illa Conuert hec
oleis hic bñ faūt vncat. Ꝓtoibꝰ moꝛet⁹ tot ſut qt moꝛbe figure
Quꝛ ſap⁹ inumeꝛ⁹ moꝛibꝰ apta eſt. Oꝛ diffile e ut ſ⁹ amb mo
ꝛes ſapiat. ſuffiut em ad bonā mālē ⁊tutibꝰ intēdē et pſ⁹
gras tū ꝓximis obſſuāe alienecq̄ qpti anguſtie et ꝓſpitati ap
plaudāt ꝓuū i⁹ Gratū i poetria ut ridentibꝰ arideꝛ ita flētibꝰ
aſſiut humad vltꝰ ꝺ⁹. Incipit tractat⁹ ſecūdus libꝛi ſēdi

Quomō ardendus e articulus fidei etiā in huic nāli cū) p⁹

IR lumē natāli qdam ātiloꝛ euidētia pt̄ mueiri Ad⁹ dcta
ratoꝛ p⁹ videnꝺ e quit ſit lumē natāle Et dicit aliq̄ q̄ e ois aq̄
gſideꝛata ſēdm latitu⁹ne eoꝝ q̄ euppuſ⁹ nālꝭ ꝓpendi pt̄ h⁹ alit
lumē ſūt⁹ intellectꝰ ageꝭ qui ſe hīt ad intelligenā ſīc lumen
ad viſibilia Et iſte intellectꝰ ageꝭ nō e intꝰ intelligeꝺ ſ⁹ ei⁹ of
ficiū e ſpēs illuſtꝛāe et itꝰ actuāe Vnde q̄ aliq̄ ponꝫ q̄ qdā
e actꝰ aīe immatiū et gñatiū Oꝛ ēdo melig ſi dicam⁹ q̄ ipa met
aīa gſidāta put e qdā lumē ſpuāle et put ſenpaꝛ actuat.
Vñ ſi odo eſſet iſe ludꝰ extꝰſeco lumīe nō egēt ſ⁹ mediāte ſe
nſo viſibilia videꝛet et⁹ alia ratōe dicit⁹ oculꝰ et alia ratōe lume
ul lūnoſ⁹. Cui ſuo mō de aīa ymagiabit⁹ ſtꝛ q̄ ipa e lumē et iū h⁹
potēcia intellectiua ſēdm duūſdas reſpectꝰ Ihs at̄ p̄miſſ⁹ pba⁹ pduc
ta ꝓpoito ſigñt⁹ quo ad qtuoꝛ articulꝰ fidei. Vñ Arguo ſ⁹ Articul⁹
trinitat⁹. Creatiōis. Incaāc̄oīs et reſurrectiōis i lume nāli qd amo ꝓpe
dunt⁹ ergo et alij ſ⁹ ꝓpoito vēa aſſeq̄⁹ tz. Quia iſti ſut artículi
de qbꝰ mīnq̄ vide⁹. Oꝛ contꝛa pba⁹ p⁹ de artículo trinitat⁹ Nam
i lumīe nāli ggſtit⁹ ymago trinitat⁹ itibꝰ potēcijs aīe q̄ ſut vna eſ
ſencia ig⁹. ꝛcī. Vñ Aug⁹. ix. de trin⁹ te. c. 11. et 9. de trin⁹ te. c. 6. ꝛ. 18. Ho
mo ſit p ymaginē veꝛat⁹ artículꝰ trin⁹ſ⁹ ſit i alijs ꝛbꝰ e veſtigiū tri
nitat⁹ ggſti i lumīe naturali Vñ aliq̄ poſuerut veſtigiū aſſiſte in
mīo pondꝰ et meſura Sic Capie. 11. aliq̄ vo poſuerit principiū
mediū et finē ſic Pitagoꝛas Alij poſuerit modū et ſpēm et ordīē
ſic Aug⁹. ⁊. ſup Gen. Alij ſbam vtutē et operatoꝝ. iuxta ymagiatoꝝ
duūs p⁹ ꝛoli et midi ſtaq̄ i oībꝰ ꝛebꝰ e veſtigiū trinitat⁹ etiā ſēdm
natiālē. Vñ Aug⁹ ſup Gen dicit videt⁹ q̄ ſi homo nō p̄traſſet in
iſlibet ꝛe clariſſime vidiſſ ymagiē a veſtigiū trinitat⁹. Ergo i ꝛe
bꝰ e tle veſtigiū q̄ ſut ggſtibiles i lumīe natāli igit⁹ ſtl dicꝰ i
natālibꝰ q̄ effectꝰ hīt veſtigiū ſupioꝝ tm̄ ſ⁹ p̄ de minꝰⁿ tande
tibꝰ ſub forma ſtellaꝝ videt⁹ etiā i natꝭ ſub
ſigñis qui hīt gdēs ſignoꝝ Ingit⁹ a p̄ma etiā tm̄ ꝛbꝰ pduce vel
ſimlīt hīt ſilitudīne p̄me cauſe trinitat⁹ ¶ Itē phy nāles i lumīe
ſēz.

natâli ad noticiâ tm̃i pueniut. Vñ gmetator .12. mie. refert aliqs
phos simul posuisse mdium tẽnariũ Et Arles. p̃o celi et mudi
num tnariũ diuinũ vocat Ite Augy. ij. qfess. c. qi. refert evlibs
platois sreadevi qꝫ r pncipio eãt vbũ et vbũ eãt apd deũ et deus eãt
vbũ vĩa ꝑ nrm facta sunt ꝛc Et hermes de verbo eterno monas igit
monadẽ gignit et in sipo reflectat ardorẽ r pr gnãt filiũ quẽ
eqlbo prodit ardor stz spd stũ gnãt Ite alibi stã i luce nãli possi
bilis fere nternatio fundãt vide. Nam agcultas gmatical ut sup
posuit tũ apposito triplici gdoe gvordat. Loyca ternatio ꝓpositoz
atq figuaꝝ foelix cludit. Methonim et poetria tplin vnit stilo Geo
metria trianglo figãs vbi lineas mirꝑ Astrologꝫ a puncto meridi
em et planetaꝝ motꝫ inuestigat. Musica i tribꝫ pmo armonizat
Arismetrica mm̃ tnariũ pmũ applicatũ tradit ut dr Arles. p̃o celi
et mudi. Quia pmꝫ nus e hns pncipiũ medũ et finẽ physicꝫ
vbꝫ pncipijs natura gstrui dozꝫ ignit si stie natales i tmio fid
ent et i luce natâli tnitas no ꝓpendit igit. Ite si tata intelligẽ
do et volendo actu producit. Cur deꝰ eaã intelligẽdo no pduxit si
lud et volendo spm̃ scm̃ Vltrꝫ hoc idem p̃z de Arculo tacꝫ
mudi na sicut inter res e natural ordo pferendis et dependẽtie
sr dr eẽ ducatoꝫ misi signis ni p̃z tñ no agit nãlis ff libere vnde
Arles. ordine dicit eẽ optimũ bonũ utz. A. pollitucoz et i augut
Arisippũ negate ordine Et Vatecy. ꝛc. pspertine dicit boi vmodi
di ordine detrahi Ite nulla e ruitas eꝫ auctor no ruerat. Ite phy
sicales qꝫ fidem no habuerũt ad noticiãd hmõdi artis pueniũt. Vñ Hermes
que Arles. prefꝫ phyꝫ vocat. li. suo de vbo eterno. c. ij. Deꝰ inquit
no erat ãn mudi tacoz n i ipo deo vñ nasci habuit. Ite Gallienꝫ
i sua alkimia narat hermetẽ dixisse qꝫ i tabla smaragdina tue
tissima hrã scripũ mundi creatũ fuisse Ite Augy. 8o de ci. di.
c. 9. refert platonẽ i suis libris fore de vbo ad vbũ dixisse vba mea
si in pncipio erant deꝰ celũ et tra ita Verũ qꝫ alicꝰ dicit platonẽ
discessisse i egyptũ et vidisse libros hermie Vñ Augy ibi exponẽnome
ꝓbat hoc ff̃ no potuisse equitissitudine tpis Ite Arabes et sacdo
tes egyptij dicut solem tantũ i signo leonis vt refert Solinꝰ li. suo
de mirabilibꝫ mudi qꝫ refert plato mithymeo Ite ptholomeus
i ꝛc. phlogo almagesti pꝫ initas laudes Arp̃li gelud qꝫ i hoc sꝫ sen
tit qꝫ mũd tantũ no dr. vez qꝫ esset Arles. no putasse mundũ eternũ
apteand li eoꝝ vba sonare videat. q sint intelligeda sc. qꝫ mundꝰ ꝑpetuꝰ
evnã pt ꝓpetuari. Vñ Arles. deũ entorem li. suo de regimie pncipũ
que edidit ad petroz allexadri. narrate phylippo eiꝰ tñslatoe Et
lib. de secretis sc̃toꝝ pariꝫ sentit deũ ee factorẽ que libꝝ nr
Arles. edidit testate Johanne tñslatore eiꝰ liez multi obstent. Ite
Vpocras li. ebdomadaꝝ dr placitas eo mõ moueri sc. ab occidio mo
uebant igit occidũ habuit. Ite albũsar li. p̃o. de gnatibꝫ hrm

ꝓma dint mūdꝰ ante dilunium solū duraſſe ꝑ duo milia anoꝝ ad
ducatꝰ viginti ſex aīaꝝ vno meſe libꝝ diebꝰ et ꝗta ꝑte omn̄ hoze.
Et dra. 8. Exaudi mqt dei hoiez et ſunt ipm nobiliſſima aialiū Et
dra. 10. Exaudiui conceſſiſſe mūdꝰ originē huiuſſe. Ille ſecuti q̄dam
ſacdos egyptiꝰ Solon phūs dixerit q̄liter lapide vidēt ꝙdeliber
egyptioꝝ delatū i quo ſcriptū erat q mūdꝰ nouē milibꝰ aīaꝝ dura
uerat et eāde ſpecieꝝ ſcripſerat ſacdos ꝙd mīd alleuadri. Ego nouꝫ ꝙ
mihi retūd milibꝰ aīoꝝ duratuꝝ putarē. ut refert Aug⁹. 8. de ci. dei
q̄ omia ſi falſa tm mūdꝰ exordiū huiuſſe ꝙſemāt Ille Ouidiꝰ li pacta
p̄ꝰ metha. poſt mūdi exordiū ꝑ q̄tuor etates atq; diluniū ic
Alterū de mirabilibꝰ quo ad libꝝ triū hꝰ ad p̄z. Cuia viſū q̄ deꝰ pt
ſupplere q̄ q̄da gen̄a cauſe aut ign̄ nō potūt eē ſ viue naturē
ſcalem. ſicut ſiuū cauſatū vnit aīmāle. quo facto articulo ī ductoꝝ
dra. 26. Et aut⁹ 8. metha. Ille Ouidiꝰ ꝙſtruma ſcenalia ſepe
ꝙmeorat tm̄ ūba li triſticiꝫtua nō tm̄ medoſa Ille de ꝙbuſtice corpiꝰ
abſq; ꝙſupioe ſatis ſūt ex̄ naturalia ut ponit Aug⁹. 21. de ci. dei
c. 8. ſz de mōtibꝰ Italie qui ab exordio creatiōis ꝙbuerūt et non
minuūt Ille de lapide ponitoꝝ ſi pāno ingurgitabit ut refert albertꝰ
magn⁹ li. de mirabilibꝰ Exq̄bꝰ omnibꝰ q̄ludit⁹ q articli fidei ſunt
demonſtrabiles. ſ lume naturali et libro ultra demonſtratoꝝ Hic tm̄
nōnd q aliq̄ hꝰ quedā articuloꝝ ſ̄m ſe reuelatus Methilon tm̄ exiſtio q li plures phi habuerūt reuelatiōe
nſoiē tm̄ ſ lume naturali multa de articulis fidei cognōſcere potuerūt
ꝑ ea dicit q phūs q̄ ad aliq̄ viderūt libroꝝ ꝓphāz Circūd refert
Aug⁹ 2o de doctrina xp̄iana c. 2o q plato vidit libroꝝ Jemie ic

Veruꝫ laudabiliꝰ Deinde et veneratiōe dei Cā. Ex.
poſſidemꝰ adeo accepimꝰ Si ergo ſui ſuis obſequiū. ſi
hoc poſſeſſore noſtat. pamphꝰ fidē deū colere de Catone
Si deꝰ eſt amāndꝰ nob ut catmā dicit Hic ē p̄pie ſc̄a pu
ra mēte colendꝰ Et mauriꝰ Primagiſtꝰ ad aſclepiū ſolū mqt ad
homo dup̄ē q ſz mīe aialia ſolꝰ homo exduplici ꝙſtat natura
ſz mortali et etna Et ſubdit ꝫeternū. Illa mqt ꝓ ſimpl⁹ ſz.
aīa diuīe ſilitudinē formā hē ꝙ ſuauitas ſemp meor nāe et
ozginis ſue meditata imitando ꝑſeuerat Nos ꝙ agentes gr̄az
adoremꝰ deū Hec mqt ſtat ſūme intentōes di ad gr̄e actū amoꝝ
talibꝰ hom̄ adorādibꝰ et laudibꝰ. Cuius vba clare ſmiuūt hoiem
debere deū colere tanto celebriuꝰ q̄to plā bnfīa adeo ſuſcepit
Et q̄to ſublimioꝝ fatꝰ ē creatiōi rēbꝰ ꝑ ymagiē ſi quā accepit
Vn Cito pitagoricꝰ i ſuis ſcīpt deꝰ mqt libtate arbitrē hoīb⁹
ꝓmiſit ut pure et ſn̄ plo vnctes ſileo fiat deo Illa teplū dei
ē mens pura et altare optimū ē ei cor mūdꝰ vir caſtꝰ et ſn̄ plo
plāte accep̄ adeo ee filiꝰ dei. ſz. adoptiꝫ. Ille. Ecce vides o tu
homo quo teplū dei eꝰ Si ugi ī teplo dīꝫ deo debet⁹ mqd deū tuū

tua mes reuelere dr Ma ipu sapiend dr. No aspicias qz pleas ſ qz pu
nis quis deo mal offeras qz nō alter n optimo animo plehrim deī
nullo e Nil rgit refert si munera grndia offeris deo ſ tua deuotio tue
oblatoē valorem ppoit. plō em pauperiē suo ora exhibedo plamit
deo qz reſ talentoz commutare Illa si qd magf plamit nō q magf
obtulerit ſ maiori animatu deuotioēq affectu era vt obolid obtulit
quā reſ talenta ut satis refert Nec mim i fine plogi biblie Plate
at ipi hoi qd deo placet ut monet Cen. ad lucullū epla. xc. Tunc
em hoi placet hoi qd deo qn cultū exhibet q debet qd facisse phy
legit Nam sic ait plato phm e imator dei et narrat Aug. 8. de
ci. dei phm nō eet si cultū ſ subtrahet. Vn Jsper i li. eprīgmatū hac
desidery dei e pietatē tolendo justicie et meritis tota sit ipe deuo
Optimā rota deo quor e dator ipe vouet. Et subdit libertas nulla e
melior maior re potestas q̄m fruire deo tui bn fruit amor Absq
ingo posita e diuis amica voluptas Cruce figet affectu nō viget i
perio Erat dare immoteslit. q qui deū amat ipm erit colit. Put ubi
catholica fides Ma et pendes suis boatibo elephanteſq suis flemi
bo tolsa reuerat arboreſ treſtedo surſū eleuat elemeta teloz re
bes obfuat Crubo attonit mitto ſ fideliō maioibo dotato gratiō
obedienciā pit et ueniā exhibere pmittat. Ver solid hō mitto ſ
mgitudis signū e. Thos tn nō arbitror dignos laude q deū du volt
plō testimonyo qz effectibo mitendi Et q putā eoz deuotō sepe supsti
nō e de quibo Cretero i oroe Est erit quida modo. Et subdit nmi
umq superstitiosū nō optz Eos erit emendandos nō puto qui diuio
cultui litz assistat steterig tn defatigatq plemi fut. Cruale em pt
hoz fore obsequiū. Regi em nō placz iniqui fruitor quo ipi pla
ceat deo iniqui pretor Clab em pphanatores videnti sanctuariū di
on Ouidio li. epla. Plene deoo et q tangedo sac pphanas. Nō bn
celestes impia deotia volit Iuste hic redarguedi appant i diuio
sanctius q se merget altaibo qz sacis temeratie se iugit Cont quoo
Tullio li. 2. Nec qz adesse prudubeo Distedat abarus Cui tul thesi
na gaudia notte veno Itaq veteſ deos suos tolebat et eozibo
ritis subuarent apd amb tn famosū erat deos debere coli Audite
plīpo Dns mat no possumo reddē ad diguitē Illi ipi q fide pfi
tessi sut deū potissie veradi dnt Cq greci quid deū tolere sit aut
quo veradi debeat Attende qsd qm diuino culto oratoē pfiit vn
porphyrio Deo ut pote omi pte mullo indiget. si nobisqd bn e. ad
pfusticia et rastitate eū adorao nra pte ad eū fundentes primita
toz et massitoz de ipo smassito em purgat. imitato deificat adipm
expando vn dydimo ad alexandru Verbo deo gnciat oratibo qd di
solid e ad horā suaq sillitudine delectat hys em simoibo appet q
deū tolere ipm oratee e. Vn teste Valerio li. A. Cottes Hadne
sapiē orandi egisse dicit. adrsitis imortalibo ne petedi ee arbitt an ut

bona ꝯbuet eo q̄ ꝑi ſtat quid vtile nob Cui⁹ q̄ſtiud ſtatut hȳ qui
terra mucm deum orādo petut ſep̄ no ꝯdūt auditos n̄ heant id i
mō q̄ postulat Diuīe em̄ prudenc̄ ꝯmittē ſmgla tenet⁹ ſpando
id deū ſatuzo q̄ melio⁹ eis ēt ut⁹ plubatu Cortū dorumetu⁹ Furſ⁹
ples ign̄ates forſan a voluptatib⁹ exercati deo ſupplicat vt eoz ꝑpetati
wadiuuet vt eaq̄ vcrē ꝑſtet ꝙbꝫ ſua mala q̄erē poſſit Aliud ſtulta
deprauo auſto iudice petē zelo dedeꝫ putrie q̄ſtiud malozo Vñ Athemo
doro ſtoyco Nichil inquit deū roges n̄ q̄ poſſ rogare palā Et Iuuenal
li⁹ q⁹ Orandū e ut mens ſit ſana i corpe ſano Nos igī fideles deū volag
et deprem̄ qm̄ teſte Ouidio p⁹ de arte amādi Pietis neatq̄ vote rogate
deus Et li⁹ de ponto Confugit mīſq̄ tēpli violator ad aram Nec petō
offenſi nummis hꝫret opem Ꝛtma ſuꝫ vetēs offenſ numbꝰ vena
petebat Deo igit⁹ vero pamplig id ſufficēs e q̄ ꝑ ig̃ teſtabil⁹ pietas
et ptas Ei paꝛo cultꝰ et oro ꝑſunt niſi cor ſentiat q̄d exp̄mit vocib⁹
Vñ Aſper li⁹ epy ḡmatū laus vera i deū deprom̄it⁹ ore ꝓtat Ei q̄ voce
fluūt mitima cordis ſunt Cui dedit ut q̄ras addit ut ſueniaꝫ Sed
deo effectū p̄bꝰ no ꝑſtat iniquis Cluere bonū ſn̄ fine bono ꝑſiſte
rapto Cluere no heant ſua vota mod⁹ Na qui ſe nullo ia munere
q̄rit egere Creſcē no rupies ꝑdit adepta tepes Cluc bba m⁹ aiūd ſo
nat n̄ q̄ vir catholicꝰ cugiter deū orare ꝺt et no oſtare q̄ nullo egeat
q⁹ ſi opinari ꝑſupto no grauo e Vt ar oroi fideles vacare melꝰ poſ
ſit ſars diebꝰ cultꝰ ꝓpit⁹ exhiberi ut q̄ reter⁹ ſeꝛys ho ꝑtm⁹ſt die
bꝰ ſuppleat volendis Vñ Gen ad lucillū epla 18 Feſtus mīe diebꝰ
aio impendi e ut a voluptab⁹ mīe abſtineat Et Ouidiꝰ li⁹ de faſt⁹
ꝑſpa luꝫ orit⁹ amnīſq̄ ſanctę rite vadū aures i ſanaq̄ ꝓfīm⁹ abſit
Cruia ſtꝫ diebꝰ ſars pati et oroi e miſtādꝫ Vñ Tybullꝰ li⁹ 2⁹ Iure
ſat̄ requieſcat arator Et grauc ſuſpenſo vomē taſſꝫ opꝰ Et ſbd⁹
Omia ſunt optato deo no audiat vlla Tam ſicta penſ ꝓpoſuiſſe ma
nd Itaq̄ nullꝰ opibꝰ ſars diebꝰ intede dē Abſit hȳ ut ꝯdat aliq⁹
ab opibꝰ pietatꝭ ſe fore exonſatū Nā qui pietate ꝑmittit ſiquꝭ
e mullo at die mīq̄ agē libet Vñ ꝑſper i li⁹ epy ḡmatū Ho vero
ſuat legalia ſabbta cultu Cui pietatꝭ opꝰ ꝯdit i hȳs verbis Illa
dies acty hom̄ no dapnat inquos ira q̄d tpa iuſtitie Epq̄bus
oibꝰ grudit⁹ q⁹ ſars diebꝰ ſr⁹a labore e deſiſtendū ut pietatū mue
ra no ꝑmittant Nā i bonis opibꝰ cultꝰ mīme ſuat⁹. 4ᵉ
Veteres deū de ydolatria et moribus deor et deaꝝ imp⁹. 3⁹
mꝛē negentes mag̃ ꝓlima tꝛpia ꝓlapſi ſut Vñ q̄a deū
verū no q̄uerūt ideo finxerūt deos ſimulachraq̄ depixerūt
Ꝛr em̄ legim⁹ hermote ſtatuas poſuiſſe Egypt⁹ q̄s deos poſunt
ab hoibꝰ ꝓductos Pompilꝰ erā deos fabꝛauit q̄s ſenā ſepeliuit
Nv q̄s plīmi deū mꝛendo creauerūt ut n̄at Aug⁹. Ix. de n dei Hoc
ingt⁹ theologia no e ꝑa quā fides ꝑſitē. ſ ꝑa e fabula q̄ ſpon dor

trme falsissime ploratae tonat⁹ vt tangit Aug⁹ C. de ci. dei Allegando mar
tii varione Distant ign⁹ p̄ma hoīe assercoēs detestū q̄ studiū fuit
nouos excogitare deos vārbq; ornamēt̄ figmētare solūt sūt sepe
Dixert barbatū Jouem in berbem mercuriū Latīnd semem dixert so
tulid floribo p̄esse fūdert imūabilibo supstrcibo deos pstrati sūt
q̄uoq; om̄s pe fuit Ning rego assyrioz vdolat̄ pīmg de q⁹ refert
petrg gmestor i hystoria stolastica Refert mēs q⁹ tid fluiss mortuū
Belus pr̄s tūr ning ad sublcuame dolor⁹ ymagiē prud fecit
cui ymagīm tal⁹ deo bñcēd exhibebat / q̄rmo ad se recētibo
indulgebat si quid mali egissent Sdmo pud reuēt⁹ ymaginem
Picta at fuit dicta ymago Bell⁹ noīe pud. Vnde qui bel⁹ dicebat⁹
Cui rei occasione alie nacōes statuas excoxert. et uxota sua vdeomata
mutpat⁹ Vñ ap⁹ aliq⁹ fuit Bell⁹ ap⁹ alios Baal Aliq⁹ Bali Aly Bel
phegor Aly Beelzebub accepert. ut dixit Isidorg. ethy. Iuxta Iurta fuit
ap⁹ egyptios Isis Apud Cretes Jupiter Apud mauos Juba ap⁹ sabos
Fauuq ap⁹ romanos Curinus ap⁹ athenienses Minerua ap⁹ Samiu
Hymo ap⁹ paphos Pang ap⁹ leumos Vlcano ap⁹ vulcanos Liber ap⁹ de
los Apollo Iuxta apud Romā Esculapiq. deq medicine mutpat⁹ E.
Babylon⁹ bel q⁹ vdolid accepert de q⁹ supio Et gr̄i q⁹ plebs Populus
deū octor mutpat⁹ Beelzebup de q⁹ supio fuit deq amazon et utp̄a
deq mustaco Na zebub musta e Aly igit⁹ fuit dr de q̄bo gpha Cum ob dr
genciu demonia Iuxta legim⁹ q⁹ satīno origo deoz apagaris de
signat⁹ Et io satīno dicty e a tpis longi⁹ne seu a saturitate amoz q⁹
pm antiq̄ssimū fuit Deq euā fert⁹ q⁹ filios suos deuorauit pa
tri⁹ taly abstudisse gemtalia fert Aly q⁹ dixit q⁹ eos suis gemtalib⁹
i mari pcitt⁹ nata e uenq Cetez Aly Jouem a uuādo dictū p̄cm
deoz appellat pmq optimū refutut Et qm̄ figurat thaur⁹ eo q⁹ euro
pa rapuit Thaurq e mixie libidinos⁹ Et rnq; euā pm fingit adam
mo spete mō agnd. sdm vāiet⁹ eoz q̄ ferisse credit Cetez aliqui
dicut Janū teh tamtoie seu Janua duabq; facies pm hre fert et eo
q⁹ sapti hrisiote pm appellat Ette q̄lis deq mōstruos⁹ e Aly q⁹ neptimū
Deū aquar pdicauert. Aly at dicit vlcanū deū ignem. Vñ volcanq
q⁹ volitanq quia sua velocitate fert⁹ volasse puera more ignis De
ipso dicit Homerq q⁹ fuit pūpitatq de aere i terra et q̄nde flumia
exiri putant⁹ Ipe euā volcanq de femore Jouis quoniā fingit⁹ natq Et
fert⁹ claud⁹ more ignis qui mūdq rotat si turiati mouet Cetez aly
plutone affirmat⁹ que latini vocāt diespitrem. Aly vo archium pm
mutpat et fert⁹ receptator mortuoz deusq infemi a poetis fingit
Aly q̄q librū deprimxerit more mliebri delicatu et deū libidinis pm
descripserit. Et quod dicit q⁹ ipe nō libidinis sit potiq⁹ vim deus mu
tupat⁹ qui alio noīe bachq⁹ dr fert⁹ q̄q tricornis et corona vitria cōna
to Insup aly dicit. mercuriū plenas hre. ferturq deq frontis eloquie
Vñ mercurq sermo e pmigit mercurio cui capite cruno et alas i ca
pite et pedibo habuisse fert⁹ Fingitq nigr credit⁹ Insup aly dicte.

dixerunt deū belli. Appollinemq; dixerūt deū medicine qui etiā phebus
sol vl tytan appellat. Cetez alÿ vltra deos deas elegerūt. Erudā em
Dyanā quā dicūt lunā atq; cōgrue sustulerunt. Et Dyana. q. Duana
eo q die ac nocte appareat. et alio nōie lucina cōuocat. Alÿ at terentem in
deam elegerūt p quā fruī intellexerūt quā dixerūt magnā matrem atq;
vetulā aurigā cū tympanis et cymbalis. Alÿ at minerua vt dicit e.
elegerūt vt archemēsio qui eā dixerūt mirabo nigromanticū iuenisse.
Et dicūt eā de capite Iouis natā i cuius pfecto figmēto rapt. gorgonios.
Alÿ at elegerūt venerē ut supius audistis. Alÿ at elegerūt palladem q
ballatre gregatē sic dictā intulerūt. Finxit gentilitas aliud cupidinē quā
dixerūt deū ignis videat. nocte seruiminū. Et hunc deprimpserūt sub forma
pueri. et dixerūt ipm deū formicarū. Vnde sagittā et facē tenē fingit.
q; lubrica amor more sagitte vulnerat et more flāme inflammat. Ce
trop grāci dixerūt Pana deū rusticoz quē latini vocāt deū siluanū
et hunc fingūt cornua ad similitudinē solis et hinc pubentq; eis flāmas ad si
militudinē etheris et fecerūt septē fistulas ex eo armonizat. cap̄masq; ungu
las hinc legit. insup apud egyptios maximo deo fuit dictū Serapis
q eā pte finxerūt regem argiuoz diteba. apis p primodiē tūc uenerā fuit
in egypto ibiq; mortuus. Serapis appellatus est. Cetez ap̄d paganos
sanctissimi fuit deus. et votū a. fauco fauces. eo q fruebat eis et fruī
p̄dicebat. Hijs in deliciosiorib; gentiles adhesērunt fatuq; sua dixe
runt deos et fortunā deam dia nō p̄mittente. Deasq; adeo mphas
appellarūt. Et deos quos i domo colebat dixerūt penates. Deosq; mor
tuoz manes inuocabāt. itaq; in suis exoriby p̄senciales vitā vitales
iuenerūt. Cursū posito ut exores eiusdem natiuitatis duxisse tra
hamq; a caldeis in tripicten de quo scribit Plator. q; chaldei deum
nesciret p̄ elementa et futuras voluerit suosq; deos custodiendos sta
tuerit ne a quibus reperiret. Hinc ales dicit q; custodiret vt custodia
esset. Ipse at chaldeoz primi ignē posuerit deū eo q ois deuorāt vi
dent. Ex medica et hystoriato ymo ridiculosa q; falsa vide potuerit q;
ignis ab aqua extinguit. Cetez ipse exores hinc naxiq; q; dicebat
se sapientes stulti facti sunt. Elegerūt em deū Saturnū q; mestore filioz
Ioue sedm eos adulterio. Hierusalem ebriosū. Erat aliqs deus. Cetez
egyptij cetera deitates alia bruta voluerūt vt ouē. vitulū. hyrcū.
et porcū. vocū. accipitrē. vulturē. aquilā. et draconē. stupidū simiā
bratonē et aspidem. Itaq; brutis cum sue deitatis et obsequij
sacrificabat vt tangit Tullius li. p̄. de natā deoz. De quo Iuue. li.
Facta sunt mōstra similathra eoz bestijs et uenerūt. Cetez Romani
deos ceptos colebat. Arctes ope impiū sunt dilatū ut tangit Aug.
li. de. ci. der. Cui tm gothoz gens ipso oppinēt. idol iuuāe nedentibo
solo xpō noie mediante cuādē potuerit. Et mirū q; tūc dij nō essent.

iuuare no poterat. Hm Crisenty ad Dauid Ctus mgt possit vob esse
custodes q tu no custoditi fuerit nocte a tenebg vl furibg rapuit. Hnd
Augo li. p. confess Nomne ego mitelligo et tenate et adulterate vtiq
no possit Hr duo ceruti gentiles illoz deoz testant. illectobrius i qbg
offendit horu tm fabul Cicerates et plato no adhantes deu sidmd et qmu
gesserunt &c. Quomodo per fidem saluamur Ca'm e'm

Fides e fundatu legis et gsequte via salutis Hm fidem qz plen
rspuerit deo celestis ecclie plenitudne no acceperit Nepe quamod
sunt hedes qua tm multi rspuerit ut romani quonda qui infe
lices pfidem fractos se putauerit Aly no fidem susceperit si ab ea recessert
Et aly fidem qua susceperit timet si eo opa negligut. Hr aut oia faciut
ut liberi sui fiat hereditis p tpalia reddant. qoules qz ratio dnandi
orta e pro pio put ait Augo. lo. de. ci. dei. c. 14. Uer tm illa vera est
romanoz optimo q pfidem se fractos infelices dicit. Hemistat. qso illi
hystorie quod narauit Salustiq apd eos attentiq quod ead gmemorat.
Augo de. ci. dei. c. 18. Narat enim qz res romana seu ciuitas rome ante
fidei susceptionem ab hannibale sit oppssa. fuit. totis militib romanis qz
eratq cotuerit qz hamibal inuasor ipoz tres modios plenos ms. roanoz
i qbg tm no multi erat q de digitis militu tonoz collecti fuerit q quidem
milites oms cbruerat Ctus enim tasid grauiore legit nr tm fidei xpiane
quod no diu nouerat imputare pnt. ponq i. studeat imputare pnt Hm
ut ait Augo i suo titulo de exordio romane vrbis deo promisit roanos
flagellari. qz suum voluntate dm suum et no furies plagis vapulabt
multis Luc. 12. Ad mi ignis portat aurid ut purificet. et cu tribula triturat
area. st etenim punitis fuerit ut gutent Hm Joseph iudeos alloquens
qz mgt. si nob obest longeua pseruio quid dicat ignio ni qz suo id q ill
bn e cui sbq dicat deo qi dicet qz si eis male e hi to acrid qz ipos pr
pria deo deseruit Hrm obice Egesippus li. 5. sic dicebat deo mgt uob
deseruit qz pretatis cultu deseruistis sperastis eid Dmm si quo vos defe
dat migrauit ad hostes que a colebatis romad venit. vos at offendistis
Her enim qz dirigut iudeis existentibg i captiuitate roanoz Hm ihs
Dic. No i multine si i timore dni Abraha petrau egyptiu. dormiebat
abraha et torqbat. pharao Moises qz egyptios orabat Josue &
deum. Ezechias. no cotuta si amore pualuerit qm no i multine exer
citq belli victoria si de celo e fortitudo (vt dr. 1. Mach. 3. et Judic. 8.
Si deo nobiscu e cur cur applicauit nob Hr oia. s. mala. qi. d. qm ma
la no sint qui ad deos sut p fidem Ctua ppt. Augo. epla. 9. fidei vide
impugnatoes st allaqt. Ctui enim aust sunt fidem vpriana impugne
int pcur sit fide tres militu. tres vitq. tres iudicis. a regib. qbus
vana lex gmedat exhibeat pro laboribg tlem meritude sint fideli
pmittat. mo sit fidem lex. gmetia benuolentia ustitia atq; gur
dia pdicat Quid enim Hr omnia hoesta sut fortasse tm ignara mob

fit grula ai illa audit ratione ꝺ̄ꝑ igrat illaq; ꝺ̄c̄ trusat exprimẽto
q̄ nō videt Hoc igit⁹ igniminiā redarguit Aug⁹. li°. 22°. de ci. ꝺ̄i. c. ꝑ.
dices Stultū fore eos q̄ tradunt⁹ postulare ratiō; ꝙ i nālibꝫ plima
fatem⁹ quoꝫ ratiō; igrami Cur em̄ miraris si audis trapꝫ igne re
mari nr̄m gliumi Nam talie mōtes vsq; mic et dissipēs flāmis
estuat et integri psueuerat sic igit⁹ asiat⁹ ome qd̄ audet Nō i ē in
tredle hoīm corpa sempitno supplicio i igne puniri sn̄ dubmēto.
Vn ibid. Aug⁹ Cruis mā̄t h deꝫ dedit tarn pauonis ut nō put
fiat ꝙ tn̄ auditu mēdibile credet⁹ Iudt ut cap⁹ cartagine Hr̄ anus
erecta rosta nob apponet⁹ de ꝙ pectore suaui ussimꝫ nr̄ tn̄ pulchꝫ
aliq̄ mucio Vn̄ ꝓ ꝫ dies plꝫ q̄t̄. vvvv. nulla cōrupcō iucta ē n̄
q̄ aliq̄ tulit corpꝫ siciori⁹ et grauiorib⁹ fuit Cui mā̄t Aug⁹. dedit
palee vt poma matū maturet vel ut obrutas mues fuat Quid
ē ꝙ ignis plerūq; sit colore ligni deniger et lapides dealbat
Quid ē ꝙ aqa frigida q̄ immicat⁹ igni talem feruē facit oleū tū
q̄ magis fomes ē ignis nulla sui ꝓfusioe feruē fit. Nō em̄ si aliā rē
rigor⁹ legeremꝫ suie audiem⁹ et i mrm̄ exprimẽtu veire nō possꝫ pro
fecto vl mēdaū ꝑsumes putaremꝫ vl grādis⁹ miraremꝫ Quid de
magnete dicem⁹ qui ferꝝ rapt⁹ si tn̄ adamas ei aduigat⁹ tur ferū isꝫ
rapuerat mox remittit Nr̄ Aug⁹ Que cū hīt addupi q̄ nō est
quoꝝ de experiena eoꝝ q̄ tdunt⁹ nr̄m in̄ edenda sue exprimẽto si credat
Vn̄ Gen. 14. de Dz abraha credidit deo et ꝛpūtū ē ei ad iustica ic̄

De consolatione spei Ca°. 4.

Spes gsolat⁹ mētem vmes vmes eleuat labores pauet⁹ fere largit⁹ Vn̄ deū. i ypolico.
Q̄ spes amātū credula. Et Lucanꝫ li°. 2°. dicat mā̄t sperare
pbet opanti vtres t̄minādi opꝫ Vn̄ Ouidiꝫ li°. epistō. Spes bōa dat
vires Spes bona solliato vita timore cad⁹. Fallit⁹ augurio spes sepe
suo Boēbꝫ vis appet q̄ spes ꝙtudat opanti qua deficiēte tepestat Vn̄
Tybullꝫ li°. 3°. Spes fouet et melioꝫ tras fore semꝑ agit Stacꝫ ꝑ spem
spant oēs bonū eis affuturo Ex fluola spes ē illoꝝ q̄ bonū exptat
qd̄ ꝓmiseri nō pfundat Vn̄ Goltherꝫ. i li°. de gestis alexādri magni Spes
quā mētu nō pueit a spe deuiat et vez dat ei ꝑsuptū nome Cur em̄
i eo speras qd̄ t̄ mōto arēdē nō vis Cur em̄ speras n̄ desideras. cur
nō optas Sceuera nō optas si habenti qd̄ petis nō subseruis Q̄ vana
vana spes mltoꝝ ē. plēs em̄ credit deū ꝑmiū eis q̄ precepta ꝙtēnut
Aly ꝑ inuetutē ꝓtrahut dies absq; opib⁹ homīb⁹. et i diebꝫ senectutis se bn
facturos ofidut. Ex quib⁹ de longeua vita securꝫ ē Stulta q̄. ē q̄ spem
i vite sue diurnite ponit. et qui sub spe vite alterius successioꝝ hore
fidit Stulta etiā qui suis sōpnis spem adhibed⁹ ēdt bonū affuturū
quos od redarguit Catho. Sōpnia mā̄t ne cures nā mēs humana q̄d
optat Deꝰ vigilat sperat ꝓsopnū tedit ad ipm̄ Stultitia ē i mōte
alterius sperare salutē Spa longa t̄ vita ꝑmittē noli Scīptū i gēdere
sēt⁹ mors torpis vmbra. Nō igit⁹ hr̄ spes habenda ē. si illa de qua.

ꝑha Bti qui sperat i dno spera i eo et ꝑpe fanet / plev at i deo span
no ponit ſ abiecta spe future gle Ome ꝙd possit hor grudm lizet
vand accipiat dicit end Antiliad causa ꝓ michil ea difficilio ꝯ dif
fere grudm qd vero e de hjs qui visa tm̃o credut et liete span
dis aios suos mme allicit. Dicit enī ꝺ Ouidi 3o de tristib Demiſ
no possid nulla ꝑare salutem. Cum no pene causa lenta mee ſ
em plim dicit did em affligat se tam hec ob negat et qd puch e
de salute no spant Vn vt dicebat ꝺ Ouidi li o de ponto Et m̃uis sit
semp mihi debita meu magna tn spes e i bomitate dei sta teste.
Pedulio i carmine pasthali li. 2o. Nil mgt difficile e ofere deo cui
adest facultas ut str posit planare turma mitigare turma dira et
qrsd natā negat se iudice pstat / et i carmie de mediatore Hic homo
qui deo e spes e antiqua priorū Spes i fine pvo hic hō q deo est
Et nia ſ spes fuit antiqo patrū Et end spes final ustor ad et ipe
hō et deo e deo at spes oim hom ꝑfitē. Vn Oratius li. 2o. Certaz hu
manā tm̃ndit gnidia votis Hor finale e pstare deo tui mib dsp
Hic potior qi neo putat. Stulti go qui se bona habituros diffidut
ea si fierent ea q dicit Qi fortasſ ideo qfidenad pdut qz trassant ei
piut et qd possident pdere metuut Cont quos Sen. ad lucillū epla.
4. apd Cathone nem̃ inveni turpiditatis fine. end si ad timorē remedia
qfere. Desmas mgt timere si spare debeam. qz str illi ei tore vi
uut qui semp spant ea q sperant no sut spant i eo tg e prude tuti
felices em essent si spe promissa vanoz fiducia tota i dno apponēt
Nam teste Sen. 12. Ille brissimq e et sperare sui possessor q trasfimu
sm̃ sollicitne expitat Inde dno i exo Michil solliciti fit. De hjs i qb
spes i mndo posita e. labilis enī et caduca ſ pauptas e expedita
et sincera ut post Sen. Epla. 18. Et tu reo granges tot pm̃ alios
gregas Reo lidor opulentissimq esset. ab apolline petit an aliquid
mōrlud ipo felicior eet vocēq audiunt Sicera. Aglau. sophidum.
et felicioze qm̃ tu Aglau pauperiq etateq senex et tn sui rapi
netas mūs excesserat Iuuio vero cur felicior eet hr erat qz paup
iste senerior. Reo vo pfata i fortuā timidior Deo Lucrq li. v. O vi
te tuta fortitas pauper Et Juuenal li. 8o. Contabat parcus cotā la
bre viator Itaq i diuinis spes millatenq qstituenda eo qp ipse nulla e
securitas. Vn Tibullus li. 1o. Diuitias alat ille ferus sqgat aurea Cretem
labor assiduus vicino terreat end hoste. Et sbdit. Me mea pauptas
vita traducat i arti Du meis exiguo lucrat igne foci. Et id li. 2o.
Ipse me tenera nutrat ne lidig auriser arnus Per quas treqz sistret
orbis opes. hr aly rapiut lucrt pauper cultu Senno cuta mittere pos
se frui / Et rue ora gelidi mittā i extremis fore securate i qbg tn seue
omēq spem sua qstituert Et m̃ obrem n spe fallar sua eo qp i bonis
etnis qstituroz fieri affuturā pstituit i qz spe ois qsolatō solidat Et

Prima de nichilo ẽtur et nõ aduers. de potẽcia de ꝑpetuitate
materie vt ꝓles puta. ꝙ ḧetici dicẽtes aiã ẽ ḡnr de spe vite
aiaꝝ ẽ corpe ḡnati nãli semie ꝛõruptoꝝ fidẽ Cap. 6m
corpe ꝛõrupti Itaq; pz ḧat vnd nulla alia sperãtes lubricitate atq;
voluptatem sũma felicitate ẽdicit Cui opmionis fuit Aristippꝰ
ut ꝛ plibꝰ passibꝰ nãrat Aug. li. de ci. dei Petalibꝰ logt. Tullius
li. 2o. de tusculan quibꝰ vides mꝭ nõ mullos pcume timidos gle ml
tos ac libidinũ suos. Et pollicrat li. 1. c. primo ꝙ mundũ mat. dñe
si sint nature varias ꝛcutati fuit causas et qꝫ mala ꝓgnantes intu
mescit ꝛtroversiaꝝ bellꝰ ḡre dei ff decreti fuit diu alleuarẽt. Vñ Ad
vo. s. Deꝰ ullis manifestauit Et tñ euanuerũt ꝛ cogitationibꝰ suis et ob
scurat ẽ cor ĩsipiẽs vt eoꝝ dicẽtes eñ se sapientes stulti facti sut
ꝙd eñ si phy natãli dictamie dicẽ teneãt aiaꝝ ꝑpetuari ꝙrum
ĩsup si pz ḧat vnd alia nõ debeas sperari qꝫ legebam mip Aules
li. de pomo dicẽte aiaꝝ vnuscuiꝰ suo deberi ẽtori quãge hore qꝫ vnue
te affirmat aiaꝝ humana ĩmortalẽ. Ille plato mthymeo dr qꝫ aia giur
ta ẽ corpi ad hõ ut sciãs et vtutes seruet. Si aũ pecit cũ sectuore
magno a suo creatore benigne recipiet. si aũ nõ relegabit ad infima
Ephÿs ubi grudiũ qꝫ nãles phy dicẽ tenẽt seu cõãt humana aiaꝝ
creari et de nichilo fi. et qꝫ assẽtiri ipaꝝ aiaꝝ ꝑpetuã. Vbi ꝙ ampho
ri declarande ẽtuor offerũt rationes. Prima qꝫ aia ẽ indiuisibilis. ergo ẽ
ꝛruptibilis. ꝓna clara ẽ. qꝫ ĩdiuisibilis nõ pt alterari vl attingi ab aliq
corpali et antedens patet. ꝑ Aristen 3o. de aia dicẽte qꝫ intellectiua ẽ
simplex et imixta et ꝑpetuus Ille pz ratione qꝫ aia ĩtellectiua ẽ locus
specũ ut dr. 3o. de aia Si ergo spes loci nõ occupat ut deducit. sꝫ
qꝫ aia ẽ indiuisibilis. iqua recipiũt. qꝫ qdlꝫ recipi. ĩ aliq tripli admodũ
rei recipiẽtis. ꝫ qꝫ species nõ recipiat occupatiue satis patet. Exemplum. n.
ẽ tu ebes ut dicat species seu ingressꝰ loci occupare. Ad hoc dicere
oportet. vnd multo sapiẽtes nõ posse sapientiores fi. qꝫ sui ingressꝰ lo
cũ ei⁹ aiaꝝ occuparet Ita qꝫ nouꝰ ingressꝰ nõ possent superaddi qd. di
ci videtur ẽ Ideo dicebat actor supꝰ principio qꝫ aia nullũ locũ
occupat Secunda ratio ẽ qꝫ aia libera ẽ eo qꝫ hꝫ liberũ arbitriũ vt
pz ꝑ boeciũ. 4. de consolatione. Ingt. nõ subest influentiis superioꝝ
et qñr nõ ẽ ꝛrupti. Ad si eis subesset tũc aia tanꝫ bruta sẽm
sue sitate influenaꝝ necessitaret. ꝙ opponit exponit. Ingt. Sen. i suis
tragedijs li. 8o. narrat qdã grã emia mãlia ĩ certis legibꝰ stabilita
sint quas nõ possit relinqere Ego vero nullas hꝫ leges quas ifrin
gẽ nõ possit Concludam. 3. cũ Arist. 2o. de aia. et intellectiua ẽ quid
diuinũ ĩpassibile et imortale Tertia ratio ẽ qꝫ aia seu intellectiua
reflectit sup se. qꝫ exprim. qꝫ aia cognoscit se cognoscere ꝑ actũ ẽflexum
qd nõ pt fieri alicui potẽcie organice seu corpali. ĩ aia ẽ spiral rei.

et ḡnl' ĩcorrupti. ¶ Deo dr Ar. . . . de aia q̄ mīs. . . ē sēpata ab alijs
potenȳs sicut ꝑpetuꝰ a tēcupti. Et ĩta ratiõ q̄ iustitia ē vtutꝫ
ꝑfectissima vt dē. hō. ethy. dr ĩ maḡ. q̄dē ꝓmo enti. Cui rḡ eo
pmꝰ ĩ vita pñti ples impios sublimāi et iustos calūpniāi et oppmi
Nonedo ē gḡ. vita pḡ hāc vitā ĩqua iustitia vmq̄ fiet. Alias n.
diēs optaret vmīs sīd pustitia nō ẽgulari atq̄ supmū audire iusti
tia nō illustrāi q̄s ĩtredi. le appet. ¶ Ephys igit' ruinis grudere
possimꝰ aiaz esse ꝑpuā. Aliaꝫ vitā pḡ ista debere speraꝛi. Eccl
se. q̄ aia de potētia materie nō eduit' ex nouo de nihilo cat. ut puꝰ
nōbā. Deo dicit. Themistiꝰ phꝰ. q̄ int' ora mirāda ĩ rbꝰ mālibꝰ mi
rādū ē de aia. hō em mirat gmētator. Auctoris p'. de aia. hys tn ratiōb
nō obstantibꝰ ples mīsterū hō vmtat' mūdi ĩ padysū elegerit. qui
similes sūt tygridi de q̄ mirat. plin'. mālus q̄ a venatoribꝰ p̄ sperula
fregit' deripit' Cuiꝰ venatores catulū suū deportat ipe tygris vēa
tores insequit'. Et in via ꝓiecta iuuenis ĩ eis sua silitudine ꝓspicꝰ ca
tulū suū putat se mouisse. sicꝫ catulū suū ꝑdi et deportāi pmittit
Similit' fecerūt mūdi amatores q̄ leticiā vanā cū hūerūt padysū
inuenisse ꝛedūt. Et ita catulū. s. aiaz eis collatā dapnāi ꝓmittat
Dñ venatores sic dēones humana fragilitate ḡsp̄ceo ego ocio ꝓiecta
huāe vanitat' ꝓpōnt ut eoꝝ delectū atq̄ fletū studeat. celsitꝫ fel
icitate atq̄ ꝑmittant ꝛc̄ De caritate & bona amicicia Ca'. j. A'.

Amicicia oīb bonis exoptāda ē bona si fuerit. Cui vero bona ē simꝫ
bonos optinuerit. Alias em amicicia nuciuari nō met' Cum a
micicia ꝓfitissimꝰ egroꝝ diuinaꝫ ē. Inimicoꝝ at fedꝰ nō ꝓfuit
sed vile ē. Ergo amici fuꝫ studeamꝰ amicicia q̄ ĩ xpō sit. Cui ꝑpabimꝰ ĩ
ſpu mutuis subsidijs atq̄ adutorijs. Cui erit cade voluntas ide desideriū
et quid em melius aptabiliꝰ hys et cum obrem dēi. epla tertiana vndecīa
dr. q̄ vbi ē idem velle et nolle ĩ dulassimū mane ē. et cum grauꝫ ꝑsuad
et voluntatū vnanimitas tūc triuli amicicie statuizant. Vñ Amb'. li.
3. de offic'. dr. q̄ nullos pretuit ē amicicia q̄ fuit ut supior inferiori se volū
beat eqlem et mīor supiori. Inl' em dissimiles nō pt ē amicicia plu
rimū tn amicicia fallax ē et ĩmometo desinit. Et iō Eccl'. xij. dē q̄ no
ḡnōscit' amicꝰ ĩ bonis nec inimicꝰ ĩ malis. Qui leo amicie hoc ē vt nō plꝰ
vt minꝰ velit diligi q̄ diligat ut inq̄t tullius li'. j'. c. 18. Nempe bñs dugꝰ
li'. xo. Verū amicū se habuisse narrat. Vñ ipo mortuo plangebat eum
dicēs q̄ ꝑdiderat dimidiū vite. Et ĩ idē dr. q̄ nō ē vā amicicia nī fuerit
ḡglutinata tūtate xpi. Huius em amicicie xpūs exēplū dedit. Cui xxxij. Nō di
co vos seruos sed amicos. Vñ Dēn epla. 107. quedā plangēte filiū re
darguit dicēs. quid inquit facēs si amicū ꝑderes. Hec' humilit ille
ſpei sic plangit. q. d. q̄ filio ꝑdito ē amicꝰ si verꝰ fuit. Quart tn dicit
Tullius li'. j. de offic'. c. 18. Qm amicicia nulla pestis maior ē q̄ adulacio
et vitiosa simulatio q̄ vē indicio tollit. Vñ Augꝰ. 10. confess'. dr. q̄
amici adulantes amicicia ꝑuertit et inimici litigātes plurimum

rogat nr̃ tñ amici sut quor bona diuidut. Ex tñ sanct dr̃ 9. ethy. et
ꝯmentator ibidem Amicꝰ ē alt̃ vna et ona ꝯmia Nec ē amicꝰ ñ amico
vi sun ꝓbeat vt ꝑit Tullig. v. ē. Et aug. 2. confeſſ dr̃ ꝙ amicicia dul
tis ē ꝑpr̃ vnitate animor. et qui amicꝰ ē dicat vt amicꝰ ona ꝯfert ꝑ.
tñ lex amicicie ē ut ab amicꝰ honesta petag nequit Tullig. v. ē. Vn vale
rig li. v. t. 6. de plibg narrat ꝙ vn9 ꝑ patio hostibg se obtulit Cetez na
rat de duobg q̃ dicebat hamon et pythias ꝯliter cũ dionisio tyrañ
voluit vm̃ otinẽ. alius exposuit se morti pro eo qd̃ ei vidiss tyrañ
admirata supplicid trmis. Et aug. x. confeſſ de amico loquens dicebat Pe
stio nequ an vellem pro illo mori Que em̃ legi de haureste et pylade q̃
magis eligebat simil mori q̃ no simil viue Etem̃ si attendag ho ex nã
amari dr̃ Et tñ dicit Ceci. li. de benefic. c. 18. homines nequ facunt vng
ues neq dentes terribiles ꝙ nudg ē natg vt nulli videat inimicꝰ Et ho
gludat ꝙ societas dedit hoi domid animaliu et mꝑiid genꝰ hijs utiq̃ ramo
moibg patz q̃ta sit societas et amicicia quã primi vetes hnerit Vn fert
de duobg mercatoribg q̃ se ita dilexerit vt cum eoz q̃ egyptig erat uxore
ꝑ ad pulcherima et maritatꝫ alteri amico reliqret eo ꝙ ipig amore lan
guebat. q̃tñ uxore ipe egyptig miq̃ ingruebat In pressu vero tpis gtig
egyptiꝰ ꝓpter homicidiu morti q̃ deprimari. qd̃ sues amicꝰ q̃ benignu ani
mat sibi sustepat vult dicens homicidiu se fecisse et loco illig se morturo
obtulit Cupiebat em̃ ꝓ amico mori q̃ videre amicꝫ mori inuenatum
Deo sapies dicebat Si inueris nequ amicu fidelẽ s. t. q̃ sic anã tua Sed
reprobadi sut hij q̃ amicos querut ut ab eis lucra illicita obtinerent Verum
teste Tullio lex amicicie ē vt no rogem turpia nr̃ facinag rogati Cui ex
tendere iudi qui omẽ putat amicos Deo sapiẽ. Multi nequ sit q̃ pati
fini ut vnꝰ sit q̃ siluarꝫ exmille sibi amicꝰ tuus. de q̃ attendas ꝙ bonꝰ
sit Na mortuu genꝰ infortunij suas ē gtigisse si de ꝑfido amicu queras
q̃ si amicu tenere putes ei no heas Et nequ quoꝝm malos ꝑfidag cateꝝ
amicicie fœnerationiq̃ fœdere s. miscere adhẽt q̃ primi q̃ fama utuosa ꝑ
mulgat Dezotij teste Tullio li. 3. de offic. Quinctus nequ fictio ē bonꝰ
amicicia Vn Azolas 8. ethy. describit tres ſpes amicie ostendes ipas
q̃ssẽ i ꝓlici gne bonꝰ Dic i amicicia i bonis ē Vn Aug. x. confeſſ simil
p̃ principiu dr̃ ꝙ no ē amicicia ñ nisi hoibus cognitis cognita Et qui em̃ ex cognita se
no amat sibi de nudo cuz de ꝙbꝰ Homie q. de Dic amicꝰ fraudulent̃ incedr̃
Ales no cauta Et vtilita sepiꝰ fallerat. nec id Ouidij li. de ponto vulgus
amicicias vtilita ꝓbat Ex̃mobrem illud amicicia mime ducat a falte
nita ut ꝑpe vt ꝓcul nec no ꝑsuerat. ic̃ De vera amicicia et eius uti
litate Ca. j. octauu
Este Tullio li. de amicicia
Amicicia omnibg rebg humanis ꝓponenda ē Nichilq̃ ē nate aptiꝰ
magis queriens ad res ꝓsperas vt aduersas ꝙta sit vis amicicie
Et subdit ē aut Amicicia nichil aliud ñ diuinarum humanarumq̃ rerum cũ be
nuolentia et caritate assensio Et ib Tullig i rethorica 2a. Amicicia est
voluntas erga aliquẽ bonarꝫ rerum illius ꝙrum gratia magis optat ut pari
voluntate erga quo apte appet ꝙ amicicia caritate semp ꝓtendit Vnde

n In malis

ſecūdꝫ phꝫ ⁊ quid ē amicicia ēqlitas aīoꝝ ⁊ quid amicꝫ desideāle
ſō ⁊ vīs apparēs īfelicitatē ꝛfugiū īdeſmeꝫ felicitas ⁊ empe amicꝫ
raro īuenīt̄ ī penuria ꝓbat̄ et īdeſmentꝫ amicat̄ Alias ēm a
micꝫ nō ē Aliqui at amicꝰ ſe dicit̄ cū bona dederit q̄dam ꝑ amicꝫ
nō ē n̄ te ipm amꝫ dederis ⁊ Cen li. v. de bñficijs ⁊ Testis q̄d ſt
amicicie p̄cium ſi nō intelligſ te ei dare q̄ diligis rem ſeruil ⁊ cād
q̄ nō alicubi magſ deeſt q̄ vbi credit̄ habūdāt̄ quia ſic ſepiꝰ īdut̄
magna amicicia vbi nulla ē ⁊ Veruīt amicicie minꝰ omꝫ ītutū mue
ra gerit et q̄ duo ſunt ad cōmd redigit miraculꝫ paritate dispares
vnit. ⁊ Caldiꝰ ī phemio ſtīp thymeū plomb Tanta ē magſ vt
optimoꝝ vīs amicicie q̄ paricīat̄ res eoꝝ ſē ⁊ ſe diuſas in alt̄ eo
amicꝫ altēi voto gplanti opib̄ admīstrat̄ affert̄ ⁊ Nulla amicicia multos
dispares tradūnauit ⁊ Ter tū vera ē amicicia eoꝝ q̄ q̄ſdam ſtulte di
ligūt atq; volendo amicicie domū exhibere ſepoꝰ dapnificāt̄ et co
rūpūt quos redargues Catho ſt. ⁊ Diligē ſt. alios vt ſis t̄ caꝛ amī
cꝰ ⁊ Cur bonꝰ eſto bonis ne te mala dapna ſequāt̄ ⁊ Vlis vḡ abſt̄ amicicia
ꝑ vera et discreta nō ꝓmittā ⁊ Cuna teſte eoꝝ Cathone Nullꝰ ē tā
no mitꝫ atq; amicos ⁊ Et li. Caton ſtoicꝰ ⁊ Quidq̄d ꝓfāri hō ē q̄ p
micꝰ ē capi ⁊ Nichil ī amicicia cotidiꝰ michil ī rebꝰ humanis desiderabilꝰ
⁊ Cicꝰ tuliano ca. 8. ⁊ Nō repio inq̄ ī rebꝰ humanis ꝓstare magꝭ amicicia Et
subdit̄ ⁊ Quid end foret humane gnēi felicꝰ q̄ſ si oēs possent ē amici
cia ēm mala dissedent ⁊ ī ꝓn. ſuprā tū dr ⁊ Quid dulcꝰ q̄ hꝫe
amicū cui ſic oīa audias q̄ ſic credas ut te cui ſt. loq̄ar. Vt trans
multi tres annos hꝫe voluerit et ipi tres ē nō pnt ⁊ Tullꝰ li.
de amicicia allegato q̄ſtū potit ſentēcia Durā pacē amicicia pdē
nī amicoꝝ fidēl et q̄ſtas adhesio fuit. ⁊ Cen. in Tyeste Quos vera
amor temuit tenebit. ⁊ Aug. Cesar amicicias nō facile admīsit
ſ. q̄ſtatuſſe retinuit ut refert Suetoniꝰ li. ii. Nā amicꝰ nō ē qui
cito deſert amicū ſed amicꝰ ē qui de amico cito male iudicat ⁊ Vn
Tullꝰ li. de amicicia Boni viri et ſapiēt̄ ē hꝫ duo dicere ī amicicia
ꝓmū ne quid ficte vel ſimlatū ſit dicā apte odiſſe magſ laudā
ē q̄ occte ſmaꝫ ⁊ Deꝫ ſuſpicioſꝰ nō dr eſſe nī eſtare aliq̄d ab
amico eſſe violatū ſed tempe qui ſuſpicat̄ tā amicū dicere nō arbi
trat̄ ⁊ Hec q̄ſt verbales q̄ſt amici q̄ tpe nichil ī recredit ſ. nichil
diligit nī q̄ſtū bñficia ſuſtinuit tū ⁊ Valeriꝰ li. v. dicat Omnem
fidei amici ꝓpue madūſſe rebꝰ aḡſtib̄ ī q̄bꝰ quid q̄ pſtat
a gſtanti benuolentia ꝓficiſci Nam q̄ſtū bñficiū ad̄ mercedē
ſuſpicē caret Absit tū ut aliq̄s credat amicoꝝ occasioē ſe ꝓmere
posse ad obſequia ea debere agere q̄ ꝓhibent̄ Nam teſte Tullio li.
de amicicia Nulla ē excusatio peti ſi amici tū prauerſi Nō dr ī
mal amicū obedire amico ⁊ Nā rat Valeriꝰ li. vi. q̄ tū Brutꝰ
amico mdigna petenti nō obedīret tūc amicū dixit Brutꝰ nō

ē opꝫ amicicia tua siqᵈ nō facis Cui Tullius ymo quid mⁱ tua si ppt te
aliquid i honestū factuꝝ sit q deo tatho erit et ꝛ̄ustū ē petito vl qⁱ vi
deat honestū Nā stultū ē petere qd possit iuste negari Nō igⁱ cōgrit
amicicia tm̄a pse mutuo omitti Nichilomⁱ testa Claudiano i maiori
milte delicta neqꝫ fuere amicicie Quia sic amitteꝫ sic multi occasione
ptātⁱ hō tm̄ absit Tullio li⁰ de offic⁹ amicⁱ nō debuē q rte posse et debuē
q nō sit equid qd amicicie officiū ē Vel qsidē iuste amicⁱ armato iusticie
dē ea p̄ponēdo q̄ possessio ornet breuā Vñ Ordomag li⁰ 2⁰ Nō magis
cordi est dē q̄ voluptati ager tū additibꝫ amplis q̄z amicⁱ q̄ vicinꝫ
sibiipi eqlis Vbi em amicicia paritate ptendit Qui i par ē amicⁱ t
quo ppoas amico tuas opes si te sibi vl sibi pare plꝫ opibꝫ diligas
Nec em si feceris nr̄ pcibꝫ nr̄ amicicia ē Cū Galtherꝫ i alexandreꝫ
dos li⁰ 8⁰ dicat q mter eqles et mⁱ pares ē modꝫ amoris Diligaꝫ
aūd equo amicuꝫ morbꝫ sanū eligamꝫ ne vicioꝝ imīnēte tpitudie
amicicia deseruē ure optent Nā q̄ honestū ē amare ñā postulat qd̄ at
obliquū diu diligē ratōi molestū ē Vñ Tullius li⁰ 2⁰ de offic⁹ Cuius rei
ad rpm qd honestū dericiꝫ dicig pse nob placat Denīq illos i q̄bꝫ hō
ē arbitrⁿ nāluⁱ diligē rogⁿ Et li⁰ de amicicia Nichil ē tā aptū na
ture tuēdꝫ quā ens sic amicicia si hoc sibi debere i solis bonis esse si p̄or
dicant qui de amicicie fidꝫ seruare reuocāt Nā mīme attendē quo dili
git diuīno ei⁹ sub tytlo p̄fitent nr̄ attendit si bonꝫ si ducis et obsequio
p̄digꝫ Qui at q̄ possident rpōz sūt ut gratiā nō audeat n̄ gratiādo sua boa
ampliari videat Amicoꝝ tm̄ omnia dicⁿt q̄ntare fore Vñ Heretig i adel
phos Verbꝫ verbū hō ē qua de amicoꝝ itē ē ona Et Salustⁱ i catilinaio.
Idem velle et idē nolle vera amicicia ē Itaꝫ si quis etiā a culpa va
cuus i amicicia p̄uoz mutēt cottidiano cōsuetudinis fabule similē
cetarē efficiat Caueat i q̄ amat ut que diligⁿt bonꝫ sⁿt i malos trāsmi
em amicicia nō ē Vñ idē Salustig i gurgitino Nec eidē q̄ dixē mⁱ bos
amicicia et mⁱ malos fieri ē et nō amicicia Quod em amicicia esset
ex q̄ p̄tm eos culpat Nempe vni vicio aliud tēgit et si quaꝫ fuerit
amicꝫ forte supbo erit si at supbꝫ ma supuenerit Nulla em ē amicicia
cōquo pcto maneat Quib em diuisit angelos amicos Cupbia Ille
fieri p̄mos Auaricia Cū et plebs q̄ et putāt amici sibi exemplo dis
soluit Nam it amicos de fore facilitas sīn temeritate gratis sīn cupidⁱte
Vñ Een ad Lucilū epla 8⁰ Cōsensu rez om mitⁿ nos fit amicicia
Et subdit Omia tu amico cia amicꝫ habebit Nā pitagorica opinio
fuit Amicoꝝ omia cē cia et amicū alterū cē sēpm ut refert Hieronig
q̄ rufinū Vñ Ouidig li⁰ 2⁰ de tristibꝫ Hec duo corpibꝫ et mētibꝫ vnꝫ
erat Et Hoāt de amicⁱ Et Oratoꝛ li⁰ 2⁰ Repellit discordiā eōr i diuīsa
trahens cū spe efficit vnū q̄ vnitaⁿ exconcordia venit Concordia vō
i bonis e Vñ Epigrammatū Aphorismꝫ iustissimꝫ plurima e gaudia
pariꝫ Quigⁿt posito inqrāg q⁰ pacto q̄at vera amicicia recitauē au
diamꝫ Ouidiꝫ li⁰ 2⁰ de arte amadi ita dicēte Vt inq̄t amer amabilis esto
Dulcibꝫ vis alliciendꝫ amor Vñ matheꝫ li⁰ de thobia Est bruuio digniꝫ

amoris amor Et hecaton Etorta Si vis amari ama Exabo appet q nl
lo l3go amor tā uo rapi sicut amore q obsequor dulcesc q fuat3 Vn ratho
Vnde tu postis ihū rede sodali Obsequo dulcet q̄m timet3 amici ira o
dii q̄at gordia nutrit amore Qui q̄ fere dicit paret amicū Quisq
mutuis pauetq amicabil quitq ē fuat3 Verbisq; hemuol exhorta
tor ibo et usq mihi patribo mt3 sapietes amor solidat3 Vn Tullius li.o
de offic. Vita uitio q̄llia simoc exhortatores ihū oburgatores more
i amicis viget illaq ē iocudissia amicitia qua silēs cuiquā ferr
mercē si libeat redarguē amicū q redarguito amore plata sapieti
placet Cetera fusitem3 cui inter thoros amicie nō parent Aut em hy
mes fuit q̄les nō fuere Aut retrō sic n3 pres pites mutuo dixerut
q3 absit Quid i3 detrō libeat nō obtent n̄ q̄ placitab voluntatū et di
simiū desideriorū amicitie detrah3 illā teste Oratio fluuio Cicerut
hylarē tristes tristem q̄ iocosi sedatū talem agile gnē q̄ tmisi sobo
res hybuli media nocte phalerū Cicerut porta negāte porta Stoi
cosi obstenet nō amat lubrici tostos Quē obrem appetitu vale
fundit3 amor Impie i3 nō fidē exhibebit eo q̄ suū amori impedimētū
hūt Vn Plautꝰ i aululeria Comicꝰ bachor et iocā struola nō sic
ut amore pareat ut mihil diosiū daret. Cibo i3 ieptis desidie vere
dilecti gdiat3 sepe Curso cōcussi fregit3 quosdā fore amicos nō hoim
q̄ munerū sed fuit sodales nō amicie sī fortue Tercie amicitia tēpe
rem. ad Lucullū epla.9. Qui vtilit3 tā assipta ē tam diu placet q̄
diu vtil fuit Nā tm̄ iuntos amicos turba circudet Cū tm̄ cāsos so
litudo ē q̄ tlos fugiut amici pbant3 Vn pharo i sentencijs suis Dis a
micū exopti calamitosū fias. Et q̄tulo cū li. Terētius mq̄ cū diligit
eo exprimēta nō hūt ni felicitatē Ples em̄ i felicit3 diligit sī adiucien
te mfortunio dispert q̄ deest fortuna gnī eo amabāt: Vn Hoc li.o
de.9sō. Tuenti felicitas amicū fec3 i felicitas facit inimicū Nulla
pestis efficacior ad nocēdū q̄ familiar3 inimicꝰ. Nā tā efficta amor3
inimico si desint zelo antiquo Nā tarquinio exilio dato tue p3 q̄sunt
quos fidos sciut amicos In pspitate em̄ nō q̄ficiat ut nārat Tullius
li.o de amicitia De tlibo ait ouidius li.o de ponto. volgo amicitias vsꝰ
pbat. Tuetur tm̄ put subdit idem Ouidius Turpe segni casu et fortue
tēde amicū Et n̄ sit felix esse negāe sciū. Vn q̄ Ouidius i exilio
posito li.o de tristib suis amicē. dicebat Vix duo tres ve michi de tot
superst amici. Cetā fortue nō mea ēba fuit Illud amicie sēm et
venerabile nomē. Et t3 pro vili sub pedibo q̄ latet Vnus ecce felix mi
tos miābis amicos Ipa si fuerit mbila solo ex3. Et petronius. Cum
fortuna manet volūt simulāt amici Cū tendūt tpi vertere ora fuga
Qualis amicitia. Tuetur ficta ē. nullius p̄ nullaq̄ solliciē q̄reda
ē. Nam teste Cathone. Una dies q̄lis fuit mostrabit amicos. Pth
Dolor tm̄ vt3 Scathetis i li.o. de Thobia. Fluctuat ad fessū venalius
amicꝰ egrotāti Verū vere refouet nec fabricata amor. Et Martial
tocꝰ Hic q̄ mesa tibi q̄ tēna parat amicū Aprum amat pplos

et sm̃o ostia no te tam bñ sirene nr amicꝫ erut ¶ Ites em̃ amici sui
empticij sm̃oibꝫ qꝫ tnime quigut mete vo vl fratis nnme adherent
Vñ Tybullꝰ li. 2o Ne nos decipiat pdonia blachia tollo Ne capiat
planda sordida ligula ꝓte Cruia sctꝫ scꝫ tibꝫ e cauēd Vñ sedulio
i carmie pasthali li. 2o Traditor ĩmittl.t no mittis fer ꝫditor ĩpe lat⁹
Cꝛud sond sm̃ilas et amica fraude salutat Hew ales ip̃ fracti amici.
Ad pnitꝫ fauet et pꝰ tergꝫ insidiat. Vñ Horatij i li. simonid Abstet
q̃ rodit amicꝫ q̃ at defendꝫ alio tpate sodales finge qui no visa pt
amissa carē Hinc tu romae sdule caueto Nā cauēdi sunt q̃ nr sectu
tenē stunt nr assiste laudibꝫ n̄ pnitꝫ eis osiliu utꝫ distēdat ami
tiria q̃o finis nitatꝫ e Vñ Tullij li. de amicitia ꝑ capiedꝫ e hoib ut
si i p̃uoz amicias ĩgnat mideat ne exstent ita sꝰ allegatꝫ ut ab
amic⁹ i re publica pratꝫ no distēdat. Cruia nulla e tenēda amicitia
q̃ recto no fint fine Omm at finio deq e sode ꝫ certa debet amari rō
Vñ e amicꝰ q̃ pfunte amicꝫ De correctione caritatiua
no cōgit Amicia em i vo ce st. ꝑ ivo Ca. nono
nd e si pcta libet ꝓmittit Vñ futho · Cumꝫ mones aliꝫ
ner volt se ipe monei Si t sit cara noli desiste reptꝰ Hzd nosti stim
no vite noli tuā Ne videare malos imitari velle tacedo volnā dd
sanas dolor e medica doloris Cruia teste Oratio i epla. Et negꝫ
certa solent remedia sume vnes · qꝫ pcta no correcta de facili ēsunt
Deo Tullij li. de amicitia Monedi mist sui sepe amici et obiurgadi
sꝫ tꝫ vt mont acerbit et obiurgatio gratia careat et tue benuole
fiat. Hetibꝫ mos e hodie plurid cōfugi nolle Quis em vitab e dnd
Duxꝰ i. Heresey · Obsequiu amentꝫ vitas odiu parit. Et sbt. Amo
ma at i eo culpa e qui fraude ꝑit et q̃ sctꝫ vñ tri assumit. Vñ Calixtꝰ
i iurgatione Odiu ꝓcre extinc demetic e Illi vero odiu ꝓcul q̃
vite audita correctois caritatiue sub ptextu ipatie audiut nr ep̃u
tant amore ñ eoz foueat cia illicite voluptati · Hestꝫ q̃ fidel
amicꝫ e a correctoe caritatiua no desistat Duxꝰ i. Genesi 2o de cle
mecia Malo inquit vere offendere qꝫ adulando placē · Hestꝫ
fregit correctoe caritatiua ab amicis ꝓmitti atꝫ tuta de alvo
mme hnt Audit em i cordibꝫ suis quid m̃ q̃ alij agit Duxꝰ i.
Genesi. Ut quid aliena tuxes q̃ adta no ptinet Alij vō corige ꝓ
mittit se q̃ nr amici sustine correctoz renusat qꝫ mime renusāe
Int · Cum end tpe correctio benuola bona e · Cue em benuola de
q̃n asperitate aliq̃ dultedo mistet. Vñ i pu-sapietie de Obiur
gacoi inquit semp aliq̃d mistas blanditiei Felicꝫ dei gmeo
reb et vite pratibꝫ mistarꝰ Qꝫ primoz aures clause stit et vñ
tate ab amicꝰ audire nequit Unde attendēt ꝛ. Genesi epla. 2ij.
ad Lucillū · Cautus inquit emendanda sut vitia nr amo istid si
q̃ fiat no turo Malo inquid m̃ sucessu qꝫ fidem deesse Deo Tullꝰ

ī erōe p̄cellio admonis mīquit vt arcer tpitu[m]. caueas vt ne talter
gitas q̄ tu diuers dixisse ⁊ quis audebit amicū vt alud ⁊ dargue
ñā mūdi tāta superbia ē vt nllq ⁊ dargui velit nō solū p̄uatī a pb̄
nalit[er] q̄mmo ea q̄ pubice dicunt ī obprobriū delictoz plēq male ac
cepuit et p̄sertim diti palogizant. Contra quos planct ī aulularia
Neo mquit sibimet arbitret sī diti q nos diuq ꝑlo neq sīmet
tam ostituat q̄ eoq̄ loco ⁊ Addidit at alios qui corrigi petūt
ne corrigēdo se tangē q̄ nouerit corrigi posse obstimate cm pdicē
nō ꝓdest Fortass em eozo pcā tuetur eo pacto q̄ gmcoriat. Et p̄di
volitas ex ꝑplexioē frequit illā amouit Iuuē ī Sundy li. de pōto
vlnerī id genq ē q̄d tm̄ sanabile nō sit. Nō gtractū tuā ee puto
Curādo fīt ꝑa mātra videq vlnā q̄ meliq nō tetigisse fuit Vn
li. 2. de tristibq Eripuit mihi nō dat meditā dolorē ⁊ quāq rōcinio
nō ī omd tpe ꝓdest Q̄ psona et mēsura assideādi ē. Vbi tm̄ q̄s
amicū sentit corrigē nō desistat enā si molestē capiat q̄d ei dicit
Durū em animq assiduis rōcinādis ad lacrīa q̄q ī duat ī p̄cipēq
furia rōcinādis acerbitate moderāda ē. Iuuē ī Sundy li. ī de re
medijs Dū furor ī cassu ē frenti tende furori Difficiles aditus
impetꝰ oīs hīt. Et subdit. Impatiēs aut nō adhuc tractā arte. Ne
spuit et odio verba moriētis hīt. Et ī 5. Aggrediar mānū tuā tam
sua vlnā tangi. Iam sīmet et veri votibq apta erit. Cum dederit
lacrīas animꝰ impleuerit egrū. Ille dolor vīs et moderādi erit
Tempꝰ ⁊ medīa valet data tpa ꝓsunt. Et data nō apto tpe vi
na nocet. ⁊ Quāq aliū corrige aptiēd amicū. tpis opturitatem q̄at
et mediocrē acerbitate obstruet ne superbie signū ī remoziū ma
nerie ghenē videat. ⁊ poꝰ cōtumacia et amīcā ꝑpendat. De pi

Pietate humana sequēs natū Hōmē em honeū etate Cap. 10

Dumq nē sumꝰ dīm obiectū penes os pietatis opa sit ex
hibenda. Vñ Ecclī. in treste. Nulla vis maior pietate. Vere
ri ē effectus em veraq amor tenuit hos pietas habit. q̄ dicat hīc
alios nō amāt ñ pietatis officio eos ꝓsequāt. Attedaq em q̄m qui
pius ē alys pietatē ꝓpō se impetrat. Vñ Vallꝰ li. v. Fundatis
quit Iulicēd et īfrenata barbaroz ī gemā penetrat et hostiū
animos mollit. et mꝰ destructos muros plandꝰ iter repit: nulla ēst
acerbitate fortune malis sordidꝰ prīd pietatis erubescat. Vn ī eōd
narrat de mliere q̄da q̄ apd tribunal capitali crīe damnata ī
carcē ducenda tradita fuit. ⁊ carcerē custos īmā moꝝ nō ea ꝓhib
strangulaūt pfatiq mlieris filia q̄am admīsit ꝑ tm̄ ut nllꝰ
cibꝰ ei exhiberet. Transactis dieꝰ plibꝰ dieꝰ miraba carcerē cu
stos cur mlier nō moreret. ⁊ ait dubit q̄ filia sua suo vbere mez
sustentabat. Cuī pietas tā iudicibꝰ inotuit ꝑfate mliezi veniā
impetrauit. Similiq hystoria de q̄dā alta filia legit q̄ prez custodie.

tradiu atq; seuissimꝰ pr̃ gubernaut venadq; sua pietas qsormit i
peteaut ſul igit appiꝰ ut delitor obtent venia q̃ pietatſ exẽte opa
seu open put cautas petit hirſ idem valeriꝰ mquit qp tu rex darij
gt ſithas mpetu fuget mitrogaut an fugituri ul pugturi essit Respo
dent se nr̃ vbes nr̃ agros cultos hr̃e p quibꝰ dimitteret ſi ad paretu
moumeta ofugeret Cuo dicto mmanis et barbara gens ab oi fo
tatſ tmie se redemit. Prima i et optia rex n̄a pietatſ et mgra e que
millo vous et mſterio nllo vſu lrax mdiget gnys viribꝰ trutem
pentu liberoꝝ pfectibꝰ infundit Qi em qs loqui nesciat nr̃oꝝ a nata
pietate amare docet Vn valeriꝰ vbi e Chs em palustr vagos et
siluas latebris corpa sua tegetes i modꝫ feras lamatu petuꝫ viue
tes st dario rndẽ dedit qi dicat qp nata q̃ docet pietatem tuere et
si nõ vis opibꝰ tn. Ctrue qs n̄a filiu trexi loqdi vsu defectu adpte
gendꝫ prius vita mstruxit Nempe mr̃ omẽ pietas ea dr̃ et signat
si qsanguitas a paretela sceat. Vn Ennꝰ i thebardos li. ſs. Plis a
mor teudela vinut pectora Et Tulꝰ i r̃e thoica prima. Pietas e p qua
sanguẽ quitis prieꝫ hemuol offitiu et diligos dtr tribuit. Vn pet
mꝰ Qmissa rex pietas hom tutissima vtꝫ q̃ pietas i hoste pbat ut
mgr̃ Quidꝰ 3o. De tristibꝰ Hys i attentſ erubescat fideles i qbꝰ nulla
ul modica pietas e. Fortasse em getilitu plibata pietate negat hys
qbꝰ imitant ſi ena hys qbꝰ amicari se iactat qd̃ fecisse vetꝰ tyrãi
no legit. Vn narrate valerio v. e. Cui qda adolescens amicꝰ cet amo
re filie r̃e tyrãm gtigit qp s pub. ostulatꝰ fuit ea obuiaꝰ pfati i
tyrãm suadebat uxor ut capitali supplicio puniret. Ciu tyrãnꝰ si
eos mgr̃ q nos amat mtfitꝰ quid hys facieꝫ qbꝰ odio sumꝰ Hr̃ cui
uxor de ore tyrãni de huanitate manauit i hunc itaq; modꝫ filie tulit
iuria et multo laudabiliꝰ sua thirſ de eod tyrãno refert valeriꝰ
qp cu Crispꝰ suus amicꝰ i tema cu eo gitaret et aurigio i tuen
te fuge eo ossuerat Vindicta inchibꝰ atipe voluit cu possꝫ qn
ymo suos filios violate pr̃ maiestati subuenire cupietes r̃ebat
Postero at die Crispꝰ se humilr̃ i pstimꝰ fedꝰ amoꝝ eꝰ sr̃anuau
Cetꝝ idem. Valeꝝ de pirro rege refert qp cu audiuisset q̃dam i quinio
tarentinoꝝ tpia de ipo loqtes prudenti repr̃. a q̃dam qui i quinio inter
fuerat an thia de ipo diuiss Cui ur̃ n mgr̃ vitiu seu vitiu nob de
fecisset q r̃ relata sut pauca videt r̃ sspcu eoꝝ q de te lonti examꝫ
quo dicto rubana crapule excusatio vitatſq; simpꝝ seu supplex co
fessio iram regis cõtut i risu pfectaq; clemena obtinuit ut Hareti
mi sobꝫ greas agant et i posteꝝ ebꝝ bn loqr̃et. Audiuiꝰ pietate
ad adeptu fuisse qp r̃delitas optiere no solita e Illi igr̃ se hoies no
dicãt q pietate huanitati debita no hnt. nr̃ dr̃ putari magtudo ad
qtꝫ ſſ trudelitas. si comes no fuerit pietas. Vn Tulliꝰ. li. 1o. de offic.
Ptro magtudo ad r̃emota guerre et pietate huane feritas q̃dam et
inanitas e. Et id. li. 2. 3o. Hic q̃dam membra aputat si langwere
et sp̃ui cure repint ne noceat reliq; pubꝫ corpꝰ Hic i figura illa

hois feitas et ihuanitas belue a gd huanitate seggranda e. Ma pietate odr
nio huana obfua et mdigto ho mitigu. Ma teste Gracio i eplis leo
adeo fera q no mitestē possit. Thys i gradit fmonibo tm op pietate
esse naturaqi pietatē querit &. De pace et concordia Ca. ij.

Qualitas filia pacis e nr mutuo tari siut inclusas plore flamas
iste e mndanos amor q no tacestē ft palere furit. Hugo de O
uidio pmo de arte amadi. Palleat oīs amat hic e color aptus a
mati. Et ut a rozidis iste recedat aor no solū allicit ft mficit. pmo plan
tāde displiciz magno labore vendicat. et cū exoptato gaudio possidetur
Hic e em omi treno amor. qz qnto qs maior sit possessor tāto ingt
iugit minuit amor. Pistat i fidel boa spualia vere adamare i qbs
du sperat. et no hent e pleni do desideriozs. et cū possidet et aplitudo
gaudiozs cuncta distat horis mutuo se amare seq i xo alias em amor
ito deperit. Propim em tot i seculo pdicāt se amicos it qs sola ficio
e qz eoz amor no i xpo ft i vanite e amor at vanus sep e ficto. et
more vanitat mox decidē solet ho em amore liberi ples suos diligut
parentes qz morte ficti lacrimis plangt ft vitā eoz diutinoie no rapi
unt. De qbo Gen. ad lualiū epla. Cruis at fleat hos q negligētissie
ai amicos habeant miserime luget nr amat qpiā n pdidit. Deoz
tue effusio merent qz verecd ne dubiū sit an amauerit. De ipoz la
cma miquit. Tullio Nichil lacma viriq erecsit. Et Iuuenalis li. vi. Ma
rore tumultu planguit. mimi qz mitra fingit i orasiū sudma deducē
veste. Contento vevare oculos humore coacto. ploraūt lacrimis amissa
pecunia veris itaqz fleo amici no diligt ft diligē fingt nr luget p am
to ft pdigno flere vident. dolore ft ho fatuit solitarie more. Unde
Ouidio li. ii. de remedijs ut flentē oculos exudare suos. Et Galteri.
i alexādreidos li. vi. Lenit vemat lenit qz recedit. Siz lacme. Et sbd.
Impedit lacmas miserus arcetibo illis. Cruia ste fles sepos arcet
et tegut ut fleant. Vinā fles sepos primo fleret eo q fingut ft
mime hnt. Un Ouidio i poetria. Si me vis flere dolend e primū pe
tibi. Tristitia mestū cogit verba dare. Nam huiusmodi ploratores
stultis femibo ingerāt. Un Cathō. Femid dū ploratē horis superare la
borat. Audiuio ut eoz reprobā amore ft fleto pro amicis fu
ti sint et apparetes. ft eoz cita repbando e amor quoz ficta sint gau
dia. De quibo Tybullio. Heu. ft difficile e imitari gaudia falsa.
Difficile e fingere triste mete iocd. Sto bn medari risi ingenio
Sto bn sollicitis ebria verba sonat. Un Ordonio i eplis li. v. Qui
inquit qdā barbarissimo e more primo iocidio et animo afflicto. Et
Tullio ps. de offic. Turpe e valdeq vitiosū i re seuera delectari fo
ce ymone. q ois fugiat sicti amici i qbo nulla e vitas. iii. De vero
Adulatio vitata inimica e. et vero amore Ca. xij.
et sub adulato verbo ul mutu metit. Deo veteres sapietes
no solū adulari ft eciā adulatores minuari timuerunt

Un Tullij i rethoica 2ª Nolo ee laudator ne videar adulator Et Horatij
pñte mihi laudare doz· Nam adulator e dra blanda Et syrene
mortifere gnat nra blandit auibz et mtexitu fruit· Un Hiñ· li· 8°
de nalibz qoibz Adolatoribz latz ne pbeas fuit emd artifices ad rap
tados sapiores Hor emd hnt adulatoiid blanditie q eciad tñ veniñ
placet et ad id iam demencie venimz ut q pte adulat p maligno sit
Ype tñ Hiñ· adulañ respuebat ipo figate li· 2° de clemencia q̄halo ifr
veris offendere ñ adulando placē· Raro emd hr simil gtingit ut eadē
vox st dulcis et solida teste ipe Hiñ· i declamatoribz li· 3° Cui i
sapies e adulatoribz mihi credat· fictis emd frmoibz genat homes sp
i ptractu pabuli hamo capiunt pisces· Un Petroñ Adulatores fuisse
ti tenas diuitu captat· Nichil prudis ut p̄sertiz mediocriat qd id qd
gtissimu auditoribz putat fore· Un Sydoñ i epis li· 3° Certator
epulazo laudabile pfert sentenciaz nō de bñ viuēte ñ de bñ pastēte·
Mes emd ad aliqd volet pdus laudat pcea postulat· Un Platone in
suio seteriz· Adulacois spes e tñ laus postulatoz predit Quitiā
fuit adulatores nō essent· Nā ecores i pñcipibz generat· suoqz ve
nero suaui aspidis more mori dormitando rogut Hnt emd suū ve
nenū oratio blanda quo veneno pasti Diogenes recusau· Un nā
rat valeriz maximo q Diogeni olera lauāti Aristippo dixt Si
Dionisio adulatori velles ita nō esses tui Diogenes· si tu ita esse
velles Dionisio adulāi nō curares· Curta phy q̄da dicta Scipionis
q̄ fuit nepos platonis ex sorore adulatores q̄tēp fisse legi· Un cuida
adulanti ita dicebat q nichil inq̄t pfici ni te intelligā· et merito qm
teste prudencio latitat lupus ore tenēto latet ollā mentitq̄ que sub
vellere molli· Nempe quidā adulatores dicit decipe nēmiñ semp
intendit q̄o impia hypocrisis i pratis detinz multos· Un Prosper li· epi
gramatū lingua assentatis viciū pranti arguat Et delectatiū
tñc laude ligat vid· Unde i tur sapies tibi medacio ēdat· ñ
mabilis si quid ex laude sue turpitudinis glaz arripiat· Nā stanit
hñ quit exprati glantes de aqis hpha· Et quid glaris i malicia q̄ potes
es i natate Chozo emd gla mimis vana e· Bonis i· si fieri ne pmer
tede adulatoiz medacia susticias Et at prauerti ve t· si adulatoi
crediderit Abst emd ut alicui simili plus q̄z tue opinie ēdas· Sicute ti
thone· plus alius de te q̄z tu t ēdē noli / Cuncta aūq̄ i gdo exercitet
adulatore ressinas· Un Tullij li· d'or ibz Tam imdū e iste ut
laudāi atribz q̄z ut laudet ob turpia ¶ Difficilimū tñ opis ē
timere e assentatores· tñ adulatoiz expellē tuoz frmones aim q̄
ad voluntate exoluut Nullius q̄z passentatoz amicicia mearuz
nr aliud tuū optime simas· Et subdt Nō acerba ñ blanda vā treas
hys at diebz adulatores pmouet licet pollicitatq̄ li· 1° a· 3° t· 10·
Dicat q omis adulator virtuti inimicus e· Regula hñt q̄ breviter

no vnuit Vñ Tullio philippica 2ª: Nullū ē armatoꝝ pſidiū n̄ ben
uolencia et cōcordia sit septū. Nomē certe pacis dulce ē et ipa rēs salu
taris nr̄ē. aīe. q̄ tranquilla libertas nr̄ē tm illa reputāda pax q̄ vincīs ostēt
Vñ Cōn. li°. de mōrib⁹ Pace habeto cū hōmib⁹ cū vincis bellū Et fulgentiꝰ
mithologiaꝝ 2° Sapiētes vici maiorem cū vincis q̄s cū inimicis pugnā gerit
Nuq̄ i² limitē⁹ reuerit si ut plūmū se pace libē dicat Hy q̄ inuolū
tates ostentanee fuit i malū Et tuta q̄ pax ē tend Quinq̄ vñ pax erit
vbi p̄ntes discordiaꝝ diabolo regnat. quo est pax ē tend. si tua vo
luntas tue ratiōi ḡdiat si aliud vis et aliud rō debē velle indicas
In nullo em̄ steterē pax ē Tursi et pace hūt q̄ rē pub⁹ ḡssa ḡe
petuit Ad teste Salustio iugurtino Concordia puc res crescunt. discor
dia māxīe dilabunt². Et varro i suis sentētijs Aliter at̄ concordia mores
et cohabitādi uos fort Sapiēt i rē pub⁹ no régt q̄ no n̄ plia quit
No fuit em̄ q̄enda plia n̄ ut pax melior hēat². Cui at̄ bellat ut pa
ce hēant no discordiā q̄ pace q̄rent quia si pace hrent vtiq̄ no pug̃
ret Exo i³ pugna via pacis ē. Cui vo pugnat pace no vlet dis
sipatores comitatꝰ sut Vñ Tullio li°. De offic. Exē mq̄ sustinēda
fuit bella n̄ ut i pace viuat³ Itaq̄ bellū sustinia⁷ ut n̄ aliud n̄ pax
videat³ hēri. Vñ didimꝰ ad alexandꝝ Nos bella no gerimꝰ q̄ pace mo
ribꝰ no viribꝰ q̄rimꝰ sāla fortuā ē aduſꝰ quā sepe pugnāꝰ et
semp vincimꝰ Itaq̄ no q̄t pace q̄ contra fortunā pugnat Hec enim
pugnandi q̄t pace prima ē Vñ mito a veteribꝰ mos vsq̄ ad
patria hoc hēat³ ut null pugnāt licreat n̄ tractatꝰ pacis p̄cedat Vñ
tempꝰ an pugnā p̄figat³ i qua pte vna altera alloq̄t³ Si at̄ pacē
hēri no possit plus subsequit³ Si q̄s at̄ ad hūmodi tractatū flectē vo
luerit arbitrādo se omia obtinere posse. Mimix si cassꝰ q̄ringat ill. Vñ
Julio celso li°. de bello gallico ipiꝰ tēsure li°. 3°. Inter duas mq̄ bellātes
hōs omnū tepꝰ agendi. de pace ē dū sibi vtiq̄ q̄sidit. q̄ si alteri paululū
fortuā tribuerit vix vter³ ab⁹ pacē qui superior videt³ ne equa pte q̄
tanto erit. q̄ omia t̄hit se hūtur Si paul dubio qui pace abnegat qui
suo remittere iuri recusat Aliqn tñ vtiq̄ melioꝝ ē uris ptem t̄here
q̄ sui ocasione animas p̄de q̄ pace nil melioꝝ ē. Vñ Prosper li°. epīgmā
tū. Moribꝰ i scitis plurima ē gerendā pacis Permitt³ mūdi plia pace
Dei Et Lucas li°. 2°. Hew mseri q̄ bella gerut. Et subd⁹. Impia etiā
ruperit fœdula pace. Et id Lucas li°. 2°. Animas t̄rū discordias tur
bat pace sūma tenet Et li°. 10. Nulla fides pietasq̄ viris q̄ tuſ se
tuit³ Venalesq̄ mag ibi vas vbi mercatꝰ. Cuia sic pleꝰ armi
geri omē p̄ sty eis reputat licitū q̄ lucribus Absit i³ discordia q̄s
a nob. Cuia teste Cathoe Ira odiū generat discordia mitrit amore Et
Prudēs. Pax plenū vtilis opꝰ pax sūma laborū. Pax belli cauti
partiq̄ pretū Nil placitū ē sn̄ pace deo nr̄ mūdꝰ ad aram. Et subd⁹.
Omia petit³ pacens atq̄ omia credit Nuq̄ lesa dolet rupta offen
fœdula donat Gestis apparet q̄ vir sapiēs et vir pacis ē pacifici

Ouei at pansiri mucm deo placet: litigatoz mūss &c. Triuia aūcia

Olerio fuita vl deape grit a' salte obseq̄ nō intendt qdmūss
ħ fuerit ficty amor qdiuoe suspecty e. Absit i' thus ſ vero
amor assistat qr singla vero amor ūgit: offensaß mutu
ab tuuet obsequia quoq; ipedere fat. Vñ virgilig · i Bucolicis Oia
vincit amor et nos cedamꝰ amori Et idem virgilius de amore loquens
li° x° eneydos ait Impbe nō mortalia pectora tagis · Et Ouidig i
eplis (Tres e sollicati plena timoꝛ ſ amor Credula res amor e au
ribꝰ intedit (veres tuptumꝰ) Tempe q̄ amat sollicite placet et no
tere timet pterge cuꝫ grit Vñ Ouidig li° ſn' titlo Sapho q̄ qᵇ amat
defendere audet qᵇ no amor impbꝰ audet vt poit Ouidig li° de fastis
pauꝫ veritꝫ amare bn' stuit rarꝰ q̄ vero r̄pit amor qm amat
et sepe viv ideo credit. Et eccpn · sapiet cōlligꝫ ples etem io
se amat qr prius q̄ amare sperant Tres at nō horez ß eꝝ munꝰ
diligut Triuia ut poit Ouidig li° pallegato de fastis nō grit prius
vtꝫ q̄ se amaī · Et pser li° epigrāmatū · Anipitis vite q̄ vis supare
labores Diuige qᵇ semp vety amator hī. Triuia stz hō dī gtentū
de eo q̄ amity hī Ver dī p̄mitti amor si munez copia desit Vñ
teste Synodio i suis eplis li° v° Pfecta dilectio nō tm dī ē tole qᵇ
officioz soluit q̄ meruisse qᵇ debeat. Triuia stz pfecta dilectio:
bnficioz q̄titate nō termit ſ voluntate gtetur Vñ teste matheo i
thobia · Cuꝫ dī nubit nature tue fiuuty amoꝛ ſ plenior e Nullo
em amor melior q̄ ß ille cū radio nō e cupiditat ß gra q̄ vt ipse
ſmet Vñ Sedulig sozia vmtla dedit pti seua ptas Dulc amor
sopi sozia vmtla dedit ſ pul dubio q̄ ß teste phyo Cuꝫ bonꝰ
appetit · Plimoz tm mest nō i corpe ß viꝝ amor · Nā i qbꝰ nu
ti hī diligt oīs si hēant igit mali qᵇ diligt abutit amato
Si at careat tue vicioz flamma gndiori estuat amore Vñ et q̄ pau
pes q̄z sit absencia boa audig rapuit Et q̄ venereus actibꝰ i
postea tom q̄uis exoptat seruenori amore licꝫ puo anhelat
Vñ Ouidig li° z° de arte amādi dicit Sepe amātes inuitat Et li°
· x · methamoꝛ° Ipe fuit amor q° mayſ tegi ipe Magꝫ tenty ma
ſ estuat ignis · &c. Et id li° v° Aer rapiut et tm fraude et pdi
tor semp inted Cur i' diligit' deū et veraces odio habet' Prima
adulatoꝛ q̄sortia tuꝫ venenosa vitaret exemplo Ulixis de q̄ fert'
refert Gen · epla · xl · q̄ laudebat aures syrenū q̄bꝰ adulatores itelli
guntꝫ. Ideo idem Gen · epla · xl: Fert adme pamito blandꝰ inimicuꝰ
sz · adulator Adulato autē tpm ſ mstituat vt dr ad Gen · epla · 62 ·
Struo i' abyt magꝫtū sepia verbꝰ em adulatoꝛ oleo nō ipigwatꝫ
Vñ gpha Claud mqt pilos no ipigwat rapt mew Sup q̄ vō dr Augꝰ
Lingwa mqt adulatoꝛ ſ alligat horēs i peccatis Cuꝫ mobꝛe pollutꝰ
li° z° c. ß. loquēs Augusto dicebat Si mqt deceptores. i. adulatores.

ꝯtos ꝯtemnaꝝ deos te p̄allere nō putab Ala adulatores suis meda
cib⁹ hoies mortales deificat. Hij em sūt storpiones facie blandientes
cauda p̄uidere vt mat̄ Leonis epla. ℔. Absit i⁹ Ezech. ℔. c. mito
posse dici ꝙ storpionib⁹ mat̄ hr̄tas. Cui⁹ ꝯ vo Greg⁹. Omel. 9.
Adulator mat̄ tacꝫ storpio palpādo mitendꝫ. ℔ cauda ferit Et sicut
apes mel in ore gerit ℔ pungē ferit Et id⁹ ḡ̄g⁹ moraliū. ℭ. Adula
tores mat̄ laedit illos quos laudat Ez attende quid sapiens p̄ū. ſ.
dicat Qui te mat̄ lactuerit ꝓfitentes ne ac̄estus eius. Oūs Vsus
pple mei ꝯ te būm dicit te seduxit Cui ꝯ sed⁹ Adulatores mat̄ sunt
hostes et simtille dyab⁹ ḡpinat porta mort⁹ ꝙ ap̄e. Allevader ne
quid li⁹ de natūs rer⁹ Adulatoz ost̄ cerebrū melle miscui Vij ℔
ꝑmoiby placet ꝙ blandicias l⁹ medsas exhibent. De hospitū
Caritas exigit ut frem et pxi⁹ limite Cap⁹ 1ꝛ⁹
i hospitio suscipiam Ad abrahā hospitalit⁹ amator ostit
oūs tres angelos quos credebat hoies benigne suscipien
referit Et Tobie mitꝫ ꝙ plimū ap⁹ deū placuit. Attendam⁹ em
ꝙ eiā alia ꝛ̄ationabilia hospitalit⁹ hnt put ait Amb⁹ i suo
exameron. Glia. 4. Distat mat̄ hoies hospitalia ꝓuē ura et eo
aubus ḡ̄gstat quid hospitalit⁹ sit deferend⁹. ꝙ obsessa deputāda
ꝗbus sc̄is hospitibus cormitis p̄dia sua negare nō soleat Oūs ibidē
nārat ꝗdā cormites tyronias s⁹ inimicau i hospitio recipiūt.
Et ro exp̄iam⁹ loques. Amb⁹ dr. Illos mat̄ hospitib⁹ manus dau
Dnūs ꝗbus aues auas suas offert Ipse sup nārat pollitio li⁹ 8. c.
13. ꝙ infideles eiā ḡ̄ibus inimicos hostes ꝙsuet⁹ i hospitio susci
pe Oūs ap⁹ eos lex hēt⁹ ꝙ qui suo hospiti negabat hospitiū ess
vsꝫ ad ḡ̄titū die i famis erat Esto eiā ꝙ ēet hostis vegetou lit
tuitatē si tm̄ vltra dies ḡtuor ds hospite tebat timeꝫ mēbat
si tm̄ hospes inimicꝰ erat. Letozo li⁹ 1. ecc⁹ hystoie. c. 28. nārat
quo sacdos d⁹ erat custos ydoloꝝ et inimicꝰ religiois xp̄iane m
thilonē Gregoriū epm̄ grauit sustep⁹ tid tm̄ ḡ̄g⁹ ab eo recessit tur
sacerdos ille more solito ad suū ydolū ibat ut cōsa ab ipo hrēt
℔ tūd michil cōdet sacdos implicabat vitias nr⁹ tm̄ ꝓdēat ꝙ
ydolū semp tacebat Audit⁹ tm̄ ut deuote seu denote demō s⁹ re
uelaret ꝗlit ḡ̄g⁹ epo ipm̄ de templo eiecēt nr⁹ mḡdi audebat n
ḡ̄g⁹ eū licenciaret Ez tūc sacerdos ille ad ḡ̄g⁹ accessit rogans ut
ꝑx hospitalit⁹ dap⁹ nō mitēret. Petebat i⁹ ut ydolū suū loqꝝ
sic p̄uiū Et tūc ḡ̄g⁹ epla ihr⁹ cā stup⁹. Apolim sc̄i dyab⁹ ꝙm
to mat̄ t⁹ ad locū tuū ꝺnce et agē ꝙ siuenisti. Cui⁹ epla de
tulit sacerdos ille Et tūc ydolū mediante demōe sic ꝓpis loqb⁹
sibi ꝛd⁹ videō sacerdos cogitaut ipm̄ ḡ̄g⁹ suo ydolo fornor e
rat atꝫ impabat Soluto i⁹ ydol⁹ ad ḡ̄gorū tuligerit et baptizat⁹

Cb 24 E 79 47

m fide tñ ꝓfert q̄ i epā̄o s̄ sumꝛ̄ de meruit Ecce q̄ bōa hoſpitalitas
q̄ hoſpiti ſalutē miſtrauit Qua ꝓp Tullij li° 2° de bñficijs c. 20. Ille
mḡt laudandi e hoſpitalitas q̄ valde e decor̄ domꝰ ſen domꝰ ſuoꝝ
patꝛ ſuoꝝ Vñ narat ibꝫ de quodā qui Cyrmo dicebā q̄ hoſpitali te
miorē adamauit et ſuos ſubditꝫ mipauit ut hoſpitibꝫ de ſuis ꝓui
deret Et ꝯ Tullij li° 2° alia c. Dicit q̄ nō ſolū hoſpites ſūt ꝛ̄uitadi ſ
trahēdi Vñ Caſſianꝰ li° 4° collacōnū narat de quodā q̄ ſi per
q̄nq̄ dies hoſpites nō hūiſſ tut ꝛ̄ferꝛ ſuū differebat Et i ſa
bato ad eccliā ꝓgēs an eſſet aliq̄ pegrīm diligēt̄ miſcrebat et
pietate mota hūana hoſpiti ꝓuidebat Deo ij° pet. x° de hoſpi
tales milite ſūt mittē Vñ Cen. li° x° de bñficijs c. 28. de q̄da
milite narat q̄ cū benigne fuiſſ ſuſceptꝰ i hoſpicio cuidam fēmie
ꝛ̄gnita diebꝫ tut ꝛ̄teriit dies fatia t̄ꝛ si me ctingat vide
dñm meū Cui i ꝛ̄ſſ ad philippū regē macedōnū pegrī ſ̄ dare
ꝓdia ſui hoſpitꝫ q̄ ſ̄ placuerat et ſuū hoſpitē expulit Cui ꝛ̄gi
narata finiſſ militē mittē ꝓdia uſſit eſtui ꝓzi poſſeſſōi ſ̄ ho
ſpiti Amāda e igit̄ hoſpitalitas q̄ tanta bñficia ꝛ̄fert Vñ Auſ
epla. xx. Omē mḡt ſunt recipiēdi ne bōi ꝓcludat Incipit
tractatus 3us libri ſcdi Sophilogij Quomodo credendum eſt mi
hi nullus fidei eſſem in humie manendi Capm̄ primum

De vera Iuſticia

Iuſtitia ſ̄ ſtās qui petit uſtitie Et amator ſoꝛe ſtz cuiq̄ q̄ ſuū
e ꝛ̄ddat hūꝰ ꝛ̄. Ambroſij Iuſticia e q̄ ſuū cuiq̄ ꝛ̄ddt alienū nō
vendicat utilit̄ ꝓpꝛ negligēt et ꝯſtutē cuſtodt oīmodz · q̄ ſtz uſti
xtiſſie cardālib⁹ dr q̄ ēa illā od oīb⁹ alie vſan nr tñ uſti va
let i eo q̄ timet raro et tiore uſtiā facē nō audet Vñ Tullij li°
2° de officijs Leo uſtie ee pt q̄ morte q̄ dolore q̄ egestate timet
ā q̄ ētēa hūe eſtuti an poſt Sepe uſtia e vna cum dna ꝛ̄gaq̄
ſtudd ut poſt id Tullij li° 3° fortaſſ uſtia facē mihi ꝛ̄uſat q̄
minas ut mera ſentiat · Hr etiā inſtitū nr ſubūtat q̄ teſte
Tullio li° de legibꝫ Nichil ꝓſtare q̄ intelligi nob aduſtra na
tob ee Non em opide ſi nā ub e ꝯſtitud Vñ Cen. li° de q̄uor
ūtutibꝫ Iuſticia e natē tacita ꝯuētio i adiutoriū miloꝝ ſuēta
ſpu i ꝛ̄ſtāt i quoꝝ mentibꝫ uſticia poſita e eoꝝ tñ pacto quo
uſticiā deſeruit natura ꝓpꝛ ad et alienā offendē eo q̄ ub ꝓpriū
nō ꝛ̄pendit Vñ Iuſtinianꝰ li° p°. inſtitucōnū uſtra e ꝯſtans vo
luntas ub ſuū uicuiq̄ tribuēs · Et Hugo Opꝰ iuſticie e moꝝ
mentꝫ rectāl qui ſēm deū mitedr a tordū q̄ tēpꝛe ſuccurꝛ
et ſocias vſq̄ ad anoēz torpale ꝓdeū · Abſit i ut dē ꝓ mue
re uſticiā ſubūtat e tua teſte Tullio li° ꝓallegato de legibꝫ
Iuſtia e obtpato legibꝫ ſpēl inſtutlq̄ ꝓlogꝰ Et ſbdt · dēm
at uſtiſſmū e uſtice mercede nō q̄rē Cui em ꝓ uſtitia mer

redem qrit iusta nō ē · eo qp statera sus mnēribꝫ exaltā ptē ihc fant
omēs tm̄ q adiusticiā ēqles sumꝰ Absit i⁹ ut ꝑpā tomodi⁹ qs seductus
iusticiā alteri faciat Vn mezentiꝰ primegestꝰ iust⁹ miqt michil
aliud ē qz dei voces Et subdit Deꝰ miqt qui hoiez gnāt et ispirat
ob eā parcs voluit eandēqz vouedi odiꝰ ꝓsuit imōrtē oibꝫ
spopodit Nemo apd eū sanꝰ ē Nemo dnō neq diu pauꝑ ē n qui
iust⁹ indiget Nemo diues n q̄ vtutibꝫ plenꝰ ē Ea ꝑpt ut ait sapiēs
li⁹ de vō cultu Primū miqt iustitie officiū ē quigi tū deo · sēm ē quigi
tū hoiē · Sz i⁹ sm̄ z̄ligio Sz Qdm vō humanitas nomāt⁹ Utraq tñ deo
qz ꝓximo iust⁹ debet Iudex i⁹ sic iudicet vt deū nō offendat et
ꝓximū nō iniuriet⁹ Vlo em ē iust⁹ vbi crudelitas ꝓcurat⁹ Nēpe tam
hispo tam seuerꝰ fuit vt iniustū iudiciū exercuāt fecit et pter iu
diciariā sellā uss̄it extendi pelle · filiudqz ei⁹ qđ iudicē sōdē ma
dauit ut sz iniuste iudicare timēt ne simile iudiciū pateret⁹ qđ
nārat hēlmodꝰ li⁹ 14⁹ Liº sqđ magna seuitus fuit qz q̄mqz iu
sticiā debuerit iubere obseruari asperitas vezotꝫ forsitan fuit ubē
exercuāt Qua i⁹ sua q̄ ad zelū iustitie sue fuit sz exercuōe asperi
nimiū ut qđā affirmāt ꝓbꝰdā tm̄ alys placet nimio rigore iu
sticiā seruari nō posse Vn valeriꝰ li⁹ vi⁹ nārat de Memo q̄
ru filiꝰ ei⁹ ꝑpt adulteriū vxꝛis octo iuuari deberet ne lex qua e
diderat ipiꝰ occasiōe violaret⁹ sibi vxi et filio alterꝰ oculoꝝ
erui fecit Ecce qz strute iust⁹ obseruauit Vn Arbitror qz⁹ ego
me impiū iudicē q̄si affre mihi punirī nō posse Et a teste Ouidio
li⁹ 3⁹ de arte amādi Nec en lex equior ulla qz nec artifices arte
pire sua Nā iudex sapiēs ad noctē absolutꝰ Ni mirū i⁹ si iudex
legē peat sua Cum en edite sut leges n ut obstuct⁹ Nā lege ri
ta qui ꝓcat puniendꝰ e ille sigñt⁹ qui leges edidit qs violaut
Vn nārat Valeriꝰ li⁹ 8⁹ q̄ ai luuinꝰ lege simoriss ne qs aplus
qz q̄ q̄qz ita agit iugera possideat ipe vltra legē qđ aut⁹ non tm̄ time
rem̄laret suo filio dimidiā ptē emancipauit Obhoc a pampilio ar
guſatꝰ ꝑmꝰ lege sua teneri⁹ docuitꝫ n⁹ Cā⁹ debē ꝓcipi n⁹ q̄ pul
impauit ipe sibi Nā teste Tertuliano i apologetico suo Cuspīa e
lex q̄ ꝓbari nō volt a⁹ q̄ ꝓbata si fuit nō dnāt⁹. tñ si dnat⁹.
q̄ lex si bona ē obseruāda ē ab illo sigñt⁹ qui ea edidit Vn tutho
ꝓbē lege qua ipe tulerat Iudicis aurē illud sub iniqua lege roga
to Rm̄ et lex si bona nō fuerit adhuc timenda ē mala lex nō tm̄
met⁹ lex notari ē Rm̄ teste Tullio li⁹ ꝑmo de legibꝰ Lex e ratio
nis ita in natā q̄ iubet ea q̄ facienda sut ꝓhibetꝫ q̄ia · Et id⁹ lex
ē recta ratio iubendi et ꝓhibendi qua q̄ ignorat iust⁹ ē · Et sōb⁹
Iust⁹ ē obtpatio legibꝰ scꝑtē institutꝰ ꝓlo ꝑ · Ipe tm̄ Tullio le
gebꝰ ꝓbē nō pūuit humanas sz hoc si fuerit q̄r a deo sut · Vn li⁹ 2⁹

Cabc 29 E 43

De legibꝫ hanc mgr̃ video sanctissiozꝫ virozꝫ cẽ sententiã nr̃ho
minũ ingenijs exorgitauit nr̃ aliqd cẽ ꝓpriozꝫ ꝑ etmũ qd̃ qd̃ cmu
ni mihi regeret impandi ꝓhibendiq̃ sapia Vñ quidem Tullius in
phylippicis Lex enim nihil aliud ẽ q̃ recta ratio alumnis docꝫ tracta
impans honesta et ꝓhibens ctria legꝫ igit̃ suada ẽ fides ut poet
Vergilius i georgicis li. 2. Aliqui tñ stulti rudiores voluntate ꝓ lege
sumut Vñ Iuuenalis li. 2. Sit mihi volo sit iubeo stet pratio voluntas
In hijs ut milla iustitia ẽ. ꝑ. De eloquentia aduocatoꝝ cap. 2.

Po iustitia exequda oratores et aduocati ꝙstituti sut quoꝝ
eloquentia nõ n̄ uri fauẽ dt. Ve i hoꝝ eloquẽtie q̃ nõ n̄ fallẽ
petit Vñ didimꝰ ad allegandũ arte bñ loquẽdi nõ distimꝰ
neq̃ fauidie rethoꝝ oratoꝝq̃ opera damꝰ q̃s officiũ ẽ ꝙfitentis
ꝓmoibꝰ figmentare medana et iocũde fidem facere ꝓmibꝰ patri
tidyq̃ reos assignãe pessioꝝ Cui dñi putat aliene laudis frue
tu ꝓ iniqua victoria rapuisse nesciunt se muimetu sue ꝙsũe ꝓ
didisse Nempe hmoi plebs aduocati ꝓpriũ ꝑ vt multi tu bñ uiue
rent q̃ multi bñ locuti ut supplicant Lactadi li. de vã ẽligioe
et sapia Ez ꝓh dolor milli mortifera ẽ fauidia vt miquid iuuen
lis. li. 1. Vñ ꝓsper li. epygrammatu Nõ ꝙdest tuiq̃ sol bona di
cẽ ꝓbis Impia mẽs beat qd̃ bñ ligwe sonat Ita fari recte mi
serũ ẽ et uiuẽ ꝑue ꝑuo i. ꝙdest fauidia hre et fauore delitoꝝ
ꝑ applicare ꝑuo nisi ꝓdest elegãtia ꝓbi optiere et sapiaꝫ non
pellere Vñ Tullius i ꝓlogo rethoꝝ Sapia quidem sit eloquẽtia parꝫ ꝙdẽ.
eloquẽtia cõ sit sapia nihil ꝙdest. ꝑ plimũ nimiumq̃ obest Studeãt
i amatores et faui fauide i subsidiũ iuuis Ita grata elongatia fu
eloquẽtia vitatẽ tetigit et ꝓpiũ ad amorẽ auditoꝝ allicit Vñ q̃
oratoꝝ fingunt officio ut eloquentes fiant studiosissime laboãre
debet Vñ narrat Valeriꝰ li. 8. cp tu demosthenes ꝓmia suaꝫ artiꝫ
rethoꝝne ꝓferret oris sui vitiũ tanto studio expugnat ut nilꝰ ex
pressiꝫ q̃ volebat ꝓferret suaꝫq̃ uocẽ grauiem mira exercitatõe
optima ad ꝗtũ auribꝰ sonũ ꝙduxit Attendas q̃ lector ut ibi valeãt
dt. q̃ eloquẽtie ornameta ingenuarũe apta et quiẽte corpus motu
ꝙsituit. nã dt orator magnas q̃dã moras q̃dã taste Cicero i eodẽ
ꝑ suo ꝗd uba q̃rit ornatus odt moras. Nõ dt enim i singulis ꝓpositis in
sistẽ multũ dũ enim q̃ ꝓpiapalit intendt ꝓtermittet Vñ Flaccus
i suis sermõ Musaꝫ deuerset q̃ tot videãt sese calles Ver dt orator
detrahẽ vitiis mutibꝰ a vitijs, nã sepe vitijs offendit homo nã
randi Vñ Terentius i phormione Nichil ẽ q̃n male possit narrando
dẽpicari. Et Tullius li. de paradoxis. Nichil ẽ tam credibile q̃d ho
dicendo fiat ꝓbabile. Nichil tam horridi atq̃ incultũ q̃d nõ splen
descat oratoꝝ Ez orator attendat ne sua eloquentia sit abutata. Debet
enim plano uti sermõe Cicero teste et Quintiliano li. 12. Orator

vti dt publica forma vsitatl em tuti vtut nouaq; vba no sine pdo
fingimo ¶ Kursꝰ fore dt breuis cuia teste Tulio rethorica pma bo
nitas e cu illu ni retiu assiut obiu qd oratori fuit ggruit ler lz
abuti ea re qua retor bestie sponm sz eloqtia Vn Tullio i plogo
rethorice Vn hoiem multi ni rebꝰ meliores sint bestie Har re mi
ma pesse viden bestie q los possiut ere ni qdm prlatu videt
adepti qui rea re hombꝰ antecellit qua re hoies pstant Si ugi
eloqtia dos st oratoru erubescut si abutunt illa stulcratoꝝ dhe
rendo ipetuti qd foctass plim satiat Vn blanty i Aulularia da
m aduocati greci Et subdt Vende vere vende ligwa nr tj eis qd
dam suffit ut suu pendat eloqu ꝑ eria vendt sclerid Vn refert
Helymadꝰ li. q. cu demostenes aristodiu auctore fabulaꝝ itrogass
qtu mercedis ꝓ suis fabul accepiss Vndt taleid mgt accepi Cui de
mostenes plo mgt recepi vt tacere Vn cu demostenes a senatu athe
niensiu i prono et adiuoti petet gt philippu rege macedonu Vndt
se grani infirmitate detentu Itaq; no solu eloqro ꝑ eria sylaꝝ mo
ra sꝑ vendicat oratores Causas susceptas defensas eria ptegit Vde qdꝰ Publiꝰ
cn. lz. Scrui vere offensu defendit no absoluꝰ sceleris petit et lite
Vn Oudꝰ li. de ponto Vo e offensi cn tuenda rei sz pmti Vn Ho
ratiꝰ li. epla. ꝓ optimis vtiq; Hi qꝫ mtuert no magis illos dt
iuuare ymodꝫ ꝑ suu qmedat iudiciu Cuꝰ ꝗrid plini fuerit no
erubescendo ipiaꝫ cuꝫ se fore defensores mutuari ꝛc.

Videꝫ equꝰ dt ee nr ita dt indulgere De equitate indicu. cn. lz.
ut eqtate offendat Na teste Tulio li. lz. de officio iudicꝭ e semp i causs
vez spes. Et li. lz. Iudex mgt bonꝰ neqꝫ ꝑ rem pub. neqꝫ ꝓ inimi
cu suu qua fidem fuciet: eria si iudex fuerit de ipo amico. ꝑ tm de
bit amicitie ut amici cam malit ee veram ꝑ opotuit no tm q fal
sa defendat et pmoderada sit tempꝰ q leges pmittut accumulate
potit ꝑ iudicat rete cu meminerit se testem deu hec eue ꝗba nil
aliud sonat nq; iudex st amicitie fauet no dt ut eqtate pmittat
nr dt pius afflige ꝑ sententiare Vn Tullꝰ i orone sua pdie ꝑ i
ret i genliu Nemo mgt tu seuerosa inueta e vita vt no ꝑ ma
dictu pius sententiis quiet ꝑ supplicia adiet Itaq; iudex repete
penas mflige no dt nr fauet miseriis Vn Calthecꝰ i allexandri
Gos li. p. Si lis mideit te iudica Diuige libratꝰ Iudicꝭ no flectat a
mor nr miseria palpet Ver moneat stabile pone accepto mete
amoueris arguit accepti censor iniquꝰ etiuꝰ em a norma reti
distorquet acume iudicis et tetra riuoluit caligine mente Cui sol
obtimuit vicioꝝ vnis i aula Hostis auaritie q sola i cathedra domꝰ
Studiu spernes spreto moderamie iuris Cuncti i fatiꝰ nr legis tu
ra trahat Iugat iustꝰ et iustos absoluat curia medaꝫ Et id Cal
thecꝰ li. a. Censor iniquꝰ autit sordab acta pauptb auctes Et fouet

musa rcupto mune causa Vñ petro. Quid facit leges vbi sola
pecunia regnat Aut vbi paupt̃as vince nulla pt̃. Jam nut iudicu
nichil e n pub̃ca mercs Tunic e pauo exe rem pdita rcpare.
Cert̃us ambigue pbere liti. Penal ꝑplx curia primu Quia manest
as auro rcrupta latebit Merito i ait. Tullius lc̃ pmo de legibꝫ Pessimꝫ
ꝗ iustissimu e iustice mercedem no exe animaduertit iudices ne
fauore munez seducat ꝗ etate ꝓsidcat Ita sc̃ tullius ev̄ dicit theo
dosiano li. 1. Equitas e rez quietia qua cuncta rcspicit et in
pbis causꝫ paria iura desiderat Et quid dicꝫ qz teste q̃tiliano li.
c. de oratoria institucde Natiuule e iudicibꝫ ut hijs quo liberiꝫ au
diut faciles ea credat Quid iudex sua natiuꝫ defere potcrit qua
si no defcrat quo eque iudicib̃ Attendat iudex ut a limitibꝫ iuris
no recedat Si at veritati meliꝫ plate faciliꝫ credat ꝑtui no e
a si amicoz iustas rat sedulꝫ foueat male e Si at ombꝫ pbis
causis equa bnficia ꝛpendat ho exteris melꝫ ethymedabilꝫ esset
Quisꝫ caueat iudex inanidia Vñ Claudian de tutor pauoz
time dapnet Cui fruit pena e fex e legiuꝫ vide vindicta
ꝑstare sibi tu vistera velle traducit. Phonimꝫ ille dus que ratio
no tua mouet Ita quor sut abono udire vitada. sz ira mung
timor et fauor. Ppo ocasiona iudicia vl subitut. vl ad top̃ inde
bitu ꝑmittut. puricia ꝗ sepiꝫ fiut et ꝑtinacoz occasioe aggrauꝫ
Cont que ona laqueꝫ Ouidius li. 1. sui tristiu ait Ano bn reducti ve
iut puricia testes Aper bn seu licite lente iudex archa patet.
Vo obest in si iudex qnz sit tardꝫ ꝗ leges ꝑmittut vt vitas
clarius inotestat Cruia teste eod Ouidio li. 2. de vi. Culpa n ev
fandi cruis manifesta ꝓbat. ff. de misericordia et iustitia. c.
Ustitia sine mia iusti no e. Cruia iusti vera timiꝺ hit qui mi
sericordia subtrahere ꝑmittit Vere q sub ptextu iustice suas cru
delitates iudices aliꝫ exercet n se timet casuros a alijs indigc
posse. Vñ ipm sapiens de hoc ꝑsidia ꝗrat miseritordia Ab alio n
expectes qd alteri feceris hit in diuꝫ auxilia. q miser et ꝓfugis
commodat. Vñ Terentius in th. In aliena fame sui qsꝫ miserct
Ita quibꝫ time hit ne fames sꝑstingc possit homi cui e miserob
ꝑ posse. De ihorem abnegat qui alteri no ꝗrat. Vñ Gen. in ps
tule fincte Cruciatꝫ miserꝫ videre horez suas Deo Cassiodor epla
38. Peiuior inquit semp admiaz via boie metuꝫ patz Et latinꝰ
li. de vo cultu. Nullꝰ apa indigc se putat q sua alteri denegat.
qui periturꝫ succurc pt et no succurat occidit. Vñ Ouidi li. de pcto
Regia tde m rc̃ Et succurc lapsꝫ animaduitat iudices ut reos mi
sericordie puniat ne sint de mio ꝛro desp. Galtherꝰ i alexa
dreidos desperare magt solent alios i tepore duro Odi mihi fant
desperata atrasiocz crimoss attribuetes. Attendat ergo iudex i
crase sua pro. ligario. Nulla magt de vtutibꝫ ꝑlatis admirabilior.

nr̄ grauor miserorꝺia homes em̄ ad deos nulla re ꝓmꝫ attenꝺit
q̄ hoibꝫ ꝺando Nichil hr̄ fortuna melꝰ q̄ ut velut ꝓuẽte q̄ plumos
ꝫ bona natã nemi notẽ petit · Q̄ q̄eres quid sit mia ad hor
mꝫt· Cullus i tustulanꝰ ꝓibꝫ li· x· Miserorꝺia mꝫt ẽ eḡtudo tor
dis commẽꝺa alteri⁹ miurie laboratꝰ ꝫ ille miserꝰ qm alieno
ꝑpatꝰ amictꝰ· Vñ cr̄tullian⁹ tal⁹ voluit nos ille mort⁹ artifex
ꝺe⁹ i de sumẽ et ꝓ mutuas auxiliorꝫ vices q̄ꝫ i altrũ ostẽꝺe Q i
rudicꝫ clemẽtiã veꝝ iudicys fruare astituit hr̄s mdulgẽ aḡtatꝫ
ꝑo ꝺeo cuꝛa ẽ· ꝺbꝫ ena similes fr̄s ꝓbs Q i vos sublimauit fortuna natꝫ
ꝺso ꝺñs no negligat ꝺemẽtote vos tuꝑe deu ꝓpriu iudice hr̄e Q q
parto mereꝝi si mihi miserem Attendite ꝫ Ouidꝰ li· de ponto pcõ
ẽ aũ mistale wlng habeti Q ueres fortassꝫ tue iudices aliq mdulgẽ
gtendt minor mꝫ et no minor q̄ legi natẽ obuiat Q no minor q̄
sibi ꝓpꝺ no mdulget segꝫ ꝓbs omissos no attendt penasꝫ iferna
liꝫ flagella no redimut· Vñ Valtherꝰ i allexandreidos li· ꝺ· Ho
verisile alieno ꝑẽ tuꝫ q̄ s no ꝑat Verꝫ vbi s no ꝑat ars ad
miserꝰ tenetꝰ ꝓuõ i Cenete li· de mꝺbꝫ Altꝰ semꝑ ipsũ ꝺ ꝓpꝫ mꝫ·
Prima sꝫ· vnꝰ q̄ssꝫ se ipm punire Et sdm ea q̄ quisit delicta Vltima
i hy qui mltos gaussisse glantꝰ multos pepisse setaretꝰ Et nia tẽste
Cen̄ de s· vtilibꝫ Catoꝰ honestũ et magnũ esse omnibꝰ genꝰ ignẽ
Et Ouidꝰ li· ij· de arte amadi· Deuta ꝓpiue capt indulgẽtia me
tas asperitas· Quid seuaꝫ bella mouet Et z⁹ de tristibꝰ Et nõ q̄
maior tato placaꝫ ire· Et facilꝰ mobꝫ meb gnosa capt· Et idꝰ
li· z⁹ sñ tytto Q sapis mdulge dñe coltꝫ seueros Et ue nr̄ virgil
yma tuere iuri Echys tñ arbitre nllꝰ ita misẽi optẽ ut iusta
ꝑmittaꝰ Vñ Cen̄ pr⁹ de clemẽtia· Tam ombꝫ ignoscẽ q̄ nulli ꝺ
ꝺelictas ẽ modꝰ tame habemꝰ Q q̄ ꝺifficile tpamentũ ẽ ideo ꝓpꝺ
i ꝓtem hũanore ꝓponꝺt magn animi ꝫpiũ ẽ iuuias atꝫ offen
siones ꝺespice viri ẽ· mlcbꝫ at ligne et more sue sbgerere Q
ꝺbꝫ apte appet q̄ tu mia iusta finẽꝺi ẽ ponꝫ tñ miserendi vbi iu
stica no gtraꝺunt Ita exẽpũ· sapietꝰ colligit optimus ẽ semꝑ aḡ
stẽ tuꝫ si ipe pcatꝫ cottiꝺie Deꝰ mꝫt magne clemẽtie ẽ mdulge
ꝺo ꝓpria porio q̄ iudicanꝺo cõugẽ· Et Oratiꝰ i li⁹ ꝑmonꝺ Equꝰ ẽ
ꝓpatꝰ veniã postenti ẽ ꝺẽ Curso et assit regula ꝓtatꝰ peau
roget equas· Quꝫ ꝑmdulgenꝺ ut etiã cõugenꝺ hr̄s at pripue
mdulgẽꝺ ẽ ꝺbꝫ ꝺest ꝑitẽa veniã petẽꝺo humilitasquꝺ hr̄ hr̄
ꝺebet hr̄e mdulgẽtiã ꝺ obtinere q̄ potit Exo· Quidꝰ z⁹ de ꝑtubꝫ
Sitet hr̄s ꝓor exemplũ tua me fortissie tesar Fiat ab ingenio
mollior ira meo Ira ꝺee iusta ꝑ nr̄ meruisse negabo Q n ꝓpꝰ
sem quꝺ tu gtẽꝺ possꝫ Materiã venie sors ꝺ mia ꝺedit Q
quoꝺcũꝺ ꝓtant hoies sua fulmiꝺ mittat Quppit exoptato tpe
mhermꝰ erit ℞ De virtute temperãtie habenꝺa Ca
pitulũ quintum

Ntemperanca corpꝰ extimat sensꝰ ebetat et totū hoiez rōmia stulti
cie deturpat. Ver mereꝫ qꝫ ratōe dotatꝫ transeī qꝫ a gaudio moderāmie
liberato nō tempat Nam teste Tullio Tēperantia ē rōnē qꝫ mes mo
derato cupiditatiū. Et id Tullius rethoīca pt̄a Tēperantia ē rationē in
libidine et ī alias nō rōnabs impetꝫ animi firma et moderata domi
natio Et ī tusculanis qoibꝫ li. 4. Quim mqꝫ pt̄bat omīd sonꝫ ē Intēpe
rātia q ē arecta rationē defectio. Ambigit aūt dr qꝫ tpantia ē vtꝫ q modꝫ
et ordīe eozꝫ q dicenda aūt agenda sunt seruat. Hanc ī vtute eget sa
pies oīb ī eo qꝫ sī nra rōne vnē nō qtīgit. Vn Cōn. ad lucillū epla
.xl. Oīa mqꝫ dicta et facta mīt se q grauant ac sī rēspondeat. qz nō ē
ī aīmo recto cū acta discordāt qđ ī tpatis qtīgit eo qꝫ īmoderata
opa mutuo discrepāt Si em qui sapientes sunt tpantie valore attē
derēt eoꝝ ēglas mqꝫ mīgerent. Vn Agellius li. 1. refert sōtem
tale ſ tpantie extitisse ut oīa tpa vite sue valitudie mō fessa tīsiez
Cui socrates dicebat mītos hoiez ꝓptēa velle viuē ut ederet et bi
beret ſ deret eos edere et bibere ut viuat. qz nr̄ potatoēs nr̄ gmessa
toēs nr̄ copule fercula nr̄ copia pistiū vitā faciūt. ſ moderāta sobrietꝫ
mītricio dulte eo delinaꝫ epul molestie generāt. Vn Galfredꝰ
ī poetria noua In oīb mqꝫ vna ē vtꝫ suaue modꝫ et hītud modꝫ
end mīnē suadꝫ ē erga toēs tēmīd mīsultꝫ. ſ. erga libīne tupidi
et ira. Vn teste Varrone li. de vō eltu. Note tres sectas ee dicit
q mētes hoīm exagitat Vna ira vltōne desiderat tupiditas opes
libido voluptates Hī deꝰ līmites statuit quos trāsgredī nō licet
qz ī īmedū re data ē iusticia ī remediū libidīs gignūd p sobole
ꝓpagandā In remediū tupidi data sunt nob rēmia. Capies ī modē
ste viuat ꝓ qđ seu ꝓ qua vtuosꝰ ee poterit Vn Tullꝰ ī rethoīca. ſ.
modestia ē ꝓ qua pudor honestꝫ clarā et stabile ꝓpat auctem qua
lege īstruit id Tullius li. ꝑ. de offīs dicēs qꝫ nō nimīs ornata ē
domꝰ nō mīdi corpalis forma. sufficiat em qꝫ fugiat ī hūana neglīa
In vestitꝰ at mediocritas optīa ē. Laudꝫ itaqꝫ ē ne ī mgressu tardi
tatibꝰ molliozibꝰ vtam̄ ne pompaz ferait similes videam̄ ne
mimīa teleūtate ī festiuīe suspiciaꝫ ī qbꝰ ē significatio īgstātie. Et
ībīdē Sit vox lōgis dulcis et nō tortuosa nr̄ sagīues neqꝫ tanorū
videatꝫ ī ꝓmīs. de qbꝰ ꝛbꝰ loqūr si de seriōs seueritate adhibeat
si de iocōs lepore In oīb itaqꝫ modestia suadā ē. Vn Cōn li. d. ꝑ.
vtutibꝰ Aer pauptas ī tīmēda ſt nr̄ ꝑmonia grata nr̄ simplicitas
neglecta nr̄ leuitas langwida Si at res exigue ſ sīt nō sīnt ꝑ
angustie nr̄ tua defleas nr̄ aliena mīseriis. ſmones vtiles magisqꝫ
facetos ama Illa reprehensibīl ē risꝰ si ē īmodestꝰ si pueriliter
effusꝰ. si īebriter factꝰ. odibilem qz facit hoiez risꝰ. si supbꝰ
et clarꝰ si mal alienis denotatꝰ Et ībīdē Sit vox sīn clamore
īmanꝰ sīn tumultu. ses sīn desidia et dū ab alīs ludit tu aliqđ ho

nesti sentiaꝫ tracta Ne sis arrogans nō audax admone libenter repre
hende paṽetur dicti esto tacito auditor vesuuii fatale ꝛ ssede rōte
denti fatale rede Hinc ille ōn Claudian i maiori No t qꝫ licuit ꝫ qꝫ
fatisse dcb Dicat mētem domitat ꝛ spectu Hinc i antichū amatoꝝ
si qsp̄ient christianū et rasp̄ima uigilis nō vacaret ꝫ legibus vitꝫ vita
sua ordinaret ōn Apuleius li de deo socꝛ. solet nr prudentes probe
ee i opib elaboratꝫ iudicato i rebꝰ ait subitarie venia pluior illa
mst reꝰ pt eadem festinata ee et examinata Aer e assp̄ qꝫ simꝫ hic
possit laudem diligentie et gratiꝫ celeritatꝫ seu celebritatꝫ ingraꝫ ru
modeamie omia fuit fruenda Na qꝫ bn fit satꝫ cito fit vt dicebat
Augustꝰ cesar narrate Suetonio li de xij cesaribꝰ Et i pu sapientu
de Re mora oib odio e ꝫ facit sapiaꝫ vn Horates Celeri assiluit segnis
pma uxoriem qsilio quia fuit festinato et rai Et varro i suis sate ꝰ
Impiria signa e exigere difficillimu fr rito q ora designat ai mo
duamie et maturitate singla fore pagenda ōn Manfredꝰ i poeta
Si qꝫ ht fundare domu nō curat ad actiu impetuosa maꝫ i mseta
lnica cordis pmeditat opꝰ seueꝫ sub oculis recto anteor pstitit ho
tatiaꝫ figurat Que cōba nil aliud sonat n qꝫ sicut artifex sapiens
nate progignat qd futuꝝ sit. sr i moribꝰ modeate prudeꝫ e hn
Audiꝰ i epliꝭ ha nimiu pperas et ads tua messi i herba e Et
tybullꝰ Crud fraudare nubentuat vite ēstentibꝰ uuis Et mō ma
ta mala vellē poma mani ōn petroꝰ Flolo qꝫ rupio statu teneꝫ n
victoria in platz petra Cruia teste Claudiano. sepiꝰ nimiute nocuit
victoria tube Absit tn ut hii se tpatos ēdat i qbꝰ vite tpancie negli
encia e Quia et si nocat festinato nimia et imoderata mime eaꝫ
pdesse ēdit pigra et sopnolenta opato sepiꝰ tn pigri mati ēdit
humanaꝫ iudicia i hoc fallit Ista oīs tpꝰ i medio sistit ut alibi
deductu seu dtm e Ille etiā tpatꝰ existit qui nr festinatde seduat
nr torpore seu desidia detmet ōn luuias li 1o Nemp nocuit diffe
ree patꝫ Et i pu sapientu Celeritas i desiderio norma e ōn pli
nio ad torquatu tmatu Est grauior mlti anno huius Et symathꝰ
i epliꝭ sure apta pigat ee plixum In arduis at cauꝭ et rebꝰ multu
tnaꝫ vera tpancia medu i agendis tenē dt ōn valeiꝰ li 2o Nichil
mat tu pdazo a tam magnifico e qꝫ imoderatu nō valeat Illa
ir poteria tuta e q viribꝰ suis modꝰ impōit ōn pythagꝰ modeā
doe petꝰ suu instructu habuit sr ap poetā altazo qui se pinacis
simu ai posset affligē nō curauit ōn Statius i thebaydos li
10 Da spaniu bnaꝫ moresꝫ mala tuitta mstrat impetꝰ Et idez
li 11 Hinc mistus furor e mstare pudo qd fatuit i tpati i agendis
ꝫ subiti ꝛc De modestia lingue Cap vij

Lsgua miqua pace ptbat ir minat sitas irediꝫ nias ob
hoc pratus mēbris tpameto mxime egrat ōn Cn
tiliano i li de cauꝭ Nichil inquit difficilius credo ꝫ
silencij virtute hec facilit end ꝫ mode pmtissime delmsmꝰ

ꝑ tacendi gſtacla fere no poſſum⁹ ꝯm obre in ꝓ̄u· ſapiēti dr Nemine
rito actuſueris ut laudaueris nllū ſm teſte lon ee putauerſ ꝙ
tacitū eſſe vis milli dixeris qr no poteſ ab alio ſilētiū exigē ſi t̄pi
no ꝑſtas liberū g̃ audias ꝯ loq̄tis Nam ꝙ neſcit loq̄ neſcit tacere
Nec tm diſſoluco mūd occupat ita ut iuuēes ſicut ſenes ſerme put
viri loqui audeāt mulloꝝ verecūdie freno ligari trahit⁹ habena·
Et ꝓpt amb⁹ li⁹ de offic⁹ Nec miꝝ in ſemb⁹ ꝓiectas et iuuenib⁹ alac
tas ſit i adoleſcentib⁹ verecūdia velud quā nate dote cōmēdāt hec
i ꝓpo tēpib⁹ motu geſtu et inceſſu tenēda ē Nam verecūdia ē vā fidu
ciā ꝓfluaꝝ rōnē vt reſpuere Cū hec verecūdia abtraxit qua tm mihil gra
uius ē ad oſtiuādū aiaꝫ vt miꝝ Et in titulo li⁹ octauo de oratoria ſtitu
tōe Hew hew quid dicā qr ſenes ſ̄b quo ꝙlvo loc⁹ ſuppetit ea tpia ornā
miaꝫ ꝓferre no audet q̄ abſq; metu verecūdie vltiꝫ ſeꝝ iuuēes ꝙ
effrontes ꝓferūt vt pudore gerēt ꝙ mr ligula tegāt⁹ Nā teſte Ben.
epla· ii· ad Iuuillū Verecūdia i adoleſcēte bonā ſignū ē. Et epla· 29·
Rutenda ē pudor qr ꝙ diu i aio durauit aliqē boni ſpei locꝫ erit Et
Plautꝰ copioſa mſtra⁹ tollit pudorē vt ait. Tullius li⁹ de bn̄ficijs pu
dore miꝝ tollit mltā ꝓcacia et deſint ee probra maledicta· Sed
indubie negare no poſſū hōc temp⁹ lingwas tā maleficas fore ut q̄
no in turpia placeāt ſeuoſiaꝫ ꝓferentes· Adeo vt hiant⁹ vt ſilere moꝝ
arteāt⁹. Nullūꝫ genꝰ hoīm enormibꝰ aſſiſtē vēt⁹ eloq̄s erit q̄uis
Et vt audire ſufficēt et no ꝓfare q̄ꝰ omn̄ oratio defuturꝰ verecūdie ē
q̄ ſi hēret⁹ hōmōi nephanda vitare cōt⁹. Cuius teſte Valerio li⁹ ꝙ· de
cundia puerō ē oīb⁹ honeſti oſtiū ē tutela ſollicitūd officioꝝ migra
immorēte cara ꝓximis accepta alienis oī loco tpe fauorabile ꝑſens vl
tro Vn Cymachꝰ i ſua epla· Cuioꝝ mēb⁹ honeſta ē inſecto ē Sed
effrontes inuenīt⁹ quoꝝ mēbria ꝓtracta ē· q̄bꝰ ſilere ſi mos eſt
honeſta ḡuſtato vigeret q̄ turpiloquo eximanta ē Veito i⁹ dicebat
Catho· Paucā i quinto loq̄re Et ē i met⁹ Stulte ꝓma pnto ꝙ ſtes
lingwa ꝙ proīmꝰ ille deo ē qui ſtit tacide tacē· Et ſubdit mr⁹ qui
nat ſuꝫ ſub ſmōe modeſtꝰ· Vn Alexander ad Aristē Colet tēm
ꝑāt⁹ cuſtodire et prīꝰ oīa q̄ geſta ſint loc⁹ qr ſtz optīa cuſtodia ē
lingwa ſtre ꝑfrenare· Vn Cortes ſepultꝰ ſit ap⁹to ſermo quem
ſolꝰ audiuerſ· Vn olym Pitagoricoꝝ diſciplīa erat diſcipl⁹ ta
cere ꝑ q̄nquennīū et poſea eruditos loq̄ ut refert Gel⁹ lib· i· ca· ix·
Idem ꝯmēorat Guillerm⁹ de Conchis i ꝯcordio ſue phīre qua
dui noīmānoꝝ aſtripſit Vn Hampfredꝰ i poeta ſtō mag ad ta
lamū ꝓpꝰ· no lingwa ſt ardens ad vbū· Cuioꝝda tm Silena
laude indigna ſint eoꝝ ſtz loqui· qui neſciūt a⁹ qui tacet vbi loc⁹
ꝙſeret Cue em̄ qui t⁹ ſi tacet loqui tm neſciat· Sed mal⁹ no eſt
Dixiſſe quid mouerit q̄ ſilūiſſe q̄ꝰ neſcis ut poſt Ydem⁹ i ſuis
epliis li⁹ q⁹· Cuius n laudandi ſint quoꝝ tacitūitas notat· expedit
em̄ raſibꝰ ḡgrue loqui· Vn Ouidius li⁹ 2⁹· de arte amandi Cū
ſmone placet nocturna ſilencia querat Et tui tamit arte tanat

Etrubibit arte bibat Exigua virtus e pstat silencia rebus
nus e tpa tacendo loqui ptaqz tacit qnz loqui e sepe em tanbi
tas irrogantis offensis minuit. Tempet i3 offic sic lingua et mul
ut nr tacendo nr verbisando superflua amittere videat3 Vn Ouidi
li. 2o. sine tytulo. Etrus minor e visu qz tacuisse labor De vitand
Medaciu linguam edit infamem mendacio et plurio. vi. A.
Est piuriu infidelitatis testiom vide3 vt plurimu in hoies
vaniloquos et medaces ylan2 nr curat qd dicat so
lu vt loqnt3 De qbus Ren. ad luallu. Epla. E. Nam q de enim
obi ra sublata e metuit3 gsuet9 ea Veritas de medaciu fraus
e Etruia teste Hugone Medaciu e falsa vox significans cu volu te
fallendi Vnde i3 medaciu pdicois spem ginit. Vn redarguendi sunt q
q meditatis a verdicois ea metuit no erubescat Vn Tullius li. 1o. De offic.
Illi homines seu ybales et scordi sunt qsto mercenario q diu mentit3
nichil se pficere putat n metuit Vn. Tullio li. 3o. Tollend e exorbus
qsthend omne medaciu Quia teste Symacho i suo epla. Nihil
e alienu smis spernendu qz a qbus discrepare Ds solent medaces q aliud
dicut et aliud sentiut vbiqz ppos meti sue qdiuat Attendat i3 me
daces medaciu sic pratu tenuit vt no solu viciu sit apd animu
sed etia apd mmoiam Vn Tullius li. de clo cultu Vir nisi no solu hoi
amico et familiari si etia inimico et iqsto existimab metuit no esse
suu nr animi permittat ut lingua a suo sensu discordet Hoc aut ratio
e qz ut pactu fiat Vnde medaciu vicium e qz sicut omnis3 alio
medaciu no e. Si at iocose metiary et si pcm mortifer no e
saltem habitu ppauit mort Absint a christiano fidei medacia qz
pceptis medaciorum divin e tui subiuit eis filii medaces ut quos
posteriori cibetur indiget q sua medacia iuramento affirmat Ma teste
Gentiliano li. 8. Quarte si vbi nre e finis vite paz queit Si ita
qs ita uret hesitabit lector an iuramento assiste tenea3 a debeat
Cui dubieti sane rndeb appet iuramto absq; nra3 mime vtedu
q impedire ut puta illicitu si fuit: Vn Tullius li. 3o. de offic. Est
nus bellua fidesq; invisiuradi Et tu hoste sepe sepe fuadi si no
semp Qd enim ita iuratu e vt meli fieri optare aptet id fuadi
e Qd aut aliter si no fieret nullu piuriu e ut si pdombi vel pri
uati partu pro redimendo tapite no teneret Nulla igit fraus e
ena si iuramen sit tu pirata sit qbus enim hostis nr iuramentu n est
fides Et ee qbus Vn Tullius li. x. de offic. Si mgt promissa alteri
te datus sinistriu et plea sua ee malu a dabis a no si deb fieb.
prab si no dab ena prab promisisti em. Cui dubietati enim q
sapietes mgt petient de eo qd promisiant vt dicit Stacius li. 6o
in Vbi Superbi e. Quo e mgt turpe minue qslibet Vn id Tulli
philippica. 12. Optig e portig peuntis mucio q sily Muchilois in

Qu 291 fol 39
52

pmissa obediencia iustitie astare iuuamẽtis. vir q̃libz bonꝰ tenẽ Vn
allexander natalis Valerio. Juramenta sua violare nolluit vñ cũ
iret ad dissipandam tuitꝫ noie lapsatu obuiã hinit Anavime
ptaptore sui-stiens allexãder q̃ p tuitꝫ. intpellaret iuramẽto
pmeit dicẽs se nõ fathuꝝ q̃ pmisse. Tuc at Anavimenes postula
uit ut plibata tuitate destruet qd audies allexãder tuitꝫ
sic pati ẽlicit Alue at pncipes pncipes sua iuramenta nõ stre ꝑ
siãt nr̃ solũ stemgunt ea q̃ ex voluntate ꝑsoali ferent ꝑ etiã q̃
ex iure regni vl dominij ꝑdecessoꝝ more fiãt Primo i ꝑsꝑ
ditoꝝ ad infideliu seruitoꝝ tonitua hint suis em pncipib⁹ tlem
pmeret⁹ dicit em ꝺ. Emodꝫ amplector stans q̃ dant boa sema
fraudes. Cruia stz ꝑsuas societatꝫ aplectut ꝑ tandꝫ fraus ẽpel
lit fraude Juxo ꝺ. Ouidꝫ ſo. z⁹. de arte amadi Juridice fraus e
gressa ẽpellẽ fraude Cria si vsa sueit meb tpꝰ q̃ nõ gsistit
medanũ i eo q̃ cogitat ad eo q̃ sigficat vba q̃ ꝓferẽ Cz tur me
tuis qñ fallẽ tendis auditoꝛe tuꝝ at fallere tendis qñ ꝺ stans no
sace vez q̃ credis auditoꝛe ex vbis tape tuis. ẽ. De tempne
Eo tpe torpis ẽdit⁹ homo tempato torpis Cam gen
et a dissolucõe vita fit imunis Vta teste Cranio li. ꝑ
mo mũ Cho fuchꝫ e ad vnguem q̃ stz sub tmis priꝰ vi
ta eiq̃ gstituta e Vb hꝰ vuat sub lege prisa vt moribꝰ gpositꝫ i
veniat⁹ Vta magnũ opꝰ e mores gposuisse boꝝ Capio at vita
fit imodesta temeritate supbie iurgentꝫ. Vñ Claudiaꝝ imaiot
mesnat egiptos aduita supbia mores vetares at nõ ſ vuare Jam
supbie fastu Cluto omessatomũ quaqꝫ et ebrietati defluicõe spre
ta moderamine vito vitam duxert Vñ sẽmꝫ gt̃ souiniamꝰ alle
gat storeũ narrante ꝯliter sacerdotes egypti mũdi negotijs ꝓꝰ
positꝰ i templo semp deũ coluert Ceuꝫ naturaꝝ studio sissime
gteplati fuit miꝫ se mlieribꝰ instituert muꝫ ggnatos et ꝓgnꝫ
seu liberos videit exeo tpe q̃ diuino cultui se mancipant Carnib⁹
et vino se semp abstinuert ꝓt̃ tastitute et pane taro vesteba⁹
ne oneiret stomachꝰ oleũ at i pulmeꝫ nouerat et hꝰ parũ
ꝓꝰ nausea. tubile eis erat de folijs palmaꝝ gtextũ. Ut emi
tpis hꝰ viri sapietes ꝓpue sacerdotes vitã suã pitꝰ moderatet
tut periret exeꝫ a saltẽ imunerẽt⁹ q̃bꝰ hiuã vita mactatur.
Vñ lucanꝰ li. 2º In pma ẽtuis secta fuit tenẽ mod⁹ q̃ stz ab eo
odio rebꝰ sm gul vite moderamie inditꝰ ẽ. Vñ phy. vetes hiuã
nã vitã tripticã distinxert ut refert fulgenti⁹ li. ij. mutologi
aꝫ Pmã vitã duxerũt gteplatiuã et tuã applicuert mineruc
q̃ ẽre imortal ẽgo dr̃ q̃ sapia imortlis ẽ. virgo dr̃ q̃ sapia imor
talis e Ippa at mynerua ẽ dea sapiẽie Athenis cõbat⁹ In cui⁹
inter⁹ medio q̃ vetes sapietes nocturũ seu nocte elegert eo q̃ sa
pia i tenebris mxime lucet. s. i amictatib⁹ ontrarijs. Rursus

alia vita dixerit actiua qua attribuerit Iunonī que q̄ amicabo dictae
q̄ Iuno virgo posse dr Cui cepto depmgit⁹ et diuitiae edit⁹ mr In ea
media pauore arripeit qui diuitijs gprit⁹ eo q̄ posteriori mdat vt ante
viora ernet q̄r Diuitie ad tps vita ornat si postroma hore mda deseit
Tertia vita voluptuosa dixerit qua venerī aspexerit eo q̄ dea volup
credit⁹ et alio nōie dea e fluctib⁹ q̄ spuma Fertur nata ex virilib⁹ sat
mi i mare pectis Hanc veteres mdam depmxerit eo q̄ suos amatores de
mdare solet In ea media rosas arripeuit Quia s. rosa delectat et cito
marcessit sic libido Aly tm colubras i media depmxerit cui sit i corpu secunde
Aly vo chonchā marinā eo q̄ libidim tota i mixta e Hec Teo. Audisti i
triplice vita phos desipisse q̄s prima sapietia e et tpatissima Secda vo
i mdo quietis i qua molestia opetes pt obstari Tercia at vita q
voluptuosa dr tpa e qua maluerut vanitatis amatores ebrietes ser
tates eam q̄ vite regulam respuetes In qua vita fama pdit⁹ diuitie
assumit⁹ corpa corrupit⁹ vita biuiat⁹ visa minuit⁹ senectus atroleat⁹ sese
dissoluit⁹ studiu pietatis et fere i mirabilia vicioz grā hō vite ornata sue
aggmt⁹ Het em vita solū de corpe curat et tm curādo ipm extimat vsq
laudat⁹ cura fedis nutrire corpa et sacrū stercoz tam mūire custodia
Vn Gen. ad Lucillū epla 18 Multū fluet qui corpi fluit qui deo mltū
timet qui ad illud omnia refert quasi dicat q̄ magna fluxa e regere
corpa Impedit at sic ipm regē ut vite honestē no derogē q̄ institutā
no faciut Vn id Sen. vbi g. subd. Cui mgt nos gere debemus tanq̄ vi
ue no possumus sn corpe. s. i vita pnti Et subd. Agat⁹ mgt ei⁹ cura
diligentissime ita tm ut illi exigat ratio vt fides erit ad i igne mittedi st
Et id Gen. epla 23 Corpi studiū rem necessariā magis cōde q̄ magna
Nichil mgt sn illo fm pt q̄ mutendū e corpa no ad voluptē sed ad
necessitē eo q̄ corpa no e domus voluptatis aie sed potius comodatū hospitiū
Vn id Gen. epla 40 Vis aduersus hoc corpa liber esse tanq̄ magnus ha
bita Impedit i corpa tpate regere ne sua intemperies stolenā germet
Qui em impetū primos reprimere no possit. saltem occulti vicii agnitas
habies e tm qui pcedz exordijs obstat Cui teste Gen. epla 84
facilis e vicioz initia phibere q̄ impetū regere Qz d. aliqs q̄ et ex
pgs domari pt aia tm vide superari no posse quo i. quis tpate viuet
Vn Cyprianus Nulla mgt e tanta vis corpis q̄ frangi no possit. aim
vo vincē a turpidia phibere neo pt Cui em hoc fecerit no sumus
vires sed deo similimq̄ e Cui vā timere videt aim tpari no posse
Hec tm no ita credes nisi ex vobis pditis intelliges impossibilitē sed difficultē
q̄ sez ai passiones difficulter reprimut⁹ ab eo signū Seq̄ vita dissoluta
et intpata e Omnē tm animi motū sedula cupio castigatā dicto
q̄ gallio reprimi pnt sc salte ut ad pctm mortale no ducat.

Iudicia de prudentia acquirenda Ca⁹ 7 nom

Sapietes hoies reddit quo ad ea q̄ agenda sunt sn qua
nullos pfectos timod vite attingere valet Hec em p
demia no solū pntia sed etiā pterita et futura gnit. Vn Thā
tig i adelphis Stud e sape no qd e am pedes habes vide si etiā

illa q̃ futa sut ꝓspice ⁊n̄ Leo⁹ gr̃ tussimd narrat pitagoras dix
isse duo tpa mortie ꝓspicenda esse imicda em sut ea q̃ acturi sum
et ea q̃ gessimꝰ· qz sz prudes ꝑtita dr meditri vt ea q̃ debeam
re sat imposte quid sit futurꝰ et eo quo fine op⁹ futuꝝ timare m
lebit ⁊n̄ Poeta zo de ose· Ho q̃ an odos situ e sufficmbuei qz rerum
exitꝰ prudencia metit· Et ꝯtra Iuuenalis li⁹ 8· prudeti mgr e ut sinꝫ
opib ꝑncipud mtelligat et tue id sit sciat Non itaq; pniciosiꝰ e vi
res fiducia puerꝰ qz sz stultia e sr ipꝑvis viribꝰ qfide vt no me
dite quid st vl possit accide ⁊n Sanctus i poetria· grassiꝰ pcat
stili ꝑsules metem· Et vires metire tuas si fortes es Aude grandia
si fragil impoe mora tuia videli vn⁹ esse prudes op⁹ dr assime
inꝰ ꝑtis vitiꝰ q̃ suppetit ei· Si tm vtꝰ debil fuerit spe atq; fiducia
dr ammazi Nam sepe fragiles spei grã fiut viriles· Et ꝯ subdr
Sanctus vbi s· Si posse sit actiꝰ dilates am Si corpꝰ debile mem
sit fortis· et coniugas vires supplere memeto· sz· p spem grande
vres supplei dnt H⁹ em agere magna ars atq; prudencia e Unde
Ouidi⁹ li⁹ 1⁹· de arte amadi· Arte tito naues remis diriguntꝰ· et oib⁹
em arb et pdencia pdest Et ples prudeie stultitia ꝓmit· n· attedi
id nocere posse q̃ sepi⁹ dicit· Struos edurguit Ouidi⁹ li⁹· de
ponto· Tantumne fac tmeas· et q̃ leta vident Diu loqr fieri
tristicia posse tuo Nam teste vgilio li⁹ 1⁹· Fes mas iggmta tdat
Prudentes ideo studeat ꝓgnstare quid sit acturi· Deinde
si cupies veteres qspiciat dies et antiq; exepla suis oculis ꝓpo
nat· Put Catho instruit Cen· li⁹ vi⁹· de nalibꝰ qolibꝰ H⁹ em via
pdencie sima e vetera exemplis edoceri ꝓbrsq; pricla cogi no
opte· q̃ mime faciut· Seculi sapietes q̃ sapia stultitia e· pfert
em vtutibꝰ i vitios diuicias· cui tm diuicie vtutibꝰ sunt hnt·
Un· Cen· ad lucilliu· epla 81· Detiora melioribꝰ s· vtutibꝰ
fortuita q̃ nichil sunt magnificu n· qz illa mirau q̃ suemus Si em
diuicie exse bone essent sibi pficiunt possessore ꝙmodꝰ vtu
tes reddut hoiez btiosiu· Et procul dubio diuicie et opes sepe
assut prauis ꝙ vtuos· Un· Cen· epla· 8 n· Illud mst q̃ stoptis
simo atq; pessimo qtmgt pt exse bonu no e H⁹moi sut opes le
nonibꝰ em qtmgt sepe obhor diuicijs no e obmittendu Ita teste·
Tullio li⁹ de paradoxis ea no sut optanda estimada q̃ naufragio a
itrdio amitti possut Et vtutꝰ prau grande e qz nr̃ eripi n· sub
repi pt neq; mrendio a naufragio amitti rarat i vtilitatib
spes ut valeat hoestus· ut mst Tullius li⁹ 3⁹· de offic· Absit i vt
prudeꝫ animꝫ figat i hijs tñsiturꝰ q̃ nō sut n· fortuita ꝯmeta
horteq; mtuꝫ no ꝓsiut Un Apuleus li⁹ de deo Socratis· Ei que
diuitos spectare solet ut equos q̃ mercatꝰ neq; em i equis e
medijs phaleras q̃sidemꝫ sz npm equid mdi et solid ut sit ad
spem hoesti ad tpꝰ leuis ad vecturã valida Et hom stultitia

her ē illos pdentes (vtuosos) putāt q̄ hō videt fortuā. Vñ Gen̄
ad lucillū q̄ stultꝰ ē qui equū vendēdū emptuꝝ nō inspicit ꝑ stratum
eiꝰ et frenā. Sic insipiēs ē q̄ hoīez ex veste a fortuā estimāt. Vñ id̄ de
nera. epl̄a. 80. loquēs de diuitibꝰ ait. Cū mq̄t pntē ꝓsp̄o elati intuerit
neo tm̄ eoz quos diuitie extollūt magnꝰ ꝫ q̄ dicat q̄ sole ꝓbitates a
pdentibꝰ magnē existimāt. Et 10 epl̄a. 21. Abstrahaꝫ inquit arrh̄ne di
uitias hoīes ita q̄ opione mea cariē sint ita. De prouidencia ētia q̄
tuitu fortuite Ca. j. decimū

Quer. quidꝫ sit intuēri ꝓtia. ētia et futura (nam ex ꝓteritis homo docet) quē futura et
regulare pnia. Stulti aūt nō cōsiderāt ꝑ de pntibꝰ solū sollici
tant. i. ꝓtractū tpis cōtēr desinūt. Vir aūt rebꝰ cōsultꝰ bñ vitā tpe optimo n
indigebit. Prouidens i. intuēat quid sit optimū ꝑ et casibꝰ ꝓuideat fo
tuitis. Vñ Tullius li. de offic. Illud mq̄t magni ingenij ē rogitare
prope et ante cōstituere quid cuiusq̄ esse possit. et q̄d agendū sit cui cuiq̄t
Et Gen̄. ad lucillū. epl̄a. 5. Adūsꝰ mq̄t ōia q̄ accidō pnt tē ortare
et mdura. Et subdit. Nolī huic tā iniquitati cōfidē i mometo ēm ma
re putāt. Lametandꝰ igit q̄ vex possessores abutūt eis tpeq̄ ne
cessitatē cōsumēdē nequāt eo q̄ prouidi nō sūt. Alī vō prudi fīm tē
pentes q̄ sūt ita custodiūt et parcimoniā q̄ vbi ētia vbi cōgit nō au
dent. Itaq̄ laboribꝰ assiduis et forsan tēmbꝰ intuentibꝰ plūm ꝑ
pet aggerant q̄bꝰ mīme ꝓsperāt. Hoc aūt nulli prudi ꝑ ambozo me
tet stultitia occupat. (vnq̄ aūt stolida dispensādi alīq̄ tenacissima bonoꝝ
detentione insipiēs approbāt. Vnq̄ petat q̄ se minꝰ egē formidat. Alīq̄
desinit eo q̄ mōdicē sit timet. q̄ mīl cōsumpt. Vñ Horaq̄ i li. carminū
vlō possibilitē multa (vobis vite bīm fertiꝰ ēm occupat nome bñ
qui sit deoꝝ muneribꝰ sapiet. (vti diuitiaq̄ pauperie pati. Itaq̄ bea
tior ē qui sit pati angustiā quā qui bonoꝝ amplā possidet to
piam. Vñ. ētia felix et prudēs esse dicit. q̄ bonoꝝ ꝓdigꝰ dispensator
fuerit. Vñ virtus (vetus mq̄t mobilīd facultas nō stat i copia cōte
nenda ꝑ i bñ cōtendo illa. Et dicamꝰ ad allexandrū. Vtē omī vete
ditor variās spēs fōrtuit i mundo quaꝫ cōsilio suo arbitrio ꝓmīsit
Disternedā illā hoīez deꝰ cōstituit ꝓncipē rerū vt eis prudē et pru
dēnē cōtā. Et ꝫ omīa sint bona sēpiꝰ tm̄ nocet hoī bona nō ex se
ꝑ suo abusu. Vñ Ouidiꝰ 2o de tristibꝰ Nil ꝫdest q̄ nō lēdē possit
Et ꝓsper li. epygrammatū Et bona q̄ nature dono sup sunt augent
pcū ponderā Cuncta bonꝰ ꝓsunt quos et mors rpā bōs effīat ut
sumāt ꝓmia Et nūquiaꝫ nō res i vitio. i. ꝑ male facta tradunt ꝛ
Crue vba nil aliud sonāt n̄ q̄ prudē rēbꝰ ē vtēdū. Als i rebꝰ p
rat hō q̄ ex se boē sit. Cōmadūtat i prudēs quid tpis gerat
Nam teste horatio celeꝰ ē cauere ꝙ pauē. Et i pū. Sapientum
de q̄ bonū ē i aliena malo fugienda aspice. Ter de ꝓspīa so
li fortuā ꝓsēns luret ꝓspera. Vñ Terentiaꝫ i phormione
Dū mobile hoīd perfecti sit res tunc mīme eū medi

tari oportet q̄ pacto adūsū erupnā ferenit q̄ nīpuidi nō fatuit Duo
gruciet eos fortua desperat q̄m fortuna nō p̄rogitat. ūn Cōm. Ad Gualld
epla. 86. p̄rogitati mali mollis ē ictg Qz stultē et fortuitōe vidētibg oīb
vidē nouā rez facies inopia magnaq̄ pars ē apud imperitog mali no
mitas Ideo sapiēs aswescit sē malis futuris et q̄ alud diu paruedo fuerit
leuia hīt leuiū facit diu rogitando Ad em hōmoi p̄uidos vidi ra
tus em imminētibg ferre insensati fiebat si ipsa manenta fortua tā
to applausu tūlabant ut tota eozo series gaudio mīalī luxū īgsul
to dedicata cet Si i p̄uidg ēt p̄rogita te cadē posse et si casū ueni
t ne putes t inopinatū accidisse. ūn Catho. Cum fuerit felix q̄ sit ad
ūsa caueto Aspice q̄ venit hos casū esse fuēdos Nam leuig ledit
quicq̄ p̄uidimg ante Ad t suspēsū ē offestim disputa quid sit Maxi p
lent primo q̄ sūt neglecta nocere. Tranquill i rebg q̄ sūt adūsa cauē
to Rebg i aduīs melig ptare memēto ītē. Rebg appet forti ne ipsam
amicos s ēdē debere puidē pmeditādo casū possūt eis vt leuius le
dant quog pmeditato alieno oppimeto optūe gnitā. ūn Tybullig
Felix q̄nq̄ dolore altg didicit posse cauē sūd. Et Ouidg li. 3 de
arte amādi Pstite a paleis veris medi grel q̄uia ut id poit li de
remedio Nūcuis apparēt reria vitat auis Qz forsitan ggit ut quo
gitang causā īspiētie hīt stulti ipleās em quide nō viuūt q̄ tpo
nō distent a tpe n agenda ggenis nō distent breuis Nezotij teste
sapiēte q̄d tpis hīt. omitt negotio tepg ē. et magna ps p̄dētie ē
tpis optunitatē obsuāe. ūn Ouidg de remedijs li Tempibg me
dicē ggraue date pfuit. et date nō apto tpe viua nocet. Principijs ob
sta sero medicina parā Q̄ue vba mīl aliud sonāt nī q̄ p̄uidg sin
opis optunitate q̄rit tpes ggō agere dispōit. ūn Catho. Tempibg mo
res sapiēs sīn ītmie mūt Insipiēs esto tu tpis postulat ā res Stul
titiā simulare loco p̄dentia sidma ē. Itaq̄ oīa temp hīt. ūn Gui
Di li de ponto. Leta quidē letis lete tenet tristia tristibg. Con
uenies mos opi tempi voluptāq̄ sinū. Q vt hīt saltem qui se doctos pu
tat p̄uide vineret tpibusq̄ ggruis singula distribuerēt. Dicet em
q̄ sapiēs nō es tu i ipsilio āre ut si ipso sensu te regē nostis alieo sil
te ipsilio dirigi ne recuses. ūn Plato Pus q̄ meipias ipsulto ā vbi
ipsulerit mature opg facito. Et Tullig li de senectute Nō viribus
ā velocitate corpis res magne gerūt Qz ipsilio auctē et sentētia
Nam q̄ ipsilio qui nō vtit. Nimio si sui corpis bonū fine nō sortit
ūn Tullig philippica 2a. Maiores ipsilij ē pīudē na quid triste ar
tidat si ai ē fortē ferre si cuēnit Itaq̄ laudāle ē et ipsilio pīudē
tristia et patēt sufferre omīa Ita teste Ennulio li. nō Pluzimū
i ipsilijs valet auctoritas Ita et optig et prudētissig ipsul hīi de
bui de vtutibg atq̄ honēste rebē ob velint. Qz plīmi i ipsulte viuūt
stultozq̄ ipsilia q̄ ita dici nō merēt q̄uīt Sapiēti em ipsilia veru

sant eo qp̃ ꝙsentire sapietibꝫ nō intendt Nemo tm̃ tā prudēs exēplo
sensu ꝙm̃ alieno egere possit. Vñ Ouidius i suo eplari li°. 3°. plu
rimū laudis si vinctas moribꝫ suis applicat ꝙsenb negociatori
fuit ꝙsilia ptēitor. Vñ Catho. Consiliū archamd tarito ꝙmitte sō
dali Vtile ꝙsiliū vnt̃ ne despice fui Nullꝰ sensū si ꝙdest ꝙtep
seribꝫ vnūꝫ. Et Hampfredꝰ i poetri Si vis bñ dua te rerto ꝙmit
te duci Nec tm̃ ꝙsilio hr vti videnꝫ ꝙsse cōsuetū mōre imitur
nr̃ vota ꝙrunꝫ aliena vt ꝙsentat ꝙ se dirigat. / ꝫ ut tēptet aut
ut prudentē more hēre videant. De ꝗbꝫ Apuleyꝰ li°. de deo Socꝛ
Quoda pagi porta reptates ꝙsilia nō exsuo rorde ꝫ exterior
verbꝫ colligt. Et vbi ibi diucrim nō animo ꝫ auribꝫ cogitat ita
am suū ꝙsiliꝫ acceptādis nō aptat ni tm̃ Ex̃ntiliang li°. 8°. dicat
Nouit ꝙsēs quid faturꝰ sit Nō tm̃ ex p̄cepte ꝙm̃o ꝙsuet nā
cepedꝰ ut ꝙsiliū rapiat formā de actꝰ Nam teste Ben̄. ad Lucill
epla. 23. Boi viri auiditas tuta ē q̃ subdꝭ exbona ꝙsua et hoestꝭ
ꝙsiliꝫ. Pauci em̃ sut q̃ ꝙsiliꝫ se suaq̃ regāt Obhor more ego q̃
i flumbꝫ natat nō eunt seu essent ꝫ frenꝭ Cꝛ turpe ē nō re
ꝫ ferri et subito i medio turbie verū supere et q̃ē quo hue
vem mḡt Seneca epla. 31. Prudentes i ꝙsilia ꝙrunt nō prisē ut
audiat ꝫ etiā ut anteſtat ut veniente ꝙpitate letitia subita ꝫ
iuuenta nō ſt vt etiā aduꝫ imminētibꝫ terrene nō opteat. Vnde
Tullꝰ li°. 1°. de offic. Sorte animi et ꝙstās ē nō ꝓturbāi rebꝫ a
sperit ꝫ ꝙsilio vti nr̃a tuide distedere. Vñ boi migenij ē fortumb
pape et ante ꝙstituere quid eueire possit et quid agend ſt cū ē
uēzit. Qi q̃ē em̃ hō ferexit ꝙpitate nō sēduxit ꝫ et aſpitate no
despabꝭ Ideo i pū. sapiēd dicit ꝙ diu deliberād ē quid statuend
ē semel nr̃ tm̃ ſuffꝭ ꝙsiliū rape n̄ matuzo fuit. Cōsilia em̃ lenia
qñz em̃ no dirigut ꝫ pons deuiat. Vñ Cōtes. Velox ꝙsiliū sequꝰ
pmā mōre ꝙsilio q̃rentia festinato et inq. tēp De facili credulitate

Prudentꝭ ē ut de reprobandi Cā ꝙsiderinū
facili nō credat. Vñ Platinꝰ Nuq̃ rete faniet q̃ cito edit
cito fert i ꝙsultū. Itaq̃ sapiēt nō vinit Prudēs itaq̃
credelitas ne suppositis modū heat statuit optimo nr̃o titidi
ne mox arripiat ꝫ more medio se gerat q̃ teste Sāone
i suis sentēcijs. Fides ē media et optimis et sētie neutri
ad̄ingēs Prudēs i nō facili credat etiā famosū q̄d audt
si exstitāt. Nam plima sut famosa q̃ tm̃ sut medosa Ideo
Tullꝰ i rethoica 2a. Facta nō fama ꝙpendi oꝛ. Et Tertulliaꝰ
i Apologetico fama nō credt n̄ sit ꝙsideata sapiēs q̃ sapies
nō credit incerta ne forte ē ob medacē ſuā uerit q̄d sepe fit
a migenio emulatoꝝ a arbitrio suspitoꝝ a astuta q̄dā

wertedi voluntate Vñ alleXander didmo et didmo sꝛpserunt
allevadw fore nd sey ẽdendꝫ Vñ Cẽñ i Ypolito Coꝛepne fama
Et dẽ Cẽñ li° de e. vtrubꝫ ꝓdentes ꝙid e exaiare gsilia et
no nto furili ad falsa plabi q3 mꝝam nr ta fuit e pluiu
ẽdulitas multi em facillime credt cui si falsu sit qd fy' aiput
De qbꝫ Cẽñ in hercule fingete cui fieri miseri volt h° facile
credut fy em laudandi no sut qi eoꝝ stultiam ẽdulitẽ no ꝯfig
nit Q3 nr sunt ꝯmeda'les qui mlti credẽ volt n videat qd audi
ut Ita teste Cẽñ epla z ad lucillu vtq3 viui e et ꝺibꝫ ẽdere
et mulli Et Cntuliang causa li° z facino e illud tm ẽdẽ qd' est
de rebꝫ huiꝰ artiꝺ ꝓudentes tm ꝓmtꝫ boa q3 mala ẽdẽ dnt
ꝓpozq3 auriꝰ ad ꝛma diffinl' ee dt vt i ꝓ̄ sapiẽtu dt Vñ O
uidiꝫ li° fl' methamor°s z faciet etiaq3 iuꝰ videbat adulterum
credẽ i ore Q3ue vba sonat sepiꝫ ꝺuꝝsa ee uditu Vmtꝫ bonꝰ
poriꝫ tredendꝫ ꝓlami tm poriꝫ mal q3 bonꝰ credt Vñ Ouidiꝫ li°
xo de fastis Q3 nos i viuꝝ credula turba sumꝫ deo tutho Nil
temere crede Et prosper li° epigramatu No pateat fraudi se
nis rumoribꝫ aures qd' nestrꝰ iuuat credere no libeat Ita ce
cior aure arbitr e orbi Inqt Rumpfiedꝫ i poeta Q3 i° Ouidꝫ de
remedꝫ li° pmo vsticꝰ Dū s' aq3 placz ẽdula vba sꝛꝫ deo Ouidꝫ
li° xo de arte amadi No nto ẽdere' qntu nto ẽdẽ ledit Ho' nob
no leue ꝑcf' eit Et Ouidꝫ i epli Tuta solꝫ magnꝰ rebꝫ i
esse fides Quia i' plimoꝝ stultoꝝ credulitas leuis e deo falsa
plurima pro veris habẽt' eroreq3 grigmut' et ꝑ tuedꝫ ꝓmul
gant' a qbꝫ distadẽ fraudi no e si credulitẽ habuer' Vñ Cẽñ li°
xo de bnficijs No e leuitas a agnito et Rapnato erore distadẽ
Ita superbe stultiie ꝑsuerina e dicẽ qd' inqt semel dixi q leuiq3
sipiꝰ natuq3 sit Tres em i suos vent' reuore ervres No e tꝫ
turpe tu re mure qsilia Vñ Cẽñ ad lucillu epla j Ceri duce
qrt nos at fl' duce eramꝰ et io ꝺifficult' ad samitate pueiꝫ qꝛ
nos ẽgtare nesimꝰ h' end dia mala facuit erores q' exsleui
ẽdulit' sustinet' nr tꝫ diu aliq3 honeꝫ fore erꝛe d' no poss' sal
tem qstu qꝺ humana ꝑfidie stingit Non tꝫ inde laudandꝰ e h
illaudabilior et ut vez dica detestat i erore q' ꝑseuat Non Tullꝰ
i philippica xo Cuilibꝫ homi e errare nilli at n' mspiret' ꝑ
seuerare i erore Posteriores end h rogitauer ut apud so
let ee sapiẽtiores Et id Tullꝰ li° de legibꝫ No e vni bonꝰ
errare et diligẽ qd' ꝑse no e diligẽꝺ Ve i erroribꝫ nilꝫ se im
pliet qbꝫ prudentia offendi' et ꝑdit' ad quꝺ eaꝺ obtinẽdam
ho ꝑ erores ihspom' Quia teste valerio li° 9° Temitati pxi
mꝰ e error et ad ledendꝫ par que erore homo no spante fꝫ
vanꝫ gratiaꝫ vmagiatibꝫ tulpib' se implicat In h° eaꝺ qꝺ

denpuit quia ecore vite vitati credo putat Itaq; falsitatis vitatis ymagine sepius monstrat Nichil enim creatum veridicum videt quamuis affirmans quod nutibus et signis solidat quod testibus firmat Ver enim cum quis falsitati suppetit Itaq; falsid p vero sepius amplexet de facili cum ab alto distans qui referes mendosa non videt a quo auctore prosint a si coloribus visum libus ab ipo placid admuntur Stud igit prudens futurus erit a falso credat quod non libet a distredat ni ty distredendi tolor sibi non assit Frequenta si pdes fuit no de facili credet p deliberatoe phabita si distredendi causa no meruerit sub qdam temperie absq; temitate se sibi non quanto sentire poterit Sapietes enim qui erasse nullu formidet vbi prepue falsitatis veritatis spem detulit Vn Ouidius li. primo de remedys Et mala sunt vitia boni ecore sub ipo pro vitio vitio time sepe tulit Et arator li. ii. Repellit error i duisa trahet qui spe effunt cum ve

Stultitia horez bestus · De stultitia fugienda. Cap. ii.

equat et angelos a tutis elongat Stultitia horez tyranne rogit et animum pondera no sentire facit Venat vanloquuu mutos et promptos dissolutos vsq; et oim malesuoq; gnā de facili stulto stringit Vn Lactantius li. de vera iustitia Iustitia e in facti dictisq; p rectitudinem boi atq; recti eranio Et tullius de senectute Tanta igit stultitie insolentia atq; pusillitas p quas ois ea adepti coptat et adepta coservat Et vt Tullius li. i. de nā deoz Stulti nec vitare valentia nec fere possunt prima Discernamus ty stulticiayo varietate et unda enim stulti sunt eo q; malis doms ab exordio nate carent Horu sigdem stultitia coniuncte nec pena gerit Qui pr ena genitura eorum no curato i ea indeit Aliozo quozo desiderium · et hr stones haberi et mathematicis quisq; veritate i plateis dissolutes ostende atq; tato magis glauri q; to ab eis turpiq; fit vel maxime q; eis enim nullus audest applaudia n i turpibus et opibus abomi nande discrepatibus. Hr enim insci et segni sunt. vn Tullius de padoxis · Stultoz sma fuit qui sic hr sententiati sunt q os iscinut et frui sunt hr enim alioz ima dereguit et suoz pre nimia mlte obliuiscunt. vn Tulli i Tusculanis quibus li. iii. Stultitie e quid alioz vitia tenere et suoz oblivisci · Et sylo · Stulty si qua efert nil ut puto efficit Ingenium enim vba nullo podo digna sunt Absit ty ut eos stultos puteq; qui tantela e stultitia loco dissimulare ut pene vitare quant plebs enim stulti nomē no dedignat q ty sapietibus emulat vn Catho Insipiens esto tu tempo postulat a res · Stultitia simulare loco pdentia suma e · Et Ouidius. ii. de tristibus Fortitan hoc studium potuit furor hic aliquid cozoq; stultitia prudentia e Qui hr stulti sunt quozo finis mepto quozo desideria prava et moreq

mhonestatꝫ ſpem geuit ex eſſeqꝫ animue ſedat⁹ et oī prudēcie
tpando ꝫ trahat⁹ tpameto Cui ty Hier. diuat epla. 39. ad lucillu
magni inquid animi ē mediocria malle ꝫ nimia Nec eſſe ē em
vt exeat cupiditas q̄ male modo inſilit qz ſtꝫ ſtultoz appetꝫ
euanefcit eo ꝙ nature limitibꝫ nō refrenat⁹ Ideo ſtulti nūq
pati ſunt q̄z letitia ingēia et triſtitia ametie materiā ōnd⁹ Vn
Cymachꝫ i li⁹ epla⁹ letitia vel loquax ē atqꝫ oſtētatō ſui q̄d de
letitia ſtultoz intelligendꝫ ē. Na improbox letitia vto ad plāc
tꝰ tad⁹ eoꝝqꝫ laus et laſciua mouꝫ ſunt grauia. vt exp̄ſa
ſapietiā colligi⁹ Nempe ſtultꝰ in ſingulis extimſtat et i ſuis leti
cijs indigeſtꝰ et ingulfat⁹ ita glant⁹ ut ſe poſſe tādē nō tremat
Ex teſte Cmodio et Hampſridꝫ i poetria Cyrenē exēplar habe
bo team⁹ in illꝰ caibꝫ i letis ſemp peiora timere Quigi⁹ ſtulti atte
dite q̄n oīa letitia triſtitia. eqnſtrio taſq. viſq plantꝫ. laus de
deq. minera q̄ vob facta viaꝫ p̄dixiꝫ vob miſceant ueritꝫ nu
tibꝫ ſtultꝰ hom tpa vane detinetꝰ timbꝫ q̄ i vob et rateꝰ vo
metiā miſtratꝰ. Vn Ouidꝫ li⁹ p⁹ de arte amādi q̄ens ēt apta
rapi tur ri letiſſima rezo. Et ſeges impingui luxuriab⁹ humo
Pectora mimiꝫ gaudent nō ſuꝰ attrita dolore Ipa blanda tur
ſubij arte veng Hinc lamētab⁹ letitia q̄ veneri ſtimulatꝝ que
ſtultoz letitia nūcupa Attende em i⁹ Quidꝫ li⁹ de ponto Tur
nō fur tmeas et q̄ l⁹ leta vident⁹ diu logꝝis ſiꝫ triſtitia poſſe pu
ta q̄ ſtulti mīme ꝙſiderāt ꝛc De ſtulto amare ꝓtinendo

Vatuus amor indiciū impedit⁹ ratoīb Ca. xxxij.
et i ipa cauſa vn⁹ ſſtꝫ freqꝫt⁹ ſeduat⁹ Amor em exoꝛat
ut vere iudicare nō p̄mittat Prudēs i⁹ ſi ſiꝫ cupīs me
dio mi⁹ poito tuā diſturne cauſā et altera p̄ ꝑſtituas et de illo q̄d
iudicaueꝛ de tepō arbitraꝛ iudicādū Nosti em teſte Apl⁹ 2⁹
de aīa viſū cauſaꝝ ſn medio nō poſſe et obiectū ſenſui ſuppoitū
ſenſacōez impedi⁹ Ci i⁹ tu t⁹ ꝑximquior ſis et imediatior ꝙꝫ res
quicqꝫ viſui ſuppoꝛta quo i⁹ de te iudicare poteris. Cui i⁹ medius
ꝙrab et i alio ꝙſidera q̄d⁹ de te iudicare cupis q̄ plūmos ꝑpꝰ exo
ꝛat amor. Ita ut exp̄ū ſapietū colligi⁹ q̄ amāt et ſape viro
a deo gredi⁹ Cā⁹ raro accid⁹ q̄ hō ſapiēt⁹ iudicat de eo q̄ amat
Vn Varro i ſuis ſnīb Nullꝰ igit tam modeſte ſua iudicat ſic
aliena Hō at accidit eo ꝙ nemo ſ⁹mūdet Nam olym thobareb
magꝰ Alexandro dicebat Natura inqt mōrlud hō mō ſeu nouē
prauā et ſiniſtra dia pt eo q̄ i ſuo q̄ſtꝫ negotio eberior ē ꝙꝫ
i alieno Et Thēnag i adelphis Hoi inqt inperito mil miuſtꝫ
qui nichil rtiꝫ putat nī q̄ ipe fāit. Omnꝫ hom fere nā ē vt
alied melꝰ iudicet ꝙꝫ ſua Vir i⁹ prudēs ut de ꝑꝓrb bn iudicat
aliena ꝙſidet. Ex reuera teſte pl̄imo i epla ad Cornelid tm
ꝙſtꝫ ſue mueroi ſanat. Et Gellius li⁹ 2⁹ Alica q̄ vitia magꝝ

volt qsq; ꝛphendi q; sua Vñ lactan⁹ li⁰ de falsa sapia Neo pt de
se rte iudicare ꝑ aliena melꝯ udicat q; sua Et tull⁹ li⁰ p⁰ de
offic Nestio quo sit vt magꝭ i alÿs q; i nob metrpis ternas si qd
delmq̃t Ber em via ꝓpus fiant amor Vñ Sen epla 26 Ad lucillum
vna ē cathena q nos allegatos tenet sed amor Vñ alq; siut q mil
retin ñ qd plat dicit vt mꝭt oraꝯ i eptis Et Ouid⁹ li⁰ de ponto
Ars ferit qsq; tuet⁹ apꝯ Et martial roquus Cuius em dapnat sua
vota libent⁹ q d nllꝯ Vñ Iuuenal⁹ Cur mos ē hoim q dep ꝑ ferat rpe
vile lucr maeat approbat ome tm Ptre audinio quo omb hoies in
fart ꝓpis male udicat Et io suos delitos rō erraꝯ nō assequnt⁹
Cum teste mōsio Nō intellecti nulla ē rōe cto morbi Ver solū tm
hoies pta ꝓpa nō intelligt ꝑ eaꝝ boa q dam si ferent sublimare
valde otendt Iuxta i petroniꝰ Oms apti oculs boa sua gpetat plu
rimi eaꝝ alios putat velle qsq; volut et i alÿs ea q d in pis ferut
Itaq; iprudetissimꝰ udiciu nꝛm ē nō tm de ea q de se pis iudicat
ꝑ q ad illa eaꝺ q de alÿs exsenpis arbitrat⁹ Vñ Iuli⁹ Celsꝰ li⁰ 2 Quo
volug libent⁹ credimꝰ et q sentimꝰ alios ꝑ sentire ꝓpamꝰ Nos at in
diciu fallibile valde ē mīe et sepiꝰ ēromiu n⁹ tm ꝛprobo altā si fa
cias q d t fr petrus alu tm tuis desideÿs q forme nō estabis Attendat
i sapietes vt rte iudicat vt ꝓpo amore nō decipiat⁹ ne eta pse
rat vtuti Vñ Iuuenal⁹ li⁰ 3⁰ Cumꝰ rēdo nephas stat⁹ pfere pu
dori Chrs fatur plus nalibꝰ desideÿs sua tma iponetes eodq; par
to q de se pis male udicat frinole se excusat Hinc q; ē in
vitÿs amor mꝭt Claudian⁹ i maiori pfata vestꝝ desideria ne
nllꝯ iproat ꝑ malicia Nā vicaud ome ne methas exted Vñ pde
rig Cumꝰ quies nil velle plꝰ q postulat vsq; Sit vicꝰ ut siplex
almonia vestꝭ et via Expletuq; mod nature nd trahat Hinc
ꝺba nil aliud sonat ñ q natāle desideriu gtentē hre virtū et se
ptū et si ultra desideraꝝ natē tñ standmꝰ metus Absint i hmoi
vana desideria absit amor rutilis rezo Vñ Theodol mortales
mꝭt ricti q gtendut adipisci Nec si ꝓficiant vite distrimie qeat
Cuia sed sic res debet desiderari vt gozo oculos delecta gmittꝰ no

Fortitudo ē vtꝰ habeant. Se
qua rte solidant⁹ et sine qua i homo nō pseuat⁹ Coped⁹ i
volētibꝰ spualit⁹ ꝓficē ut sint aiē fortes q; fortitudo mꝭte
qua via roborat⁹ et moderat⁹ Vñ Tholes li⁰ 2 ethi⁰ 2⁰ Fortitudo mꝭt
tenet medu mīe hores et audacias Et Tull⁹ i ethoica p⁹ Fortitudo
ē grepto desideata pictoꝝ laboꝝq; pessiō Et alibi Fortitudo
ē rezo magnazo et hūilud grepto laboꝝ sed nī vtilit rone ꝓpo
sito Et idez li⁰ 2⁰ ethoice Fortitudo ē grepto laborū et pcli nī vtili
tatē rone et gmodozo ppesatōe Et idem Tull⁹ i tusculano qnib⁹
li⁰ 4⁰ Fortitudo ē assuetō ai legē sume iponedis rebꝰ obtpanb⁹ vel
gsuato stabil mdita i eis rebꝰ q formidolose vim repellende

Exorabo omnibo clare appet q̃ fortitudo hr̃ i arduis loc̃ et in grandibꝫ pbitat hant siqđ vtutẽ si quis habuerit minas nõ timebit ymo nr̃e morte pauebit ut̃ua teste tullio libro i rhetoꝛ Nec̃ vero forte turpib morte arcẽde pt̃ Et ly. Thurnꝰ de gestis Alexandri fortiꝫ vnꝰ magi mortẽ obtopnẽ dixisse vitã. Et cassiodꝛ epla. zz. licet sub ono laudat fortitudo et vti se pbandi nõ hr̃ spacium occulta ẽ liw tota meritoꝛ Hr̃ em vbi i adutoꝛiũ sui pudoꝛe virtꝰ q̃ltere. Tut em vir ẽ ano fortis qñ aduersitatibꝫ mal et bonis robuste pseuat Ad et tñ optanda sunt pcla ut forte q̃s se ondat sufficit. n. pcla si ingrãt valde tollerare Vñ Cõi. ad lucilliũ. epla. lxx. Vro sum miser tum demẽs ut egrotari turpiã ꝓ si egrotãdꝫ suffirit vt mihi efferãte sua Nõ em pati tormẽta optabile ẽ ꝓ pati fortit Et id Cõi li. z. de ñalibꝫ qoibꝫ Hugo mist aiã alboꝛ actibꝫ robur veit et a gsideratõe nature ẽtuid ẽ em cur ego hoiẽz a fera a sagitta a lancea mora pcla me spectat. Vñ Lactantiꝰ de vero cultu Timidi et i beati ẽ ai a dolorem metuere a egestate a morte. h oiã si q̃s nõ euhorruerit fortissimꝰ iudicat. qui aũ deũ metuit istã oiã metuit Vñ Galtherꝰ i li. 4. Nulla ti nouitas pturbare fortia dt̃ ptora. q. d. q nihꝫ ppt̃ infortuniũ dt̃ desistere a ex fortia deiẽt Illos tñ fortes nõ diriꝫ qui delitoꝛ suoꝛ nõ exi stunt. Defensores qui nõ foꝛtit tñ male fecerint se validos murupare ꝙ teste Ouidio li. 2. fine tristiũ Felix qui quod amat defendẽ fortit audet. q. d. q sunt felices qui ea q̃ amat palã defendẽ Oĩ militet papue xp̃iam assit aũ viꝛis fortiꝫ subeat demoꝝ nec̃sitia viribꝫ si careris aiab exigito q vinc̃ vob nullꝫ pt̃ nr̃a voluntate succubatis. Vñ sic nr̃ꝰ sapiẽs dicit Nullꝫ pcl̃m sñ pcl̃o vincit. Nichil magni i rebꝫ humanis n̄ aũ fortis Quid em pdest tua sapia i pcl̃o si nõ prosit. Quid tyrannia si tãdẽ te ꝓmittat Omnes em vtutes sñ vtute nichil sunt si fortiꝫ nõ fuerit comes Quinymo vtutis nomẽ fortissimũ mꝝ appetit nã viribꝫ virtꝰ ẽ m viribꝫ fortiꝫ ẽ minꝰ si fortiꝫ vtutis nomẽ pretereũt hr̃. Vñ Walthoꝛ i Alexandreidos li. 7. Nichil ẽ q fortib et ardua vtꝫ desecat i exptũ mouet em oia et oia coptat. Et Ouidiꝰ li. de ponto Oia deficiunt aggt at oia vincit Ille etã vncꝰ torpꝫ hꝛe furit Et id Ouidiꝰ. 10. methaꝰ. Audentes deꝫ ipe iuuat. Vñ ꝓsper libro epigrãmatũ. Qui valet i adꝝs ornata duce vita. hic magnꝫ ẽ ait. Vñ Horatiꝰ li. carminũ. Rebꝫ i angustis animosꝫ atꝙ fortis appare Vel i. q̃ntocꝛq̃ pdecessoꝛ fortunã audaci validitate refert em Iustiꝰ i abre pompeyi li. 2. Quod i maritimo plio q̃dã adolescens aũ floruit valde tꝫ nomẽ Themistocles. refert em q hostes pꝫ plꝰ innumeras rates fugã arripuit. q. carnens pfuga adolescens ad naues hostiũ fugit et cũ manu dextra naue tenuit. nr̃ꝰ prius dimisit q̃ amittẽt qua amissa sinistra q̃ manu naue tenuit qua rursꝫ amissa morsu naue tenuit. Itaq; nr̃is redibꝫ fatigata nr̃is manibꝫ amputatis victꝰ ẽ. Vñ ad vltimũ vel. rabida

fera dentibꝫ dimicauit. Ducentaq; milia ꝑsonaꝝ ex plio ceciderut
Cere ꝯ laudabil victoria q̄ fortitudinis vendicata ē. Vñ Cen. epla. ꝫ.
ad lucillū. Nō pt magnos sp̄e athleta hꝛe n̄ sagwiez suū vidit
tuū em̄ puectꝫ am̄ nō fiat ꝫ tu magna sp̄e ad pugna destinabit
Q vt tanta i hēret nob̄ fortitudo. exercendo militia ꝓpiana ꝯ tu
plimi p tpali pace hꝛuerut. Vñ em̄ fiut laudabiles ꝫ illi multo lauda
biliores. Vter tñ putes oēs pugnatores fortes debē mutuai
vtute em̄ nō hnt fortitudinis ꝫ illi rito tytlo pugnāt ut si lucrū
sp̄erent. Vñ Tullius li. p̄o de offic. Fortes aū et magnanimi siūt ha
bendi nō q̄ faciūt pugna ꝫ q̄ ꝓpulsat inimicos q̄ laboribꝫ sustine
ris pcullꝫ aditꝰ nō q̄rit mercede a q̄ etiam. Animadūtat stli
pugnatores q̄ lucrū et fructū ex suis laboribꝫ coptat. Non ipse
em̄ nulla vtꝫ ē nā vtꝫ mercede exigua nō q̄rit. Nō dico tñ si
victas q̄ gaudē nō possū ad dapna tua q̄ inimicoꝝ ornamēta tuli
sti recuperare nō valeas. Hoc tñ adepto finib̄ tuis ēe n̄ debuit
q̄ pt̄ ista vir arniger rem pub̄ca tueri tenet. Ei paul dubio id
Tully vestra vt i tusculana q̄stionibꝫ li. p̄o. Nemo inquit sū magna
spe se pro patria offert ad mortē vt tñ spes fiat sub spe nō sup
bie ꝫ crūe gle vt fortitudo q̄ vtꝫ ē tli spe mediata sentiat. 2cs. Ca. 14.

Bene agere pars p̄dest de ꝓsecutione i bono habenda

Si nō bonis opib̄ ꝓsecutā q̄mittet. Vñ i ꝓu. sapientū de
Nichil p̄dest didicisse bñ et facē si cesset. Nā turpe ē
bona rapta desere. Vñ Cicilianā li. ꝛ. de oratoria ifinitude
ꝓsequendi ē saltem q̄ sepiꝰ et si vires deficiant aiꝰ tñ ꝓsequēdi
Nā teste Tullio i rethorica ꝓma. Ꝓsecuta ē i mente bñ q̄sidata
stabilit̄ ꝑpetuaq; ꝓmāsio. Illi i ꝓsequēdo q̄ mirepta q̄ tuitat. Dicēt
fortitudinē te ꝓsequi nō posse. q̄ teste Cen. i tyeste Leuc dē est
miseriab̄ fere ꝫ facilo ꝓsequi q̄ uare ē. Et dū Cen. i hercule fi
rente. ꝓmissa mq̄ opa vitꝫ lauari solet. Ibi attēdēdū si quis
ꝓsequi possit. Cuiꝛ at dubitanti respondeo oib̄ agendū modꝫ de
bere ꝓberi. vt em̄ ꝓsequēs nō oppꝫ ut laboribꝫ interessat assistat
Cuffiat enī vt mala euitet et honis optatis bonis intendat. Et si
frequēs bona fuerē neqat salte diu ferre ꝓsequēs. Iuxꝛ id Seneca
i epistola. Dū sepe fiꝫ nō pt̄ fieri diu. Ꝫ quid dicā de hijs q̄ nō glo
riant. n̄ exercitatio mirotū vale. milla q; obstat stabilitꝫ
vna etenī die vota reuinoꝝ celebrat. altera studio tpis dispensant
Curare mur ꝓmittit et q̄tinē i ꝓtexu ꝓrdinat. et ꝓmodū hijs ar
bꝫ gloria facit. Cursꝫ vno tpe vel̄ hēmite vixit. et i altero
publico q̄situ assistit. Ales em̄ vna die videbit tam mestos et
tristes. tā maroidos et pallidos vt mīse mortui credāt. Inmani
lesꝫ penas pro regno velox pati q̄sistimat. Eosdē quosdē
ꝓmodū risibꝫ debitos iocisq; ꝓmotos ebrietatibꝫ dissolutos. mligēs

Li 2 H 39
58

tatibꝫ infectos et quidq̃d a sua volũtate subtrahere ꝑmodũ cepte sup
addit In ipis em nulla e pseuãncia eo ꝙ ab eis nõ desideãt n̄ fusty
et apparẽtia · Illibꝫ vitꝫ prodesse si pocꝫ studeãt ꝛboiꝫ cepte pseuãre
q̃ si nouitate mitꝫ et vt melꝫ dicã apparatũ evrogitare solliciteꝫ
Vñ Cen · ad lucillũ epla 16. Plus opis e ut ꝓposita custodiaꝫ q̃ ut haesta
ꝓponas Pseuãndũ e em et assiduo studio attendendũ q̃ qs bona mea fi
at bona voluntas · Et ide epla 22. Turpe e redde oneri luctare cui officio
qd semel recepisti · Quia vir nõ e fortis ar stremus q̃ labore fugit. Et ꝑa
tꝫ li. carminũ Equa memeto rebꝫ i arduis seruare mente. Nempe qui
volt fortis et pseuerus fieꝛ pocꝫ i bonis esse q̃ ruere hic Mer tũ fortuo
se mutãi q tm̄ instabiles fuerut. Vñ Ouidꝫ libro de tristibꝫ Stura qd
vtꝫ qua nõ fortuna gubernat · Et rue mactꝫ stabili ofugit illa pede ·
Illã qui tenuit stabili nõ erat ille gradu · vt mãt Boeꝫ pr̄. de ꝙsolace
Et Ouidꝫ li. epla Cepisti melꝫ q̃ desinis voluĩa pr̄mis Cadut dissi
miles hic vir et ille puer · quia videlꝫ vnꝫ gstumꝫ q̃ melꝫ desinit
et alꝫ ingressus qui fuerat deuit. Et plini se vnos appellat q̃ femine
is moribꝫ titubat mimoꝝ pseuãt de sbo Oratꝫ i epla Ed̃ peyt sp
emit repetit q̃ mp amisit. Et uat et vite distomuit ordie toto Ed̃
facut ingstates qui sue instabilitatis rabupna loois ipont strages loca i
tessant mutat nr tm̄ p amplꝫ obꝫ i boiꝫ ofthut. Vñ Cortes Eradam
greci cur mũio locoꝝ mihil s̄ prodesse ad adeptoꝝ vitia Respondit qd mi
rauis mihil t̄ pegnãi prodesse · cum te trãferas q̃ dicat q · vinos melio
rat nõ exmutãde loci si metꝫ. Vñ Cen · epla 28 · Animũ debes mutare
nõ telũ licet em vastũ tñ sit mare sequit te vitia pueris Et vis
em q̃e fuga ista te nõ adiuuet q̃ tecũ fugit Et Ag frequẽs de loco
ad locũ migratio animi i stabilitas e hic em oia pdita sut q̃ viri i
stabilitate loci sententiã pmutat tedetes de sese medãi cui tm̄ st interior
morbꝫ mente em et non extm̄ sem mutare phibet. Vñ Oratꝫ li. carmi
nũ Impiger extremos curruit mercator ad indos Pmare pauperiẽ fu
gies ꝑsaxa p ignes · Q tuos tuos nõ am̄ mutat sed tm̄ animare tet
Nunquid ples iuues aspexisti q̃dã prena doctina docebat. Instruit p
orbem vt sapientes sitꝫ. Hero dicitꝫ iste sapientes sutꝫ seu sitꝫ nõ fa
cit si instabiles aio Rez mediaꝫ q̃rit. Reges em vbicuq̃ sut et mutãi
hitant eo q̃ vbicuq̃ hitat si nullibi ẽ sidet. Vñ Martial coquus
Dic m̄ quo venid dic qua te pte requiã Regis vbiq̃ hitat mi
nime mutãi hitat. Quid i ꝓdest hoi laborãti vt ꝙgrue viuat si in
pseuat aut quid inimicos hoies vincẽ et vicia nõ domare Quia n̄.
ꝓtatꝫ superbia et si molas possit desecare mihilomꝫ fragil. Vñ Cen li.
A. de nãlibꝫ qaibꝫ Quid e mãt i rebꝫ humãis pũpud et ẽssodet
aio qd fuisse virisse Nulla em victoria maior e q̃ vicia domas
se Immanes fabꝫ fuit qui ppios et corpes hucerit. Et subdit Ho
mãt magꝫ q̃ erigẽ mas fuit mias · Et ꝓmissa fortune quid magꝫ
q̃ ꝙa talamitates esse fortꝫ. Et gelidit. Quid i mensio quid

anhelo quid fudo quid trā ap̄d̄ forū dſd. multo ꝑp9 ē magſ vt a
ſordib9 diſtedaꝫ et a corpe ſeductaꝫ et tandē i ocultſ ſubtilitab9 vīte
i q̄ꝫ Duret at p̄dor et ⁊c̄ inſtabit Cuius p̄maebo adūſp fortunā
Jū videro fortitudinē p̄miſſa grandi mūera q̄ no difficili aut veſti
tū ꝙſd attende fortunā mūbilem et am̄ ſtabile fieri debere Te
ſte em̄ Ḣeñ. epla. 8. ad lucillū Cogitate mḡt mihil ē mal̄e p̄t
am̄ Ora em̄ fortuita ſapſu miſereūt. Jm̄ id Ḣeñ. Al. epla Bad iḡt
⁊tute et mala fortunā ⁊mū et bona ⁊tute ītelligo dioſd et eo
telſd q̄ꝫ mutat q̄ſd infeſtat No mḡt miſ ē ⁊tūlīte no qui
ti ß ē mirare vbi oīs tacuit aliq̄d ſtare Dicēs forſan q̄b me ſta
bilem faciet a qua ⁊tute p̄maeue valebo Nec em̄ me pauptas
affligit nec timeo exiliū nec taceteror nē infirmor q̄ i ſubſiſtā
Nec q̄rele rūdz Ḣeñ. Epla. 24. Paup fiam Et rūdz mḡ ples exo
exul fiam vbiq̄ vitā alligabor Ad hō em̄ nā me genuit ut cor
pore ſūi aſſigar Infirmabor teſſabit langwor ſimitate vl mor
te moriar vt meli9 viua In cibo i aīa ſuſtat ſapiēs et ꝙſtat
ſimīb i fortuita ē tua teſte eod Ḣeñ epla. 36. In mores fortuna iuo no
nō ḣt ß aut ad tūſtid tmimd vert q̄ i eod hītu eſt q̄ ꝑſeuat

De ītemperantia fugienda. 10.

Este Tullio de natā deoꝝ. Ītemperantia nō dt tāde i ſapiēte viru Dez ē tñ q̄ multi taq̄
epicuri nulla vole ſtabilīte firmā Vñ narat Ḣeñ. lo
de ītemperantia ſapiētū q̄ epicuri corpi multū pepert dnetes no
litere ſapiētē fēre moleſtiā Cui ꝑpt voluptate taq̄ felicitate
ſūmā elegert No deret tñ honez mobilīte ſeu fragilīte ſt agitari
vt p̄uaq̄ ⁊bulacōe i mutez. imo hz i ⁊bulab9 ītimā nīſi long oſtā
dt tollerare Narat em̄ Aug9 lo. 9. de ⁊i dei. c. 5. De licet eneat
multus ⁊bulacōes licet i pte ſēſitiua vſū tñ rationis no pdidt i me
te Deo vgili de ipo mḡt Mens īmota manet facīme voluīt in
nes Cui ꝑpt. li. 3. de mugt phroz narat ſocte dixiſſe ſapiēte
offendi nō poſſe. Imo adūſp omēz fortuna ꝙſtab et īmobil manet
Vñ Valeriꝰ li. v. de morte ſocīſ refert q̄ forti aio ꝙſtantiaq̄ multu
potuz venenoſū hz mortiferū ītrept. Et ut eiꝰ uxor lamētāt
dicēs vir eiꝰ īnotes moriꝝ Socrates dicebat male iḡt ḡſcrib Na
ſiue me diligis tuipe debes vt notes moriar. turpe ē em̄ mo
te dignū mori. Ipē em̄ ſocrates omb mndo ſtuetes miſeros vocuit
Nā ut ab eo peteret q̄b miſer eet ipe rnd̄t tuiſer ē mḡt q̄ miꝫ
miſer fuit q̄ dicet. q i miſer ē q miſeriaꝫ mdi miꝫ ſuſtul Na
veteres legiꝫ i magnis anguſtiis ꝑſeuāſſe. Et hz onerosa fortuna
nos ꝑſequet Mithiloꝰ aio ꝙſtates p̄mā ſert Narat em̄ Valeꝰ
li. 4. q anaxagoras phr9 audita morte filij ſui que mirie di
ligebat īmutatꝰ p̄mānſt. Vñ ſibi nūciari ita ſ rndiſſe fert Ite
mḡt nouā ſeu ī exptatā nō emittas ſtebā em̄ q oe natū exme

esset mortale · Sreba m sup q nullo sñ nullo morit n̄ q pub vivit ita
nullo vivit qñ moitur sit iō reuitat eñ valeiꝰ venodoxus Au
dita morte sui p̄mogeniti filij mime gmoty fuit vñ cū sacrificaret &
torōaz i cupite sibet statū ut mōte fily sui audiuit toronā de capi
te pro lametatōe tēmo deposuit Cū tñ mitrogaret qle mortuꝰ fuis
set s'relatū e q̄ i bello pugnādo mortuus erat Quo audito xeno
doxus statū toronā ēposuit et sub iurato sacrificio affirmabat q̄ plꝰ
gmudebat de vtute fily q̄z bellando hebat q̄z de ipius morte tristetur
Cuius i p̄z q̄ pdictoz virozū aios fortūa pturbare no potuit Vnde
valeiꝰ li° vn° de q̄da alio phyo narrat q̄ cū filij eius s'ablati fuissent
oīaq; boa dissipata i rogata fuit quid p̄diss ipe at rñd q̄ n̄
dia mat mea pozto meū Cruia sez vtutib et sñab i aia sēu gebat
nat tñ i solo virili sexu tlem metꝰ gstania legim9 ymo eña i mulie
bri fragilitate p̄senanea gmeoratū repio Narrat em amb° li° z de
vgmitate q̄ mat q̄da eiusq; filia i tēm amauerit tastitatē q̄ maluerit
i fluuiū p̄cipitū q̄z lubricitatis de decore q̄tumavi vñ cū violai
timeret se mutuo amplexantes et q̄ choreas letus ducetes i flu
uiū se proicerēt · Insup Aug° li° p° de ci dei de lucretia narrat ·
Cui cū a tarquino violata fuisset p̄entes statū q̄ont et p grandi ai
gstancia p̄ntib9 pentib9 se mitterit luges sue castitatis integritate
violata fuisse Quigi mliebres aiq; morti no peperit · vir i fortib
et inuicti p̄seuerat i bonis opib9 p̄maere atq; vitia gstat detestū · vñ Ser · epla · 43 · Nitq; inquit cū vicijs satis litigno ea i
p̄sequi sñ mō sñ fine Na i vicijs no e modꝰ nec finis q̄z mete sñ ve
nia lamiant Qui i extrahi no pnt cū ill ponig tur esse velleꝰ Ho
rus i ethicis gstania mixie habeda ad mala q̄pestendi · Huius
at tpis nulla e gstancia virozū ꝑ fragilitate imineēte modicaq; rei
occasione dirdit Cuius tñ vt vetus gstania gmedreꝰ Narrat · n ·
valeiꝰ li° 4 · c° 6° Et vir ꝺad dictꝰ Codꝰ morti se exposuit · etiam
vltra omes ut sui victores efficerēt · vñ Aug° 11 · de ci · d · c · 18 · narrat
de q̄dam q̄ se i fouea p̄cipitauit eo q̄ audiuit a dijs fuisse dictū q̄ ro
mani p̄derēt id q̄ optimū habebant · Narrat etiā de bruto q̄ filios
suos occidit q̄z fuerit gtra re pub̄ca · vñ poeta Natosq; pie nouā
bella mouentes Ad penā pulchra p̄lubertate venit · Qui narrat de a
lio q̄ filiū occidit eo q̄ gtra voluntate impij foret · li pro p̄cio p̄ria
pugnasset atq; vicisset · Na estimabit pen̄ imperiū q̄tenus q̄ absq;
voluntate impij etiā ꝑ p̄ria gloste vincē Hinc i q̄ois tolligꝰ an
tiquos gstates ideoq; famosos fuisse atq; vacuꝰ sue ociosi nomen

Nullū laudat laudē De gstancia Cap. 14 · amperunt
opꝰ si gstania desit · Vbi at q̄ permanet gstas si sui opis
prui adipisci met? Nempe gstancia vitatē p̄dicat ui
dicis pauos redarguit et oim vtilitū gnia ad salubrē portum

deducat Nuq̃ dyogenes vitate ſm̃glis dice nō formidab. Narat
em̃ valeri⁹ li⁹. 6. q̃lit Aristippꝰ dyogen olera lauati dicebat. O.
dyogenes ſi dyonſio adulari velles tlia nō edules Cui dyogenes
Si tu m̃q̃t uſta dare velles dyonſio adulatores nō dares Ecce q̃sta
vini ꝯſtantia q̃ maluit pauꝑ ſꝰ pro vitate dicenda q̃ adulari
et exinde ditari Cz nr̃ in ſol viris ꝯſtanā ꝑ ꝓpriꝰ. ſ. erūa ſeias
alio forte⁹ extitiſſe legim⁹ Narat em̃ valeri⁹ li⁹. 2⁹ q̃lit⁹ mulier
q̃dam abſq̃ dem̃ituꝫ a philippo ꝺeꝑnata ꝯſtanter dicebat. O phy
lippe mur ventre tuu magrſ ſobrīū uicciſſem Na ore tui ꝑpta
nō e iuſtitie amita Hiis i⁹ubis coegit eū de ea ſua m̃q̃re et uſu
mulierē Inſup narat q̃lit⁹ tu dyonſio tyranno ꝑpter nimia cdu
tate deberet ſuccubē mlier q̃da alta voce dicebat. Et dyonſiꝰ i
tolomeo cet Ꝛrō tu audiſti dyonſio nr̃i trogeni tur hō dicet
Ipa at rndit Cu m̃q̃t eem puella tyranno crudele huiem tui ꝑ
delior ſuccꝛſſit Cu at tertio aduenies tetarſ ꝑdelior fuiſti Peto
ut macas timeꝫ ne peiore heam Ecce q̃sta mlier ꝯſtantia q
vitate dicē nō erubuerit. Laudāda e i⁹ virtꝰ ꝯſtantie ſeu fortitu
quia ſiqꝫ virtꝰ alacrior li⁹. p⁹. ſ. deſcribit fortitudo m̃q̃t ſeu ꝯſta
tia e am ſup̃ pricipiū exigē nichilq̃ ſ tpia metuē fortis tolle
rare aduſa et humilit ꝓſpa Cui end hec virtꝰ tarꝫ nllā in
ſuis opib⁹ ꝓſperitate obtinebit. Na p nrꝫ ꝯſtantia martires pua
luerut ꝯfeſſores uſq̃ ad obitū ꝑſeuerāt et pncipes dnari
meruerī Narat em̃ valeriꝰ vbi ſup̃ q̃lit pompeiꝰ tuida viro
antiquo ſua etate ipperabat dicēs rpm mortuū fuiſſe i ſentute
et exinde reſuſcitatū Cui ſenex rndit Ne metuas m̃q̃t pompe
ye q⁹ tu mortuus eem iui ad inferos ibiq̃ vidi inimicos de te ꝯ
tentos eo q̃ iuſte parte ꝺeꝑnati fuerut atq̃ ꝑdictus tu eos
fuiſti Verūtm tuc tpis magnū erat pompeyon malū aiq̃ dice
Viri i⁹ optiam ꝯſtanter i via dn̄i ambulare debet nō timēdo
eos q̃ corꝑe tm̃ꝑe ꝓ i dno fiducia ꝯſtituere Vn Tulius i ſua ē
thorica li⁹. 2⁹. Confidentia ſt deſcribit. Confidentia iaq̃ e virtꝰ ꝑ qua
magnis et honeſtis rebꝰ aiꝰ tu ſpe certi tutis fiducia tollit.
Hec tm̃ fiducia plurimi nō hnt q⁹ nr̃i mideo nr̃i horibꝰ ꝯſtat Cuiꝰ
oppositu legim⁹ de Alexandro ſm̃ valeriū li⁹. 2⁹. qui narat q̃liter
tu alexander infirmaret⁹ et ſuus medicꝰ philippꝰ poret ei dare
vellet tur q̃da dictꝰ ꝑmenon alexandro ſcripſit ut caueret ab infidia
philippi litteras legendas tradidit. Itaq̃ primus ſuppſit poꝰ quā
medicū iuriaret ſuſpicaꝫ Narat ergo ille Ꝛ tu alexr audiſſet
q̃da familiare inſita mala de rpā dyoniſſe ꝛlatore exſpuit dicēs
Ne e m̃q̃t horribile ut nō diligar abeo que tato tpe amaui Coſi
dent i⁹ mredaꝫ nō de deo nō de ꝓuidentia diffidentes Ita iacob laudi
tabat et tm̃ ꝓualuit q⁹ dnm̃ tu illo exat. Narat em̃ valeriꝰ

li°. z°. qlit' ai audā dlaudo ī acie existēti vnq ī ppetuz dices qđ ih facēt. ille rndt. ppono mḡt pugnre et nō fugā qz dlaudq fugē nō pt licet ī dlaudq cēt tm q fidebat. Narat in sup. q quodā tm ei dicēt' q sagitte adūsarioz. s. ysay ppt' mlt'e obfustabat sole ppe trn'. in vmbra mḡt spiāl delēabilq ē hō em exomagō ofidenta dpōit. In sup. q ī nārā de qđā tm ei dicēt' q muri tastei qđ obsidebat erat excelsi ipe trn'. pmlieribq mḡt alti sut ꝑ nō ꝑ viriq q ipos fecit. Costat' ī et ofidet' speres ī dno. qz teste ypa Cui spat ī dno nō ofundet' ꝛc.

Incipit tractatus ei⁹ q̄ⁿ tibi. Quo humilis exaltat' superbia uero deprimit. Cap°. I. primi

Ori gloſi humilitatē gra deo placuit. Im narat. ggoiq ī dialogo li°. i°. c. mi°. Cui⁹ q stantino humilimo fuit. Nā tu qđā ypo q statu audisse fama ad aures sit ut ipm vi deret. Cui tu vidisse ait. Ego iḡt ēde bā ustud horez grande ee ꝑ michil hīt de hoīe cui⁹ tu audisse Costatio grauo agebat. dices Tu solq es q' octos aptos m me habuisti. Cui magī amauit despicte q̄ laudate. Unde Aug⁹. sup ioh̄em. tra. 30. Nō ē alia mḡt via ad optmeda vite n humilitas. qz ꝑ ea vnq q̄sq se ipm q̄sit. Et idez narrat de qđā re thorico q tu introgaret' qđ preptū ī rthorica magī ē obtinuit. Rndt. q̄ pmiciacio. Et tu 2°. et 3°. ab eodē idez patet' ī ipe pit' idez rndebat. Sic mḡt Aug⁹. Cruoties de preptis tuae legē me itro gas qđ magī obtinuit mihi ad rndē hz n ꝑua humilitate q qđ humili tas nō exorē ꝑ tuaz gignit si vera fuerit. Un Anshelmo li°. de si militudb⁹ c. 24. Cepte mḡt sut gnde humilitat. dsp pmū ē agnitio sui. stde ē dolor de ipis ppetis. tertiū ē sui pcti confessio. qrtū voluntāa ꝑsuasio stz q̄ fatal' se pdere. Cuntq̄ ptepta sui. Q ē tollerantia iurias. septiū ē gaudiū sue humilitat. Cuncta tu tua nō humiliat ꝑ mflat q ad hō nō tu tua ꝑ ugratia ē. Cum teste gregorio moralium. 22. Vana sua nō extollit ꝑ l'amētāi facit. qm ut dicā emi. ꝑ. q addit suaz addit et dolore seu labore. Un Unhardq de gradib⁹ humilitat' sc humilitē describit. Humilitas mḡt ē vtq q vdit suma sui ggnitōe sepi dsp vilescit. Ideo humilitē Aug⁹. suadz sup ioh̄em tra. 14. dicēs Vt mḡt omi morboz tpitudo curāt' destēdit filiq dei et humilis factq ē. si ī te pndeat imitāi humile seruū imitare salte humile deū. Un gr. 11. distate ame qz mitis sit ē

Et ggoriq moral. xl. Unita mgt humilitt vtq e pqua dr sn essa
re vnebat hō liq magnq est sutq Paulq Ite gōmq. epla. 8A Il
la mgt seqm humlte qua dr docuit. qz mlti eq vmbra pauca vo
vitate attigt Auferat a nob oia figmeta vbor tesset filati gesti qm
no termoma ff iurie pana humle pbat Ait eda enī qm p humlte
vgo sublmata e et ois supbia postulat casid Na pheton rendit
supbq ut p methaeos et dedali filiq aera smndo voles pipitatq
e. Romaq sua supbia subiti sut qm supb resistit dr teste gpha.
Na et humlt qm a xpo sustepimq ombq supbos dicetos legim
Nuq supbia babilois lingwas diuis ut i Ezech. Nuq amon gp
supbia sua abōibq adorāi voluit ff i patiblo suspesq fuit qd pa
ri ferūt. Hest. z. Nad gp supbia balthasar mt sertq e et nabuch
odonosor de solio ejectq e ut Dan. ll. Nuhamorf supbia debella
ta fuit. p. mach. vi. Et anthyochq gp supbia insanabili plaga
a dnō pcussq e ut. 2. macha. ix. Nempe sicut fecit supbia casum
sc humilitas exaltat Na david fuit mig mt suos supq os tq
exaltatq e vtz. p. Re. xvi. Ezechq manasses prep effrayim q tq
effrayim bndcq fuit: vtz Gen. xlviii. Nu Adomas natq e an Ealo
mone et tq salon obtinuit regnū vt. z. Re. xx. Illi i maiores fue
re qui tpe posteriores et corpe miores fuer. s. humles Et at
amboz pmanuer mox pruina gsupti sut Nad thore et sui
applices fuer qz dnm ambiebat et movsi dethebat Ite absolon
detrahes pri ambiebat regnū ideo dejectq e. z. Re. xiv. Num aby
meleth petebat dnm ff pnomodo i timā mitonia mitt qm steb p
pos interfet. Et roboam ambitiosq pessime regnt. z. Re. xiii. Cuo
em fr potuit ut sistat fino gdu supbq Na si vanq qlit fixus
est si violent stande quoscq tm stendē fistut. Unde pricul fu
gebat ni nlld violentū petuū na detestā stasty naq supbos fi
dameto caret ni no roboret. Also supbia no esse Cui em ratone
erugūt supbi no sut Et unde difficile est pmanere qp i altū emit
si fimdato no solidet Hinc fides supb dei iudicio ggruit casid
Et humiliare exaltatus e. De humilitate mo. ij.

Sctus apls. z. Cor vltio ad humlte nos hortat dicens Ipd vos
pbate an ggstat vosmetipos qi dicat qp bo ggstes semp
pm de facili humliat Ideo beat Aug. li. soliloquoz exado
diebat vtima monezim te et mouerd me Na q se ggstat vidz qui
nimis et putido e. Hinc Gen. xviii. dr qlit abrahā loquēs ni deo dice
bat. Loquar mgt ad dnm meū sim pulus et nimis De hac ggnte
loqt. Bn. sup cātica. oliua. 30. dicens. Nolo mgt pude aliq pfo sire se
pat qd postulat ratio ordinis qm apd nos sum pmiu Ipmo nob
illud eand sna no mflat ff humliat Hinc marcus li. 2. narat qlit
i fronte templi appollinis sptu eat scher e via ad bnē si templ ag
uerit Hinc vox de celo descendisse tdr dicens Scito te ipm ut tradit

pollicetur li. 3. c. 9. Cui accedat Juuenal dicēs q illa vox descendit de
rens notos clios. i. scito teipm. Hm. Aug. 8. de trinitate. c. primo Etiam
mgt celestiū atq; terrestriū magnā estimare humanā genā. Et profecto
meliores sūt qui sibi hoīes sēpos, nosce ipm dicit et tua laudabilior est
ab eo cui nō p̄ exspecta vias suas deus struitat. Unsup. Hn. sup Cantica
olia. 26. Superbia mgt ignorantia tui tum meliorem q̄z sis tua deceptrix
agnito ee metuit. Nā vitia sepe virtutes se fore simulant vt ait ggr. mo
ral. 31. ponēs eos. et dicēs etc dissoluta mia pietas hetat. et pmania
gstantia tedit tior repetes de humilitas et vere tranquilla libertas vo
pigritia mattas discutido sollicitudo noia. exēs multi i spiritu meruit
qui sua vicia virtutes putat et se ignorantes timia multiplicat. Ho i sua
de examinare gstias et q̄d malū e corrigat et q̄d bonū teat. Nā de sab
alibo i ezechiele legi. q̄ rotpy eoz erat plenū oculis Et de viris in
sc ggr. exponit sup Ezech. li. 1. olia. 1. et. 21. Ceteri Hugo de claustro
ane sūt mgt Conuerti hoīa statuta ad emplm q̄ fiunt ut mala abrogat
Et recta et secreta cordis dr queire et q̄d nephas e corrige Unde ysa.
1. Prauicatores delite ad cor. Et ih. 67. Reduc me ad memoria ut iudi
cemur simul cum cogitatores iustoz iudicia. pū. 12. No q̄dem iudicia
ad iudicandū alios q̄ aduocandū sepos Unde e em q̄. 31. Construe por in
domū tua et illuc aduoto. Et ezech. 10. Labia eoz reflexa mtri sedi p
certum et dō q̄s ggr. li. 2. olia. 9. exponit de vera agnitōe sui cuqua
sequit humilitas. vñ Gen. li. 3. de ira nārat q̄ dū sixto omi die se nām
interrogabat q̄ dū viderit sp̄ alb tactū e prit erga q̄sti facē dr Rez
tm sp̄ ait ggr. sup Ezech. li. 1. olia. 11. Cū aqua ignita seu mota no
repetat ymagiez mtuetis sc aqua mgeta se rpaz agnoscē no pt Cui
end aqua e inquieta qui mundū sollicitudo occupa. Ci vis i templm
ingresse intra cubile dñi tui et exclude oia p̄ter deū. ut dotz Aug.
i suis meditatoibo. Ci quis em ad hoc proficiat vt sua agnita fragilita
tissime cognoscat se mortis expectatore assidui pauore ferre Ci timet
se timere se vult minuit ignorare i medio bñficioz dei. Hūs nepe
agnitis no exigā. i alteri no iactātis a laudib. hoīes. Et humili plac
tu fatebit. eos tm mo laudibo dignos. dū mes tendit ad supna p̄uo
sintero cōceptu sui Ovir pite quid t. pmtie a latere pimie a lutte
p̄stat si te t. ppinquid t. intuitu seu itimū no agnis Videro forsan
cautare moty neglectis actu planetaz sity forsitan vsq; ad minuta
q̄s. et pter tua gnissima no cernis Heis tm quia nil t. facies vt vult
deus si aqua tui agnitōe gūtaris. Obstat fortasse vanū sacū lume tm
intuitu mens execrata vitate nō ppendit a esse ei detore detrita
se sup se no reflectat. Quid humilitas reddit hoies acceptos. 3.
Humilitas ddt hoiez acceptu amabile et sublime q̄n scipue
humilitas no e tracta Hon. Augst. li. me. Qui humiliatur
sponte melior e deo qui humiliat. vi Ci em miserus te re
mente quia grā t. tuē em mers q̄n i medio voluptatu et horū
tenpm torde vilipendis vl philipendiū facis. Hn. Bruno Humilitas

ē vitā sēm̄ homo vēissima sui gḡm cōe vilestit Vñ Cēn. ad Lucillū
epl̄a. Ao. Redige te ad prava evāḡa tadē nō possū. Vñ Valeꝛ mīn. li.
ix°. refert q̄ tū valeꝛ ōia insignia sub tytlo gsolatꝰ acrepisse tue fasti
gui migratꝰ ad suile hitū deduxit omesq̄ supbie fastū gtēpt. Vñ
Hēneꝛ li°. de gflictu vitꝫ Humilitas mitēdt egressū mediocrē oiaq̄
pre exigit Et Ouidꝰ. x°. de tristibꝫ. Tu q̄ formida nimiū sublimia sēp
ꝓposituq̄ tui gtrahi vela pcor Nā teste Gracio li°. epl̄aꝝ. Parua de
rent Omīb at homo ē paruꝰ q̄re vsificator ait Sperne mūdū spne
nllū se sperne se ipm̄ q̄uor hec bōa sut Odita eoꝝ stultitia qui ī se
ipis glauit. Nō aduītut em̄ os cōtēnere supbos Q̄ porꝛ psidia vbiq̄ pe
tut Nullū reuēt. nulli obedut luciferiq̄ vident vestigia sēq̄ eo q̄
de bois si q̄ sudet deo gras nō ipendē Et si fortūa ditau eos tut de
um negligut et ꝓponut et se ipos deificos putāt Legiꝫ tꝫ q̄ tū pe
nosm̄ sacrificarꝫ deū t̄ferēdi nō ꝑmisit q̄ maore filoꝝ suoꝝ ī plio
tēdisse ipō sacrificīō audierit ut refert Valeꝛ li°. v°. Ho em̄
supbia mūdi fi nō ꝑmittit. Tata ē em̄ si quis nedū filū vīno etiā
notiū si aliq̄ atripit statī insgit blasphemat deū ī reuēt et terui
cem̄ q̄ta deū ipotēte erigē formidat Hinc q̄ stulta supbia q̄ deo
submitti recusat Nā teste virgilio ī bucolicis A Ioue ē pncipiū siꝫ
a deo ē ome homo Ad q̄ obediaꝫ hō ogitꝰ ē Q̄ tm̄ sēssionis pma puāi
tatoꝝ supbia ēuāt. Vtinā ī illi obedirēt q̄ impiū vitāe nō possiūt
tꝫ dñm̄ toti ꝑsidet orbi Illi qđ obtpemꝫ tui obedire siuire ē tuꝫ
uire ēgnare ē. De qua obedīa Hugo. Vera migt obedīa ē pā
more dei suāe mādatū dei ꝓlixi tꝫ nō mādatū dei ꝙ ꝓpriū arbitriū
sectāt. Vñ Cassiodoꝛ epl̄a. xj. Animꝰ dolosꝰ nō seqt̄ dei arbitriū
ꝙ suas explicat voluptates Vñ Thēneꝛ ī adelphos. Quid tu illic
agis/nemo obtempat pauci em̄ obedut deo tū tꝫ angelꝰ ī geoꝛgi
cis li°. ij°. dīcit Est legū ꝙdda fides supma volūtas. Qđ mādat
fi ꝙ iubet parere nāe ē. Decē mllꝰ leges diuinas inſrmꝰ
timet tātaq̄ hoīm̄ temeritas ē ut suū mtū diuīe ꝑferat legi. ꝙ
toraq̄ legū statuta gtēpnit mīme ī maoꝝ obedit. Iuꝰ ī. Ca
lustꝫ ī catilinario qđ poterꝫ ī mōri negocio legē timere si eam
ī maoꝝ neglexerꝫ? Nā leges sut sicut tele araneoꝝ q̄bꝰ ī sm̄
ora aialia tapūt et validiora nō Se leges obstuā paupes
togūt et a supbis leges asspnāt. Vñ poēt valeꝛ li°. x°. Vñ Ouid
ī epl̄is Sunt q̄ turpe putāt parē ī mōꝛbꝰ et q̄ iuuenes didicē
senes erubescat fatēri Hoc em̄ supbia facit q̄ mōꝛbꝰ bonis obedire nō
ꝑmittit. Supbia hoīes ēddit migꝛos dei hoīm̄ q̄ bnficia q̄ gstere
diswadet Etuot sut em̄ qui supbie tore seducti paretos fugiūt
paupes a q̄bꝰ bona ꝑmitꝰ sustinēt Aly q̄ suos migꝛos reuēri
verēt a quibꝰ eoꝝ doctrina exortū dtrop. O supbia facis ut
sepm̄ hō negligat bnficiū q̄ accepti īmemor. fiat et migrabd
eū reddis tu nō me q̄ genit bnficia q̄ gstere sustepta eo q̄ iest

rario et mes· qua singla tlia ogsti possut. Vñ de migñe loques Se
neca ꝓmo de bñficijs· Int' vitia tquit mpia mithil e frogtag ag
nigrat' animi Et ib li· 2· Crudd mgt fictiue grab agut et tan
gulo et ad aurem· Et subdt ingratu q' remotis arbitris agit Et idem
epla· 3t ad lucillu Nichil rarius e estimamg ag bñficiu ag diu pe
timg mithil vilig tu accipig qd' verū e ap' supbos· Qz huiles boa su
stepta ogsbut suaꝛ gratudine vendicat amicos· ñt De supbia qualr
et quo e fugienda Caplm qlartū

Superbia e elatio alꝛ eleuatio indebita mētis q' iure meret' unde horiz inflat et
infatuat amicitiaꝫ separ gnāt ingia patrāz tollit expss
suadet tdretuz respuit eloqū tumestē facit mores elatoꝝ
reddit deptū diswadet se flectē no ꝓmittit Nullūq; (uiuū magꝭ ꝑpe
demoibg equatū ꝑplantg taululatia Res mimū singlare e homo
supbg no patet Ad supbi mores desipiut maoibg inuidet et ab
eēlibg dissentiut Vñ sic i ꝑu· sapietū Cito fit igmia supbi gla· Ner
tū illos existimo supbos q' fumlatū homi sūcipiut q' eos no ꝗtēpnt
Vñ Hon· ad lucillū epla· 85· In horiz inqut similes nob supbia no
agimg mimagꝭ fruitutē exigimg vero q' torpg fumlari ꝓmittig ꝗ no
ming apiam' Ipos em sices nob cad' nata ꝓgemut pchdolor tñ
supbia de die i diem crescit· Illi ag qui supbiores sut nobiliores uo
lut mutipari Iuuota e Galusti i ngurtino supbia ge nobilitatis
malū e· Hr em ceteros rusticos vocat qdeuis ex suis eo tñ pacto
quo ceteri iuriat' se ugbiles fore ostendt Nobilitu em no e ñ Nobi
les em no sut ñ ea facē opa q' nobilia sut Si em adest fortuna ꝓspeaba
supbiut stientes q' solida no e· Vñ Tullg li· de offic· In rbg at pro
speris supbia fugienda e et adꝛosperia· Nam aduſas res et ꝓspas
i modeate fere leuitatē e stz insipietie· Vtima supbi ꝓsitutoꝝ
dotumetu mete ostituent ait em Vñ supbit ho ex crepido culpa
Nasti pena labor vita necesse mori Vana salg hoiz vanꝫ labor
omia vana Int' vana mithil vanꝫ e hoie· p' hoiez omib p' omob
fetor et horor Cic i no hoiez vertat' oib ho· Vñ p' mas Cic t' gra
si supia formagꝭ det' Sola supbia destruit oia si amite' Et ꝓsper
li· epigmatū Sola e enumerāt armata supbia tel· quia sz· sola
supbia infinitas sagittas gignit pctor Vñ Ꝑomite Iuuenal· li·
x· supbis ita loqt' Et tuia tu gallme filig albenes urbis ipio nati
infelicibg oms Que ꝗba ꝓtendt ut nllg ꝓsimat de seme vel
matre iactare serpn Oms em ei' nature sumg n' plchtudo de
gignē fastū· Deuth teste Ouidio li· p' de fast· Fasty i est plchris
sequit' ag supbie formā Si tñ attenderet plchri se tpes fuisse cla
re teneret eozo glaz existē vana / Inquamg i· Vñ orit' i hoie fa
sto a' ꝓsupbo Si em exmalo tur supbie ocasio no e si ex bono tur
supbit tu no ab ipo ꝗ ex deo sit· Vñ stulta e em qui de no suo iacta
riam facit· Vñ Galtherg li· 2· Allexādreidos Parcite morles duab
ex tollere fastu Parcite victores ingrati vnie sidno· Victoꝝ vires

sceptra diadema triumphos Diuitias arte q̃ potuit iuuare valebit
Itaq; sua bona ex deo sibi Qui quib; ena exhorret superbia accipt bona
nam caret. Vn Hesper li°. epigrammatu Cui ds non tribuit plus si vi
ribus aptat li°. npo quo se stare putat tribuit Hinc vides homes su
perbia postulare casid lintaq; racha rudē. Nam fastu orbi no exm
roe ꝑ exmiera iustitia stultitia detruct Itaq; stulti omnia illi stat
s de sua fortuna a sapia superbiut qui putat se sapientiores deiste
credit q doctores eis se posse instruere psimit dicta phaetone in
sinu sentaym Contra inquit ōd plo sape dissipe e. i. no sape Et
Tullius li°. de Achideis Inepte qs minerua docet. Et Siluester pudet
docuisse minerua Euanescat i mundi sapietes q superbia mera
insipietia e. Ambiut em principatu dominia Placcas familia et
se ipos no possident se ipos ingreat eoq; pacto q superbiut fatuisat
Vn Sen. li°. de octuor virtutibus Ne in re altiori te ponas i qua
stanti tremedis distenderi rauedis e. Et id Sen. epla. 13. Ambi
tos no tam iocudu e multos videre subiectos q̃ graue an se
ipse parem. Quer em ambitiosum stultitia e s parem pati no pos
se Vnde sepe optat s at si possent superbia no timescent.
Vn i pu. sapietiu &c. Vis honore ipe do t minuu magnu impera
t Nullu emm imperiu utilius q̃ s ipm imparе. Vn Cortes Stulti
e ut imparе qs velit alys ti ipe s imparе qs velt alys ti ipe s
imparе no possit Et Fulgetius li°. 2° mitologiaꝝ Cui pls q̃rit ee
q̃libz minꝰ erit q̃ velt. Si qs i distenderit sit stande studeat ut
tande no optoat. Vn Macrobius i li°. saturnaliu ad sumu mgt gdu
claritt ti vers egre q̃sistes et utiq; q̃ astrides tandes Ve at regibꝰ
et pncipibꝰ q̃ gliam mudi q̃ ꝑpetua arbitrat. Casd em no hnt
timore q̃ fortass no ggsunt deu maiore: de qbꝰ Gregoriꝰ i suo
epla li°. 2°. Sit mgt horibꝰ reges impant ita dandi desideria
regibꝰ dnant Cur i superbiut reges hrs em subiuuit qbꝰ esse
se iactat. Nam si rex bonꝰ es tur sollicitus q̃rit quid faciat ꝙ ut
malu corrigat bonuq; premiat Studes em quid impab quo rem
pubm defensab quas legis fines qbꝰ offitia q̃mittas q̃ pacto e
mulos tontentus q̃ timite amicis applateb. On hec oibꝰ t familia
tibꝰ subiuis Cur i superb. Dicos em q hec ona alys q̃mittes quo
i regib reuera no es rex n ꝑplm regnas que si rexeris ut ꝑfecte
familiaris Abst i ut superbia ex dominio sustinias Exd Seneca legit
allexat Vn Valeri li°. 3. Fasty mgt allexandri pertg p i sariabile
laudis accepit i uiabiles q̃ mudos audiens a demerito fore Hinc
mgt me miser q̃ no du vno potuy sid Cui allexandro ut ꝑfecte thu
virtiq; add diuisse fert Si inquit corpis tui magnitudo aio par est
orbis te no capet Una em maui oriente et altera occidete stigit
Et quid igitur. Nunq; nosti arbores magnas duo treste p mod th una
hora gutrpat Solyus princeps sid documdid acquirat et superbia
si quid gerat desecat. quia teste Balthasare i allexadreados Ethua

friuola gla midi ꝯ rezo fugitiu hor. Et planeꝯ qui posse ꝯp prodesse recusat. Magno in exo e tui no sufficerat orbis ꝯfinit ex risa defossa marmore terra et ñagꝫ pedꝫ fabrica domꝰ ꝯz nobile corpꝰ exigua reseruit humo. Et layt de alexand. Huc ꝺia q cludunt superbie fastꝰ vitari debere ref De una gla mime manis gla sic ꝺota e qꝫ inutil et vana e Et siaut affectandꝫ. ¶ stulti hy merito arbitrant q̃ ambitio se putat diuites fieri Et stul ti vident hy q̃ desideriu et sollicitudo vanitas e De qbꝰ oratiꝰ li. p̃mouit Gaudent p̃ noie molles auride Et iuuang hic q̃ꝫ nouꝫ sublatꝰ laude tumescit et mactat coꝛꝰ Cui voto te dñe nolit t'rape fastꝰ Cepe eaꝫ stud sic ꝑ pluto meu Ad plini ¶ sol vocabꝰ glant et colosee vano in serpiu tumescut qbꝰ ore laudibꝰ se ꝺetollut Cle redarguit cathꝰ dicens Ne te villaudes nr te elpauerꝫ spe hor stui ut stulti quos gla vexat i animꝫ Et quid diuinꝰ tuꝫ q̃ singla glaz exoribꝰ reptat Vn narrat valeꝛ li. q. Et tu sophodes iam senex tragedia q̃ꝺam pro etamie nisi set audiens se vicisse et superasse ꝑgaudio exprimit. Et plinꝰ i epla ad arrianu Mecesse e ut laudꝫ sue spacio et tursu et pegmatde q̃sq; lete eandꝫ sniaz tangit Tulli i tusculanis q̃ꝺibꝰ li. q. Nos mgt alit ars ombꝰ mitet ut studia ad gla q̃bꝰ oibꝰ attolꝫ q̃ꝺda apparz ex oꝛibꝰ posse glaz capi ꝯgat hunt at dubietati tendendꝫ sꝫ apparz. Nam si bn stuꝫ nimiꝰ si te bn fecisse letaꝛꝫ. Mec vana gla ymo vtil e Et obest si de tuo sustipi as ope glam qua deo no refeꝛas De qua grauꝫ hyrlime no ipen das. Cui em gla no tua e qꝫ dei e. Si em ex bono ope sit letꝰ q̃ in deo ꝛ gratiꝰ Tua tuꝫ letitia no e in manib qꝫ bono limitꝫ fit hꝫ ꝛ gla vana e et i animꝫ qua exte et inte excipit Cua inte pnnid desipꝫ inflatꝫ et iactatꝫ tumescit. Absit hoa iustꝫ vꝫ portaꝛ e em q̃ opa facta q̃ꝺo eaꝫ mercedꝫ vanitas ꝺeq̃bꝰ e Tulli li. i. de offic. Totus mgt iustitie milla rapitalior q̃ꝫ eoꝝ qui q̃ꝺ agunt simlant vt boi viri videantꝫ Et idem tullio li. i. Quia fic ta relerit tuꝫ flosculi decidut nr simlatu q̃ꝫ pt ee diutinu Et li. i. Omꝰ q̃quid agentes et ꝺ simlantes pfidi sunt ipbi et ma lecosi Nullu ergo eoꝝ factu vtile esse pt. Tullij li. de amicia Cum vero simlacꝝ victoꝛia e Tollit em iudiciu veri Mec ty ipbam di sunt qui pctꝫ sua tegut nr pcandi occasioꝛ alꝰ pbeat Cur em agẽ vporꝫ no e Ex vana e eoꝝ gla qui no ob aliud se bos ostedt ñ vt glent ut laudes heant ut pmoueat et domnet Ita hy mali no sut eo ip malꝫ mete eoꝝ tegut Ex q̃ bonꝰ silant q̃ñ in tedt Rectꝫ iudicia sub spe gle subutut hy em vlpibꝰ siles ap paꝛet atq; lupis Vn ysopus. Pellidem vetare vetines si forte pitꝫ aspera rapido seruas sub pectore vlpem. Et pdenꝫ Latitat lupꝰ ore tecto lacte Ulla mentꝫ oue sub vellꝛ molli. Vn. Grauꝫ i poe tria nouꝫ Nuꝺꝫ te fallat ai sub vltu latetes. Cmoꝺi sut ipocte hi em se ostentat ut deo familiari ꝛꝺeat. Demoestꝫ sut filij sed

lucē gre videt. Si em opa eoꝝ vera ꝙsistēt merebde vaitatē eo
pibꝫ nō exptaret. Vñ plinius ad tatulū. Magnꝰ ē. cui nichil addesten
tauit. ꝛ. ois ad gstiaz ꝛferr. vtiqꝫ fauti nō ex ppli ſmōe mrede ſ
cōſtito petit. vla ſit opa ſint ſit p̄mia qformia qrut. ſmā pſona
loquet. Thoe. 2o. de gſolatōe. Nos mḡt ad pplacet aures ꝛmebꝫ ru
mores trie fatē nestimḡ et relicta gstia. vtutē ꝙ pſtātia de alieno
ſimonial laude captat. Thoz etam vita vitio ē et mores sut ymagi
nes absq; vita. Deo dolent. et deridet. Et uia teste. Ecōn. 3o. de clemēcia
Nemo pt du ꝙsonā seu ſmōne fere sit tn. cito em ꝙ naz reuelat fuā
qbꝫ vitā nō subest. Et nec at exsolido nascit. tpe ꝙ melioꝫ ꝙsistit. Ne
pe vanꝫ et ypocrita sit ḡgsiant. Raro em ꝙsequit. et vnedi mae
riem mutat laudes amat. tartātaseqz facilit. ꝙdonat. adulāt. ꝙlamt.
a qbꝫ vincēri exptat. quodqd agit. arbitrat. bonū. De alys vo pue
rilit. tārigi nolit. tārigendi otioz. qre. q. at. fatuē. a. futuri sit
ſ. ꝓpi dolent. Arbitrat. em. ḡpo sensu se ergo posse ꝙ alys tn obedire
petit. Vinedigz norma nō tnt. vnica. et ꝙ ages. ſemp extremū sat
Vn oibꝫ ſmglaritatē studet. et qd. facē solitū sint. multos si facē vi
deant. mox vnedi medꝫ nouū excogitant. gestibꝫ. et signis plibꝫ
tāmonys se ostentat. facilit. se mutuat. et humilitē. qua. nūme hnt
mysce fingit. du loquit. ab oibꝫ audiri cupit. Et nēmē ſmonem
benigne audit. muta salutat. nō signo. nec mutu. nec meditatōi. vel
otio. patē arbitrent. et ad iracundia facile mouet. et ꝙbati cū
fuerint. mordant. nō tolerant. sucqz. superbie veneno tumescit. studio
qz meditat. qd. de alys malū liceat. coepte dicē possint. qd. ꝙ se ipos
ſpice nō ꝛdant. ut eoꝝ de glam. atripiat. Nō libenter laudat. ut lau
dantes. cosultant. freqnt. ꝙ. mmurat. et sub nebula dicē non
cessat. Si vo sui status ꝓlimos videat. hos pla secutꝰ. et eoꝝ. q.
seruio fama vendicet. ꝛtusat. tn pace. qqd eis fore. Et maiores
ypocritas eis setat. ut laudis precipes fiat. moresqz. cupiut. segnes
vt eoꝝ doctores videat. Cū paribꝫ vo vota vl mete. ostendit. his
en. ḡgsiant. ypocrite. et ꝙsimilibꝫ ꝓmiat. eoꝝ. Sed en opa atz ꝓma
vana sut. Cursꝰ. hoz tota ē temptas vt. hā ꝓstimat. nilqz. diffi
cile arbitrari. eis intolleabileqz. peitrias. ichoat. ꝙ tadꝫ fatigat.
et de corpis debilitē se excusat. Sub tit. n. ꝓtextu. balneū ad pla
cet. vtunt. qz. du volut infirmat. Eo em pacto. q. fingit. vtutē no
hitam. pt. infirmitatē fingē sciut. et ei infirmitatis spem. accipit
plꝰ. Ibq; nuqz ayes volut plangi. Nec pt. eas sufficiet. seruire. ꝓpu
rity em atqz lenimēta litm. mollem. intra. dorisca. et quis ob
lectamēta. armis sub nube fide. infirmitatis postulat. Cursꝰ. cū ypo
esi. dutissime vacauerit. si eoꝝ de horas nō capiat. si opes no
obtineat. si seculabꝫ vanitatis desideys videant. ipis ꝓfecti. si ḡsci
ant. sui depmi statum. et odio a cuncts. hui. tuit. mores. ꝓsilio
desciut. et secularibꝫ se ḡformāt. Plerūnoqz. veteres. dissoluēs. sciut. et

solū hō plangt q̄ voluptat̄ nō debeāt tempa q̄ rpociss̄ fruiert ho
xū i⁹ inutilis labor tenuma frmola structū nō capiet exoptibꝫ suis
vane gle deditos seducūt laus ab adulatoribꝫ oblata qui q̄z tūd
i eis ē eos interficiūt quos laudibꝫ suis mficiūt Nam teste Ouidio
li⁹ ſr metha⁹ Vt obest sua gla multi Deo matheꝫ i thobia No
credis tytio fame tā gsule tedere mēti Et marcat cor⁹ dū volo
laudā q̄ sn morte pt̄ Absit tm ut eos laudā phibea i q̄bꝫ vtꝫ ē.
teste Ouidio li⁹ de ponto Contat auditor studiū laudatꝫ vtꝫ Cre
sit et i mesū gla tolerare ht Et ide Ouidio li⁹ de tristibꝫ No puas dat
ārō gla omes Et sedula facit pectora laudis amor Absit igr̄ ut hos
vtuosos dicā laudā nō debere pticm ē tm q̄sdā laudāe Nestis n⁹
q̄ vtuosꝫ sit. Credes em vtutes augā laudibꝫ et vtuosū fore sa
suis spoliab⁹ vtutibꝫ Aut i⁹ pter laudes tue n eū vtuosū q̄ gsteas que
landauer⁹ quo q̄gmto laudare nō desistas tpibꝫ op tuis vt s vir
tutes acēsunt dicēte Cen li⁹ de q̄tuor vtutibꝫ. laudapte vitupāt
pri⁹ Et uaso tm ut fedam laudes q̄meoreꝫ plēs em alios laudat
q̄ pūcipibꝫ placēt Qz hec laus modica ē dicēte Horacio i epl̄is
ꝑmcipibꝫ placuisse virū nō vltā laus ē Aly vero bonos lau
dant nō ideo q̄ boni sūt vicia eor⁹ qui exposita bona sunt q̄medāt
Aer em laus stulta ē. Vn Varo i sūbꝫ suis. Cetu i magnis eo
tollit et inuitꝫ laudabit⁹. Nouimꝰ em tpibꝫ q̄sda exposita bona
q̄bꝫ turpia q̄nymo turpissima gtegerē si omia p̄sūt i laudē ill
Nestit em uulgꝰ a fama retrahere solita Bonos si⁹ laudeꝫ ideo
q̄ boi sūt de pūcipi vō tacēdo. Vn Cassiodorꝰ epla. x. Debemꝰ
nāt oibꝫ bn̄ gerentibꝫ impendē laudes nō quidē falsas si veras
q̄ teste Sydonio i suo epl̄ari li⁹ 2⁹. Sic vera laus ornat ita falsa
corūpit Et Valeriꝰ li⁹. 3⁹. Pudica Lucrecia q̄ seruata vtꝫ nulla pua
ta laudacōe indigz. Et plinius i q̄dam epla. hōrem amatū ē ama
tu nō honore laudibꝫ. Dezotꝫ virtꝫ laudāda ē. Vn idem plinius
i epla ad cornelium tyriamd Prauū ac maligmd ē nō admirāi
hoiez admiratōe dignissimū Rostꝫ oibꝫ colligit⁹ q̄ iz laudibꝫ
vtutes nō egeāt vtuosos tm laudare discrete et pter q̄git animo
laus vtuti nō creda⁹ obesse. si saluti pdesse Redarguedi sut igr̄
et qui p̄ inuidia laudā renusat et qui more adulatorū falsi ser
monibꝫ applaudut. Vn eodē laudatio mōst tantū gle tollit
q̄tū falsitatis i mistat Et therencius Eadelphus Cora mōst cuiꝰ
laudare velis ē. Ne adulatoris musa videa⁹ si⁹ in h⁹ positꝫ ē mūdꝫ q̄
omēs etiā mendant⁹ laudari cupiūt et q̄ nō laudat aduersāy putāt⁹
Vir tm circūspectꝫ poni laudibꝫ egere si habitūdē typi dr. Nestis enim
si ta sit demoīb astutia de laudibꝫ em ꝑ grimatē mutroīe siue tepta
effigiē Absit i⁹ ut laudes appetas si tm acrepit q̄ deo offeras. Vnde
Ysō ad lucillū epla. 53. Et mūd inquid letare ab oibꝫ laudari Tenua
mine prodest si forsitan stabil⁹ exteriꝰ vtꝫ laudibꝫ ceſtat q̄

qd̄ caro q̄migē videt Queso em̄ si laudaris vt te rpm̄ agſtas n̄ alys
plā de te ipo q̄ tu f̄ credas dicete Cathone Ci te laudat aūs uidev
tuus ee memeto · Plā alys de te q̄ tu t̄ credē noli · Et Oratiꝰ i epliſ
Pericturē fugito ſt subdit · Inuitet f̄ pia pudorē · Et i laudes q̄s
audis tacē te nō fuuat Qi em̄ inſtrauit vt virtutes aſſtant hero
qual̄ ḡſio ſi f̄ noteat attende q̄ t̄ nō notabit ſi tarpm̄ q̄ſuerit Deo
em̄ laudibꝰ aliā decipiūt q̄ ſui i meores fiut et laudi p̄mio ſe q̄
ſpere p̄mittit · Vn Galtherꝰ i alexādreydos li · 1 · Dū ſedit q̄ſti
gi bona mometanea mūdi allexit illecebris āmꝫ caro Ver ſimt p̄n
cipiū meore vl aḡ ymagis mſtat · Bona em̄ mūdi laudes q̄nꝫ arbi
trant quibꝰ oēretibꝰ ſepiꝰ hō nō remittit ſue future et ſe rpm̄ ex
toto ḡeat Quid quid tu audieris vitato pſeuꝰ auo tuo Cruia taſte lac
tanco li de falſa religione Nullꝰ ſuauior aūe rabꝰ q̄ aḡnito vitutib
Veritatē at illi odio ſint qui verbis laudā quid magſ nitendit q̄ ffe iac
ture q̄ in ſe ipis uouere · Nexteꝫ ſerpm̄ q̄ nō nouit facilit ḡeat vbo
ſeduit · Reſurgeꝫ neſcit Jn quoꝝ pſona loqueꝫ Cen · Epla · 4o · Ce
ci mḡt duce q̄eut nos at ſmie duce eramꝰ Et io ad ſanitate difficil
ter pueimꝰ q̄ nos egrotā neſtimꝰ Illi em̄ egrotaī ſe neſcit qui
ſue mentis delicta nō nouerit Nil melius tu q̄ ſe rpm̄ ḡſſe · Nā ḡſto
ſui ſuꝑbiā vitare diſtat et laudibꝰ decipi nō pſtabit Aler pulm
domī e ſe rpm̄ ḡſſe de tel em̄ preſſiſſe legit · Vn Macbiꝰ lib̄ ꝓmo
de ſopno ſcipiombꝰ De celo mḡt deſcendit Nolus alitoꝝ · i · ſcito te rpm̄
Vn ferē q̄dam q̄reti quo itinē ad bītudiē queriꝫ Vox delphyci
oracli rſpondit Ci te mīquit agnouerſ bīs eris Vn i fronte tēpli hꝫ
ſmā ſcīpta fuit hoī bona e ḡmitio ſui Hyc at omibꝰ attēt nr lau
dēs nr opes nr fama ſuꝑbiā mīte ḡeabit terpm̄ ſi ḡſuerſ Coſpi
cies em̄ ex vili materia te ꝑius ꝓgenitꝰ meſtruis i vteo nutritu
tpitudinibꝰ videb tuā infancia marcīdū fuiſſe iuuentuſ q̄ tue fuere
tpa plima expenſa pricis ſenecty te pſeqū et mors petit ocia ſū p̄
ratiq̄ forſan inuoluty es et nulla tua pſperitas e ſecura Ecce q̄ſti
nſtitutū mitrimeta Ergo te ḡſte ſuꝑbia vitare ſi velis · Ci miḡ
laudibꝰ audiſtē deſiſtere poteris a faſtu a opibꝰ ſi dicaſ miqua
exeis gla vana t̄ ḡſurget Neq̄q̄ em̄ ſi te bn̄ ḡſpexeris Vn Ayar
dak requiꝰ Ardua res hꝫ e opibꝰ no tradē moreꝰ Cruia ſcr ꝓtar
diuitias tor exaltaī no ſt Vn Galtherꝰ in Alexandreydos li · 8 ·
Quid t̄ diuitys opꝰ e q̄ ſemꝑ auaris · eſurienꝫ parit · q̄nto t̄ pla
parasti tāto plā petis Cuiꝰ famem vix ſꝫ defurtū copia mitrit her
Crudes i peciꝰ nō ḡlat nr ex laudibꝰ timorem acripiat
ſ ſe ḡſſat · Vn Tulliꝰ i oratē ſua pro tedio id esse volo ut q̄lis
es ḡnoſcas · tlenq̄ hoīes exiſtiment Cquid em̄ prodeſt laudibꝰ
nimis exotolli · Nam teſte eod tullio i tuſculanis q̄ſtibꝰ li · 3o · Cō qui
ſidma matia i examinatē ꝑfat nulla effigiem eminentem virtutibꝰ
ſ umbrā ymagiꝰ gle ſectat q̄ dicāt Cquid vir laudatibꝰ ſuꝑbie de

dito more ymagis delebit ē Vñ. Valeri⁹ mouim⁹ nãrat sortem diuisse
Consentiam plusq3 fimã attende ꝑ fiamã em falli potest ꝑ ostiã
magis. Vñ hẽñ epla 26. Remoue existimatoꝝ homi dubia em sep ē
et vtilitatẽ ptem diuidi tuq3 docet de laudibꝫ pazo fore curadꝫ Vnde
nãrata valerio li⁹ 8. laudãi noluit azo lcs q3 de ipo i neutra ptem lo
quid pdimabat qm se laudare vituperare ē Vñ Symmachꝫ i suo eplarũ
cõmẽ ostentacõ nõ caret suspicõe mendacij Cruia quicqd assumit ꝓbũ
no iputã Et Quintiliaꝫ de oratoria institucõe li⁹ 5⁹ Vetidi⁹ ducẽ est
sua q3 alieꝫ laudanti Et Ouidi⁹ li⁹ 3⁹ sñ tytlo cõs furor ē q3 tre habet
i luce fugẽ Et q3 clara facinꝰ facta referre palam Vñ Catho Ille sis ve
tos du vis bonꝰ ee videi Nempe q3 se laudat se superbũ et ꝯsequẽ vi
ciosũ monstrat Vñ Quintiliaꝫ li⁹ 8. de oratoria institucõe vitiosa vb
ē iactãna primũ fastidiũ et plimũ odiũ Et subdit Cruj em supẽ
modꝫ se existimat alios despicẽ credit. Ab hoc pdencio li⁹ de afflic
tu. Desine grande loqui frangit deꝰ q3 ee superbꝰ Magna cadit infla
ta trepant facta pmut Standut tolsa Quiles tdunt ad yma ferro
reb Et Wanfridꝰ i poeta noua Imitat opꝰ vbi minuit iactãna vbũ.

Parcenna vincit malitiã. Vir q3 paries supat de haben
emulas nr pt eã pbere vindictã victoriã qua parcentia
patiã donat. Ipa em mala tollerare benigne sunt Cã 6m
Magis patiẽdi p q3 pati nouit fere i passibil ē sibiq3 nec nocẽ pt eo q3 nociuũ
nichil sp appetit Vñ Lactãtiꝰ de vera iustitia Maria mãt ē malos
q3 aut auferut aũ attendit ni eqmitate tollerãtia Vnde plato
Tono pbre robur ē patiã Et Tullius i ethoĩca pte Parcentia ē hoc
animi siue vtilitatis causa rez arduaꝝ ad difficilius voluntaria
et diutina ꝑpessio Hanc siqd patiaꝝ habent sapientes ut eo ꝓpiũ
sapientiũ tolligi Sapientes em doloresq3 meito fere dicit q3 dolo
ribꝰ castigãi corpꝰ et ad subitũ directe Cã. Ad Lucilliũ epla
18. Vn remediũ tradat honesta solacia et q3dq3 animũ exercerit
cura corpi pdest sic ad curatoꝝ Et sõt. Noli mala tua tu facẽ
grauiora et te q3 onerare Nam leuis ē dolor si michil illi
optimo adiecerit Et id Cã. epla. 67. ad paulũ Nauiga equo
dũ et otiũ foro q3 sors gessit dom⁹ inuicta felicitas finẽ
malis ponat. Nã apud Athenienses Colon patricissimꝰ fuisse legi
ur tenuit Valeriꝰ li⁹ 8⁹ Et Tertullianꝰ i apologetico Cyprianus
mãt omẽs cruciatus doloresq3 damnat Fuerũ nouis primos ee
i patientes ponig optimone ꝑpa qi vocabulo existimẽt Cruia te
ste Quintiliano cã sententia subdit libens pietas pena Et id Quin
tilianꝰ cã. 10. Nulla pena ē n̄ multo multũ habeng n̄ i patiã do
lorẽ et ut q3dã credule sit meto finit Nego q3 multi sub ti
mentibꝰ vincos eãdã vinosõ ad ipatiaꝝ redigut dicẽte Se
neca li⁹ 5⁹ de clemencia sepe tiq3lissimis ptoribꝰ patiaꝝ extorsit

Sup ihar vita mōrli i aqua ꝓ tramē ostituti sitiq pati distamq
Colent em milites fame siti· ipis no recusatibq vexaī Hilites
is vpiam ea libēt ferāt q adūsa fortiā ꝓtramē mstrat no
tm sta Tut em fortiā vita ē virtī patiētē si meruit. Et m
teste prudentio li°. de ostictu vitioz Ette modesta grauis sta
bat patia vltu ꝑmedias imota aries vāiosq; tumltq; exper
tabat de fixis orul' et leta macbat. Vnde leta manz patiā fort
adomīs Vmbq vna tomes vtutibq assonat. Nā vidua ē vtq
no patiā ferat. Vn teste lucano li°. 2°. Vandz patia duris· Et O
uidi° li°. 2°. de arte amadi Cede ēpugnati redando victor abilis
habes Et Ouidi° 2°. de remedys ꝓ Posse pati facile ē f n patiā desit
Fluit ꝓtuo torens sol, alto ire Si tm lser bnis ē illa phēs aq.
Tue verba nil aliud sonāt n q sit aqua torēs, qnz intrat flumē
qd' ē altiq ei ꝓ aqua ꝓtuat Sit patia oia vincāt Et vir patiēs
fortiores se stupat. Ideo martial' tuq Tui sua meti corpa podea
fere pt. Et Gen. ad lucillu epla· A· Bonq q ꝓ atridit ei eq aio su
stinebit stet em ita atridisse lege diuina qua vnusa predut Ser
siqdem ratio magna patiaz suadet Nā si q sideres a deo smigla fy
ri nulla vis ēsiste pt. Cui i molestu f ē ea sustinere q deo placent
dicte Gen. epla· AA· Ad lucillu Placeat hoi q ꝓ deo placz Et id f
neta i thezulo fuerāte Nullo ꝑmet' onere patient' q tulit. Nā vtq
ē donāc· Et subd'. Qz dicēd fuit pati memisse dulce ē. Vn Ouidi°
li°. 2°. No parua gla q tamptu doloris acqsi' q vtilq sapie dat. Et
thezeniq i ethyda· Quis t' fuert tomoda ego equid ē te fere i gmodi
Vn Martialis li°. Saturnalid Tui suab dolores amicetate sq dissmlat
patie bnficio ad mīnaz voluptate tuebut Et id refert Cū m ad
mirandū fuit patiā Augusti mabiles em minias tulit libent' Vt
ar patiaz q's optedat q sidet an mali alicui gesserit et si culpabile
se reprat penas ofrentes suo timd ipoat quas tut libēt ferat
eoquo furta ꝓa illas meruert dicte Cathone Cū mito patiq
patiet fere memeto Cid reus t sis npm te undiq dapna· Vn Va
leriq li°. 5°. refert q tu Dyonisius tyrāno ēpulsq; essz
tut accessit ad domū theodori ꝓtut pncipis urbe ad forēs tm du
tissime exptant et suo applicu ꝓtut dnit patiet mat hoc fieri ē
q; forsan aliq similia fecerq tu i gradu me dignat' essem· Vn Ouidi°
li°. epla 20. Venit eo mito q'q patiar' fores ē· Et id Ouidi° li°. 2°.
sn tytho Heq; ao pena qua meruē ferut ¶ Attendamq em patie
vere· gmoditates· Nam pena excitat aiam et corpa laboīb; exercitat
Vn Galtherq i alexandreidos li°. 3°. Scribat inimicus vncus dolor
patiet sepe relatu Vt illata leuata minuiq; coactio ꝓpa Omia
descendit a sumo tulmē rege Que vba designāt duas patiē gmodi
tates· dat em patiā gdoricū et gtra ꝓpa remedia· Vn id Gal
therq li°. 5°. Asperior sanat ēguiores patio morbos Et mathe
li°. de thobia Nomē passa dei redolet tribulatio pat' Passio

delectat lesio pena sapt. Terna pena mita auget deuocoes qfert ie-
menta et i aduſtatibꝫ treſcit. Vñ Orator li. 2. epiſtia ſors e pea
ru qs vota gerunt Regmq facultat ꝑpetuo pro regi pati meſtia
q̄ vicio treſcit i aduſ Si enim qs pnoie dei pena ſuſſrat hō libet
ſuffert q̄ pro illo tortat q̄ ſuphabūdat ois tabꝫ penſat Curſꝫ
q̄ſidēmq egros ꝓſamt. plima flagella pati q̄ liz ſint aſpa libe
tee tñ ferunt ſub ſpe future ſanitatſ. Nūq i pro ſalute metſ
penas ſi otrat libenti aio ferri qgrunt. Vñ Ouidiꝫ li. p. de re
medijs Sepe bibi ſuccos q̄ſub nuitq amaros. Egeꝛ et fateor
medicꝫ hñt egeꝛ erā. Vt corpa rōmas ferꝛo pateꝛ et ignes
Cruia liz pene ſint tollerande pro corpib medela Vero q̄ corpe
hoies oia ferūt ſi pro mete raro eo q̄ corpis moleſtia ſentiūt
aie vō calūpnia. multi elatati nō aſpiciunt. Neteres tñ plimi
penas fere imanibles tollerauſſe ferunt ſpō Ouidio dicēte li. de
treſtib. Tot mala ſiī paſſꝰ q̄t i ethere ſidera luceꝫ Quaq̄ quot
ſunt corpa pluis hñt. Et edo li. 2 fert ſapies oīo tas pateꝛ ama
ro⁹ frena n mōmti more recuſat equi eas Cruia liz ſapietes libēt
ferūt q̄ tollerāda ſunt Animadūtat i mūdi amatores q̄ſita dulce
dine vitiū deducūt ſepiꝰ ſtolerata q̄ mollicies aſſpitate gignit peato
ſuccedeniū pro delictſ māb delectuꝫ eoꝝ tñ arbor ꝑmiſa e ſpiōſa
ſi roſas q̄ſpiciūt dultes et arboꝛ ſpinas nō attēdūt. Cruia ea tñſcea
no imeqlit delectamēta deqiſtūt et delicta intūſcea nō ieqūt. Hy ſi
milant arbori ſpinoſe producanti roſas dicēte. Ouidio li. de ponto
Sepe ticat molles aſpa ſpina roſas Iupiter i multos tomēcia
fulmia torquet Cruiꝰ pena culpa nō meruere pati. Pampilꝰ ugi
illi pena pateꝛ ferri debent qui ꝑpꝛis delictſ eam meruerūt Qñ
ymo letāi hñt q̄ deliqrūt ſi penis i hac mortali vita affligūt q̄ſ
em ei ꝑdonabꝫ diſſimulet deꝰ Nil tñ inultū macebit ſi pena ſuoꝝ
multo pꝰ obitū pacebit. Vñ Aſper i li. epygmatū Multa deus ſumi
differt patia regi Cuſpendens equi ponderā iudicij. Et ſubdit.
Et curat medicꝰ volnia volneribꝫ. Adveniā tendit uſq̄ pia ver
bera regi ira breuis vite gaudia longa dabit. Cruia ſtꝰ pꝰ vita
pnte deꝰ ſuleātos puniet et uſtos pmiabit illos ꝑ pena iſtos ꝑ
glaz etnā. Abſit i ut q̄s i patiēs fiat qrvite ſpntſ modico verbe
Cꝫ poꝛig medicoꝝ q̄ſilio admuem. Conſulit emd mēbra morbida
trunari vt reſidua corpis pars valida macat Hunq eaq̄ vite ſo
lacia pꝰponāq carnifex macerator nō recuſemq ut ſalꝫ futura
pſtet nāb. Vñ Claudianꝰ Truncet et arto vt liceat ſanare viue
mēbris Et i pñ. ſapiens dr. Serab q̄d lesit vt q̄d pdeſt ferab Cla
teſte Ouidio li. 1. ſñ vito. Seuo ſit q̄d bñ fort Pecolo emd i pate
tes plimos vnos vidiſſe q̄by oia nocebāt. Alios at q̄ſpexi pate
tes quibꝫ oia proſpa videbant. Nā q̄ſto qs mirq nouit pati tāto
ſeuq et freq̄ter affligi. Cruīta emd pena hūs adeſt q̄ de ombꝫ vi
dicta q̄uis verbiſq̄ importuis gtra ſinglos q̄tendit. et ſi ſupādi

spes assuit miqꝫ indulget vt prait Vtina attenderet ꝯ Catholicꝰ Que
supare potes inuidi vincere forendo Gaudia etenim mozo semp patiẽ
tij Cum tãt vnas ne timeres vna malozũ Arbitrij mei nõ ẽ qd sepe logt
Dicebs forsitan pati molestiã fore t eo q pateꝛ eã oĩbꝰ pijs ꝑ hoim ipe
tas te anxiat Vt em attenderes ꝯ ꝑ Speri i dñ̃o eprgnatũ sꝑ
ꝑ mudi pli ẽ mfesta pioz. Et subdit. Pulsat eo tarmis diuꝰ no
tra hostes Unty tuile ẽ et sotale malũ. qꝫ dicẽt q anxietas amal
de foris impulsa vico nõ nocet si eiꝰ mẽs abmty sima dfenqꝫ ect
Ex fortassꝭ superbia mẽte occupat obl̃ℓ leuis mfestatio sed gaiat
bnficioz qꝫ tollata possit vitigiatores sepe aiõe fat Utaqꝫ qd
desiderãt collata fomẽtũ frequẽtt ipatientie mstrat. Obl̃ℓ mge
Seylo stat de gra vita corrupa vita ne vite meritu deneget ita
Hero vnde sꝑ. audt q mitia dei patiẽtie ingrat Ro. sdem expe ꝑ spꝰ
qui hnt impatiẽtes eoz otasiõe fiant Quid ẽ q nlli bba tollerare
pt ꝑ exemplum iuuia dfenqꝫ monet Attendaq em via vita ipsi. et
tur mime noteꝛ qꝫ de ipis nulla cura pbet q. qꝫ obliuioni tra
dunt stimpe ẽ illis remissi q affligunt. Vn in pũ. sapietũ dia
Iniuriaꝝ remediũ ẽ obliuio mi ꝑxima em fortuna ẽ q minimo tang
Qꝫ em mlloꝝ mimoꝝ t fiat iuuia mltoꝝ tꝫ fiant iudia Vn
boni viri ẽ pati nestreqꝫ facẽ iuuia Ma iuuia ẽ mfamia eiꝰ qui
fiunt Ideo teste varone i sub sentẽcijs Contẽpnedi sut i eruditoz
gtepty. et Salustio ingurtino bono more sanctaꝫ ẽ vincti qꝫ malo iu
uia vincẽ. Vn Sen. ad lucillũ epla. xcv. Equo aiõ audieda sut ipi
toz guicia et ad honesta videnti gtepnendꝫ ẽ ipe gtepty Sꝫ uen.
t cura ẽ si ab imperitis gtepnaꝛ Nam ab eis laudaꝝ honor nõ ẽ
Ego i ꝛeritatibꝰ taqꝫ frmolis assme et benigne patiẽ Ci. n. ad
btam vetigo tollerantia exp. Ideobim eoz qꝫ sniglaqꝫ pati dispꝰ
Un Cassianꝰ i libro collationũ refert q Socrates iuriant noctꝰ
nolunt qmmo tu ꝑd ꝛuptore pueroꝝ cu vosset tur disp. ꝛu
ere volebant i en. ꝑ Socrates ait Q sodales destite ꝛuptor emm sꝫ
ꝑ me qtineo. De ipo eni sõte refert Idem qꝫ Iouiani hi. ꝑ.
q patientissimꝰ fuit Ma uxores duas tu habet qnas sepe videt
eo q ꝑ ipꝰ rpm disceptaret Cur mst ꝑ me disceptat ꝛ nã sedissimꝰ
ho sum fine naribꝰ sym. fronte ꝛeuoluta. fronte pr loꝝ Nouisse
tu ꝑsute uxores impetu mutuo vertat inipm a q ꝑ sedissia
eũ depart. Et tu michil rndt ni sinebam mst furiꝝ ut ista tem
tua ymber secret. Ipe eni Socrates teste Gen. ad lucillũ duos
se fert q michil pati. qui seu patiaꝫ ht qꝫ dicẽt q panes vic
panedo nõ patiꝰ. q ev pena nõ molesta. Itaqꝫ i panetes mẽ
panut qꝫ mime angustiant Si at panaꝫ hrent q vtiq ẽ tur
panedo nõ patẽt ꝛ

De ira vitanda capitꝰ. vij.

Ita ꝑturbat aiam sanctũ nõ pmittit disternẽ vezo. Et illud plg
afflegit tui adherẽt qꝫ eũ contra que ꝛpa qmonet. Ma semp
in est angustia reatꝰ. Tibi i parras alys si nõ panꝰ Un de ira

loquēs Tullij in sua ōde pro marcello Iracundia mōst ḡsilio est
inimica et ē victoria insolēs atq; supba· Vñ eqvnus Ira timo
dcata infamiem gignt Et Emodij Ira iuste suis plis ff alios la
cessit autorem Vñ Tull⁹ i tusculanis q̄ibꝫ lib⁰ 4⁰ Ira mōst ē libido
punēdi eū q̄ tulisse vidēt iniuria ff puna vt pfert habēda ē
Ira i⁹ ḡpestenda tredi⁹ Vñ Horatij i epistlis Iu ḡpesse tathemis ind
ctm teste Cathone Ira odii ḡnāt q̄rdia nutrit amorē Impedt
ra ams ne possit tenē rectū. Candē tāgit smās pdēns lib⁰ 2⁰ de
afflictu vitꝫ. Et Virgilij lib⁰ 2⁰ Eneydos furor mōst mētē tota
pturbat Et Lucani lib⁰ 3⁰ Induit arma furor Vñ Ouidij lib⁰ 3⁰
de arte amādi Ira timet missus sāgne vene ctulibꝫ exutos i
uria fustitat ignes· Et lib⁰ methamorp Sepe sinū ferūs omis ferit
ra furere· Et ib Ouidij lib⁰ de ponto Ctue no obruit tarti tesars
ra Addita sūt penis aspa vba meis· Ctue ōia mil aliud designat
n q ira mētē affligit iratos Et i⁹ stulti putāt⁹ q̄ se ipos affligut
sic et maxia ī sapiēta ē eoꝝ qui fatuit⁹ mutant⁹ Illa ira grus
sima dolor ē et q̄to vir plior tanto ḡuior. Vñ i pū· sapiētid dr
q bona aīa lesa multo grauiꝫ ira sit⁹ Illa plbi hoīb iracundia ff
missima ē Si i⁹ plbꝫ eē tanto magis ira sti timeas· Eodē em puto
quo te affligeꝫ sensū q̄fundat et nō hō pcab itaq; salutis viā p⁹
tergib Dīstas ſ⁹ benigne pati vt tuus ipatē despat aīg· Vñ Gal
thorꝫ i alexādreydos lib⁰ 1⁰ Blandityr indignē eīt molliq; po
tiri ifortuna q̄ dura pati nil amara recusat. Et ī dicēt q nō ē
digna bona potiri q̄ adūsa ferre nō valet Si em pdens q̄spicēt
bona q̄ eo patia s̄ afflauit fortass benigne vitaret iras Et ta
ste Et Iulian⁹ ca. 4. Hyuae infirmitatis ista nā ē ut eo oīb⁹ am
dentibꝫ ḡuissiaꝫ putet q̄ssꝫ q̄ pati⁹. Vegtiꝫ teste eodē Et nti⁹ ca.
10· Nulla pena ē n̄ mito Nullū tēpus n ab impatia dolore Et
ut aīaꝫ exdele crudele sic metꝫ fiat. Vñ Iulius celsꝫ lib⁰ 1⁰ Ai ē
illa mollitia nō vtꝫ paulisper ferre nō posse facilꝫ em ēpinꝫ
q̄ se vltro morti offerat q̄ si q̄ dū dolore facilit⁹ ferat Et nia ta
ste Salustio i Iuthelmario Nulli mōrtui iniurie sue pue vide
t⁹ vt tꝫ her reredēt q̄do a nob Ultima nā reformēmo qua urpꝫ
gotice pamꝫ dam debilitaꝫ sensū eneruaꝫ obaꝫ bod spem nra de
sitriuo· Et ueso dic m̄ si sapies eē tm ira sterris esto ecē q̄ sue
voluntis exteris iuriā em si accepisti et pena t⁹ pro nōie p⁹
affuēit tuē na retrssabit. Et si tua vtꝫ tamē nō fuerit et te
vmitare q̄as a hō potes a nō Si potes tm ira sterr⁹ q̄quo
emedare potes Si āt vindictē nō possis tm ira sterr⁹ Nosti em
q ira tua te nō vmdicabt solū q̄ea hoc ēptāb q̄ fatigaberis
tu ipe et q̄m de tenebi⁹ inimici tuus Quos i⁹ pē Gaudebit si
miti mei si moty fuero Itaq; dū ira sterris vindictā q̄ in aīo
desideras mte ipo fac⁹ q̄s i vt misereris· Q ira effrenata
quot pdidisti viros q̄t plua semiasti q̄t fres dimersisti quot

ncasti teꝑ ſtructe qꝛ ſubito ipſe ꝺeceſſerit ꝯultos em̃ ad ſultitiã
ꝺeduxiſti tuiſq; ſtimul̃ plimos oſſpneãe feriſti et te moleſtãte ꝺ9
ſuſpendio aly ſubmerſioe ꝯ ꝑpo nutrone ſe netnuerũt Qꝛa em̃ ſere
delicta ſiud actore ad teꝑ delẽt ꝯ ꝺelectare tredunt⁹ Nã ꝺelẽtur
ſuꝑbi ꝛ faſtu ſubeũ ꝛ ſiꝛou et edax ꝛ gulu pigꝛ ꝛ requie auaꝛ in
deſiderio Qꝛ tu ꝛea mihi ñ flagella ꝺfert Nimiꝛ ꝓ cauſe te haꝛũ nõ fu
giet eqꝰ mihi ꝺelatoꝛis appetẽs vl exiſtentẽ ĩte inuenit Tu enim
rea manꝰmas enſes gladios arma ꝛepoſti et om̃ tendelitatu gn̄a te
docente proceſſerit Vñ Tybullꝰ Qꝛm̃ fiunt ſhõẽs ꝓtus ꝺeptulit enſes
Qꝛm̃ ſeꝛq; et ꝛeꝛa fatoꝛ ille fuit Qꝛ teſte Ouidio li⁹ p⁹ de arte amadi
Nec em̃ lex equior vlla ẽ q̃ nocẽs artifices arte puꝛe ſua Vob ĩ pãte
vob mdulgeatꝭ Q vos ꝛati Qꝛuia teſte Galtheꝛo ĩ alleuadꝛeidos
li⁹ 8 Non veriſimile ẽ alieno tuiq; pariẽ q̃ ſ nõ ꝓꝓ Sapiẽs igit
Diſtat mitigãũ ſuoſq; ſenſꝰ conſolat ſibi Nemo ẽ em̃ ꝺadeo tꝛa ſeꝛꝝ
ſ nõ mitigeꝛe poſſit inquit Qꝛaꝛ ĩ eplis ꝛ De confeſſione et
penitẽtia ſ⁹ ca⁹
Qꝛ otentõe mmodeſta ꝓmulgata
euitãt⁹ iurgia et exinde ſecreta ſepiꝰ reuelant⁹ Vñ rotẽdere
nulli ſapieti eꝛgruit nr̃i ꝛi ꝓfete Ponus em̃ exꝓim⁹ ꝛes iſto
mpfentoꝛ tãto ad otentoꝛ ꝓmptoꝛes Nam videbis mlt⁹ feꝛas fꝛe
quẽꝝ lites mlt⁹ tanes laũꝝ et mlt⁹ pauꝛes ſtꝛuppꝝ et ĩ oi ꝛe otẽto eo
ꝛũꝰ oꝛit⁹ q⁹ impfeꝛioꝛ ẽ meb ſeu ſtatꝰ eoꝝ q⁹ otendẽ ſollicitãt⁹ Deo
ſapiẽb qui otendentibꝰ ꝛſpondẽ nõ ꝛuꝛat ꝺicẽte Cathone ſumoꝛes
fuge ne inꝓias nouꝰ auctoꝛ hui Nã nulli tacuiſſe nocꝰ noꝛet ee
locutũ Et Iuuenalis li⁹ 3⁹ Cokens ꝺicendi copia multis ẽ moꝛtifeꝛa
Nã ĩ multiloq̃ nõ ꝺeeſt pud̃ Vñ ĩ pũ ſapiẽtũ ꝺe Turpia ne ꝺiceꝛib
paulatĩ em̃ pudoꝛ ꝓ ꝛba exeuſit⁹ Qꝛuia ſtꝝ otẽtoſi ꝺe fatili mve
tendi efficaũt⁹ bonoſq; moꝛes ꝛũpũt nupta ꝛ̃ ꝑmendi comiti Coꝛ
ꝛũpat bonos moꝛes ofabulatiõeb peſſime ſhiꝫ ẽ tu tacẽ ſit fatilꝰ
q̃ loqui cuctã ꝺiffinle plibꝰ ẽ otentoꝛ euitaꝛe eq̃bꝰ iurgia ſequũt⁹
Dicẽte Ouidio li⁹ de arte amadi Prigra ẽ vtꝰ ꝓſtare ſilentia ꝛebꝰ
Ar otra grauiꝰ ẽ tulpa tacẽda loqui Nempe eo locutõe ſuppflua
ꝛa intendit⁹ et freq;t triſtitia grignit⁹ atq; plima colloq̃a lete ĩcho
ant⁹ q̃ triſti teꝛminant⁹ fine Vñ Ouidꝰ li⁹ de ponto Tu mõ fiat ti
meas et que ꝓlata vident⁹ Dñi loq̃ꝛ fꝰ triſtitia poſſe tuo Qꝛ ꝓh
Dolor humana ebetudo nil tolleꝛãe pt ſ verb et otẽtoꝛibꝰ exoꝛmiũ
penetiſſimũ iugiꝰ q̃it Et q⁹ indecentiꝰ ẽ illi freq;t magſ otẽdit q̃ꝰ
loq̃di minoꝛ facultas ꝛpetit ꝑ nate ꝛ̃ lefitio ꝑ foꝛtũe caſu Vñ Ouy
mathꝰ ĩ eplis Letitia m̃q̃t loquar ꝛes ẽ atq; oſtentatõ ſui Et ſubdt
ad ꝓpoſitũ Natuꝛa ꝛezꝫ ẽ ut qui balbuciũt plꝰ loquãt⁹ Affectãt em̃
copia ſm̃oꝝ pudoꝛe defectꝰ Burſi verboꝝ ꝓpetatas et tẽtudo eo
mala vita ſepiꝰ cauſat⁹ Nam qui male viuit raꝛo bñ loqui pt Vn
Tullig q̃ ſaluſtiũ Non qui ita viuit ſicut tu aliteꝛ q̃ tu loqui pt
nr̃ q⁹ ita ſ⁹ tu loq̃ſt⁹ vita honeſtioꝛ ẽ Qñ dicẽt Oꝛatiõ eloq̃ũ põnã u
ꝺicat vitã Nam mala eãã vita põnos ſm̃oꝝ gn̄at Qꝛ at oĩa ideo ꝺicta ſũt
ut caueat ſapiẽs verboſitatẽ et otentoꝛ quibꝰ lites oꝛiũt⁹ et ipa
tꝛagia gn̄at⁹ Nempe cõtento vitati et ꝛſeq̃t oi diſciplme mimicatuꝛ.

dicere ferocia i stus ꝙ̄. Nimiꝰ altercando vitas amittꝫ Et Cantilag li°. 2°. de oratoria instituēde nō ē mꝫt bona gstentia ꝑ victoria lugatꝫ primꝰ & deo stultitia ē nīl verboꝝ gtendere qꝫ nō bñ loqui ꝑ solū vīntē petit Cui obrem eidē Cantilag ca°. 15°. Contencōsi inquit qđ̄ ꝓbare nō possut affectib⁹ temeritate astruut. Vide ꝙ̄ lactāt⁹ li°. de vita bta Cui gtradicendi studio insanit dū sua falsa defendit alios etiā vera subūtit. Idem Catho Cōt verboſ̄ noli gtendē tibi Sermo dat⁹ tutꝫ ai sapia paruꝫ Lis minis vbi mterdū māsuta ēstit. Vitus ptēte noli maledicta ē ferre. Sunt qđam q̄ sēpe decet parēter amittꝫ Sapies i⁹ nō sit prauꝰ nr̄ ad lites pmptꝰ Nā via sapie veritas ē cui gtenāo gtradicit Juxō i. Ambo. Colocutio ē ꝛpugnio vitatꝫ ꝑ offensam clamoris Queſo em vt qđ gtendis qđ agis attendas a⁹ em obstrūo ē id ꝓpuo gtendis Sapia i⁹ quisq̄ id clare fiat añq̄ clamōe verbū tuū ꝙformes Si vero id clare ē qđ̄ dicis nec i⁹ gtendis Nam stultū ē i meridie lucēte sole candelam accēsā defīre Vn Cantil⁹ li°. 4°. de oratoria i stituēde. In rebꝰ mꝫt aptꝫ tam stultū ē argumētari q̄ stultū i clarissimo sole mortale lumē accēdere. Hom⁹ tꝫ hec pauitas ē ꝙ vbi ius nestut mixtē clamitat Et vbi vitatꝫ clare hnt testimōn⁹ mē gtentat⁹ n ipetuoſ⁹ mueniat clamor Vtinā attenderet r. venosi phr. Ego mꝫt gstā teste didici maledicta gtemnē Tenā gtenio cē malū agnat et si ꝓbono fiat ꝛpm tꝫ bonū i malū gmūt. Vn Can epla 1ª. ad Lucillū Qđ fatuo mꝫt delectari nolo nō em longe in q̄rēdo me em ꝛpm video Qui ideo plēs gtencōsi sut qꝫ singlos reprehēsibiles putat et omēs deridendos estimat eaq̄ solū bn dicta arbitrāt⁹ q̄ ꝓferunt ipē Si tꝫ suos defectꝰ aspicēt obmurgari non q̄rerent Vn Juuenal⁹ li°. 1°. Lucpedem recte derideat ethiopē alb⁹. q. d. q. aliud deridē nō ḡeat qui vitia geāt Cetez nō sufficit mlte gtentionib⁹ et derisionib⁹ patē maclare. q̄mmo anathemate maledictionib⁹q̄ plūmis alios infestant quoꝝ tanta ē pauitas q̄ nō nisi malū alīs affectat Juuat em r. Ouidi li°. 2°. de tristi Si tꝫ dent duros ānos mopemq̄ senectā Et longas hyemes ꝑtua q̄ sitim. Et r. Ouidi in ybrim. Terra t fruges ampnis t denegat vndis Denegat aflatꝰ ventꝰ et aura suos. Aer t sol caliꝰ nr̄ sit t lunda phebe Destituat celos sydera clara tuos. Aer t voltꝰ nr̄ se t ꝓbeat aer. Aer t fit tellꝰ det nr̄ t ponti ter. Exul mopꝰ ebes alienaq̄ limina lustrēs Exiguiꝰq̄ petas ore tremēte cibū. Aer corpꝰ q̄ seculo nr̄ mens varet egra dolore Nec ꝙ die ḡuior sit t nocte dies Crispꝰ miser sēp nr̄ sis miser⁹ vlli Gaudeat adiūs fermā vireꝰq̄ tuis Que mala tū tu leuis ꝓlima ꝓcā ferās Causa q̄ nō desit desit t copia mortis. Optatā fugiat vita tarda necem Hec etem vobis maledictibꝰq̄ silibꝰ stulti h tegāt nā q̄ritat et q̄ etem mentꝰ subueztit. quoꝝ q̄tēnēdꝰ ē ꝓmo ꝛpōa ꝙ ꝓsperēda Juuē r. Naromb i suis sentēcijs Cotēpnēdi sut merito⁹ q̄ptꝰ si vis ad sūma ꝓgredi nec

De abstinencia et sobrietate

Vetꝰ modestꝰ honestate corpis sanitate ꝑ tam) q̄ mētis ꝓsperitate q̄ruat. Vn Cōn li°. de. iiij°. vtutibꝰ Ede citra rusticitate bibe tra ebrietate vitꝰ ē sit q̄ facili nec ad voluptē ꝑ ad ebn̄ accēde palatū tuū fames q̄reret

no saporeꝫ desiderio puo redme sꝫ ieo mo ibo ul potu. qꝫ hꝫ ꝫ nia
re debeꝫ ut desmat. Ytē theritio i andria Arbitror inqt i vita vile ee
ut edax nullo sit. Et Hieronimo qꝫ Iouiano Rufino inqt doctissimo ꝫ
poritꝫ mihi preꝫ athletas. ista vita e actꝰ signia e dicit i exhortatoe medi
tme ner uuè posse diu nr̃ sanoꝫ ee ciuitatꝫ eoꝝ itu nimia sagine et adipi
bꝰ inuolutas michil teme nr̃ celeste ornat ꝫ semp de carnibꝰ et uitu
et uenerꝫ seu uentrꝫ ingluuie cogitaē sollicitatꝰ. Absit i auico si
pienta napula. Nam ueteres nr̃ pſymonia uiuisse legut. Vn Hor. d
Sole occidente ouiuid hebat. Ille end ditat tpatissimo cetitit et um
ta tfectoe ctebatꝰ ꝛpiagꝫ tẽpantia qmedat. Agelius li. pmo. plimoud
tꝫ exorbitat iudicia sua enim gula ptextu uite excusat dicit end
uiuè optè qd uer e Oꝫ tristi matgie uoluptas no e uia ad uitd sed
dissipatio natè e. Vn Hor. li. 2o. de epistole Pauꝫ mimisꝫ nã qtenta
e re sarietatẽ si pfluus uerꝫ uelis a mi ionidꝰ a nimoniud uoluet. Im
qꝫ mel q grecis uno iusto et pdeti. ꝫ sobrietas dicebe Ouidio i epli.
Est uty placidis abstimuisse boni. Nec q grauiꝰ si te fecit abstinencia fra
gile. Nam fragilitas modeata sepiꝰ multo e ututi quo id ualeꝫ li. 2o.
Ceti me qda ualitudis e fragilitas Nec i tmeab pabstinecia fragil
fiꝫ si modeata fuit Tute em uitis alimeta tolli qn inepta fercula atq
porta remis. Ideo Gen. li. de moribꝰ Abstinecia iqt suma e medica
et Galen li. 2o. fuit iqt antiquoꝝ illa simplicitas i cibo capiedo
huanitas ill et qtinecie uidet certissima. Itaqꝫ pcibi simplicē obti
nuerit ut eoꝝ huanitas qtinecia esset. Et subdit Maximis inquit
uiris prandē et cenare i ꝑparulo no eat. Verundie qꝫ nr̃ epulas ha
bebant quas otius ipli subitè erubescent. Vini etiã uso olym teamꝫ
femis ignotꝰ fuit ne in aliqd dedecꝰ plaberent. Et Agelius li. pmo
pſymonia mqt aput ueteꝫ romanos et uitꝰ atq tenaꝝ tenuitatis no
solu domestica obstuatoe ar disciplia ꝫ etiã pubca. adiudicoe legu
custodita e. Vn Didimꝰ ad Alexandꝝ Cene mqt pragmaneꝝ pura
et simplici uita uiuit mll appetit rezo capiꝫ illecebris michil apetit
amplius qꝫ racio nature flagitat. Facilis mqt nos alimonia luxu
rie sagittas no pmꝫt ꝫ qua tollꝰ fero laborem profert. Alymona
dhat multis mensis apponmꝰ et hmr e qꝫ nulla gna morboꝝ stimꝰ q
diutna salute pficuim. Medicine mqt remediu nob pſymonie e que
no solu illapsos pt curare dolores ꝫ eciã preuare ne ueniat. Hyc
i ubis atq exemplis clare appet mirie utilitatꝫ fore sobrietate
qua corpis et mentis prosperitas roborat q mete. Hetes saitatis atq u
tutibꝰ floruerit. Illos in sobrios a abstinentes no credimꝰ ab hmoi
e aquã bibere pauem grossiꝰ edere in eoꝝ ꝗbus qtentant. Ma tuꝫ vere
abstinas qn i parſymonia uite no molestuꝝ ꝫ delectet. Nullid. n.
roartiꝰ cotꝰ e. Vn Cen. ad Lucillu. Nil e mqt iocunda res a qua
a polenta a frustid ordeacꝰ paus ꝫ sidma uoluptas e posse ca
pe eciã eoꝝ uolupte. et ad id se dixisse qd' cripe nulla fo
tue egtas possit tuꝫ dicat q abstinencia tue ctꝰ sidma e qn

q̄ abstinet abstinēdo delinit Deo Gampfredy i poetria q̄n te vestiet Jupiter
nō sis ita plenꝰ vt michil appoñ q̄at Et subdit Non q̄ntū possit ꝑ ꝓ
ꝑsit Et mꝫr Gerlo Vis ne mꝫt cōnari vis deliꝯ saturari Istud tibi ꝑsto
dictū breue Cobrio esto. Nam qui sobrius nō e ꝑ poma edere ꝑtꝫ brutus
q̄pat. et sic quidem carpe nō menta pastꝰ. Vñ Ouidiꝰ li. ꝑ. de arte ama
di Certa p anob mēstrua libendi Officiu ꝑstant mensq; suū Venꝰ sp
brietate inse amare hinc i alrs qui petit et q̄rit Petit em omꝰ patres
filios sobrios et vxores abstinētes Nunc i vitia tenui q̄stat Int eo
q̄ ea desiderat ꝓ quos amat Nam ꝑamis helena rapuit speciosissiꝫ
ꝑ ea odio huiusꝑ si aliude q̄mēdare ꝑsuasit Cruia stꝫ omꝰ sobrietꝫ i suis
vbiꝫ petit Vñ Ouidiꝰ li. ꝫ. de arte amadi Cape cibos digitꝫ e q̄dem
gestꝫ amandi ꝑamides helena aliude si spectat edentē. Oderit et diat
stulta rapina mea e Heu vt frequēs gula rumpat multꝫ ebetatiꝫ plu
rimi intendit q̄bꝫ nulla dies leta videꝰ i qua nō epulant? Vt atte
derat ꝑ typullꝰ li. ij. q̄ritur Sparsa sobria limpha meo Et Iuuenꝰ Vi
sate q̄ ꝑuo licuit ꝑducē vitā Et q̄tū natura petit nō gerit egros
Cruia stꝫ edendi e nitra et signat si quis fuit eger stꝫ vinꝫ q̄ꝫbꝫ de
inde q̄ymo ecꝫ viris studiosꝫ sobria vita mōrie q̄petit. Vñ Limodius
libertas semꝑ studijs reserat honestꝫ Nulla fides lecti integra nec
iubijs Impletor stimꝫ q̄ dant bona semina fronde ꝑꝰ culpas anime

Ebrietas mēte De ebrietate. to⁹.

Ebrietas mēte ꝓfimt holocaustꝫ dei ꝫcꝫ
ebetat secreta reuelat gestꝫ detꝑat eloq̄d scandalizat Nunc
letitia ceptꝫ nuptiꝫ lites q̄rit corpꝰ vnes extenuat tedere
nubet bn age. ꝓhibet requie impedit sensū alienat obliuionē iducit
libidinē mouet et nausea quotat visū minuit membroꝝ timore causat
et ab oīm vtute honeꝫ destituit si ꝓpue q̄tuata fuerit. Vñ Galtherius
i alexandreydos li. ꝑ. Paucis vile sepulchꝝ ebrietas Obli. ouidi li.
ꝑ. de arte amadi Vina parat aios facultatꝫ colorib⁹ aptos Cunc ve
nit vsꝰ tuc pauꝫ extrema sumit Tuc dolor et rure rugaq; frōtꝫ
abit Cruia stꝫ ebrietas sepiꝫ colorē et rem statū extinxerat ostendit
et lubricitatꝫ denia ꝓfit. Et subdit Surgia ꝓpue vino causata ra
uco Et minuit furales daferra bella manꝰ Deo Ouidiꝰ ibi li. ij. Qui
ramit arte ranat qui bibit arte bibat Cruia teste eod Ouidio li. ij. de
remedijs. Vina parat aios venari si plima sudmas Vt stupeat multa
torda sepulta mero Hinc etenī vbiꝰ depina patet q̄ per ebrietatē
generat. Vñ Sen ad lucilliū Epla. 8. ij. Nichil aliud e ebrietas q̄ vo
luntaria insania. Omē vicium intendit et detegit hetudia fmouet
Verba dubia ortos mixtos gressū fratem verbigiē capitꝫ et retā
hꝫmoi causat Nam ebrꝰ sero oīa quib⁹ ꝓmittit fmoē obliuiom
tradit. Vñ Marcial eod. Dia ꝓmittis tu tota nocte bibisti Nō fa
cies q̄quā porta mea rcud Si enī ꝑ ebrietatē q̄meditas resultaꝫ
si vinꝫ ꝑ repletio corpꝰ validitatē augat Ebrietas fortasse cōsiꝫ
licet ipa tꝫ oīa icōmoda infert illiqꝫ hoestatꝫ spem hꝫ Vnde
Sen li. ꝑ. de nālibꝰ qonꝰ subes mꝫt me tu luxuria ꝑ litigare totti
diamꝫ illud et sine affectu iurgiū e litiges tꝫ Et subdit. Vbi mꝫt

ē ebrietas gtinua ibi corp̄ molestat nᵉ ebriosꝰ sitim extinguit exemin
sitis nō ñalis ꝑ febrē ē et corp̄ ei⁹ luxuriā requit hȳ etem ꝗto plus
sanari putāt tanto magis porrā paptāt qꝫ effrenatꝫ ē appetitꝫ eor
et seclusꝰ ab oī ugo racionis Cū quibo eciā litigare tpiosū ē exquo
raō īmime īnatⁱ ī eis Vñ ī ꝓū sapiētiū dr qꝫ absentem ledⁱ q̄ cū e
brio litigat Nā q̄ ebri⁹ ē et licet sit corpe p̄sens nō tm adest mēte
qui usū rationis rarꝫ exꝫ mens absens ē nᵉ litigāti adest Ci ī stultū
ē litigare cū absente Quid ī cū ebrioso petis ypocrisis em nō sunt ꝓmoes
q̄s ꝓfert ꝑ crapulā suo veneno fauces et lingua uam detpat ineptibilia
verba sepiꝰ prorūpit et letitiā ꝗdā stultā vanā et loquacē gignit
Vñ hymatheꝰ ī ephis letitia res loquax ē atꝫ ostentatrix sui Nam
ebriosi cū sunt crapulē letificati fuerint iactātias emittūt. laudibꝰ ypocrite
intendūt et q̄dq̄ ꝓfert stultitiā imunt ꝓlixosꝫ sapientes ad ignominiā
ebrietas deducⁱ ¶ De vino gule ca⁹ vndecimū

Gula superfluitas ē omē aī superflui reseruādi alīs em corpi
nocet Gula etend sua voluptate aīm allicit ad ꝑua et
more ypocrite occulta sua venena diffundit Iuxō ē vir
gilⁱ ī bucolicis Crahit sua quēq voluptas Et sō Cui legitis
flores et humi nascentia fraxina Fugite o puer hic latet anguis in
herba et tuta sez ī vita delicata et gulosa vicia venosa latitant Nepe
ī ḡmēdi gmessatore scelera cōstituit et raro rebellionis fumit audacia Vnd
petrꝰ Riga Ops ad corpꝰ victꝰ ab hoste redit Voluptas aie stultꝰ p̄ceps
defuit armis Et subdit ad ypocritā Cui parat āma totꝫ dans ꝓmptaq̄
ribos Nam nequ q̄s potuit virtuti tangē culmē Ci īnest eis vetus iniqui
amor Veritatis medi sectas gule studio tm̄o vacat et quinquies admue
tes evagitat aboq̄ vrietate studet et ī ferculoz habundacijs gliant
Nec aī amā diogenes phūs spreuisse legit narrate Valerio li. x. Hanc
quid ē si ventre repleto pigritare impias Ci em gmedē gla tua ē tur
ī tantū gmedisti vt ē desit gla tua cū edere amplⁱ nō possis Reuera
gmessatoꝝ tpis gla ē Veritatis qui ī ea gliat sua gulositate ea pūat Ci
em sobrietatem nō diligis eo qꝫ rāy sit saltem sis sobrius ut gmedē po
tes a petris et deinde delectēris Nam absq̄ desiderio māducare nulla vo
luptas ē Dicit ī gmessatores evitare gulā vt eoz gla liz ī cepta nō
pdat vt tm abstinerent nō gmessandi ꝑ penitudi transa ꝓpter deū Illud
em qꝫ sine mito faciūt ī deū referēdo sꝰ ꝓficiunt et fortasse i⁹ onꝰ ab
stinēdo nō fuerit qꝫ gmessando ꝓportant Vñ Tulliꝰ ī rethorica 2ª
Comedē mīst optā vt vnias nō viuē ut gmedas Cꝫ pchdolor teste
Senē. li. 1º de nālibꝰ qoibꝰ Horatius mīst nō sunt ad pompā dentibꝰ
et ventre ore ptentu ꝑ eina orul gulosi sunt. Et ibⁱ Sen. ad lucillū
epla. 80. Thaurꝰ mīst paucissimoz ugere pastuo implē et vna
silua plibꝰ elephantibꝰ sufficit Homo vō et tra pisces et mari.
Veritā nō fames vetris hō sitat ꝑ ambitio Ci em reglaret qꝫ vita
sua delectabilē modico cibo ptrahere Cibor em varietas et deli
catas sepiꝰ opinione potꝰ qꝫ replacere credit Nā plūmi cibos

magnis supbis sibi subet grauis. sby tñ amidt ut eos py ponet ferrul rotudi
amis quibꝫ vti solui fuerut. Vñ et ñtulius li. 8. ingrandibꝫ temis hñ sepe
nob amdit ut tñ optimis saciati sima varietas tñ ex vilioribꝫ qñ grata
nob est. Itaq; edacitas no mutate ꝙ bolitate sꝫ volupte ferb. Vñ lucanꝰ
9 prodiga rez luxuries multꝫ puo gtenta pastu ambitiosa fameb. et lau
ta gla mense. Disite tñ puo liceat pduce vitꝰ. Et Emodꝰ tuberꝰ
pdices greꝫ tinctꝰ ethnꝰ vlo explent vtez torpa mille tuu et quasi di
ceret q̃ gulosi saciari no possiut tu tñ cpater hnam modꝰ existat. Ideo
Marcialis ait. liber no pt et gulosꝰ ee. liber eris tenaxa seruis si mone
velis vegetana tua si demet vna situs. Et true verba nil aliud sonant
ñ q̃ vir gulosꝰ seruusꝰ e et subiectꝰ castrimargie et auiditati q̃ sepius
puent et guilos formi serꝫ. qbꝫ hoib regula violatꝰ. Obhant em tausam
legimꝰ Augꝰ extra domu quiuari noluisse. Na ingeniosa gula e
dr ꝙtentari homo id sume. qꝫ pro vita satis e. Sñ Vñ. Siluester i
mitro cosmo. Efflauit oriduo torpe totꝫ homo. Cui pfectꝫ pegrinꝰ idꝰ
estiꝫ. Audat i hoc vitꝰ demichilatꝰ dies. Et una sꝫ tñ sit hꝰ vitꝰ diebꝫ
suob tu tibi mortali quo vti sbeat. Magna i sepitudo e tu epicurꝰ i tem
mesatoe glam astruere qua omie bonu torpib et tue retradat. Et
Penitencia e. De penitencia no differendi. ca. 13. medicina tue i remediu pcurat. Cum graue e tgꝰ mꝰ
mo medicinꝫ expiare tum onerosu et magis e sapieti
a esse dr pmaꝫ de delictis pre pigritia differe. Vñ Sen.
li. de moribꝫ. Multos mgt vitꝰ disfantes mors intenta fuerit. Qui
tqꝫ velut vltimꝰ ordinadꝰ e. Itaq; milla dilatio facienda e. Et idem
Sen. epla pma ad lucillu. Etiudꝫ mgt etatis retro e. mors tenꝫ. Simil
ter i differe id qꝫ te pmos posse fate te nestis. Et epla. Al. Augꝰ
et ome tempꝰ nrm sit qꝫ no erit n̄ priusꝰ nri esse repetimꝰ. Et li. 4.
de bnficiis. Cuius extremo die audeat dice vixi. Et que dederat te
sua fortua pegit. Ho end dicꝰ no possit qꝫ pantere differt qꝫ bn age
pcastinat. Ires em no viuut sꝫ languet. teste Ouidio li. de ponto. Ma
gnꝰ e mortis malꝰ cruce. Vigil qꝫ reprimeda eoꝝ stultitia. qui de die
in diem se victuros putat. ispectibꝫ qꝫ delectabilibꝫ et dilatoribꝫ totꝰ
vitꝰ absq; mutꝫ trahit. quibꝫ martialis ait. Cras te victurꝰ cras dicis
ꝑ vive sempꝰ. Dic m̄ tras istud ꝑ vive qñ veit. Et subdit. Cras cras
tras istud ubi e a vide peredꝰ. Numqd apꝰ parthos armenosq; latet
Cras istud. qñ dic m̄ possit ei. Et concludit. Nō e rede m̄ sapietis dice vita
Ho tñ m̄ stultitia homi e. qui iste m̄ sanꝰ dies suos. et usq; ad die senectutis
absq; bonis moribꝫ pueriꝰ. Vñ Sen. epla. 12. ad lucillu. Quid tpis. qñ
senex vive m̄ sapies. Et epla. 22. Et iudꝫ tute vive m̄ piuit qui desinendꝰ
e. Et epla. 61. Ante senectute curani vt bñ vivere vt i illa bñ moriar
Veteres prudentes hoc fuerut. qꝫ diem absq; bono ope a pmia abire non
pmittut. qd fuit stulti negligi. Vñ possidimꝰ. Vnq; mgt dies homi exclu
torꝫ plꝰ pz. qñ impiti longissima tpa. Et vñ plinꝰ grigit stultitia ita
cad vt i no tuto tpe gstiat. Ho end ideo amdit qui vel tacit bruta sñt. qui
dexacte mortis vivut a vita futura no sperat. a deo iudice no credit

ol pēta ſua grauia no putat vl ꝙl ſpem miſeicordie dīuīe penitē non
curat ꝙ th gentiles plīm feciſſe legunt Vn Cēn ad lucilliū epla
28 Primū mḡt ſalutī ē notitia pēti Illa ꝙ ꝓtē ſe neſcit rēugi non
vult Deo ḡtiū potēs te rpm arguē ſiʒ p pmiaʒ qi toſte cōd Cenem
i agnicone q̄ penitʒ petraſſe pene nmoꝛet ē Vn li° de moꝛib Il
lī ſemp iōſtito ℓ rpi nūḡ Cuia vnʒ ḡſtʒ pro delicto ſemp peitē
hr Illud at penitet nī vēcundia delicti adeſt Vn Cottes petm gem
mat ꝙ no ē pudibuꝺ Deo Quidʒ i eplis Crubi Pudor dei at orel
los hr ſatſ ntarūt ſgna fitetī erat Et i° de triſtibʒ Hew michi
mr vidi aīe noxia lūia vōdi feri Avis 2bis apte gcludiʒ gētiles
ꝙ ſuis delictī penituiſſe Per amplʒ i gemb Epiana ꝓmībʒ penitē
tenetʒ nī ſit evgīā obligator i lege teſſior i ſpe ponor i vōrome
ſperatior aſſit i ꝓſtelatibʒ penitencia vt ſn Hilarde evaneſcant
Vn Cedulius li° ꝑmo Culpa fugit redut lacrimis delicta fluīs Et pſp
li° epīgmatiū Comiti mamḡ ad Dmm rectiſſima vita ē Et pau of
fenſi q̄rē ſola ſalʒ Cui tacet parat qui plorat ipe medet ſiʒ p

Liberalitas De liberalitate capitlm · 13m Penitēcia
vendicat amorē et honoꝛē ad magnos ꝓmouet honoꝛeʒ
Vn ad liberalitatē deſcribit Iydimʒ ad Alexandꝛū Libe
ralitas ē rei familiaris nec ſtudiū pati diſpendiū nī i altero ptinēte
tīſſundit Et ſic ꝓuida fuit ſi pla luīa attedas nullū ḡjudicū ſē.
ſit nr liberalitatī bnficiū iūmodū inſert Boecio 2° de cſo Dui
ne mḡt magī affundendo ꝙ rogatū dat nitet Cui em priuſa ē pe
nuria nī tīſſlata i alios largiēdi vſū deſinit poſſidēi Auaricia ſp
odioſos claros largitas facit Vn Caſſiodoꝛi epla 1° libent mḡt
omnīb ꝓbeam assensū quotiēs ē vox uſta poſteriū Verēdeꝛet ēe
difficile bnficiū ꝙ no patī largitate detrimētū Hinc th liberales pu
tādi no ſūt quoꝝ largitas vt melius dicū expēſa i moderata ē ſua
ꝓdigalitē ꝙ fit cū reciproca vtilitē Vn Cēn li° 2° de bnff Bnficiū
no exactē mūb ſſ ex voluntate Bnficiū mḡt ē bn ſola aīo ſpon
tanea atq; gaudioſa Nec refert quid detʒ ſſ qua mente Et ſubdit
Magis mḡt nos obligat ꝙ pua dedit magnifice et libenter ſſ ſi
ꝙ dando ſe accepturo putauit munerī ſui ꝛeaſide Vn Dāno in
ſenteciis Ebraio dantī reſtituenti magnū Et i pū ſapientū dr Qui
bis gratū ē qd opꝝ ē qi ſtʒ mūeribʒ triſtitia bona ē qn ꝙ dat iudice
nō ſpicit reſpicietʒ His etem documētī clare appet bnficia eo
ꝝ laudabiliora q̄ ſunt diſtrictꝝ audaq; meliori Vn Cathon i li° de
thobia Affecto pit effectū nō aſpice q̄tū Cū ſtuat qd q̄ta ſedulitē
dabit Verū amicū dantī maffectu nō mdaciōē pēʒ Da cito da grate t
gratū ne ḡra fiat Venal ꝓdigꝝ mēſura coredit largꝝ horī Cetu
ſentiſtrat ꝓcꝝ auarꝝ eget Eſt anulla ſimplī elemoſina mortī
Antidotū vene porta ſalutī iter liberat a mortiū laqꝝ eccleſia
ſordeo Abluit actori dulce porat opꝝ Vitiū ꝓpetuat vēturum

pstat honore Vñ Hannal corg Grande sui prid mueris artor hñt Qñ
dederis solis semp habebis opes Erubescant igit auari sua largiri ti
mentes Nam trena possessio solii gmodata ē quā distribuere veteri
sant inpanta dnō ē volt em deg vt pauper nō egeat hyeqi i tua
ptate posita siut. Nec ip distribuēdo sapiēt et caute flenda ē Nā iuste ?
meito largieda ē facultas siue neūi sufficiens Itaqi ofideare oz psonā
temp facultate obsequia ipensa et hmoi q libēalitate greinit Vñ Tulig
li. ꝯ. de offic. Libēalitē inqt et bnficio nichil ē nature hoib accomodatq
ꝑ hec multas hr hec tractes Videndū ē em primū ne obsit vt illi cui dr
bnficiū vt alteri Cui em multi cupidi splendoꝝ et gle qui alys eripiut
qd alys largiut Et sic alys nocēt vt i alios liberales existant. Nob at
ca liberalitē vtam q amicis pfit et nemi obsit Deinde attendam ne maior
sit libēalitas qi facultas et tandē vt pdignitate cuiqz tribuat qd ē fidē tui
usticie Nichil em liberale ē qd nō ē iustū Deinde spectadi sut mores
eoꝝ i quē bnficiū qfert et aig eoꝝ cicta nob et qtas ac sonetas vite et ad
mas vtilitates officia pus collata. Hr Tullig Commēdoremq tñ tpis hñ
largitores rapuit em pmiscuantes laboratibq vt distribuat pigritantibq
nr tribuit psone qlitate ꝑpēsa sed voluntē eaqz sepe pbent q dare illicitū
ē nō tñ ē libēalitas iuste mung qsere Vñ Cen. li. de bnficiis. Nocua igit
impetrātibq nō dare ꝑ negare bnficiū estimaq Nā turpissimū dapni ē
genq ē ingsulta donatio grauiq ꝑ ē bnficiū male dedisse Deo Eutho.
sui des videto Et macrbiꝰ i li. saturnaliū bnficiū dando accepit q dā
dando digno dedit Itaqz qsulte et prude largieda sut boa collata nob
Huc tñ hoc stringē debemq videmq qp sol diuitibq munera dant nō dant
diuites egentibq ꝑ paupes diuitibq pbent. Supra i Phenty iformioe
Ard mique qpatū ē vt hyi q minq hñt semp dicoibq addut Et sicut
cal corg Dant opes nullis nue n diuitibq icf De bnficio nō et
gratuite dando ma. 14.

Beneficiū eo grauq quo citiq et frie spe meretis tribuit Vñ Cen. li. 2. de
bnficiis Ingratū ē bnficiū qd diu mlt mang dantis hesit
Grauissimū miqt vitiis illaxes tazior qstat qz ꝑ scribq empta ē
molestū ē em verbū et oneroso demisso voltu dicē Rogo. Itaqz maior
spe munq ē quo minq diu pepedit Ab antigone em Cluto petit ta
lentū et rñdit Antigonq plq ee qz Cluitq petē deberet. Repulsq
igr petit denariū. Et respondit Antigonq minq ee qz regem decet
dare Turpissima dte hr cauillatio fuit quo neutro daret Indenario
regem ꝑ talento emi qd rñdit ti posset denariū tacꝝ emto dare et ta
lentū tacꝝ reu. Nichil at tam exiguū ē qd nō honeste regis hūa
tas tribuat Eoqbq apz q vir liberal dilatis omissiōz ꝓcere nō dt
ꝑ ꝑsto id cōtigere qd decens gratū nr tñ dandi esse dt tanta veloci
tas vt ingsulta fiat donatio ꝑ deliberacōe ꝑhita si mung hoc exigat
Nung dandū cito et hylarit dt impendi Vñ Cen. li. 1. de bnficiis.
eos rñphendit qui difficulr et displicr dat q ꝑ fatigati distribuut

a qui mo sulte impedit. Vn Aug⁹ sic mgt a dom⁹ disulit a
trimde negauit a pmisit ꝑ difficulter et sup ductꝰ sp⁹alys a
sup̄bia abient a sutgrat dedit hys qm modis mera libere
nō impendunt ner tm deliberato reprobanda ē qr q stulte aliqd p
bet laudem nō met⁹ et qui minute pbet grās hre nō st. Vnde
Varro i sūs setencys ffiat referat gram inuite danti. Vn
datiū ne putes bn̄ficiū ꝑ pdam. Semel dedit q rogato bis q
nō extorqre at ē plus ꝑ semel rogare. Vn Emodus dicitur
tiū ē nil merenti rogare diti Et i pū sapietiū dr. Bn̄ficiū
vero bis dat qui celeriter dat. Et catho. Cito pstare potes ne
bis ꝓmsse rogi. Plurimos tm nouim⁹ aḃg mag ē plima ꝑ
mittē modica dare. Et si quid dederit hor fastidio a pre pu
dore a pspato fruitio vl mercede mgto nlla liberalitas ē q nl
dant sponte absq; rogatu mere. Et si quid dederit id mpperat
et horiē ipos suos fieri suadet. Neutꝫ Teste Cen̄ li. 2o de bn̄ff.
Tarrat q bn̄ficiū ded⁹ nārat cū acceptꝫ. Et li. 3o Cui dat bn̄fitia
deū imitat⁹ q at recipit veratur ē. Et Athenas i andria. Precio
gmeorato bn̄ficij exprobrato eius ē. Vn Tullꝰ li. de amicicia ne
misse mgt dr bn̄ficiū spē i que collata sit no gmeorare qnūcꝫ
Et i pū sapietiū. Bn̄ficiū qui se dedisse dr petat. Vn Ptopa bn̄fm
diperit a collatore no debere ꝑdonā put nārat Cen̄. li. 4o de bn̄fic
Et Marcellꝰ ait Cue m pstiterit i cui semꝑ ꝑ tibo Crede m gnā
gencia postmedone Actoris tm pcul dona grātulitate sui
Quot sint cū tm distribue mlt vellent n fama vl comoditatem
eo mde se ḡtinuo ꝓparet iactatys q tumescut et i od quiuo que
dedere et q recepe no referut Et si que dederit hoio facit vt nl
tibi et reuocato veniant. Hoc em munera bn̄fitia no sut q no al
tū ꝑ sibi ꝓdesse ḡtur. Reddi bn̄ficiū ḡtuitū ee dr et sp spe recip
te vtilitatis. Vn Cen̄. li. 2o de bn̄ff. Iher bn̄ficij mter duos lex ē
Alt em obliuisci statū dr et alter meor ee accepti Et subdit de hoc
ē iamb iactato respi logit⁹ nob tacitibꝫ Ad teste Chrone i sūs
sentcys. Turpissimū ē i dare spare. Et i pū sapietiū dr Q pleq
rimū ē ona pstare mihil cogendo Attendē mihilomg hnt bn̄fitia
q ꝑbent no solū ut qmodo opodato no speret ꝑ eiā ut bonꝰ sit pe
tui bn̄ficiū impendē Ouidius teste Cen̄. li. 4o Nullo malo bn̄fitium
dare pt qr quidē ad illud puert prauo vsu corrupit⁹ et q̄d illi
qmsex id ong suū et miseria fat Cuctisq illud gtmquit suū
nāz vtut. Ideo Tullius li. 2o de offic. In bn̄fitys mgt tollendus
moret hom no fortuna sequi honesta rato ē Attendat i bn̄fitio
collator psone qualitate mladq cogat comoditatem ꝛc

Sicut illibēalius ē qui sub spe de bn̄ficijs cognoscendis · 17 ·
mercedis munera ꝓbet Sic mgratꝰ nllocꝫ bn̄ficio
dignꝰ ē qui susceptū no ꝓfitit bn̄ficiū Pluzum em ipē dō

mnera dare phibet et hom liberalit exercitare cure iubet Vn ignu sapiens
dr q migo vno mseros ombs notat Vetua bnficoz meccia fragil e. Et se
nera ad hmllid Nullid mgt mag malu ht cupiditas qi q migo e obli
uioz em ht acceptoz Vero q mlti mnera pbentes in gtos eos facit qbs
dant ea q i rpis diffidit et se perdidisse qd dedit dicit Sruo i Cetere
li pmo de bnficiis multos qd ingratos expim si pleos fuim rpe at pdr
bnficia qui se pdidisse cito credidit Multilog tn tpissimd e igtitudo
vitiu metegt molestat ingratu Digesta e Cenere epla g. j. ad lucillu
Torquet mgt se ingratu et maceat et odit q acceptt qz redditurus e bnfi
cia gotemnat et mutuas dilatat et auget Vestn sapies bnficiu gme
dat et qui gratu e assidua gmeoracoe delectt. Qui ert bnficiu dedit
cogitudie prudens si fuerit no amittt ingitudinegt nulli imputat
n fortune et benigne mlto studio sufferet Aler mutat aiam suu adusq bn
meritos Ez pdolor plimd i gratitudo ho patrauit exordiu ut bn
ficu proio videat pbis pclm Ad bnficia qui suscepit frequt solet
eos fugere agbus accepit pre pudore q gignit superbia ingitudinis me
Aly vero uno suscepto bnficio ad aliud mox absq rubore trudit et bnfi
cia munificozo i studiu vertit Aly vero bnficiu cui suscepit sup
bie conferendu astruit illoq infamat a qbus accepit affirmatos ev
mineibus nisi glaz qre et fastu Aly vo qui suscipit bnficia indige
tie ofenaiu attribuit Nam penes se dicit ideo ib dedt qz me eget
ut mdigeat. Nouit em me sibi i aliq ofice posse a mee familie spe
rat obsequiu Dicit ena plet bnficia offeri fraudis pretexti Dicit
em dona ideo nbis fi ut subripiat uxor si pulchra a filia vapia
ancilla seducat simul subtha vl vt familiar secessu aiqd obticia
Hoc em modis plim bnficia eraa q grat dant i vemd et objci
um mutat itaq munificentia pluriu retardat Cursu ap dona
cu acceperit mime regressuri si qd mutuo susceperit sedari gradiunt
restituiq recusat Ideo Cen. li. sc. de bnficiis docedi Cunt igt q libet
accipiat reddat et eos qui obligati sut re audiq no tm eqre si ers vim
re Veritn teste eod seneca li. de qr bnficiis. Quida mgt cu aiqd
susceperit nichil se hre testat. Aly vero mutuu susceptu mox
remittut ne videant debitores fi Ez q mis cito soluere tupt iuit
dr. et q muto dr ingratu e. Quod ita intelligas qz multe debe
re sepius iudam superbia e. Hiulus at bone obligati no dt vereri
et qda ingratitudo e mutuo aiq tepe absq usu illi n causa non
indigetie appareat qua oppte mutuu fi no debebat Ciat enim
q gradt volt s mutuu reddi sic eraa quusq tapto benuole eraa speat
Ingratu e i et q no reddt qd accept migto eraa q mutuate ei usum
gtempsit. Vtiq em fraudat lucrifore. Vn Methodoro bnficia igt
restitut mora et tato plo soluend e qnto tardi. Et subdt. ad ppo
situ Ingratu e mgt qui bnficiu reddit absq usu. Ad sepe qd di
quid qd at se. Ecce magnu plectrimu e tu fenuste moderato
data reddi ut mgt Varro i suis sententiis. Ez quo ista querere

possit. vnq; em doret mutuare rei usid tepe alq; studi tito rdde Reuera
oslum mutui spernc ingratu; et superbia e et tito nō rdde sarcinate hsta
erā ingratudo e Ille at tito rddit q; usu capto quenctois tpe optimo
restituit Cui vō dedigna; usū atripe quenctois q; tenē formā nō dim
q; tito ſ mō tito reddit Illā qui mutuat nō solū rō spat qđ largi sibi
restitui ſ benuolentiā fidem et amorē exmde captare liate intedit Abst
hī vt mutuo reciproad expiat Absit erā q; recepit ut soluē ostendat Di
tib; fortuſſe te attepisse qđ rdde nō potuit Aut em te posse spasti diu at
tepisti ā nō si hō spasti fortuā ipuisa e te nō posse g; spera q; tue fortue
misdebit tpe a quo attepisti qui se retuset fortuā patiet pcē t; mos e
instabil esse Si vō te rddere nō posse pciuisti tm tpe attepisti nā frau
disti tuū largitore Vn m; pū sapietiu dr q; fraus e atripe qđ nō poss
rdde et subdit / plima bnficia atrip; q; sit rddē Deo katho Vnficij at
repti memor esto Vn refert Gen q; rex arthela; fregit t; sedtem iuitum
vt tpm hoīe rddē poss Et Cōtes remuebat dicēs se nolle ab eo bnficia
atripe cui nō posset patia rddē Hinc i; documēt; tollig; q; gtō e q; bn
ficiū rddit et q; susceptū bnficij usū nō respuit Aliud e tm bnficiū dare
tepe Vō decet em vt dues pauperē petat decet e tm vt minus a pau
pe datiū gtenter atripiat Huc e Cathonis Congruū minus qđ dat t; paup
amicis Accipito placide plenecq; laudare memento ¶ De sufficiencia

Otissimus e sufficiētia qui ht et paupte voluntaria tā 16
ner e indigencia ñ ex immodesto appetitu Nā stultū e appete
qđ hre nō poss Si at hre potes h; posse t; sufficiat Nil em dā
petit homo erā sepe ambitiosi Si em ex insufficiencia ā molestā te pau
ptate homi aliqđ stringet tue forte irrephesibiles essent ſſ hr q; diuinas in
giter desidēt ā qui rez moditate hnt ſ hī nō in angustia plbent Hoc
stenta sufficiencia rebus exmodius fit leuior et hylarior diuitibus ostimus de
siderijs vacantibus quos mes mqeta tristis et sollicita thoq; suis pupidt
vti nō audet ſ hrs aggrat alia postmo sunt i dezisū Contētare i; exigua
domo tua et i pace vinas hre vtedo q; t sufficē dnt On Cātilianus tā
Hūle mqt tuguriū tū sufficiencia tymi fuit Et Varro i suis sing Nō
essemus paupes si nesiremus qđ erat pauptas Illi at qđ st pauptas nesci
unt qui suam mendicitatē seu moditatē mediate sufficiencia pauptē
nō arbitrant Quia teste valerio Luc Complete fuit nō multa possidē
ſ modica desidēre Et Cen ad lucillū epla p. Nō puto paupem tui ingu
luciaq; satſ e Et id epla 2a Plane e nō qui parū hr ſ q; multū cupit Ad
em refert qtū i hoīeb iaceat Et subdt Optimo duitiaz modū hre
qđ netesse e et proios hre qđ satſ e Et id epla 5a Magne mqt diuine
sut gpōita pauptas lege nate Nā lex nature sut quo egeamus Pe
te enim nō esurire nō mania algere ſ nō e nate tepidē castra sequi
ā exfortuna pendē Deo plauto i aululatia Cibumet ee sufficiete pmu
bonū e Posito em vt attendamus vetez sufficiencia pauptatez placi
tū Nā de diogene refert Cen q; potentior erat alexādo Omia pos

sedente Quia plꝰ erat q̄ ille nollet aīpe q̄ q̄ ille posſ dare De
isto dyogene ẽfert valeꝫ lꝫ xꝑ q̄ mūera dyonisij tyr̄ani refpuebat
Illa dyogenes vid olera lauacz Aristippꝰ ei dixit Si nq̄t dyonisio
adulari velles nō ita esses Cui dyogenes · Et si tu ita velles esse
dyonisio nō adulareꝭ Vnd ſomimꝰ q̄t Mirabiliter de dyogene re
fert q̄ duplici pallio vſꝰ fuit ꝑ hyemꝰ strigꝰ ꝑ estatem ꝑ cellario habuit
et clauam ꝓpter fragilitē et senitute admembra sustentabat
In dolioq̄ volubili se domui suꝫ torquebaꝫ et i vestibul portazo no
rubiꝫ tpaq̄ strigores os doly vertebat imeridiē et iuxta motum
solis volucbaꝫ · et tu querenda puerꝰ manu libentē videres tunc
suū vasculū ad terram q̄ierit dicēs Illesticbam nq̄t q̄ natū po
culū habet · Ecce q̄ta sufficiencia et q̄ta leta pauptas Vnd Epicu
rꝰ honesta nq̄t res ē leta pauptas · Illa aūt nō ē pauptas ſi
leta nō ē ſ misera Qui enī alterū sua nō vident̄ apliſſima licet
erga totaꝫ mūdi dnm sit miser ē Et queſo enī ut ad natiꝫ vivas
miq̄ porro panꝫ eras · ſ ad optoꝫ si vivere miq̄ eras dicet Illa qꝫ
iguū desiderat natura optio imēsid multiq̄ passe diuitias mise
ria fuit Pauca penes me ofilles ſmōs sepe revocēs didici q̄ tuto
q̄s ē infeliciꝭ pauperꝭ et miserior q̄to de opibꝫ obtinedis curioſioꝭ
Et uosdam etem nouꝰ q̄ſ totū studiū ditū fuit nō q̄d ꝑ sufficiencia
ſ habundancia et cuibꝫ erga cura nō fuit Et uo pacto vl q̄ fraude
fraudes sibi aggregaret eoꝝq̄ sōmia de sōl nimis erat tpiq̄
gestu · erga notorio ꝓpleri nō erubescunt q̄ tm i pleriq̄ de fidēcꝝ su
orū detrahit et ad morte diu agonizaret sollicitudo eoꝝ tota de suis
fraudibꝫ erat · et fraudis extorꝝe latā fidē petebat i loco plenitu
bonoꝝ suoꝝ plibꝫq̄ monetibꝫ de salute ut cogitaret audire q̄tebat
Vtaq̄ i suis infelicissimis desideꝝ vitā vt ſ terminabat Et feliciter
Quala cupiditas · o desiderū insaciabile aut horaꝝ mucluus Nō pt
em corpꝰ n̄ modicas vestes fere pauciq̄ nbis pasta ventet ·
Absedat i hꝫ infesta cupiditas et leta pauptate vita mauducaꝫ
dicente Cathone · Cum te instante mudū natū ēnt · Pauptatiꝫ
omib patientē fere memeto · Ctd minui ē fugito puo grude me
meto Comoda nature t nd multo tpe desit Si qtenꝫ eo fuerꝫ qd po
sulat vſ · Et Gampfredꝰ i poetria noua · Liberꝫ ē virḡ q̄ nō inse
quit habundas Cui satꝫ ē qd tpe pauꝰ ē qui plꝰ cupit Vn Galthe
rꝰ lꝫ Ꝓ i alexandreidos · Animꝰ mullꝰ egente nō res efficiunt
ſ sufficiencia sit modicū si sufficiat nllꝰ egeb · Et matheꝰ i lꝫ
de thobia Nō rex tumidꝰ ſ sufficiencia mētꝰ Quiet sufficiat pauda

Auaricia abiſſꝰ Auaricia vitanda. Et ducꝫ erit · lxxv
gpat̄ insaciabiliꝫ sicut em aquas ſme fme deglutit sic
auaro nil sufficit Dicitꝰ teste Salustio i Catilinario
Auaritia fidem et ꝓbitatē cetaſq̄ bonas artes ſbuertit

et pphis supbia et crudelitate dei negligē oiaq; venalia hrē dcuit
Auaritie pernicie studiū hr quā nemo sapiēs amauit a grapiuit hr
end vrilem effemiat insaciabil ē n copia vt modicū minuit vn Gen
i declaracōibz li. 3. Mulieb⁹ vicioz fundatū ē auaritia. vn Gen ad
Lucull. epla. As. Stulta magt auaritia mōtlud gpetuē disterminit. n ppē
suū esse credit qz semp diffidit. Mn obrem Catilinaq; li. 8. Eque deest
auaro qđ hr sē qđ nō hr Cruia teste Boecio li. 2. de cōsol. Auaritie nō
satis vn Tullio li. 2. de offic. Nullū vitiū dcōr ē auaritia. Et li. de
senectute Cruid magt auaritia s velut nō intelligo Cruid end absurdi⁹
esse pt q̄ end ming restat vic co plō viatici q̄rere Cs fauit aliā se
nes q̄ q̄nto fuit seniores q̄nto q; mg fuit victuri tanto fuit cupidiores
Cesset igit. cesset auaritia i mō tuo Cruia teste Tullio i Rthorica sēda
Auaritia omes horiēs ad qđuis maleficiū impellit. vn Valerio li. 9.
Auaritia st describt Auaritia magt ē luxurio latenū indigentie vorago
auidissima cupidit⁹ miseria. Hc end plimos occidi swasit et ad desp̄m
plimos induxit Vn refert q; tū Septimul q; plitudines auri et
argenti i mari se pituro videret maluit mergi q; suas opes i mari
piri Hic end diuicias nō possed. ab eis possessꝰ ē Auaro nepo
plō q; iudeo i suis opibz confidit nllicq; pfice curat cuius q hr. Plu
peo odit et diuitibz end nō amicat. Vn Cpō sepulcrū. dr Auaro
magt n tu moriet⁹ mihi vide fiat n potes auaro fere penis optāe
q; ut diu viuat. Nulli end auaro bonꝰ ē q; inopi pessimo negādi
causa magt auaro deficit sapieti tn egrauit petunie impune non
fruire Na petunia nō saciat q; nitat. Vn Oratio i epla. Semper
auaro egest. Obhoc vilissimus vilissimꝰ. Cur hō qui timet et q auaritia se
pelis et eri tui heres eris q nō eius heres Cth sepulti erit q̄ quis sepul
tor et end die. Sepe putes tu qui sub marmore putes No hodie q; hē
ri nouus heres ingrat eri Cs ad hoc horiēs nō attendt nc ssiderat de
gothmd i q; omia deserent. Vn Walthero i alexadreidos li. 8. Qđ
p diuicijs opꝰ ē Et subdit Cremo t pla pasti tuto pla peti et hndio
arcq; ardes. Et Ouidij li. 8. Methamoꝝ Effodiunt opes inuenta
malo Jamq; notas ferru foro noterq; aurū Et li. 3. Inopem me co
pia fecit Et li. 12. Auaro vix spes ne suas aio tuē Et mariano
Pcijs pena ē incubere tbz Quas tu possideas ē violare nephas.
Efficior custos rex magꝰ ne meazo. Et semp timeo nil tamisse puto
Quari cuiq; amor natiuꝰ nascit amore Et Ouidij li. 2. Sit titulo
Crucit auaro opes et q lastauit gulo Quoru puncio naufragꝰ sorbibit. qz sic mare sepiꝰ absorbet qđ auaꝝ magnis laboribz coacerual
Vn etiā bona q̄dam tuta auiditate q; tū diu custos sedulus q; pdu
p consumit a salte detiorat pauperibz q; dare nolit ea tbz uti no
possit Ire tbz Juuenal li. 14. Diuitis bona prima custodire
q; permittit pauperibz erogare Ideo sic ait Creuit amor nūmi
quātū pecunia creuit. Magnis pcra malis cura maiore metuq;

seruat⁹ a)isara ē magni custodia cens⁹ Vñ tasta Tullio i rethorica prima
Cupiditas ē genꝰ libidinis Et i pū sapiēti de ꝙ cupiditates abiecte
egnt ē vnde Vñ Valeriꝰ li⁹ v⁹ p̄uitit aliqđ rupe et deo p̄seuerater
morāi Hec dulcedo vicina ē cupitio Ideo Gen⁹ ad lucullū epla zb⁹.
Nemo tm̄ ih ē qui fuit p̄die Nā qđ⁹ videt erit nō tpe Nichilq; stu
bile vl solidi ē et nob tñ ea rapim⁹ tāq; sit semp̄ ꝓpa nob a taqua
sim⁹ ea semp̄ hitūri Neuera h⁹ auaritie odio ē i egestate rupe et bo
mīb aduenientib⁹ z ampli⁹ desiderate Vñ Tullio li⁹ padouis Nichil
expletꝰ neq; sanat⁹ sitis cupidit⁹ n⁹ solū augēdi libidine teutra⁹ hoies
ꝑ etiā admittendi metu Vñ Ouidius ad alexandꝝ Est em̄ fecorissima
pestis cupiditas q̄ solet egenos q̄s rup⁹ effice Vide em̄ cupidū ē egenū.
qz et si bona sit rpis tñ vti nō ꝑ audet Vñ refert Helymādꝰ q̄ in
obsidione hamibal tretenti p̄nestinū reclusi fuer⁹ mutualibus q̄s tu
rebat Cuiq; ille eos auaru q̄dam mmīē cepisset maluit alteri mi
dā produtenti denarios vendē q̄ sue fame p̄uidē Utq; ipe auarꝰ
ni suis diuitis denarios fame mortuus ē ꝑ emptor dei p̄uidētia
vsyit Ecce q̄sta cupiditas q hoiez ita detinuit ut pos⁹ ꝓuiret cu
piditati q̄s ꝓpe saluti Vñ Lucas li⁹ z⁹ Videte et cauete ab omni ne
sit amor Et Virgilius li⁹ z⁹ Quid⁹ Quid⁹ ē auri nō mortalia p̄tora tāgis
auri vana fames Ideo cathō Dilige denariū ꝑ pre dilige formā.
Illi em̄ pre denariū dilige q̄p sola mīte fruit ꝙ forma illi desi
derāt qui denarios vendicant nō ꝓ mīte ꝑ ꝓ supflua auiditate
qđ⁹ fruit diuites Iuxē ē petiꝰ diuitis h⁹ magna fames ēt omna
terrēs q tenz et sitio q̄rit ore famem Et martial⁹ com. fortuna
mlti dat mō nilq; vero satis sign⁹ auarꝰ. Vñ Iesper li⁹ epiḡ
mati Ner pauꝰ sollicitꝰ n⁹ modꝰ ē cupidis Et mgr Seylo Ideo bn
digit⁹ equo tui tutior ē equus⁹ equo ꝙđ tñ arridit auarꝰ q̄ res

Raptor de rapina a furtu. 14ª Sultea equi dilexit.
Nil suo raptu iuste q̄stat Eciudq; em̄ ꝓtextu fraudis
aq̄rit male possidet Vñ Tullius li⁹ 3⁹ de offic⁹ Nethere
aliquid alteri magis ē q̄ natura q̄ mors Et philippus 2⁹ apud
mgt q̄sita pena male dilabit⁹. Nepe difficile ē ut q̄s ex rapina pro
fpet⁹ Si em̄ q̄s suis diebꝰ gaudē videat hꝰ q̄ rapuit ea tñ ꝓspi
tas a nō erit diutina a i successoribꝰ nō detrab⁹. Iupē i Genesi i
epla ad lucullū Nulli mgt tui rapta felicit⁹ cessit gaudiū rap
ti durabit i posteros n⁹ mixt q̄ nullū violentū ꝓfectū Cursꝰ mixt
ē atq; displicibile mō eos vidē maiores raptores q̄bꝰ bonor
plenitudo maior collata ē et qui possessoribꝰ amplioribꝰ fruunt⁹
rape pauperibꝰ sollicitant⁹ q̄nymo et raptores a raptoribꝰ rapi
unt. Vñ Plautꝰ i aululatia Nepe ꝙdita lupos fiunt mpie ꝓpi
piū utq; vlpes q̄nz lupis rapuit ea q̄ lupi rapuerat Ho⁹ mito
ghngit vt arte prava artifex peat sua Differme ē tñ Utq;
ꝙlaz magnitudine pdē mmuere Ex predolor diebꝰ isti rapere
mlti nō appet pudibundꝰ q̄n magn⁹ latrones latro⁹ fiut iudices

eosq; nō castigāt qz pdā ffert eis ſi solū illos iudicāt et rigoroſe sen
tiant quoz rapine eis nō sufficiebāt. ꝑ em regibꝫ et pncipi
bꝫ fuit raptores qui pauperꝫ bona nīc ꝗa auctōitate nīc stoli
da temēritate tollūt. Et nīq; em delicta negant. et negare si neqūt
ad satisfactoz cogi nō formidāt. ꝗa fauore hūt iudicū nō sentiunt
minas infert et verbera sepe omb⁹ exterrificas vias exercitant
et ſ̄o fortaſſ qz suos inob paria vel maiora fierī vident. Vñ
ouidꝫ li⁹ de methamor⁹. audisse vidē. Viuit mqt exrapto nō hospes
ab hospite tuto. Et id Ouidꝫ li⁹ p⁹o ſn tītulo Cito pmittas pda pe
tita manu Vtima q rapiūt ꝛ attenderēt. qd ait. Amor li⁹ 1⁹ Amī
mqt tesſe amor q ꝓtoru ſſ aduxit. Cuo rapī mōrle genꝰ q pul
sulat ome | de radice malū ni vis violencia audet. Cimilanter rapt⁹
addita lucra fame. Vigi raptores attēdite seculi diuitias tm̄ sitoi
as fore Cur i⁹ i pdictoz aiaz rapitis Quid em pdest hec qd alteri⁹
ꝑpetuoq; obligāi a restituē. alis em mala morte moriūt raptor Ve
ruptꝫ q rapiditas mūdi hoiēs fere sm̄glos pdomat superbia et
ad rapina plēs mduxit. Cuia plīm exstitit q sweto statiū que
nequnt tenere rupietes tm̄ eo se nō hēant alys rapiūt et ma
lint exraptu pompam ostendē qz in simplicē. absq; fraude ma
nere. Vnde teste Deū. ad lucullū. epla. 4ª Magnꝰ mqt ille e qui
fictilibꝫ ita vti quo argento. Illos tm̄ nō reprobo i qbꝫ honestas ma
ior qz eo fictilibꝫ oz. si hōrem⁹ facultas ꝑstet. Et ro subdit idem
Dēm. Ner ille mqt minor e qui sic argento fictilibꝫ vti. Infirmi
ammi e diuitias nō posse pati. Lametandꝫ tm̄ pompas nimias ad
mucēas fore quibꝫ rapine occasio dat eo q mse lucē se putat qui
statibꝫ virinoz nō equat. Et teste Ouidio li⁹ de remedys p⁹o. Dea
puit cultu gemīs auroq; tegut omia Et Martial cotꝫ Vlo n̄ deligit
queit ista vestis. Ner em verba de vestibꝫ pnīt seculi mīto itēſ
pnīt i quibꝫ nō n̄ vanitas et nīositas e pro qua nīosite mittada
raptores fiunt plīm vanitate seducti Ci em ꝛgibꝫ sufficeret hoc
stat absq; pompositē tue nō exigeret a ꝓplo qsto eoz etem qz eo
rum rapine sint qz hō solid pte hūt qz licita una grede a qz ne
cessitati eoꝝ hodiernā. agit curiositate sublata Commedat em aug
qdā tpa detestanda m̄ q redisse videnꝫ Narrat em valeriꝰ li⁹ 9⁹. Cap
anthiochꝫ rex syrie seducto superbia clauos aureos i equuꝫ vasaq
argētea i pompa gessit. inestimabilibꝫq; pompis suu apparatu fig
mentauit. cui optabile erat pda poriꝫ qz ustitia | Cuius ꝓplinꝰ li⁹ 33⁹
de historia nali refert de pompeya neronis gurge q soleas eo
rum finisse iumēti frēmeta fr̄ iubēt et rastrucras exargēto a
liaq; plīma vana poriꝫ qz sana et q absq; rapina rarissime fiunt
Nuq; pncipi sufficit hūt ut hoeste granditer et gaudeāt viuat
familiares q; ꝓsperos heat. Nuq; dissolucō esse corpoꝝ si mpt
alys membrꝭ vitiū auferēt. mo em illa membra mortificarentur

qñ alimẽto caueret. Sic et in policia mors ē qñ pñcipib rapina sdi
tos i pace viuẽ nõ ꝑmittit. Non sic eterñ dñs ordinq fecit licz pragma
tozo rexo esset. Nempe domozo ciositatẽ nõ ꝙquirebat. ñ spelunce z
cauernis ꝺtentabat. Vñ ipe dñs ad allenandꝫ ꝺ eo trahẽdis mẽt
ꝺombꝫ igne sayca nõ soluimq nr̃ admixione plicꝫ cemẽta ꝺponiq
ñ i collibꝰ spelunce montiuꝫ laterib habitaq. nullo i vetozi fremitꝰ
nullq turbinis tempestatẽ formidaq. Nã tuaq nõ defendit ab ymbre
spelunca q̃ tegula et gemitꝰ ē nob vsꝰ mansionis dñi viuimq et sepltꝝ
ad mõim. Qui cñ similibꝰ pñcipes ꝺtenti essent rapine studia nõ ꝙrent
ñ pompazo vestigiꝰ rapa ꝑmitꝰ swasit diebꝰ q̃ istis nõ ꝑmisit. Na
diebꝰ istis omia sorta placet et lauꝝ crines sꝫt muabilia noua noua
vesꝫ vt mẽt plenis. Vñ dñs vbi ē. Nulli mẽt nob ꝓiosꝫ ē amicꝫ
formeq̃ mee nõ ornat vt placeant se velant pudore nr̃ sinit i auge
da plicritudine plꝰ affectare q̃ nate sint. Nam quib ꝑ opꝰ nate
cõtigẽ qꝺ ci ficit a in fructuosiꝰ ē. Q diebꝰ istis viri ꝑpucq̃ fcie
vestimẽtozo nouitatẽ et varietatẽ cogitant et ornatiꝰ ꝑ mãꝰ
tudine atq̃ sꝫptuosite et curiositate rapinose sint a cenotimbꝰ de
lict se ꝙponut et stelcꝫ suozo cꝺptozu pompa manꝰ tenent qꝺ
quod mali cũ occasione acꝙrit et si nõ rupti saltem indebite verecũ
die ē. Veruto i sapientes veteres diez festꝰ ꝓhibuerꝫ. Vñ hymachꝰ in
ephis. Odi in quo corpe magna velamẽa. Illa festꝰ enim decent induit
q̃ nõ trahꝫ puluerez nr̃ i humũ dimissa talar. Vñ Valeriꝰ li. 9. Quid
ait de femis alteriꝰ loquar q̃ omẽ studiũ ad curiosite et cultꝰ sortitur
viroꝝ magnos atq̃ excellentes a gimẽta diutut. ñ ait omia rez pentꝰ
inseruit q̃ pompaz curiositas plumos plumasꝫ facit rapaces. De fortu-
na et eius stabilite cap. 39.

Fortuna instabil ē i stultꝰ
qui i ea confidit. qꝫ elephas arboris fraudit i cui fiducꝫ so
lent fortune antiquiores i ea decipi. Vñ i pñs. sapientꝫ de q
fortuna vitrea ē et cũ splendet frangit. Quale mẽt. agit
itaq̃ gerit. qꝫ sub fortue fide confidit. Multi i diuitꝫ et auaꝝ qui spem
suã fortue cõmisert. Nam teste Sen. epla. 8. ad lucillũ. Nõ ē tuũ q̃ for
tuna fecit tui. q. d. q̃ oma fortue munera dubia sint. Et Tulꝰ ẽtho
rica. Nola inquit vtꝰ i sua ptate ē omiaq̃ ꝓter eã fortue subsint
imperio. Beat i qui i rebꝰ ꝑspis omẽ impetꝰ fortue subegisse putat. Ca
pietꝫ at q̃ cogitat eaa i tpibꝰ ꝑspis eaꝝ adusos formidat. tuq̃ fiat
Suma fortue benficia ruinose force. Omia eni fortue munera insidie
sint mẽt. Sen. v. b. Si fortua imutabil essꝫ q̃ infelicꝫ miseri et q̃
felicꝫ locupletes essent. Deo eni fruire nõ optarez. Vnꝰ nãq̃ suo for
tunio desperatꝰ et alꝰ sua ꝑsperitate fore btꝰ essꝫ. Q voluit deꝰ vt
fortua mutaꝺi subtractat vt sꝺ diei nox et nocti dies succedat. ita
ꝑspere adusa et aduse ꝑspa fortua succedat ne calamitosꝰ diffidat
et locupleꝫ manꝰ glet. Vñ Iulꝰ cels. li. 2. Fortua mẽt. primoꝺ
quos benficiis ornat ad duriorẽ casu reseruat. Vñ phylistꝰ de exi
lio suo. Nupq̃ eaꝝ locupleꝫ mlticq̃ btꝰ amicꝰ. Et sbdit. Hew ñ nulla

fides nulla ē constantia rebꝫ Ter ꝑē quid ſmit mobilitate docet Et
velit a ſumo ſuma ruina gradu · Cunctis ī anceptis pdet mōlia tau
Et ſpondet ꝓa mobilitē fugā · Cur idꝫ habet hodie trabs te fortaſſe re
linꝙ Aut mō ꝺu lōgꝰ deſmet ee tuū Habet allud fortuā vitet ꝓgeſſi
ſuphas Aut ſuos ſurles nō ſmit ee ꝺus Illa nī quād vltu blanditia ſe
reno ꝓtinuit vltꝫ mobilia fata ſuos · Hyb emd ꝝbus fortue mūbilitas
ꝓpendit . Vñ Ouidꝰ ī tristiū · Paſſibꝰ ambiguis fortua volubil er
rat ꝑmanet ī nullo certa tenaꝫ loco Ex mō lata manu nō vltꝫ ſimt
arbos Et id Ouidꝰ li· de ponto · Omia ſut hoim tenui pendeia filo
Et ſubito tanꝫ q valuere ruit · Iudt ī huiis diuia potetia rbꝫ · Et ēm
pme vvo hr hoia fidem · Et Hampfredꝰ ī poeta noua · Nulla fides retꝫ
ſedt ꝑꝰ mella venend · Et claudit nox atra diem ducitꝫ nebulaꝫ ſe
remd · Turpida fata diem ducitꝫ ēpuſcula nocte · Vigilꝫ vos auāi hyb
teſtioꝝ vitꝫ ꝓpendite ſpem mūbilem · Posto ne domid ſcto expolita
ꝙſtruatꝫ videt enim in tpe quo fortaſſ reedificare nō valebitꝫ Her nāꝫ
domꝰ fortuna ē q leui ſolet depmi tanꝫ Vñ boeꝰ li· pꝰ de ꝙſo · Cūctas vel
lubrica vſat fortuna vices ꝑmit inſontes debita ſtelerꝫ negocia ꝑd
Ar ꝑūſi reſident celſo maiores ſolio ſanctaꝫ miratꝫ Nā ī prios ſubli
matos ſepe videmꝰ bonoſꝫ depſſos · Et id boeꝰ 2ꝰ de ꝙſo · Oſtendit
fortuna aduſa meliore ꝓſpera · Illa mōſt ſtꝫ ꝓſpa ſemꝙ ſpem fallaꝫ
blande meti · Hꝫ at ſtꝫ aduerſa ſemꝙ vna ē illa fallit · hec inſtruit · Ne
pe videmꝰ plas ꝑ inopia fr̄ ſapietes / Illos at ſtultos q ignauos ex
pim ꝑ qbꝰ ignota ē fortue aduſitas Deo plibꝰ optimꝰ fuit pmitia
pati ut fortune diſtat mutabilitas exoꝝ ſtulta ꝙfidetia plimi
ſeducti ſunt et q ꝓſtima prius floruere fortuna ī felicitſſmꝙ epꝫ
tꝛuert dicete Boetio 2ꝰ de ꝙſo · Vmꝰ mōſt ſubita trid mūdo no
ſīn q ꝺd fluxu qmgit aeū · Et ſubdꝰ Infelicissimū infortuniū ḡſeq ē
fuiſſe felicē Vñ Valeꝛiꝰ li· 6ꝰ nārat qd altpiadē ꝺuplicē habuit
fortuna ꝓma fuit ꝓſpa q ꝺiuitias epuletiſſmas et nobilitē eximia
habebat · Alta vō fortud fuit aduſa qua tenꝺt ī plimis anguſtijs
fuit em̄ qoulatꝰ odioſꝰ et egenꝰ · Refert em̄ in ſtip de ꝺyonſio ſira
cuſano q ad pene totū Cycilie tyrannꝺe arcepiſſ opib ꝑ et exer
citibꝰ ſublimis ſeu ſblimatꝰ fuiſſ tmꝺ nichilomꝰ ꝓ ioꝑia puerū
los corinthioꝝ liras docuit · Vñ id Valeꝛiꝰ li· q· gelꝺ · Quae igit
vite curſꝰ mō trāllo motu ꝑagit et ſīn rauce ꝙſumit · Et li· 6ꝰ
Numera de nālibꝰ qoibꝰ · Restit fortuna ꝺeſtē · mic leta mic tſtra
deſert / tragi ī ꝓſpio nemo cſidat et ī ꝺuſ neo deſiriat altne em̄
ſut vices rez · Ideo Saluſtiꝰ ī Catilinario Fortuna ſtl cū mozib
mutā · Quigit ꝙ magna miſipia infortud tū volubili cor ſuum
vigē et ſpem ꝙſtituere · Erubeſcat ī hꝫ q ſapietes ſe eſtimat et
ꝓ tlibꝰ volut hrī Erubeſcat mōſt eo q plimos diuites exꝑti fu
erint cōruiſſe fortudꝙ mulera inſtabilia fore nichilomꝰ toto co
natu petimas mceptas diuitias ꝙgregare ſollicitent quibꝰ
ita adherent vt deū et ſeipos eaꝝ occaſione deſeāt · Fallentꝙ

ĩmũabilibꝫ puerꝭ et fraudibꝫ et mẽdacijs ſuũ marlare vitũ qꝫ ſuis p̃
uari denijs ã fictilibꝫ vanis Vt attenderet ĩ. ſenere ĩ derlaracibꝫ
lĩ. q̃. Iudit de ſuis fortuũ muneribꝫ Rue dedit auſert q̃ abſtulit reddit
nr̃ vmq̃ tuũ ẽ illam experi qꝫ tu olim ĩ miuꝛio nõ hꝫ Et ideꝫ Sen̄
ĩ tꝛeſte Ves mqꝫ deꝫ mat releuitatus ĩbme vſat. Et ĩpũ. ſapietuꝫ de
Iouis ẽ fortuũ rito repoſtit qꝫ dedꝛ. Vñ Ouidꝫ. r. 12. tſtiuũ Iugit qđaꝭ
licet fortuũ rapitꝫ Et gratũ ſubito q̃mo ꝑſꝫ erat. Et Katho. Iubit
eoiquo qđ ptuũ ẽ tempe longo. Indulget fortuna mal ut ſedere poſſit
uidq̃ ĩ ſeculo ẽ & contempti diuitiaꝝ atq; ſdi ca'' 20''
Q ſi anys iuũ iuue ſpermt ſi proſperu tuũ ſuili depdit Sapiẽs
gꝫ ẽ ñpẽ a quo fortuũ aliquũ diſpliatat hꝫ. Vna eternꝫ ſa
tigat altera vo caſũ exptat. Tutor tꝫ ẽ aduſa qꝫ ꝓſpa eo q
ĩ ſpo vitia ſuilꝫ euitat. Vñ Ethicꝫ Tullꝫ lĩ. A. ſuilꝫ ẽ aduſũ qꝫ
ſperu regẽ fortuna Et Sen̄. ĩ hercule etheo ſfortua peior amore ĩ
ſtadmat magꝭ. Et Ouidꝫ lĩ. de ponto ſfortuna mſtriũ tuta ẽ. Nã tot
euetꝫ deteriorꝭ abeſt. Vñ ñpemet. Ouidꝫ mſimta mala ſe paſſũ fuiſ
ſe refert. Vñ lĩ. triſtuũ. capo ꝑmo Tot mala ſuũ paſſꝫ qđ ĩ ethere ſꝫ
dera lucet. Et t. q̃. ſra qꝫ auctas qđ amena roſaia flores Et ſepi
feruũ grana papaui hꝫ. Silua feras qꝫ parit alit qꝫ peſtes nutrit
natura tot ꝑmor aduſ. Et vgilꝫ Cenordoꝛ Nõ ĩ ſilmgroe ſmt te
tu corpa tentuũ. Omia peaꝛ ꝑuẽ noia poſſut Audiſti ĩ vnoꝛ pd
toꝛ fortuna aduſũ illa naq; fortaſſ ñpoſ ferat ſapietes. Nã et ferꝫ
oms ã ſapia floꝛuerit ã aduerſitati ꝑtpe ſuccubuerit a gra diuina
ſperiali illuſtrati fuerit. Nũq; affirmauiq; tanta ꝓſpitate floꝛuit ꝓ
ꝑmod cõtuit vt poſt Tullꝫ lĩ. de offic. Et io cõcludꝫ. In rbꝫ mqꝫ ꝓ
ſpis ſuꝑbia fugienda ẽ. Et thẽnꝫ ĩ phormone Dud mqꝫ hoi mꝫ
ves aſſuẽ eũ tuũ meditaꝝ oꝛ quo pacto aduſa etumat ferat ne aiqđ
ĩ poſteꝛo ſit ei nouũ. Vñ Ganfredꝫ ĩ poetria noua Inſidias poſt ſꝑ
ſors aſpera blanda Anticipatꝫ fuga melior fortuũ repete. Et qꝫ
clare ĩnoteſcit qꝫ falſa ẽ vanitas ſeclꝫ hꝫ. Vñ Boeꝫ 2o de cõſo. Cũ
mlte amãtudiꝫ huaẽ felicitatꝭ dulcedo ẽſpſa ẽ q̃ et ſi ſtueti ioui
da videã ead tñ cũ teñe velit nõ ꝓt. Hew qualꝭ ẽ hꝫ felicitas. Teſte
end Varone ĩ ſuiꝫ ſenteꝛijs. Nõ ẽ felicitas q̃ ſeud ẽapit mſeriũ ei
mod ẽ fortuũ ſeculi. Vñ Tullꝫ de Padoꝛiꝫ. O qui te blm q̃ te flore
te putas te mſeꝛie. te eupme ꝑmut te tue libidines torquet tu
die nocteq; tꝛucaꝛi te gſtẽ ſtimlant te maleficoꝛ metꝫ exaiant
Cuia vt mqꝫ ꝓſper lẽ epugnatꝫ Cui ſe ꝓcamb gaudet felicit
Vti mſeliꝫ nmiꝫ ẽpetate ſua. Si ĩ diues et pdor ſiꝫ mſeliꝫ
es. Si aũ pdm reuſauerꝭ tuũ feliꝫ es. ſi diues nõ eris. eo ſaltem
mo quo diuitꝫ acripi ſolet qꝫ mos ẽ miteſſant appetẽ. et vltra
ſuũ neitate q̃ poſſidet cũ metu nlli coiando cuſtodire. Altede

em ꝺ̄ ſathomꝫ · Cū fueris felix q̄ ſuꝑ aduſa tacuit · Nō eod̄ ipſu rndet
vltima ꝓmiſ · Quigit̄ q̄ta diuitꝫ hꝫ ſtulticia ē qui de futuꝝ
nō cogitat q̄ dies oīs pari eſſent · Hꝫ etiā poſſ teꝛ ſuꝑ q̄ illi qui
oīa habet · Vñ Tullius i oꝛōe de ꝛ̄ſponſione aruſpicū ꝯſeꝛuꝛ es nō
i omeꝫ fraudem oīa capiꝫ · q̄ ſi eꝛo oꝛlos nō hueꝝ · Nepe illi fraudat
et fraudat̄ · et qui male gaſtant vt diuites fiant · et qui ſuis diuiciis
i quibꝫ ſperat tototo fruat̄ · Conſideremꝰ i ꝺ̄ diuites ſeculi q̄ abeūt
i tēra eīm redacti ſuꝑ eꝛo deceſſit · media nr̄ ſuis poſſent diuicijs re
ꝺmē vitā · Contēptibil̄ ē i ꝺ̄ hꝫ facultas q̄ manū mat̄ ſuccꝛe nequit
Neq̄ diuicie poſſ nocet q̄ ꝑ ſint et hō nō ꝑpendet q̄ ſeculū amat · Vñ
nārat Valeꝛiꝰ li · 8 · cap · iii · Cū Anaxagoꝛas pꝰ longā pegꝛinacōꝫ ſtudij
ad priaꝫ ſua ꝛediſſet poſſeſſiones q̄ ſuas deſtas cū vidiſſ̄ ait Quid
mq̄ nō eſſem ſi iſta nō ꝑſſent · Et Coꝛītes phꝰ natꝰ thebas ſuas
diuicias i mare ꝑiecit dicens Abite peſſime diuicie ego vos mergā
ne ego mergar anob · Turſꝫ · Cullo cū oīa bona ſua in tendio pꝺiſſ
ruīa · i troiani ad dolēt q̄ oīa pꝺiſſ · Omnia mq̄ boa mea me
cū porto · Pectore eīm illa geſtabat nō humeꝝ · Vñ didimꝰ ad Alex
andꝝ Nos mq̄ nō ſumꝰ in tole hꝫ mūdi ſꝫ aduerſe ſuꝑ ꝺ̄pti · Nō
habeꝰ hīc manēte ciuitatē · Stupes ē igi q̄ qui ſeclm ꝺtepnit et ea q̄ i
eo ſuꝑ · Vñ Varo i ſuis ſatiꝝ · Nuꝝ i ſegetibꝫ mīe i herbis et frumeꝝ
bona ſuꝑ ſꝫ nolite i hīc ſpem mittꝰ · Nam ſepe audiui int̄ os et
opha multa in tuēne poſſe · Vñ Cōn · Ad Iunillū · epla · 11 · Diſtedt
aliqn illa bona inſidioſa i q̄bꝫ ſi aliq̄d ſolidi eſſet aliqn implerēt ſed
ſitim gritat · Et epla · 14 · Nemo inquit tā timidꝰ ē q̄n malit ſep pe
ꝛi q̄ ſemel tadē Illas at pendē dixit q̄bꝫ vanitas ſeculi nō placet
ſꝫ i ea viuūt ad tpꝰ Illa vero tadē q̄ afflictē mūdi i qua ſpabāt den
dunt · Et io epla · 62 · Contēpnē inquit oīa aliquis pt̄ ſꝫ hīc ona
nemo pt̄ Itaq̄ būſſima via ē ad diuicias q̄tepnē diuinaꝝ · Et epla
88 · Velinq̄ diuicias ꝛelinq̄ voluptates q̄ mollīnt et emūant · Vñ
Empedocles · Tria docuit ꝓpua eſſe ſtꝫ mobilis affluētie q̄tepnē ſu
ture felicitatiſ appetitꝰ et metꝫ illuſtrato quoꝝ ꝓmo nichil mi hoc
ſtꝰ · 2° mi felicij · 3° mi adamboꝝ adeptoꝝ efficacij · Hꝫ eīm empedocle
diuiſſe refert · Theo ꝓ de vegetalibꝫ et plantꝫ Magne i ē hoeſtatꝫ
ſeculū q̄tepnē · Nam hoeſtatꝫ ē de vilibꝫ cura hīc · Omnia at mūdi
bona vilia ſuꝑ et caduca · Vñ Tullius in oꝛōe ſua ꝓdomo ſua mat̄
et mobilia tpm mūera · Et idē Tullius i oꝛōe ſua ꝓdie q̄ ꝛeꝛt i ꝓnlūd
ꝓntes mat̄ fructꝰ negligamꝰ et poſtēnū q̄ſe ſtudiamꝰ · Vt de hīc
eſſemꝰ de q̄bꝫ ꝑſſper ꝓ epiſtolā · Eſt et i hac vita ꝛequies illegit
timis data q̄ꝺo nos mūdꝰ tenꝫ oīdimus · Cui nos deſideꝛꝰ nullus
peritura fatigāt et q̄bꝫ ome bonū ē corꝑi et aīe honor · Et ſubdit ·
Cui ꝛeꝛ mi cupiit ꝓdē mi metuit · Itaq̄ dicat q̄ hīc felices ſuꝑ
i mūdo q̄ nō ſperant a ſ̄ mūdo mortui ſuꝑ · Vñ nigr Gerlo Ci
mundo moꝛieris moꝛiendo non moꝛieꝛꝝ · Quindꝰ clamat ane-

ꝑ auc ꝯpūtat in ve Cuiꝰ rerne vites o flos mo fcv mo dicat Hi mudꝰ
ſegris ꝓ eſſe fuiſſe ꝙris Hic ſtatꝰ abſq; ſtatu locꝰ hic locat i ꝯtatu
Her tria vba fidem no dent ꝙ ꝓmodo pidem · Poſt pendet tetigꝭ ꝓ
dem mo no ſibi fidit. Vn Verſificator Spernē mudꝰ ſpnē illud ſp
nē ſeſe Spernē ſe ſperni quor hꝭ bona ſut Et fortaſſ mudꝰ ſpernē
mdana blandicies no ꝓmittit ꝑ allicat et inficit micadabq; meda
cit ꝓmittit et ita ſeducat vt bti ſe tredat q̄ fortuita poſſidet Vt in
nātat valeriꝰ li. 4°. Anaxagoras interrogatꝰ cuda qb no eſſet beatꝰ
Nemo inq̄t eoꝝ qb tu felices eſtimas bti eſt No em diuicie que
faciūt bti · Pone em paupes ſpu bti ſut dicere Ben. epla. 3. ad lucillū
Ille inq̄t brifſimꝰ e et ſtuxꝰ ſui poſſeſſor q̄ cruſtinus ſñ ſollicitudine
optat · Her th de felicit. a bitudine ꝙpe accepta mtelligi dnt. Nullꝰ et
em i vita pniti ꝙpe bte eſt a felvo e. Nam teſte ꝓſpero li. epygmatū
Felices no faciunt opes a bīs. Na mdi exopibꝰ breuib atq; pua
voluptas · Vita ꝙpetua ſema mortꝭ thr Et katho. Felices obeūt q̄
ſme ēmie vita e. Itaq; bti. no diuicijs aſſiſtit n̄ multa ꝑ bnam
vitā plene ther. Vn Ouidꝰ li. 3°. methamor. Vltima ſemp dieꝰ
hoi e dicaq; bti am obitū nemo ſupmaq; funa dr ip ſtz morte bou
bti erit Sapies i mudꝰ ꝯtepnat vt ꝓ morte ſno viuat Hic de ui
uicie mlticudinis ſut tempti diuitiaꝝ ta". 2". 4"
maioriq; nutati ſuccūrēt nequit. Vn vado i ſtuꝝ ſmo
Eodꝰ inq̄t aio ſmittede ſut diuicie q̄ accipiede. Et karta
gi de falſa ſapia laudat demetrꝰ eo q̄ agros ſuos aliq
vir eoſq; paſtua pubca fieri paſſꝰ ſit. Et katho. Deſpice diuicias ſi ee
vis aio beatꝰ. Cuas q̄ ſuſtinuit medicat ſemp auari. Et Tertullias
i Apologetico ꝯtptorē diuinaz Diogenem ꝯmedat ut ſupiꝰ audiſti
Nempe diuicie no appetūt ſſoi vt ꝙd bonū ſ vt valde formoſū Na
teſte Sen ad lucillū epla. No e tuū q̄ fortuna fecit eſſe tuū. Et va
ro i ſuis ſentēcijs Nemo ſui putet q̄ eoꝝ ꝑm e. Et i ꝙd ſapietia dr
Nichil ꝙd dicas q̄ mūri pt Et diuites hꝭ ſedi q̄ hnt ꝙa diamt
n̄ attendunt q̄b malicijs diuiciaz occaſiōe ſubiacet. Vn ꝓſper i li.
epygramatū. Terentij opibꝰ cū diues grandi iniquꝰ Verius ſe miſcp
neſtit egre bois Et ſequit. at boā iuſtoꝝ nullꝰ obnoxia dapnis
Hoſtes furta ignes et mare no metuit Omib vtutū ſte ſba ſalua
e. Tamq̄ dicat q̄ ſapies no diuicias mūdi ſ vtutes atq̄rere
de q̄ no pereuntes ſ vtutibꝰ ꝓfici vita. Vn Galtherꝰ i alexādri
dob li. ꝑ. Auſſēte peruma mores no auſſēte ſolet. Crue vō mozo
no vero copia dicat Crue vtꝰ extollit hꝭ q̄ ꝓferat auro Vo eſt
exoteri q̄ moribꝰ mtꝰ habundat Nobilitas ſola e amq̄ moribꝰ
ornāt Et Horatij i epla Impat a ſeruit collecta pecuma cuiq̄
Cultricia paſcunt opes Verū ſi ſtulti diuites fuerint ſapietes
ꝑputant Et procul dubio ſtulti arbitrādi ſut q̄ mil mſpicti q̄ ſua
felicitatem labili fortune prebere ſtrama tñ cur horeū diui

rūs ita mitendē eaq; ocasione cur se felicē putat Deo hor for
tassis ē q̄ teste Horatio i epla. Vocore nō dote fidemq; et amicos.
Et gen̄ et formā regia pecunia donat. Et petro Crisp̄ hr num
os secura naugat aura z fortunaq; suo tpat arbitō Carmiā gpoit
declamat mirepat omē. Et Juuenal. li. p̄o Cr̄n̄uissp̄ sua numos
quat marcha tm̄ fidei hr Cr̄nia st̄ tm̄ sibi subp̄nuat homeos z
redut q̄stū pecunie hr Hys itaq; verbis et q̄silibq; diuites huq
seculi suā fortunā auctorizant et felicitate similibq; excauq; i ea
q̄stituit Q̄ si vel dubio modica sint illa q̄ p̄bent diuine bona Ad
dnēs nō secure naugāt aūmerat. Cr̄nia q̄sto q̄s dicor tato timi
dior si grandi cumē i lucru gutē tamē cū si impat fadem obedict
morti si mirepat mirepabit3 et ad iudice deo Attendam9 igr̄ no for
tune p̄specie tomoda q̄ labilia sut si mpmoda meis meritis mouea
amq; Vlad ut Plante ait i aulularia pecunia rez atq; sollicitudinū
cap̄ et tā ē Et Agellius. li. nocturnarū atticarū Capitolin̄ mq̄t dixerit
ea multas egē qui multa hr magnāq; indigētia nasi nō exmaq;
na inopia sz exmagna copia Et Cic̄n. ad Lucullū. epla. ix. Tercia
mq̄t bona libertatem nob extorquet. Vti enī essem9 si istarum
no essent. Et ide Cic̄n. li. de moribq; Catulū ē paupi q̄ceptū effugē
q̄ inuidia hec i. vt posito damna grecor. et p̄libat9 q̄medit q
pecu Vnq; audiuim9 q̄ diuitie p̄bent sollicitudine tausant
indigētia inuidia gignut libertate tollut Vnq; hr mgmoda
gna sut Cr̄nia teste Horatio. Nūquid nō n̄ exhab mdaria tam
vert. Et ysidoq; dicit Diuicias ē mali mozo Cur i. i eo sp̄m
exq; mgmoda ferut nullaq; stabilitē fistut. Vñ Valeriq li. 6. ni
lo mloco nilla i p̄sona diuitie stabilibq radicibq q̄sistut. Et Flatu
mirabilissimo fortune hut et illut deuoluut. Et Martial. cor
callidq; affata numos fur auferet ab arca Asternet patriq; i
pia flāma larē Debitor vsura p̄t cū forte negabit Vlo tēdt
stabit semia iacta seruget Dispensatore fallax spoliabit arca
Cr̄nia st̄ diuites tibq; putil subiacet3 et ego diuitie Nunc emm
fur tollit nunc ignis obrit nunc vsura p̄rapit. nunc tēa no
germiat fructū nunc familiares fraudat et fraudat3. Cur si
recte sut diuitie q̄ obrem sapientes sut aq̄bq; spernut3 Et si
tut aliq; q̄ pauptas ḡnib ē eis Fortassis em ideo ḡnib nō quia
nisi ḡnitate hēāt h rapiditatē ai eam moleste supportar. Nil in
teraq; a tutiq ē vā pauptate Vñ p̄m̄ polym Quid ē ār pauptas Ob
bile bonū sanitati nr curaq; remoto sapie vtatis negotiū sine
damno possessio absq; calūpnia sn̄ sollicitudie felicitas. Vñ Cic̄n ad
Lucillū asserit multi adphylozophandū obsiste diuitias pauptati
at expedita et secura ē nō circūstat illā tēa p̄uozo ad quos pa
tendor tūmarū regionū optanda ē fertilitas. Et subdit Q̄ vo
bis vacare duo optiq; q̄ paup sib aut pauper similē. Et Q̄ntilia

causa. A. Hauptatē ḡpū ē ḡcēre libertate. Et lucanꝰ li° 1°. Dat vnꝰ
fortuna minor ⁊ vite tuta facultas Et fortuitꝫ paup ⁊ augusto ḡnat
habendo deū (testiꝫ teste lucano li° p°. Fecunda vnoꝝ pauptas fidgitꝫ
ꝫ hō ⁊mito Cruia⁹ inſt ut Iuuenal li° p°mo Felices ſimules pauperꝫ
quos ſpē amabit Illos nam reli ḡnū ſublime receptat. Vñ legim⁹
q Arp°les pauptate grauē nō habebat ſꝫ pauplbꝫ nō poſſē ſuccurere
dolebat Cꝫ mingꝫ in deriſū pauper ſimꝫ grauis ē ⁊ pauptas (Feuera
deridet nucē tollerari pr Cruia eoꝝ natura pauperꝫ od ſum⁹ Et ſi
fortuna quoſda ſublmauit i deriſū ſublimitas (verte⁹ eoꝝ Vñ Iu
uenal li° p°. Vlt hꝫ infeliꝫ pauptas durꝫ miſe q̄ꝫ q̄ ridiculos hoies
facit gmune hō vitiū ⁊ am vitiū⁹ ambitioſū pauptate omēd q̄ ſtꝫ od
ḡna pauper ſum⁹. Et fortuna vtet⁹ i truna Et qui diuiciꝫ glati
fud aliſſ dicant i° li° p°. Peccatuꝫ vanitate ſeducti ſum⁹. Vt i⁹ attēdent
vn⁹ ſſtꝫ i° ſapietꝫ. cen⁹ 4° dicte. Nolite attēdē ad poſſeſſioēs iniquas
q̄ nō ꝑderūt i tpe vindicte et tribula°. Vñ Aug⁹ li° de ci. dei. c. 2°. Impa
tores ⁊ſt felices nō dicim⁹ vl q̄ diuꝫ impetrēt vl q̄ impatores
filios ſuos reliqrūt a⁹ q̄ hoſtes domuerūt a⁹ q̄ diuicias obtinuerūt
hꝫ em omia hꝫ vita ⁊mīti ſūt ꝙbꝫ ſimlia ecia cultores demond ac
tpe meruerūt ꝙ nō ꝑtinet ad ḡnū Cturbꝫ nīl appet hoa tpalia ho
mine nō facē felice. Et iō Aug⁹ ide ſubd⁹ Impatores ⁊ſt felices di
cim⁹ ſi iuſta impent ſi ꝑ obſequia humilē ſalutē nō extollūt ſꝫ
ſe hoies meminerūt ſi ſua ptāte ad dei cultū dilatādū applicāt ſi pl⁹
amēt futuri ḡnū hūt q̄ ſortes q̄ꝫ vanitatꝫ hꝫ cohortes Itaq; omia
hꝫ mūdi mucra ſūt. Vñ Arp°les ad Alexādꝝ i epla. Calloxader no
li appetē tēſtoꝝ et q̄ꝫ oꝝ te cito ēlinq̄t ſꝫ pete diuicias i⁹ruptiles
Vñ hermagen⁹ fert⁹ dixiſſe q̄ plenitudo ꝑfectōis i pncipe ē abſten
cia a peccatis Vñ ay°. vl°. Multos pdidit auro et argēto et cēt⁹ g°.
Qui autē diligit nō iuſtificabit⁹. ⁊c De negligencia ⁊ pigricia. 22m

Piger indign⁹ ē bonis et qui ſollicitudine nō hē mllo
meret⁹ bn̄ficio dotari Ad hoc end natꝰ ē homo vt laborē
corpore pro victu et mēte pūctibꝫ ⁊ adipiſcendā Cꝫ pi
gricia multos deſides fecit eo q̄ laborare plm formidat. Vñ Ie
ſte tulio i tuſculan⁹ q̄ibꝫ li° q°. Pigricia ē metꝰ q̄ſcēdi laborē Rō
end ſūt ita molles q̄ nō n̄ pigreſcē q̄nt. Vñ teſte Arp°le li° q°. ethicoꝝ
Mollicies ē fugā laboriosa Cꝫ quid ē q̄dā adamantibꝫ ſollicitati ſūt
et pro bonis pigſtūt hos end excitat ꝑ ſuū ſatyritā q̄ame iqt
piger ſurge inq̄n q̄ inſtat ſgendi ratio Et Gampfredꝰ i poetria
Gaudia quid facim⁹ torpem⁹ ymagine pigꝫ. Piger ſi mec titet⁹
obaud⁹ Cꝫ tite⁹ adhuc iterata voce ſonora q̄ame vigil ſtertit tādē
timore reḡ tractꝰ. Ore tn̄ ſenex ligneo mouz et n̄ quid vib. Inſt
ſurge veni vow ē p̄mitte q̄ſtum Imo dieb⁹ ē ſurge deꝰ me⁹ ſqew
Ego ſurgo vade ſequar n⁹ eid ſeqt⁹ q̄ deſcip⁹ et eid nō moneꝰ dixit

vemissem ſi m̃ q̃ vestes homo q̃ro quid miuemo Capr̃ illuc huc venit vt
stulpit itaq; vanis exercitoribꝫ pigri sunt torpore defendẽ nitit.
Cueso attedas quo timite hores, vtuter stẽ diuicie solet adipisci hic
em dempti quos deꝫ sp̃enali gra illastret omn̄ sua sollicine et dilige
ria tli s̃ gẽstatur Ad taste tilio intustulanꝫ qoibꝫ li. c. Cardis meti
bꝫ nõ stirile vty q̃mitti Et vrgilꝫ i bucolicis. Corde venere bubulci hic
em tardꝫ brauio rarebit. Vñ Catho/plꝫ vigila semp ne sopno dedity
esto Ma diutina q̃es virꝫ alimẽta ministrat. Vñ Ouidꝫ li. 2o. fñ ty
sto Infelix tota q̃nq; q̃ste nocte. Cstulte quid ẽ sopnꝫ gelide ñ mortẽ
ymago labor q̃es mfirmadi votũ mi sdor desideriũ. q̃ misei pigẽ
stẽ semp poptant Oz p̃dens vir sit ñ ee dedity sopno vt vigilet i
tendat. Vñ Arator. Sopnꝫ erat hmit ſi vigilab illo Cue nestat
dormire fides her tacite clamat. Cuia sti viri fideles p̃suit amicꝫ
vigilat semp Cñm obrem pigros rarguit Ouidꝫ li. pallegato Oma
le p̃sto q̃s o semp dedito sopno P̃torꝫ mda bono q̃ſtẽ patet ape
tuimꝫ Mer ty reprehendenda ẽ debita q̃o nẽ q̃a Cuia teste Ouicio
i poetria Et q̃s bonꝫ dormitat homerꝫ Otaq; pigritia mala ſi sopnꝫ
modẽty bonꝫ ẽ Mempe pigri se suaq; negligunt et vel p̃uta i ferbꝫ
suor delictor deuoluunt et otio sitnte desides fiunt omeq; licitũ exer
citũ fugiunt Mertꝫ vomitũ vicior otiũ ẽ Vñ Oen. epla. p. d. ad lucillũ
Hoziati otio mort. Et Ouidꝫ li. p̃o d̃ remedꝫ Oria si tollas p̃ce rñ
pidim artes Contepteq; iacẽt et sñ luce iacent. Cñm platꝫ viuo gnu
det q̃ pls vnda Et q̃ limosa tauna pallustet humo tũ veng otio a
mat Cue verba her sonat q otiũ fomitũ ẽ libidinũ et om vicior
Vñ Cntiliaꝫ in 3m Adome votũ fluẽte fortuũ lastiuit otiũ Et in p̃
Mecesse ẽ ut fiamꝫ ardor otiosꝫ de stabli imalũ grup Et io p̃bitũ
fuor olym erat istud Cñm q̃ſtẽ nocit arte i hac se exercent: ut r̃fert
Tulꝫ i tustulanꝫ qoibꝫ li. p̃o Vñ dicimꝫ ad allexandr Cui mittit a
uarica nõ exercitꝫ otiũ tpe deuitanꝫ Mer ty otiũ eques otiũ vot
salte ẽprehensibile Anima em sedendo fit prudẽs teste q̃metatore.
Viri q̃ studiosi ap̃ volgũ otiosi dicũt q̃ iambꝫ laborat nõ ty p̃ssut
q̃ mẽte cteplant. Horũ at otiũ si ita vocari d̃t laudat ẽ. Vñ Tullius
i tustulanꝫ qoibꝫ li. 4o. Cstud em dulcꝫ otio latino. Otiũ em beatũ stu
diũ ẽ Oz agricole alitq; opifices qui brab nestut carpe ñ laborat i
vicꝫ fructũ cudut. Vñ Oen. ad lucillũ epla. 82. Otiũ in q̃ sñ litter
mors ẽ et hom viui sepltura De castitate et pudicicia ca. 23.

Castus hoiem facit angelicũ i mente vnatore i appetu
plehzuore i vita dutiore i fama gestu honestore. Et ca
stitate nõ obstati difficile ẽ alicui studio a vtuti nite
dere Nam libido tota mẽtem occupat totũ corpꝫ extenuat et
tandem vires singlas destituit. Deo dicimꝫ ad allexandr Nos
pragmam mẽbra libidim nõ damꝫ Mer ty ẽprandi sitꝫ q̃ placi
cugio q̃ bonũ prot et nõ q̃ libidinem gerimꝫ Cuia teste Pyr
to pitagorico i suis sentẽcijs Adultꝫ ẽ i suã vxorẽ adulter amator.

qⁱ sez spem adulterij sepe videt. qⁱ sua vivere exemplo abuit. Hic tha
dulterium sacge accepit ē Caueat tñ pugnati ne pretextu augẽdi libidẽ
fervere psumat Nam veteres omẽ libidinẽ feruẽtẽ despuerit uxores casti
ad lubricitatẽ maritos asspreuerit Vñ Valerius li. 6. narrat qⁱ Cuppli
nius gallꝰ uxorẽ sua dimisit eo qⁱ quẽ vidit capita detorta deformib
suaçi apparatu alludentem. Deo turbulꝰ Casta pior quã mancab
sanctiçi pudor. Ner sis qso casta metu ꝑ mete fideli. Qⁱ lamentab
ē pudicitiã io sepe exoto periisse et femie miꝭ pudor exisse lꝫ. Ut
plinius vnos puoꝝ quos gurgi fidem defecit Virginesçi sua qⁱ ut vio
latore et vidue Amasius Veteres q̃ adulterijs ut sepiꝰ no tessant
Isis em vt fregit tpis hꝰ stat mlieres et si facti tia no exercat Ve
ritꝰ mete ut frequentꝰ corrupte iudicant et metu pnꝰ q̃ ꝑ no
tu qtmẽt. Vñ. Quidꝰ li. 2. in titulo Et qⁱ metu dempto casta ē odꝰ
qⁱ casta ē Tamçi dicat qⁱ miser qtmes metu casta no ē. Et io sꝑ
Vn bñ seruẽ iam corpꝰ adulterꝰ mens ē nr̃ mete ꝓuãe potes lꝫ oia clau
dat Vmbꝰ certiçi mꝭ adulter erit Deo miçi tpe et scandalo sid no ē
si tamꝫ luxus vacui supemineat. Cupis em vellet ancille fedissime
ancillari qꝰ cuꝰ luxuriosa ē. Ohor olym sapientes loca solitaria
et desta elegerat ne impetibꝰ libidinꝫ fatigarẽt. Vñ refert Hieroꝰ
qⁱ Jouiniamꝰ qⁱ cꝫ Plato eet athenis elegit sꝑ collꝫ academie ꝓ
tul ab vrbe vt libidinẽ evitare. Iurisꝰ Tertullianꝰ refert qⁱ democritꝰ o
culos sꝑ exuit eo qⁱ mlieres aspicẽ sñ qupistetia no valet. Qui pudicꝰ
ē femiã mtuitꝰ. Ma teste Hieroꝰ v. ē. In vtile ē mãt crebro vidẽ ꝓ q
alicui capto eꝰ nr̃ eozo exprimẽto qmitte qui lꝰ ꝓpendert. Ma pitago
rici sollicitꝰ et desta ab hoc habitare elegerẽt Vñ Agellius noctium
atticarꝫ li. refert qⁱ democritꝰ sꝑ oculos exuit ne abonozo studio ipetret
Quã id cum. Si oculꝰ tuus scandalizat te erue eũ et proice abste. Hew
attendamꝰ qlit oculꝰ plꝰ offendit. Ma teste Christiano ca pa. To
tꝰ hoc libertas ē oculos pdidisse ocli sui ꝓ qꝰ pauptate fere non
possimꝰ oculi tota mã luxuriã hui nos i omi cottidiana vicia ꝓcipitat
Vñ Sen. de remedijs fortune intelligẽdꝰ ē ptẽ ee immoderate curiositate
Oculi em sut mitamẽta vicioꝝ ducꝫ sterelꝫ. Q ut oculos vanitati sꝰ
no exhibẽmꝰ qꝫ ipudicꝫ oculꝰ ipudici cordis ē mitio. Ideo Ouidꝰ 2o.
Fastoꝝ Hew mi cur vidi cur noxia lumina feci Pcipuꝫ oculoꝝ ē habus
se meũ Ma plinius no staret si ꝓpandi occasioꝫ no videnꝫ Et mone
libidinẽ evitat oculꝰ / Ohor modeste et vegi in vanis no ve fixa
ri Ma sic pictus capiꝰ hamo sꝑ oculo vir capiꝰ lubrico Per solidꝫ tꝫ ca
uere qꝫ lꝫ vt vana no intueatꝰ si caꝫ qui plethitudinẽ lꝫ libidiꝰ
imitatuꝫ cruẽ tanerꝰ ne qꝫ occasioꝫ eꝰ pereat. Vñ narrat valeꝰ
li. 8o. Cꝫ quidam Cyprinus noie ꝛi plethericꝰ esset fericꝫ illiꝰ sollici
taret oculos ne ꝓpandi alti occasio eet. plethritudinẽ sua sedauit
et oris decore vlneribꝰ abstulit: maluit em ipis fore qꝫ alicui

libidinis retametu Unde Aug⁹ li° primo de ciuit⁹ dei refert q tu marc⁹
Marcellu urbem ornatissima syracusanor tepisse suis q̃n litibꝫ ptp⁹
ut castitate fuaret. Edictuq; fert ne qs corpꝫ liber violaret. Hys i⁹
exemplis pz uiros olym illustres pudicos fuisse aliem thor ne possent
violare noluisse Vñ Boeci. 2° de qsd. approbabat sniaz euripidꝫ q dulcit
tarete libidinis esse felicit. Et Valeri⁹ li° 6°. refert q Scipio cu essꝫ .28. a
nor et multos obsides i urbe carthagie clausos i sua pte seruat atq⁹
ut i esset. Ego plitherima iuuenē et adulta qua violare noluit ꝫ sibi
adducta fuisse Qz postꝫ indibilo sponso suo iuiolatā tradit⁹ et pau ꝑdepꝫ
allatu repulit exindeq; gratz ap⁹ omnes ꝓmeruit Scit enī mlt⁹ simulia facientes timeo q pauci. Plurimꝫ enī unde lasciuie studet uenerei subsunt puellas ꝯgies violare ingt
greut et tut redut magna milia exercuisse qn iuuenilez ignominie t⁹
didert Q. quale duellū o qlis tymphꝫ puellā fragile et inotetu uin
te et uitu qtamcare fuissꝫ sepiꝫ ꝯtuffer q̃ statuēda exhibere hȳ enī
satellites lenonesqꝫ suos hnt qs mutriut et stipēdiut ut ꝯgies filias
pauper rapiat eorꝫ mtu subducat Ecce qles stutiferi tles enī stut q̃
les dnī qbꝫ subsunt oīs enī uerecē colunt Cursꝫ enī claustra mōch
oꝝ et ecclesiaz violat q̃ugia distinmat suaqꝫ fedissima liuoria omes
si possent tm q̃ nare fermas vellent Qi castra ut urbes repent ssꝫ primo
e q cogitat ut libidim uacet Horꝫ siqꝫ uita nō nobilit si ꝛgebit e uilissima
qꝫ Vñ Ouidi⁹ li° epistolaꝝ. Nulla repabil arte lesa pudicitia e hȳ tꝫ satꝫ
ferisse redut si ꝯgmē raptu suis domꝫ munificet munerib⁹ siqꝫ thuere
possit ꝫ ꝯgmitus dedere miaz Q. Fortassꝫ enī uoluptatu ornatos mlieres
pduxit i quibꝫ alia qi solliciti⁹ ipse ornatu nāqꝫ excogitat ut se pul
chras ostendat impudicissimasqꝫ mtibꝫ uiros mouent suisqꝫ tm bꝫ risibꝫ
et uestibꝫ uiros ad libidinē gnitare meditat. Vt lucrece exē accipent de
qua refert valeriꝫ li° 6°. Sexo mistꝫ romāe pudicie. Lucrā atiquino ꝯgs
superbi filio ꝑ uim stuprata cū sua iniuria cord amicꝫ deplorassꝫ fero qd⁹
clam sed detulerat uel attulerat se interemit nō tꝫ agrbanda cū mllo
mortem sꝫ mifice debeat sua at castit⁹ laude ꝓmeruit q nō sponte sed
ui succubuit Vñ Prosper li° epygrāmatū Mens illesa mihil uiolato i corpe
pdit Inuita carnis uolnā nō maclant nec crimen sancti recipit Nō mpta
uoluntas uelle magꝫ facinꝰ qꝫ tollerare notat Q. Que ꝛba mil ad sonant
n q ille femie ꝓcant q̃ sua uolutate libidim q̃ sentiut uiolate uero tl
pa nā hnt Qz restat q̃stio grandis q̃ sit uiolata mlier ꝓpes em se
uiolatas dicit q modici ꝛbis obedierut Dez q mlier fragil e et facile
occasioe ut plurimū sedunt⁹ Vestē uiolari nō credit⁹ n effectū i ea est
usqꝫ ad atrocissima ꝛbera et strictissa usqꝫ ad morte ꝓpiat⁹ Aut n obprīi
maioꝝ ꝓtimore ignominia sua ꝓmissse ꝛtest⁹ qd⁹ ferisse lucriā legis
ꝓpꝰ em stupꝝ qꝫ morte timuit nec uiolatore formidauit Sicute ei
te mlficia Qz tue tremor ꝛruit i eam nō subiugauit Vnd em ego ma
tiferis tuis te mlfecta uxota te mlfectū mlectulo pona et dicā ꝑ do
lore tuū stupri hanc necessitatem me peregisse Quibꝰ auditis mimꝝ si se

Questio Que mlier dicat uiolata

mā fragil pauit Obpbrud em plō morte timuit Qua p̄modō restituto
honore morte vita pelegit Huic at coalitudinis nestio femie si eptant
Quo tm impudicissimū genꝰ eaꝝ comissas cō plateas occupare et q
impudice sunt alias pudicas sīmulā ptractāt ut mlīe et aformite
erubescētia sue libidinis effugiat et titare si negat saltē ubis stan
dalizant et similes eis omd alias pdicat q̄ simlent hys de q̄bꝰ nāxat va
leriꝰ libro palligato refert em q̄ ciues teutonicos ornauerit charud
victore et dīnis vestalibꝰ dono mittent gmittebatq; et affrēbat illa vi
rīl gerebit futuras exptes q̄r sīs se iactabant q illas pūdicit si q̄d petebat
no obtinerent Et ō ipa nocte laqis se suspendit Huic maleficij at pri
me fuit q̄ no cessat puellas ad venere gritare libidīe suadē et timid po
dꝰ falsꝰ poribꝰ alleuiāe Hes maclant pollicias et eapo sub umbra inu
merabilia timia fiunt eo q̄ em sexꝰ suspicē caret Deo talibꝰ tentatibꝰ
indubie et pheu dolor impie se exponit De luxuria vitanda cap̄ xx

Nocua em castute ē minuta Ipa via pdictis obpbriosꝰ
inter facultatū dispendia desertꝰ studiosꝰ lectorꝰ impedit
sanitatē excidiū ipa vitā abreuiat morte festinat Iuuē
tute minuit decorem infirmitates gignit et aguat cor
pꝰ sordidat mētē obdurat sensꝰ obnubilat visū pīpue minuit Ipa fons
et origo omꝫ calamitatū aīe et corpis de qua laqueꝰ Valeriꝰ li. q. Vlad
dnm malis ē luxuria q̄ accusāe qm finalis ē q̄ vitāe Et li. e. idē valeriꝰ
refert q cū Sophides iam senex eet et q̄dam abeo q̄ret an venereis ubꝰ
vterē rīdt q̄so m̄st dic m̄ oba meliora libent em istarcuī et ego venery
dnāroē finiosa q̄ fugi et mīto q̄r teste Tulio li. pmo de offic luxuria magē
tū omd etati turpis sit semba mīxīe fedissima ē Et li. de senectute O
pdaz mum etatis et senectutis si auferat nob q̄d i adolestētia vitiosū eāt
sīs libidīe excipiū Vnd Cēn inderlatoribꝰ Adolestēs luxuriosꝰ pīat senex
luxuriosꝰ insanit Et subdit Que mala fanē sint sepe impudice fuit Ilon
em deesset ill aiq; si cōruptor Hinc em dorumētis appet luxuriaz mīxīe
vitiꝫ debere Quia teste Salustio i catilinario ciultos pessima luxu
uzia atq; auaritia vocant Et zfulgēcius z. mitologiaz Quibus ifit i
mmbꝰ libidinis amor hīs sit turpior ē tm inhonestꝰ Nam luxuria ē
maiestati gtraria Sz hoc est luxuriā ep exercat nō ppendit homo quid
faciat Deo fulgēcius v. c. li. z. Amor tū pīcto sepe gaudet et dīs ad
re solid vocat qd̄ diligit magis videt qd̄ expedit Cui a luxuriē amor
tem ē qui olim exercebꝰ libidīe assuescit tāq; honorē inimicū Ad
ferēte Augꝰ i li. de ci. dei scipio nasica theatra seu loca meretrica q
ne possint abesse fraude ustucie permitti nullo tm pacto fieri suaderi
Plini tm omēz delectatoz i suis libidinibꝰ credit Cumbꝰ teste hey
mīādo Omne delectamētū i libidīe ē et quid certa libidīe exercit
offensio ē Acusat i no tpa si theatra i q̄bꝰ ad amā luxuriē vtilitād vir
tutē tremidant Sz si vile spectaculū si sedū collegiū feriaz et solo
rīio q̄gregataz ppō eternū carnē vendicād expedīt ut exponat
et ptextu vite sue formitatē virtutū s̄ atīgit quas no corrupit
carnis tentatio a fragilitas sexꝰ a violencia nullo em ferēte amoē

cnā cōcupto Qui em hinc fragilit amarret qvalcūq; priparet ß nr
amāt nr amare q̄rit ß qo fedori luxurie pte fue expectāt cupidi
fubstrauit hoc nempe fedig ē corpg cadauere putido rō fetore tra ēfol
uit Et illaq; Gōror luxurie tpūtudinibg iugit trefbit De gsilibg ait theo
dolg qvens robustu viri leuitate cadt mliebri · q̄ st fcā ī pudicu est
lāqus viri Et ro subdit Deflent assyry q̄ tradidert mlieri Mutt hn id
Iuuenal libro 2o vnficat Est mgt cad fidmis pit immscq; libido Quia
plinij diebg mrib venerī vacāt Et qsd ut femaz distāt amatores
q̄ st ego delectacō et vita Nempe qvamore femeo nō n fecu dolorū
grauant nr ē amor fcty ß amoy nō aplatiug ß cōfug Vn Ouidg
li° 2° De arte amādi Quot lepores matho q̄t apes nastut ī ibla Ce
rula q̄t bacas palladis arbor ht Victore q̄t conche tot sut ī amore do
lores · Quod iuuat exigud ē plg ē qd ledt amātes Erc q̄tū lucrū
feraz amatores ēptat suo tn infeliassimo amore putāt felices et ea
gsimt ī voluptatibg q̄ sepig grandi labore arcesert Attēdat em eos
demostenis de quo scribt qp cordē mētrix mamas loco palpitare gsiuit
q̄tū hoc · q̄ ait mille drazis Cui demostenes Ego penitere · tāto no
emo et mito Nā stultu ē magno prio id emē cui dolor suaded Hugh
em tles venerē amatores ut plīnus luget gsuādē voluptatibg sluscq;
fallacibg gsuptes Luget nempe et vite ptrāite lacrimosa stadia rec
lut · gsupta affectat se deceptos lamentat et laboribg expedt vt boa
gasset q̄ voluptuose gsumpserit Audiuit i° Ouidg 6° de bello troiano
Michil ē qd esseno capto amore an sit nr capuit īclusas ptore fla
mas · Vn verisimator · Forma corpg · opes · aīm · vim · luxa · votes ·
Polluit · annichilat · necat · exuit · orbat · acerbat · Et alibi · Corpg opes
aurg q̄ forcia federa frāma · Debilitat pdt necat odt destruit aufert ·
Erc q̄ta remedia q̄ amatores fermazo studiosissime sentt Vn bo
gt Iouiniam expdiūt Ars lig et Pontici atq; Cenere Hr vā collig
amor mgt forme stg mliert ratois obliuio ē et īsanie proim Est
cnā fidg mime quiens aut sapietē · turbat gsilia altos et genes
sos spg frangit a magnis togita cōibg ad humilimas dētrit honestg
q̄ruloso inutilos temerarios facit · Plagg tpa stispiriis lacrimg
et gsticibg pdit · odui facit sui et ipe nouissime odiū ē Vn Cene
de clamatorio li° 2° Nichil ē tā mortiferū mgremijs sic vinū et luxu
uria Et li° 8 · luxuria blanda pestis virtūs orbis īmensas opes auaro
absulit · Et claudiag · in maiori luxuries pdulce malū ebetat ra
ligine sensū Et ī miori ad Claudiag disuasor honesti · Luxg et hua
nas obliuiat copia mētis Peiora ī enarabilia stut dapna q̄ libi
dine imitāt Et Walthers ī Alexandreidos li° 1° Te no emolliat
vnus gdiga luxuries n forcia ptorat fragat mētis morbg amor
Et bacho veneriq; vatas q̄ cetrā subdis subuga vetusti peryt
de lyra vatis libertas animi venerē flagrāte trimmo · Herb hr
bet miteig ryxasq; bella mouēi impat et sumdg ratois vile sepulchro

ſtz caro · Ebriatas vigilios eneruat hec duo moreb · ſtz bachꝰ et venꝰ
Et liº ꝯ. Nil ſimit intactu mullis gtenta libido · iij De voluptate carnis mꝯ 27

VOluptas carnis generat ſgtm̃ cra Ingtinctua vo dapna infert q̃ ſupiꝰ gmeoratu ſut Et ſꝑ
virtꝰ deperit n̄ actibꝰ roboret ſic voluptate p̄missa rame
ſſz detimamet obmiſſz lubrintas infrigidat. Ide Tullius de ſenitute
Voluptas impedit gſiliu racois ar mētis oclos p̄ſtingit. Et Ceñ. epla
2 ſ. ad luciliu ſpe mꝯ voluptates in tormēta vertit ~~epula reducte~~
epule ꝛ delitute generat netuozeꝫ torpore libidme et artidoꝝ dapna
toꝝ. Vñ Valeriꝰ liº ſº Attilis mꝯ. Vtiſſimi p̄ceptu ē vt voluptates ab
euntes gſiderem̃ Ci end gſiderate fuerint p̄mittent. ꝑhdolor ty
teſte Lactanio liº de falſa ſapiā · Voluptas mquit acutꝰ appeti ſſz honeſti
vim no hꝫ Et liº de vo cultu Idem Lactaꝝ Illecebis mꝯ voluptatis
arma ſunt illicq̃ hoies ē expugnare ſtz dyalꝫ Dicit em qꝫ mortē ſubeuntꝫ
ē voluptas Vñ Architta Terentiꝰ. Nulla mꝯ peſtis turpitalior q̃ volup
tas torpis nuiꝰ Audet libidines temerarie meritat lites rezq̃ publi
ce euerſiones · Nullu demiꝝ ſtatꝰ mollid fracmꝫ ē ad quod ſuſtipiendu
nō libido voluptꝫ impellat. Et Tullius liº de ſenectute eandꝫ ſimaꝝ refert
allegando p̄dicta architta thēcud Vñ virgiliꝰ ī bucolicis Corydꝫ ſua queꝫ
voluptas Et Ouidius liº p̄mo de arte amādi Cuꝛe ē ſua cuiꝝ voluptas ·
Eremidꝫ Veꝛy teſte Cathone plauti voluptati debent pluma ſaluti ·
morbi causa naꝝ ē q̃ꝫ voluptas · Vñ Aſper liº epiſtmatu Nō ſeꝝ vere
ē felix impleta voluptas · Hys itaq̃ teſtimoys clare deducit. q̃ voluptas
nulꝫ ē libidinis omiꝝ ſtoley carnis merito ē vitanda · Hyr ty voluptatꝫ
amant q̃ delicate viuūt et eſtaꝫ varietate ꝛplent. et gmde luxuria in
feſtant. Ideo ꝛferꝫ Tullius liº de ſenectute platonē dixiſſe eſtas ee volupta
tꝫ malaꝝ q̃ ſtz in gula vitia mutiant. Vñ Ouidius liº pº ſui tytlo · Nox
et amor vinuq̃ nichil moderate ſuadet. Illa pudore carꝫ liber amoriꝫ
metu Impia ſub dulci melle venena latet Hec end ea q̃ꝛ voluptuoſi
ſtz noctez ut eunter pudore et libertate amoriꝫ ut nemīe ſtant vmaꝝ
poſtulat ut luxurie fomēta mutant Itaq̃ voluptatibꝫ carnē et ſpm miſti
ut et q̃to voluptas maior ē eo magꝭ aīm a ſede ſua demouet Et teſte
Cyntiliano liº ſº Fallit voluptas · Et Boeth. xx. de cſo · Voluptatiu appe
tentia plena ē amore ſanctas vo pnie Et i gtimeꝫ viuē cupiꝫ volupt
ne mitedat ne delicijs caream̃ · q̃ꝫ faciut ſeculi amatores q̃ nil aliud pt
tamen dia ſopiat ſeu ſapiut melodi et carmia ſiut thoreab et iocoꝝ
et q̃ꝫ volupt ſubſiuit Et teſte Ouidio liº 3º de arte amadi Ceꝛa ē blan
dꝫ ratior ſtz voluptuoſꝫ · Et eodē Ouidio teſte 2º de remedijs Eneruat animꝫ
vthare tenty lyreq̃ Itaq̃ tantibꝫ et tantis animꝫ libido ſepiꝰ medi
tat et a voluptate emulcet? Et em ſobrie viuēs et delicate corpꝰ no ſo
uerez pnet rebellio carnis lubrintas diſtedet et īmanibꝫ tptationib
gnā ſub iugo rationis tenēs Et vita delicatas gmeſſationib ſuppfluitatꝫ
luxuriꝫ neceſſaꝝ p̄curat Vñ Macrobiꝰ liº ſaturnaliu Ea q̃ ex
tactu atq̃ guſtu voluptatꝫ ē omiꝫ rez ſediſſima eſt eoſq̃ maxime

qui se hys duabꝫ dederat voluptatibꝫ ingmẽtes et ingratos dicꝫ Vnde Tullius li° de fin bon et mali Vna voluptas multis obscurat voluptatibꝫ in vita voluptuaria · Absistendum ihꝭ q voluptates vnutibꝫ ptulerit sic Aristippi aliquiꝫ stoici Non tangit Dugꝫ li. de. ri. dei Hoc enim legentes sunt adulteri rapaces libidinose viuentes · Voluptas em no solid ad libidinem prouocat quia natura no phibet ꝫ ea vsꝫ ad abusꝫ indecibiles contrahat · Nam voluptuose viuens bruto bestialior fit atꝫ immoderatior Nec bruta indecibile sodomie crimen respuerit q̃ in voluptas in quibꝫ pus horibꝫ quꝫ plantauit Bruta verꝫ sue nate leges no ita infringꝫ q teste Ouidio li° 9°. Methamor°s No vagꝫ vacce nr equas amor vitt vitt oues aries sequit sua femia tenuit · Vnd ihꝭ hoc enorme crimꝫ pressit vt retro anabꝫ pferꝫ et rapacꝫ fr̃e homo ordine nate quꝫ subuertere pstupuerit Hinc i limitibꝫ nate · tot sunt prandi gnia magna in e illi magtab qui hec omia tristendit Nestio qs putid hoc admuenire potuit Arbitror end nullu exoma p° ipm excogitare posse ꝫ demones delatorid inuentores q femis se copulasse ferunt Vnribꝫ a quibꝫ gigantes legunt pressisse No quidem exteror semie qr no hint. Qr extinctꝫ plato virgo semie q similia fecisse narrat. Hys ihꝭ demones q nature siue leges subuert homes ad da ut estimo ad hanc enormitate deduxerut vt sodomite fierent et pro femis mastulos ampent Rd° fecisse legit. Nero ut enarrat Suetonius tradit magt in antipite ystrionis fallacia sexꝰ ifeia ui pati pgit ni turpia mas e. Ideo Ouidiꝰ li°. epla. Sint prisci anor iuues ut femia rumpti Reuera miror mmisꝫ mirari nequeo q libido a placetia mpari sexu hsistat Nulla em ratoe a ratoris colore · Hoc vitium euacuari pt a quisꝫ alleuiari ¶ De rpo ꝫ tamꝫ mdicibili sileam et ea lubricitate reprobeꝫ magꝫ frequt prothdolor dendit homes quos voluptas enutrit. Nur ad vlteriora nut rapta et stupra hom sancti intersedo Namꝫ tanto vsu formicatores exercent ut pcubestem no habeant Nup em vir mlier adultem nuptari viri qꝫ iugiter adulterari mme timet Refert tn valeriꝰ li°. vi°. q filiꝰ salenti salenti ꝫ adulteriu vtꝫ oculo puari ordinatꝰ fuit Staꝫ adulteria olim sic impunita sicut nut no pmittebant? Nam teste Theocrito i andria magr mid om hom protlue e ad libidinem Et Ouidiꝰ li°. de ponto Venetris dapnosa libido no solet immestos sepe venire thoros Qz potus q̃ta iugia rupit Ideo gsulit Tybullus li°. 2°. Ne mgt nos decipiat pendentia brachia collo · Nec capiat blanda sordida lingue pce: Nempe eloquia ficta q blanda vident. Vtꝫ sexꝰ homes sepe decipiut ornatibꝫ ꝫ atꝫ muneribꝫ alliciut Iuuo ri. Ouidi p°. de remedio Decipiut cultu gemmis auroꝫ tegunt? pharesꝫ nimia E rpa puella sua Crua sz puelle plime plꝫ ferut i ornatu qꝫ i ipo corpe toto Ecce i apparatibꝫ duunt homes ad viam rectis · vbiqꝫ felicitate quit vbi no n fedatas et corupto e Attendat ꝫ insipiens quibꝫ quigit? q sortiꝰ Mad q tangit pce mquabit ab ea · Si vr uictꝫ fenaco quuyo de difficili

gmes ē. Vñ Ouidij l° de remedijs No facile ē thaurz vsa re
tmere uimēta Vt pene extimctu timere si sulphure tāgas Vinū
et exmodito mixtmo ignis erit. Itaq; modica ebrie libido totū horet
vrit Qz quid sapiēs facturj erit vt caste viuat Qibi naq; expedit
vt femmaz vi sid· et tentu fugiat sobrie viuat Ma teste Ouidio vbi sp̄
Dunjys alit' luxuriosj amor Non hī vnde suu pauptas pascat amo
rem Et subdit ad ppositu Vina parāt animos veneri si plima sumas
Deo Catho Cū te detineat veris dapnosa voluptas Indulge gule no
li q̄ ventris amica ē. Nempe si sobrie viveris facilit castꝰ eris Si at
p castimaigia castitate negleveris ad oīa vinoz ꝓpnū facilit' delab
Vltet vna mīa excusabile ē muidia De muidia ca'' 26''
occasione em nō solid vera ꝑ appenti caret Quid em ē si primo hꝫ
fierit ā cur mde amarius Qi at q̄s lugeat q̄le t gaudiu Vnde as
surgit Dices em q te offendit ꝑ tuū nō muidia ꝑ ira et vindicta tu
um delictu ē. Iurꝑ dices bonū alienū t obesse ā malefic' ꝑdesse
eo q ꝓsperitas ꝓmo collata tui esꝫ si nō foret ipe Aut si casu vt obi
tu decedēt ꝑ tuū pātū tuū nō ꝓde muidia ꝑ poni ambitio vl auaī
tia ē Tunc ~~patru tuu no pde muidia p ponit~~ at mvides q̄ ex ꝓpa
malicia altrij bonū vidē nequis ā malū cernē letarꝰ Qi em exinde
n' honor detestat. nec malū gtingat ī excusat' vtiq; malicia tua ē
Vñ muidꝰ q̄ nō videns dēs ē Quia q̄ muidet ꝓsperitate nō libenter
videt de ḡsimli vicio loquit' Ouidij l° de ponto lede viuos luuor
et inusto rapet dentes solet Quia sz muidi ustꝫ sp̄ muident iſſ
malicia liuor mīto mrupā'. Vñ Claudianꝰ ī mōz Fabricij luuor
atrebi nulla quies placare pt. Et Prarij ī epl'o Inuidꝰ altrij
marcessit mrtibꝰ· Et videt ustꝫ ꝓspera ni lacrimꝫ muidia siculi no
mueire tyrani maiꝰ timetu· Vñ Martial' tocꝫ Rupit' ḡsq̄s rupit'
muidia· Nullu em maiꝰ flagellu metꝫ q̄ sit muidia Corꝑ naq;
desiccat facie pallidat suspiria gemebunda mfert cor triste furit
Dentiū rugitꝰ comitat. Detrahere petit ignimia altrij libēt audit
ꝑ horem ꝓfere renuit q̄rit muidia nō quid vl quo dicat s' enim
sufficit vt maledicat penes se mmat se ꝑpz affligit nc desorꝫ erit
ꝑ exinterioꝛi malicia manat. Hor em viriu demones hnt huane
muidentes ꝓli quoz filij ꝑdictis sut hores muidi alterij bonū p
ferri dolentes ḡbꝫ mob ē ome q̄d malū ꝓximoz ē appetū eiā si me
hī possideant Dicit em ī. Ouidij l° p° de arte amādi Fertilior segeꝫ
ē alienis semp ī agris· Vtinaq; pect gnīdꝰ vber hī Impia negs
sm aq; muidia quod vires ꝑdidisti q̄s degradasti bonꝫ et ꝑdentes
Cetū em vitia occasioz hz nō sufficientem aliq̄teng tñ apparentem
exhibere pnt. ꝑ tu muidie tue causā malicie ignoras· Est em quis
superbꝫ quia diues q̄s iracundꝰ q; lesꝰ q̄s gulosꝰ q; edaribꝫ iuctꝫ q̄s
lubricꝰ q; mlier infestat. q̄s piger q; prigwis a' senex q̄s auarus
q; defectū timet. Qz nō apparet aut muidꝰ quib ~~exist~~ existat n' ex
ꝑa malicia qua q̄s se ipm ꝓtegat et de bono alieno dolore sibi

aggregat Und in pū sapiētū dē Invidia sigis ē animi dolor ex alienis
tomodis milli enim inuidet vir bonus et prudens Et subdit Quas ex
multis hūndare studijs mse qui alienas amat Dn Tullius i oratōe
p cornelio balbo Est hec seculi malitia q̄dam atq; labes vitij vel
le inuidē rpm florem dignitatis misericordie Erubescat i inuidi q̄ sui
tmōd occasiōe nescijt dicente Tullio i tusculanis q̄ribus li° q° Invide
tia miſt ē egritudo suscepta pter alterius res pspas tū michil nocet
ant inuidenti Deo Cōtra aut Malū alienū tuū ne feceris gaudiū
Nempe magnis tristitijs affligit⁹ qui semp dolet vbi proximo pspat⁹
Nam alterius molesta ex passione q̄dam naturali molestat animū
cēca inuidi recusat⁹ saltem ad tempus ēē nō ꝑcedat n̄ nō totis vanis
fiūt et si tursus de bonis alteri dolet i q° i° gaudebit Ver em insecia
inuidoz q̄ se ipos affligūt nō solū adustatē animi occasione q̄ patiunt ira
ti ē cēna ipa malitia et ymaginatōe Quid em obstitit Fabi si ēgi
anthyocho naues elacgitq; fuisse q̄s secauit et mirendio et miseratu de
dit Parat em valeri li° A° q̄ cū fabio ēgē antyochū superasse Invidia
q̄ ꝑte suaz nauiū quo pauta ēape deberet tur fabio naues simulat⁹
p mediū ussit diuidi vt ēgē anthyochū classibus priuaret Ex q̄o sibi
ꝓfuit miquid meliꝰ exequo victor ē si pactū ꝓsperē terminū Ho⁹ ty
inuidia nō ꝓmisit q̄ nullis bonis ꝓmittē pt. Hew nouū ipm inui
dia vera pessima ē suoq; veneno eos tacig mficit et pungit q̄ aliquē
meliorē a virtuosioreq; sentit. Cum teste Tulio i rethorica z Virtutibus
comes ē inuidia Affricanus siquid dedit industria virtute vtq; gloriam
et gla emulos apparuit. Et Calustus in gurgitino. pō gla memnerūt
inuidia sequi atq; inter mōres difficillimum gla mundi comitē Ha
drabolū illius satore ē. Consideret i prudēs ex graue pdm sit inuidia q̄
sponte et ex ipa malitia i aliū gripit⁹. Dn Tulius i philippica ll. Nec mīt
grauiora sunt mala q̄ alio gripuit⁹ ex q̄ corpe fezunt⁹. Posterior i ē qui
mse sustep⁹ stolo ex qui alteri⁹ facinus sustipe rogat⁹. Incipit liber tūs
et tractatus pīmus libri sophilogij de
statu humano. ꝓlogus

Cuncta omnia humana ruinosa ē nullaq; nec stat⁹
dr vorari nisi rebus derluuiosis oppet⁹ Omnia
enī diuites et potentes olim qui floruerūt
modica tra angulo gdusi sūt utiq; mors
ruditas pompis et honoribus tminuit impossi
it Ctm obrem huic li° 3° ꝓlogū de morte
pmitto Arbitror em mortem fore speculū
quoz libz statuū mundi Nam q̄ se moriturū ꝑsiderat si talis ē mime
glat⁹ cernet sui principatui ignotū finem pberi Si pauper ex ē tolle
rācie remedū mors ipa pstat: eo q̄ frualis dolore aīg gerit que non

breui cursu ꝙsumari. Set igr̃ pass̃ ut ī p̄cedib9 p capitula. De miseria
Ste igr̃ et breuitate hui9 vite m̄ p̄mi
Huius cursꝰ breuis anxietatib9 fatigat3 stat9 vita pm9 ml ad-
videt3 ī miseria breuis. Vnde Job homo natꝰ de mulier̃ bui
uies tpe replet3 multis miseriꝭ. Et p̄n. Capietꝰ colligit
ꝙ ho vite q modatꝰ ē no donatꝰ Rex em comunal ē q iubet nasci et mori
Stat9 male vivit q semp se victuros putat. Nempe no ex debito ꝙ mutuo
viuim9 Queso ī ne quis dicat tot vl tot annos hꝭ. qz am̄ tui no sit qꝭ
quo mutuo accepisti. Vñ tuda dicebi. Ecce quadraginta annos habeo. Et nisi ē
quadragita annos ame erat. quos no habꝭ qz pterierut et si essent no hred ipe
no possideres. Hꝭ tangit Ecce. li. de nalibꝰ quibꝰ dr̃ ī fileant. q ꝑ grandi
uuentute de futuris amb9 glant3 Hꝭ ead fileant. q de sua vetustate lau
dent. Accessus ascribut. mirandaz se vidisse iactat. Ita ipi de eo glant3
qd omino ꝑtrxit. Iuuen aut ī eo ssistut cū securitate gerut. Vñ Ouidꝰ li.
sui tytho labit3 omnia fallitq volubil etas. Et rursꝰ admissꝰ labit3 annꝰ
equis. Et id Ouidꝰ li. 3. de arte amandi. Sicut fluit aq̃ more fluet3 aque
uer. q ꝑterit hora redire pt. Quid putas eos fastibꝰ eleuari. q sola mdi
ocmet. eo ꝙ sui tn̄sitꝰ ꝙximitate negligut. Etiam em temeritas ceteꝰ
eoꝝ si absꝫ fine viueret exquo modica vite mensula extollit tem-
pora ꝓra. Attendant em̄ dr̃. Ouidꝰ li. 15. methamor. Cuncta igr̃
fluunt nichil ē qd toto ꝑsteꝭ ī orbe. Sicut assiduo voluunt3 tpa mo
tu. Et id Ouidꝰ li. 6. de fastis. Tpa labunt3 tacitiꝫ senectus annꝰ
Et petronꝰ. Heu heu nos miseros q̃ toti homin9 ml ē. Nil eoꝝ
tutꝰ ꝑꝫ nos auferet octꝰ. Nusq ī laudabile foret si nos ipos ofnice
dispozꝫ breuitate oriꝭ anponem9. Cur em̄ superbia prez diuitie stulti
rent paute diuinoꝫ cultui singld variet. Porro nullo tā effrosa
tā impenites niuem̄ posse q̃ timore mortis regulari deo dispo
ret. Nouim9 nos ꝙ mori oꝫ ꝫ no attedim9. Et si occurat meditatio tur
ꝓtrastmam9 nudiꝫ vanitatib9 nos occupatos. sanius cogitare desi
stim9. Vt Attenderes istud altissimi. Cuncta tñ fugit sed vertitꝫ vo
lubilꝭ tempꝰ. Vter patris rectū curre q̃z via. Nam nichil ē totū qd vi
uim9 omnia sed tempꝰ ꝓtriens horaꝫ summa trahit. Curso si bre
uitas vite spem̄ no daret. Saltē hoc faceret ipa brevitas miseria.
Ita teste apuleo de deo Cocito Fortuna nuda sigillatā mortalem
voluto tpe vocat. Anxijsq metib9 et obnoxijs corpib9 viuit. Vnd
ꝑd physus dicty Secund9. Quid ē magt homo et vndt mens ira
cerata fantasma tpis. Speculator vite. mā apud mortl. tn̄ siens
viator hospes hospes. ara laboriosa parui tpis hospitalis. Quis ī attentꝰ
qs sapiens de vita pdti sollicitabit3 in qua no n̄ miseria ꝛpit3. Et
licet bruta vite miseriā hoeant angusta ē tn̄ vita humana tui nā
mime puidit bestijs at ratiā dedit. Unde plin9 ī hystoria nali li. 8.
Ceteri magt animantib9 varia tegumenta natura ꝛbuit. Vt coria spi
na pennas squamas arboribꝰ q̃z cortices. Homiez vero nudꝰ nā ꝓ

iuvit dicto Cathone Ci te mſante mida natā cau. Plaup. omg panet
ſere memeto. Et Sydoniꝰ i ſuo eplari li. 4. Inimitas abietta naſte
di miſera vuiedi dura moriedi. Et Valeriꝰ li. 9. Huāc mgt vite
turſh motu aſpa pagit⁹ et fere ſn ratione gſumt⁹ Vnd ē i⁹ mr ſa
pietes qui ſe reputat tatis rmbꝰ miſere vite fometa gſſtant. Nullꝰ
em corpe viuēs feliꝯ eſſe pt ſi q tꝫ felicitas fuit ideo ē. qz vita mēte
abiit⁹ pnꝰ fuitaqꝫ boīs opibꝰ evpta⁹ Nā dr. planty i aululatia. Ci
mor cupiditas auaritia felice eſſe no ſmdt homem ſtz i pndi vita Vn
Boeth. li. 2. de. ofo. Dignitatibꝰ mgt fulgē vis et pire ceteris ſſore
nupiis ꝫ tandem obnoxiꝰ pdeb pateb glam petis ꝫ ſenu⁹ cē de
ſiſtis. Nempe m gſideranti quid mōb ſit gaudeo lugeo. gaudeo
mquā vite venture viſa magnitudine q adity bona morꝫ eſt
Cꝫ lugeo qz corpꝰ formidat morte. lagwores hinc timeſit et i time
rē redigi renuſat. Reuea tꝫ ſapieꝫ ſi fuero plꝰ adeſt m gaudiu qꝫ
luctꝰ. Nam ſi morꝫ me moleſtat ſpes futuri ſeculi magſime mole
ſtat. Nouiq dꝫ ep morꝫ tm ſitꝰ qꝫ ē breuiꝫ. Vn hyldebertꝰ de exilio
ſuo. Mob ē mgt hic hoīb ſemp qdā odiose morj. Eſt hoīb mudu
naſci mudaꝫ reuerti. Eſt hoīb putrere ſolis luceꝫ fateꝰ. Et mi
ſeris gradibꝰ in timere redigi. Vres et opes pſtat⁹ ei ſimlant⁹ ad homd
Eſt lonipleꝰ mane veſpe paup erit. Et Martial⁹ ꝯtꝰ. Gaudea no
ē manet ꝫ fugitiua relant ſtz po mōte. Vn Ouidiꝰ Oqꝫ dyra p
mit miſeroꝰ odio vite Per mōꝰ huāo ſubiatꝫ arbitrio. Dulce mōe
miſeriꝫ ꝫ morꝫ optata repedit At tu triſtiſ erit pnpitata veit. Mor
ti mori meliꝰ qꝫ mortiſ duce vita Pena minor certa ſubito pferre
ruina Cum q ptmeas ſuſtinniſſe diu. Et ſubdit. Et boā tut ha
bui tot mō dapna fleo. Mone placꝫ meliꝰ certis ofidē rebꝰ. Cuctꝰ
vanos res noua ſemp hꝫ. Felix qui potuit tm̄ illa duce vita Et
letos ſtabyli claudē fine dies. Hille. Coqbꝰ gdudi⁹ buitas miſe
riaqꝫ vite pntiſ. ꝛc. Quid vita pnꝫ eſt carcer anime cm̄ ꝛm̄

Nam aiā rational dei formꝫ ē et imortalꝫ Ci ipa⁹ ca
cer ē corpi iugi mōrli tacmſꝫ pnitas ſpm ad ſcelera
ihit et velut mācipata corpi carcerj Ci aiā foreſtral
anguſtiꝫ rēs de foris oſpicē pt Vt tagit hildeberty de
exilio ſuo Vn loqꝫdo i pſona aiē ſic ait. Egdiar ꝫ neſcio quo ꝫ
neſcio qn. Et fortaſſe dies iſte ſupm⁹ erit. Eſt i⁹ poneda dom⁹ q
libera triſti. Carcē ꝓpetuo iure tenē qam Itaqꝫ aiā petit ut evt
corpꝰ ſic carcer careat Sibi i⁹ corpꝰ tediu ē. Vn et ſapietes pleo
rcpiꝰ tedia vitāe volentes ſerpoſ euadere Vnde narrate Euſebio
i tromiſ. Anno impij Auguſti. xi. Maroūs portꝰ catho latinꝰ
declamator tedio duplicis quartane ſe ipm interfecit In hoc end at
teſtarj mdme dr. qꝫ ſe necare mlꝰ iure pt. ipm ꝫ alꝫ lutrena

Ga 39 in 4° 84

ar qz causa redarguit. Aug⁹ li⁰ de ·ii· dei Ruffinar ar qz plubata hy
storia in hoc fruit nob qz vita pnb tediosa ē nrigz aie tacer Nam
torpq sordibq qstngit aiaz. Vñ prudenaq ēfluat et sordes arta iuita
recusat sta aia. Vñ Galtherq i alexandreidos li⁰ v⁰. Illuit illerebr
aiaz caro n⁹ simt esse pncipy meore q ei⁹ ymaginē mstar fita ē
ī. Cuua sta tame nidmate aia sepiq obliuisc³ q sit ymago dei. qn sta
opibq vacuis se nō qfoit. Cumd stnaz tāgit. Vñ i ēfestremo mitrosmo Cz
lector qrē pt aq mori appetē liceat visa miseria vite Cui r̄ndēdū ocrit
q vir sapiēs ad morte cutrē nō tenē ꝑ vitā evie ut dnd disposit liberi aio
dr. Vñ Cen ad luall' epla·28· Cottidie mqt morim³ tottidie emd dem³ aiqua
pt vite· Et subdit ridiculū trē admortem tedio vite vir mqt fortis ar
sapiens nō dr euita fugē ꝑ gvire Et idem Cen· epla·18· Ner vita sit te
dio n⁹ mors timori Et subdit. Cludq emd exptitud ē diu leuiq attedt
ītaq si mortem absit hore exptauer ea nō ita formidab. Vñ Cnty
Curtq li⁰ ix⁰ Foraid vroz ē magis morte qtepnē q̄ vitā odisse Et va
leriq maxim⁹ li⁰ q⁰ Facio vitā diligē mortem nō time pnpit. Vñ Cpy
anus· Ridiculū ē cutrē admorte tedio vite· ut scipio Cen. Et subdit Cpy
anus Cland tā ridiculū q̄ appetē mortem tā vitā mqtā t̄ ferer metu
mortis. Nā semina ē voluisse mori ut mqt liuiq li⁰ q⁰. Nempe adest vi
tā qtepnē Aliud vero ē timendo morte vitā odisse Nullū emd phas est
vita odio hre·rpaz ar qtepnē sapiēt ē. Vñ Galtherq i Alexandreidos
li⁰ vi⁰ Fortis animi ē qtepnē vitā nō ti odisse Aliqui ti vitā nō ex du
te ꝑ ex miseria qtepnit quibq laus nō debet³. Vñ Hazaiak rotq Ecbq
i anguste fatile ē qtepnē vitā Fortis ille fuit qui miss ee pt Expdit
igr colligamq q nec admorte cech n⁹ vitu pnb amanda ē Qui emd no
tem qrit dies abreuiat mqbq ꝑfice ht. Cui vō vitā diligit aiaz i cutre
ravi nō metuit. Vitā i potes nō odisse ſ qtepnē libet. vt no leteris aiaz
mōrlem corupti⁹ corpi applicari i. De qtempta morte ſ̄ispe qle fuit. 37
Vñ Sipiēcie ē formidare qd vitari nō pt qd cū amittat vpd sapiēti
vtiq melius ē Quis i q̄ tēdeq sapiēs morte nō timeb⁹. Nempe morte
absq delicto formidare potes si ea nāli quada desidio refutes· ſ si sapie
s si deliberaueris ea nō timenda qdudes Aliud ē emd pmiū motibq ipel
lentibq timere mortem aliud deliberatoe phita nō qtepnē morte qd
fauit nsipientes· Vñ Cen· de timentib⁹ fortuitoz Stultū ē timere qd
vitare nō poss Et id Cen· li⁰ vi⁰ de nālibq coibq Contepne mortem
et oīa q ad morte ducut. sū sint bella sū naufragia sū grauia pondera
Nūq amplius possit fieri q̄ ut corpq ab aia absolua³ Cnd' nulla poteria
nulla diligentia euitare pt Nā sepatio corpis et aie hoīd vtiq pte
sue nate restituit Nā tibi debet³ corpq nō quilla plasmatū fuit. vel
ar īmortalib⁹ mortal aia debet³ Sapiēs i³ qtepnat morte. Vñ Va
leriq li⁰ q⁰ Corpis et aie societas nō firmo vinculo cohet fragile di
rimit³ Nam stultū ē i eo confidere qd leui pdit³ cui. Vñ Varro in
suis sm⁹ Cui natura litigat q more graui fert duplexq ma
lū ē cui molestie fering qd necesse Et Cen· li⁰ 3⁰ de nālibq coibus

pusilla res ē homīb vita ꝑ migens res gtepta vite hanc ꝙ gtep sert
securꝰ videbit mazia turbarj · securꝰ aspiret hōrida fulmīatꝰ
tuli ⁊ Quid migt adme ꝙ magna sint ꝙbꝫ pereo · ⁊ Eqbꝫ geludi ꝙ vi
tu gtepneda ē · exitꝰ gtepti segtꝰ gtepti mortꝭ ⁊ Et id Deñ · i hercule etheo · Nuqd ille
miser ē tui facile ē mori ⁊ vt diuiteb mūdi ista gspicent mortes
ita nō timeret quā ideo formidat qꝛ sua possedia diligt mmīb qꝛ ti
met hys fuari i qbꝫ confidut ⁊ Si em i horis pꝰ mortem futuꝝ ꝯfide
rent morte vitꝫ gtepneret · ⁊ Vt Attenderet id Cenere epla · 26 · ⁊ Que
migt grela ē aut ingmodꝫ si qdqd debeat desme desinat ⁊ Et qꝫ cito
melior ꝑ i fine siud natura soluente dilabi ⁊ Nempe mors ꝓcessit et
mors secutura ē ut poit id Deñ · epla · AA · ⁊ Nemo migt tam imperite ē
vt nesciat se qm̄ morituꝝ esse et tm̄ tid ꝓpe accessisse tremit · ploratꝰ
⁊ Hone migt ē stultissmꝰ vide ꝙ fleuit eo ꝙ ante mille anos nō vive
rit ⁊ Que stulta ē qui flet eo ꝙ pꝰ mille anos nō vivet ⁊ Per inquit
paria sut nō eris nō fuisti · vtroꝫ tps alienꝰ ē · ⁊ Quid em̄ fles ad
hanc ad hanc legem tu sis natꝰ ⁊ Et epla · 92 · ⁊ Non ait ē mors gfosa
ꝑ fortuꝝ gfosid ē ⁊ Que demetia ē fugē tu retīre nō possꝫ ⁊ Vn Tullꝰ
i phylip · 8 · ⁊ Turpib fuga mortꝭ omiqꝫ morte peior ē ⁊ Cui i sapiem
morte nō metuit · ⁊ Vnde id Tullꝰ i tusculan qoibꝰ li° 2° ⁊ Quia mo
ri nrē ē · qꝛ mors michil hꝫ qd̄ sit hōrend̄ morte ideo nō timeo ·
⁊ Vn refert Valeꝰ li° vj° ꝙ cū theodorꝰ cyrenens ēgē lysimachū ī pas
eo ꝙ qdam mīmꝰ digestu fuerat ob hoc lysimachꝰ iussit theodorū tri
affligi · et tuc theodorꝰ ait ⁊ Mea qdē michil interest humi ā i sublimi
vt putrescā ⁊ Vn Catho 2 suꝝ tꝝ ꝑponas morte nō esse timenda · ⁊ Que bo
na si nō ē finis tm̄ illa malozꝝ ⁊ Nō metuit morte ꝙ sit gtepnē vita
⁊ Vn Lucanꝰ li° 8° ⁊ Mors vltima pena ē nᵉ metuenda viris / ⁊ Si em̄ aliq
pacto mors effugi possit a si pꝰ morte milla vita esset vtꝫ foꝛmīdadu
foret · ⁊ Camillꝰ euadi potit sacre ꝙ mories vita pꝰ mōtē fruet̄ potui
⁊ Nullꝰ sapiēti ē stat pauor mortis · ⁊ Vn phūs 2d · ⁊ Quid migt ē mors
⁊ Et vndit extremꝰ sopnꝰ diuitū pauor pauper desiderio ēuitabil
euentꝰ lat° ⁊ Hoꝛ fuga vite ꝛsoluēs oīm ⁊ Ita teste Graco ī poeta debeꝰ
morti nos nrōqꝫ · ⁊ Et Juuenal ⁊ Mortalia facta pibit et adhuc sub
iudice lis ē · ⁊ Vn Ouidiꝰ i li° epla° 2° ⁊ Vetat aio pereūdi mille figure
⁊ Morsqꝫ qua mora mortis ist · ⁊ Et id Ouidiꝰ li° 15° methamor°ꝝ ⁊ Cia
debentꝫ morti sedem ꝑperamꝰ ad vnā · ⁊ Ecce i ꝙspiritꝰ morte vitā
nō posse ⁊ Animꝰ i si gtepnerda gsulit · Attendamꝰ em̄ ꝙ teste ⁊ C
audiano i miori ⁊ Omīa mors capit · ⁊ Vn morti loqꝫdo sꝛ dicebat ⁊ Et
ꝙ liqdꝰ ꝙpletꝫ aer ꝙqd̄ alit tellꝰ ꝙqd̄ mare ꝙcta veng qꝛ fluuij
volūt qꝛ nutre paludes · tecta tuis pit̄ tradit arcana ⁊ Animꝰ
ri globo ꝙ septmꝰ auras ambit et etnis mōtia sꝑat · astriꝰ
⁊ Sub tuū purpurei veiut vestigiū reges · Depositā luxu tuba

Ca 39 in 85 prag

tu paupe mixti Oma mors equas. Vñ Ouidius li° x° fñ ty· De
sacru mors inptuã prophanat Cibꝫ obstruas mittit illa mag
vnc pius mouere pius tole sar tolerem aiorꝫ ty a teplis vi
tari abstrahit Que verba nil aliud sonat tam Claudiam qꝫ Ouidy n
q oma si fuit sub graue lime pibit Ombꝫ ho pius vl impiꝫ suos
morte imabit dies Nempe mori naturale e et oma i id potuit re
solui eoquo pfecit Vñ Iuuenalis Cuncta cita suos ꝓpetuꝫ mezꝫ
requiet Et redit i nichilũ qđ fuit ante nichil· Et Lucanꝫ Capit oia
telꝫ si gemit telo. Vñ Statius in thebaydos Ille modis leti misc
ros mors vna fatigat Et pfper li° epi ḡ tu Fero peste fame vñ
cul ardore calore Ille modis miseros mors rapit vna oms Cibꝫ
attenti mors ꝓpenenda e· Cui quitare nllꝫ etia sapies valet In
mabiles end laqos hoibꝫ tetendit et nspirate vett. Vñ Emodiꝫ
aiorꝫ no exspiratis ordinibꝫ vait Ipa em omꝫ victualiũ ꝙ ipa fine no
het qi dui secloꝝ pnꝫ maneb. qmmo et mors petro semp mors erit:
Est ergo fine fine finis Vñ Boylo aiorꝫ ome duro pens ḡue triste fi
nem finire ꝙ pꝫ illa vuctibꝫ pie telꝫ iudex deꝫ miracla ꝓmittit Vir
i sapies qui morte ꝓpmit iõ De ipatiõe et desiderio bone mortis. c.

Ors bona vita mortem i etna qmit neqꝫ bn morietibꝫ
mors vere ꝓmigit ꝙ vita multo telebrior assurgit
Vñ Hermetis trimegesꝫ ad asclepiũ Nos mqꝫ possis
votis optꝫ si diuie placet pietati ut nos muda custo
dia absolutos superiorꝭ partis nate ꝓstituat Et hoc e meritis pio
sub deo diliget tu deo vuctibꝫ Et Ouidius li° x° methamor°. ol
tima semp exptanda dies homi e diuqꝫ bte ante obitu neo supme
de illa vna pnꝫ beatu. ne ferri no pt mors ideo bona qua vir pius
deo giugit. Vnd Wampfredꝰ i poetria noua· Cui qđ more no vi
tare necesse tñsat i formã ytutis qi dicat ꝙ sapienda e de nitꝫ te
tꝫ Illa tue ytis e si bn appet qđ bn hre potes· Iunt end morte
bn habes· qui ut bn moriaris prouides· Vñ Macbiꝰ li° p° de sop
no scipionis dicit morte phylosophantibꝫ esse appetenda quꝫ
phyaꝫ ee meditatoꝝ moriendi· Vñ plato duas mortes homiꝭ
nouit qua vna natura et altera virtutes ꝓstat· Homo emꝫ
moritur qñ aia ꝛlinqt corpꝰ solitꝰ lege nate ꝛ mori at dicat tu
et ipa aia adhuc i corpe ꝙstituta corporeas illecebras phya di
tante ꝓpnit et cupiditatiũ dulcas insidias ꝛlinquatꝫ ob pas
sioes gaudit Et hanc morte dicit plato sapientibꝫ ee appetenda
Cur end mori nil aiꝝ e nisi vite voluptates ꝓpne et fugaꝫ vita
desiderare Vñ Marcial coꝫ Odulcia defecta modeato tacui
na lingua· Cantator tingꝰ fimer spe sui Itaqꝫ cygnꝰ catat

tū ē moriturꝰ ¶ Cui ēnā sapiēs lētari dr si moritꝫ melioꝰ virturꝰ ¶ Qꝫ mors a plimis formidaꝫ ēo ip̄m pauci ad bñ mori ꝑparāt. ¶ Tuo ēm bñ mori poteris si tue mortis casum nō prūdes si vt bñ moriar opa boa nō ꝓfic. Nempe si stude tē bñ morituꝝ morti forsistam ita ꝯdigñs vis ar stude q̄ mors tua esset ēit sic studeas vt bñ mori qas ¶ Cui ēm vita fuit tlis ipa mors exit. Vñ Tullioꝰ i li°. de senectute ait dictatū i° esse dr ab adolescentia vt mortē nō negligam⁹ sñ qua me dicare tñ̄qllo aūo nemo esse pt ai certissime moriēd sit interitꝫ tpe. Sapiens iꝫ dixit extremo aūo ꝯdit⁹ et ab hac vita discedit taq̄a ab hospicio ¶ Cui ign⁹ multꝫ mors sr ē omerosa ideo ē q̄ i opiate morit⁹ nr̄. ēnā de futuris bonis p⁹ mortem habendis sollicitant. Vñ Tullioꝰ li°. de paradoxis mors terribil est. hīs quoꝝ vita tu laude exti ngui⁹. Non hīs q̄oꝝ laus p⁹ vitā maet. ¶ Et idē Tullioꝰ i tusculanis quib⁹ li°. p°. Tota mā̄t philoso vita vt catho q̄medario mortē. Nā q̄d aliud agim⁹ tu a voluptatib⁹ carnis vt corpis cui⁹ cuotid⁹ cur. n aram a corpe segregam⁹ vt bñ mori assuescam⁹. Ille iꝫ viuēs mōr⁹ q̄ carnis desideria nō seq̄t⁹. Nam q̄d ē mors n̄ separatio ānē a corpe ¶ Cui tur separat⁹ q̄n voluptates ip̄ā nō imitā⁹. Vñ Cen̄. i agamenone q̄ mīsere ē nescire mori Ille ēm mori nescit q̄ se tāq̄ morituros nō disponit Nullū ēm bonū aduuat habentē n̄ ad quē āmissio ꝑtis ē aūo mā̄t Cen̄. epla x°. qui dicit q̄ admortem sr se dr ꝑparē hō ut que possidet sr̄ amittit q̄ pdere nō timeat Vñ idem Cen̄. epla. 26°. Cui mori didicit nate seruire didicit simp omēs potestā mors ē et certe extra omēs. ¶ Cui ad illud sēs moriturꝰ tacet et tāta claustra et custodia mors ēm libēter hospitē hīt. Illud iꝫ lauda et mirare q̄ nō piget mori cū amet viuē. ¶ Cui ē ēm vitā cū ciuaris ponere ¶ Capiēs. nihil inuitꝰ facit necessitatē affligit hꝰ Cen̄. epla. lxx. Quos igr̄ seculi sapientes dixisse puerre mortem viam ꝑate vob⁹ nr̄ dixerat nestꝰ ēm horā qua mors venturꝰ ē. Vñ versificator Ne sis seruꝰ hodie ut eras morituꝰ Inter fīs foris ē prima causa timoris Cuius sis horis horis memor mitioris Qꝫ immemores illi muenit⁹ q̄ corpis desideria applere tñmō nitit⁹ Vt adulteret corpis edia fictis aue sola vis coparari nō posse. Vñ Calustꝰ i Kathilinario mors mā̄t eruptas requies ē nō cruciatꝰ nr̄ mors mala ē q̄ illud malū gloſīd ē mors at flos sa ē Vñ et zenomanus s̄ morte intulit vt feliciat⁹ p⁹ morte viuēt nat rate lactantio. ¶ Et licet bñ fecisse nō credat⁹ vate tñ fuit celsitudine attestat⁹ Vnꝰ q̄sq̄ i se ꝑparet vt morte gloſa finiat vita. Nā teste Cen̄. li°. 7°. de nālibus q̄ibus mors ē lex tributa officiūdq̄ mōrtuū malozq̄ im ē medium ē. ¶ Et subdit Mors i nome ne formidas effice illa cogitāde multa t familiarem vt illi obuiā exire possīs Vñ et exppu sapientū tullegit⁹ ¶ Qꝫ dum vita ē grata q̄dicio mors ē optima ¶ Et Boeci li°. p̄mo de cso. Mors hominū felix que se nr̄ dulcibus ammis inserit et in eōs sepe vocata venit. hꝰ etenim sepiꝰ q̄ sidera dare

G 3917 RP 86

aspirio bñ vite opꝫ bñ cupieti mori bonaꝫ mors plebit q vita nõ pt
cohibere pñs · Vñ Gen̄ · epla 28 · Multi fuit tarthagine vite ꝑ am
plius mortem nõ timere · cui bñficio mil ante ferendi lz tñ mors ut
plabatu ẽ bona sit nulli tñ mortem licet misere · Vñ Gen̄ · i Agamẽoe
Pudis iraq tyran⁹ ẽ morte q pena exigit Vita i ꝗtu deo placet
vnicuiq; ꝓmittenda ẽ n̄ steleiby mors ꝓmeat⁹ Eo plabat⁹ i hor
sustipiat dotumetu letor ut sz bñ viuendo mortẽ vendicet ꝑpriid
diem · legenaq; moleste nõ ferat omibꝫ equa Nã teste boetio li de
qsd · Mors muoluit humilem pit⁹ et celsid caput equatq; simis in
fima · Et Oratiꝰ i libro carminũ pallida mors equo pulsat pede
pauperu tauernas regiaq; turres · Et claudianꝰ i miori loqꝫdo morti
ait Omia mors equas tu dapna tuta nocetes Tu requm datura
pñs te udice sentes Impia cogent⁹ iura omissa fatei Vñ hylde
berti Cenomanensis ait mors dñm suo mors sceptra ligonib⁹ equat
Dissiles similꝫ gdrẽ trahens · Et Gen̄ li⁰ 2⁰ de nãlibꝫ qoibꝫ Nuch
il migt inbest vtro me lapis vng elydat an toty mob ꝓmat Nã
hr natã prepuid q tu ad exitu venim⁹ eqles omb⁹ sim⁹ Nubat
tentis mors benigne sufferenda ẽ audaq; sollicito vnq̄sq; ita se dispo
nẽ hr vt morte veniente obitu sacro deberet et pauet angustias il
li⁹ sustipiat ꝛc. De patientia mortis sub spe glorie future · ca mo iij

Multes grandibꝫ pricalis se exponut etiã sub spe tpalis
honoris et gle nũq; i mors sapieti spualiter militati
exiguũ generat fastidiu si spes imense irogitabil gle ha
beat⁹ Nempe veteres hi⁹ vite sz fiture sub ofidentia vsq;
ad mortem letabunde trupharut Vñ Venosin⁹ in libro tyro narat
quit tyro maior mouens dixit Nolite arbitrari o fily mei carissimi
me tũ a vob recessero missq; a mullu fore n⁹ enim did essem vobiscu
cum meu videbat⁹ q eu sz cum esse i hoc corpe ex eis rebꝫ quas ꝗdẽ
bã nitelligebat⁹ euidẽtiq; i in tel esse credita enim si no videbat⁹ De
vyt i stultissima ergo asserio qui vitã futurã abnegat aiaz pu
tat mortalem · Preterea plato eam immortalem credidit utq; i suo phe
drone que tñ tulit tyreno i quo validissimis argumẽt⁹ cue immor
talitas asserit put narrat Macbiꝰ li 2⁰ de sopno scipionis Vn
tu qdẽ pdictu libro platonis legisti · dicty terrebroty ambraneq;
aiaq; i mortalitate didiasti enim ro se pcipite ded⁹ pdesiderio melioris
vite Vñ Tullius in li⁰ de senectute Non ẽ igit lugenda mors q̄ immorta
lẽ ꝗt⁹ Et idem i tusculanis qoibꝫ li⁰ p⁰ Nemo vnq̄ sñ magna spe immor
talitatis se pro pria offeret ad mortẽ · et nescio quo niherent metib⁹
q̄ stoicoꝝ qdã augurid futoꝝ idq; i maximis ingenijs et al
tissimis animis et mente existit et apꝫ facillime q̄ qdem
dempto sz augurio futoꝝ quib esset tam ames q̄ semp i labo
ribꝫ et periculis vuet q̄ dicẽt mlti Gi i⁹ i mirabiles getes
les olym morte sponte subiacuerunt si pro re publica tueda

torpe ꝙ̄ no pegrerut a fuerut ametes quod absit a fute gloie
rotunditē ꝓspectauerit Vigit3 ꝙ̄ miseres ꝙ̄ pi morte aūz oim
torpe euanestē redut Cont̄ quos Ouidi9 lib. v. methamoz. ob
Morte turet aie Et stati9 i thebaydos li. x. Iste alarces mi ru
ꝙ̄ mozier honores Qi em̄ om̄ vetez sapiētu sipta legerim9 omb
vita fere etiā strasse reperem9 Vn̄ Orator li. ii. Optu pmia
treit mes ignara bom Certes huanu tn̄ stendut gaudia vohi
Et Tulli9 li. de sen̄tute Oppilara dies nr ad illud diuinu augz
gsiliu retuꝙ ꝓfinstat3 Et id Tuli9 In philippica 18. Graus a na
nob data e ꝙ̄ meoria dar̄ vite sempitna q si no esꝭ longior q hᵒ
vita qꝫ esset tuc tam amenꝫ q maxime laboibꝫ et praul ad fid
nā laudem glamꝫ gtendet. q. dicat illi9 put tagit C. ide Tuli9
licet i alio li. Et id Tulli9 i tusculanis qdbꝫ li. primo Cuiꝫ inqt
torpis stuli9 a domꝫ cupiditates i sladmari soleam9 ꝓfecto beati
em9 si reluctis torpibꝫ totos nos i gtepland9 rebꝫ ponam9 Quia
i nata e metibꝫ mis insanabil qdam auiditas videndi sic ipm
deū/ Et quid aplis miquid mercurij termegisti asclepio dicebat
pi morte vita etna homi dam datur Et Cicitulian li. i. Ci quib
stat qꝫ e finis honor q vo felicitas miꝫ videbit3 s pmata morta
mortuꝝ. qz sic illi per mortem se pire no tred q de vita etna qꝫ
dt qua vita gmerat Cen̄. Ad Iuallu epla. 18. Opn veniet illa dies
qn i honore tuo mentiat3 Et no q logt3 Iuallo Et epla. 21. etna
ris homem ad deos ire et deus ad homes venit pmo i homes nulla
em bona mea sn̄ deo e Et idem Cen̄. epla. 16. ad paulu Fecaq equo
ado et viam3 foro q sors gressit donec multa felicitas siem malis
imponat. Ecce qꝫ tasthomyo et gentilid vita suta pdicat et
spectat Vn̄ Hesper in li. eprgmatu Comp erit qd erat etna gau
dia vite gaudendi em̄ qm causa eit ipe de9 Ille suos piet mo
ty dnsa solutas Vnd erit i ructs lume. et vng amor i bomib
Ad priaz vite de noctis valle vocati Virtutib gradibꝫ scendite lu
cis iter Grauior e fructy ꝫ spes pdurior edit Consulta agnoscen
te vbi i carne renatu. ter. Coqbꝫ pꝫ istis desideio suta vita
speāda e morbꝫ pns ferenda. nō

De vsitata ꝙ̄ mortuos et
immortalitate anime cū

Nil prodest sepultura vanitas a sepulchoz fastigiu Quid em̄ qd mortē tibi
pderit tu mortuus fueriu tumuli nositas Seua nil
nymo testiū fortasse erit illi9 tactantie qꝫ i sedo di
lexisti Vigit3 ꝙ̄ detestanda illa hom̄ luxuriositas s tu dicas qui
mlt claudere petit nata qꝫ ex toto tuete cocaꝫ in alys sed
pultuaz desiderat pompab Neq; hys sufficit tamb tuta i q
vigeāt corpalibꝫ appetetes desideris satisfare atꝙ tactu cius
ꝫ eiā absꝫ dilatōe vt sint morituri vana q̄dā superstitio te

C 3 fr 97

fama ⁊utilem ſ'agregat Cauoꝫ geſtꝫ petit ſue ꝛ̄ſolucois postulatꝫ a
deo ſpubꝫ q̄etu felicitate petit homo tñ qui ex duob⁹ duob⁹ gſtat vt⁹
postulatꝫ gradiat q̄ licet ea ꝛ̄pente ſe videat diſtessiro ꝛ̄pe tñ la
boioſo ſensu mudana ꝓfit glam edere Q⁹ miquid p⁹ mortem viri
ſancti exeq̄jb⁹ a' ſepulturis glaz ferebat li⁹ neq̄ꝫ put aut Aug⁹ li⁹ de
cura ꝓmortuis agenda vbi narat corpa q̄da ſtore igne g̈mata ꝛ̄a
vo ⁊ fluib⁹ pieta ne q̄liſcuq̄ meoria de ꝛ̄pib⁹ ⁊ posterꝫ heat⁹ H⁹ aut
diuina ꝓmissione factu ē vt diſtat exp̄iam q⁹ tur exp̄m potiſſie fatet⁹
ſnd⁹ vanitatis huic q̄ꝫ munera ꝛ̄epmūt Illam libro 2⁹ de vitaꝫ patꝝ
parte decio nono illus narrat⁹ Q⁹ vir quidam mp̄ius honorifice
ſepeliꝛ eū Justus aut a bestijs comedebat Cuidam aut de hoc ad
mirati angelo vndit ille miquit ſtz impius bonu pati egit talem
igitur ꝛ̄cepit mercedem Ille vero iustus pati pmanuit tempalem ic⁹
dnenda ſuſtep⁹ pena Rationabiliter ⁊ gtulit Aug⁹ li⁹ 7⁹ p⁹. de n. dei. ꝛ̄ſq
Q⁹ exeq̄arud pompe ſepulturaz q̄ꝫ ſtulpture ſolacia ſut poti⁹ vnoꝛid
q̄ defunctoꝛ Et ō antiqui de tlibꝫ paz curat. Vñ Hon. li⁹ de ꝛ̄medijs
fortuitoꝛ ſic dicebat n̄ ſepulty iacebit ſtz dicet aliq̄b⁹ tui ille vndit ⁊ſa
pulis ē natura ſepulchri ſ. end nō ſencio quid ad me p̄tin⁹ corpis ſe
pultū ſi vo ſencio omib⁹ tut ſepultura pena ē Hinc tñ poſſi moraliſ
ari an gposit aiabꝫ corpa ſepelꝛi ⁊ loꝛ ſanctꝫ ſen ꝛ̄ſecratꝫ Ad hoc ꝛ̄ndet
Aug⁹ in li⁹ de cura ꝓmortuis agenda dices q⁹ ſi q⁹ defunctis ſuffragia
nes nō fiat. tota fide ac pietate tut ſpiritib⁹ nō ꝓdest loci ſanctitas
Etenim ea loca ſtm eccl̄ijs dedicata ſut ꝛ̄ter ⁊ loꝛ ſanctꝫ ſepeliꝛi aiab⁹
ꝓdest Vn Narrat ib⁹ Aug⁹ de q̄da mulieꝛe q⁹ filiu ſuu defuctu ⁊ basilica
martiꝛis petiuit ſepeliꝛi ſperans prib⁹ ſancti martiꝛis filiu adiuuari
Her ſped at mox ſancti Aug⁹ fama fuit Q⁹ nia mꝛis orare obſcure causa
filio ꝓfuit loca tñ in ſe vt ꝓfiꝛet nō habuit Attendamꝰ ⁊ q⁹ ner tu
multi prodeſt altꝛo n⁹ ſtulpturaz eminencia ꝑ ſola mēta nu ſuffragio
ꝓfuit Vir em ſi impi⁹ ē tui meoria ꝛ̄linq̄re cupiat a' ⁊ ꝛ̄ gla ſi tua
impietas p̄orbem meoret⁹ Q⁹ vo iuſti ea⁹ magꝫ lapis te fatat ſanc
oꝛe Absit q⁹ ner ſanctꝫ ē n⁹ ꝑꝑ ſanctificare valet. Tuo i⁹ ſuffragat
deo deū fore meoꝛe tui. Ner ſic mōdi glaz ꝑas ut ꝑ⁹ ſepultꝛe ſtſbd
ſedem gle ꝑas pdes Narrat enim Cen. li⁹ de tñ̄llitate ai. c. 18. Q⁹
ad tyranꝝ quida ꝓphm theodoꝛo mirareꝰ dicēs q⁹ moꝛieris miꝫta
ſn ſepultꝛa corpꝫ tuu erit Ipe ait theodoꝛo ꝛ̄ſpondit An miꝫt me ſ'n
emptu supꝛ putes vt m tura ſit an ſnp tra vl mitra putſtum.
Nam vtꝫ eque m ſtarie ē Vir i⁹ i etate ſenili gſtituty mete q⁹
ſtat n⁹ mtalib⁹ ſuppoſitatib⁹ ſollicite atꝫ gſidet q⁹ ꝛ̄pente mo
riturꝫ ſit Hugꝫ tradit Tulꝫ li⁹ p⁹ i tuſculanis q̄ib⁹ q⁹ dyogenes
uſſit voluntib⁹ corpꝫ ſuu atꝫ ferijs p̄ici dixit Nichil miꝫt p⁹
mōte corpꝰ obeuit ſamacio ferijs at ꝓfiet ad paſtu Nunquid
ꝛ̄pe idem narat q⁹ ⁊i anaxagoꝛa mitrogaret⁹ vbi corpꝫ ſuum
ſepelꝛi vellet Ꝛ̄ndit q⁹ vbicuq̄ id ſ'erat. Nunch hyguzijn ꝛ̄ro cor

pō suā iussit ī mare pūi ne ipō tytule leges sue infringent. Vt tōit pompeyꝰ li°. 3°. ff. Hūi igr̄ tradiderunt sepultura. Non tñ periit eoꝝ memoria qī mēita ēmanserūt. Vñ Iheremias. qī Iouiano narrat q ppls mas sagetar ggnatos et ppinquos deuocant. Dicit enī q detenti ē ut ab amicis pcūr̄ qī a vermibꝫ gsumant. Et qī ibi illoco vitā insang sit induci mī tñ ex opio sepulturā sperne pompas rēi. De cōsideratōe mor

Ecclesiastici 38. vbi dr̄. tis Capitulū septi°

Cipies ad memēto mīqī nouissimoꝝ et noli obliuisci. Ptra libi dr̄ memora nouissima tua et metuā nō peccabis. Hoc que sūt nouissima tua vbiqꝫ liūq ē. Vñ Tulli li°. 1°. mtusculanis qdā narrat Hortēsiꝰ dixisse q philoꝝ vita ē meditatō mortis. Et Alphorabi li°. de diuisione phie narrat platonē dixisse q phia ē sollicitudo mortis. Et pmorte intelligit mortificatōem pauoꝝ desideriorū. Vñ Sen̄. epla. 18. Meditare mīqī morte ea enim meditari libertas ē. Et tua sēz p eā meditatōz vicia q̄ sūt fugia euitant. Nam multa iolitis elemosinis legi. q olym q̄n imperatores tūnabant eis monumēta mortuoꝝ ostendabant. atqꝫ introgabāt qle sī mōmētū fīi vellent ne suoꝝ sōlū celsitudo eos ī superbiā eleuaret. Cōmōbrem hīc Gregoriꝰ li°. 9. moraliū. Cum mīqī culpa aīm tepidat seu teneat necesse ē ut breuitatē vite sue aspiciat ne mortē tem tuis mīmētē mīqīas rapiat. Et id ēgō moral. 21. dicit. immi te tempestate. et fluctibꝫ tumentibꝫ nulla nauigātibꝫ rez tpalium cura nulla rationis delectio admetem reducit. omnēq̄ res in desperatū vent si tūc amor viuēdi sit timor propīte mortis. Hanc sūdem trepidabat Job dicens. Nudꝰ egressꝰ sū thi. Job 1°. Ne tñ ex mortis cōsideratōe de aīmis desperare a nrāsti. ꝫ potius ī virtutibꝫ pficere. Vñ Gen̄. li°. 1°. de nālibꝫ qdā tūc finem mīqī. Cui enim mastes sūtime paululū esse vent mors q nos pares facit. Et epla. 91. Mors omīs equat et os parēs mozim et ēm. 4°. Cui egressꝰ ē mīdo de vtero mris sūt cuncte. Et vt mortis meditatio nob adesse. tute emē mdesmet bn̄ agē sollicitarem. et ī hac vite dulcedine minime offide tāqī nūc mōituri essemꝰ sī ad vite fūtē adipiscī properarem. Ideo sa piens. ēm. 9. dicebat. Et dūqꝫ pt̄ mag tua mstauī opare. Et ib. 11°. Mane semia sēme tuū sēz dū vuis vt nescis. qd̄ pueniat tibi vtrū exultatōe portatis manipulos suos. Vñ Apls. ad Gall. vltio. Dum tempꝰ habemꝰ operēmur bonū. Cui ista vita ē mortis vitā aū vt vita moriētiū. Vt mīqī Augꝰ li°. 10°. cōfessionū Deo Job. 10. di cebat. Breues dies hoīs sūt. Et id. 14. Dies mei ocupti sunt absqꝫ ulla spe. Vñ Aug̃ de vbis dñi sermōe. 16. Breuis mīqī ē vita et breuitas semp incerta. Et idem sermōe. 41. Quid ē diu viuere nī diu torqri. Et sermōe 80. Diu viuē quid ē nī adsiduē tre Ma vita ista similis ē morti vt ponit etiā Sen̄. epla 77. Etiā q vinum ꝫ homūcio est michilo. Si ī vita breui et mors

L 3917 f 88

meuitabil cur i de sepultu felici no gsideraret Ps. Ne e em q no videbit mortem m gpha Ome em morim et qi aqua dilabim i terra. vt 2. R. 18. Vn in quoda veti libello narat hystoia de qdam iuuene q tore mortis dutu / elugioz m gsso e ds pr dolens atressit et ipo imito de re ligione extrahere volut cu ds iuuenis h vidisse dixit pri suo q facet qcp vellet dumo ds sue prie vna asuetudinem tollet Cuqz pr itro gauet q esset ysta gsuetdo filio vndet q h gsuetdo erat ut iuues sit et senes no morent quo audito pr i elugione suu filiu pmactre pmisit Vn 41. Vigilette qr nesti qua hora dns ve ventur Et Apoc. 3. Si no vigilaueris veniam tuq fur et nesties qua hora veniam. Medita da e igit dies mortis ut p vite mita obitu stim meam. Vn Luc. 14. Ps rex ituru gmittit bellu nisi prius sedeo cogitat Ma cogitte de bona vt bn moriam. 41. vi. Thezauri sate vob thezauros i cel Nam mudo e stat illa ciuitas de qua narat Valeria q ciuitas fuit ds mos erat vt pncipe si ano muret et i fine ani dabat p pmio sibi vnd ouu ipmq spoliebat et exulem faciebat Arad ds ds vt ds sapi ens i pncipare qui audita lege sua bona atq diuicias i alienia pa tria misit Itaq i exilio posit se loupletet miuit Sic em no i mu do si mitalo pfisti debem. Illi em i celestib pfistit q no de pmi vita si de requie p morte meditan qm sic Gen. ait. li. 2. de na rep c. vlio. Vndiq tela in nos iaciut et ob e stuam admortem

De puidencia futuroz ca. 18.

Ser vue gruit vt de futuris diebz cogitem vitaq pnte sit tristre vas e ut de futura cogitem Qz amatores huj seculi solu pmic vi ue turauit nr de futura vita puidet. et ideo feme et si bi i gehenna mssm truciat. Cum sirut Job dr. 24. Diues ni dormie rit nichil secu deffert aperiet oculos suos et nichil mueniet Cuz quo ggs moral. 18. dicit et dat exemplu de diuite epulone q sepul tus e in ifemo vt dr. Luc. 18. et de stulto gponete dilatare horeu suu tui dictu e Hac nocte repetet anim tuam Ecclesia stz illa nocte mortuus e ut dr Luc. 12. Cuid i Job gfuit sybna sapie v. q. d. Nichil Nam subito morient et media nocte dr Job. 34. Cuz quo ggs moraliu. 24. Subitu e nisi qd ante no cogitat Cui ergo dd viuit de morte seu futa vita no cogitat subito moriu qm mors pcoz pessima iuxta gphaz Oi mors dz amara e meoria tua hoi iusto stribit ecclī. 41. Et licet amara sit eig tri meoria vtil e ut pcator gnta. Nam Beda li. de gestis angelo narat qdm de multis audit penas ifernales et glam celi vt gnta Aliq tri correctoz et alij desperatoz eo de sustepert Vn narat de qdm fabro q vidit ifernu et sathana et demones ifernales et eo de speratq sn penitencia mortuus e Absit tri Oz illa horenda gehenna sic formidem ut etia futura glia speremq exemplo Stephani q mor tuus e intendens in celu Vidit celos aptos et glam dei vt Actuu 7. Vnd q sic moriut hz stim tunc moiat michi oz vita amabiliore acquirunt Cum mors carnis no e n umbra mortis vt ait gs. 10. mo

ralis Et mors terribil est qua morit aia p̄ peccatū Ita tūc morit corpꝰ qn
aiā rpm deserit Et tūc morit aia qn adeo defita ē vt nīl̄t Augꝰ 13 de
ci dei c. primo Christo i melior ē deꝰ aia tanto morb aie magis formida
da ē q morb corpis Nam et Susanna morte aie poriꝰ q̄ corpis timuit Vn Daniel 13. dicebat mihi ē nīl̄t me absq; ope manē i
nꝰ vrab q̄ p̄ire i ḡspectu dei Insup Augꝰ 21 de ci dei duplicē mor
tem designat scz illam p̄mā q ē corpis et scdaz q ē aie dicēs p̄a
nīl̄t morb aiaz noletaz pellit et 2a aiaz volentem i corpe tenz Et
tēpꝰ veniet q aia viuē nō poterit deū nō hendo nr doloribꝰ corpis
rarē moriendo qz i infernō morb ē sine vita morb etna sū morte q̄ sū
fine de hīc morte dr Apoc. 2o. q̄ diabolꝰ missꝰ fuit i stagnū ignis
et sulphuris vbi et bestia et pseudo ꝓphe cruciabant die ac nocte
i secula Mer tñ sole pene erit i flagellis demoniox q̄rmo pena mīa
ma erit a visione dei btifica p̄uari Vn Crisꝰ sup ad. olia. 21. Ita
nīl̄t iehemē abhorrent ego at casū illiꝰ gle multū amarore puto
q̄m meliꝰ ē sustinē decem milia fulmia q̄ fame illā maswetā vi
dere auersam a nob atq; direte i. ad. 14. Ite maledicti i ignē eternū
Dic i vnaq; ut p̄modꝰ morte hmōi nō incurram⁹ q̄ poriꝰ illā sup
nox bīssimā vitā ḡssurꝰ qua desiderat Aplē ad phylipp. 1o. d.
Cupio dissolui et ee ai xpo. Vir enī iustꝰ sperat i morte sua. Destruit
pīu. 28. Et io dāt ꝓphā Mali. 23. Gloria mīl̄t aia mea morte iustoz
Tūc eni liberat de exilio et intrat hēditatē suā psalmꝰ dicēdo
Cū dedit dilectis suis sōmo ecce hēditas dni. Et Job. 11. dicit. Cur te q
sup tū putauer oculꝰ ut lucifer. Nam teste Cen. epla. 100. Mors
viri vtuosi ē dies natalis eiꝰ. 2c

Incipit tractatus sedus libri
tercij Sophilogij Caplin primi Quale viri ecclastici dent hre
ri ematin aiam de sūdus i moribꝰ et sōe

Qtidiē ecclie vigiles atq; custodes p eiꝰ mīta
cōe tractare dnt. Vn Ysaie. 62. Sup muros
tuos posui custodes tota die et nocte ꝑpetuo
nō tacebunt Vn Vn sup Cantica. Olia. 31.
Viris ecclie suadet vt sint vigiles p dormie
tibꝰ qz paucis sut tanq; dituri Dom inīl̄t
custodes vigilat atq; insidias explorat tan
silia malignant anticipat lāqos deprehendt
et tendicula emulatoz dissipat Hī sut firmi amatores et ꝓpter quā
q̄ milia erat p ꝓpto. 2c Itaq; de ipis vīsitari poterit Illud primo ad Cor.
3o. dei agricole estis Et sa. ut sapiens architector fundatū posui. Hut
hī qd sametandi ē ni bto Vn. sup Can. Olia. 14. dicā possuꝰ q̄m
pauci sut q̄ nō q̄runt q̄ sua sut quoꝝibꝰ cariꝰ eiꝰ ste ecie diligē
mmera nr possit plē diligē xpm qz mag dederit mandoc Vn eni

estimas tibi rem affluentia superare vt puta vestui splendorem
mensaz plenitudinem vasoz argenteoz ggeriem n de bonis sponse
Et mde ē ep etiā inops et nuda ēlmiqt nr studet ornare sponsā ḡ spo
luce nō ristodnce ḡ pdere nō mstruere ḡ pstituē Ra qrit pascere
gregē ḡ mactare et deuorare dicēte dnō Cui deuorat plebē meā
sicut estū panis Ideo Leō. epla. 38. Obsecro te miqt iterū atq iterū
ne officiū clericatus gemmantq militie paretes et ne lucra secu
ri xpi milicia qrat ne plō habeat ciuē qm clericū ee tepisti Et se
Procuratores et dispensatores domoz alienaz nō pnt ee clerici qui
ppas habent3 gtepne facultates Nuqd emī etiaz frandare sacrilegiū
ē acquisisse qp pauperibus et esurientibus erogandis Etenī optus dispe
sator ē q nihil sibi reservat. Vñ in decreto. di. lv. dr Qui clericus dr ee
immunis acupidate lamentandū in ē q ecclie suis cupiditatibus plurimū molestiaz
affligut infestant et corūpūt et licet clericos se dicat suauis in otiū
pacibus layris pferunt3 Cui obrem diuine sentencie iaculū timendū
ne cū pcatoribus intereat Phichilon in adūtēdū ē quo apd gentiles sacrdo
tes ministraz temploz vuebant atq plurimū moralibus exhortatoribus instruc
bat Vñ plato in thymoteo li. p. ait qp apd gentiles sacrdotes Athenien sacr
dotes periti erat et a pplo sepatim ymuebat ne aliqua pphana ingressione
eoz castitas castitas nl vitia pollueret3. Vñ Gen. li. declarandū erat
quō apd gentiles nullo optinē potuit sacrdociū et homicidū vl formicaz
omisisse Et miqt ille ē homicida q malo exemplo homicidia inorete seduat
Nuqd ille ē polluto q carnales libidines sequat atq detestabiles secta3 Aut
i3 gentiles sacrdotes digniores erat a tempe moderno sacrdotū pauci
merent3 attendamus i2 Hieronimū qui Iouiniano dicētem Utopiā miqt vi
luptatissimā de vita antiquoz sacrdotū loquēs ait qp oibus priscis negotiis se
i templo fierent et rezo naturaes atq causas sydezq motus studiosissime con
templabant3 et miqt illecebris se misceret. miqt ingratos vt plurimū
viderut ab eo tpe quo diuino cultui seruire reperut Carnibus et vino se
abstinerent pter temulentiam sensus et vtiginem capitis et libidinis re
frenandi pane duro vescebant ne oneraret stomachū Cubile de folys
palmaz gramineū habebant et otio miqt torpebant ut subdit idē Hieronimus
Euripides refert qp Hercules iouis in arcta regione no solū acetumbus sed
eod a cortice tibis quibuscuqz abstinebat Insup Hieronimus idē refert va
Josephū li. 2. et. 18. Iudeoz qp phariseos et saducei atq esseni ab uxoribus et
vino semp abstinebat et totidiamū tenuitatē in natura vtebat. Et
noiant quidā alii veteres eoruū imitatores sectantes et asclepiades Hip
pocraten qp societate esus carnium no habebat3 Et Ambrosius narrat quo
ap persas viri doctissimi farina et oleribus tm̄o vtebat3 Hyrcani
cois Deos appuz ut sacrdotes Dani potius qz gentiles vtutibus flo
reant qm duplicia honore digni sunt q presunt pbri ut dr. j. ad Thi.
v. Nempe Hieronimus epla. 98. testatur qp sacerdotes olym castissimi
erant vgines qz veste et Apollinis sanctos impetua sacrdotij vgitate

Exemplaritas
Plato q̄ qualis debeat ee

vuebat. Absit ī vt vnos ēm̄ corr libido sēduat et mores ꝑls sacdotū
exemplo mēsnetur. ītā. De exemplaritate platoꝝ ēm̄ (2m)

Ūri ēm̄ et potissme plati. Nam si mala vita duxe
rint subditos mores cōrūpūt. Debent ī vite sanctitati
oratōi q̄ et bonis opibo iugit intendē. Et tuia teste dn̄o.
Viri ēm̄ pasce dnt ꝓplm dei ēmōd fructibo et ꝑ ꝓplo
dei debent intendē ipmq; ꝓplm deo dnt regulari exemplo moysi. Ex.
xi. qui deo dicebat a dele me de li. tuo q dimitte eis hac noxa. Murth
plati uxore amille pponit et ancilla pferut. q; suis delict emis alsq;
magna necessitate sēculaibo occupatoibo pmtendt et ī suis edis si
fuerit de ipis ptesse no solliciti ſ q̄liter sua ēmā liberi ꝙcte
poterit iugiter meditant. Deberet at eps attendē sui noīs ītpretez.
stop em intentio mīpta. et io epi e semp intendē eoꝝ mde vōbulū
suptu e necesse e at eu q̄ pfuit semp intendē vt mḡt. Aug li. 9. de
ci. d. t. 19. Epystopꝰ ī nomen hr ponꝰ opis q̄ honoris. dn̄ dn̄. ad Ro
genu li. 2o. Nome mḡt epi no sonat dominiu ſ seruitu. Ad plat
Actſ. 2. dr. Attendite vob et vniuſe gregi ī q posuit vos deꝰ epos ēm̄
dei regere. Ost dn̄. ad pontifice. Conon ait. Ordo mḡt ethymologiam
noīs ille pontifex dr q̄ serpm faciat pontē mī deo et homi. ut ꝓvi.
Iste em pons ptingit vsq; ad deu qm no ꝓpat ſ dei gla q̄rit. Etiam vsq;
ad ꝓximū venit qm ꝑ pietate no ſ ſ ꝓximo desiderat ꝓdesse. Bonꝰ
mquit pontifex seu mediator offert deo pces ꝓploꝝ et ꝑ excessibus
delmq̄tū maiestate imuōt atq; ꝓcibus ꝑ diuia iuria punit nr. de
suis opibo luctr ſ dei gla exoptat. Insup Ioh. epla. 1oo. loquens adhc
noīe gnāli dom̄ mḡt tue gūsato ḡstituta e ī gra pubr. Insiplie quidꝰ
feceris id facied oīs putat. Cave ī ne malū omittas qm qui ēphon
de volut repudiant. si delmq̄tes fore vdeant. Et subdr subuenire mḡt
paupibo visitare langvetes gaude ḡgaudentibo dr. Ste plato q̄ e coroz
baculꝰ et studentiū ribo spes miseroz solaciū lugentiū. Cohus ī patz
Illr plato ecā abmīptacōe noīs de sua sponsa ēmā turā hre debet
q; mo ē. Apork. 2o. verificat. Nome hes q̄ vivas et mortuus es. ꝙ
ste nome sanctitatis habent plati et mortis opa exerent. Et sic oīa vica
ī plato turpia sint. illa tm magis sint ~~turpia~~ turpia ī quibo. talla
ste caco dnat. videl; gula et lupuria q̄ mīs vicia magis infamia sut
et ꝑ tha eme spectate magis offendt. Ideo apte dicebat. q̄ no opt
epm ee violentū ste vino plenū. Sup quo vbo Aug epla. xi. Vmole
ria mḡt gmessatoroꝝ exercitꝰ ī platr no sint. qm ventr mero estu
ans cito dispumat ī libidine. Nam ī vino e luxuria. Cui at luxu
riat mortuus e vultus. Qui at inebriat mortuus et sepultꝰ e
Nūq; ad vmḡ hore ebrietate femora mutauit ꝑ 600. 1. secretoo
anos sobrietate q̄nty erat. Gen. 19. Nūq; lot, nesciens q̄d
faceret libidini misuit et intesta gmist. Ar q̄ sodoma no vitat

vina subegerit vt dr Gen. 18. Et dua pter sacdotib⁹ legalib⁹ vinu
bibere prohibitu erat vñ Leuit. 10. ad designid⁹ q plati et sacdotes no
ue legis sobrij esse dnt. Vñ Luc. 12. Ne grauent⁹ corpa vra crapula et ebietr
Vñ Gregorius moral pmo tu magt q amatores voluptati defluunt no mi⁹
si i minoribus lasciue frena laxant⁹ dū magt vos sc̄z platos letos a
spiciunt sc̄z subditi ipi tur ad illicita exoluunt⁹ Vñ li. 2o de vitas ptm.
pte. 10. legit⁹ q abbas quam dicit Nanta p̄ q̄z facta e epc̄ vtu asprio
rem qua prius iuste incept sit tur hoc faceret tu mitragnire⁹ magt dū
magt essem i hemo repugnabid meū gubernāe volebā ne infirmet⁹
Vlur at mseculo posita assit excessiū omnes plime no maxime
e abstmendi Nam et si infirmari cupero adsint sufferentes Q̄mile est
legit⁹ eod li. pte pma de abbate Opi q epc̄ facta vitu quā i hemo p
ius duxerat no p̄misit deo tu reuelate sue vite asperitates qmodo
mitigauit Her i oma designat q̄dā plati amilla sc̄z opa carnalia seu
quecq̄ seculazia suis errib⁹ p̄ponē dnt vt bonis exēplis sc̄z subditis ipm
dirigat Hug. i. Vñ. 18. Excubate i custodia scruarū et i mysterio al
taris ne moriat⁹ indignio sup filios ire. &c. De electione plati
Prelati vices dei gerit Cū obrem
uōtione dei sublimarj dt Vñ Adhebr. quito Nemo s̄ honre
sumat nisi q̄ uocat a deo tanq̄ aaron Et uid tu dices q̄ apls
p̄a. Ad Thy. dr. Et si q̄s epatū desiderat bonū opus desidat
Attenda⁹ end q̄dā apls epatū opus uōt q̄ dicat q̄ q̄ uolt epatū Sc̄z plu
rimi uolut epi uōri tu tu no curat uidere epatū Vnd sic magt Aug⁹
exponeb id vñ si. v. de. ri. dei. r. q. Ille no e bonus plat⁹ nec epc̄ q̄ no
pficere nec pferri querit insup nimiq epla. 83. Epatū magt desidat q
no dignitate sc̄z labore querit no delinas sc̄z opus Sic q̄ humilit⁹ no de
sc̄at nec p fastigiū dignitas intumescat. Vñ Ezech. 17. Holi crescere
fieri ne valeas ramis eius rumpere iniquitates Vnd Gregorius 21 mora
lium Sancti magt viri cū pfunt no mse plate ordinis sc̄z equitatem
q̄ctq̄ attendt nec posse gaudent sibi sc̄z pdesse. Sciunt end q̄ antiq
pres no solū reges hoim sc̄z etiā pastores pecoz fuisse memorat⁹
Sur end de tua dignitate audes superbire Nunq̄ nūquid te ferit q̄ et
illud Job. 31. Oīs end natā vmq̄ simul Nam ggg. v. e. gradat⁹ mau igit
humilime cōsideratis deprimedi e tumor elationis. Vñ Job. 30. Eleua
sti me et q̄si sup ventu ponēs elisisti me valide scio tu q̄ mortē tradi
me Oēs humilis cōsiderato in plato si fiunt Deo ppīa durebat Nec
ambulaui i magnis nec i mirabilibus sup me Vnd teste ggg. moa
lium. 20. Mundana felicitas tāq̄ aura subleuat ut repente deteri⁹
et in fimo sternat Et id ggg. moralium. 18. Cento magt alter⁹ gs exigi⁹
tanto curis grauioribus onerat⁹. Illis sc̄z ppīis mete et cogitatoe suppo
nit⁹ q̄bus dignitate supponat⁹. Homo magt i sublime eleuatus tanto
sup se sustinet q̄nto⁹ supportor⁹ regit. Et id gradat⁹. Ipsa magt ocupatio

seculariū dignitatū tanto fortiꝰ viris ꝑmittꝫ qꝫto maioribꝰ curis grauat. Vnde ꝑter Anſhelmꝰ li. de ſimilitudinibꝰ. c. 24. ꝓlatos a vitioſos quat pueris venatibꝰ papiliones. Cui dñs ſeruꝰ illos in foueas trahunt. Gregoꝰ gr̃adit qꝫ qdā ꝓlati i noie ſcī et i fama boni teſtes ſt. Vnde ꝑ. Hugo gr̃adit qꝫ canones rationabiliter diffiniut nullū ee in epm eligendū ni ꝓbū i ſacris ordinibꝰ fuit religioſe gūſatꝰ ꝓbes tñ inſipientes viriqꝫ vite mactate ad ꝓſulatū ſublimat. Et qꝫ deſaſtandꝰ minꝰ e ad ꝓſulatū tāqꝫ ad prēmiū rēit. Vetuſtaq; negligūt. Amadūtamꝰ end i epm Ambꝰ. i epm electꝰ aīo trāſauit. Vlo miqꝫ mulieres publicas i ſuā domū nigdi ſcīt. Vtrillis viſibꝰ electio reuocauit. Nullꝫ arreptꝫ fugā ꝫ ꝓditꝰ a leuncio ruerti coactꝰ e vt i ipiꝫ vita legit. Nullꝫ ggoꝝ fugit electꝰ ꝫ coluba fulgida ſup ipm deſcendēte ggnitꝰ e. Nullꝫ bīs matꝰ polluē abſtinuit indigꝰ ſacīs no hēret ut dr li. c. q. dicit paradyſꝰ. Nullꝫ bīs Amoniꝰ cū fuiſſꝫ electꝰ i epm. et ad bndictū ducēt euadēqꝫ no poſſꝫ aurē ſuā ſiniſtram fero ſeruit dicēs. Aut miqꝫ ꝓbi no poſſe qđ cupitꝫ cōpleri. Vla nullū aure ꝓciſa dr ordinā. Cui dotheꝰ epūs rñdit. Rex miqꝫ iudeoꝝ e. ꝫ ego miqꝫ viriū auribꝰ truncatis moribꝰ ꝓbꝝ nō dubito fierē epm. Cui igit vim inferent bīs Amoniꝰ rñdit. Si me miqꝫ vltra coegerit. erā ligwa meā ꝓꝑ qꝫ mihi moleſti eſtꝫ abſcīdā et tuē dimittā. Cui ꝓſuper lib. 2. hyſtorie tripite de quōdā mōacho legit qꝫ electꝰ i epm renuebat. Et theophylꝰ ſ. ſuadebat. Videns i mōacho qꝫ euadere nō poſſꝫ adſe vemētibꝰ rſpondit. Eras miqꝫ determinabit quid faciēd ſit. Vn inſtimū fuſa oīe migrauit. Si i viri ſancti placuit. Cur i ꝓtores eccīe publīa placuit ggſtat. Nam teſte ggorio i ſuo paſtorali c. 9. Vt tutibꝰ eccīe poſſent ad regimen coactꝫ accēdē dr. Et id ggoꝝ. iqđ epla ad Demonem Arthyepm ajubet miqꝫ no tam fiducia et alacritate frent ad honores. ſi ſentirent onera grauia. ſi metuēret pīcm dignitatꝫ. Et ambitio inſaniat. et de gradu i gradū ſtandere petit. Ve tñ qui quigitꝫ domū domui. Abſit i. fiant plati nō qui meliores vt debitos ſuſtipiat a ſubditis honorem. rñdit.

Quid platꝫ no dr eligi fauorabilit. cū. c.

Pelatꝫ curā gerit aiārū vt grē dr. Ex quō obrem nō ꝓpter electo nō fauore ꝫ ſola tractē hr ſic ut eligat. nō qꝫ dilectior ſit. qꝫ melior. qmodiꝰ videt. Sed hr voluntas dei ut ille ꝓſit deat qꝫ melior publiceꝫ vtilit. qmodiꝰ. Vnd Dominꝰ. epla. 82. Attento miqꝫ faciēda e nō ob aliqꝫ qmodi te ꝓpter eligendū vel emolimenti ſpem. nec ob humanā interceſſiōz vel ſuaſiōz vel qmiāz prez nec ob mortificatā affectū ad ꝑſonā eligēdā ſui tūlem affectū. Et ſit eligendi ob diuini honoris cumulatū. ob eccīe dei vtilitez. ob ꝓfectū ſue vtilitatꝫ aliāz ſpem. et ob mor̃ ꝓpriꝫ eligēdi atqꝫ vtilitū ꝓfectū. Hoc etiā ſatis nōtat i decto. 24. qui. 1. dicēs. Ex quō obrem ggoriꝰ

thorat. 23. Cura mgt aiar suscipe no psumat n qui bella tractaoiu
subegerut Vñ dñs ad moysen leuit. 6. ait Congrega omes tribu
ad hostiu tabernaculi i electos aaron et filios vt sint oms q q psta
nior ē eo oim pplo q doctor sactior et vtutibo eminētior. ille eligat
ad sacdociu sup q ait Vrieneo. Illi mgt q eligunt alys modis gā p
ducūt timeāt dei iudiciu atq sibi imputū dāpnī su pdicti aiaz et
ruinā etne dei q destruit p institucoz mali plati Vñ Greg i dyalogo
li. ii. c. 39. Narrat de pastasio q liter erat i loco penaz. Et cū mirāta
ret tur si esset tridit q nulla musa alia erat n qz q sensserat i plē lau
rez gtra simachū ipm eligedo i platū Clua ppe ggi i regist li. 1. Ne
scisse em vt oms culpas et negligēcias sp imputet q ministeriū vtut im
femo gmisit Cuat i platy eligedy ē vt bn agat sit pit electi ancipiē
no ut n ut indeo ꝓficiat et h tm humilit et tremore. Vñ Augy. q. de n.
dei. c. 19. Nō ē inquit ancipitis amādy honor i hac vita. q opy qd p
eundy honem fit vl potestas. Ideo apls dicebat Cui epatū desiderat
bonū opy desiderat Cuia epatu nome ē opis et no honis vt alis di
tū ē Clua ppe ggi i suo regist li. A. ait q sit locy regimē desidean
tibz ē negandy sūgentibz ē offerendy Ne qs sp suat hoc Et i 3li. q.
Cui ambit ā se ingerit ꝓcul dubio expellendy ē eo q mitt ad alciora
astendē Congruit i ut cessando desistat et astendo desideat Cui
i3 eligit distat qd doceat in formet qd teneat Nā tacit appetit q ad
suma loa fastigia p positi ggibz pabrupta grit astensio. Hinc Ido
ysidorꝰ. c. dicebat Ecce ego mitto me qi dicet q nitly exse dt psumē
deo ggi in suo pastorali li. 2. c. A. Nullo mgt se extollat excelsioe
gtes esse in hac vita et h tpe felicy leniy et hoibz acceptabiliy epy
ā pspiteri a dyacon officio si in no psuptuose a adolatorie res agit
gā michil apd deū miseriy tristiy et dāpnabiliy epy ā pspiteri officio
si ꝓfunctorie atq adulatorie res agat. ꝛcet De moribz platoꝝ

Sacerdotes dicti sunt et aliqz ecclasticoꝝ ordinū. Ait
enim sacra dantes Ideo sacram ducē dñt vitā quā ē Isaie.
lxi. Fundamēta ei fortis vasa dñi qz tū pspbz a sanctitate
eis debita ꝛcedunt ideo ugo indebito deprimit Nā leuit.
21. dr q sacerdotes sancti et imaculati ee debent. Et q hebat ma
culam no debebat affere panes vt si rex ul claudy esset Cuꝑ q
ggi in suo pastorali li. 2. c. 11. Cert ē mgt q diuie ecclē lumē ingo
rat Claudy at ē q vid vite no valet tenē Ideo apls Ad Tim. 13. Ho
net abiicere opa tenebraꝝ et induere arma lucis Illi em sacdo
tes arma induūt in vtutibz q ostendit. Nā teste Hieronimo. epla. 3e.

Cleric dr a clēros grece qđ ē sors latine Et ppt̄ea vōnt clerici quia de sorte dñi sunt. a qr dns ē eor hr̄ possessio. Cleric i sacerdos debet exhibe vt possideat dñm et ipe possidet a dño. Hr̄ille Vñ Hugo r. li. pte. 3. c. 8. Insignia mḡt clericor ē corona q signat clerici deputati ad mīste riū dei tui fruire et regnare Nā corona regale dr ē qđ nō īmito cle ricis dat. Vnde ēd. j. petri 2. Regale sacerdotium &c. Et ibi subdit hugo q capitis coma clerico i modū corone tondet et summitas capitis desup de mudat. vt p hoc dei intelligi q ad regiā ptāte assumit. vt in reuelata facie gram dñi ostendā. Inde ille Et tua pr̄. clerici comas mitre phibet vt̄ in decreto di. 22. Clerici comati et sollicitudinibus i tpalibus exim̄dt. ne exactionibus mētes eor impediat. Vñ hyp epla. 3. Negociatore mḡt clericū tra. pestem fuge q nemo militās deo implicat se negotiis sēcularibus Et ibi de ipo met Hieronimo refert pollicitus li. 8. c. 13. q̄liter a mesa sua tres clericos exclusit q ignoti erat. Dicebat enī vno honesto et graui no litere i eccl̄a assertio aliquē ignotū hūc Jnhoc sūt ē i aliquē se clericū pfiteri et variis occupationibus se detinere ne de clericis vīsceret. Ezech. 8. Cui mitrebant. i processu applenati sūt septem coma. Numē olim sacerdotes Nazareorū ob vite gtinentiā caput radebant: et capillos i igne sacrificij ponebat ut dr Num. 6. Illi. n. moralis capillos nūdūt qui tpalia mēte deserūt et tūc deū sacrificat. qn formulari deo disponit. Inter omnia corona clericalis designat. Hinc tm clerici sua vocatione pretermittunt et ideo i subiectionē primas m ndiant. Qz ap̄d egyptios sacerdotes omnia relinquit et ideo eorum sicut dr tu ē ap̄d. pharaonem meruerūt Vñ Joh ad eustachiū epla 8. narat q in egypto tria gnā fuerūt mōrhoz. scz renobitarū q in ci viuebat Et ana tharetarū qui soli mōdū habitabant Et alia. eccl̄ie genera dicebā ligwa egyp tia Cenuth qui dñm vt trini hymnizabat simul Et de primis scz renobitis loquēs Hieronimus dicit q milia mūdo erat strepitus fr̄ i pane vt legumbo pascebant. soliq; senes vino vtebant. Aliaq; plima laudabilia narat philo put allegat Joh. De alijs vero anothorita narat Josephus q ebrietas vitā duxerūt. Clerum igit et signāt religiosū votum ē ad diuinū cultū et nō ad mundanū ocupationē Vñ Anshel. li. de silibus narat in sompnijs se vidisse angelū dei describentē sibi qs esset verus mōrhus Et gratulat̄ idem q verus mōrhus ē ille qui loca sue hyrarchie metuit eccl̄ie in quo metue hitare disponit. Qz merito timendū q viri etiā atq; re ligiosi mūdo se timerarie dicūt et ty turris tpalia maxie intendūt. no attendentes vā. Hūc. i quoda sermone dicitur q natus dei filius elegit paupertē domū et tenuit pauperē formā Aut i mundo ul deum erat Qz impossibile ē diuina falli sapia melior i statu illo que erat Et ibi Hūc. sermone de vigilia natal Quid mīst pauperate dicitur quid prius q regnū celorū emit et gratia acquirit Vñ Joh. epla 110. Apls mīst glant q omia dimisert et secuti sūt saluatorem

Vlac aſt viri eccliaſtici dom̃ ſequit⁹ vt mundꝝ acquirat aũ ut libeꝝ ſua
deſideria impia adimpleant Vecors Hr. v. dicit⁹ Cui paupes ſpũ ſm̃
nõe ẽ regnũ celoꝝ Et Hr. q. dr. Si vis pfectꝰ eſſe vade et vende oĩa
q̃ habes et da pauperib⁹ Mundo igr̃ ſpreto aſt vir religioſ⁹ tãq̃ agricola ſua
aiã excolere ſtr̃ vicia extirpare et vtutes inſerere Vñ Apuleꝰ li⁹. de
deo Socratꝭ dicit Et ſicut volens acute videre p̃cat oculũ Sic deſide
rans i vtutib⁹ pficẽ aſt tolle aiã Cetua ꝓpter dicꝰ de vbis dñi i ſmõe
ꝛr. Quid mſt pdeſt plena bonis arca et i amb⁹ gſtã bona vis hre
et bonꝰ ee nõ vis Erubeſte i⁹ debes de bonis tuis ſi domꝰ ẽ plena bonis
et malis hoc poſſeſſore Et id̃ cõcludit ꝓ bona exteriora ſi poſſent
gra pcure ad dñm elaret Jungẽ i⁹ aporte. 2⁹ lapis de pariete clabit
Quid em̃ pdeſt ſtulto hre diuicias tũ ſapiaꝫ eñe nõ poſſit Nonꝰ
diuicias ꝙ ſapiẽa et vtutes atq̃ama vt eoĩde pmeam⁹ iuxta pphaꝫ
dicẽtẽ Noli tangere xpos meos et i pphis meis nolite malignare ꝛc

De caſtitate platus. Capitulu ſextum

Viri eccliaſtici ad hoc deputati ſunt vt in caſtitate deo famulent⁹
Cruale em̃ erit elociũ tuũ ſi mens tua polluta fuerit
aut quo ſacrificiũ offeres deo ſi tua vita maculata exti
terit Cur t̃ vita tua timet et immaculata vt deo placere
poſſis Et vnde ẽ ꝙ etiã tanti luxurꝰ inſanat Cuius ꝑtubacia
ita fluauit ſemanẽit Verecũ eſtimo ꝙ ſorꝛia gra et tolloſa tum
mlieribꝰ ſolita viros eccliaꝝ ... a ꝓpriaroe retundentes voluptate et
laſciuia corꝛuptiſſima inſtruit Attendamꝰ em̃ quid dicit Deꝰ Gladius
mſt ignes ſps milicies Nam q̃ tangit picẽ cõmaculabit abea Unde
Aug⁹ dr Qe aſper ſmo atq̃ rigidꝰ et breuis ſemp cũ mlieribꝰ eſt
habendꝰ quia mlier ſi audiat amicabilia tuã ſurgit ut hoſtis ꝓpl
cit thoꝛeꝝ deprat⁹ metem mlcat aĩe atq̃ mẽtẽ ſtatũ effeminat cor
ꝓ enecuat burſam euacuat ratiõe ꝙmaculat ꝓpr̃ ſcandalizat et
deũ negligit Inſup Bñ. li⁹ de ꝛtẽptu mundi ſic inq̃ Colloquiũ fe
minaꝝ nõ ẽ ñ virg animaꝝ ꝑbens ſub meſſ dulciñe poꝛcla fellis
Nam decor illaꝝ laqus fallax. illaq̃ ſtultos ducit ad tartara
multos Vñ Cꝛiſ. i ſmõe de thananea. dr ꝙ mlier ẽ capꝰ prtũ
arma dyabi expulſio paradiſi cõrupto ſexꝰ. A qua ſi cauere velis
fuge illã q̃ vt ignis mſcit et venenat. Vñ ſmutas pm li⁹. ꝙ
pte m̃. lẽ Cualis ſtr̃ mlier mõtho cuida monialeꝫ intuẽti di
cebat. ſi mſt mõthꝰ pfectꝰ eſſeꝫ nos nõ ita ꝛſpexiſſeꝫ Et
idem pte 2ꝰ de Arſenio Abbate lẽ Cũ mlier q̃da ſ postulaꝛet
ut i oꝛõe ſibꝛet meoꝛiã eiꝰ Ipe rndt. Vbgo mſt dem̃ vt ipe
auferat meoꝛiã tuã de coꝛde meo Inſup id̃ pte xꝰ lẽ de mu
liere ſtn i mõſterio egꝛtante q̃ nõ pmiſit ut ſẽ ſuum ad viſita
ret ne ulꝰ occaſione mlc femãs ſtaret Un dixit ei Vade ſe
ora pme q̃ Ego mediante videbo te in regno celoꝝ Ceteꝝ

Aug⁹ li⁰ de cura pmortuis agenda nārat de iohāne nobilē mōrio q̄ hūit
spm̄ ⁊thie q̄ ñ videret mlieres ip̄sam infestas esse vt ipm̄ viderent
dixit Eam⁹ vbi nō ē mlier Ex hīs p̄z q̄liter fugienda ē libidīs or
tasio. Io. Apl⁹ ad ītō. 8. dicebat Non ep̄is i spū ſ̄ n tame

De moribus prelatorum ca. V.

Prelati vites pp̄i gerut: Dedecꝰ i magnō si ḡdimur dño aquo ſtituti nō ut te
renis insistem⁹ ſ̄ ut bonis moribꝰ pplm̄ dei edificem⁹
Vñ Hugo li⁰ i. pte. 8. c. 12. de q̄ epp̄ vtit⁹ Sandal q̄ fue
rūt pontifices pontificū ne terrenis polluat⁹ Paulo vtit⁹ ut ebelles
cōrigant qui taurinis ē vt mites rethinahant consolabiliter omāt an
nulo vt ecclīa sancta sponsam ꝓficeant⁹. Et īd ītlud⁹ Hugo q̄ vesti
menti sacerdotū et platoꝝ vtutes eis debitas designat. Tunica mu
ndicia zona ignea Stola patiaz. Casula mūnitio et hūmor. Qz q̄da
nr̄ vtutes hnt nr̄ de subdit⁹ sollicitant⁹ Ezech. 1. Zach. 11. O pastor et
idolū delinquēs gregē. Vñ i tractatu de duodecī abusiombꝰ Plato
libꝰ trīmo cura ampiuit gtra exhortaz. Bñ. li⁰ ep̄ad Eugenīū di
rentem q̄ eneto inquit salvatore Judam ḡtonomū habuisse Quid
ip̄e epō turpiꝰ q̄ m cumbere supellectuli et substaciale oīa dissipaꝝ
de fmīgul morderi de fusp̄ctibꝰ monei ad q̄z ꝓdita. Attendat enī
platꝰ q̄liter puidēr omībꝰ traditꝰ Ioseph quid ḡret i domo sua ne
sciret vīz Gen. 39. Alius ip̄e talia dispenset et tu de disciplina pu
de p̄ nemī tradas ſ̄ sup mōrbꝰ manū vigilanter adhibe. vt quid enī
diuino cultui viri deputat⁹ si preter⁹ deo nō famulat⁹. Vñ Exodi
xxm. Unde ē vires de oī plebe potentes et timentes deū Ex.
pharaonis. q̄ voluit ḡmittē pectora n̄ viris doctis vīz Gen. 41. Luc
tū vificat⁹ ītd ysai. 3. Dabo pueros p̄ncipes eoz vt sit plebs plati
Architector enī p̄ fundāti ꝓfiat grandes q̄z lapides i fundāto ponē
solet sicut scrit Esdre. 3. Ezech. 4. Lapides enī grandes viros vtuo
sos designat sup̄ eos ecclīa fundata e. Ipse ītd ad eph. 2. Cupedi
tate est sup̄ fundatū apl̄oz et ꝓphaz hīc enī voluptue erant
vt⁹ ad Gal. 2. Nūc tū ad ecclīe platos dicī pt ītd. Eg. ysaie. Vene
runt fruitores tui destructes te. Merito i. Bñ. mirat⁹ li⁰ ep̄ad hu
jemōd. cur plati tot inuenīunt⁹ quibꝰ cura adeo ḡmittit et tū
gnēire nolut quibꝰ suas facultates i cura exhibeant Nectoy azo
arriū e regimen adeo vt pōr ḡgorius i suo pastorali li⁰ p⁰. c. 1.
Ad hūmōi i regimen exercendū sapiaz et vtutem hre ꝙz maxie
nitre e. Nortass at aliq̄ p̄missō sapie studio. solus facultatibꝰ i
tendit Nectoy teste apl̄o ad Tymothē. Optz epm̄ nō ee auaz
vid enī ocie efficaciꝰ

De cure facienda sicq̄ vng.

Teuera mihi Vñ Luc. 11. dr. erat p̄ alio. cm̄. g⁹
Si ēs pseuaut pulsas Et subdit⁹ Surget et dabit

L 39 tr 29 93

illi. Et Ad Timothed 2°. Volo migt vos orare i omi loco leuates puras
manꝰ sint pure qm ysthe sint munde et tue ore ē magne efficacie dr
Ps. Joh. 3°. Si cor nem no ypphenderit nos fiducia habemꝰ ꝙcq; petierim
accipiemꝰ Et Joh. vj°. Si quid petieritis patrē i noie meo dabit vob
Ysa. Treñ. 3°. Leuemꝰ corda nra ad manꝰ Sup quo dr ē ggy. qp ille nr corde
manꝰ leuat qui oratꝰ sua opibꝰ exercuit roborat qm bti oratꝰ est
relsitudo tranitatis Ut dr ggy. li°. 2°. sup 2°. su ew°. Dm. N°. Nepe ypiaꝫ
tamꝫ fres oratibꝰ et abo muimeth spualibꝰ se debent iuuare ne abho
se dissipent qm debemꝰ aliꝫ poñe pro fribꝰ vt dr Joh. 3°. Si end vnꝰ
pro alio nitresserit tue ypiatoꝝ aggregatio erit trib⁹ vt tastꝰ aiet
ordinata stribit. Cant. 6°. Sup quo dicit ggy li°. 2°. sup ezech. olia. 8°.
Timet migt aies ē ordinata qd i nullo ē nterrupta. sm p inimicias
loca no vacuat loca no dissipat Nam si p trib⁹ fideles comat⁹ tue ma
ligne hastꝫ migdi no valet Cur end voluit deꝰ ut ex uno homie
totꝫ genꝰ humanꝫ diffunderet n ex volt ex omib⁹ locis sᵗ imitem ad
hereant et vnitat⁹ alt. Augꝰ. 12. de ti. c. 21. Nam tranitas multos auos
vnit et multa corda vnd fecit vt migt ait Augꝰ sup Joh. olia. 82. Nec
mi homo tota diuisa fuit nr. uno altezi fraudē curat Nec i tpalibꝰ nr. i spualibꝰ
clumbꝰ ps. Joh. 3°. dr. Qui habuerit sbam hꝰ mundi et viderit fratrem suum nitatez
habe ex clauserit viscera sua ab eo qm tranitas dei manꝰ in eo. q. dicat ex non.
Ysa. Ephes. 4°. Supportates invicē i tranitate illi end i tranitate supportat qui
torpalia nitia exhibent et deuot⁹ oratibꝰ paciemꝰ deliti qbꝰ i eis ē
deum mitigat legimꝰ end apud antiquos tanta fuisse ergꝫ ꝓximoꝝ di
lectem ex pro salute ꝓximoꝝ no solꝫ orare sed etiaꝫ frugꝫ flagella tollea
re disponebat Ysa. dr i libro qui paradisꝰ dr et legit⁹ de serapione qui
alio nomie dr Emdomꝰ ex se vendidit paganis pro. 20. solidoꝝ et eis
seruiuit donec xpus ad legem ꝓpriam gnitit Cumꝫ abeis rederet pe
cunia restituit Illi at suadebat vt pauperib⁹ eam daret sed ipse temnit
dicꝫ date eam vos qz no mea sed vra ē De eod etiaꝫ legi ex manib⁹
eo rudd se vendidit tu seruiuit et tandē eid gnitit Si i ppm corpꝰ ex
salute ꝓximoꝝ veteꝝ exposuerit nos mito et pampliuꝫ oratꝰ impe
dr debemꝰ Unde Apls 2ª ad Couth. vltio scribebat Libenissime in
pendam et supimpendar ex animabꝰ vrīs. Nempe mas ē vt. adutamꝰ
exemplo Abrahe semp sollicitꝰ fuit Altare dno edificare ecclie nomen
minore Cic vir ꝓpriaꝫ pres dno fiducie sollicitꝰ esse dr Et Ambr testꝰ
Augꝰ. 85. Oratio beata vita facit qua omnꝰ appetitꝰ Et aud end aliud
ex orare n ex rupiut omnꝰ Et Subdit Oratio migt plꝰ gementibꝰ ex
pressa agit⁹ plꝰ fletu ex affatu Absit i oratoe multa locutio sed no desit
feruꝰ intentio Unde Job. 31. dicebat Et⁹ in tbuet adutore ut desideriu
meu omnꝰ audiat Sup ex ggy. 22°. monitus Vera migt postulatio no
est i auriꝰ verbꝰ sed i cogitatoribꝰ tendit apd auresꝰ dei no fraus vba
sed desideria Deo de morte Joh. 12. dr quid clamas adme ex dicat
quid clamor ydest Et de Anna 1°. Re 10. dicit qꝫ orabat et no loqbaꝫ

Dñe ihū vr̄. Intra in tribulū tuū et clauso hostio ora prem tuū Mā i vi
tas prem ptē vltima nārā q̄ iuliam Apostata misit q̄dam demonem
vt ptaret ei q̄dā rñsū. q̄ demo tñsiens p Ioām vbi erat publius mōth⁹
vlterius tñsire nō potuit eo q̄ duty mōth⁹ orabat q̄z d'nū audissēt Iuliā
rito intempta ē Vnde i⁹ demone deiat atq; supat Debemꝰ i sñ int
missione oīū et nō defici vt mḡt apl's .i. ad Thymo. 4. et p⁹ pet. 5.
dr̄ Vigilate i oroē et hō in spū et ḡnitate ā.

De pdicatoribus

Predicatoz vocatio ē vitus et nō ppa gmoditas ā. 7. q. 7.
Ci em̄ pdicatō ēgrid dei ppā gmoditē vitati ppōnat sua
pdicatōe prio pficē valebit. Obi aī diuinis exhortatoribꝰ
aut dns p ppha ꝓmittꝫ vitas mea i eis Nepe li. 3. hyero
rie triplite c. 8. dr q̄ ei delectabꝫ disputatōe tractāt⁹ negociū fidei
Dng quidē expdicatoribꝰ verbi diuini Cayt obuiauit dicens Audite
fres q̄m actem dvaletud nō tradidit nob̄ dnꝰ neq; apld. Nō vnā
verboz fallaciā ḡ puritā ḡsciaz fide et bonis opibꝰ obꝰuada ꝓb i.
imitando vitas ē pdicanda. Insup ih nārat⁹ q̄lit senex q̄da vi
sit hortaba⁹ tuidam phō dicēs. O phā audi dōctā vit. Vnꝰ ē creator
oīm et vbū eꝰ quo creaūt omā filius eiꝰ ē Thor i⁹ si credis noli mue
stigare studio Audaci vba phūs mirabil q̄d vtute gñsq; ē. Vñ pū.
lō. Habit em̄ dns vbū exēplꝰ vtute multa Mā i vita sancti Cesary
legi⁹ q̄ spūs sc̄s sermone suū disp̄cebat vt hom̄ ḡsciaz sua pdicatōe
ḡiteret Exē pt colligi q̄ exemplꝰ nō ḡ ep spūs sc̄s i pdicatōe loq̄t⁹
ē Insup Augꝰ li. 6. cōfess de ipo nārat q̄ ipo pdicante Alipi⁹ ita
uit q̄ mitrainte Augꝰ pdicare mirū valde mordant q̄t ludos q̄b⁹
alippiꝰ intentꝰ erat De ipo in aliypo mllo mō cogitabat et⁹ alippiꝰ
omīa ꝓpter se dirī credebat. Et subdit. q̄ Alippiꝰ q̄ūq; ē exīs rōnis
Augꝰ sint Et ī ō subdit Augꝰ Vnde mḡt licet nesciente dn̄ operatꝰ es dne
Simile erā de eod Augꝰ i eꝰ vita nārat⁹ quo ipo nō cognīte deo
tñ mīstrante ystra errore mamtheoz in mensa sedendo loq̄bā ibiq;
interfuit q̄dam mamthey q̄ p⁹ biduū venit ad ei flens et q̄sitꝰ se
fuisse mamthey q̄ūsq; audiuit eū loqui p⁹ i⁹ q̄liter pdicatio a spū
sc̄o inst⁹a et roborat⁹. Vlut at plen pdicātes potiꝰ q̄ro nigenio q̄
i diuia inspiratōe q̄sidui nr̄ vitate curat ꝓmulgare q̄ pauꝰ audito
ribꝰ placē volentes dulcia q̄dam ꝓponit itaq; no doceāt nō by do
cē teneant⁹ Et ubꝰ Osee. 4. dr̄. Et tua tu repulisti sacz repellā te ne
fungaris sacerdotio michi Illi em̄ sacz repellit q̄ vitē pdicāe negli
uit. Et ubꝰ ēgī. 21. moral sr mḡt Absq; ure fructꝰ esse gmedit
q̄ ipso no impendit Nos mḡt pastores officiū prombꝰ accipim̄ sed
etiā alimēta corpi debita sustipim̄ et q̄d subditoz ē no ipedim̄
Cont .i. Ezech. 3. Audies verbū ꝙcore meo et admoniab⁹ eis. Ecce
ēgī li. p⁹. Helia. 11. ꝓpositꝰ inquit sine culpa no ē q̄ vba vite sub
trahit ipse no audiens exsua culpa moriat⁹ Ille em̄ occidit qui ta
cendo morti q̄sentit Et tui i⁹ p⁹ si tacuerit tenus morti tot

h. 39 in 2994

virtus mouerit q̄ pmittit tacendo dñi ad morte Et io ibid Elia. 18.
pensem mgt rq dapnationis fit fine labore meritadem labor prpe
q. d. q videtes eos bonis etnue advt pdicatoz dnt insudare Nā de
trina a sacerdotibz expectat vt sonat prepta veteris legis vt mgt
simma Epla. 83. Et Apls ad titū. Optz mgt eos i doctria ee fide
lem vt potens sit hortari sana doctrina Ille enī potest ē q̄ no vnū
solum sed cīa bē vite bone exemplo pdicat qm pdcr dixit deus
Custuare tu eiaculas iusticias meas et assumis testamtū meū p̄ os tuū
Quia sic pdicantes simone efficacem nō hnt si oppbz verba gestant
Cstua gr. gg. i moral. 30. Tunc mgt ē simo vnus et efficax cū pdi
cator vita pura et sancta atq̄ p̄fita ē sic fuit Stephanus de quo
Actū. vi. dr q̄ nō poterat resistere spūi et sapie qui loqbat In sup
li. 10. Scolastica hystoria legit q̄ cū sancti preb olym venisset ad Con
silium Nicenū ibi phm disputando et dubia mouendo mtm q̄ in primo
fuit spectaculū maximum q̄ gregatio audiendi nō poterat desedere phm
i porticu ab aliquo excludi Vir i. sēd sancte licet simplicissimo sua
cet gratia phm arguere voluit sed assistentes gr. deuotioz nō permitte
bat Nichilo cū ad phm egressus accessit Cui vā dicens In nomie
mgt ihu xpi audi, sm deū vnū ē q̄ fecit omnia i verbo sto filio que
credimus horum sanctū mortuū et sepultū et Cruce verba tā
audissi tante fuerūt efficacie q̄ statim factus ē et credidit Itaq̄ epe
tu amictu excludi potuerat p̄ humanā speciē a simplicissimo viro re
clusum ē. Ex q̄ patet q̄ vite sanctitas et nō intellectus ingeniositas
verbum pdicantis efficax reddit. Ceterū eod li. c. 11. legit q̄ mulier
quedam captiua erat apud gentem yberorū q̄ in sua captiuitate
sanctissimā vitā ducebat Audit ei vt adolescens quādā egrotā
et aug me p̄ singulos domos ibat remediū petens Ad illam igr
captiuā cū venisset nūciatum est ei remediū p̄ filio suo fieret Cui
cū. q̄ ad remediū nesciebat nā q̄ cōps i quē credebat ipm sanare
potuerat Cui oranti de ig fusa in fantem sanū reddidit q̄ me miratis
p totā regiā p̄mulgauit Regina i. hoc audiens cū infirma eet
ad p̄dictū captiuā accessit et fusa orōe sanitatē accepit in nomie ihu
xpi Cui p̄ regina cōpm verū deū esse suo marito nūciauit
Cui rex querti differēt audit i venatōe vt i tenebris nūcij eēt
cōpm i. nūciauit dicēs O. cōpe si deus es me me libera et p̄tinus
lux claresente liberatq̄ querit ē Et eccl. i. edificari fecit ad con
stantinū vt sacerdotes mitteret supplicit q̄ et fecit Cumq̄ ei volup
na q̄dam etiā sua vtute eleuari nō p̄ posset p̄dicta captiua
orōe impetuit et eleuaret cūctis admirantibz. Et hoc i. christo.
Patet q̄ vite sanctitas plus facit adiūtoz quā scia ingeniositas
Vn Isai. 40. Cōp monte excelsū astende tu q̄ euāgelizas syon.

Ille enim sine montem ascendit q̄m sanctis opibꝫ vnit. Ille at ewñ
gelizat q̄ diuino verbum p̄dicat. Vñ Ezech. p°. Speculatorem
dedi te qui m̄ alto conspicis &c. De scolasticis ma"/ den"/

Licet enim omnia sint bona sit diuine m̄ vitati potissime
mitendꝰ ē. q̄ n̄. fallit. n̄. fallere pt legnm em̄ i Ben
ꝫb. qualiter abrahā ancillā domine subiecit. Sic omb
humane sic diuino statuimo dnt ancillari. Vñ Aug. li°. c°. de doc
trina xp̄iana sic inquit homo quidā cōtra sacra sc̄ptura di
dicēt si nociua ē? i damnat? si vtile ē i imued? Vñ Aug. epla. 3°
Ille inquit sic gparāde sūt diuina p̄cepta dn̄i m̄ q̄bꝫ oīb aīb.
Vbi em̄ physica q̄ causa oīm naturaꝝ ē deꝰ Vbi Ethica q̄ no
n̄ diligēdo deū. vita bona format? Vbi logica q̄ deꝰ lume est
ane. Vbi salꝰ rei pub. q̄ n̄ dns custodierit ciuitas frustra vigi
lat qui custodit ea. Idem ipa sacra sc̄ptura pub. 3°. m̄q̄t Au
dite q̄m de magnis loqr rebꝫ loquntur sum et apient? labia mea
et recte p̄dicet vir? meditabit? guttur. Hic em̄ dat intellectū puul
Vñ Sapie. 7°. Optaui et dat? ē m̄ spūs sapie. Vn hac
ar sapiā teste Hugone i Didascalicō pte. 3ª. In xpo migrēmo no
ē q̄fidend q̄ ponꝰ croc q̄ studio arsit? Vñ n̄. 11°. Abscondisti
hec a sapientibꝫ et prudentibꝫ et reuelasti ea puul. Vñ Cassian?
i collatoribꝫ p̄m. Capiēs inquit adnotinā sc̄pturaꝝ ē tingere
neq̄s dr̄ suos labores i q̄medatōbꝫ impendere si omēs industrii
mēt et in terꝝ cordis gra emendatos vitioꝝ detinere q̄bꝫ expulsis
sc̄pturaꝝ sēmēta q̄ templant? sic ab oculo p̄purato colores
q̄rimit?. Narat Cassiodor? li°. de institute sc̄pturaꝝ q̄ tñ ex
planatōe. Nam q̄dā mīstreret septe diebꝫ ac noctibꝫ i orone
p̄stitit q̄sq̄s deo reuelante q̄quit. Hugo? sapie studiū bonis
opibꝫ potissime exercet? Vñ Hugo vbi. h. Vñ m̄q̄t sc̄pturam
studet q̄ ea q̄ audit ope cōplet. Vñ li°. q̄ hystorie tripartite de
q̄dā abbate narat q̄ cū audisset ibi illud p̄dc̄e. Dixi custodiā vi
as meas vt nec lingua mea delinquat. Cū ampli? nolnit audire dicēs s̄ sufficit si quid
audierat posse adimplere. Vñ Anno vite sue. 80. interrogatꝰ
an p̄dictū ibi audiasset et cōpleuisset. Respōdit q̄ vix implere po
tuerat. Non in magnis difficultatibꝫ sed in bonis opibꝫ sac
sc̄pture versat? studiū. Vñ Eccl̄ī. p°. Ante q̄ pie agentibꝫ dedit deꝰ sapiaꝫ
Stultus enim tam stultꝰ vt cui dicat sapiēte eg vita mala est
dissoluta et enormis. Amicꝰ em̄ dissolutus ē p̄ sapiēte radix
manat. Ille i putandꝰ ē sapiens q̄ sua opa sapiēt? dirigens
ea facit q̄ sapiēte facē docent. Nam iste ē fructꝰ vere phe
tie bn̄ loqn̄tis sed non sine statu et q̄ter bn̄ vine vt d̄r Aqu

Hb 3915 n 3995

leig li° de deo ꝯ̄ Vñ aristippꝰ q̄dam phūd ciuīd tyrādno intro
gunti quid studiū phīe ꝓfiteret s' rñdt. Vt mḡt ei oīb? ḥoib
seuire et intrepide suam fabulari Vlam apli ꝓpm dei s' q̄uerit
q̄ vniq̄q; sḡm suū statū deuert mr dñi mr suis mr
pribꝫ mr filiꝫ mr uxoribꝫ vitāte suadentes. Vñ ad Eph 4°
Viri diligite uxores vras Et ad 6°. ffily Obedite pribꝫ suis obe
dite dñō. Et p̄. pet. 2°. Serui subditi estote. Et ad 3°. mulieres sb
dite sint viris suis Et bēt Joh. j°. 1oh. 2°. Scribo mḡt vob puer sci
bo vob adolescy. scribo mḡt infāy. Insup gentiles q̄sdam? ferūt
Vñ Pompeyꝰ li° 3°. et Polliceꝰ li° 1°. cal. ꝯ̄. pit nārat q̄lit? pic
tagoras audiēs vrbem Protomoꝫ esse dissolutā veit vt duct
Itaq; alio affatu viros aliosq; matrias hortabā? omniq; vitāte
pdīas Itaq; sḡm statuū vitāte leges et mores destruxit Turbē
i' poriori diuini verbi pdicator aio valido dt detegē ꝑ plrimi
i' suis abditi ꝓximis detrahūt quoꝫ prōz corrige vbi fas e neglī
git? ꝑ loquudt? vbi tacēdū Vñ ēm. 21. dr. Vbi nō e audītꝰ nō effu
das simonē Congruit i' loq̄di tempꝰ et locū explorare. Vñ Catha
linū legit Poētes grē orator i' iouio comite rogatꝰ fuit vt de fonte
sue doctrie aliq̄ ꝓponēt q̄ rēmit dicēs. Nichil mḡt tū gratiū phīe
sic loci et tpibꝫ aptare sinodꝰ Ēm. 11°. Prudencie statera ꝑderabit?
q̄ sīt loq̄di e uxota exigenda locoꝝ et ꝑsonaꝝ Vñ Valeig li° vj°. c. vl.
Narat de Zenocrate qui cū grat? elaqꝫ mores asserūt Vidit ꝑdā
supueniēte q̄ dam grādia ornat Et ro materiā in qua erat pēmisit
ut prīa illiꝰ detestari possīt Deo ēm. 31. dist. Cui vero religiosū tem
pa de sanctitate et ad iusto de iustitia. Vñ Sen. epla. 101. dr q̄ libi dt
ee plūd vt ad ipm veniēs sēp aliquid ferat et i' aliquo melioret?
Plorig i' i' libo pdicat? ꝓfectꝰ dt hrd. Ēm sic dr. Ad Cor. 5°. Gḷmo meꝫ
et pdicatio mea nō e in ꝑsuasibilibꝫ humāe sapie ꝑ suple i' diuinis elo

Incipit tractatus tertius libri tercij sophilogij quibꝫ. et
de principibus et primo de demonia principum Capitulū
primum. ār

Exemplo enim antiquoꝝ nārat Valeꝝ li° 8°. c. 4°.
De q̄dam qui ꝓpter homicidiū morti ꝺdēpnatꝰ
erat Et cū proīma mortis esset ait iudici Meam
mḡt nō refuso morte ꝑ meos defleo plurimos
quos t' regnedo assiq; i' obtinuit pietatꝰ ta
Itaq; inopinā vemā impetuit vbi pietas plurimꝫ indulgeri fecit
Narat eūd de q̄dam q̄ libidinis causa ꝺdēpnatꝰ erat ꝙ ꝙ sua
impericia sponte declarauit Vtd i' mīs seruꝝ deb qm miaq; ꝺsecūt?
ut. v. Narat eūd Aug. 8. de ci. dei. c. 10. de q̄dam cū nomine Areo

qui morti ꝺḋẽpnaty erat et homicꝺy reus habebat Iudicibꝫ ꝫ duo
decim ꝺyis absoluty ẽ a ſmā ſcō ꝺeoꝝ illoꝝ ꝺuoꝺecim q̄ veṅabant ap̄
Athemeſ quibꝫ lex erat q̄ ſi voces iudicū erāt equales tūc absoluco iu
ſticie ꝓponebat Ci i. gentiles nō ẽgꝝſſentes deū mdulgē ꝓſtuꝺuerꝫ
mto et porig ꝙm iudices hoc fuīe ꝺnt vt ſtz porig mdulgentia q̄ ri
gore exercerant Veruꝫ iudices ꝓbi plēb fauore vl ira ſeꝺucti mis
ſubditoꝝ nō diſcutiunt ſ ꝛd vigorē ſue temerit̄ ſubditos affligunt
vn Aug nārat. vi. ꝙeſſ mlo. ii. de alipio collega ſuo ꝙd ap̄ cartagine
fuit ꝺoplenſ ꝺe furtu litis ſui cauſa Audiit ꝫ diligēti diſcuſſione
facta ꝙ innocēs inuēty ẽ q̄ puero ꝙḋ reuelante ꝙ furtū ꝑmiſerat
reptꝫ ẽ Et ꝺeſudit Aug Non mireſt arbitror aliud ob cauſā ꝺeū hoc
ꝑmiſiſſe nē vt vir ille ſtz alipia qui cauty futuꝝ erat mittet di
ſtrictꝫ q̄ nō ꝺe facili iudicanꝺo ẽ homo Vnꝺe ipſe nārat ꝙ aſſiſtēꝺo
iudicio ꝓtulit ętate ꝓpē nutriꝺꝫ ꝛuꝫ ꝓceptu ꝺni Exoꝺ. xx.
Ner iudicio plimoꝝ arceſtet, ſic ait Auero ꝺeuteꝝ Et id nō ꝺeclinaꝺ
iudicio pauperis Vnꝺe Leuit. xo Non iniuſte iudicabis Et ſubꝺit Noli
facē iniquū aliq̄ꝺ in iudicio ſ omnia i regula ponꝺere et menſura
Deo ſuaſit Vnꝺe Ambſius Theoꝺoſio impatoꝝ cū trāſiuꝺ ꝺiem
nullū ꝺḋẽpnaret morti q̄ nō ex libito ſeu aꝺ libitū ꝓꝺendi ſe.
Vnꝺe et ꝺe ꝺno Ezech. c. 18. ꝺictū ẽ q̄liter clamor ſoꝺomoꝝ ꝑueꝛt ꝙa
eo nō in ſtatū ḋḋẽpnauit ſ ait ꝺeſcendam et videbo ꝛc Et ꝙa ſtz
cū magna ꝺeliberatōe iudicanꝺꝫ ẽ et nō cū fauore vl cū ira Cap.
xx. Et tu cū tranq̄llitate iudica ira ꝑꝺ ꝺei iuſticiā nō opat. Jacob. i.
Dē ira nārat ꝺe quoꝺā iudice tyꝛanno Reg. li. ꝑo. q̄liter treꝺ mi
lites ſnōrates ꝓpter ira ſuā ḋḋẽpnauit q̄ redierat ſnꝺ ꝙmilitone
ſeu ſuo ſocio ꝓponēs ei q̄ illū miſerat ꝓcepit i. cuꝺā militi vt
eū ꝺucēt ad locū ſupplicij Cuꝺꝫ eū ꝺucēt venit ꝙmiluto ſeu ſocio
illiꝰ q̄ aꝺ ſupplicium ꝺuceba. et tūc aꝺ iudicē reꝺyit ut ille eꝑuſare
Ira videns iudex nata ẽ ḋmo q̄ militi ꝺixit te iubeo mitꝫti
q̄ ſemel ḋḋẽpnata es Ille ſicē ꝺixit q̄ cauſa ḋḋẽpnationis tui ꝙ
militonis fuiſti Tercio ꝺixit et te iubeo occiꝺi q̄ iuſſꝫ occiꝺē ꝑ
ꝓcepto parꝛuiſti Ideo Ysiꝺoꝝ li. z. ꝺe ſiꝺmo bono. c. 44. Iudex
mḋt iracuꝺꝫ exāmen iuꝺicij mittere nō ꝺebet q̄ caligine furoꝝ
irati nō videt. Vnꝺe Aug. epla. 34. ante ſmem ꝙḋ ꝺicebꝫ Nō
ꝺt mḋt iudex vendē uſum iudicii a teſtis vel teſtiū licet ven
ꝺat aduocatꝰ uſꝫꝙ patrimū et urisperitꝰ verū ꝙ ſibi ſibi
enim inter vtrāmꝙ ꝓtem ꝙcunꝙ adhibent. Iſti vero eq̄na
ꝓte aſſiſtut Nichil i. ſpꝫ mihil ſoꝛꝺiꝺi ꝙ iudicium vendere
vt ponit Aug. A. confeſſ. Aꝺ iudicū ſi fiat aꝺ ꝓmū i ſoꝛꝺiꝺꝫ
ꝙputa. vt ait li. v. c. z. Cſtruia cū iudex ſit famulꝰ iuſtitie ſi
igit. uſticiā vendit ſuā ꝺnam ꝓꝺo exꝓbꝛat Vnꝺe Iosue. z.

vēdiſſet puellam mgr̄ vendidit vt biberet ſtr̄ uſticā ꝑ qui emit
no leuē vt dr̄ Exech. pō. qr̄ venditor et emptor ꝓfanat. Thes enim
figurat. Nūi. xx. in Balaat qui cōrupit Balaam munerib⁹. et
execrauit. Vñ ꝓmō ſic ait. Quid fecit leges vbi ſbla pecunia reḡ
nat aut vbi pauptas vmtē nulla ꝓt ſam nec iudicū michil ē
ñ pub⁹ mercēs. Quia ꝑter Tullig li°. 3. c. 11. dicit. q amaioribꝰ hō
acceptmg vt extra uſticā michil agerem⁹ quos end ꝑdecessores
vocauit. Vñ Agellio li°. v°. de magne uſtitie wltuq; ſeuere deprehendit
vbaq; veneranda toleraut. Et ſā forma virginali aſſūpſit vehemēti
ſine formidine eam intrinzauit. Quia ſtr̄ iudices formidare nō de
bent q̄n iuſticā agat. Vñ valerig li°. 6°. c. 3. de cauſa vſe nārat
q̄liter fuit decertatū eo q̄ ꝑtr̄ nulla uſticā fecerat et ſup eū pal
lor filiū eig tamq̄ iudicem ſedere aſſiſtentes cogerent. Exacreda ē
i uſticia admixta Dezoth decente pietati ſic Joſephi fecīſſe legim⁹.

Principes ſunt de bonis ꝓncipum capl̄m ſcdm
Conſtituti ut ꝑplm foueat et ꝓtegat. Vñ Moyſes orabat
ut deus ꝓuideret hoiez ſup multitudinē ꝑpl̄ q̄ poſſ
exire et intrare eos ante vt. Nūi. 27. Olim enim non
genealogia ſi merita eos ſublimabat q̄a bonis et nō generoſis ꝓncipatū
debet. Nam Cretenſiū ꝓuincia mamba toleret trad fuit q̄ ſtul ſta
q̄ ab arat. vōtū ē in dnm et ad cōſilio victoria adepta fuiſſ ad ꝑſtima
paupte reuſa ē vt nārat Aug⁹. li°. de ci. dei. c. 3. Non ꝓ dnandi
ambitio ſi ſuccrendi atq; regendi ē auiditas ꝓncipibꝰ adhēre dt
Vñ valerig li°. 5°. c. 3°. De attilio nārat q̄liꝫ ab aratro vōtū ē ad im
perū romāi ꝑpl̄ ſuſtipiedū. Et io de tpe illo dicit q̄ prie rem⁹ vnq
q̄ſq; no ſuā augere ꝑperabat pauptq; mādata diuite impio ducū
i pauperi adūſari malebat. Vñ Colmig. li°. 11°. c. 9. loq̄do de ꝑplo rōd
muſule ꝑplō mgr̄ elegit ſpūalib⁹ moribꝰ et inueteratū clem⁹. Ita de
regibꝰ iſrl dicit ē. Reges iſrl clemētes fuit. Quā d yoſeph clemēs
extitit. Fuit tñ q̄ dnant⁹ tyrānī fuit et ſue fortitudīs dnā q̄ obti
net et nō deo aſcribut. Mirabiliꝰ omiō ꝓtās a dno deo ē. Vt dr̄
Dā. 2°. li°. et Joh. 14. dr̄. Nō timed ime ꝓtāte ñ t⁹ datū ē et deſup
Quē ār verificāt i°. Oſee. 8°. Ipi regnauer⁹ nō ego me ꝓncipes extitere
ſtr̄ mali q̄ſunda dna diuine ordmatōi no ſut imputanda. ꝑ ſubditoꝝ
prauitatē. Iuxō i°. Job. 34°. Hypocrita q̄d facit regnare hoiez ꝓpter ſtra
ꝓcta ꝑpli. Et Oſee. 13°. Dabo t⁹ reges in furore meo. Ecce igit⁹ nūc ꝑplō
nūc ꝓſit nō mirū ſi ꝑnceps impiꝰ regnat nā ꝓncipes impij ſut
q̄ tū furore q̄d ſpnt tyrānō rapiut munerib⁹ ꝑ uſticā pūtur et
q̄ positi ſut in defensam ꝑpli ipd offensā augent. Cū oppoſitū rōnoꝰ
nobiles fuiſſe legim⁹. Vt nārat pompeyꝰ. li°. 18°. Cū tū tineaū
roma fuiſſet miſſꝰ a ꝓtre ut pace aſſeret gētia multa ſtrā detulit

Suscipe aut volente neminem Vñ romani iudices hostia laudebat
ne ti muneribꝫ mitare possent Similia eiꝰ narat Valeriꝰ li. ꝯ.
et. ti. ꝯ. de pyratico milleno qlit ptem agri de gsensu oim s' oblatu
refutauit dicẽs /vtutꝫ glam magnitiñe nimiꝰ Et quid dicemꝰ n̄ d
Venere epla 18. dicẽtꝫ et narantꝫ qꝫ phãros ꝯ reges no potuat
qꝫ salutare sñ mucre. Et ti Emi. 20. dr qm eucema et dona qte
tant oculos iudicũ ꝙdeo ꝓpha munera mgt sup mortale no atrepit
Vñ ggy agorat. q. Tres sunt miquit accipiendi muer ad que ex
fraude festimat Nam accipi solet a corde gra ab ore glia a manu
penuia a qbꝫ iusto dr exercite manꝰ Et id ggy i regiſtro li. v. En
tenia mgt vre sanctitatꝫ atꝗe volui qꝫ iggrud e a pauperibꝫ qd
Et suscipe Vñ Calustiꝰ narat qlit roma i cupiditate versa est
et io ipm rito pcitura mdicauit De qua iuuenal Omia iquit
rome ti pcio fiut Attendꝫ i pncipes ut no ꝓpa qmoditate ꝑ rei
pubce vtilitate intendat Cluia teste Augy. sup ch. 10. Gentiles
olim ob amore rei pubce filios ꝓpios no pepercrut re De mia

Vm pncipibꝫ sit et pietate pncipum ra"") z"")
qmissid vmius regime expedit vt membroꝝ defectibꝫ q
pati distant Alio em res pubca diutina fore no possit
Vñ Ouidiꝰ li. de tristibꝫ si Cluens pcant homes sua fulmina
mittat Iupiteꝰ ex alto rito metuis eit Cluc vba sonat pncipem
debere misereri Vñ et vetes clemetes cotitere. Vñ narat Valeriꝰ
li. vi. a Marcy marcellinꝰ hostes suos syracusanos cepto mo qs fiat
vng q erat ditissimꝰ que intues marcy. et gsiderabꝫ suu infortunium
a lacrimis abstinere no potuit. Narat insup qlit cesar aspiciens cap
pompeÿ inimici sui lacrimas dedit Vñ Ben Magnaꝝ viriu e offensa
negligẽ Et hoc ꝙ aperimur geng vindicte e posse vlisci ꝓa sufficit
posse Itẽ Valeriꝰ v. ō. narat qlit cesar audita morte kathonis.
emuli sui doluit et primomid suis liberis mcolume ꝛsuauit posse
fouit et ꝓtexit. Hec ea solet recitare Augy de ci. d. c. q. Vñ Virgiliꝰ
Tu regere imperio ꝓpli rōmd memento. ꝓparce subiectꝭ et debellare
superbos. Et Alibi Cis piger ad penas pcepta ad pmia veloꝝ Vnde
Colinꝰ de cesare dr ꝙ Clemencia potiꝰ qꝫ armis vincit Itẽ Valeriꝰ li. v.
i suo exercitu militꝫ antiquid frigore tempestate afflictu s' ꝓpassu
ꝓpꝛs manibꝫ ipm accepit de sua sede sublimi descendeꝫ et i sua se
de ed posuit Et io Iacobꝰ i tamonita sua ait Iudicium fiet sup mia
vris q̄ no fecerit mias Vñ vetes clemetes cotitere Cruia sic narat
Valeriꝰ li. v. c. ꝑo. Marcy marcello clemetissimꝰ fuit Nã cu multos
syracusanos captiuos videt flere cepit pmima
cordis tristicia qua habebat de infortunio eoꝝ Vnde Virgilius

Ld 39 fr 39 97

nsup virgilij. 6°. Encydoz narrat q eneas pissimꝰ fuit sic dicꝰ
Tu regere imperio ꝑplos ratione memento
Hec t̄ artes etut̄ parcere subiectis et debellare superbos ¶ Ite m hystoria tyta
noz legit q tyto tante clemēcie erat q cibꝰ ꝑdesse rupiebat nllicꝫ
studebat nocere ¶ Ite valerij li°. qnto. c°. p°. recitat q pompeyꝰ r̄ ege
armenie cū cepisset qui cū gtra romanos multa mala gesserat ac etiā
Mutridatē romanis infestissimꝰ suis viribꝰ ꝓtexerat Nichilomꝰ
cū ipe pompeiꝰ regem armenie ꝑdictū benigne susteptt et dya
dema q̄ de capite suo abiecerat r̄posuit atq; in pristinā fortunaꝫ
ꝑpm restituit indignabq; esse facte reges sicut vnte
Cstua ꝑp. Cēn. li°. p°. de clemencia. c°. v°. sic dicebat Nulla mḡt rē magis
q̄ clemencia p̄ncipes hre debet. Vn ipe Cēn. li°. eod. c°. v°. narrat de
q̄dam qui diebꝰ cuncte vite sue semp studuerat q̄cūq; de hostibꝰ vin
dictā hre posset. Cumq; cū semel gtigisset q hostē cōmūne no po
terat a sua vxore g̃siliū petijt quid faceꝝ eet. Ipa at rndit q
more medicoꝝ s̄c facē debebat Nā medici exopti dū vident q vna me
dela no ꝑdest alia ḡria tentant. Cs̄ pacit ipa dicebat viro suo q dete
bat vt temptarꝫ si clencia s̄ exq̄ condicta exercē no posset michi iḡt
cū crudelitē hmoi vsā fecisti Aliud g̃ tepta quo cedat r̄ clencia. Hyb
igit̄ dictis cor ille grauiss fuit et leto aō inimico suo peperit quem
exinde armis fidelissimꝰ mouit. Patet i q vtilior ē clencia fidelitē
Nā inimicū si vincē laudē ē laudabiliꝰ cū ē sūm inimicū viuē ulsq;
meq; laudē ē inimico indulgē Jam g̃clud ipe Cēn. li°. allegato
cā°. so. q hi apes Paulew hī rex tū apud andeca caret Clencia igit
vtꝫ ē q̄ p̄ncipi debet Deo vpe Luc. 6°. dicebat Estote misericordes
et Tradit eid pollitꝰ li°. 4°. r̄. 6°. q plato suis discꝰ sepiꝰ dicebat
Cum mḡt ꝑsus sicut ni subiectos Idem ē ac si pupillū tutor p
cēt. si igit tutor erga pupillū dt ee clemes sic viri cūctis ꝑsit
et p̄mior fructuose iuri Naturale ē eid vt aial q̄ potaciꝰ ē sit
etiam clemēs Ad rattulꝰ ab humili mꝰ patit. ab hymnilo leo
ni homiē ꝓstrato indulget Vn Vegetiꝰ li°. x°. c°. x°. narrat q phy
lippꝰ muliercule cuidam in tantū misertꝰ fuit q licꝫ ebrio npā ipm
exasperauit Nichilomꝰ tū de facultatibꝰ suis sectissimā eam r̄tenuit
Cimbrum multū ratiabilit. Cēn. li°. 1°. de clem. c°. x°. adclemtiā
hortā dicēs. Libet mḡt vt clemes sit q volt deos s̄ee clemetes
vt illis sit vnūsquisq; q̄les s̄ vult esse deos. ¶ Cuo p̄ncipes de
Struē narrat bent colere deū et ecclias Ca°. 4°.
in hystoria tripita li°. de clem. p°. etz Constantinꝰ
fidē xpianā cultū diuinū in tota dilexit q tabe

natalu ad mstar ecclie fact sedi deferi iubebat cui sacdotes et mmi
stri ecclie assistebat Romanoz qz diuisi rohortes qz eo similr secuit
Natiui tj die stoz diuisas opioes elegant. Vn sacdotes et dnicani die
dnico voluer. Aly vero feriaz seruta ptulert qz dns i ea passus e. Vn ap.
roanos sua seruta pus celebrat nr recdabili causa hoc cauit: qz sic natus
vbi supr. Constantinus i vtute crucis victorias plimas obtinuit: na cum
pliaturus esset qz i sopno instituit vidit signu crucis i celo angelosq di
cetes. O. Constantine i hoc vince. et eqtur signu crucis fert pfecti an
te tamq vexillu victoriale. hoc eda habet li. q. ecclie hystorie. c. 19.
Vbi dr qp indevotera sua gebat signu crucis eo auro factu Mo mtu
i si romani feria septa anq diem dnicu diu voluerut ecclia tj ny
refurrectoe offrcio facta fuit mre redeptoz Ideo eda die dnica ce
lebrad ordinauit nr tj illi volut q locis insistit seu qui otio torpet
z illi tm q bois opibz oroibzq insistit ¶ Postoq i attendag qto
studio pdecessores dies celebres coluerut ¶ Narrat eni in hystoria
triptita li. x. qp Theodosius ap thosalonicen ciuitate fere septe mi
lia hoim iussit occidi eo qp indignu erat qp suos qsdam iudices lapi
dauerat. hoc tj pacto mediolanu regredies ecclias ingredi volut
cui ostium de foris bte Ambsius sic eu alloqba. O Impator attende
qz dns vnus e rex oim et creator. Cuius i oculi aspicies dm te
plu aq qbz pedibz calcab sibi illius pauimentu qliter manu cruo
des de quibz sanguis iusti adhuc stillat quo hoc manibz sibi
dm corpa sustinies. Iforte eni cognitoz pti phibet potas imperi
dnat tj vt vacio vindicat ptatem Recede i tuaq no qeas agere i
iqtate. Hoc at simonibz obediens flendo ad regalia remeauit tu
tj octo mesibz eius ingressu priuatu fuisse dicesq natum salua
toris ppinq esse. Tunc theodosius lacrimis et gemitibz feruentissie
lugebat dolens qp tante diei cultui assistere no valebat Cui ta
tas lacrimas vidisse Rufinus. sue milicie pfectus causa tanti qe
rimti iquisiuit. Cui Theodosius. Tu miq Rufine lugeas et ego la
metor. Nam meis seruis templa apta sunt me at exoradu
ingredi phibet? Rufinus at ap Ambsium se exhibuit interuentore
q mis obtinuit. Theodosius at lacrimis et precibz s' venia dari me
ruit et i tuctu tuaq filiis eius sponte obediuit. ¶ Exhac hystoria
igit distat fidelis qstus fuit i theodosio cultu diuini desiderium
qtud die celebrem vrbi petuit qsire obedientie exhibuit et io sibi do
mino bndixit et i dei vtute inimicos suos superauit vt narrat
v. ē. c. 26. Patet i pceptis deu et ecclias tolere Ad vetes te
omu gnes musitoz deos suos colebat qui tj dy inualidi nullq

Lb 39 m 39

ptatē erat ponq; i; deū xerēd tenem; veniari Narat em̄ Valeriq
li. 3°. q; alexandro sacrificate astabat ei vnq; thuribulariq; in q; bratheq
to turbo ardens elapsq; ē mitrā q; raro eiq; burabat; atq; end stat̄o
q; adorabat. Nutriloiq; tm̄ dolore silētio rōpuit et bratheū imo
bile tenuit ne forsan Alexander sacrificiū dimittēt Ecce q̄to zelq
ad deoz cultu. Attendamq; q̄liter dauid licet occuparet; duodeqq;
ēgnis mithiloiq; tm̄ septies i die reflundebat deo. Vñ i ps̄ dr Sep
tiēs in die laudem dixi t. s. iu. ustⁱ t. Ad hēc effert Cassiang de bto
Anthonio q̄d tota nocte orabat et cū sol oriret; mane dicebat. O.
miḡt sol Cur me impedis ab huiq; veri luis claritē Nā tota nocte i
q̄templatōe stetarat Ad hec de bto arsenio legit; q̄liter a vesp̄is sabbti usq;
ad solis ortū diei dulcē inobilit̄ manibq; extasi p̄macebat Ex
q̄bq; omnib; q; ludit; q; diuino cultui nr̄i sist̄ē et nr̄o cū bn̄ficia
sustepnq; debem; Vñ Ege. i. olia Cum miḡt auget; dona roēb
etiā trastuit donoz Tanto i; huilior et ad fruēd deo p̄mcior q̄sq;
sit ēē ēmunere q̄to obligatōie se q̄spiciat i; rēdenda ratōe ꝛc

De moribus p̄ncipum Ca. xxv

Nobiles sit occupari no meretⁿ in bois et honestis moribq; floreat
q; teste Cassiodoro epla. q. decet quēq; hōrē que ḡrit
noie moribq; exhibere Vñ Tullq; philippica p. Nos
nobiles q̄dā spectāe dign̄ no pecuniaq; q̄ē nō opes violentas sed
cūtate ciuiū et q̄lē sustepisse q̄pisti Cluia teste Cassiodoro.
epla. 3. Cometq; sapiēd dignitas ē impanciū Erubescāt i; ideo
tpis huiq; nobiles q̄bq; mos ē ex sua nobilit̄ p̄tendi sustipe audā
tiam vanāq; iactādia ex suis p̄ntibq; p̄mlegat eo tm̄ pacto quo
pentes ex sua vtute nobilit̄ intereruit eod; pacto isti sua volup
ma et vicositate nobilit̄ tm̄auert. Expedit em̄ testa Ydomo
i suo epłaq; li. 4°. Expedit nobilē ēē sn̄ superbia sn̄ inuidia po
tēte sn̄ superstitōe religiosū sn̄ iactātia lrātū Nur at filiⁿ se nobi
les putāt qui fastu suis incessibq; mostrat hnt em̄ calceos amictus ut
in gressibq; ambire distinē. Ferut em̄ dextrotheria armillas et ornamēta
et vestiū varietē aut disparitē excogitat. nō sut tm̄ arguēdi exhoestate
sz ex pomposa vanitate Cur enim dominia optinēt nī ut regnāt sz regē
quo poterūt si se nr̄os regē nesciāt Dicāt em̄ Cōites q; qui mlto
rem ptātē hīt p̄mū pgere q̄siaz dē Stultū ē em̄ vt q̄s imperare velt
ei ipē sibi imperare nō possit Et subd. Age sic aliem ut tuū nō obli
uiscat negociū Nulliq; imponas q̄d ipē pati nō possīt. Ho exhibe q̄d
t optaueris exhiberi si bn̄ egeris ipē t ipse autem dabis Aliud ign̄
dicturi sut p̄ncipes q̄to prius superbia q̄z sapiā regnat obscurare q̄ous
alios aspīgut Impune em̄ nemit stupraut. rapiūt. et adulterantur.

et ſimlia fabricet̃ mathematizant. Verũ tñ ſatho aut plat̃ legem qua
ipe tulerit. Ci enim attendat pncipũ qual eius voluntas fuerit pene
verebit̃ ne ſit data ypocrite nõ tm i dnm ſ. etiã i exẽplũ. Na taſte Cen. i troade
pncipe ptare nõ deret ne poſſit pcorpi nõ ſolid mang et ligwa ſ. etc
odor qtmẽ dr. Vñ Galterus i alexadreidos li. vj. Majeſtas regia magni
ponderi eſſe ſolet. Et Ouidius ex triſtiũ. Qui noibus ſuis flores ex
ipis noſtre nobilitatis gemis. Animadvertat ipe et nobilitatẽ ſcelerat̃ mores
vt etiã poris vtutibus q̃ pompis intendat. na ſuperbia reges primos ſe-
duxit et forſan adhuc raptuat plebes nãq; ſuit q̃ tanto tumore ſuperbiit
ex ſuis ſubditis ſuperbire loqui dedignat̃ tpoq; putat̃ placuisse exhibẽ
colloquiũ Narat tm Valerius li. vij. ex publio Valerio conſule romanis adeo
plebem ſemp dilexit. vt mito publicola q̃ gemmatus ſit. Et Eutropius
refert ex eo vlpianus ab amicis redarguẽt eo ex quo ſibi q̃ esſet. Vndi
eligere dicat tlem imperatorẽ debere eſſe alio priuatu cet. Cuius i quibus
optat ſ. ppriũ imperatorẽ dr. io ipe ſubditis ppriis et qb esſe
Vincit̃ e oculis.

De vitijs phaetõtis Capitulum ſextum

Plebis. qui ostentoſus ſi fuit nouo inſtat. Vñ Ouidius i the
baydos. Regna pono tibi ſtolere tibi exhibis ſuit ẽuiora.
Vñ Antilianus tra. z. Hec e magis ſuperioz ordo. vt ch̃s fi
tuit pncipe videat̃. Et Boecius. z. de conſo. Imperante nequitia vitia nõ ſolũ
pmio rapi vero etiã ſtelatoz pedibus ſubiecta ſalcat̃. Et Ouidius
ſto. de faſtis. Sic agit̃ tensura. et ſic exemplis parat̃ Cui iudex a
liis qd̃ monet ipe fiat. Et z. li. ſno titulo. Quid decuit reges aut
ñ turpe putem. Et Iuuenalis li. z. Omne enim vicium tanto ſpectabi
lius in ſe tñe hꝫ qnto maior q̃ poterat habere. Vñ i pñs ſapiẽtia dicit̃
etiã inferior horreſcit ch̃s pater ſuperior. Et Claudianus i maio Corpo
rib̃ orbium regit ad exẽplũ. Nec ſic inflectẽt ſensus humanos edicta valet
q̃ vita regentis nobile mut̃ ſemp. Cui pncipe vulgus hys i teſtibus
clare appet. pulcherrima i pncipibus ſtella fore. Ecce enim ex̃plo
deluſit. Vñ. Taſſiodorus epla. z. dr. Sub iudice bono plm corrigit̃ pro
mptius facilius recti pſuaſor e. mores Iudeo ſub ex pdicta. quis ad
pudet mores pbabiles nõ hre. Ex pcedolor planetaꝝ ſol eclip
ſat̃ qz i pncipibus lume horeſcit rarissime gratulat̃. Vñ Cen. i aga
mnone. Nõ nitrat regnũ ſeu reg̃ lume a fides ſi pio vnitur. Et
Ouidius li. z. ſno ty. Curia pauperibus clauſa e. dat census honores.
Inde grauis iudex inde ſeuerus eques. Et de faſtis. o. Regna re
ſtola e. Et id Ouidius i epla impar ſeu pplis timide nõ impar
ire poſſidet et virtus regna miora ſuis. Et ſuis vis imitat̃ regna
deluſit fore ſubiecta et q̃q̃ i pncipe ome ſit vicium ſine Cuedo
tm i alijs noxiora ſue Cenia tullio. z. li. de offic. teſte ſallustio
nigt vicium e deterius auaritia pſertim i pncipibus et re pub. gubna. by

43 F 39 99

Herere enim assui rem publicā nō solū turpe ſ̄ eāq̄ stelenutū et ne
pharū ē Turſ̄ i pncipe auditas festinataq̄ preceps noz. Vñ sueto
nius li⁹ 2⁹ de duodecim cesaribus Augustū redarguit eo q̄ nīl melꝰ festinā
arbitratꝰ. Vñ Salustius i gurgitino Ai cupiditas ḡe nobilitī malū est
Cetez turpis amor pncipi imꝰ ogit. Vñ Fulgentius li⁹ mitolo⁹ 2⁹ Venus
mīst ombus libidinē amor turpis sit mīq̄ tñ detior ifi i horato Ia
iupiter in cygnū quū se lodoi ḡubuit q̄ pepit ouū vnde tres nati sut
ſ̄ Castor pollux et helena Hoc end Iouis pncipes italligut⁹ et ledi
a ledendo dē iuriaq̄ designat. Omīs i pncipatu libidine maclat⁹ Vñ
fuit poete i hꝰ rei testiꝰ tygnū plenū ee quitys ipaq̄ tlamata aues
tacet. Helena erā distordie semaz fuit et castor malū exēmū mutuū
Pollux vero a plando dict⁹ Istaq̄ omīs mali libido ostasio ē. Eurisus
pncipi sume impatia noz Vñ Stacius i thebaidos li⁹ pmo Getules auo
subyt fragor inuidia. Atq̄ pene odīt metu ſ̄ nec ob hoc vicys hys p
libatꝰ pncipes ut ḡiter stelerāt⁹. Ita auaricia libidine impatia mole
stant⁹. Vñ Petꝰ venal ppls venal curia pmuit iamq̄ maiestas au
ro corupta iacebit. Vñ ait hꝰ gradit vicia nīstramq̄ timēdꝰ ē end ne
puoz societas ad pnitatē eos mitiet. Aluꝰ end satellites ptibꝰq̄ pled
pncipes sectat⁹ vt placēdo dicant⁹. Qn hꝰ ait placē studet q̄ ēmina
suadent. Hic ḡuntur aialibꝰ ḡrentibꝰq̄ nō hoiez ſ̄ pdam Iuꝰ 2⁹ de
nece li⁹ de remedys q̄al mulsce secut⁹ caduceus lupi. frumēta formice.
Ista turba pād sequt⁹ nō hoiez Nempe familiares regū ipos sepe eū
timt iuꝰ 1⁹ boecy. 2⁹ de ofo. regū familiares regū stāte sapius
pstamus Et Iuuo i sm̄s amicꝰ mīst diuitū palee sut ꝛc

Vanto qs̄ i gradu de pacientia et demencia pncipū Ca⁷
e sublimior tanto admisericordiā et clemēcia exīstē debz
pncior Vñ Clem. li⁹ pmo de clemcia ad Neronē Mullum
mīst exēmbꝰ magē ſ̄ clem⁹ ēge et pncipē deꝰ apes. n.
aculeū hnt ſ̄ reꝰ apū aculeo tarz salui regē clem⁹ i apto mo stb
vñ e inexpugnāle mmimetū amor ciuiū Ciuiū mīst plthzium e
ſ̄ vuie tucē optatibꝰ pacē. Vetubia erāt pndi fuit ipa clem⁹ nō
mmq̄ pncipi turpia sut multa supplicia ſ̄ medico multa vlnā re
missiq̄ in pcto melig pare⁹ Iratā em̄ q̄uauv ē et facilig ducat⁹
ti artat⁹ q Attedat i pncipē vt clemēs suis ciuibꝰ s⁹. nō ēcuset
miserī ipe q̄ vemā indigē pt Ita testa Tulio li⁹ pō de offic. Nichil
ē lauda⁹ michilq̄ digmꝰ placibi⁹ et clem⁹ q̄ tñ itu pbanda ē ut
adhibeat⁹ ti pubē seua veri sñ qua ciuitas adminstrāi nō pt. et idē
Tulig i philippica 2⁹ psidiū mīst tuē et beniuolēcia ciuiū optz se
septū nō armis Distat i regibꝰ et pncipibꝰ miserī et mitu
die veneno nō itumescat Ipi nepa mestos dnt q̄solā pcliū
i⁹ si eoz reactidia a⁹ꝰq̄ puocet Vlā si turbatoꝝ ocasiōz hyant

posto ut differat Iuo ꝛ. Galtheri in alexandreydos li° ꝑmo Vndicta
fuisse dom ꝓtinseat in Ne memisse velis odi pa vba Vla teste Ouidio
2° Tristiu. Cerno gs maior tpe plam ire. Et fatles mota mens gmosa
rapit. Ita ebilitas signa e sepe musti et de diffinli rte iudicat spe ꝛ
mente ira possidet Vn Tullij li° ꝑ° de offic Nuquid mgt qui ratus
ad puiendu accedt mediocritate illo tenebit q e int minim et parum.
Deo dem i crude cstue mgt pla poss ples paret ferab. Et li° ꝑmo
de clem Rex lesa am i ptate heat longeq sit exorabilior i suis iu
ris q i alienis. Vla quadmodu magni no e q de alieo libalis e. ꝯ ille
qui qd alti donat sibi detrahit ita clemetie eiu no fit alieu dolor tolle
raria ꝯ ꝑpoz stimlos patia magnigq ad e iuriias i sudma potetia pti
nt ꝯ glosig e pncipe inpune leso. Vn Galtherq i alexadreidos.
li° ꝑ° Instabile e regnu qd nisi clemtia firmat Audiuit ille dm et pn
cipes homes spob esse nr pncipatu naz ꝑpad abstulit q e miseri et fri
volo indulge. Vn Terentius i adelphis vt hō es ita mores gerat Vla
teste Claudiano i maiori q unde sola des equat clemtia nob pax manda
dotat pagitq tiq̃lla ptas cstis violenta negit. Et sbdit sluiq libtas
gratior optat q sub regte pio Vn quinto tursig li° 6°. Regi duriq
clem no e i ꝑpetuo mo q qua fuit ꝯ ingeniosite metuiq validite isi
mat. Hu i testiois clare deduxit clemtia pncipi imo agere cstue
lis sit q nr iustitie deroget nr fauore gigna. ꝯ clemtie superbia dett
q quozda pncipid corda st detinet vt miseri et sidenꝫ exhibe nolit
q offensi mox nitezime oms cupiut sibi siles i na homes et proi
mos stutib forsan eis celebriores Huic ae superbie atq ipietatis
nutrio e ambitio qua multi sibi q debita usurpare ꝓsupserit eodiq
patto quo superbia eos intrizaut impie pri regnae fas. Verum pn
cipatu no it ambitose optimei a superbis possideri. Vn Galtherq in
alexandreidos li° 8. Turig e no astendere q ꝑ° assessid regni. Vetes
eni sapietes pncipatu trusit poriq ambiert Vn refert Odne
li° 3° de bnficiis q ci Antogon hostem sui pris supuisse nichilog
plus belli ad prem tristul. Et subd. Ho e regnu nolle regnae od
posse Vn Valeri li° 5°. refert Dubiu officiu gsolatu recusasse milti
thi deprab. Et li° 6°. refert de manlio gsilez hystoria q gsulatum
recusando. mores mgt vros fare no potero. nr vos impiu meu ꝓ
peti potestis. Ilo sic thi libs tpibq pncipatu homes recusat ꝯ aui
dissime trut eiq̃ ostatioe superbiut et superbe regnat atq sn cle
mecia pncipantur etc. De ludis pncipum Ca'm 8'm

Principes subditoz sint exemplar Si igr ludoz vana
tibi mtedat. si ludoz ceptoz enormitates admuere
studeat spue poro familiared atq subditi gsilibq or
nupatoribq facilis ocupabunt. Et si putabe viue sine

qui ea fauent q̄ suos ꝺnos fact̄ videre ꝯtigit. Ex em tauillos ꝯ aleam
ludos ita mag̃firauit p̄ncipes et om̃ mg̃sulti h̄o fecerunt n̄ tm re
pbandi ē. si quis honesto solatio spm suū recreat. Qz ꝓbatissima
illoz ē vita qbꝫ mos ē totū vite sue tēp̄ ludis et stultiloq̄s
exhibere. Hinc nocturnas vigilias amat et ludoz vanitati fere
vsq; ad vesperam intollerabile intendit et tū die luce stete sūpt heart
vt pplm regat. et foueat ipi in sopno tur sut dediti et tadem
exuite dissoluūt in maleficijs corpis et aīe ḡuissie deridit. Cum
sp hinc tū referenꝫ suppsuit nō de militū exercitio qđ audit n̄ pnoz
illustrīs acta gmorat. ꝙ p̄. ff. fortissimo ꝯceptissimoq; desideio
tauillor aleaq; fortunijs se ommittit. qđ occasio ne pinuia ob
seruandes et forsan blasphemias depm̄ inducit tristant. Itaq;
mens q̄ exterioribꝫ exercicijs recreari h̄t ludis tubꝫ ꝯceptissimis
inquietat. Ideo Cen. ꝯ pubis diuebat Aleator ipto i arte doctior
tanto ē negor. Vñ factū q̄ Demistocles dicebat detere migrare
ludis vacare ff a qbꝫcuiq; lenitatibꝫ dnt am̄ arcere ne res pu
blica illude videat. aī ne relicta ḡuitate pire possit. Vñ Gen.
epla. 40. Quid in ista lusoria oppm̄ no ē ioradi ludi. Quicquid
refert Aug. li. 2. de ci. da. 16. quo tuda romāo i sopno dictum
fuit ut ludi phiberet. Et i sūma de tubꝫ li. 2o. dr. q̄ ludentes
aleas uel tauillos pcant no solū ludentes ff etiā ꝯmittentes
Cruia i sunt desideria lucrandi voluntas spoliadi. Ibi medania
piuuia et hm̄oi. q̄m alea medanoz et piuuioz mater ē ut dr
pollicit li. 2o. Vñ thillon. legim̄ q̄ tū missꝰ fuit ad Cozitheos.
ut sedq tū eis ḡthet mueit duces et senatores tū aleis ludentes
Ideo absit verbo reuā ē dices tū tauillatorꝫ nolle ḡthe sonetꝫ
Crepe regos et pncipes ludis leuibꝫ mistā nō hz. Cruia sicut
narrat. pollicit ubi s. Xerxes pathoz ded̄ talles aureos regi dorme
trio i signū obpbrij eo q̄ mīs leuis erat i moribꝫ et iocis vt i ḡui
or efficeꝫ ideo talos aureos s̄gtulit. Vñ Crisp. sup matth. obia. 6.
dr q̄ deꝫ nō dat ludē ff dyabolꝰ. Si mīst luserimꝫ nr̄ tm ludi hoesti
ph̄o reprobant. Cruia teste Gen. de tranquillit. phy sapientes qnꝫ
ludis vacant sē Cottos. qui in puerulis ludē nō erubescebat.
Et Cathō laxabat am̄ curis publicis fatigatus Et q̄liđ idem
q̄ assiduus labor frangit vires. et dat q̄m de agris q̄ meliꝰ struc
tificāt si quiete intpoīta h̄eant. Vñ sē sopnꝰ ē nāturꝰ si tm
fiūt q̄timus morbꝰ ē Cic ludꝰ hoestꝰ mētem disport. si tm
fiūt assiduus sensū ebetat. Vñ Cassiaꝰ li. 9. collatōm narrat
de Johāne Aplō q̄li ad q̄dam dormitabat scū detractus letabat

Et ꝛ̄ꝰ cū videt iuuenib⁹ q̄dā mirabē virtutē tēp⁹ sūm hūi⁹ facē Cui sacra
ait Erudi mḡt portas i manu Cui trad⁹ arcū fero Cui iohānes
air arcū semp tensū nō hab Cui iuuenib⁹ · ne mḡt assidua iuuē
tate vires eiꝰ minuat Cū mḡt iohēs modica lauacra sūt tpa
ta lenā humores meliorat et vires fortificat De dominio pr̄incipū

On debet putarē pr̄incipes q̄ deꝫ esse virtuosum · cū · q
cozo impia diuino iussionib⁹ offenda Illā ado aure
perut dominū q̄d hūt a⁹ ineptissime dnant⁹ n⁹ mēt⁹
pr̄incipū n q̄tū vtutib⁹ pollet Vnusq⁹ tm pr̄incipū malitie thro
nos psidentiū ita mutauit ut dnāri pocq̄ tredā⁹ p̄tādi li
tāna q̄s vtutū exotollemna Rex at pr̄incipes pusi id solū hūt dig
tatē q fallax hom optimo tred⁹ vt tang⁹ Boeꝫ · 2° de q · r · p · Atte
dant⁹ n⁹ pr̄incipes quo tre dnant⁹ corpib⁹q mortalib⁹ Cur i⁹ sup
biut tux mometanea luce tumestut Refert em Ieroq epla · Hy
et Valeꝫ li° vlto ante fine q̄lit̄ ꝑsās de sublimi loco suū q
eracuū p̄spex⁹ in q̄ tū vidisti sore insimta mlti⁹ hom fleuit
gsideand⁹ q̄ pq tantū anos oīs mortu eent nllusq⁹ vnq̄t Et
addt ib⁹ Valeꝫ q̄ sua q̄dq⁹ sūt · mortalit⁹ i aliqā spē deplorabat
Si em adūteret q̄ta ē i mūdi pr̄incipatib⁹ angoꝛa talumnia
muq̄ ā raro appetent Vn Egesippꝰ li° ꝙ narrat de vespasiano
q̄lit̄ cū eent i obsidione Iheosolimitana noua fluxit q̄ nero sui
otusq⁹ et io Vespasianū i mpatore militeꝫ elegerunt Cū Vespa
siano omno tremebat Cū militeꝫ omio mstabat atq⁹ mimo
mortē ipm mfestabat Ille at indignū se ꝛ̄pūbat · q militeꝫ sua
debant vt imperiū arripet q̄ pona erat tuta q̄s hor · Vn Valeꝫ
Mo li° · r · 2 · narrat q̄lit̄ Dyadema sibi traditū Iiu q̄sp⁹ amq̄ rapti
imponet · Iratꝰ q̄ Dyadema magis fiebat honoꝛ nobile q̄ felice
Cui sūt si assident⁹ sollicitudines pr̄incipatuū muq̄ arripent⁹ q̄ strenū
igit⁹ q̄ hūc mudana iura pme genture putuq⁹ et tales tia omo
negligit · Utepe vetꝰ pr̄incipatū no q̄rebat · Vn narrat Valeꝫ li°
4 · r · 6 · de q̄dam qui tū evnet ptā ciuitatē totā subito ipoita
fuit rapiti eiꝰ atq⁹ dūmo reūtēt⁹ ipm i rege postulabat q̄ reū
ti uoluit q̄nymo s⁹ ꝑpetuū exiliū mdix⁹ In q⁹ rei memoꝛiā i p
dicta pta ipiꝰ effigies mclusa i pta fuit Cetꝛo Valeꝫ li° 6° °
r · p° · narrat de q̄dā qui ꝛi pdidisse asyam ꝛḡnū · et assūd vicinas
gentes · gras agere p° · 2° gaudeꝫ q̄ modico ꝛḡno vtēt⁹ Iugā eꝫ
Pahis · 6° legi⁹ q̄lit̄ Xerxes fugā · imōte q̄n agnit q̄ ꝑpls reuebat ut
eū rapent et rege faceāt Cuꝛ q⁹ Cris Oliq · ‖ · Xpus mḡt fugā

ctudiens nos fugę mudanas dignitates atq; qtapne ea q̃ sut: ſ:
tpalia deridere et futura adamare Moderne tñ tpibꝫ ob ad dig
nitates ẽnt no tñ sapiaz et ũtutes qrut Unde legit⁹ Bñhaz
dꝫ ꝛo ad Eugeniũ Hymea nigt in tecto ẽ sint rex fatuus ĩ solio·
Vñ sicut tpitudo hyme magł magł patestit qñ plꝫ astedt ſ hõ mdig
nꝫ tanto fedior qnto in ẽdu exaltior Quãobrem Aug⁹ 9· de· ꝛi· d· ꝛiz·
nãrat qliter quete erãt edes ũtutũ et hoꝝ q̃ pro dys et deabꝫ de
putabant ad designãdũ q̃ vir honorãdꝫ p dignitate ul p ptate dt ee
ũtuos Et iõ ille edes sꝛz domꝫ erat quete Aer tñ ẽ ptas seu hoim
dignitas Etñ ois ptas a dno deo ẽ· vt dr· ad ro· ꝛi· Qz expbandi sut
illi q̃ sñ meũt dignates assumt ã in dignatꝫ tu fuerut se et alios p
ipse regt et de modica gla qua hnt ne puetꝫ tum etes ĩ mull affdt
Nam Tulig li· N· nãrat de dyonisio tyrano qui barbitosores tiebant
ne rpn intficent du barbã sꝫ radent Ideo pyros barbe ghurebat Nã
rat insup de allegaid· sergeo q̃ de uxore timebat· vñ dnq; cibile igẽde
explorare faciebat an eꝫ gladiꝰ a aliꝰ instineꝰ sꝛet finaliꝰ tñ ab
ea infecty fiuit Insup Valeriꝰ li· vltio an fine nãrat de Damissa rege
q̃ tu dormiret custodia sui corpis no horibꝫ ſ tribꝫ gmisſ· ſ· oia qtigł
qi impij ad dignates leuat· et vite hꝫ exoriuꝰ glaz supne felicitꝰ anpo
nut Aiadũtar at i· Etr· so· Omis ptas seu ptiy potestaty bus vita·
Vñ Job· 28· Eleuati sut ad modicũ et no subsistet· Nã vita ẽ vapor
admodicũ pares Jacobi ſ· Et ois gla eꝫ qi flos fem Uarſ ipñcipibꝫ
no solũ superbiã ſ et gulã eterno redarguedam Ubi at gula rgnat ibi
multa honestas ſ dissolucio castrimargie sup comes ẽ Utaq; nobilibus
mõme ptimore dimostrat sobrietas eoq; nobiliũ statui prepue agit
honestas· Portasſ tñ qui se nobiles dicut sua vocꝫ distezut Qui· n·
sut edaiores cuialibꝫ q̃ tñ de nobilitate se iactut potiores em sbstead
hnt et mae sensibꝫ no du eqitatł porta petut hõ at no ẽ nobiliũ sed
ignobiliũ no ẽ vita ſ via admorte· Clubꝫ at qmessatoribꝫ ãp occupatio
ĩ tubis et potibꝫ ẽ loqt⁹ Jeremias· c· 4°· dicens· Ue q̃ potetes estł ad bibẽdũ
vinũ Vñ Sẽn· epla· 81· nãrat de qdã potate q̃ maiore pte nocte ĩ qui
uio eoꝝ gabat et fere tota dormiebat· Ogñta vite in distrctio· torpꝫ
suis qmessatoribꝫ distepat et mignat et aiaz pdẽ no formidat· Vñ
Jeremias· 4°· Ue q̃ qsurgitł mane ad ebrietate sectanda· Et sbd· Cythara
et timpanũ et tybia et vinũ ĩ quoꝝ cetu et opꝫ Dñi no ẽ spiritł
Hor siqdem vitaũ mõ· hnt cuiaz sectatores q̃ iugit promissa salute
tibis et potibꝫ vacãt· Vñ Pollutꝫ i plogo nãrat qliꝰ sotes phyus
ea qtepnebat q̃ anlũ ambuit sꝛz q̃ cuiales petut Etñ obre Valeꝰ
li· II· c· p· Uentre nigt distentũ libo sqtꝫ voluptas genitaliũ stł

Qpomit ggl. 3A. Insup Cen. ad eluiam gmessatoibq sr logt. Omiscabiles
qz balatu no n ad pfectas estas gerit Vlo end viuit q libidim et
sepno viuit Vn virgilij i suo Enoydos li. 2o. Dydone rdargut eo q
i quinqs temps detinebat Ido dicebat miselix Dydo longid qz bibebat
amorem Et iden dr pma qeo epulid mesaq remote Gratheres mag
nos statuit et vma tonat Cir strepitu tectis vocez pampla volutat
ath. Exadv colligi gmessatoz enormitas i qbq siud pdyssid ffant dc

Principes et dns qstituti sut De tyranno Capm 10.
no ut dissipet plebem ff ut foueant no ut bona subiecti au
ferat ff pcis id qd hnt benigne qbuet Q pietdolor dna
ipla in tyrannia muta sit miltiq principes pauper subditos oppmut et
ut spod pdictu Iuuid affirmat videant fruissimaq leges corrogitet qbq
flemiaq li. dr Le q qdunt leges iniquas et sbditos iniusticia spsecit
ut oppmeret i iudicio pauperu Vn. pu. Odet in insidijs ad diuitib in
occultu vt interficiat innocete Hyr end sileo sut castori de q narrat Co
linq li. 3. c. 34. Et tu horiem iuasorit ipm no destrit qusq ossa ag
grat Cir fideq pauper i pace no pmittut qusq tolut enervauerit
Vnd Ysaie. 3. Pelles eoz destip exoriauerit et ossa eoz confregerit
et gstuderit Hyr in exoriatu sunt qbq dnbq li. 2o. de offic logt. Di
ues inqt eras qua ego exoriaui aliena rapiebas Egestas no gmult
ideo te feci diuite ut exoriatu no breui te feri potute vt no i fame
ff pelleb violenaq Eripite i egenu et pauperu de manu pctoris Libate cu
Mary teste Cen. epla. 19. Exod Ci ist fuerut q tuture irrationabiles abhorret
qm teste Aristle li. 6. de animalibq Vlo e modu aliud dmi sped qp una gmed
alid Osee in suos fieri deuotat Vn Micheae 4. Cui gmederet retrne pfid
mei nempe attedi deberet qm pauper exoriari dnoq qui in pauper
gt eos clamat et iustitia a deo petut. Vn ecclie. 34. Lacrime vidue ad max
illas descendut et astendit vsq ad celu et dns exauditor no delectabit
i illis Sez pncipibq tyrannis qm multe reliquntur diabut ut dr Job 34. Ve
igit qui aggregat mala auaritia domui sue qz lapis de pariete clamabit
Sez q tra eu Vt dr Abacuck 2o Narrat eni petrus damiani de quod qu
Eremi monti erat et a sanctis andrea et gregorio affligebat qz sex numos a
pauperula vidua accep. Vn ecclie. 38. Offert sacrificiu ex substancia pau
peris qui victimat filiu i aspectu patris Legim eni de tyberio i tromis
brenibq qr cui suadet vt sua tributa augmentu iubet respondt Bomi
inqt pastor no e pecu deglutire Vnd Jeremias. 22. Ve q pdatis no e ipe
pdatis Hyr eni sunt crudeliores lupis Silia de lupatis i hystoria
romor legit quo miserut romulu infantu exposituq bestijs Isti vo
pauper subditos tanq lupi rapaces lacerat. Vn Crisi. Olia. 22. Caud
inqt ouis i medio lupor. quid colubra i medio aspidu Impij eni iudex

Lu 39 15 79

sue dns ut leo rugiens et vsq; ursus pnceps impius sup ppln pauperem
Nam pauper sunt sic oues i medio lupoz &c. De Justicia p2m.
Cempla Atheniensiu qui iustitiã ãpũ capl'm. vnden
ppe comoditati ptulerut. Vñ narat Valeriꝰ li. v. de tube
rud. c. 4. q cu themistides athenien. rege gręoz fugasset
eusq; thesauro aggressus fodere tepit qualit gręcia athe
niensibꝫ subiugare posset Cum i3 deliberarent atheniensiu qsilium missꝫ
fuit vbi sup erat sapientes septe deputati put atheniensibꝫ mos erat
postulauit i3 themistides vt vnꝰ eoz secreto qsilium suu audiret et si
valeret palã diceret3 si aũt no silentio teneret. Destinatꝰ i2 fuit aristides
q secreto dixit h bonũ ee ut ãt classibꝫ suis lacedemoniorũ naues eis vicinas
subiugaret q2 deinde possit mari dñari et oẽs gręcos emulaũ ma luce
athenienses ẽt essent gros tꝫ aduersarios ꝓpter habebat. Ediens i2 aristo
des et qsilium qd themistides dixerat narauit. quo audito vrbs septem
sapientes vnanimit grauserut. no decet nos id rem istã fieri q2 licet
et spem videat3 hre pdęre tꝫ gloriat iustitie platz i2 qp veteꝝ olym
pij iustitiã ꝫ ꝫpũ comoditate amauerut Narat msup Valeriꝰ li. v.
de carridio tyro qp ad euitadꝫ seditiones legem qstituit ut tonsione seu
qsilium cuiuslt nullꝰ cu gladio intraret ipe tꝫ rudiꝫ qo longiq; iti
ne nomes oblatꝰ e deponẽ gladiũ q; pcto erat et ita tonsione int
uit Cum i2 monitꝰ fuiss de fractione legis ipe statũ sureꝰ et sup
gladiũ quẽ gerebat irruit sponte mallens mori ꝙ iustitiã seu
legem pdi violari Deo latio mgt patere lege quã ipe tulerit
Et licet i hoc inimici no debeat qp se ipm interfecit i hoc tꝫ amorem
iustiae quẽ gerebat ondt Ezechy veteꝝ i2 ex vivi bob et propue bou
pncipes iustitiã affectuosissime diligẽ dñe vt talẽ diem vera eq
tate lucerat Cur em antiqtꝰ qsules roani pauperrimi fuerut n
q2 maluerut iustitie fraudẽ ꝙ iustitie detrahendo quismodo ditãi
thoz em paupiẽ narat Aug. li. 2. de ci. d. c. 19. Vñ Valeriꝰ i suo
qsulatu tam paup extitit ut de rebus collectis a ppło mutuet. Narrat
insup li. 8. Vegeciꝰ de re militari qp tii qdã regis de hostibꝰ victo
ria habuiss et ad magnos honores ipe tꝫ in solita paupiẽ re
luit esse Insup Aug. v. d. de quintio narat qp ipsis marbꝰ colebat
qui fuit ad ducatu vocatꝰ tii duos fratꝝ fuiss solitã pauptatem
no ptmist. Et gcludit id qp plebs a qsulatu et senatu repulsi fuerut
q2 mutua pro iusta subtracta supserut ex lꝫ dei Deut. 24. Do
minꝰ adusat erga oẽs iustitiã. Ezechiel narat. Valeriꝰ li. 4. Et Aug.
4. de ci dei c. 18. qđ brutꝰ ptribunali sedens filios suos ad pepercit
Vñ q2 tanq; ad equlẽ ei publica dissipatore reducẽ volebat ideo
ipos filios regis fecit cedi et seuiri pruti Et virgiliꝰ Catos te pater nouꝫ

bella mouetes Ad prem pulch̄s p libertate vñuit. Et herlmandꝰ hystoriogꝰphꝰ nārat de helvo q̄ cū senex ēet et ympator eū euenium exēere nō posset oblatū fuit sibi vt ꝓpriū filiū impatore ꝙstitueret ipe at tndt sufficē mḡt dt vt ego ipe regnauerim tū nō mirer q̄ nō sāgnī ꝑ mīt̄ pncipatꝰ debat Ideo Cap. cīt. A°. dicebat. Noli q̄re fy iudeo ñ vtute pncipe mḡtatē Euhyus i. pz. q̄ lz gīt ho vincat. patere d sāgnis amore d cēd laudē cupidie. vt mḡt Aug. li. 8. c. 14. Alichilorꝰ tꝫ vetes omia ustinie ꝓposuerit q̄m ancilla sīz omiꝫ fauor atq; vtilitas ꝓponeda iuri q̄m impy indictꝰ i ebrupree sua ꝓbiuit ꝓpietas metrede iustine ut dr. j. pet. z. Quod victo-

NOn i multi⁹ne ꝙsentꝫ victoriā tria adeo est m⁹ ꝙ t⁹ belli ꝑ de celo fortē ē ut dr. j. ayath. z. Cū thoīes mag metelid leuabat et ita vincebat Et dr Exodi. 17. Nā sic in aztha thoīes saluabant eo q̄ ipa ēat sup aḡe. s. ecc si mens ēteplata fuit adtrelestia tendēs et aquis. i. sentibꝫ si p fuerit saluāi potuit Vñ deut⁹ē. Appropiāte bello stab⁹ sacdos ante ace sic et loq̄t. Nolite metuere q̄ dns nr i medio vr. vrd Cir ecc theodsiū strasse legim⁹. et tuia sic legit i hystoria rōnozo. tū se au Disse a suis hostibꝫ tm̄ septū ordinib⁹ ceptre ceptꝰ et signo crucis ad ꝓpto victor effici meruit. Oz ꝙd dicꝫ de hijs q̄ i ꝙpa virtute ꝙfidut et azetha. i. padysid ingredi nō timerat q̄ndo ecclias ciuitatꝫ infestant ꝓsequit⁹ et lamat. Nec em i mometo pibet q̄ dns ego diabolꝫ ipoz intercitꝰ qrit Narat em i hystoria pallegat rodozo q̄ q̄ dictꝰ Nastelizerꝫ rōm sāc ꝓpotes ecclias dei violauit et i ea ꝙi stantes crudeliter cotrayoit Ideo turpi exondio interit Altedam i hystoria de achilla quā idem legim⁹ de q⁹ fert q̄ cū vtalia dissipatꝫ et eū arcessit vir sanctꝫ leo papa dicēs in captid crudeli⁹ꝫ dimittat ꝑ papa mortuo interrogatꝰ fuit cur pape sīc ꝓsto obediuisset Cui rnd q̄ papa sibi loq̄te senem reuēnti videat gladiū i manu tenēte timore tꝫ expauit q̄ nō obedire ausꝰ fuit Itaq; ecclia nō dr a pugnātibꝫ interimi Vñ nārat paulꝰ diaconꝰ li. 12. suare hystoriaz et oro. li. 7. q̄ cū rōam a gothys captiuaret illi soli euaserut q̄ i noīe xpi ihū si fuerut Vñ Cathi rōnos tpe poterat ꝑ ob reuēntia noīs xpi in ecclia manētes liberos dimittebant. Cūm obrem Aug⁹ p⁹. de. ci. dei to maop mīgnitu⁹ne mīt̄ eos q̄ dicebat nomē xpi ei⁹ obstitisse et tꝫ eoz ydola suarere no valebat ipd i noīe xpi liberi facti fuerut Cuī hy storia ferut alicꝫ q̄ ab illo tpe et vtra pncipes tales libertatem i ecclia malefactorib⁹ arcessert q̄m laus ei⁹ i ecclia sbore. mḡt ihūa.

SUpbia semp postulat casū Dehinc⁹ pncipū m⁹ 13 nullꝰ i. pncipatꝰ stabilis vbi supbia rēgnat Vñ Gen. 11. dr q̄ thoīes ꝓpter sua supbiā turrem edificare ipd q

vnq; ydoneytatꝭ erat diuisi fuerũt Attendamꝰ enim qm̃ superbia diuiſt angelos Superbia depssit neronem omnesq; sedicio a superbia evordud capt Do Gen̄ ad lucullu sic mouebat Cunctis esto benignꝰ omb⁹ & pares finias mfiores superbiendo ne ꝯtemnas superiores debite vmẽdo no metuas Vn li⁹ de migt phroz de Julio cesare le⁹ q; suis militibꝰ miss dicebat ita ꝑ semp veite qz sꝛ no solũ volebat sibi ꝑuri ꝑ eciã fidẽ ꝑmtꝫ erat de quo id le⁹ q; ti qdam veteranꝰ quadã die ad dapnare⁹ cora iudicib⁹ rogauit cesarem ut desistẽret et uuaret eũ Cui cesar dedit bonũ ad vocatu i suu adiutoziu cui veteranꝰ ait Ego migt te pietate i bello assiatico no q̃ssui adiũtu ꝑ e⁹ q; te ipo pugnaui Vide migt vltiõa q; pte sustepi Timc cesar vo⁹ nera videns erubuit et mox ad vbid eiꝰ destendit mẽs ne superbꝰ a migrata tradet⁹ Vn dicebat ille em se militem nesciit amare q̃ non laborat vt militibꝰ carꝰ sit Insup Gen̄ li⁹ f⁹ de pra de humilitate Antigoni regis narrat q; qdam nocte audiens suos milites sibi detractes eo q; ratõe ipius onera impia detabat Ipe i⁹ Antigo nꝰ clandestine destendit et ipis nescientib⁹ q̃s esset eos iuuabat i ptando honerib⁹ ipis q; tandẽ dixit Vtut mich maledipistꝭ Antigono t⁹ vicio i has miserias incidistꝭ Vtue bn optate ei q; eiꝰ laboꝛib⁹ insuescientib⁹ pena grandem inuasistꝭ Ecce i⁹ iste pncipũ humilitas Ez nuc posto quid dicemꝰ qz fastu et superbia qrue et pncipes i suo captro glant⁹ duces i solio et ympatores i grademate glant⁹ Ez reuera vir q̃ tã diuq; sublimis existat attende de illud Job dicẽtis Opus em meꝰ attenuabit⁹ et dies mei abuiabunt⁹ et solũ mn sup e⁹ sepulcꝛo. Vn Jhesus filius Syrath dicebat omis inquit potentatꝰ huius vita et colonꝰ pbus de Alexandro loques sic dicebat. Q̃d̃ frmola gaudia mudi qua rep⁹ ocasio fugitiuꝰ hor Vna tm no sufficeret orbis modica sufficiat fossa tẽre Hoc em no attendut hi tpis pncipes ꝑ i suis fastꝭ assidue eleuat⁹ similes alexandro. De quo narrat valeꝛ⁹ libro 8 q; q; audiuit a qdam suo comite q; pleq; mudi essent Deo no placebãt vno mudo com mudo pncipari De quo sꝛ Alexandro egregꝰ vsitator sic ait Vir bone quid curas res nrales res futuras. Nil pfuturas dapno q̃z futuras Vna diu masit i turbine ꝑ cito trãsit. Est breuis atq; leuis i mudo gla quis estimat fuit hic vnq; hic erit i ordine pmꝰ Vn Cantinꝰ narrat q; vir qdam tang Alexandro dicebat vide mgt ne tradas ti venerꝭ ad tulmen ad qd puerue gradib⁹ ascẽdito i sapie. li⁹ de Studiũ tuũ pfuit superbia a diuitiazo iactãcia quid gtulit tm̃ secuit omia sꝛ vmbra Et Ge. 31. de Statue t⁹ speculꝰ pue t⁹ amaꝛ tudies dirige cor tuũ i viã veritatꝭ sꝛ humilitatꝭ et gre Q̃d̃ idocta e illa psona q; de se psumit et de vita fragili atq; incerta eleuat⁹ Vn Innocẽtiꝰ papa superbos sꝛ allaqt⁹. Cur mgt superbis vermis et cinis Cur diuitias pauperib⁹ dispgendas accumlas tuũ yrba dicat

dormierut sopnu suu et nichil inuenerut omes viri diuitiaꝝ i manib
suis Vita breuitas et possessiõ instabilitas hoiem sapiẽte humilem
reddit Posito em gmeoreõ hystoria valeꝛ li. 1. narat de qdã rege
tui ei dradema tradet. diu obsiderauit pius ꝑ capiti i poeret dicẽs
q dradema fuit magꝝ hoiez nobilem ꝑ felice qz si quis cogitat ꝑ
sollicitudinibꝫ et periis dradema plene sit. miꝫ reinet. Itaq; roe
pnipatꝰ nõ eleuabat. Vñ Cen. Alciori rei te nõ inponas qz statꝰ
timẽdꝫ atq; regentibꝫ paꝛ mistat periẽ ꝑ subdit qz pncips oõ timet
ceti reti rõ vnũ pncipe timet. Et gcludit Si rõ mgt pdens erit vbi
ꝑ idem cribꝰ ut nõ extollaꝛ laudatꝰ nec tiberi muriatꝰ ꝛc

De castitate principu. ca. xxxiiii.

Princeps mgtimes subditoꝝ
macular exta suo puo exemplo Vñ timeõ ne luxurioꝰ sub
pncips subditoꝝ filias et gnges vigilet: magna i sanct
i dno e si casta pncips extitit Nepe vetꝰ viri et celebres casti
tate floruerũ laudis pmiũ hucusq; meũerut Quoꝛo em ut scipio
nis castitas gmeoreõ narat em regeꝛ li. 3. de re militari. c. 10. q si
piom affricano virgo plebeia et nobili addicta fuit qua dz nãlit affec
tare nisi cum diligentissime custodiret. Et ut captiua essẽ ea rademit
suoq; sponso q nõ diu cum gessuerat regime tradidit. Alliciꝰ nomen
et ꝑ dote imperiali mulieꝛa grandia obtulit et pduit Cite ei de alexo
andro legimꝰ Insup de octauiano i pollicõe li. 3. c. 10. legiꝰ quo virgo
i cleopatra ad eũ accessit tegq; oculoꝝ ratione pulcritudinis sollicitauit
Vestiũ et plebeiꝰ tudo pudicicie nõ obfuit. Vñ poeta volens adesse probꝰ
facies intacta ꝑ orũt. Cetero Vegeciꝰ li. 3. c. 8. narat quo hamibal
vigilys et abstinencijs corpꝰ suũ mactabat ꝑ quã abstinenciã libidꝰ
extinguebaꝛ legimꝰ etiam Cyrum abstinuisse put recitat pollicꝰ li.
4. c. 6. Et io em. 10. dr Vel terra rẽ rex puer e et rẽ pncips mane qme
dut Vtid at terra cui rex e nobilis et rẽ pncipes vestit in tpe suo
ad vesperã nõ ad luxuriandũ Attendaꝛ em quid amor mulieꝛis eneruat
potenciã sapsonis imutauit sapiaz salomonis sedauit sodomã dauid
regis ꝑput ait Yeõ epla. 30. Et sbdit Iter salomõe sapientior nec dauid
sanctior. et vtiq; decepto amicicie Nullũ em impiũ durabile nec pn
ripatꝰ stabilẽ qm regnat i pncipe libido luxurie Vñ pollicꝰ li. 6. c. 12.
dr ꝑ impiũ romanũ exhausta nerone impunitꝰ ei gula sed deuoratꝰ
et maculauit libido exhausit auaritia et superbia ad luxuria cruciauit
Insup Egesippꝰ li. 2. loquens de anthonio ipd Augusto dicebat Ille
nocet sed Antoniꝰ nõ vitio e vtutibꝰ tuis ꝑ magꝝ victꝰ e moribꝰ suis
Viat em eũ decipatur uxor tua qua maluit vinci q sibi ea vincere
Nugꝝ em Valeꝛiꝰ narat q̃ plus vrbs volumen sui erat optime legibꝰ regula
ta fuit ꝑ luxuriaz ꝓlapsa e Et io ꝯcludit Quod sedio qd dapnosiꝰ est
sed luxuria ꝑ quã vtꝰ atteritꝰ et sepultura gladij et infamia vtꝛi animi et corpis

vres expugnant ⁊c. De honestate primapii Ca⁹ 17⁹

Dicit Augꝰ p⁹mo de ti dei ꝛ. 12. Et narat vsq; poste dicere q̄bꝫ antiq⁹ res stat humana vla ꝯ fuit diu romai mores fuere tm diu orbi pfuerunt Vn Augꝰ idem ꝛ. 4. de ti dei ꝗba Catheoꝝ dicꝫ Solite mꝫ esse maiores vros armis rem publicam augmetasse Ad si ita esset nobis obest armoꝝ cōtēꝫ copia res i pub. augēt ⁊ q̄z ve pub libido q̄epnauit Nāꝫ laudamꝰ diuitias sed⁹ mezia inopia bod et mas sos nulla dra dat⁹ omiaꝫ vtutē et tāꝫ p̄mia ambitio possidet Her i effectu dicit Augꝰ Scipio vir ꝗtulit⁹ q̄ morales vtutes rem pub. mau tenuere atꝫ exinde tollig⁹ q̄ vita spualis ih̄u moꝝ moꝝibꝰ ossi stit et roborat⁹ Vn Augꝰ li⁹ primo ꝛ. 31. ib̄ loquēs de Scipione ait q̄ no tm sebat ille stz stipio rem publicam ee felicē ruetibꝰ moribꝰ Et eod⁹ ll⁹ li⁹ c. 2⁹ Romai mꝫt tm⁹ederunt no murozo tm ꝫ moz defectu Nāꝫ igmibꝰ eoz tecta ardebāt ꝫ tm⁹da cupiditatibꝰ marcesse bant atꝫ p̄sidendi poaꝝ ꝫ edificādi solidtas rōanos ꝗtuit Et q̄ hō q̄ ciuitas ē h̄ valeſtiē sens⁹ Vnesꝫ cuncta siut aie q̄bꝰ impat voluntas Et i tāꝫ ciuitas moꝝibꝰ ornata ꝗsistē q̄ ut ait Cic̄ epla so thos ē metē hitꝫ q̄q̄ singloz opm assiduitas manat Et Pollio trata li⁹ 4. c. 3⁹ dē q̄ a vtutibꝰ siut mores et amoꝝibꝰ vtutes acq̄rut Q̄z q̄ mlti vicia p̄tm⁹ mores no tm⁹ut ꝑ assiduitatē vt ait Cic̄ de vita bta Ideo absꝫ pudore honesti ē imbꝰ siuiut vtute sꝫ acq̄rē no curat. Et ꝗcludit idem Cic̄ q̄ aliter ē agēdū i via moꝝ et aliū i via pedū q̄ i moribꝰ no ē tuta via qua sepiꝰ multi sequūt Q̄z i via pediū fꝫ⁹ ꝗtū ē Et si mores ꝗgant sapieti mōre hꝫ p̄n cipi Q̄z q̄ mq̄ra Vn p̄ncipiū cōrupit⁹ mores Cesto em q̄ fa sty et superbia h⁹ fecit Nā si p̄ncipē hūdlem exist⁹ moꝝibꝰ flōrez Q̄z superbia tollit sensim mores cōrupit Vt attenderet p̄ncipes ꝗba darij loq̄tis Alleoād⁹ vt fert⁹ in hystoꝝ alleoād⁹ gn̄a⁹ qualit darij vlciatꝫ et i leto positꝫ alleoād⁹ dicebat. Ffily alleviader ut plemꝰ tua sapia nouit⁹ toty mndy i cōruptoe positꝫ ē Cir eiꝰ di uina ꝓuidentia a p̄ncipio ꝺdiuit⁹ ut nichil ect⁹ ꝗtus ul⁹ firmū ꝫ totū variacioni subiectū Cum at⁹ qs ad tm astend⁹ culmē ut no ad horem ꝫ deus se exist⁹ mox ad ymā ruit et did⁹ eiꝰ casū se me ruisse q̄ꝺcit et deoz benignitē minuit ne laqd desperoid ictat subito misericordia deoz subleuat⁹. Et subdit⁹ Considera mꝫt fili quid fui heri et quid sū hodie Heri mātꝫ rex regū et dns do minator⁹ vocabar et nūc absꝫ ꝓdole lugeo q̄ vana supstitoe seductꝰ dīs volui assimlāi Considēda ē ei⁹ ipius Nabuchodonosor hystoria qui did⁹ eleuat⁹ cōruit sensū pdid⁹ et tāqua brutus ad ferus vix⁹. Humiliatꝰ tm postmodū restitutꝰ fuit Deo glia

dicebat cum mgstate mea ego ggsto. Absit a sptbne ihys q i nullo
sint i qbg nulla stultas e. Un. Un-Ruseg riquit e scientias negg
mi telo negg i tm nr̄i pradyso Nagg de telo tendt angelg de sde
maiestatis adam tendit de paradiso voluptis Et de mundo tendit
Judas de stola sanctis humilien[as] i[n] gsidentes dieri finalis trorez
Un Cgs Tuc mgst eit supng iudeo nratg insaiz thaos horidg adeo
tris pita atq sdcia asmsteg i fmita demoia ad supplicia thenia
Intelig eit gstid venb et extrā mudg ardeg Tuid i[n] faciet peter
nal late impossibile eit et pate historie Tac ipta humilis oratio de
qdam rege legung i legend stolg q ei vidisse duos expi discipulos
paupes de tiru descendit ut ipos horaret qs videns fe erg rpm
mitauit dicens q no decebat regē hic humiliari tora paupibg etc
audito rege iussit suis promibg vt rpm retineret ne familia et liberi
qs videns ille q rege reprehenderet ne hitu humilis tora rege amassit
cui liberi et familia que cui rex vidisse ait O mgst stulte prone
fris timuisti et ls no pauerit ng te humiliasti ad vbm proiu studi
tui vterius. Nugis i[n] pones potig ihm expi paupes formidare
et reuereri debemg ne de rpo i eiu[s] vitas dicat Qui vos horat
me horat et q vos spnit me spernit. Et q vni existimimo
feceris ni feceris. Humilis i[n] mes mea existat nllus spnat si futuri
iudicij trore grauat Un Cgs Cui gmeda sui biba sep illa vox
vt nr̄ vide[as] resonat i aurib meis Surgite mortui et venite ad
iudicium Tuia tm dns et principes fastu et superbia pmat Deus
i suis aurib si resonaret vox sophonie ypbe humiliaret di. em
Soph. c. 1. loquēdo i psona dei In illa inquit die visitabo sup pn
cipes et sup filios regis et sup oms q calciat igneum sup lucen
iniquitate et dolo Et sqt[ur] Diuitie eorum in rapinam et domus
eorum in desolationem Edificabūt domos et no habitabūt plan
tabūt vineas et no bibet vinum. Et sbdit. Cotidie clamabo horeb et a
bulabit tibi dns pauet. Effunde[tur] sanguis eorum et arguent eos
no pt eos liberare i die ire dni Et principes tribus urbis co
rigent[ur] moribus qui sub rem publicam dirigent Ego tuti d q legi
qui tu modeste rem pub[li]cam rexi. ut de sola illen[is] aqui possit hm
mores principis plebis fiunt Sen. li. de quatuor vtutib. c. 3.
Apponē quipisterie frenū ede cui satietate bibe cui ebetudo obsit
ua ne i quidnā a[li]q[u]id i aliq q comitatu hos dapnae videar qs no
imitabere nr̄ delicijs et pntibg in hebis nr̄ absentib desideabis Et
sqt[ur] Addibilem qui horiem faciat vt superbi et elati ac cuncta malig
ng et sarcasmo Ri igit[ur] risu vos coegit hos tm dignitate sapie

Lb 394 4°
105

gere Cur tuus miserit fr̃i tumultu et q̃es sme desidia Adulatores de vita
no arceber ſ blanda verba trebis Esto vicioꝝ tuoꝝ figarus aliozꝝ vo no
cuiosꝫ scrutator Deuenit esto facilis auditor t̃greti facile r̃spode Cupio
res rete viuedo no treas Senior esto iudicio q̃ simoe vita q̃ vltu tle
melior esto fame bone neq; tue zizamator neq; aliem inuid⁹ Ad rem
tarda ad mal pno In aduſ ꝓfirmo i ꝓſpis cauta Cuo nosti fidelio
gr̃ia postulanti gmuica et q̃ nesris sme oblitacoe ign̄ie t̃ postula im
ptiri Her end omia lic̃ no eod ordine dnimeta sue Senece vbi sup̃
Cz tubꝫ modestia et mozꝫ honestas suadet⁹ q̃ pn̄cipibꝫ mozie ptere
dinostr⁹ Ila teste ysidoro q ethi⁹ l. 3 d⁹ q̃ rex aregendo n⁹ e rex qui
no regit ſ de subdit⁹ cura esse de. Ad teste moralib⁹ li Pn̄cips vo⁹
qui cogitacoibꝫ pn̄cipat⁹ Et ibid 2⁰ Illi end pn̄cipes sunt q̃ elatoꝝ
glam inclinat q̃m liuores mitigat furores extinguit q̃ tepidacoibꝫ
no gsentiat ſ regendo ꝓdesse nouerit Vn Horatius i carmie lyrico
sic narat Iug li de a d t 14 Dicebꝫ lacio regnes tandem domado
spm Et Claudianꝰ alloq̃s theodosiu dicebat Le mat late dominer
ſ tu prana cupias si doceris ra fruiq; iugu pacieris si at tollely
et leges inter⁹ feras tue omia iura tibi Insup de valerio imperatoe
octuagenario legim⁹ q̃ tu adhuc ego esse et sue felicitat⁹ pmia rep
li audiret tuc aut de roma tm̃o victoria gloriosꝰ et r̃sisty q̃ fuiſſ
illa r̃spod. q̃ minoꝝ mat om̃s sty carne mea domaui et superaui
h⁹ em narat Valeri⁹ i q̃dd suo quo tractatu Illi i⁹ regnes q̃ se re
gẽ nouert Vn ggs moraliu q. Illi mat regnat q̃ corpa sua regẽ
siunt qui desideria tpa et cogitacoes legibꝫ r̃glant. Et io ve tre
ti⁹ rex puer e Scribi⁹ etc. li Hinc tu pn̄cipes sepos regẽ no
turat et r̃gna r̃gere se iactat et qui suos inimicos se vincere
diuit modica teptacoe vincit⁹ Vn Deñ epla 96 Multi mat hostem
vincut cupiditate Et epla 100 de alexandro loquens ita dicebat
q̃ mat victor tot regu atq; pplox itaq; t̃ritia sumibuit et oia ꝑ
hebat si tu impare mozie imperiu e Qui vis mat oia p̃ subire
subito te rutomi Multos reges end site reuelt mecio ab ipsa end di
stos quid et qd admodꝫ agẽdi debeas Et epla 116 Dig mat nr mo e
rex modo tyrañ⁹ na rex e tu hostia petit atq; corpis salute cpit
Cz tur tyrannizat q̃ impia iubet et iura ostepnit Vnd Aug⁹ de ci
dei t. 3⁰ ꝯcludit q̃ qui pstat finis e tot dnoꝝ est vicioꝝ Ad melioꝝ
e dnator ad sui expugnatore vibud vt subit⁹ pui⁹ 2⁰ rex q̃ sedz
i solio iudicy dissipat ome malid intuitu suo ꝛc̃ Deliberalite
Et de pdicioꝝ 19 Dimitte pncipi tam ꝛc̃m
erogata addunt plimos amicos Et pollicit⁹ li 3 t. 15.
narat q̃lit⁹ ⁊ q̃ rarde liberalitat⁹ facty amabil atq; siu

pnis auaricia tam libalit[er] cuncti ut tota ei⁹ oplacencia i largiendo foret
et tanto ad munera dare affectabat q̄ vltra posse dona p̄mittebat Et cu
redargueret⁹ dicebat Nemo mgt a facie p̄ncipis dr recede triste Vnde tu
q̄dam die mihil gratiosi dicebat o amici mei hiis die p̄didi Nullu⁹ n·
virtu⁹ dei⁹ auaricia signi⁹ i p̄ncipibo ut ait Tullius li· p⁹· de offic· c· xx·
Nempe largitas facit p̄nipes famosos et claros ut post ih Tulius
c· 18· Et Boecius p⁹· de·q· c· 4· Dicit q̄ claros largitas fac⁹ habit⁹ i auxa
renda e de rondibo vt celeste gle claritudine p̄meami⁹· Ma ste libalitas
i scelo hoiem reddit famosos sc⁹ largitio i oppu noie fratu facit rape
talos Stephane fuit tm pluriu largiendo stulte· Vnde Cen li· p⁹· de
bificijs· c· 11· Possimede mgt fuit facultates q̄s possima atq̄ psone
q̄bo dam⁹ et oppbat largitate alleuiadi q̄ dedit vrbem cuida ele
mosina peteti· et cui ille dicet q̄ p tlis foetua no grauiebat alleua
der rndt· Ilo auro mgt quid te atripe doceat ſ quid m̄ dac⁹ q̄ fiat
Ih⁹ voy mgt Cen· regia vide⁹ et aiosa ſ et stultissima Crina decet
q̄ sidecare quid cui q̄n· et q̄re largiam⁹· Iste Cen· ih de nimia cupidita
redarguit Antigonu Cui q̄d ni petet talentu vt rndt q̄ plg pe
tebat q̄ debebat hic Ille i videt repulsu pcuit denariu Cui Anti
gono Non decet mgt regē tm medicu vem dare Itaq̄ p cunctatoz
mithil se datuz ostulit Qui i Alleuand⁹ oppidit⁹ indigesta libalitas
pcius antigoni detestanda e cupiditas Clepe Tullius li· p⁹· de offic·
c· N· dr q̄ largitas dr epēteri cui intecte ordinata no ad iactandu
et pompam ſ ad pfectu sustipiet Ma largitoz secuit⁹ rapine ita
no sua ſ aliena distribuut Vnde Ambo li· p⁹· de offic· Ilo e mgt
largitas si largitas vni et alti eroganas· Et subdit⁹ pfecta tgt
largitas e mitas singlozu et oculte releuet⁹· Liberalemq̄ laudat
os paupis et no labia ppa n⁹ striat sinistra tua quid faciat dextra
tua q̄t vi· Et Tullius li· p⁹· de offic· c· xl· Qui mgt libertate vtam⁹
q̄ pfit amicis nemd nocuit· Nichil enī libale e q̄d no e iustū Insup
Cen· li· p⁹· d'elen⁹· c· lx· Ilo e mgt liberal q̄ de alieno e liberal Ce
tez no suffic⁹ de suo dare ppo ſ q̄git hylarit⁹ et libe dare Vn Cen·
li· p⁹· de offic· c· 6· Vnsticiu aspe datu vocat lapide pciosu que
estimeti rape nitiu e th arabu Vn Valeri li· p⁹· 4· c· p⁹· narrat
de legatis carthagin⁹ q̄ tu venissent roma ad redimendi captiuos ex
hiben pecuniā respuerit Vn carthaginenses roaoz fama promi
zabant dicetes· O munificentia gētis romane Ma Unsticiu aute
primo q̄d mgt dedissem⁹ Vn p libalit⁹ romā fama alt⁹ domi
nia sibi q̄sitat Oc⁹ pit⁹ pauperibo xpi boa erogatis s⁹ Eymd
celoz ascendit Itaq̄ libealitas dicta e i p̄nipe mitis mithilq̄
turpiq i tpo ſ auaricia· Vn Simonides sic dicebat· Quid mgt

ꝑsunt t̄ o. frat̄ diuicie quid ḡle quid leticie tñ no libent̄ hoiez amittẽ
no defendut a vermẽ no eripiut a febre Ecce q̄ nã sḋebat gl̄os i aula
no iacet desperatꝰ i tumba. Et qui vestebat̄ deliciꝫ i cenaculo. modo
ḡsumit̄ a vermibꝰ i sepulchꝝ. Et subdit̄. Timeat g̃ diuitab ista Iacobi
Agite nũc diuites plorate i miseꝛs q̄ aduenient vob tñ dire. Di
uicie vre putrefacte sũt et vestimenta vra a tineis ḡmesta sũt. Aurũ et
argentũ vrm rubiginauit erugo et i nouissimis diebꝰ thesaurizastis vobis
nam dñs et i lusuriaꝫ emtruste corda vra Planctꝰ i ore pme fame pret
q̄s no subuenientes occidistis Et ecce sanguis eoꝝ clamat ad deũ de tra
et ul. Ondicta dñe sagꝫe nem Ad ḡmonitiõ uler tñ pena ḡminata aim
ab auaricia ut reuoret q̄rimo sḋm dictamẽ rationis hoc pferi et utilis
Un Valeꝝ li. 6. narat q̄liter Alexandꝛ p̄ q̄s huius victorias duas ut
darius sc̃i darij misit legatos postulates vt filiã eius ad ducatũ mili
talentũ auri i uxorẽ acciperet atq; pte regni sui vna cũ ipo q̄d factũ.
Alexander reuisaut. q̄d tñ vidisti q̄dam puncto de stultitia alleuan
dei dicti pmeon dixꝰ. si ego ingt allevader essem hunc oblatũ ḡsen
tire tui alleuiatꝛ rndꝰ. si ego eum pmeon accepissem q̄ tu alleuiatꝛ
sim ideo no accepissem Hoc qua hystoria colligit̄ q̄ allevader pociꝰ
hoc q̄ cupiditem amabat Nempe auaricia signant̄ i pncipe pessi
ma e Ideo aplus dicebat n̄ auaricia noiet̄ in uob q̄ e ydolorꝝ seruitꝰ.
et ecc. 14. dicit̄ Et Ve diuicie q̄ggate i malũ dñi sui peut i afflictõe
pessima Deo ḡtho diligẽ denariũ si pte diligẽ formã Et nia
sic̃ prima no ad expiditꝫ si ad nitidatem cogrenda est. ꝛc

Exemplo apli. ꝛ ad Cor. 4. dicẽs (patientia pncipũ tã) 1A)
In omnibꝰ ingt tribulatiõe patim̄ si no angustiam̄ opiam̄. si
no destituim̄ psecutiõe patim̄ si no delinq̃m̄. Ubi ostendit
et i potentia virtutis eius scribit ad Ephe. 6. Attendas enim q̄litas fuit i antiqs
patiẽtia animi atq; ḡstantia Narrat enim Publius de cesare Augusto li. 3. ci.
si. q̄ nunq̃ pace fuit Nã dicebat q̄ virtutes et iniurias diligentia i ciuis
noa tranquillitate et i alio ocio Hec enim didici a iuuentute mea Nã ḡ 2o
moral dicit q̄ pncipis refrenãe et minuẽde parsimoniã sic cum
illis q̄bꝰ preest. Unde Sen li. pmo de clemẽtia dicit q̄ pncipis cuius dicit ira
animus q̄ deformat hoiez exterius et ḡsumit interiora Ciua pbꝰ ide Sen
li. 2o. de ira Nichil ingt eque p̄fuit natꝝ sic in uicem sibi dissimiliter
Ad ira fuge turbat ora pulchꝝima fedat cruos vltꝝ ex tranquillissimo
vultu. ostꝫ decor vltꝝ iratos Et io ait sapiẽs q̄ natꝝ p̄fuit aspexisse spe
culũ vt ymago pressa ostendẽt hoiẽ sibi deformitate q̃m ira vitet in
sibi deꝝ no opat̄ Jacobi. 1o. dicẽs i ira tribulatiõibꝰ ḡstant̄ matre vt
sit fortitudo. et decor indumẽtũ eius atq; visitet̄ p̄ id. cum. 2o. Nisi i se
nectã pmansit illi vitꝫ Et. 11. li. de vita cesar legit̄ q̄ cesar patientissig

fuit atq; de sibi dictis iniurys vindictā no egit ꝑ dissimulauit atq; tri suos
aduſarios ſubiectos habebat ſepiꝰ pepsit Nā vir nobil audiēs impia
ſit cogitāe eozo ſtulticiā ſeu ignorādā vt poit Cōn. li°. 3°. de vita vbi nā
rat q; tri tymagies hyſtoriaz ſcriptor q̄dam gr̄ teſare ſcripſiſſe monuit
teſar ut ſmoē mordāciozi vitet. q̄ facē vemebat nr̄ tri teſar ꝑſe
vindicauit ꝑ ſolid domi ſue inſeuit Et lo grādit Cōn. No q̄ offendit
facit q̄ voluit tricaꝫ inimicaꝫ ꝑ q̄ prudēs erat alione ſtulticie timiſit
Inſup Cōn. de mira pacia Antygoni nārat ibi. q̄ cū mīta i ꝓpria au
dret dicebat q; militē decebat no ſolū certāe bacto ꝑ etiā aio. Mi
lites i. agrite et ꝓfortē cor vm omē q̄. ſpatē i dno Ihū ſpham Cū
ꝓdeſt nrā ſuā aīm affligē q̄ eā ſapiēs ē pati diſtit. nr̄ de leui moue. ꝛc

Ome legibꝫ pollicia ẽglaz neſtit. De legibus ca. 18m

Ond romad ſuis legibꝫ ſua pollicia ſublimauit vt poit
pollicia li°. 6°. c. 12. Et Tulig i ſua ꝓa. ethoica lo. ꝓ°. ait q
omēs leges ad comodū ri publicē ẽſtrede ſut. Et ſic medi
cina corꝑi ꝓdeſt ſic ri pub. leges Inſup Ambo. i ſua Exameron
ſtia. 4. dr̄ q; ri pub. vſꝰ ē q̄nes atq; obſtudi deuotoe q̄ preces re
uerti quoz q̄ſtia rō pub. gubernā. Ner tri leges ſut q̄bꝫ mala i
pat. Cū lex ē recti ꝓpria ꝓuiq; depulſio Et ait Tulig li°. de
natā deoz. Vō lex ē ius ſcriptū aſſeres haeſtue ꝓhibes q̄ ꝗd ut ait
Gnianꝰ. Nam lex ē mīpres ętatē vetuiq; diuinaz et humanaz ꝓpoſ
Vt ait Criſippꝰ. Ea ꝓ. vetēs legibꝫ pollicias ẽglauit. Dic ſolon
et lignrgꝰ ꝗz tyrannis vrbis leges ꝓſcripſit Vt ait Cōn. epla. 91. Vn
Augꝰ li°. 1°. de. ci. d. c. 10. Et Augꝰ li°. 1°. nārat q; apd athenien leges
ſolonis i aſſeribꝫ ligneis inſcripte erat vt ſumptue macerēt Nā leges
ſut ſic capiſtre ut frenū ſic aut Cauſo ſup Johem Cōm. 36. Mulc tri vm
diſſi voluntate ꝑ lege capit Abuſio tri nōia ē ꝓpter ſuā lege ut dr̄ i titulo
de duodec. Ille ꝓpter ſuā lege ē qui licet lege ſit ſtre ꝓſcriptā. Quiaz tri
tenſura no imitat. Cruia teſte Aug. li°. 8°. de. ci. d. c. 6. Omis lex
ē mania n ſpiq; tenſura diuine legis y magiez gerat Cruia ꝓpter diua
ſapia ꝓuī. 8°. aut ꝑme mīſt reges ẽglat et legiū gditores iuſta diſ
ſiuit. 2fideliū i ciuitat lege diuina regulē. q; tue ciuitas dei q̄n bona
ē vitas lex ē cūitas et modꝰ ē eūitas in q̄ Aug. epla 4°. Cz ciui
tas tue ē duū q̄n mala ē medacitas lex ē impietas et modꝰ ē inſta
bilitas Quo emē ciuitatē mores ſiue impij ſtores qui lege diuina
ſuncta vtilit. cūtate ꝓſequit Cz lex diuina licz ſit vna oībꝫ tri ſufficit
q; multipex ē in fructu et vtute Vñ Job. 11. d. Multipex lex eius ꝙm tri
pleo ſufficit putat. q̄ ſpiq; obſtudia ſtemit ſic Athenien. q̄ cz ſtent
optias leges maluerit eis ſuis moīb; q̄ legibꝫ q̄ ſuis legibꝫ vti
Vt ait Plateꝰ li°. 4°. c. 3. Tleo leges eni ſunt tale armeaz q̄ alia
ſia inferioza detinet q̄ validioza abrē ꝓmittut Cruia tleo ꝑdut

abuſionibꝫ

leges quas iubent/ obſeruari ſ ipſi obſeruare nolut qđ ait Valeri⁹ li⁹ .v⁹. c. i⁹. q⁹ eoꝝ leges ſolū oppimut pauperes et diuites i ſuis malicijs no puniut Iuuen. 1ª ꝑ ꝓ. xvij. Cui iuſtificat impiū et ꝺepnat iuſtū ab honorabilis e vtq; apd Dm legibꝫ i ſpiꝰ xpi regulem⁹ i ꝓnti vita ꝺf

Imperps abſq; gnlio plebem finiuit De cõſilio ꝓncipu. 19. diſſipat Nulla em pollicia abſq; gſilio ꝓſeruari pt Vn Tullꝰ li⁹ de offic. c. 22. Medica magt ſuꝰ atma forſ n gſiliū interdū fuit Et id gſtruđ q; ciuitati Athenarū ſiū pꝰ fuit gſiliū Solonis q̄ victoria themistocles Anſiꝓ Han de tꝛiūphis cuiꝰ ꝛem pn ipſum dicit q; ille ſolꝰ rei pubꝫ no ꝓdeſt q̄ de pace vl de bello tractat ſ q̄ iuuentutē exhortā atq; bonis ꝓceptis vtilē inſtituit atq; ructꝰ ad luxuriā ſeu pecuniā trahit Et Tullꝰ li⁹ de ſenectute. c. 3. gſideꝰ q̄pat illis q̄ regit nauē Senex i⁹ et matꝰ mitenda ſut gſilia q̄ i ſenſibꝰ ꝓpriꝰ vt ſtrenue ꝓcipit Vnde Roboam Reliq; gſiliū ſenū et iuuenū adhęſit et ꝛegnū amſit Deu. 2. Eſr. 12. Nā in antiq; e ſapietia vt Job. 12. Narrat em Valeri⁹ li⁹ 6⁹. c. 1⁹. de quoꝺa ſene tui iuuenis mirabā dictꝰ plen magt gladios hęc Senex ait tendit. et ego multos annos q̄ ꝺ. te no timeo Inſiꝓ Aug⁹ epla. 78. addiſcendū erat de themiſtocle phro gliꝫ habitu ſimpꝫ erat Atrid⁹ tm vt rogaret⁹ q̄liꝫ vellet tanē cū lyra ſit olym ſtrue mos ſ erat q̄ renuſauit dicēs ſe neſcire Cui mlier q̄dam ait Et mid i⁹ noſti Tend. rem magt pubā ex quo noui fatē magna Ulo ignit⁹ leuia ſ matū q̄renda ſut gſilia. cui teſte Tullio li⁹ 5⁹. ethoꝝ. c. 22. Pdeſt e bn gſiliaꝝ Et gmetator dt q; bona gſiliaco e hūy quectatiuuꝫ ſtim rationatoꝝ opabiliū Et bonꝫ gſiliator dt ille cui filis hūy i eſt cognoti e ho uſta et ſapies Vn 6⁹. ethy⁹. ꝺr q; ho e nāliter gſiliatiuꝰ no tm hūy ho ſ ꝙ ſapies e ille gſule nouit ꝙ ſapiete i⁹ ꝓcre gſiliū vt ꝺr Thobie. 4⁹. et no ab inſi pientibꝰ ut ꝺr ecc⁹. 8. tu em gſiliū no habeas. vt ꝺr id. Dn ꝓuꝝ. 22. Aſtu tꝰ oma agit cū gſilio Et Cen. i tꝛitatu de ꝓtubꝰ ſt magt Ci pēes ee rupib futura ꝓſpice et q; pnt ꝓuidẽ ne into. Nichil t ſubditi ſt ſ totū in ꝓſpicias Cui em pdens e ho dicit no putauꝰ hꝰ fr. Mo. n. dubitat ſ ex ꝓtat no ſuſpicat⁹ ſ timet. Ieꝝ. De militibꝫ ca⁹ 20⁹

Militibꝰ ex pacto ꝑtutis ꝙpetit ſ milites mitꝑtū volunt Nihiles em vir e q̄ exmille electꝰ Et q̄lis electꝰ erit n ꝑtutibꝰ floreat ꝛpe ſ tot hoies ꝓcellit cęlitibꝰ i⁹ ꝑtutes ꝙpetit corpib et metꝫ ut corpꝰ i bellis valeat et mens hoꝺ pui denia dmigra Et ſ̄ſ omes ꝑtutē milite hre decor eſſ aſſam tꝝ ſ̄ ꝓgere legimꝰ Decet em milite fore ſtrenuū et ꝓmptū ad lintos et hocſtos labores ut⁹ id Militiaꝝ ca. 6. Labori optꝫ iſſe ut effectꝰ ꝓmitt⁹ Et ꝛuia nālis e fauor ꝑ laboratibꝰ ut magt Cū tiliang li⁹ 8⁹. de oratoria inſtitutoe. Vnd Cen ad Lucillū Epiſtꝰ

aios labor mutrit ñec ẽ vni tẽre sudore ña mollities ẽ fugẽ
laboiosa ut mgr Alex. 3°. ethr. Vastat i. militeb tpib hȳ iqby
no stremitab ꝑ molliciob ẽ et loni galee pileu rastore ampiut
ꝙ lantea batim strept silez ꝓarmis vestib rubrinitad et poli
tab et omez milicie laborem ad voluptate plimi tñstulerut
Vergilj teste virgilio i georgicis li°. 1°. aut labor oia vincit Et
ihath. i Thobia Est tarmis cultã labor taro nuda laboẽ fit
stẽilis spinis obsita messꝫ iops. Vere at milites onosi ad la
bores tardi ña teste Valerio li°. 8. Quã induste mꝰ. videt
gẽrind Itugꝫ milites exẽrcio frequẽt dñt huiusmõi vt laboibꝫ
sub ce no ita timeat ña teste Gampsõo i poeta. Ars tuctob
vsꝫ pmtob mutauit radit Artificeb aptob tã gẽrẽria studmob.
Et Ouidius. 1°. tristiu Ingeniuꝫ meid longe rubigie lesit
torpet et ẽ multo ꝫ fruit ante nimis Sertilib assiduo si no
mouẽ acuit°. Nil nã tud spinis gẽne hẽbit ager Contulit rigẽ
niud pma longa malos/ Que vba imuit exẽrcitio indigã
volentẽ ꝫ strenue eid papue cꝫ vocatꝰ militia ẽ Vñ mgr Gerlo
laborare no tasses adeuit ꝙ semãd messeꝫ ꝫ lacrimas visꝫ ꝙ levi
lud padisꝫ Alle si solãi ieiuna si saciari da si ditãi serui si vid
duari Vñ Tulius i tusculand qoibꝫ li°. ꝓ°. Grecos mgr pũbius
ẽ Clua qstꝫ nouit arte i hac se exẽrcerat Erubescat ẽ nobiles
pigꝫ et pusillanimes qbꝫ mos ẽ no plia ꝫ odia sed no tñuit ho
stes gr̃e/ ꝫ ꝓximis emulant°. Castra nõ vi rapuit ꝫ sciad/ vio
lare no metuit vitã no exponẽ pro ri pubr̃e defensioe ꝫ pon
ẽeuiat deos exgula qmessatde. Vo petut naues vt tñstant
flumia ꝫ naciu vite odorifera postut balnea Vo se vento exhi
bent a pruina ꝫ umbra dominilioz sectãt. Hrs mois exẽrciou
militie pmittit°. Quisꝫ militadibꝫ qgit vt sint fideles ꝓ hȳ
eid militia fundata ẽ ut nulla fraude vitupet°. Vñ i ꝑpũ. sapietu
dẽ qꝫ erad hosti qgit teriã fidem Quia eid fidẽ pdidꝰ michil
pꝰ volt pdẽ Et Cantiliq ca. 8. Vo ligt mgt cum loꝙdi tui
tredi no pt a tui ablata ẽ om̃ ciboz fides ord ꝫ ꝓmoid aur
tuitas Abstedat igr̃ hȳ qui se dicut et tñ fraudibꝫ et infide
litatꝫ sua plia exẽrcent qs ꝓmittut mine tenet Vergilj te
ste tulio li°. 1°. de offic 2fundat. ꝑm ustr̃e ẽ fides Et den.
ad Lucullu epla. 8. 8. 2fides ẽ sanctissimu hnad ꝓtoꝝ homid
nulla mat ad fallendi cogit° nullo ꝓmio cogit° corripit Vñ
refert Valeriꝰ li°. 1°. qꝫ tid Fabio ꝙctoz tid Hamibale ferisset
ut captiui mutuo redimẽt° et no necterẽt° acridr̃ vt Hamibal.

Lb 39 h 39
108

multos qvsus ꝛapisſi qs redime vrbs roana ꝛrusau et io vendi
dit agrum id frumeto ut hanibali pnd partid fidelit tñ mittet
Vñ Valeriꝰ li. 8. Hoc fides verditore nat qmodoꝫ ꝯgnitꝫ obscurae
optꝫ. Et li. 9. Omnid et insidiosid malid e pfidia ꝯ virtutes sut
mentiri et falle nephandꝫ vmtul trudit et tñ ꝛeomadi af
fert hnãos gñ qꝫ salutis boa fides pstat Nichilonꝰ teste Galusio
ꝛ gurgitino pacis tutior fides qꝫ pauia Omb etend fidelet eb hoc
sid e illos papue qꝺo stato militar qꝺo vacato e rem pubꝝ defe
sare Na si illes fidelit tacet nimiꝺo si eoꝝ hostes eis no tuant
Itaqꝫ pdicto vtiqꝫ pte pugnatid fugabt. vnd ꝛi alid pdicoc
Et sic absqꝫ fidelit eis no tencat et milla fiet defensa si vndiqꝫ
gignet offensa Audiui etem sepiꝰ qꝺa gens hom fidelit ra
re ꝛeperid e ꝛ opposit miles fidelit ꝛ eis coptet Infinitꝫ nepe
pdictis fraudati sut aberb ꝛ qbꝫ qfidꝺ no tessat. Vñ Iulꝰ in
rethorica pꝺa Cruma tqt demetia e ꝛ eoꝝ fide spem hre qꝺo psi
dia tracb deceptꝫ sis Heu heu mseꝝ tuta fides migt virgilius
ꝓ. enoꝛdoꝝ Et luca Nulla fides regni socib. Et subꝺ Nullꝰ
credite Et Ouidiꝰ li. de ponto Et id fortuna stat creditꝫ fides
qꝫ stꝫ multi evt many hostiu ponti ꝓmissa obsuade qtendunt
Nichilonꝰ nulla figuior infamia mallet peꝰ in fortuniu qꝫ insi
delitatꝫ nome hre n sapieb miles tiꝰ odit fideles hostes qua
qmilites infideles. Vnd Ouidiꝰ li. ꝓ. de arte amadi. Credite de
positid pietas sua fidei fuet Et Luca li. 8. Ardua sspe fi
des robustos qvigt aios tracꝫ ducit ꝓ robustꝰ aiꝰ fidel e ꝑ fra
gilitatꝫ et nimie iuuetutꝫ e frangꝺe fide De qua orator li. 2.
Hr e vera fides qua lex qmitta amorꝫ ꝯ dyssꝫ tabulis appa
ret radiata fides ut laurea ustꝫ exercitio ꝓ teor ait Mesura
qꝫ dig crestit ꝛadiuꝫ Huc vba mil ai sonat n ꝓ nulla gravio
sa frangeda e fides ꝑ fidelitas ꝛ adiusitate pba et istit Et si
milites fidelit obsuai dnt ꝓ ꝓmittut atrꝺe ita dent ne a
captiuis aliꝫ impetret qd mi fidelit scrastiꝰ evolubꝺ possit
Attendat etiã ne mala occasio quesꝫ inuadat Nã gens in
fidelitatꝫ e no solid a ꝓmisso recꝺe si etiã frivole alys ꝛsidiã
ꝺ ꝓrioꝝ plys emulãi Hesito em an tytulo suo pugnatoꝝ ꝛ
hostibꝫ fidelit repire mcantꝫ d vtro ꝓmissa obsuãde teneatꝫ
Cir em hesito ut qꝫ arbitrer fidelitꝰ sp bond ee atꝫ lau.
quia qꝫt no vicissid ꝓmittitꝫ iure tenet Nichilonꝰ tñ ut
sto dei iudicio fit vt qui inique et absqꝫ racõe pliat in
ꝓmiss deripiatꝫ Itaqꝫ estid istod hoc merei Difficile e tñ

vt reda alios i pmiss no teneā Vbi pmissū vitio caret vt pfec̄
Esto ena q̄ gsha hos no obliget tm̄ hor volt militia ut fidelitate
i omnib⁹ obsuade noiet Attendat i milites vt iuridice plia fiisti
pnat: Vñ Ouidi⁹ lib⁹ de arte amādi Iudice me fraus e gressa re
pellē frauden Armati i armatos sume unu simul Et li⁹ p̄mo
fi tytulo Cepe soporatos muadē pfrit hostes siz iuridice Et
libro 2⁰ Pigrae lucrati tessat i hoste manū Et tertio tstiū pug
na sud finem vi tacet hostē hr Attendat at miles ne de se nī
suis gfidat ena si ius heat Quia teste Frathone Victorē a vito
superari sepe videmꝰ Et claudianꝰ i maiori Cepiꝰ i tanto nocuit
victoria turbe Cū ena miles alios i ure suo iuuō i Ouidij in
eplis Vo fauit molles ad fera tela manꝰ Certame pima magna
mouet militē i ure suo foueat fidelitasq̄ plia alienoq̄
ure nūme derogat ne infidelitas inde oriat Que end f mili
tie glā ppr̄ petaꝰ ppla muadis si ex̄cia ul supbia pliā gritaꝰ
ā si ppō ope vincaf ā si maiꝰ dapnid ex tuid dē qmodꝰ ex vic
toria sperare videaf noīa end qmodi no solū facultatē f ecc
fiam et hoīe intelligi peto Nempe aliq̄ fidutē exhaus plia
sustinuit dño ope ure laudeq̄ tacet. Quia teste Tullio i an
toniū Omo nulla tā iusta e cuiq̄ gtra ppa pugre Et ide
Tulliꝰ pmarcello Iracundia negt et supbia et gsilio nimia e
tꝰ ostasioē plia fr̄ no debāt Iterū i pū sapietū dr ex quib⁹
pmitt⁹ q̄ ppōs armis parit Dui i ppandō e bellū vt vincab
Cetez Quetoniꝰ li⁹ i⁰ doīt⁹ cesaribus Augustū negt cesar plia
sustinuiss omo negrabat ñ maior emolimēti spes dē dapnū me
tꝰ ondēt⁹ Hīs itaq̄ allegacoibus clare p̄z pugna insta racoe
tndmo assumi debere Itaq̄ fidelitas no solū i pmisso f ena
i aggēss ēuspicienda e ꝛc. De fidelitate militum ca⁹. 2ij

Plicia addecꝰ patꝛ n̄ fidelit exoꝛeat Et i milite n̄
pulchriꝰ e dē fides eiꝰ no solū erga hoiem f eiam
attendere Est ut sua milicia deo subiuiat Nullꝰ n̄
miles tm̄ p̄ncipi qd̄ deo tenet Attendat igit miles Dñi
sus fideles Dō tm̄ no negligeto debē existe Vñ pollicetꝰ li⁰ 3⁰
c. 4⁰ dicit q̄ duo sint p̄cipua i milite siz clemēa et sāctetu
ut siz fidei pmissū teant Et Vegeciꝰ de re militari loquēs
dr q̄ tociꝰ ri pub̄ salꝰ i hoc gistit vt tyrones s. milites no
tm̄ corpib⁹ f ena animo ꝑstantissimi exhibeāt atq̄ uicōeta
sua p̄ncipib⁹ facta obseruent Vere e tm̄ q̄ milites tpali
p̄ncipi pociꝰ dē deo fidē obsuat. Vnd proh dolor ꝛa sollepnio

tonsuetudo moleuit q̃ fiebat ut q̃libet miles ipa die qua miles fiebat
ecclesiã ingredet⁹ atq; gladio sup̃ posito et oblato sollepnit⁹ iurabat q̃ pro
defensione fidei rectore et do ppetue familari vellet Vnd Vegecius li° ij°
c° j° narat quo milites deo iurare debent suoq; pncipi pdcm sc̃z de fide
fidate seruada Narat etiã Tullius li° j° de officijs c° iij° Et numa pompilius
impator filiu kathonis i suo exercitu admitt̃ noluit n̄ prius cum
sacmento fidelitate sibi iuraret Hec at omia dicta sunt q̃ fideles xpi
milites vsq; ad mortẽ rectore debent ut sc̃a ecclia protegat⁹ et legis
xpiane veritas pmulget⁹ Vnd Policratꝰ li° 6° c° 8° Hinc nigt mihi
tñ e ordinate tueri ecclias et pfidiam impiegnare sacerdotiu venari
pauperem defensare mulcias placere et si opꝰ e maz ponẽ vt sc̃z
de illis visitet⁹ id pphete Gladij antipites inimicis eoz Nuc tame
hom militia fidem xpiana no fouet ꝑ porig deprimit Vegetius legis
apud antiquos hinc more fuisse q̃ sc̃z milites ociia hostia dies con
sumabat Vnd Valerius li° 3° c° 7° De Julio Cesare narat q̃ phi
buit spoliari templa et ideo p hyemu tenasit multis dom⁹ psupst
insurgẽ gtra deos appollinis atq; inuadi templũ delphicũ Idem
etiã narat pollicratꝰ vbi ꝫ Sc̃z Egesippꝰ narat quo pmisit spo
liari templa et io sibi pepet alexander Exhijs igit⁹ patet q̃
milicia ecclie dei debet defensare thodem tñ milites tota mu
lieribꝰ de bellis narat et tota simplicibꝰ de victoria illustrium
pncipũ ul militũ sese iactat ner tñ licet bellandi vsũ ul artem
quia lasciue porig q̃ milicie intendut Vegetius lasciuia milites
enecuat ut dicit Genesis epla 43 Vnd ibidẽ narat q̃ mirandus
e animꝰ militis et a blandimentis voluptatũ procul abstrahedꝰ
Nempe hannibalem induratũ ensibꝰ et laboribus sometia exercua
uerut armis inquit nichil fuit tñ vigis victꝰ Attendendꝰ e ergo
quo Gedeon cũ trecentis viris qui aquã no biberut ꝑ cursum q̃e
mibꝰ diutissime pena dissoluent sustinuerut xpi tñ victoriam
obtinuerut Sic ergo milites no i voluptatibꝰ negs i laboribꝰ ex
ercẽ debent milicia vt taquã aialia diuisa sut i ppetuũ signũ

De bellis et regimine federis

Pelius illicita actione susceptꝰ mala iurisdictione de fine terminari Vnde
Augꝰ 4 de ci dei c° 22 Concludit q̃ bellũ nunq̃ fieri
de fine grandi necessitate et fine iusta causa Ad Judith 6°
legit⁹ q̃ Achito allocutꝰ holofernẽ pgit̃ prima de hebreis re
citauit grudit dicens Nunc i⁹ dne ꝑquire si e aliqua iniquitas
coz mo spectu dei et ascendamꝰ ad illos quia tradet⁹ tradet
illos deus tibi si at no e offensio ppli hui⁹ contra deo suo tunc no

potermo resistere ei qui dicet q̄ no ē bellandi n̄ tm iusta causa fuerit no
ē timend. Unde Ihū. Jr. Nolite timē eos dicit dns vobiscū ē. Et Leuit. 26. Qui
i p̄ceptis eius ambulaueritis Et sequit. Persequemini inimicos vros et corruet
coram vob. Ner tm̄ sufficit q̄ bellandi causa iusta fuerit ꝑ eand vt insti
tuit qui pliant. Unde Josue Nō le. q̄ ꝑter p̄dictū ipius Achor nihil de
ꝑdo fuerint ocisi. P̄ncipes i suis nr̄is bellis vt dicit Aug. 3°
Qz nr̄ pthdolor videmus aut plia sme iusta causa fit aut ab iustis
psonis bella gerī aut modernoz domina i tyrannid mutata sunt
nr̄a inuant ut foueant ꝑ ut spoliare studeant. Attendamus enī 1°. Job.
14. Numeros annoz mensis ei⁹ tyrannidis eius. q̄r sēp dominū tyrannū
breue est et rasū de iure postulat. q̄mo sigmd maxīe pticulare
dominū ē qn̄ p̄nceps ad tyrannid declinat. inclinat aut suos offina
les tyrannizare p̄mittit Deo Exin. 10. dr. Regnd agente i gente tyrannū
ꝑter inimicitias et grauedines et diuersos dolos vt patuit p°. Regū. 12.
Cetera ps̄ quilibet tyrannus ē de pticulate sui dominū formidare debz
Ille at ē tyrannus qui ē rex ut ponit Aug. 2° de ti. d. c. 2°. Et Aristo
ꝑ. etha. 7. ponens differentiā int̄ regē et tyrannū. dr. q̄ tyrannus ē qui to
tū ꝑpm intendit Rex at dr qui subditoz q̄rit vtilitatē Unde pū.
lr. dicit. Leo rugies et ursus esuriens p̄nceps impius sup ꝑplm pau
pere dum indigenā prudencia. multos oppimit ꝑ tali⁹modi. de q̄bus
ꝑ ysaiā p°. dr. P̄ncipes tui infideles socij furū Unde Gen. lib° 2°.
de naturalibus q̄rūdā li°. 9°. p̄cipius inquit decet deoz opa celebrāri
quā philippi et alexandri latrocinia Nō ꝑcipuū i rebus humanis
et classibus mare tutisse seu emulos minucias sub egisse Nulla mīt
maior ē victoria q̄s vinca dominisse. q̄r inexpugnabiles sūt qui urbes et
ꝑplos hucusq̄ in sua pace. ꝑ pauerrimā plebē tenuerit. Nunc tm̄ p̄n
cipes crimina domare nō curat ꝑ omnia tyrannia p̄mitenta subditoz
vtilitate atq̄ studiū artificū p̄mittunt. nr̄a bella intripuit ut iustitiā
am foueant. ꝑ potius ut suis pompis et iactancijs satisfacere ꝙsumāt
Reges enī nō reges ꝑ tyranni sūt q̄r nō adiuuāndo ꝑ subditos inuadē
pellit De quibus Pollicrat⁹ li°. 8. c°. p°. dr. q̄ tyrannus sit qui nō legi
bus se submittit ꝑ ꝑpo arbitrio imperat Reges at sūt qui ꝑpm ar
bitriū legibus subm̄ittit. Et id Pollicrat⁹ li°. 3°. concludit q̄ tyran
nū occidere equū et iustū ē. Unde Tullius li°. 3°. de offic°. c°. A. Nulla
ē mīor nobis societas cū tyrannis ꝑ potius simma distractio. Neq̄
enī q̄a natura ē tyrannus spoliare si possit ꝑ nocere enī hoc ꝑtū
ē. Etenim membra amputanda sūt si sāgne et spū careāt ceteris ꝑ
membris nocent Illa i⁹firma hoīs finitas et humanitas a gente
segregāndi ē ne subditū plebem q̄tamināre possit Hec De
De regimine militū Cap. 23. De regimine militū Capitulū. 23.

Lat 39 = 39

Milicia nequit pficere nequit vbi nulla virtꝰ vbi sen
ꝰ no habitat. Vnde Romani teste pollicrato li. 6. c. 1°
Qualuerut aduersꝰ multitudine gallorꝫ pcacitatem
germanorꝫ vires hyspanorꝫ dolos affricorꝫ et horꝫ pfidelitatem
et sapiecia Sic enim pfidem atqꝫ virtutꝫ studiu quibꝫ potorꝫ gratia
subiugare poterimꝰ Vnde ꝫdam e narratibꝰ colligit Milites enim
potius ingenio et sapia olym qualuerut qꝫ viribꝰ corpis Sic
piter i via mox ponis e prudendꝰ stdm sapiaꝫ sane legis qꝫ stꝝ
vires corpis. Nam sic in genesi legit Esaw i viribꝰ corpis erat
fortior Jacob. et tm ab ipo stꝝ Jacob Esaw plantatꝰ fuit Non
legit in viribꝰ ihc confidendꝰ sꝫ i sapia legis meditandꝰ e. ut stꝝ no
stris fuit Vnde Pompeyꝰ li°. 11. narat qd Alexander a pre
suo exigua milicia accepit Vex tꝫ docta et i pliꝰ assueta erat
et ideo ipa mediante inmanes hostes subpsit Sic enim dicꝫ na
turam modica milicia et modicas vrtutes accepimꝰ si tꝫ i fide
asseuamus et i bonis opibꝰ exercemꝰ qtra hostes pualebimꝰ Vn
Vnde Vegeciꝰ li°. pꝰ. c. 1°. narat qd assita licet nauiu vsu no mdiget
ne tm milites torpescat iussit naues edificari et militas ibid ex
ercitari Sic miqꝫ otiosi esse debemꝰ ne nimis desideria succumbere
nos faciat. plus tꝫ no exercitiu bonoꝝ sꝫ malorꝝ fregitat Ideꝫ
ilorꝫ tꝫ narat Vegeciꝰ vbi. O. qdam latrones suis militibꝰ surripit
ut rapinas no facerent sub pena dextre manꝰ qꝫ inst militem
pdari no licet Insup libro de vita cesaris exemplia satis qfonte
legit Non debemꝰ igit in pranis sꝫ i licitis opibꝰ exercitari
atqꝫ no de ipo sensu sꝫ de qsilio sacre sipture confidere tenemur
Vnde narat Valeriꝰ libro. pꝰ. c. 8°. qd disciplia militaris romano
imperio multas robur audaces atqꝫ vigil et strenuꝰ regime largita
est Cuiꝰ ia sapientes qm vita hoiꝰ milicia sup tra Dicit enꝰ
Pollicratꝰ li°. 6°. c. 8°. qd militu vocatio e vt no pmittat re
publica agere aut pace Vt sint igit milites a ppria auꝫ in
pcis dapnari pmittat Vnde Egesippꝰ li°. 4°. Allegat dictum
ythi dicentis qd in exercitu no solu requirit virtꝫ virgis sꝫ ecs
mentꝫ nr̃a hostium fortitudo sꝫ etiaꝫ disciplie normaꝫ ne
stꝫ miles sit crudelis vt impius a ne pde prius qꝫ victorie
sit intentꝰ. Vnde Luc. 3°. militibꝰ dicit Contenti estote stipendijs
vrꝝ et e verbu iohis baptiste. pplex at huiꝰ hois vim si iac
tant nobiles midaꝫ superbiaꝫ et alios qtapmur vtrosꝫ rusticosꝫ

mcupat / et ty ipd qui tlia dicut frequtes vilissimis opibz fud no
bilitatem offendunt et tu alys imuriant. se ignobiles attestantur
Vt attenderet id Job 31. Nunqd no i vtero fecit me q et illud Sup
q. ggy ppmo mozl. 21. c. Omb mqt homes nata fecit cisles. De no
bilibz ty mqt ypha Osee 9. Ista eor ab vtero et partu. Et Hoc
z. de gso. li. 6. t. 9 mqt ps mane et ps vtile qs videat. Et declarat
idem qlit nobilitas no e n laus parentu nr de aliqs glari de lau
de aliena Vnd Jeronimo epla. 103. No e mqt glandy de nobilitate
tamis qz nr vtutes neqz vitia pentu imponenda sut alys n supple
fuerut imitatores parentu. Et Crisos sup ch. olia. Ha nobilitas
mqt seu boitas pentu no valet n fuerimy nos ipi homi Et olia. rq.
gcludit qp no valet hyre Job in prem sme opibz Et olia. q. sit aut
Nichil mqt pdest bonis hereditalis boitas pentu et nichil obest bo
nis malicia Etend illi no sint nobiles qui asplendore pentu re
tulerut sordibz et neqcys vanitas ut declarat Valeiy li. z. t. 4
etiam obrem de tali nobilitate Juuinal dicebat Dme mqt vicio
tanto maiy e qsto e qui prat. na ille nobilis e q virtutibz claret
vt ait Hon. epla. 84. Vad this nobilitas domd natuze e. nr debet
exinde qs glari qnymo ssqs tanto dt ee humilior exmuere qsto
se obligatiore gspicit i reddenda racde vt mqt ggy. li. 1. oml. q.
Et apls ad Cor. x. Ctinid mqt hes qd no accepisti quid glar. q
no accepez. zc. Ideo Jeme. 9. dr. No glet sapies i sapia sua nr
forty i fortitudine sua. Ea enim q natura dedit nr laude nr viru
pertud fuerut ps ea solidmo q libere gtrahut et fiut. Ideo apls
i. Ad Cor. ij. dicebat Ista enim mra li e testimoniu gsne mee. quasi
dicet no exmulibz debemy glari ps ex moribz et ex ypys opibz
Explicit Nonus terty libri Incipit ps tertius eiusdem libri z
Segunt Caplm de diuitibz et ex Statu uuu

Vomd qui sectat auariciam vtutibz vt plinius
no intendit si quid psint diuitie si vtutes
no heant. Clarat end Valeri li. z. q Scipio
omia tpalia ppones vtutes ptulit Vnde cu
spe accusaret apd senatu romanu spe rndit
tu ego mqt affricam vob subiecisse nil aliud n
exinde agnomen portaui qz sty fiut dicto Scipio affricanus eo q
affricam romanis subiecerat. Et io statu subdit Complenor mqt tu
muidia qs tu petruia qz sty homes plu muidebant suis vtuti
bz qs petruntq. qz eisd virtutes potiy qs diuitias grebat
Ctima sic de ysu. 14. Contrbat domu sua q sectat auariciam Et

pūbiorū. 28. Et cui odit auaritiā longi fient dies eius. Nudquid Va
lerius nārat li°. vi°. q̄ gsules romani in tantā paupes erat q̄ dum
morent⁹ liberis suis nisi relinq̄bat. Vn Cenatis rōanoru cozo li
beris puidere gsueuit. Insup li°. vi°. de mugis phrozo de arthā
gogle rege. legit⁹ q̄ aurū tam⁹ fictilia spreuit. Vn dr. q̄ pstan⁹
e fulgē mōrbo q̄ rebo. Ipe end vt id dr̄e reor. Cetlie fiut et hor
p fortuna q̄ pr suos figulos fiēt. Et io vas vitriū sp utebat
Vn dicebat. no debeo inquit ppr̄ fortuna mea negāe naturam
Cetezo Valeio li°. de tyberione q̄dam nārat q̄ ex ditissimo esset
fictilibo tm utebat⁹ dicēs q̄ maior e thezaurq̄ timēde q̄ petuie
Vnde cū sp̄ mera putaret⁹ ipe respondr̄. Differte inq̄t thezaurū
vrm et meū m relinq̄te. Ipe em nārat r̄. pr̄. ad Cozo. 2°. Qm aua
ri regnū dei no possidebit. Insup Valerio li°. q°. de q̄ncuncimo
q̄ fuit abstinēte norma et spectatiā fortitudinis romano. Ipe. n.
i simili disto q̄medebat atq; i domo exigua morabat⁹. Lesbius
i semel legāti uetuit supantes ppter sui inopiā muneribo eius ver
rumpe si no pualuerit. vn rndisse feit⁹ malo inq̄t locupleti
bo impune q̄ locuples fio. Q̄nuncra inquit differte et memeto
te q̄ ner auiēm vincat nr̄i petunioo corrupto. ero Attendebat ille
Apli ad eph. 4. Exhoto intelligetes q̄ omis auar⁹ no hr̄ hēdi
tate in regno dei. qm auaritia e idolozū finito. Huc tm Pstue
ri. r̄. vidicat⁹. Omis inq̄t in uia sua declinauerit vnq̄ ipse ad ava
ritiā et talēs desperantes semipod tradiderut omis i auaritiam
Ad Eph. 5. Attendamq̄ em facultatū habūdantia notiā esse
parū inimicā. Nam Abraham et loth fuerūt diuisi. q̄ sba
cozū erat multa. Vnd Aug⁹. sup Joc. 44. Difficile inq̄t e hre di
uitias et no amāe ipas. Ideo pricose sunt suis possessoribus
Ex̄m obrem xp̄s. Mt. 18. dicebat. Si vis esse pfectus vade et ven
de oīa q̄ hes. r̄. Ex̄m facilius e camelū p foramē acus tīsire q̄
diuite intrare i regnū celozū. Vnd Cap. 4°. dr̄. Ex̄uid coīb pfuit
superbia quid diuitiaz iactātia. Et sc̄s. Omia sic umbra tīsie
unt. Ideo Ex̄m. sic dicebat. no e inq̄t homo estimādo vt re
putādo exhibus q̄ fortuna dedit. Vnd Abacuc. 2°. Ve ei q̄ mlti
plicat no sua vsq; q̄ aggrauat contra se densū lutū. Et epla. 31.
Leoni. Oīs inq̄t dues iniquus aut heres iniqui est. Et p̄ma ad
Thy. vi°. Ex̄m amat diuitias fructū no capit exterius. Ex̄ua
pr̄t̄ ysa. 18. Horat. Dicebat diu inq̄t in rebo nouū durare
no possumo q̄a illas a moriēdo descendo a ille nos tunctos

q̄ p̄mdo deserent q̄m diues nō dormiēt michil sed affert
ut dr̄ Job. 27. Vn̄ Luc. 6. Ve nobis diuitibꝫ q̄ habet hic ꝯsolacio
nē vrāb. Vn̄ Aug⁹. de v̄bis d̄m sm̄one 12. sic dicebat. Et quid
pdest plena bonis arcta tamē egestas. Bona vis hic et nō vis
bona esse Erubescite de bonis tuis si dom⁹ ē plena bonis et hꝫ ma
lū sz̄ tulpa. Nam teste Gen̄. epla. 47. Humera fortune sunt mſi
die. Et epla. 50. Egregium mmūd vbertas ꝓmit rem̄ omne frag
um̄ admatiōtatem nō pōt fecunditas nimia Vn̄ ggy. i regist⁹
3⁹. Oma mūt i hoc mundo mutabilitas corrupit. nō igit⁹ in
ꝓsperis eleuāi n⁹ mꝫ aduſi turbā debem⁹. ſ aduſitatē mediā
tenēs humilitatē anchoram mēte team⁹ q̄m s. dr̄. Vii. ꝑ. Pro
speritas stultos pdet eos. Vn̄ epla. 81. Abundā ē periculosior blan
da q̄z modesta q̄ sz̄ i fundamēta tpalia timēdi ē ne vtpiditas
seducat. Et sua sicut dicit ggy. 18. moraliū ꝓsperitas gressꝰ ob
liquat ut viso ad bona redire possit Et m obrem Aug⁹ epla. 4.
gradit q̄ michil ē infelicius felicitate p̄sentis quā sez̄ felicitate
penal mutat⁹ mūdꝫ et mala voluntas velud hostē mitior
roborat. Et subdit Si mūt deus pollere ꝑmittat iniquos
i ꝓsperitate tut indigētꝫ grauius si delicta impunita dimittant
Et sua ꝓpt⁹ Gen̄. li⁹. de prudentia ait q̄ michil ē infelicius eo cui
mūdꝫ arridet aliquit aduersi Et ponit exemplū i de regulo
q̄ Rom̄ q̄state tormentoꝝ maiorem habuit Vn̄ ggy. moraliū
6. q̄ inquit p amena lirata ad tartara venit q̄ p pntis vite
ꝓspera admittitur merit⁹ Deo Job. 18. ꝑcipitabit eum ḡsilium
suū sz̄ mundane ꝓsperitatis. Vn̄ Gen̄. epla. 37. Vbi inquieta feli
citas q̄ am̄ exagitat mouet cerebrū et de vna genere ad
aliquid nūtat: quos dā p superbiā aliquos p luxuriā istos inflat
alios mollit Et m obrem Valeriꝰ li⁹. 7. c. 2⁹. narrat dom⁹ Ca
lon dicēs Nemine du vimus esse btm q̄ fortunē subitus est
Ibidē etiā narrat q̄dā cuidā q̄renti q̄s btus esset. Vndit Nemo
inquit bts ē eoꝝ quos tu felices putas ſ ille bts ē qui
miser ate credit⁹ q̄i dicet q̄ bona tpalia nullū faciunt bonū
Attendendū ē em̄ q̄ multi diuites fuerunt q̄ p̄modū conuert
sunt de plebeis narrat Valeriꝰ li⁹. 6. c. vltō sicut de crasso q̄
locupletissimꝰ fuit et p̄modū egras facty decisorie aborbꝫ
vacabat. Idem etiā narrat de crasso q̄ ap⁹ romanos valde cla
ruit m tantū q̄ dicat⁹ ꝓpatronꝰ senat⁹ p̄modū ty iasp̄tu

L 3/5 fr. eg 112

fori roma la cremifice lamaty e. De tpalibz i no e gloziadz Inde
Augy. de verbis dni sinoe. p. Paupertas inquit vtutz rd felicia ducit
ne allicat ne corrupte subuertat Vn ad philipp. 2. In omibz instituty sum stio hmmliari et habundare scip quo ggy scip scrip li.
2o. omlia. Ait Paupertas inquit estab et mira sciencie disciplina atq; t
toto cordis n distenda videlz stice sustinere pfta et aduisa Et ideo
Sen li. de pudorica fugite inquit delicias. fugite enervatem
felicitate qua animi madefiut et si excreuerit pricipissima e atq;
metes ad ymaginandas vanas euocat Circ i. assiduit horas i vtu
te sua et i multitudine diuiciaz suaz. ignant Sen de paupi
bz et eoz statu cap 2m

De paupibz et eoz statu Cap 2m

Pauptas de se mala no e ff pauper qz mali et quod
optimu e stz celid porig pauptate ab diuicijs emit Vn sa
lobi pmo Nonne deus elegit pauper in hoc mundo Nam
desideriu pauperis exaudiuit dns matt xpha Narrat enim
ggy. circa finem sui dyalogi qlit ipe phibuit ne fres sui accederet
ad quedam religiosid i mozte phibuit eaa ne ipm sepelirent. eo qz
ipo vincta habuit tres anreos quos iussit pia sibi eu i detestatoz
sue cupiditatis. Cepta diffidencia si credas egere a pite dum etno
regi formulas. Nonne q omb hit thezauros te ditare pt Ipe signo
qui liberalissimg q potentissimg q omia nouit qbg indigo potes Vn
ay. 4o. Hit pauper spu qui stz vera i spu humilitate atq; sufficiencia
hmt Vn ggy in dyalogo li. 3. tc. 22. Pauptas pax pdest n assuerit
humilitas qm pauperes superbi dit deus. Et alibi dr qm paup e no qm
mmg hit si plus qui cupit Eoquo patz q vera pauptas spm humilem
et saciatu reddit Si igit saciari petimg cur vera pauptate abdicamg
Narrant em naturales q cetimg licet sitiat no tm bibit quanty ple
nitudinem aque inuenat eoqua possit saciari. Circ i. de torente
hy traducitat potamg Cur nitpalud atq; sicce sollicitam. Reprimg
em illam sollicitudine plenitudine gle relest inqua saciari valeag
qn omb huiq sterli fontes et flumina no n amaritudo sit. Vn apld
ay. 18. dicebant Erue nob relinqmg omia et seruti sumg te qm ap
te est fons vite et i lumine tuo videbimg lumen Lumq; exprimunt
q omb auarg sitit ho no i merito qz auaritia calore q stire facit
quod di infernales seminat ipi qui ignibz attissimis vrunt Na
omis auaritia ydolor finitg e. Concernamg em id qd narrat Va
lerig li. f. r. 3. stz de fabricio q refutauit auriq et argento sibi miss
sum Ytt diogenes omia sprent Teste em Seneca. li. de pude
tia Demetrig diuitias fugerit tamq; onerosas. Et li. de tranquilli

aminī nārat de quoda q' ēt omia ꝑdidiſſ ſua gaudens etiā dice
bat ſubet mḡt fortuna expediēdi phȳsici. Vnde libro ꝛ° de vitis
patrum dicit' q' thezaurū mōthi ē voluntaria pauptas Et de
quodā ibidē nārat' q' vendidit euāngeliū ut pauperibus ſuccurreret
dicēs. Verbum mḡt vendidi q' ubet omia vendi et dari paupib'
Ex vbis i' vbis patz pauptatem mīto eſſe tollerandam mūdiq; diui
tiaꝫ gtemnandaꝫ fore Vn nārat Jō' epla. 74. q' cratheꝫ thebeꝰ
homo quondā ditiſſimꝰ ciu ad phȳlozophaꝫ q'dam athenīaꝫ
ꝑgeret magnū pondꝰ auri abiecit q' nō putauit ſe ſimul diuitiaꝫ
et vtutē poſſe poſſidere Insup idem Jēr' epla 50°. de ipſā phȳo
recitat q' multaꝝ poſſeſſiōm ꝓcul i pelagꝰ ꝓiecit dicēs Abite
malū malo ēm vos ſubmergē q̄ ſubmergi a
nobis Ecce ign' q̄litas ſapietis hȳ mundanā dulcedinē tanq̄ amāi
tudinē ſpreuerūt q'ymo i hor ſolid pūbant ditari ni' in diuitijs
tor nō appoſuerūt. Nam de fabricio nārat valeriꝰ li. v°. c. 3°. q'
ſompletem et diutem rpm faciebat nō multa poſſeſſio ſ; modici
deſiderium Scolas em vtutes diuicias pūbat Insup de zezone
phȳo nārat ag'lliꝰ q' omia tpalia gtēpſit q' ei fortunā ſuam
bona ſemel ꝑdidiſſ dicebat. Et mḡt felix fortuā q' me ubet leuē
phȳsici hor etiā nārat Cen. li°. de tranquillitate animi. Et Tulliꝰ li°
2°. de tuſculanis q̄ibꝫ Ecce ꝑ quo leta pauptas ē felix Etiā
at volent diuites ſ; incidut i laqd dras et deſideria multa
Iuxō aplm Attendamꝰ em ꝛ°. ysaie. xx. Eligit te i camino paupta
tis q' ſtz i mundo ad pauptatem voluntariā vocati ſimꝰ vt ſtz
nil rapiamꝰ vt habeamꝰ. ſi ſolū habeamꝰ vt viuamꝰ Vn Criſoꝰ
sup q'. olim ꝛ°. pauptas mḡt ē camino q' validior ē igne Etc
enim eger nō dr grauari a medici meto nr purgandi de purgatione
to. ſic paup de pauptate nō grauat'. Ideo Thobie. i. c. Dicebat
fili mi pauperē vitam gerimꝰ ſi multa bona habebimꝰ ſi timue
rimꝰ deū. Et Cen. epla 2ª. honeſta mḡt res ē leta pauptas.
nr ē pauptas n leta ſit. Nam tui tu pauptate bn quaerit dueꝫ
ē nr paup ē qui pauc hȳt ſ; qui plꝰ cupit. Et ggs ſup Ezech li°
2°. oia. c. Ille inquit paup ē qui appetit q' nō hȳt Etiā ty non
hȳt nr hȳre petit dueꝫ ē. Ideo Cap. xpū. 17. dicebat Est mḡt dueꝫ
tu nichil habeat. q̄ dicēt q' dueꝫ eſſe pt qui nichil appetit licet
em nichil habeat Etiā obrem ggs vbi. s. Pauptas mḡt ē inopia
mentis nr q̄ ſiſtit i qualitate poſſeſſionis. Lamentādi ē ty quia
nūc ſ;libet ſtudet eſſe filius ꝓuratorꝫ ſtz huiꝰ mūdi. Ombēs a
narine ſtudent et ty diuine ſunt i malū dni ſui atq; pereunt
i afflictōe ſua. Vt dr. Ecce hō Vn Augs confeſſ recitat q' tam

2 L 39 in 8°
113

sens p vicd vidit quenda pauperm hylarē et letū et ingemuit sibiq;
sociis dixit q̄mbo niquit tonatibq laborem ut ad stateā letitiā
puenire possem i hoc th̄ paup ē iste nos pressit. Et subd. Augo
Ille letabitur ego anxiꝰ eram securꝰ ille ego trepidꝰ. Vñ poeta O.
Nocte tuta facultas paupis angustiaq; laris. O. mutata no did intel
lecta vñ ait. Beati paupes spū Et ysaie. lxj. Pauperē suoꝝ mi
serebit. vt ingit hēdes sumꝰ nō mundi sed xpō nr̄i vt simꝰ fi
lij et hēdes nec q̄rāmꝰ diuitias hui⁹ sēc. Et Nuomid sicut dicitur
ysaie. xxxiij. Diuitie salutis sapiētia et scientia timor dñi ipe thesau
rus eius Et lo ggi⁹ ayorul. xxj. dicit niquit mopsus ē q̄ vestem no ht
q̄ qui humilitatem. et ideo debilis deo pauper superbo est Ecce. xxj.
Rationabiliter igitur colligit Augo. li. de ci. dei. c. 18. q ipe deꝰ
ē opilencia metuē et sua plentudine homines facit felices Eius
ingit diuitie sunt appetende qm̄ gla et diuitie i domo eius non
Epham Hew si attenderemꝰ q̄nta mala diuitiarū ortuꝰ sint
q̄nta q dolor nr̄oꝝ grigniti⁹ ostendit paupertatem opibus p̄ponēdā
Numquid Absolon p capillos suspensꝰ ē ut dicit. ij. Reg. 18.
Die eni diuitiarū amatores ipis suspendunt⁹ et pereunt
Etenim attendere debebant ꝙba Apli. ad phil. iij. Dicentis Quod
ppter xpm detrimentum fēci et arbitror ut stercora vt xpm
lucrifaciam Cum no prederet diuitie in die vltionis Vt dicit
pū. xj. Non Oratiꝰ i suis epis epla. xij. sic dicebat Si recte
facere non ē inopia maior A ioue donari possit tibi tellus q̄re
labas Paup enim ē tui rerū suppetit vsꝰ si ventri si latabulo pedi
busq; tuis. Nil diuitie magnq; regales addere pnt Item Gen.
libro de remedijs fortune sic dicebat Paupertas inquit mi gra
ue ē. et respondet si tu pauptati. q̄. non i pauptate scriptū
ē in paupere. Illa quidē hylaris et tuta Unde Iuuenalis
cantabat Quanus erad latrone viator et cū nobrem Augo li. de ver
bis dñi sup apli simone. xxviij. Sic pauptatem suadet dicens No inuit
disp̄liceat t̄ pauptas q̄ ea nichil diuina inuenire potest vir ḡnōsē
quam locuples sit et celum emit Unde ingit quibus thesaurꝰ ḡsēri
possit sp̄ pauptati videmus indulta Nempe ut ad regnū celorū
veniret Duces possessione sua obtinere nō potuit Her ille
Ion ysai. xxix. Paupes letabit i sancto isrl exultabit Et ysaias
sic dicebat Tibi derelictꝰ ē paup orphano tu eris adiutor
Et liber j⁹ dicit⁹ Et diuitib⁹ dimittit tamen Nam vere sunt
miseri corā deo spes vana ē eo q̄ sp̄ diuitiaꝝ p̄fidentia sa
lutis etne gloriam adipisci pretermittunt atq; se putant

adeo haberi odio si eoꝝ facultates eis tollant q̃ bꝫ m̃ seduciꝫ. Ait
enī seneca ī suis declamacoibꝫ ꝙ ciuitas olym erat ī lege posita
vt nullꝰ alienꝫ caperet a⁹ dapnificaret ꝙ si quis fecāt atrocissime
puniendꝰ erat Contigit igit vt vir quida despatꝰ lāgo ppo se
suspenderet Cui videns alius subdit lāqid ne ille moret Ille at
qui suspensꝰ erat tota iudice veniens grela facit Cur ille lāqid
sui dapnificasset Capta īsania de lāgo frato ḡquerut et de
vita recupata no letat Hic enī pleꝝ mīnicꝰ ꝓpꝫ se fuspedunt
et mortem eternam ꝓpter ꝓpas mittunt Et si deus eoꝝ facul
tates minuat ꝓpi timt ḡgrunt et deū odiosū eū arbitrantur
Quātā stultitia illa de tarena sua grela facit et vite etne fe
licitate qua ꝓpter diuicias ꝓdebat no planxit La ꝓp. bto Ja
cobꝰ ī sua epla. c. 2º dicebat Nonne deꝰ elegit pauperes ī hoc
mundo. diuites in fide et coheredes regni quod ꝓmisit deus
diligentibꝫ se. ⁊

De mercatoribꝫ Capitulū tertiū

Certantia fidelis fieri hꝫ nō ꝓtextu vendicois aut
empcois fraudi ī ꝓximū dē excogitāi nec vsura
tractari Unde Exodi. 22. Nec vsura opprimes cum ꝓxi
mo Et Leuit. 25. Dicitur Pecuniā tuā non dabis ad vsuram
Et Luc. 6. Mutuū dantes nil inde sperantes Deo dꝫ ypha Et
pecuniā suā no dedit ad vsuram Unde Ambrosius li. 3º de
offic̃is sic ait Cur mīquit ad fraudem queritis naturā in
dustriam Cur affectas inopiā Cur aptari facis pauperibꝫ
sterilitatē et tamen exploras qñ tempꝰ sterile erit Mar
catus industriam q̃ est fraudis astuta et qd̃ vocat remediū
latrocinio quietū est Numquid iudeis phibitū fuit. ne fratribꝫ
suis accomodarent ad vsuram Deutro. 15. Unde Augꝰ
epla. 36. Et quid dicam de vsuris nisi quia crudelior est
qui substantiam subtrahit duriti q̃ qui fauore truncidat ꝓ
auperem Ait Crisꝰ sup ḡt. omnia. ꝙ. Nichil inquit ve
sura turpius nichil crudelius Ita lucrū suū vsurarius alterius
aduersitatem facit Insup Tullius libro ſmo ī tusculanis quib⁹
cathoni grauiter etiam expedit fenerari In re familiari Re
spondit Bene pascere. bn̄ vestire. bn̄ arare. Sed si queratꝰ
an liceret fenerari sic. ad vsuram credere Respondit Etiam
si inquit hominem occidere quasi dicat ꝙ venēari idem est
ꝙ occidē. Commemorem⁹ enī hystoriā que habetur in
hystoria tripertita libro ſmo Epiphanio epo qui pau

penda mutuabat tritici volebat ꝺ̄n ꝙ tpe ꝓsperitat' qđ' acceperunt
restituerent vt alys paupibꝫ subueniret. Audit ꝺ̄n ꝙ quidam sep
mutuo accipiebat et nunqua reportabat. ꝑ cum semel ad eppm venisset vt triticum acciperet dixit ei eppus Vade et accipe. Ille
autem abiit ꝑ cui in horreo nichil inuenisset epo retulit. Cui e
ppus Quia dixit inquit ꝙ tu solus horreum vacuum inuenisti et
ille confuse deluꝺ̄ totumꝙ restituit. Non igit' debite aufert
e proximo substantia et pciori ratione frater fratrem vendere
non debet. Cuius qui vendidit fratrem sui sanguinis immemor
est. Attendant igit' mercatores vt fideliter i sua voce predant
Vñ ꝓu. 20. Abhominatio e apud deu pondus iniquu et statera do
losa. Vñ. 19. 6. Adhuc in domo impij thesauri iniquitatis et men
sura ire plena est. Et subdit. Numquid iustificabo stateram
impiam et pondera dolosa in quibꝫ diuites eius repleti sunt iniq
tate et habitatores i ea loquebant' mendaciu et lingua eor fraudu
lenta i eor ore. Cui⁹ ꝓpter dns Leuit. 9. pcipiebat mercimonia
fidelitatem diuersi. Stateram iusta et equa sint pondera et iustis
modius equus qꝫ sextarius. Inquit ꝺ̄n Tullius li°. 3°. de offic⁹
c. 12. An licuit venditori rei quid vendit vicia ꝓmulgare.
Hinc natrat idem disputatꝫ Diogenis et Antipatri sui discipu
li. Nam Diogenes dicebat. Cuius inquit stulticie qua ven
ditorem vicia rei qua vendit nãrare seu tamꝙ pro dicere
domꝰ pestilentem vendo. In gratiam ꝺ̄n antipater sic dicebat
Nisi inquit vicia naret impune fiet et proinde incipit. Conclu
dit igit' Tullius ꝙ no bonus vir ꝑ fallacias e vicia rei celare ven
dendo. Nam Diogenem defendit utilitas ꝑ antipatrꝫ ꝓfert ho
nestas. Hinc natrat i exemplu de quodam qui cui intulerisset
ꝙ quidam alius suum ortu emere vellet fecit pistatores ad
suum ortu venire cum nauticulis et tubis ac pistes ibidem essent
Cuius quod cernens emptor ortu tardius emit. ꝑ in crastinu net pi
stes repetit quinimo audiuit pistes inquꝫ fuisse et ita de
cepta e. Et io Ecclī. 31. dicitur. cum negociatore et cui emp
tore tracta diligenter eos ne. Explicit de seruis et laboratibus

Incipit lectio Empe legimꝰ De seruis et laboratibꝰ Cap⁹
1. Reg. 12. quo Ioab licet victor esset noluit ꝺ̄n regem
urbem ut victoria non sibi sed suo dño ascribere
tur. Sic etenim apud gentiles suis dominis seruii fideles
fuere sicut narat Valerius libro 7°. c. 8. Idem etiam

habetur libro de vita cesaris · Cetera sic quidam seruus cesaris
Anthiomo fuit captus qz cesaris inimicus erat ut cum seruus ille
cesarem abnegaret. nec beneficia nec supplicia exhibebat Sed
nichilominus seruus constanter dicebat Jube inquit me ungulari qz
nec salutis beneficio nec mortis supplicio cesaris miles esse desinam
ut tuus esse incipiam Gratia cuius constantie dicti fluuij ap. Antho
nium nicolomitatem impetrauit Ibidem etiam narrat de quodam
alio qui postea voluit mori qz a suo dno separari. Dn Capio salu
tem ei portabat dumno vellet pompeyo famulari Seruus at
respondit Gratias inquit tibi ago qz grande seruitium affers ·
Nichilites igit xpiani nulla ex causa debent deserere et alteri se
mundo et mammone famulari. Unde apls ad Ro. 8. dicebat
Cetera separabit nos a caritate xpi quasi diceret nullus unquam
seruus li. 6. c. 8. narrat de seruo papiniomis qui cum audisset aliquos
deputatos ut dnm suum occideret ipse cum dno suo vestem et amictum
mutauit et loco papiliomis interfici voluit Conforme etiam ibidem
habetur exemplum de seruo Antonij qui mirauda supplicia pro
dno suo tollerare voluit. Item Cen. li. 3o. De bonis viris. c. 15. nar
rat similem hystoriam pallegate hystorie subiungit Valerius. Narrat itaque
de quodam suo q dno suo intricato veneno peteti obuie cuidam
ente loco venenum medicamen obtulit. et exinde dno suo veniam im
petrauit / Cetero pompeyus libro xo narrat Anaxilaos filios suos
reliquit pusillos sub tutela fratris sui spectate fidei que cum dilexit ut
ego amor quasi filialem precelleret amorem Ideo ypsa nos admo
net dicens Cauite dno in timore · ne Cum seruus qui sit volun
tatem dni sui et no fiunt plagis vapulabit multis Magistri
Ecce tres fratres vrget infidelitas · qz nec deo nec homini fidelit famulat
nam q pctis suis deo famulatu no impedit. Illos enim scies fuisse
de q narrat pompeyus li. 18. Narrat enim qm cum aliq fratri victores fuissent
ordinauerit ipse ut mensas dnos suos ille rex esset q post splendore
mane videret qua ordinatione facta fratres quidam qui strato dicebant
suo dno fraudem ut vesci occideret mutuet strages dros magnas et
pulcritudinem ne no videbat hij tres fratres ypocrite hinc Cesare fuit re
fecti Cum enim multi dnos suos treatos seruare et p adulatores impedut
ne videat occidi ne veritate agnoscat et fraudem mutuo occidet. s.
opa tenebras Nos fres no sumus hij duo famulabus e Nec ego. Reddite
q sunt cesaris cesari et Cetera quidem huius fructus duo nobis applicari
dnt atqz propter obtinere diuina opa no dnt pretermitti Unde Valerius li. 7o na
rrat quod fratres qdam barbari subito interfecit augustobalid eo qz dnm suum occidit
et ad ratione hominicidij vehemet tenaces Nichilominus tenebant eo qz pietatem
fratris sui possent Cetera defensa nomine debemus tenere debemq

atq; blasphematēs seu emulantēs suo nomī sanis correctionibus
et ḟsilijs nīmad^{m} debem^{o} Vñ ecclī 10. In cogitatione tua xp̄i no
dēthes Ideo aplus ad Ephē. 6. Serui obedite dñis tīs timore et
tremore et simplicitate cordis ḟ; fortasse plurimi se putat infeli
tes eo q; aliorū sūt serui. Alij ꝯ; qui dnant eis famulatēs despi
ciut vtrinq; vtiusq; codicis hoīes attendere^{t} hm̄ nec famulari
debere nec dominari fasto ec debz ꝛc. De peregrinatione Capitm̄ quinti.

Vota pnīb est quasi q̄dam peregrinatio Ob hoc statq; peregri
laudabil est dñm̄ certa intentione pegrinari discat. Resp
igit^{r} ut certe^{z} peregrinatēs q̄nedeq; Attendam^{q} igitur
qm̄ scriptū dicit^{r} Gen. 12. Abraham terram priam atq; cognatem
dimisit et ad mandatū dñi ad aliena terra profectus e. Quappt.
benedictionem dei promeruit Sic em̄ vir xp̄ianus relinquet dez domū
propria scz propria voluntate et quousq; amicīs et parentēs. vt dñico
precepto obediat. Nam pphīs dicit qui no odit patrem et matrem adhuc
et animā suā no pt esse meus discipulus Ꝯ; que e terra adquia pro
fecisti debemus nisi celestib ista nra spe tamq; fideles peregrini viue
debemus Quī teste apto. Non habemus hic manentē ciuitatē ḟ; futurā in
quirim Ꝯ; quid e q; Abraham altare dño edificauit nisi q; fide
les peregrini in hac mortali vita dīno cultui insiste debent qm̄ laus
cūb in ecclia sanctoꝝ inquīt pphā Ꝯ; nūquid Abraham sua vxo
rem voluit sorore vocari Nra siquidē vxor tam nra est cui deq
animā nram despōsauit Ꝯ; dum peregrinatū in egipto scz in hac
mortali mundo nram carne tamq; opere amare no debemus
ḟ; pocius amore natali et no carnali ipam diligere debemus Quī teste
apto ad Ro. 8. Si in ppīs carnis in quibus ambulamus mortificamus spiritu
Ꝯ; quid est pharao Nisi diabolus qui nram carne subiugo tenet cupi.
et ad peccatū indurē tendit si tam vir x pīs iustus fuerit sic erat
abraham Deus pharaonē scz demonē tollat et ab eius seruitute
homēs erigit qm̄ no vidi iustū delictum. teste pphā ¶ De hīb igr
quis qualit sit peregrinandū no in carne sed in spū. non hic manendo
ḟ; cor ad celestia erigendo Exemplū eius q; planta valde crescit si in
aliena terra plantata fuit nec pt in propria terra. scz sibi semīata e
seu primo plantata sit germinare sic in aliena loco ipīs dicebat Ne
mo pphā acceptus est in patria sua Vt igr in virtutibus et cūctis p̄fectus
Ideo mundi hui caducitate spreta ad regnū celeste toto mentis affectu pe
grinem Attendamus igit^{r} qui peregrinus dom̄ quietē mansionē no hꝫ
dū ad terrā quietē tendit ḟ; ciuitatē ambulat semp meditat^{r} et cum.

hospite separatim ponit Cui cum contigerit vt in deo sepe gaudeat nunc
delecta fatendo nunc confitendo impendendo laudes et gratias ambitas
si gratias gaudium gratie melioratur frequenter meditari demus Ita scribit
narrat Genesis libro 2o de exa. c. 4o Quis quidam dictus Regius
omni die computabat sua mita atq demerita vt sciret de quo me
lior aut deterior esset Lucami tam sine consideratione vie peregrina
tur qz sue vite qualitate non considerat alij vo tarde ambulates
tecum attingere nequunt Quia si in temporalibz gaudent et in via sa
lutis ambulare nequunt seu negligunt Et si ambulare nequeunt vi
si bo alicui fare disposuerit cito fatigant cito accedant qz sunt im
potentes vel pro minima lucrature si ignoratia ad ut pro minima seueritate
si peccatorum aut pro minima corporis quitate si diuitiarum facultate
Inquiramus cur tunc angeli nuntios celos no fatigant Quia
cum velocio est quia sunt in materiales atq pure spirituales Vt cogit
in bonis operibus non fatigemur non tamen si spiritui subiiciamur Co
memoremur platonis philosophi peregrinatoris De quo refert in libro qui
de fuda q pytalia profectus fuit vt pitagoricos philosophi doctrina
audiret Et de cod narrat pollicratus libro 2o et. 4. q in egiptu
peregrinatus fuit Vt astrologie exercatur ibiq vt aplius credit didi
cit exacta geometrica Deinde tamen ytaliam rediit Pitagoram
thaletum petuit est quidem usq ad indos et medos profectus fuisse
nisi bella talentia prohibuissent Insuper de pitagora philosophi narrat
Pollicratus li. c. 4. q pro scis acquirendis diuinis regionibz
profectus est Non pretendo studentis regnos tendis iuit primo in
egiptum et deinde in babilonia Et exinde regiones ad mgnas
exactas et lacedemonios Vt minois et diguegi leges meditatus prope
valeret exquirit pro aliter era pro scia multa humana acquiri
renda philosophi profecti sunt Quid ego magis dei pro celesti adi
pisenda peregrinari propo dicente illud Matt. 24. Venite benedicti
patris mei possidete regnum &c In hac ergo mundo exilio debes vita
hec transitoria est et tamen peregrinatio continuis subiacet motibz
egit tamen peregrini in hac vita vite debemus nam felicitate in
hac vita mortali non constituendo Nam filii abrahe quadraginta
annis peregrini fuerunt et postmodum terra promissionis obtinuerunt Quid
enim est spiritu peregrinari nisi affectu abdicare quamdiu terrena sunt
et mente celestia desiderare Ut Matt. 14. Qui multo tempore post me
abnegat semetipsum Unde quod Gregorius libro 2o super Matt. Omnis
qui venit in mundum nos ipsos abnegamus cum vitamus ad p vetustate
peccati &c ad hoc initium vt p merita eternam et pgnit exempla
bene operibus que suppeditat et proficiant et eradicant vt erectant

qi dicet qp spuale pegrinandi est ut in merito profitag Cumq; eni
pegrinati qui in nulla re terrena affectu ponunt Multi pegri
antur qui sua ong seruu deportat Nunqd eni expm qp pegrinq
onerata rebus afflugit Qi eni alii pegrini onerati sut qui liq p
mundum destrat ad suas tam possiones hnt affectu et quocuq;
vadut seruu desiderii cu[m] diuitias deportat Ideo socrates cuidam
mtroganti cur sue peregrinatos non pdesset. Respondit sq; sacra
tes dicens. Cur inquit miraris peregrinatores tibi non pdesse liq;
cu[m] hmoi de tu fferaris id tu opprimit quod te de pria expulit
Quid eni prodest terraru[m] nouitas aut fuga quid iuuat si cu[m] fuge
ons defert terra[m] q.d. qp paru[m] prodesset pegrinari nisi animalib
affectibus mens pegrini sit enormetata Aet sufficit pauperem esse si mil
tupe Non prodest instabilit[er] per orbem progredi. sed pond[er] opt;
exeute Multi eni grauidum discernut aut quia totu[m] no nouc
uiut in quo suoz bu[m] fitoru[m] plenitudiez exere possint Aut qe iac
tancia de suis utineribz spezant uel tame depegrinatoe coepali ho
tanitu[m] uelu[m] est si cria de spuali Quia uitii pegrinari sq; in mit
qfire fingunt Pant elemosinas munera largiter impedit ecclias
dsitat qe tame laudem ait comodu[m] eymde spezat no suu[m] omis defe
runt et pegrinatois consummatoz no attingut. Talibz loqui[tur] dnus
Ad Strogeru[m] Qui pdicta audiens inquit quocda habitu[m] z no animu[m]
mutasse ita ut religiosa veste simularet z pria uicia no exercet
Qi remanet porig cu[m] ire stimuli cu[m] horore malicie z ad pximi lesioez
ferueant. atq; de bonis opibus ostensis superbire Humq; iudi iuste
qre studet z de solo eytioz hitu sibitat[is] fiducia hre curat Hui igit[ur]
ti suo ome pgut z ideo de facili fatigat[ur] Qi illi ang deponit qui
promtates admalis mortificat et euellit Qd faciebat dyogenes
phus de q[uo] de[n] in collatoribz patz[um] qp m[u]ltos cu[m] diret ei iniurias fr.
desopli dyogenis in illu[m] uolebat irrue[re] si dyogenes phibuit dices
Quia scitote o sodales hic eni[m] mi dixit qui mei oculi pter corrupte
sut Fenera tibi fu[n]t sq; corrupta quia[m] exenata si me oculeo hinc quid
responsione pr[ae]clar[us] dyogenes aboi libidine ani spoliabat Erio
utribz et stia tanqu[am] pestifero exanerato floruit &c. Quod senes
debent ee venerabiles et uirtuosi. Capitulum Sextum

Senectus e etas venerabil[is] io moribz honest[a] ornari debet
Vn pollitus libro 9. c. 8. narrat lucu[m] dyisse qp senes
tanqu[am] medici inu[m] hoies quoraii debt mit[ti] q; sibia pbendo
mit tristes consolando mit dolorib[us] exercendo Et vere omissis sententiis
tam oco videnda e in sene prudentia stupenda uiginuero moro optimoq;
constantia Et Genera ad lucii Epta 8. Hoc inquit prig est si hoiq

auctem senū et vicia puerozū Et ypta 13 Quid turpiꝰ qm̄ senex
vinū nō bibes Et ypta 24 Numera annos tuos et prudenter rad' velle
quo volnab puer Veritatē senex videmus senes virijs inuolutos valde
vn̄ Cymachꝰ in suo epl̄ari Heu senes adeo pestiferū laborē senes
fieri si eorū vicia cū tempe nō ferunt Et marcial cognus Heu nō male
hyanta² am̄ infantes suūt & senes videm² Hijs itaq; vobis clare patefacit
turpe esse senes nō rhoci gestatos in quibꝰ lis oīa vicia turpia sunt
Illa tamē sūt pedissima nigmbꝰ ferq̄ierig delitat omniū sūt Cupidia
luxuria vt Cenera lib⁹ de moribꝰ Monstro similis ē auaricia senilis
Quid cū stultig est q̄ vita deficiente viatico augē Cursus de
luxuria senū Tullig libro pō de offic. luxuria nigt cū oī etati sit turpis
senibꝰ maxīe fedissima ē Et Cenera sūo declamatiōi Adolescens
luxuriosus portat senex lucubrijs in manū Et tij Bullig libro primo
senibus loquies aut Quid tibi nocet q̄ dest molles colligisse capillos
et manibꝰ fingē velle comas Et subdit Collere nūc turpe est albos
stringere capillos Et facie dempta pelle confidē nomē Cuius stultoꝝ
querūda senū solicitudo ē renouari et luuenib⁹ apparē Ex teste pō
de fast⁹ Sequitia est q̄ te nō finit esse senē Vana auaricia quoq; senes
sic detestat q̄ sua senectute fateri erubescant et plꝰ luuenibꝰ falsa affectu
libidinis ostentat Quid nūc senes si deluta deformitate exequo ab eis descend²
et si portat⁹ seruierint sufficit eis residuū q̄ temporibꝰ deo colligeant
et qđ natā reppulit ad virū odio habeat Vn̄ Tullig lib⁹ de senectute
Q̄ pclarū unumq; etat⁹ senibus Affert cū virtū tarnis autē pōz
Vn̄ in senatu semp sinad pdecessū tenebat plutarq; senectꝰ horū si
pendia habet Dat cū loquēdi audaria Et refert Valerig libro 6⁰
Nam cū p̄astellig inscripta multa loquētue admoni rodericꝰ ab a
mico ēdacitatis est Quid respondit duo sunt unde q̄ loquēdi p̄bent
licentia. Sz senectꝰ et orbi⁹ Nam senex consideret q̄ parū ē virtutis
et cecus videndi q̄ tam pcede nō timet nec qđ timē deat videt Turpis
senectus vehementi ad libidinis tollit Vn̄ Fulgentig libro mitologiarū
Quercus humectus alegestit in senio Et si senex humoi algore in se ignis
nō sentiat hoc ideo q̄ in iuuentute libidinū ardorē quia cōuere non
possunt Ideo Cenera ad lucillum Epla 21 Ante senectute nequit
tutam ut dū vinē in illa vt bene augeam Nempe hīi sūt felices qđ
tollatū est in dō vinē senectute Plutarchi tame reputat infelices eo q̄
senex nō hesterna senectutis angustias q̄ tam sūt remedia prorsus si in
omnia ipa equitat Vn̄ ozatig inserta Multa senē contingunt in
commoda vel q̄ taceat timet rebus vel q̄ dolet humerū deficientibꝰ nō
non posse deos em̄ precari morte cui ipse frequentissime laqueos
Nam teste Tullio lib⁹ de senectute Nam nemo tam senex ē qui se
p annū vinē posse nō putet. Vn̄ ingrid. sapientū dī. Heu q̄ multa

penitenda uicerunt homes viuendo dm. Quē obrem frēs ptig de senectute
sic aut. Quid est uigr senecto est optatū malū mors uincenti nicolu=
tuis langrore uors spiras. Qz dicūt senes ad plura uria se pclinos
qđ si uita sit rideo est qz. ni tempate uiunt z frugi ad senectute cibis in=
digestibilibz onerat et exinde nata fastidita in mala plima dendit
Qē obrē senex sobrietate uita regulare hz. Vn Tullij lib de senectute
loquies uere senem aut. Standū est in gr. exercitatoz medus et tantu
cibi ac poti decrpiendum ut uires reparant2 nō oppriman2 Vsa exercitato
et tempancia etiam senectute uires tñ senescat. Qđ nitempati senes
si fuerint facilliori extasione tozpus dissolunt. Extendat ign2 senes sm
phē proximū uis et ob hoc se rongat ut doz fruiendū. Genera de
malis hoīm questionibz. Nil em pfectata uitacte melli suadz q uerissimat
mortē contemplato quē admō uite cesset in annis uta dez uitibz
trestē et in dto Paulo euacuare ea q sunt puuli. Grabi2 ad Cor=
pinū ca° 13. Vnde Genera epla 10. Gracias ago senectuti mee qz
quodđ nolle debeo hoc uelle non possum. Genectus ign2 nō sālu ututes
postulat ymo etiā humoi hoi qi in uita radicē ututi sz humilitate ge=
nerat. Vnde Ambro i suo exameto libro 5mo de bona senectute loquies
Genectus nigt ni bonis dulcior inconsiliis utilior adronstan ea mort
subeundi patior adeprimedas hūidines fortior. Qz modezna senecto
ideo sedulit2 qua nemo grūiaiz fracto sit in uiribz decrepitegz se
uetlut se putat breuī moritur ymo quisqz grūiaiz senex ad hur
se putat pauo uictuū ut nigmē. Tezo 9. ni quada epla. De tali ergo
senectute loquit2 Hugo libro 2°. De claustro aīe dicens Intabusio=
nes stli hmq hoc sola maior est senis obstinacio q mortī pximq
mortē non abhoret aduentū qui qi adostiū mundi hmq positq for
spectat tñ nec uite put attendit egressū nec future cogitat ni ofs=
sum audit micios mort et tedē non mlt eis. Tres em sūt mali
mort. Casus infirmitas senectus. Casus dubia minat infirmitas
finis. Senectus dat certa. Casus minat morte latente. Infirmitas
appentem. Senectus pritem. Exercet studie mort. Hetur timor exqui=
site infirmitat dolor exercet studie senectut non obstinato sz afflicto
et humilitas signa debēt. Vn Valerig li° 8° Genes floruisse ututibz
narrat. Nam de quoda uetat qui cū tres filios am ta actu ingressū inter=
ficiū sunt cur tam diu uiuē uellet. Qui respondit. Nichil nigt hoc
quod senectute mea augeret. Non em gloriandū est sem de senectute
etat nisi assit senecto sapie et bonis. Sonat ait Genera epla 9 li.
Quia uo ut diu uiuamus curandū. Quid tamē sepiq ingerat
expmi uires plures quito seniores tanto de uita cupidiores. Ideo dag
em experiam. Libeo de qz abusionibz sic dicente. Quid nigt stolidig

fieri pt̄ q̄ si senex ad alia vita festinare no ḡtendat q̄n tō torpus
adueritin ꝑperat dum oculi caligāt aures surdescunt capilli flu
unt facies palescit dentes in nō minuūt tutis arescit stacq ta
bescit pectus suffocat tussis in viget gemia tremet calcs et pedes
tumor inflat ¶ Hijs igit amicis senex aggnat stolidq si metalli
senex fieri negligit et subdit Quid in q̄ stup nisi diu vite hō
defectū appāret cogitare aggrūt q̄n vite future aditū ꝓphenda
Vri senes expiencia et intellu. De Sapia Semi Ca. A.
atq sapia dent florē In hoc em homo maxe deo simil est
q̄n sapia et intellu fulgestit Dicit em Quintena libro
natalium parte ytā De intellc post octogesimū anos vodorat et
Tullig libro de senectute c. e. dicit q̄ memoria industria atq; ingen
vigēt in sembo qd est intelligendi in sembo decrepit Studiosissime
vgit senes sapiam ārē dent. Vñ Seneca epla 10 de se ipō loḡnes
dicebat Graecas nūq ago senectuti eo q̄ tēpulo me affixit et se
eius libellq michi plurimū seruio Car si dicē q̄ studiū sibi sumie pla
cebat Vñ Tullig libro de senectute Arzena nūq senectus fuit aretes
et stie et exercitatoes ventuti in laq iormidig senectute stipati studijs
salutij vigēt nūq senes consilio z auctoritate Nempe si sapia vitar
amica est Senibus aut vitare dicē libet Senes vgit sapiam adama
re dent Narrat em Valerig lib. 6. c. 2. Cum senex quidam nūcupa
retur quibg liberig grauiebat vitare dicē Ipse aut respondit q̄ sembz
et pauperibz Nam senex videbā q̄ parū virtutis sit vitare dicē nō for
midat Pauper aut nec timet q̄ non hz q̄ pdat Dicit em Seneca
epla 61. q̄ nil aliud sperat senectus nisi diutu admorte Qua ꝓpter
ipe idem Seneca epla 12 concludit Nil ingnit est turpiq q̄m se
nex insipiens Cuius sēs mortē minime formidat Nec tamē molesta
debet haberi senectus q̄niymo est etas iocundissima Nunquid dubie
est crapulitates fatigasse aut reliquisse ingt Seneca epla 12. Nu
mera vgit anos tuos et pudebit eas velle q̄ voluias moriat an te
vicia. ingt Seneca epla 23. De fine vgit eas velle senex. que vo
luisti puer. opus tuū sit mat vitaq̄ finem. ingnit Seneca epla
26. Quid em stultiq̄ q̄m via defiriente agere tibiū (natiū. ingt
Seneca. libro de moribz Et subdit honestior est ingnit qui adgni
etam senectute retulit q̄ qui iocio iuuenis et laborare incipiūt
Vñ. Catho. Fert tibi superueat iuuenis que feceris ipe. De obrem
Seneca. libro 4o de nāhbz q̄mbz certa fine sit incipit Requiu vgit
non restat nisi spes de vita et impossibile est sibi diuturna dilato
riet Restat ut studeat bene mori tri suis pribus Et ut dū moriat
nil otiq̄ q̄ ut bene viuat Vñ epi xxvo. Que in iuuentute tua no
congregasti q̄o. iuuenis in senectute tua Et eā. 24. De speciosa ingt

veterana sapia Et sequit̃ roma senũ multa sapia Tradit ẽ Geneca epla 4g. qp senes non solum dit̃ q̃ iuuenes et dist̃ dit. Et ꝯcludit q̃ nulli etati magis q̃ senectuti dist̃e cueniũt Vbi em magis corpib egritudo vbi animis magis egra ubi uertor sapiencior exigit̃ Geneca em ut dr libro satuinalium fragiliores atq; ad infirmitates promptiores sunt tenis etatibꝫ maiori egit̃ indigent sapia regi Iurisq; note ꝯ principẽ esse senẽ Sapia aut in senibꝫ magne est Dezs egit̃ senes preparari Vñ plato mithymeo dixit q̃ non dezs rem antiquam exposit genit regi Quapropt̃ lycurgꝰ lege in suis legibꝫ ordinauit iuuenes senioribꝫ debẽ famulari Vt tradet ꝓpompeio Cuio cato colligi pt Exo. 2 8. Ist̃ et Ketho2. vbi Aristotiles intriplici laude senes omendabat dicens Quia in senibꝫ est continencia qz frugi sũt nec ee sensibus infestant̃ Sunt insup misericordes qz humanit fragilitate ratione senectutis maxime exponitur Facilius em misereat̃ qui et mortalitas in ꝓprio corpore gerit Item in suis eloquiis no sũt ꝓnates Nam qz se ipos alios q; deceptos viderunt Ideo cũ ambiguitate qd quid dicit asserunt qd faciendũ achademici ꝓbi credider̃ vt tradit ꝓllicrat̃ libro 4. c. 3. Si egit̃ hibdo regna consumpsit si carnis lapsus Adpolone depressit Impietas neronẽ si ꝓnatia tum mamithei arcianos comisit Non egit̃ iuuene dezs p̃cipuei Vñ ꝓpria Cuiꝰ senes intellexi qua mandata tua q̃sim De iuuenibus et eorum statu. Capitulũ Octauum.

Iuuenes talem vitam in posteru duxer̃ querunt qualẽ ducere in exordio inuenerunt Ipis egit̃ maxime expedit moribꝫ intendẽ bonis et vtutes adquisiti bonis vsibꝫ et disciplis Vñ Geneca libro de moribꝫ Educato et disciplia mores fiunt et id stipit quisq; qp dixit. Vñ. Quintiliang libro primo. Parentes aliquos corrigit suos filios non instituetes Natiua magis liberorũ mores no ipi ꝑdere̅t Infancia em statim delicijs (plumis) mollisq; educato q̃ indulgenti cocturnoq; metib et corpis vires frangit Et id Quintiliang libro 2o. Ingenia magis puerorũ nimia emendatoꝛ seuitate deficiunt Quia simul exdem coercitoꝛ negua fiunt sic exnimia seuitate obscurant̃ et deprimunt dum omia timent nichil conant̃ Modeste ioꝰ erudiendi sunt Nam teste Ouidio de arte amadi Impio est etas mollis et apta regi Ingenium celeste suis velocꝫ annis surgit Et idem Ouidius in eplis Teneros lesdunt iuga prima lupetus frenaq; vire pant̃ de ꝯgede grege raptꝫ equus Bis male vixq; subit primos mores rude pectꝰ Quia de difficili doctrina suscipiunt labores rudes ꝛ amosi Ideo tenuit in etate tenera doceri Dñi oraꝝ in eplis Quo semel est iubuta vtes seruabit odore Testa diutq; nouꝫ mollis etas libenter solet Quibus verbis apte conludit etate iuuenile disciplinis aptissima fore Et pcedoloꝛ teste Geneca libro primo declamatoꝛibꝫ Torpent ingenia desidiose iuuetus ner labore rei ingulat̃ Cantadi saltadi obscena

studia effeminatos tenet. Capillum fragere et ad mulierū blanditias
voces extremare mollitie corpis cū femis certare et mundissimis re-
bus se extollē virorū adolescentiū mos est molles enervosq; nati in
vitio manent expugnatores sunt alienę pudicitie negligentes q;
sue ḡmanitatis sūt ecia hūc temp̄is iuuenes fregit talibz qui sordi-
dant in quibz nullū ē pudor ꝫ in verecūde turpitudines suas
faciūt Verumtamen teste Seneca ad Lucillū epla 14. Verecundia igit
bo' in adolescente signū est ꝫ vnde tanta dissolutio iuuenū
prodiit Pereuntis nāq; atq; vetorū suorū exēpla tempia im-
pios efficiunt allos ꝫ Quero cū difficile est iuuenē inuiolatū et
integrū ee si cum bonis ꝫ honestis uiuēt virīs Dū Tullius libro
2o de offic ꝫ Prima inquit adolescentis emendatio profectus amo-
desta et disciplina parentū suorū et de facili in bo' deflectit si ei
honesti ꝫ bonis assidue fuit Verum q; ipi adolescentes bonos viros
vt roiter fugiūt quia rudargui verecūat Ei cos qui regē hz verberibz
aut minis ipos domare tenetur Dū tamē modū in omibz teneat
Dū ouidius in georgicis libro 3o Hortatur nāq; in fine domādi non
cessēs dū fatles animū iuuenū dum mobilis etas Tūc cū maxime
sunt dociles qū sūt tenerrime etatis Ei libido ꝫ lasciuia ipos i festat
et quia deūt deo exhibere uiuēdi vtilitate veneri in sua ꝑdicōm efficiunt
Nūc alius Ouidii 14. de fastis Cum iuuenibz amor luxuriat et ide
Ouidius libro primo sine titulo Aquilitat omnis animas et hz sua tasi
cupido Que bello est humilis veneri quoq; grata Et thaudiamus
in amori Teneris est lubrica moribz etas O ut iuuenes arādum
terāt sua ꝑdicōm vbertas foco qua totus homo destinat Et si libidi-
ni quis habeat turpi vita pollutaq; ni femis fiet Et rena teste
Seneca in eodē Iuuenile vitium est vereri non posse impetu labor
em ideo vitium iuuenile quia carnis imperibz et plinius solet iu-
uenes obtemperare Ei cū iuuenis es Ei auxiliatis carnis molestia
aut mores si inquinatas consilia prudentia ḡre cū quibz versare ut
dirigas Vide Erasmus in suo Epati libro 3o ꝫ Plinius magis laudis
est si iuuenes moribus se applicat Et quoties de negociorū meritis
dubitant aditores hostia cecidūt Hoc tamē fere negligūt si in ipe
vite eterne diuine desides sint et sue pulcritudis occasione abusi
q; plinius pagut Beat tamē qui eorū pulcritudo vanitas ē Ver-
sus plinii ꝫ Quid est pulcritudo flos marcidq; carnat felicitas hu-
mana gratia Et Seneca in ypolito Res est forma fugax Et idem
Seneca ad lucilli epa 8e Cogito mignit uerū qm̄ imberilles sint
hi quos lateretos hinc et inde mirātur Et petronius Faca facit mix-
tura cū sapia forma Nuda sz pulcritudo nichil facit ad sapiaz
Ideo festine Aristotiles dixisse q; si luteis oculis homo videret or-

melius viderent et corpus penetraret tuc̃ introspect̃ visteribꝫ eꝰ pulchꝝ
mum corpus turpissimu videretur. Ideo boetiꝰ de ꝯsola. Te nigrit
pulcꝝ videri non tua natꝝ ꝙ spartanum os lacerat inhumanitas tuc̃
legit lumenes in sua pulchitudine gliant aut exinde superbi sunt quia
nio vꝝ pulcri ꝙ eoꝝ pett forsan vemusta est Vn Ouidiꝰ de methamor
forma bonum fragile est quantumq; attedit adannos fit nigr et
spacio rugat ipa sua Aler violæ semp ner lilia candida floret et
ide ouidiꝰ libro tristiu Ista decet facies longa victabit annis rugaq;
niantiq; fronte senilis erit Cum aliquis diceret fuit hic formosa do
lebis et pcutiu mendax fremat esse tuu Vn Etalphinichi Nicolit
non hic semp eris ꝙdit ꝙ gramina flores ꝙdit ꝙpria rosas ner
semp lilia radent Omnis forma breue est quibꝫ attent de sua pul
chitudine superbire sapies non hꝫ Aler inuenit in suo decoꝛe dum vi
goꝛe debent gliari et in vite diuturnitate sparare non dnt Vn Tullig
de senectute Frustra igit sperat adolescens vel promittit se diu vic
turu Quid enim stultog qm incerta pro certis habere Fatilig em in
moribꝫ adolescentes morit ꝙfimꝰ egrotat tristig curant et in hor
meliorib gdonis est senex Quia qđ sperat adolescens senex consecutꝰ
est Ille mult diu vixꝰ et iste diu vixit Absit igitur ut gđ ninemꝰ
floret ni his mundꝫ ꝙ traducta fugiat in timate dei Prudentes
imitet parentibꝫ obediat et in moribꝫ cuiꝰ assuescat nigribꝫ pse
uerare honestu est Nam lumenes in semerint ea volut diu vita
qua in lumente ducꝰ ꝙsueuerint ꝙpibꝫ igit contingit aprimeua etate
eos mores quos in posteꝝ ipis tenere libeat Vn Ter. Ad. Detare lume
nis in adolescentia sua cum bonis sit ete tua in diebꝫ iuuentutis tue
Nam in his delectari est nobis naturale Inumbꝫ abinfantia delec
tari nitepimur ut pꝫ ꝙ Et hieroꝛ Ideo Ecc. 11. Letare iuue
nis in adolescentia tua et in bonis sit cor tuu in diebꝫ iuuentutis tue
Nam in his delectari est nobis naturale Inumbꝫ abinfantia delec

vt auditas castrimargie exercitari possit Nam desideratibꝫ alimeta egritudines tolliguit nunc pallor nunc tremor vino mundꝰ nad dentiū tremor nunc oculorū nunc aurium enormitas et minuabilium fetor onera rapula grognit Rursꝫ rapula nitri abierunt et qui abstinens abierit virtutem &c. Quō quages vnere debent in ānexa. Ca. 6m

Aplus dicit Ephe. 5. viri diligite vxores sicut xpus ecclīam Semper vetēs in conmitgio etiā usꝫ admorte se amauerunt Vnū narrat Valeriꝰ libro 2m. c. 4m. qꝫ Crachus Cornelia sua vxore intantū dilexit qꝫ pro ipsa amorte liberanda mori voluit atqꝫ se ipm interitu serpentis otridi petiit Cum sibi aureus pes seu digitus dyras sua vxore amorte talute liberari posse narrat ibidꝫ qꝫ culparig audita morte vxoris pectus suū gladio pressit Narrat etiā ibidē qꝫ exemplarig cū vxore sua decressisset postulauit ut sibi ingrederet atqꝫ parū cū ipa remaneret Vere quāta virorū dilectio erga mulierē fore viros sit amauerit Narrat eni ibid valeriꝰ qꝫ cū Julia filia cesaris vidisset vestem sibi cruētā sīz pompeij magni tuore ipsam ipa tristitia mortis ne sibi violentia facta fuisset parem qui mutuo habebat primio dolore emittere fuit coacta Narrat insup Valeriꝰ ibidē qꝫ marcia filia Catholnis cū vidisset virū suū sīz Brutū interemptū ferreū postulabat vt se ipam interiret Et quia nō dabat ei ideo carbones ardentes ore hauire nō dubitauit et nouo genere mortis consumpta e Ibidē etiā de vxore mithridati Regis legit qꝫ virū suū in tui amauit qꝫ se ipam in hitum vitale trussemauit tonsisqꝫ capitil suū decore extoto apprem vt sui quiqꝫ possit nitesse possit Vt cū Mithridato a pompeyo fuisset denuitꝫ ipaꝫ fugere cū vxore semp secuta fuit suiqꝫ viri consecutrix allemias p omia desolata fuit Gi legit gentiles in quigio tanta amicicia seruauerit Quigꝫ legit fidelibꝰ est optimū ut amicicia in eis compiat Nā p̄ spiritū amicicia mater est fedꝫ cū quigis amore nutriat et amore manū tenet Non quidē amore voluptatis si honeste societatis subpe odtrnede prolis Unde Hugo libro primo de sacrame parte ij. c. 8. Bonum quigii est vt ppes proles deuote expectet amanter suscipiat religiose nutriat Et ibidem. c. 3. Institutio nupt quigii cū peccatū fuit ad officiū ut nā nutriphraret Et post peccatū est ad officium et ad remedium ad officium ut proles habeat ad remedium vt vitiū cuitetur Apto igr dicta prima ad Cor. 7. Dicedat Qui habent vxores no habites q. s. non libido sed proles quenda e Unde Hero? cōis Iouiani Vir inquit in deo debz amare vxore vt no feratur ad voluptatis impetu qz nichil fedig est vxore diligere sicadultera Et narrat ibid de quod qui vxore tantū dilexerat qꝫ eius patria tacere non potuit Et ideo dixit Hero? Quigo inquit amoris honesta

Li3 F 29
120

ſi magnitudo deformis q.d. q̄ gingiū honestū est ſi tñ amor vtilis
est Commemorat eiꝰ cū vera castitate narrat eñ Regem lib. 2. de
gimeria Alex. q̄ cū fuisset ei tradita. ego pulchrima quidā tame
principi despondata illam nō aspexit ſi tñ donis ad vsū ſuū re-
misit et exinde principes omnes sibi reconciliauit Simile ex narrat
Valerius de Scipione lib. 4. Insup id valerius narrat de Zenocrate
philo Qui cū apud athenas esset puella pulchra nobilium vsui
deputa sibi nobiles iuuenes ministrare prius argenti dare si pt
corrupte gimeria Zenocratis sit illa promisit Et si nō posset prius
duplicatū restituere consentit nocte egit ad Zenocratē accessit
quē mutare nō potuit Mane egit nūciauit et nobilibus pecūias
ptūs restituit Non mīgt de statua pugnū posuerā ſi de hoīe q̄ ſi
dicēt q̄ Zenocrates tacēt sine immobilitate erat q̄ statua ꝛc. De
Este hugone de sacramento fidelitate gingiū Cap. 4. decimo.
libro primo parte 11. c. A. Nullus ſi gingiū dz tenē fidem
alteri vir cū non lꝛ ptātem sui corpis ſi cōmūt vt etiam
habet prima ad Cor. A. dū ambo. in suo examinato Solute viri q̄re
alienū thorū Solite inſidiari alene copule q̄ grane adulteriū est
Nam deus cnam fecit de costa ade atq; inſlit ambos ee in vno corpe
et in vno ſpū vite Nec egit vnū corpus separis cur vnū ſpū dimi
dat Adulteriū ſignificat naturē vicii est Nam et equus suas spa
res diligit Tradet eñ Alexander nepos libro de natis vrū q̄ Cy
conia abhorret adulteriū. Vñ ſi femella cyconia alti iuncta fuit
tunc sumit compar quocat ſ multis cyconiis cyconia adultera in-
terēmit Et narrat exemplū quō viles quida cyconia adultera
tam videret ſi ad suū cyparē redeūs se lauabat Viles tamē impe
diūt ne post adulterū se lauare posset Itaq; mlt aduenientiꝰ cy
conijs ipō vidente cyconia adultera interempta fuit Rex egit
pi q̄ nā fidelitate gingiū postulat Nempe quondam gingeſ max
ima fidelitas viguit Narrat eñ Valerius libro 6. c. A. Hyrcia ama
te sua Iulia diligentissime custodiret ne virū suū in Sicilia captū
in secretū. Ipa tam in simulata veste cū duabꝰ ancill et totidem
seruis clandestine fugiēs ad suū virū puenit nec recusauit p
suo viro capitia se facere vt gingiū fidelitate obseruaret Narrat in
sup ibid. q̄ virū suū nō obstante periculo mortis suum atꝫ tubiculo
custodiuit si tam topatꝰ fuisset ambo fuissent pie curati Et narat
Gelius libro 10. c. 6. Ac cra Tullig lib. 15. de institut gondg q̄
Quidā licꝫ plures mulieres habeat vnū virū est tamē tanta fide
litas ipsaꝝ ad virū q̄ viro mortuo cora iudicibꝰ accedit atꝫ cō
tendit q̄ ipsa cū viro sepelietur Illa quoꝫ seniore sēputat q̄ cū
viro sepelirī mereretur Alie cōtra cū nota in fumie vivunt et pestilicia
frequēt dystedit Si egit cum viro plures femie sūt tam fideles Nu
quit egit pamphig in Eugione Cauka vna dz ee vlū fidei et equeſo ꝛc.

Quomo quegā sint legitime otrahenda Cap'' vndecimū

uonia ut ait mgr Simazo libro x. di. 21. Hieronimus Elegit tria
genera maritorum et femine vnioz xpi et ecclesie ypotenus q̄z sq̄
in ypō omia uxiomia firmari Dñs Valerio libro x. c. 3. Narrat quo
themistides quenda virū filia vnica habente q̄ habebat. qualit̄ ea
desponsare deberz sz utrū pauperi aut locupleti seu ōtuoso vñ diceba
Valo inq̄t viri pernicies quā pernicies vxor indigente q. d. ep pfe
rende sūt virtutes diuicijs Ez uxiomia fere omia corrupta sunt
et paucā cra priūt Et ideo posuit legem hoīem Rex ep vgines
suis dote sponsaret sicut narrat ponzeus libro 30. Queda ec
uxiomia p̄ corruptelā grammatī Cum optimum leḡ de vsuar
gni vxore in cogita decernot ptibz adducta cepit ut habetur
Genes. 24. Sit em non p̄gentiam vxor assumēda ē ut honora
bile sit quoqm et thozi nō mactatq̄ Ad hebre. 12. Et alq̄ formica
comitq̄ et adulteriū vacates uxiomia defruendi Cōñ quos loquit
Augs li. 4. de ti. dei c. 30. dicens ep uxiōm sit nūq̄ hoīes ut honesta
concordia inter eos habeat Vñ cū S. dicit Aug̃ ep de nuptijs
interfuit p̄sciens hereticos futuros uxiomia p̄hibentes Ez quid
dicemq̄ ep nulli sapientes vxore dure dissuasent. Vñ Valerio ubi
sup̄ narrat q̄ Socrates cuida adolescentulo grenti vtā vxorem
ducer̄ Respondit Quodcūq̄ inq̄t feris penitentia te actuen Nam
grinezi carni penosum est et vxore dure sollicitudo ē ppetua Item
Theophrastq̄ libro suo de nuptijs uxiōm dissuadet Unde grit an sa
piens vxore det ducere et concludit ep nō Quia impedit studia
philie et sumptū exigit Paucaq̄ omera Et si ei domū regenda om
feris ferus cris Si aut tuo arbitrio alq̄t reservauis fidem sibi hre
nō putabit Et sic uxoza grēt et venena diffundz Et subdit Si ni
quit pulchra cito adamatur et difficulter custodit Si aut casta no
lestū erit possidē ep nemo habē dignat Ex quibz omibz uxiōm dissuadz
dicēs ep nulle sūt molestie impie Ceterū narrat Sero cōm Lenti
niam quo octavo rogato fuit abyterio vt sororē suā in vxore duceret
Ille aut Respondit se nō posse uxori et philie opam dare hinc at nō ob
stante uxiomia sūt hinc euitanda licz castitas sit abhorreda Et licz
viris studioss et uxis castigatis uxiomia nō grauet put pdce narra
tocs ostendit Plutarchoq̄ in alijs sectat̄ uxiōm q̄ quinq
Vn̄ ī ad Corī Ai. Virgo cogitat q̄ dei sūt Nupe aut nupta ē cogitat
q̄ sūt uni di adūtendū tamē ep iniuredo vxore atoz mau tendo
ultra exigit̄ pena aut cautela Narrat cui Sero ubi sup̄ ep Cartes
uxores duas habebat q̄ pter ipm litigabat si in tpissimq̄ hoīe esset
ipse vendebat ei ep pter ipm deteptabat Attridu tam vt simul cōm
ipm venirent aut imagis mlestarēt Cumq̄ aut ēsister aqua in nu
dam sup ipm pcerent qui tēpo capite respondit Grieba inq̄t ep pest
hec tēpestua fuit ē erat pluuia Itaq̄ p patiam uxores superant Merlin

vxoribus plures importunitates qua ꝙ prudeꝛia magꝭ ꝙrigit. Vnde narrat Iero⁹. ubi sup ꝙ Socrates Xatho liꝫ vxore nata accepisset ipa aut vmolenta nimiꝝ et sirpba erat Et conclusit no prus ꝙrit aliquis si pauperē duxerit sibi deconcordia satis prudisse Insup vbi narrat quale philippꝰ rex macedonū vxore habuit q ꝛpm uicinū bicolū introducta exclusit qui exclusꝰ inimicia tollerauit alꝫ versu tragedico se ipm conplaxi studuit Ite Georgias lib de concordia edidit que libꝝ Greci litigantibꝰ recitant Hz cū recitaret Quid eiꝰ inimicus dicꝰ Apollancio respondit Tu mist vnꝰ regni concordia sepiꝫ et in tua domo tres ꝛpinquas concordare no vales Quia vxor eiꝰ quia casto erat sibi nūciabat Hz ante ille quia pulcrior erat ānimita bat Et exinde forsan certa est conseruendo quia sꝫ ꝛpo quieta lynda vxores nolūt antillas pulcriores eis tenē Veluꝫ ꝙrit narratiōbꝰ concludit Iero⁹ ꝙ importunitates maxime sūt nociui Vn ibid recitat ꝙ liꝫ epicurꝰ voluptatꝭ amator esset. unde tame interrogati vxore dicet respondit ꝙ sapienti no cagitant quingia ꝙ multa inco moda mixta sūt in nuptiꝭ Et subdit ꝛgne inquit viro sapienti venire in dubiū vtrū bonū sit mala vxore ducturꝰ sit Quia sicut scribit Erodotꝰ Mulier cum vestem deponit verecundia habet Vn Iero⁹ ibid ꝛcreat quōmo Apollanius vxore liꝫ casta repudi auit Et cui accipiture ab aut ꝓdem alterꝰ tamiꝫ hesy erat deposuit dicens recte in qua que recens nouus et elegans est sꝫ mensa sūt ꝓcul me quatꝝ pinit quapi dicet sit est de vxore liꝫ ꝙrit quare deinde fuit legittima Quingia mithilog canute sūt ꝛtrahenda ꝛc. De paren

Stut dr ottauo Ethnicoꝝ tribus ergꝫ filios Captiū diuden⁹ Pater filio causa est essendi causa nutriendi et causa dis cipline Vn cui Ar. filyꝫ tibi sūt eruditi illos Et ꝓuerb. xxiij. Noli subtrahere apud disciplinā Ideo Apl⁹ ad Hebr. xij. Quē enim pat filius que no corripit Petre Nempe verē filios eruditos Vn Valerius lib 6. c. Ar. narrat Qlit octauianꝰ imperator filios suos ad gdum militare et cursu et saltu fecit exercitari Quasꝝ filias nilanifico fecit mistici Vt sꝫ forsan filios suos superdiuerset saltem suis laboribꝰ bene possent Iusup Tullius libro primo de tusculanis questionibꝰ narrat Qlit lycurgꝰ suis laboribꝰ iuuenes eruditos venando equitando esuiendo sitiendo algendo estuando Nam qui bene nisi tuntur interiora cutis ꝙsecta sūt de facili ad bonū inclinant Vt ponit Genesis libro de Ia dem vxa Genesis libro deprudentia dat Exemplū dicens quatuꝝ nauꝭ corpa in mari sūt duxa agricole hinc manꝰ duras z mulieres aglia molea z hinc q oia ꝛpungut opi et exercitio acquirūt et signant si iuuenes imbuant Ideo Apl⁹ ad Ephe. vi. Iubet Educate illos sc filios in disciplina et correctoe dni Quid dicens ꝓbis filios ferit ferri eo ꝙ tarquinio diutoꝝ ēsitus prendebat Vt Narrat Valeriꝰ libro vj. c. 8. Quid cassiꝰ z marcellus torquatꝰ alijq plures filios torque erūt Cum igit ꝓbis filiorū crimina subportat Narrat cui Augustꝰ

y. de ti. dei. c. 18. Quare dulcis filiu sua morte supplicio redemptauit eo qp cu turpissima gimnico suo auctoritia grauet. horu tu veritas non est agnoscenda. Quia his filios coercere existimare ti sapientia no libz qz tunc priuat disciplina gdest qu clemencia adest. Vii Valerius libro y. Narrat de quod cu suis filiis insidiabat. Cui cu precepisset filiu suu indesertu duxerat sibiq; gladiu tradidit et rogauit ampuitachi obtulit. Quod cu vidisset filius gladiu abiecit. Cur pat vine si que so me indulgeras meruisti. Ecce quatenus dulcedo filiu quisit Insup eod libro c. N°. Narrat quatenus antiochus filius Seleuci regis medici amore flagrasse ne nouerca ei tantu cupienti pcurari erat. Cumq; regis medici prendisset causa morbi pris doluerunt Quod audiens pater gdam quingem filio concessit dicens ne filio magis pudore fuisse cop ipsi admoere amore dissimulauit Genitas igit parenti erga filios quiq; bona non est si coercio tu clemencia semp utat est. Nunc tame parentes filios coercere pretermittut et rio gndo pcepta eoru opibus letari tunc desolant. Attendat cu qui legit hec pmitto fiat eo qp filios suos coercere pretermittat Vt dr papa Greg in dyalogo libro 4. c. 11. Narrat deprecio qu cosuesc dnu blasphemare pre pmittente. et ideo ni sum pris adeo pcussus et intempto est Insup Boecius de dis. sco. Narrat de filio huiusdi qui fuit absq; disciplina multoq; tu in aliis demeritis opibus tota vita occupauit. et a patre sepius de morte redemptus fuit. Nichilomin tandem morti gtempnat. ast. Nunc apre qui pecunia redemi potuit Cum latrunculis igitur apre qui pecunia ostiu pcussit et cu pe accessisset nasum illius morsu acutissimo secauit dicens Quare mecu pius exercitu non obsecutus si in castigato quasi nugis me dormitu non obedisti q. d. quare me no castigasti Vn Tullius li de offic. c. 31. Dicit qd opia hereditas apribus tradit qui dulcedo et honore opm exemplis exhibetur Vn igit aquila valde diligit filios suos et in locis altissimis facit eis nidum ne coluber violet fetum aut veneno qui nocere pt pri suos filios a consorcio patris dei separare ne ipoz exemplo pullulent. hoc em exemplu tangit Ieronimus. sup ysa. libo. vi. Vn igit in nidis aquilaz reperiuntur lapides preciosi qui dr lapides et ponit Bolinus libro 8. c. 6. Vn in vasa filiorz venientes reperiunt. Nunq; nidi eoz ab ipsis inuentis reparet. Nunc em separaret nidu qui in iuuentute mala puerilia consideria Virtute filios docent De filiis erga parentibus Cap. 13m

Hono. dei. 2o. Honora patrem tuu et matre tua qd e mandatu primu in promissione vt bene sit tibi Vn Paphus ad Polycr. filii obedite parentibus veris Huma teste Boecio libro de cosp. Vi enim mete humane insecta e doni veraci cupiditas tanto magis insectu parentes suos filios honorare qz sui filii deu honorare parentes

Narrat Valerius libro 4. c. 2°. De quadam filia que matrem suam in carcere nutrivit latte mammarum suarum. Narrat etiam de alia que patrem suum in custodia tedii atque in ultima senectute constitutum tanquam infante alimenti sui pastore nutrivit. In sup. Galinus libro primo recta fine narrat de filia que inuenta est nutrire abuberibus proprie matris vetule tanti pondoris ut totus ille consecratus et reseruatus est. Postea regina Hungarie hoc 20 de beneficiis cuiusdam Hungari an liberi possint dari narrat hystoria quam attexuit et videtur quod non. Quia teste Aristotele meritis et parentibus nullo possumus reddere aduentitium. Hoc etiam idem concludit ubi narrat exemplum de Scipione qui patrem suum seruauit in plio et c. 2°. ponit de alia que patrem suum seruissimum pro medio vini matri atque regine detulit. Narrat etiam de quibusdam hominibus qui per urbes vagabant ad hereditates parentes vocato cognato fratre 30. Qui honorat patrem suum vita vitet longiori et idem qui honorificat matrem sua et qui honorificat patrem suum letificabit in filiis suis dicit eccla ecclesiastici sue exaudietur. Narrat etiam in hystoriis Barlaam et Josaphat quod quidam pater familias de uxore sua adulta tres habente filios videbatur sepe uxori imprecabatur adulterium dicens quod illorum trium quem tatinum suum esse si quis esset declarare nolebat. Cuius regis mortui filius esset filius suus legitimus successore honore suoque diuisit patrimonio tamen nominatus. Adiudicatum regi vocati sunt ut videtur quis ille esset iudex voluit quod fecit suadam ut quis fortius contra patrem pugnaret mortui per sagitta duo corpora validissime penetrauerunt et ex adeo tertium ponere nolunt si in latinis corpus pugnauerat fuit et eo vere esse filius declaratus est. Dicit Valerius libro 4. c. 2°. Dicit quod diligere parentes prima lex nature est. In sup. petrus Ravennas Tolle inquit aspe radicem et non lucus viuus a fonte et arestit ramus ab arbore et desiccat membrum a corpore ut putrescat sic sepe filius adeuentitie pena et ita non est filius si est collega illorum de quibus dicit vos ex patre diabolo estis. Quinquid Ambrosius in suo exameron narrat quod cornices parentes suos nudatos tegunt alios fouent et alimento pascunt et volam subleuat. Et concludit Ambro. Non est negligit quod quidem pietate colenda est nec est onerosum quod plus naturae debitis. Deo non contristat aues pueri pascere et tenere hec scripta non stringit nec hoc attingunt excepto si quis naturalibus officium hoc ille. Dicit Hugo 22. de ci. dei c. 9. Narrat quidam filius anime maledicti membrorum terminos nitebatur et in Ecclia sancti Stephani sepulti fuerunt et concludit quod tumenda patrum maledictionem est cum quia salutatur nec precibus obedimus huic allud iuc. 2°. Erat aut subditus illis. Quum mirabile quod deus subditus et hodie qui in diuat angelis non minus quin teste Apto ad philip. 2°. humiliat semetipsum factus obediens usque admodum attendas cum quia Rechabite a deo laudati fuerunt quod pro suis obedierunt sic ipse Jonadab filio Rechab. aquo Rechabite dicte sunt. Dicit Je 35. Quinquid non accepisti discipliaz

net obedist? verbis meis pualuerunt sermones quadab filij eethas qui
precepit filijs suis ut non biberet vinu Et non biberunt usq; in diem hanc
Quia obedierunt preceptoribus sui Ego aut locutus sum ad vos et non
obedistis mihi dicit Dns filijs igit? dei parentibus obedire De obedi-
entia filiorum erga parentes Cap^m j. L^a 7.
Parentibus post deum entia filiorum erga parentes Cap^m j. L^a 7.
magnine obedire tenem? Ouia exod 2° dicit? Honora patrem
Et matrem Qui honorat patrem suu vita vivet longiorem Et
Apostus ad Ephes 6° filij obedite parentibus vris idem ep? habet? ad Colos-
sen 2° Semper deflenda est pris benedicto Vn narrat Aug^s de ci-
uit. dei. li. 5. q. operat deum fere quor septem erat masculi et femi-
ne Et propter malefactores meos puniti fuerunt tremore nimiorum hosti-
lium Quor sex vno fem? 2 vna soror iuuata fuerunt in Ethia In
Stephi Limenda legit? parentu maledictio ma teste Valerio lib^o
li. 5. c. 8° Omina lex nate est parentes diligere Vn narrat ibm de quo
filia q lacte in tacte quempiata pro capitali crime sue lacte
nutrimt Nam qm tacterem custodiebat filia mecz adire prohibe-
bat pudebat tm ne sibi cibu pretaret Cumq; tm custos intacteret
quo absq; cibo nec li tacterata tam diu vivere quada filia
expleraret et vidit quale sue mei lac exhibebat Retulit igit? iudici-
bus qui audientes tanta filie pietate sue nri pauid remiserunt
Insup idem narrat de quada filia q pren suu in vltia senectute
constitutu suo lacte nutrimit Idem vria narrat Solinus libro primo
q pn nigria tante pietat? locus alle consecratu est Vn valerio lib^o
ubi sup? narrat de filio Cresi qui mutus erat tm tame vno genito
p stan pren suu nisi fere vellet lugebat alle eo q dice no potat q pr
suus re erat ne a pn nisi peret Retrdit igit? qui muto fuit loqui
permitte tacte pietat? qua erga pren sunt Legit? magr valerio
Optim verm est nata que pietat? est nigra Vn ibm narrat q liter
populi fritaq; tori Danui plugnabat si tm vem esset ad lora nominum
tor suor? parentu scan sua feritate atq; crudelitate pdiderut et
redemtos pugnare cessauerut Narrat mstr Cornelius qui exulat?
qui a romanis rolstos romanor? nimirum ius quor nupm acqui-
suit et romanis nisi stipendiu fuit cu quibus federa mutt precibus
valuit Quod videns elig me q rome manebat accessit cu filijs qm
supplicate exaudiut atq; castra q possidebat nri patrie exhibuit
dicens/ expugnasti mgr arma mea z priam pbis liberasti Vnde
cotinuo romanos nisi state pcessit Ex his narratibus patet
qualit? filij parentes tueri tenent? Adquod ppositu Seneca libro 3°
de Clemtia c. 16° querit an liberi sus pnibus adq digum q sustepe-
rint bnficia redde nequeu possibile est Vnde ponit exemplu de Cy-
pione qui pro pre salutis in plio mortis pricto se exposuit Idem et
narrat ibm de Enea qui ut pren suum liberaret p medu inimicor
ignis detulit atq; p grandes ignes tm sine no formidauit Item.

natã vnicuiq; oblegat vt pareres fone teneat. Nam ut post dnus
in suo exameró Oñi 4. Cyromie huius gdoris sunt q pareres nuda-
tas suis penis tegunt tibiq; fouet et pludmaz suaz spolatu fubte-
nat et deserut. Et idem grludit. Non est integr onerosu q solutur
natuie debito ꝛc. De mulieribus Capitulu ghidecimu
Omnig in mulieze verendia posuit nãlen vt ad prem puo-
care formidet virogz ut famulentur conditaẽ nõ gnide ut
sibi misducture. Ppe tam sui status negligito more fiet bladuñ et adula-
toñbz et mutibz viroz exclusi pricat et scandalu ignominiosu ingerit
gigne sollicitantes. Vñ Jeronig epla 108. sic loꝛ. Me nignit oculas
xpianbs scandalizar qne spirtissio vngento facie nigur oculosz
depnigunt quarñ facies mlio candore deformes sunt et tamiñ ydola
vnctiuntur. Paab eñ nec annoz nũb nec alia vetustas doce pt q ve-
tule sint/ et capillos eñ pdiderint alienis capill vtunt scierunt et pte
rita nimirũ in rugis anubz pollunt. Erubescat igit mulier xana
si naturã cogit in dedecoꝛ. Si cruis cruca facit mendacijs O.
ignis illicitu fomenta libidinu impudicigz mentis exclusi ornatg
iste nec est xpi ut nigd idem epla eq. Vñ Ambro in suo exameron
dñi colma Noh debuit bonã picturã dei ẽ assumẽ picturã meretriz
Illa picta viri est nõ decoꝛis fraudib nõ simplicitat/ fallit decipit
ut negz illi placeas cui placere desideras/ necz dipplices cãtoꝛi/ dñi vidz
opus suu delere. Iam artifex indignat si opꝰ suu deleat. Ergane
abiit ẽ timne ut putes q melig depingat ho qñ deg. Vñ Orill pi
sigz ludeo de vinisso narrat de quad mulieꝛe q dñi nisi stet pectina
tonsi atgz cruciostati capillos alia q dam mulier appaiuit dicens
q magnum cruciatu tollerabat q hmõi cruciostati dñi viuet nisi stet
Non igit ẽ in talibz sz in veretuibz crescẽ dent ut noie pretio lycꝛe-
dutaꝛi possint dent eñ esse obrie caste et tacituine. Vñ valeriby
libro 2°. ca° 1mo. Narrat q mulieꝛibz olim viri vsq; ignoto fuit
ne ui aliud dedecoꝛ laborent. Vñ etiã 26. Mulier edriosa rea magz
et cõmuniã dimergendo eas nõ taget. Nec tamẽ illut Beurte
epla q9. Decipiatur dicens. Mulieꝛes nigt. Nõ nimiꝝ vnis potat
quymo olco et nucco vivos pnotat sunt sexus bnfaiũ suis vicijs
pdiderut et qđ ppemaz est queruit mozb quogz vnctis implicate
sunt. Remobre valeriq libro 1°. 2°. c. 2°. dicit q abexcessibz tamẽ dent
qz ventꝛe plenũ sꝛ voluptas. Ideo teste Jeronimo epla 2A. Viri
antiquitg cauebat ne vxoꝛes eoꝝ bibeꝛet. Vñ Valeriꝰ libro 6. c. 3.
Narrat q Romulig vxoꝛe iuste pcussa interemit eo q vinũ bibiss
set tamẽ exinde repbensũ fuit quia iustis hominẽ estimabat illa
debeꝛe vroleꝝ mozi q sobrietate debita violauat. Vñ Augꝰ q. ipse
narrat quo decrepita quidam mulier sua filia adhuc rogebat atgz in
magno moderamine ut sobrietat/ in posteꝝ consuetudo sibi maneꝛet

Et narrat ibidem quo cum uxe sua quada vite amoderamie solito
recessit eq aurilla eam deargnit et eam meretributa vocauit Quo
audito stimulo passa sua feditate erpauit et exinde abstinuit adutit
egit mulieres ut sobrietate floreat ut exinde pudicitia q ipas cognit
colleant Vn Ti 2 S. Erunt sol oculi mundo in altissimis dei sc
mulieres bone ipas in ornamenta domus sue Cui gra sup gram mulier
sancta & pudicata ut ibid dr Attendendum est quanto affectu veteres
castitate amauerint Nam gradu magnis adiectis femia sub pudi-
citia Vn dnt sapia custodit virum sc pudicia femiaz ylarat
em libro 6. ca. 1o Deplumbis mulieribus que maluerint pdere vita
qm pudicitia Unde grecia quam femia cu violenta anatis i nam
accepta fuisset libidinis occasione ipa egit videns in mari se pecit
Et ideo caput grecos laudibus et sepulcro extolli meruit Narrat
nepos demonida qm filia sua uxorem eo q ayus claudi violent
ad stuprum ipam in domo coluerat Malo enim nupsit nupudice filie
esse uxorem q patet corrupte Vn Ambro. lib. de virginitate c. 3.
narrat de pelagia Que cu esset caput anthiochiam etate quidem
amoz & apdomibus tum tepta se vidit mire absente suisq sociabus in
agm se precipit, malens mori q violari Et hiz no deterat pudicitia
se ipm interimere michi olim tu laudadi fui veteres in hoc q pudicitia
tanto amauerit Tradit eni Aug. libro 5. de ci. dei. c. 16. Pudicitia
nisi q est virtus animis q no pt inuite auferri Si igit corpo vio-
lem gtamnatur Michi olim pudicitia manz du mens integ fuit pro
pudicitia ig pdere mulieres se ipas nu fieri no debuerat nisi forsan
in spiritate hoc fecerit put tangit Aug. ubi supa c. 24. Vn pt dit de
femib nisi q in flumie se precipitauerat aut hoc fecerut hostis decepte
et sic erraucrat aut dimitq in spiritate et sic obedierut Ut igit sic tam
ni hoc gmedabiles fuerut q pudicia delexerut Audiendus eni quito
zelo pagani pudicitia seruauerut Narrat eni Solinus li. 1. c. 14.
De in India quam est regia ni q nulla libido inuenit atq pena ad
esse ignorat hoies itaq nulla sue ibi gugia nullaq ibi homies
nascit et in plumi hoies ibid gnorat Nullo tame ibi admittit nisi
castitate nihil gpetuat Et castitate signis no seruauit apud
regione submonet atq pretio exilio datur Iunup Valerio libro 6.
c. 3. Narrat de quoda qui filio suo dicebat q ero plu virginitate
illibata quare debebat Si ecia stupro ostula su adulterio libidinis
Ceterum Scipio tam loniam recitat quate diuitig uxore tante
pudicie duxit ut animo gtinetur set exemplu dicendi ego q vir
simus quoda q fabulatus audiuit dicetes q ob stridu lyre q audito
aduxore accessit ipam redargues cur hoc sibi no nuncasset q dixit
Putabam inquit omz virorum ora sic olere Cete quia pudicitia
mulieres q unique alig viri flatu sensit &c. De virginibus ca. 16.

Uirginitatis nomine honorabile et strato mundo tritia ejs virginea
anglos mittat. Dñi virginitatis exitij ab antiquis stytepig qui
plures stdm taceñ vixñ in tñ ostenderent q̃ malluerint mori
q̃ obedire tarun. Dñi in libello quoda qui intitulat de virginib; te. q̃ apt
romanos virgines q̃ stdm taceñ vixñ ostenderent magnifice exhibitores
apud eos exteterint. Dñi ibñ narrat de quibusd' filiabz quaz mater
fuit pedissa que cñ absente pre dnoz minis ptextentes inter hospi-
tabat. fustigasset hos quoz iuvenes honori filiaz no indulserint
si dict' filiabz virginibz violencia merte intulerint. Redeuntes vidi
omnes muros mucronib; seu gladiis se constipedire. Narrat ipse
sceptores q̃ thebana virgo quia hostē matrē violauerat alumpnuli dis-
stamuit violencie sibi facte desolatam multoz tande sum violatore
vigulauit. et nuce exhibio se ipsum interfecit notes potuit virginitate du-
ce vitā. Quid cñ ista designat nisi q̃ castum no est assentiendū quicquid
melig fuat apud vitia magistre quā inde fidelib; castis vita ducē
Ideo Aplus ad Tit. 2. docebat. Qui in castitate sūt deo placē no possūt
et ad Gall. 4o. Spūs ambulate et desideria carnis no ptinet. Dñi
Hug. miretes in castitate ptez carnis anglos vocat habeo suo desuncta
virginitate dices. Sed nugē fatua angloz de hz nitet sit ecc fatua
virginū volunt hec intelligi. Illi cñ angli sūt q̃ no stdm taceñ vixñ
et in Jeronimi ad eustachiñ dicit. Stati nugē est dei filig ingressy e
sup terra nouā sibi familiā elegit. et qui abangelus adcelebatur
intelo et habet angelus s. virgines interis. Quapp Augi. li. 2o de doc-
trina xpiana dicit. Virgines sūt illustriores pectis gecpis &. Ille cñ virgines
dicit ponit qui no stdm taceñ vixñ. qui taceñ ptñ subiicit. Dñi
2i. ad Cor. 10. In taceñ ambulates no stdm carnē ambulem. Quid
cñ pdest virgini seu femine si sua voluptate cam putate tollat p
quā regnū celoz inviteñ. Maria legit laudabil est virginitas si nec
sufficit ipsa nisi bonis opibz illustret. Nam et in Ezech. Virgines
quoz fame legunt. ee sola tamē virginitate nuptiis adiamia tele-
te meruisse no credunt. Pulchū est cñ si virgo sis in hoc pleriq̃.
si ab virginitate opibz floreas facē. Hinc omni nūc meditatori me-
tem scule exponendo. Nam teste Hieronimo virgo debz ee ornibz
sanctis ornatior. cruciby laboribz ocupata ut virgil Hecoq̃ adnotatibus
et hoc ista Sedulius dñs ad demetriū sic dicebat. Debz virgo virgo ee
quieta honestatis societate comitata no rixosa dissidiis p̃ priaz
ex. marie qua imbuit angelo nimbulo. Sit aut sermo virginis pu-
dens modestus et caus no eloquia fz pudice proferat sit timidus ore stu
ex plenitate deo placuit virgo mitis. Nam virginitas nimis lau-
danda e ex teste dñi. li. de virgin. Virginitas supergredit humane
nate genez p quā homines angelis assimilatur. Dñi Aplus. j. Cor. 7. Virgo.

cogitat q dñi sunt ut pr̃ sanctā corpe et spñ unde ꝑro allaqueb⁹ mrez
demsterrore filie Epla Sy. dicebat reddat mgt tibi cottidie pensū
scriptmat⁹ floriss⁹ et post aspraestat adoratorb⁹ et ꝓ⁹ nocte gsurge
mane ranere ymnob⁹ Et sc̃a² dstat lana fact⁹ tem⁹ rebꝰ portat fu-
sum et filu Nam vginitas talibꝰ gseruat Nam teste Io. adcustody
in vrginitas thesaurꝰ ē reverentiabit Cane ig² ne de te dicat de⁹
virgo recidit et nō est qui eam susticet Et cū omnia possit deus
tñ suscitare nō pt̃ christe post ruinā Si igit² ad thesaurꝰ ēcupa
bilē exstodiendū sollicit⁹ fuit homies quoq; de vginitate obsuada
sollicit⁹ esse dnt Non igit² dsteterat Cui teste Gregō Dñi p̃s.
Deprodari desiderat qui thesaurꝰ pñs in via portat Solitarie
igit² manerant Cum sc̃e Iob ait Ze. pmitton adultꝰ q̃ sue ob
ꝑnat caligine Nempe olim vginēb⁹ sollicita sue vginitat⁹ custo
dia habuerut Unde Ambro. li. 2⁰. de vginitate narrat de q̃da
vgine q fuit anthiochie cuꝰ pulcritudo appetebat² cū violent⁹
ad lupanare introducta fuit q cū ibi fuisset flebat et orabat dicēs
Dne qui dedisti vginib⁹ leones domare nūc da mihi ut inter⁹
homīs domare possim ne violetur exiguꝰ templꝰ tuꝰ me et ꝓcipiar
in cestu Cum ig² oronem opleuiss⁹ Ecce miles introiuit ne nupt
fugiens tuneas qui supna salvare auct⁹ tua Ajutemq mgt vestimenta ut
tua vestis faciet me vere milite Et sic factū est Et vgo vestem
milit⁹ accepit et sic euasit et miles caro cuꝰ cū veste inlecebꝰ ibi
remansit Cum igit² alig ingredier⁹ et loco puelle vicē ni veniss⁹
alijs inciauit et loco vginis stupnat⁹ fuit ad mortē Quod cū
audisset puella festinanter cucurrit ad locū supplicii q ꝓ xpo mori
cupiebat et eqnsp miles pro ea stagz ambo stenderut z palma
martirij sustulerut In sup Ambro ibid li. 3⁰ narrat quale bta Go
thertis cū esset puberima gaudebat sua facie martrio fedad ne tep
tatoib⁹ ostasio exist⁹et Cetera de bta Brigida le². q cū ꝑ eq cuida
nobili orbat cum despansare ipsa optauit ut alig deformitate sibi cōt
geret ratione cuꝰ quoꝝ vitaz ꝓpagz optare cuꝰ eig actus tcpuit q vi-
dens paup sem gat ministeꝝ celati et ad dei cultū deputari et oculꝰ
eig sanitati ꝑst Isid de alijs plurib⁹ sunte legimus q lic⁹ vires seu hiem
Mythilog obtinuerit vginitatē cū ill⁹ qui de padisꝰ narrat de quad
vgine q dicebat Iuliana q videns occigine metuēte ꝑdones paganoꝝ
et fugiente ꝑ brumalia spūs sustepit et celauit ut tracz ministrauit
Narrat insup Isidꝰ epla 84. de quadā vgine que abtō martrio
voluit videri cū tamē iram desiderauet coristrae tamē moribꝰ et
tristitie ꝑtesa. Cui ipsa. Sto martrio ꝑsenestruta dixit Ora inquit
p me q̃ arbitrio meo ꝓpria sū inuisitata Orat inquit egit sancto Martiꝝ
tanq; bndixit Inquid narrat eosdem Hieronimꝰ epla. 8. q. ad eust magda.

ꝺ̄ginis patrum repit habiti ꝺ̄ginib⁹ ut eig mutem ꝓmutaꝝ posset
ꝺolebat ẽ ut mueret Qꝛ cade morte arripuit qꝛ anglꝭ insecꝰ mitis
et diues Quo migrit cuꝫ es ingressꝰ proficere ꝺpo Nam ꝺ̄ginis
ꝺp̄d ꝑfecte sunt et sequit arguꝫ ꝺginali gubernaꝯ icit Hinc q⁹ augꝰ
libꝛo de bono ꝺ̄ginali Gaudia migrit ꝺginis fuit de ꝺpo ꝙ ꝺpo
ẽ ꝑ ꝺp̄m. post ꝺp̄m Et ꝺ augꝰ Epla 128 Karoꝯ migr esse est
in tene imitari uita angelor⁹ ꝙ extreme augꝰ nunc ꝓcerta hui Na
ubertas ẽ scriptas mente ꝓfundere ꝙ ꝑtes ẽ ꝺcedunꝯ
ꝙ ministeriis ꝺcd omittere ꝺm Greg⁹ dicat hꝰ ꝙ de ꝺ̄ginitꝰ
narrat quate deo placuerint Nam de Tarsilla narrat quale duas
soceras habeat q ẽ ꝺsolaret ꝓpm ait ꝺcedite migrit qꝛ nec ꝓpꝫ
ihus ꝑmisit Hui⁹ cria narrat de quada puella q ducebat⁹ adhuc
ei tra ꝺgo ẽ ꝑ⁹ agrauit dicꝫ et ꝙnt abea an sibi seruiꝝ
uelit q respondit ꝙ sic Cui ꝓta ꝺcepit ꝺgo sibi ꝺcepit ut ꝑ⁹ mox ꝑ
ceptis ꝺmitteret q sic fecit et ad tantꝫ mutuitate ꝺuoluta est
ut ꝺginis exemplar effectue ꝺxerit⁹ qꝛ quate laudibꝰ ꝺ̄ginitas
antiquitꝰ floruit Nam deut⁹ 21. ꝓpit⁹ ꝺcepto corrupta lapidari
nisi ꝑ uiolentia clamasset Insup adꝛit Romanos olim lex fuit ut
ꝺ̄go ꝑ⁹ de flozata uiua ꝓpiceret⁹ et uiolatoꝛ sup ipius ꝓpꝫ ꝺ⁹
Item adꝛit Barbaros lex fuit ut ꝺ̄go fornicatoꝛia seu ꝑ⁹ ẽ fundata
de monte altissimo ꝓcipitaret⁹ cuꝫ ꝺ̄ginis uiolatoꝛ capita ꝑuaret⁹ insup
mythologo historie Romanoꝝ legit⁹ de quada ꝺ̄gine q ẽ ꝺmisso fi
lios stdm legẽ uma sepulta fuit ex membꝝ omnib⁹ stat⁹ patꝝ ẽ stu
dio tregues se custodire ꝺcerat Hinc ti Blandrois hui⁹ muneribꝰ
seduxit⁹ ꝺ̄ginitate narrat de quada ꝺ̄gine picta
goria q tante fuit constantie ut torqꝝ ꝓpꝫ uinci uix ti interrogare⁹
aquod tyranꝰ de quada secreto eueland⁹ ligna sua uersu adfidit
ut interrogandi cam uo habet hꝛa tame q uinci no potuit torquet⁹
postmꝰ uicta ẽ mucribꝰ et q ꝑ⁹ ꝓualebat aio postmodu non
exhibuit tumefacte uterꝰ ꝛc. De uidua Capitu. I. Am

Vidualis status simplex et modesto exigit ꝺz et uiru⁹ bonꝰ
si habuerit timeat ne mutat fortuꝝ Qui ad ꝑm ꝺ sibi
innuere timeat uiueꝝ aut offꝛe ꝺdonis uidua ꝺ ꝑ⁹
ning Nunia et si uiru⁹ pessimꝰ habuerit mox post mortꝰ illiꝰ ad
aliꝰ curreꝛet Qui ꝺ bꝰ habuerit illiꝰ facilꝛ obliuiscꝰ et alius hꝛe
studiosissime sollicitant⁹ Petreꝰ aut exempla uiraꝝ adducerent
ut ꝺcꝰ. Libꝛo 2o cap Hieronimꝰ narrat de Marthia Fathemis filia
Qꝛ ti hugezꝝ uiru⁹ matrone abea petierunt quib⁹ dicebat⁹ in quo
huctu sim terminare uellet ꝛspondit ꝙ dieb⁹ siue mortꝰ orat De alio
agitur certe no cogitaba Hui⁹ cria narrat de quada alia pdna q

125 v

in virginj moneret vt alteri nuberet dicēs q̄ ꝑua etas nuptui ꝛ̄
noiebat ꝑpa tame ꝛ̄spondit ꝫor mih̄ nequā facia Quia si bō
virū in vero tuc habeo timorē ne ꝑdam Ri cō malū quod nec
e post bō ꝑssimū sustine Narrat insup de Marcella ꝙ rogata a
viro ut nuberet ꝛ̄spondit se nupsisse ita valide vt amplius nollet
Narrat ꝛ̄ de valeria ꝙ tn̄ inuitꝰ coegeret2 an vellz nube. ꝛ̄spondit
licz nīquit vir meꝰ mortuus sit vobis nō tame semp̄ viuit
Retondat cū vidue qm̄ dicma fuit vidua abadolescētia sua et
nō recedebat de templo die ac nocte ꝛ̄seruiens ꝛ̄ Anna phana
ꝑ salute filie sue fame tollerauit nec viru quesiit ꝛ̄ ꝑ 3° Regū 4.
Quid de celebs vidua fuit Iudith ḡnis iḡit aliter dicit Dom̄s
ubi sup̄ loquendo vidue Quid amplius hec aut nupsie dixisti
et qi cū tanibus vsq; ad nausea satiata es quid iḡit2 ubi vis
uersū nigredo quod noxiū est Nau bruta seu aues in cade tecia
non inuenit quid iḡit2 petꝰ Et sequit2 inuitate ꝓpriꝫ stam nec cū
amor nupsie Vidua cū ḡnō ꝑt obtinere ut nō velit marit ꝓpriꝫ
arripiat qm̄ dyabolꝰ magꝫ deꝰ detestat2 ꝛ̄ uisiones nisi magna
inueta fuit Et ideo apls̄ 1. ad tim. 4° dolo nigd adolescentulas
et iuuenes nube Item deꝰ hola 96 Narrat de quoda viro qui
sepelierat viginti vxores et postmō attepat in uxore
ḡ habuerat viginti maritos Itez i2 fuissent nec omo topulan tote
Romane ꝑtis nūtam astabat vide quis eos vincet de sanctꝫ
tame viris ꝛ tatis vobis ꝓ cōsimere coronatꝫ e Et ꝑhibud in
manibꝫ tenebat etiam Quid vxor nube nūc cū fletu Et io
deꝰ allegādo vidua dicit Obsecro nigd tibi suffragat qd̄ ꝑdisti
Dum virginitat gradū ꝛ ꝑteream deuisti ad stdiū sc̄z ꝙ quotid
deuisti ad viduitate cū licz quotid ꝑdat viduitate tempꝰ nō
tasitate ꝛ̄sipe dom̄s hola 91. Tandē nigd ne nūc te ambulet
ꝑuicator vel hystrio nō nouenis nitidꝰ ꝑ habeto tecū viduaem ꝛ
virginū thoros tuigz sexꝰ solaria q̄re Sit ni manibꝫ tuis lectio et
nō oze deuota oratō ꝛ adolescentie coeptatores huius thippeo ꝛ̄pellant
cū apls̄ ad Thym. 4. Redentes nequit dyaboli sagitte ꝛ̄imio
cū et vigiliaꝰ fatigare sadgnde sūt Itez Audiuimus narratoꝫ
ambrosij in suo exameꝛo dīi 4. qui narrat de tractatu q̄ si
ꝑdideris ꝙpare ꝛ̄cepere q̄ntoꝫ ꝛ̄ussat Distite iḡit2 nubendo
inquit Ambro. quata sit viduitat ꝙpa q̄ et in anibꝫ ꝑdicatur
Melig est tame nube ḡ uri idē faciat Io hieron hola 91.
Tolle q̄ peig est et sustine qd̄ ꝑse bonū nō est sc̄z nube. Et loqui2
vidue ꝛ̄. Incipit liber exemplorum et iuuenes diuine de Caritate
dei et amore Christi et gloria celestis ꝛ̄.